Bundel - Politieke Avond van 24 januari 2024

Agenda bijlagen
- Getekende Besluitenlijst PA 24 januari 2024
- Agenda PA 24 januari 2024
- Stemmingen PA 24 januari 2024

1 18.45 uur - 19.45 uur: Rondvraag en mededelingen

2 19.45 uur - 23.15 uur: Besluitvormende vergadering

2.1 Opening en mededelingen

2.2 Stemmen over het interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'

2.3 Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'
- Interpellatieverzoek 'PEGIDA' van de fractie DENK
- Ingetrokken motie 'Arnhemse lobby voor landelijk verbod op koranvernielingen' (24M09) van de fractie DENK en PvdA
- Aangenomen motie 'De gemeenteraad spreekt zich uit tegen vernieling en verbranding van religieuze boeken en symbolen in Arnhem' (24M10g) van de fracties DENK, VVD, D66, GroenLinks en Volt
- Verworpen motie 'Vuurkorf uit de APV' (24M11g) van de fracties DENK en PvdA
- Verworpen motie 'Verbod op het vernielen van voorwerpen tijdens demonstraties' (24M12) van de fractie DENK
- Verworpen motie 'Verbod op verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte' (24M13) van de fractie DENK
- Verworpen motie 'Sta haatacties bij demonstraties niet toe' (24M14) van de fractie DENK
- Verworpen motie 'Geen koranverbrandverbod' (24M16) van de fractie PVV
- Verworpen motie 'Wel Pegida-demonstratie' (24M17) van de fractie PVV
- Mailbericht van de fractie DENK inzake 'Dringend verzoek tot verbod op haatdragende actie PEGIDA', d.d. 12-01-2024
- Raadsbrief 'Demonstratie Pegida', d.d. 14-01-2024
- Bijlage - Noodbevel spontane demonstratie 13 januari 2024
- Collectieve persverklaring - Arnhemse (islamitische) organisaties - d.d. 15-01-2024
- Inlichtingenverzoek over de demonstratie van Pegida op 13 januari 2024
- Bundel - Schriftelijke reacties inzake 'Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem'
- Raadsbrief 'Inlichtingenverzoek demonstratie Pegida' d.d. 23-01-2024
- Bijlage - Totaallijst Inlichtingenverzoek Denk Pegida-demonstratie

2.4 Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling

2.5 Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergadering van 20 december 2023
- Getekend raadsbesluit
- Raadsvoorstel 'Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergaderingen van 20 december 2024
- Besluitenlijst PA 20 december 2023
- Besluitenlijst (besloten vergadering) PA 20 december 2023

2.6 Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad
- Getekend raadsbesluit
- Raadsvoorstel 'Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van 24 januari 2024'
- Lijst van Ingekomen stukken (15 december 2023 tot en met 17 januari 2024)

3 Hamerstukken

3.1 Vaststellen: Cofinanciering 2e tranche Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost
- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 24-01-2024
- Raadsvoorstel 'Cofinanciering 2e tranche Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost'
- Bijlage 1 - Toets VHF Arnhem-Oost aan kaders voor de besteding van het Klimaatfonds
- Bijlage 2 - Toets VHF Arnhem-Oost aan kaders voor de besteding van het

3.2 Vaststellen: Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO
- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 24-01-2024

Raadsvoorstel 'Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO'
Bijlage 1 - Jaarprogramma Onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO
Bijlage 2 - Begrotingswijziging 24-001

3.3 Vaststellen: Zienswijze op het 'Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027'
Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 24 januari jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 24-01-2024
amendement 'Conclusies parlementair onderzoeksrapport uitwerken' (24A01) van de fractie ChristenUnie
motie 'Onderzoek etnisch profileren' (24M07) van de fractie ChristenUnie
motie 'Cijfers institutioneel racisme bij de Politie inzichtelijk maken' (24M08) van de fractie ChristenUnie
Raadsvoorstel 'Meerjarenbeleidsplan en sterkteverdeling Politie Oost Nederland'
Ontwerp Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027
Aanbiedingsbrief regioburgemeester aan burgemeesters ON mbt MJBP 2024-2027
Concept-hoorreactie gemeenteraad aan de regioburgemeester
Oproep gemeenteraad Zevenaar in relatie tot het Meerjarenbeleidsplan Politie
Schriftelijke inspraakreactie van B. Kuiper - Platform Arnhemse Centrumring

4 Onderwerpen direct ter besluitvorming

4.1 Vaststellen: Verordening tot wijziging van de Re-integratieverordening
Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 24 januari jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 24-01-2024
Raadsvoorstel 'Wijziging Re-integratieverordening'
Bijlage - Geconsolideerde versie gewijzigde Re-integratieverordening

4.2 Vaststellen: Bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15'
Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 24 januari jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 24-01-2024
Raadsvoorstel 'Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15''
Bijlage 1 - Vast te stellen bestemmingsplan Chw Rijkerswoerdsestraat 15 - tekst
Bijlage 2 - Vast te stellen bestemmingsplan Chw Rijkerswoerdsestraat 15 - verbeelding
Bijlage 3 - Vast te stellen bestemmingsplan Chw Rijkerswoerdsestraat 15 - bijlagen

4.3 Vaststellen: Aanpassing verordening maatschappelijke ondersteuning; indexatie eigen bijdrage
Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 24 januari jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 24-01-2024
Raadsvoorstel 'Aanpassing verordening maatschappelijke ondersteuning; indexatie eigen bijdrage'

5 Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen

5.1 Vaststellen: Wijzigen Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem
Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 24 januari jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 24-01-2024
amendement 'Het aanhouden van moties' (23A45) van de fractie PvdA
amendement 'Laat genderneutraliteit uit het regelement van orde' (23A46) van de fractie Forum voor Democratie
amendement 'Interpellatie moet interpellatie blijven' (23A47) van de fractie Forum voor Democratie
amendement 'Het debat in de raad niet aan banden leggen' (23A48) van de fractie Forum voor Democratie
amendement 'Insprekers serieus nemen' (23A50) van de fractie Forum voor Democratie
amendement 'Debatverzoek is geen sollicitatie' (23A51) van de fractie Forum voor
amendement 'De raad houdt regie op de raadsagenda' (23A52) van de fractie ChristenUnie en
amendement 'Maak organisatie rondom woordvoerders gemakkelijker' (23A53) van de fractie Forum voor Democratie
Raadsvoorstel 'Vaststellen wijzigen Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem'
Bijlage 1 - Tekst Reglement van Orde

Bijlage 2 - Aangepaste inhoudsopgave Reglement van Orde
Bijlage 3 - Transponeringstabel
Bijlage 4 - Notitie Agendacommissie 'Instrument gespreksnotities'

6 Moties vreemd aan de agenda

6.1 Motie vreemd aan de agenda 'Afwachten Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 alvorens aannames in voorstellen' (23M141)
Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 24 januari jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Motie vreemd aan de agenda 'Afwachten Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 alvorens aannames in voorstellen' (23M141) van de fractie VVD

GEMEENTE Arnhem

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 24 januari 2024

De voorzitter: Koorn (vicevoorzitter)

De griffier: Kersten

Aanwezig de leden: Aït Chrif (PvdA), Bal (DENK), De Boef (GroenLinks), Brandts (D66), Van den Broek (CDA), Coenders (GroenLinks), Dayioğlu (GroenLinks), Elfrink (SP), Eliëns (Partij voor de Dieren), Van Engelenburg (VVD), Eppich (VVD), Gerretschen (GroenLinks), Groot (Arnhem Centraal), De Groot (Partij voor de Dieren), Heemskerk (D66), Hogenhout (Partij voor de Dieren), Kemperman (D66), Koorn (CDA), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Kumas (VVD), Van der Laak (Arnhem Centraal), Loor (D66), Luurssen (Forum Voor Democratie), Manders (Arnhem Centraal), Maref (VVD), Van Munster (PvdA), Nede (ChristenUnie), Neutkens (Volt), Noomen (GroenLinks), Pape (VVD), Prinsen (GroenLinks), Roelen (SP), Simonis (GroenLinks), Usta (DENK), Verheij (PVV), Visser (PvdA), Wiggers (Burger Belang Arnhem), Zwijnepoel (D66)

Afwezig: Scholten (Volt)

Aanwezig: burgemeester Marcouch

Aanwezig de wethouders: Bouwkamp, Van de Geijn, Kundić, Lauriks, Roelofs, Smeulders en Van der Wel

Begintijd vergadering: 19.50 uur

Eindtijd vergadering: 00.35 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

2.2 Stemmen over het interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'	Het verzoek is met algemene stemmen toegelaten.
2.3 Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'	De motie 'De gemeenteraad spreekt zich uit tegen vernieling en verbranding van religieuze boeken en symbolen in Arnhem' (24M10g) van de fracties DENK, VVD, D66, GroenLinks en Volt is met 33 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. De motie 'Vuurkorf uit de APV' (24M11g) van de fracties DENK en PvdA is met 9 stemmen voor en 29 stemmen tegen verworpen. De motie 'Verbod op het vernielen van voorwerpen tijdens demonstraties' (24M12) van de fractie DENK is met 3 stemmen voor en 35 stemmen tegen verworpen. De motie 'Verbod op verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte' (24M13) van de fractie DENK is met 3 stemmen voor en 35 stemmen tegen verworpen. De motie 'Sta haatacties bij demonstraties niet toe' (24M14) van de fractie DENK is met 2 stemmen voor en 36 stemmen tegen verworpen. De motie 'Geen koranverbrandverbod' (24M16) van de fractie PVV is met 2 stemmen voor en 36 stemmen tegen verworpen. De motie 'Wel Pegida-demonstratie' (24M17) van de fractie PVV is met 2 stemmen voor en 36 stemmen tegen verworpen.
2.5 Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergaderingen van 20 december 2023	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.6 Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.1 Vaststellen: Cofinanciering 2e tranche Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.2 Vaststellen: Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage: Overzicht stemmingen PV 24 januari 2024

Zaaknummer: 40637773

Interpellatieverzoek 'PEGIDA'

GROENLINKS ARNHEM

- Coenders
- Simonis
- Prinsen
- De Boef
- Dayioğlu
- Noomen
- Gerretschen

Burger Belang Arnhem

- Wiggers

Volt

- Scholten
- Neutkens

D66 Arnhem

- Loor
- Kemperman
- Brandts
- Heemskerk
- Zwijnepoel

PvdA

- Visser
- Aït Chrif
- Van Munster

DENK

- Usta
- Bal

VVD Arnhem

- Pape
- Maref
- Eppich
- Kumas
- Van Engelenburg

Arnhem Centraal

- Van der Laak
- Manders
- Groot
- Kraaijenbrink

Christen Unie Arnhem

- Nede

Partij voor de Dieren Arnhem

- De Groot
- Eliëns
- Hogenhout

SP

- Elfrink
- Roelen

CDA Arnhem

- Koorn
- Van den Broek

Partij voor de Vrijheid | Arnhem

- Verheij

- Luurssen

Voor: 38 Tegen: 0 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘De gemeenteraad spreekt zich uit tegen vernieling en verbranding van religieuze boeken en symbolen in Arnhem (24M10g)

GROENLINKS ARNHEM	D66	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 33 Tegen: 5 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Vuurkorf uit de APV’ (24M11g)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 9 Tegen: 29 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Verbod op het vernielen van voorwerpen tijdens demonstraties (24M12)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 3 Tegen: 35 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Verbod op verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte’ (24M13)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
		Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
			Verheij
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	
Scholten	Usta	Nede	Luurssen
Neutkens	Bal		

Voor: 3 Tegen: 35 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Sta haatacties bij demonstraties niet toe’ (24M14)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie 'Geen koranverbrandverbod' (24M16)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie 'Wel Pegida-demonstratie' (24M17)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Agenda Politieke Avond
24 januari 2024

Raadzaal
18.45 uur – 19.45 uur: **1. Rondvraag en mededelingen**
Raadzaal
19.45 uur - 23.15 uur: **2. Besluitvormende vergadering** 2.1 Opening en mededelingen 2.2 Stemmen over het interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA' 2.3 Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling 2.4 Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergadering van 20 december 2023 2.5 Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad **3 Hamerstukken** 3.1 Vaststellen: Cofinanciering 2e tranche Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost 3.2 Vaststellen: Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO 3.3 Vaststellen: Zienswijze op het 'Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027' **4 Onderwerpen direct ter besluitvorming** 4.1 Vaststellen: Verordening tot wijziging van de Re-integratieverordening 4.2 Vaststellen: Bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15' 4.3 Vaststellen: Aanpassing verordening maatschappelijke ondersteuning; indexatie eigen bijdrage **5 Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen** 5.1 Vaststellen: Wijzigen Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem **6 Moties vreemd aan de agenda** 6.1 Motie vreemd aan de agenda 'Afwachten Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 alvorens aannames in voorstellen' (23M141)

Interpellatieverzoek 'PEGIDA'

GROENLINKS ARNHEM

- Coenders
- Simonis
- Prinsen
- De Boef
- Dayioğlu
- Noomen
- Gerretschen

Burger Belang Arnhem

- Wiggers

Volt

- Scholten
- Neutkens

D66 Arnhem

- Loor
- Kemperman
- Brandts
- Heemskerk
- Zwijnepoel

PvdA

- Visser
- Aït Chrif
- Van Munster

DENK

- Usta
- Bal

VVD Arnhem

- Pape
- Maref
- Eppich
- Kumas
- Van Engelenburg

Arnhem Centraal

- Van der Laak
- Manders
- Groot
- Kraaijenbrink

Christen Unie Arnhem

- Nede

Partij voor de Dieren Arnhem

- De Groot
- Eliëns
- Hogenhout

SP

- Elfrink
- Roelen

CDA Arnhem

- Koorn
- Van den Broek

Partij voor de Vrijheid | Arnhem

- Verheij

- Luurssen

Voor: 38 Tegen: 0 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘De gemeenteraad spreekt zich uit tegen vernieling en verbranding van religieuze boeken en symbolen in Arnhem (24M10g)

GROENLINKS ARNHEM	D66	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 33 Tegen: 5 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Vuurkorf uit de APV’ (24M11g)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 9 Tegen: 29 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Verbod op het vernielen van voorwerpen tijdens demonstraties (24M12)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 3 Tegen: 35 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Verbod op verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte’ (24M13)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
		Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
			Verheij
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	
Scholten	Usta	Nede	Luurssen
Neutkens	Bal		

Voor: 3 Tegen: 35 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie ‘Sta haatacties bij demonstraties niet toe’ (24M14)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie 'Geen koranverbrandverbod' (24M16)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie 'Wel Pegida-demonstratie' (24M17)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Aan : de voorzitter van de raad.
Betreft : verzoek tot het houden van een interpellatie
Onderwerp : PEGIDA

Arnhem, 14 januari 2024

Geachte voorzitter,

Op zaterdagmiddag 13 januari jl. heeft de anti-islamgroepering PEGIDA een provocatieve haatactie proberen te houden op het Jansplein in het hartje van onze stad. Voorafgaand aan deze aangekondigde demonstratie heeft onze fractie op 12 januari jl. een formele brief verzonden aan de burgemeester, waarin wij onze diepe bezorgdheid hebben geuit over deze extreemrechtse haatactie, welke gericht is tot op het bot beledigen en provoceren van moslims. Tevens riepen wij de burgemeester op deze demonstratie te verbieden. Niet alleen onze fractie, maar ook islamitische organisaties[1] en ondernemers uit de binnenstad[2] hebben hun ernstige bezwaren kenbaar gemaakt, waar helaas geen gehoor aan is gegeven. De burgemeester heeft er, tegen alle adviezen in, voor gekozen PEGIDA de vrijheid te geven om een koran te verbranden in het centrum van Arnhem. Dit heeft spijtig genoeg geleid tot ongewenste spanningen en ongeregeldheden.[3]

Vandaag ontvingen wij een brief van de burgemeester over de gebeurtenissen van gisterenmiddag en het afkondigen van het noodbevel. Onze fractie is van mening dat deze ongeregeldheden voorkomen hadden kunnen worden als de burgemeester had besloten de PEGIDA-demonstratie te beëindigen, gezien de beschikbaarheid van meerdere geschikte momenten hiervoor.

Ondergetekende leden verzoeken u dringend de raad voor te stellen een interpellatie te houden over dit onderwerp.

De leden hebben daarbij in eerste instantie de volgende vragen:

1. Wat waren de concrete redenen waarom de diverse signalen vanuit de moslimgemeenschap en Arnhemse ondernemers, met name gericht op verstoringen van de openbare orde, onvoldoende aanleiding vormden voor de burgemeester om de PEGIDA-demonstratie aan de voorkant te verbieden?
2. Waarom zijn de diverse momenten gedurende de betreffende middag van de demonstratie, zoals aangevoerd als rechtvaardiging voor het noodbevel, niet benut om de demonstratie te beëindigen in het belang van de openbare orde?
3. Erkent de burgemeester dat hij heeft gefaald in het handhaven van de openbare orde?

Yıldırım Usta (DENK)

Mustafa Bal (DENK)

---

[1] www.gelderlander.nl/arnhem/koranverbranding-in-arnhem-mislukt-en-escaleert-volledig-pegida-voorman-belaagd-door-boze-menigte~a2283614

[2] www.gelderlander.nl/arnhem/ondernemersorganisatie-binnenstad-arnhem-geen-geschikte-plek-voor-demonstratie-als-die-van-pegida-br~acb23815

[3] www.gelderlander.nl/arnhem/koranverbranding-in-arnhem-mislukt-en-escaleert-volledig-pegida-voorman-belaagd-door-boze-menigte~a2283614

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M09**
Zaaknummer:	
Status	INGETROKKEN
Onderwerp:	Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'

Titel:

Arnhemse lobby voor landelijk verbod op koranvernielingen

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

We weten dat:

- Er in verschillende Europese landen, waaronder Nederland, de laatste tijd de Koran is verbrand en verscheurd door extreemrechtse islamofobe groeperingen zoals PEGIDA;
- Denemarken en Zweden een verbod hebben ingesteld voor het verbranden van Korans of andere religieuze voorwerpen;
- De burgemeester tijdens het debat heeft aangegeven bereid te zijn zich in te zetten bij het Rijk om het verbranden van religieuze boeken te verbieden.

Omdat we vinden dat:

- Er in Arnhem geen plek is voor haat;
- Volgens verschillende experts en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ongepaste aanvallen op voorwerpen van religieuze verering niet worden beschermd door de vrijheid van meningsuiting;
- De VN Veiligheidsraad een resolutie heeft aangenomen waarin landen opgeroepen worden om mensen die aanzetten tot religieuze haat, waaronder door het verbranden van de Koran, voor het gerecht te slepen;

Daarom verzoeken wij de burgemeester

- Bij het Rijk te gaan bepleiten om met wetgeving te komen waarmee het vernielen van de Koran of andere religieuze boeken expliciet strafbaar wordt gesteld.

Indieners:

Yildirim Usta - DENK
Mustafa Bal – DENK
Marjan van Munster - PvdA

GEMEENTE Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M10g**
Zaaknummer:	
Status	AANGENOMEN
Onderwerp:	Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'

Titel:

De gemeenteraad spreekt zich uit tegen vernieling en verbranding van religieuze boeken en symbolen in Arnhem

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

Omdat we weten dat:

- Artikel 7 van de Grondwet bepaalt dat de overheid niet mag bepalen welke uitingen vooraf toelaatbaar zijn, en dat het verbod op preventieve censuur van kracht is;

Omdat we vinden dat:

- Demonstratierechten, zoals vastgelegd in artikel 9 van de Grondwet, moeten worden beschermd;
- De vrijheid van meningsuiting een cruciaal element is van onze democratische rechtsstaat en individuen het recht geeft om deel te nemen aan het publieke debat, inclusief het uiten van minderheidsopvattingen;
- Respect voor diversiteit, vrijheid van religie, en het recht op het belijden van een geloof onvervreemdbare elementen zijn van een vrije en inclusieve samenleving;
- Elke vorm van vernieling van religieuze boeken en symbolen een aanval is op deze fundamentele waarden en het de sociale cohesie en het veiligheidsgevoel van onze religieuze gemeenschappen kan aantasten.

Spreekt de raad het volgende uit:

- Het verbranden van een heilig boek als een verwerpelijke, provocerende en aanstootgevende actie te zien.

Indieners:

Yildirim Usta (DENK)
Mustafa Bal (DENK)
Rebin Maref (VVD)
Mattijs Loor (D66)
Mark Coenders (GroenLinks)
Marlies Neutkens (Volt)

Gemeente Arnhem

Motie ‘De gemeenteraad spreekt zich uit tegen vernieling en verbranding van religieuze boeken en symbolen in Arnhem (24M10g)

GROENLINKS ARNHEM	D66	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 33 Tegen: 5 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M11g**
Zaaknummer:	
Status	VERWORPEN
Onderwerp:	Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'

Titel:

Vuurkorf uit de APV

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

Overwegende dat:

- Het stoken van vuur in een vuurkorf in de openbare ruimte gevaarlijk kan zijn;
- Het stoken van vuur in een vuurkorf in de openbare ruimte overlast kan veroorzaken;
- Het stoken van vuur in een vuurkorf in de openbare ruimte schadelijk kan zijn voor de gezondheid;
- Het stoken van vuur in een vuurkorf in de openbare ruimte in strijd is met het beleid van de gemeente Arnhem om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Verzoekt het college:

- Met een voorstel te komen om de uitzondering om vuur te mogen stoken in een vuurkorf, geregeld in artikel 5.5.1, vijfde lid, onderdeel d APV, aan te passen om te voorkomen dat het mogelijk is om voorwerpen in een vuurkorf op openbare plaatsen te verbranden.
- Hierbij de gewijzigde bepaling te baseren op de meest recente modelverordening APV van de VNG.

Indieners:

Yildirim Usta (DENK)
Mustafa Bal (DENK)
Marjan van Munster (PvdA)

GEMEENTE Arnhem

Motie ‘Vuurkorf uit de APV’ (24M11g)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 9 Tegen: 29 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M12**
Zaaknummer:	
Status	VERWORPEN
Onderwerp:	Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'

Titel:

Verbod op het vernielen van voorwerpen tijdens demonstraties

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

We weten dat:

- Op grond van artikel 5, eerste lid van de Wet openbare manifestaties de burgemeester bevoegd is beperkingen te stellen bij demonstraties.
- Er in steden zoals Rotterdam en Den Haag algemene regels zijn gesteld die van toepassing zijn op alle demonstraties, waaronder een verbod op het verbranden van voorwerpen voor, tijdens of na de demonstratie.[1]

We vinden dat:

- Deze regels noodzakelijk zijn voor een ordentelijk verloop van de demonstraties en ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Hiermee verzoeken wij de burgemeester:

- Deze algemene regels, zoals die zijn bepaald door de gemeente Rotterdam over te nemen en aan het verbod van het verbranden van voorwerpen toe te voegen het verbod van het vernielen van voorwerpen.
- De naleving van deze regels als voorwaarde te stellen bij alle demonstraties.

Indieners:

Yildirim Usta (DENK)
Mustafa Bal (DENK)

[1] https://www.rotterdam.nl/demonstraties
https://www.denhaag.nl/nl/meldingen/demonstratie-melden/#melden

Gemeente Arnhem

Motie ‘Verbod op het vernielen van voorwerpen tijdens demonstraties (24M12)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 3 Tegen: 35 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M13**
Zaaknummer:	
Status	VERWORPEN
Onderwerp:	Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'

Titel:

Verbod op verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

We weten dat:

- Het verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte de openbare orde en veiligheid verstoort;
- Het verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte onnodig kwetsend is.

We vinden dat:

- Het verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte onacceptabel is en niet past binnen de samenleving die wij met zijn allen voor ogen hebben.

Hiermee verzoeken wij het college/burgemeester:

- Om met een voorstel te komen om het verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte expliciet te verbieden in de APV.

Indieners:

Yildirim Usta (DENK)
Mustafa Bal (DENK)

GEMEENTE Arnhem

Motie ‘Verbod op verbranden en vernielen van religieuze voorwerpen en symbolen in de openbare ruimte’ (24M13)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
		Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
			Verheij
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	
Scholten	Usta	Nede	Luurssen
Neutkens	Bal		

Voor: 3 Tegen: 35 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M14**
Zaaknummer:	
Status	VERWORPEN
Onderwerp:	Interpellatieverzoek inzake 'PEGIDA'

Titel:

Sta haatacties bij demonstraties niet toe

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

We weten dat:

- Volgens het OM het in brand steken van de regenboogvlag discriminatoir is en in strijd is met artikel 127C, wetboek van strafrecht (groepsbelediging). Citaat OM:,, De *regenboogvlag staat symbool voor de LHBTIQ+ gemeenschap. Het in brand steken van een dergelijke vlag is kwetsend voor deze gemeenschap"*[1][2]
- De Koran symbool staat voor de Islamitische gemeenschap en het in brand steken van de Koran kwetsend is voor deze gemeenschap;
- Het verboden is strafbare feiten te plegen tijdens demonstraties.

We vinden dat:

- Mensen die misbruik maken van het demonstratierecht om strafbare feiten te plegen of mensen die tijdens demonstraties strafbare feiten plegen verhinderd moeten worden.
- De burgemeester ten onrechte de mening is toegedaan dat het verbranden van de Koran valt onder de vrijheid van meningsuiting.

Hiermee verzoeken wij de burgemeester:

- Te voorkomen dat er strafbare feiten, zoals het verbranden van vlaggen en/of religieuze boeken/objecten, worden gepleegd, door dit niet toe te staan tijdens demonstraties;
- Actief toe te zien op de handhaving van wetten en regels die haatzaaien, anti-islamhaat en discriminatie verbieden, door opdracht te geven in te grijpen bij demonstraties waar dit plaatsvindt.

Indieners:

Yıldırım Usta (DENK)
Mustafa Bal (DENK)

---

[1] https://www.gld.nl/nieuws/8032937/boetes-voor-stelen-en-verbranden-regenboogvlag
[2] https://www.om.nl/actueel/nieuws/2023/10/27/om-legt-geldboetes-op-voor-stelen-en-in-brand-steken-regenboogvlag-wageningen

Arnhem GEMEENTE

Motie ‘Sta haatacties bij demonstraties niet toe’ (24M14)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Kraaijenbrink	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Christen Unie Arnhem	Verheij
Neutkens	Bal	Nede	Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	24M16
Zaaknummer:	
Status	VERWORPEN
Onderwerp:	Toestaan van het zichtbaar dragen van religieuze uitingen door handhavers

Titel:

Geen koranverbrandverbod

Omdat we weten dat:

- Ahmed Marcouch zich heeft uitgesproken vóór een verbod op het verbranden van heilige boeken, waaronder de koran, volgens het Deense model.[1]
- hij verantwoordelijk is voor de handhaving van de orde en veiligheid volgens de Nederlandse wet- en regelgeving, waarbinnen o.a. het verbranden van heilige boeken is toegestaan.
- de burgemeester onvoldoende politie-inzet heeft gerealiseerd om ervoor te zorgen dat de Pegida-demonstratie niet werd gedwarsboomd door tegendemonstranten.

Omdat we vinden dat:

- Terreur afbreuk doet aan democratie en niet beloond dient te worden.
- Voor het waarborgen van een vrije samenleving het recht op demonstratie en de vrijheid van meningsuiting onontbeerlijk zijn.

Daarom spreekt de gemeenteraad uit:

Het recht op demonstreren en de vrijheid van meningsuiting te prefereren boven een verbod op het verbranden van heilige boeken.

En draagt het college op:

Zich te onthouden van uitspraken die pleiten vóór een verbod op het verbranden, verscheuren of anderszins te beschadigen of aan te tasten van heilige geschriften.

Indiener:

Coen Verheij – PVV Arnhem

[1] https://www.gelderlander.nl/arnhem/arnhemse-moskeeen-pleiten-voor-verbod-op-verbranding-heilige-boeken-kritiek-mag-maar-kwets-geen-mensen~ab6ce45f/

GEMEENTE Arnhem

Motie 'Geen koranverbrandverbod' (24M16)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	24M17
Zaaknummer:	
Status	VERWORPEN
Onderwerp:	Toestaan van het zichtbaar dragen van religieuze uitingen door handhavers

Titel:

Wel Pegida-demonstratie

Omdat we weten dat:

- Dhr Wagensveld voornemens is zaterdag 23 maart wederom een demonstratie te houden in Arnhem.
- de vorige demonstratie op 13 januari in Arnhem door Pegida door middel van het toepassen van geweld succesvol is gedwarsboomd.
- de burgemeester onvoldoende politie-inzet heeft gerealiseerd om ervoor te zorgen dat de Pegida-demonstratie niet werd gedwarsboomd door tegendemonstranten.

Omdat we vinden dat:

- Terreur afbreuk doet aan democratie en niet beloond dient te worden.
- Voor het waarborgen van een vrije samenleving het recht op demonstratie en de vrijheid van meningsuiting onontbeerlijk zijn.

Daarom draagt de gemeenteraad de burgemeester op:

Alles op alles te zetten om de aangekondigde Pegida-demonstratie te faciliteren en daarbij zorg te dragen voor méér dan voldoende politie-inzet.

Indiener:

Coen Verheij – PVV Arnhem

GEMEENTE Arnhem

Motie 'Wel Pegida-demonstratie' (24M17)

GROENLINKS ARNHEM	D66 Arnhem	VVD Arnhem	Partij voor de Dieren Arnhem
Coenders	Loor	Pape	De Groot
Simonis	Kemperman	Maref	Eliëns
Prinsen	Brandts	Eppich	Hogenhout
De Boef	Heemskerk	Kumas	SP
Dayioğlu	Zwijnepoel	Van Engelenburg	Elfrink
Noomen	PvdA	Arnhem Centraal	Roelen
Gerretschen	Visser	Van der Laak	CDA Arnhem
Burger Belang Arnhem	Aït Chrif	Manders	Koorn
Wiggers	Van Munster	Groot	Van den Broek
Volt	DENK	Christen Unie Arnhem	Partij voor de Vrijheid Arnhem
Scholten	Usta	Nede	Verheij
Neutkens	Bal		Luurssen

Voor: 2 Tegen: 36 Totaal: 38

Gemeente Arnhem

Van: Yildirim Usta
Verzonden: vrijdag 12 januari 2024
Onderwerp: Dringend verzoek tot verbod op haatdragende actie PEGIDA

Geachte burgemeester Marcouch,

Met grote bezorgdheid schrijven wij u deze brief over de aangekondigde demonstratie van PEGIDA op aanstaande zaterdagmiddag op het Jansplein in Arnhem. Het is ons ter ore gekomen dat tijdens deze bijeenkomst een Koran verbrand of verscheurd zal worden, een handeling die wij als haatdragend en schadelijk beschouwen voor de sociale cohesie in onze stad.

Als vertegenwoordigers van onze diverse samenleving staan wij voor respect, begrip en wederzijdse acceptatie. Het voorgenomen optreden van PEGIDA lijkt echter haaks te staan op deze principes en heeft een negatieve impact op de harmonie in onze stad. Wij vrezen dat een dergelijke actie de vreedzame samenleving en het wederzijds begrip tussen verschillende gemeenschappen kan verstoren.

Daarom doen wij een dringend beroep op uw verantwoordelijkheid als burgemeester om deze haatdragende actie te verbieden. Het behoud van sociale cohesie en het beschermen van de waarden van acceptatie en respect zijn cruciaal voor het welzijn van onze stad en haar inwoners. Wij geloven dat het nemen van preventieve maatregelen in dit geval niet alleen gerechtvaardigd is, maar ook noodzakelijk om mogelijke escalaties te voorkomen.

Wij vertrouwen erop dat u als burgemeester zorgvuldig onze bezorgdheid zult overwegen en dat u, in het belang van de vreedzame samenleving, de nodige stappen zult ondernemen om deze haatdragende actie te voorkomen.

Dank voor uw aandacht en begrip in deze kwestie.

Met vriendelijke groet,

Yıldırım Usta
Fractievoorzitter DENK Arnhem

Aan de gemeenteraad

Datum : 14 januari 2024
Zaaknummer : 4062979
Contactpersoon : Matthijs Kleij
Telefoonnummer : 06-31114842

Onderwerp: demonstratie Pegida

Geachte voorzitter en leden,

Gisterenmiddag was een nare, verdrietige middag voor onze stad. De voorgenomen demonstratie waarin Pegida de Koran zou verbranden heeft begrijpelijkerwijs veel losgemaakt onder onze inwoners en betrokken ondernemers rondom het Jansplein. De middag is uiteindelijk ontaard in een confrontatie tussen de politie en tegendemonstranten. Door de tegendemonstranten is geweld gebruikt door met onder andere stenen en vuurwerk te gooien. Het gebruik van geweld door tegendemonstranten veroordeel ik ten zeerste. Via deze brief informeer ik u over de voorbereiding van de (tegen)demonstratie en het verloop van de middag.

Aangekondigde demonstratie
In december is er door de voorman van Pegida een demonstratie aangemeld waarbij het voornemen was een Koran te verbranden. Net als iedere andere demonstratie die wordt aangemeld, hebben we deze getoetst aan de voorwaarden waar demonstraties aan moeten voldoen en meerdere malen besproken in de driehoek (Openbaar Ministerie, politie en burgemeester). Er was verder geen juridische grond de demonstratie niet toe te staan. De aangekondigde demonstratie viel binnen de kaders van wet en regelgeving (Wet openbare manifestaties, WOM) en kon daarom doorgang vinden.

In een democratie hebben mensen het recht om te demonstreren. Dat is een groot goed. Het verbranden van een heilig boek, in dit geval de Koran, is in Nederland niet verboden. Het is uiteraard heel begrijpelijk dat zo'n actie veel in mensen losmaakt. Daarom is er afgelopen dagen contact geweest met de organisaties van de Islamitische gemeenschap. Afgelopen vrijdagmiddag ben ik ook persoonlijk met een afvaardiging van de moskeebesturen, de kerkbesturen en het bestuur van de synagoge in gesprek gegaan.

Tegendemonstratie
Vervolgens hebben de politie en de gemeente Arnhem in de avond en nacht van 12 op 13 januari 2024 informatie ontvangen dat er op zaterdag 13 januari 2024 een niet gemelde tegendemonstratie plaats zou vinden op het Jansplein. Ondanks dat ik vooraf geen melding had ontvangen van de tegendemonstratie,

heb ik in overleg met de driehoek deze tegendemonstratie, mits vreedzaam, willen faciliteren binnen zicht- en gehoorafstand van het Jansplein op het Willemsplein.
Via verschillende kanalen heeft de gemeente vooraf laten weten dat de demonstratie kon plaatsvinden op het Willemsplein om wanordelijkheden te voorkomen. Ondanks dat is er toch een tegendemonstratie gestart op het Jansplein op zaterdag 13 januari 2024 vanaf circa 12.00 uur.

Uit openbare orde informatie van de politie, eigen informatie en berichten op sociale media bleek dat de deelnemers van de tegendemonstratie als belangrijkste doel hadden: de demonstratie van Pegida en de verbranding van de Koran te voorkomen. Het ontstaan van een tegendemonstratie of weerstand tegen een geplande demonstratie is op zichzelf geen reden de eigenlijke demonstratie (in dit geval de Koranverbranding) niet door te laten gaan. Onze inzet en inspanningen zijn erop gericht de demonstratie te faciliteren en de veiligheid van demonstranten en omgeving te waarborgen.

Omdat de opkomst bij de tegendemonstratie hoog was en uit openbare orde informatie van de politie bleek dat er mogelijk ook hooligans onderweg waren naar het Jansplein, was er ernstige vrees voor wanordelijkheden. Daarom heb ik om circa 12:30 uur bij monde van de politie opdracht gegeven de tegendemonstratie actief te verplaatsen naar het Willemsplein. Zelf was ik ook ter plaatse en ben ik persoonlijk in gesprek gegaan met de tegendemonstranten om hen te overtuigen naar het Willemsplein te gaan.
Toen zij dit bleven weigeren was een noodbevel onontkoombaar om de tegendemonstranten op afstand te houden. Het noodbevel diende ter bescherming van zowel demonstranten van Pegida als de tegendemonstranten zelf (het noodbevel is als bijlage toegevoegd aan deze brief en is gepubliceerd op www.arnhem.nl).

Ook na herhaaldelijke verzoeken bleven de tegendemonstranten weigeren naar het Willemsplein te gaan. Doordat de demonstratie van Pegida hierdoor niet op een veilige manier doorgang zou kunnen hebben en de sfeer grimmiger werd, was ik helaas genoodzaakt tot inzet van de ME.
Samen hebben we het maximale gedaan om het recht op manifestatie te faciliteren, maar op het moment dat de veiligheid van de demonstranten, omstanders en eigen personeel niet meer gewaarborgd kon worden, heb ik besloten de demonstratie van Pegida te ontbinden op grond van artikel 7 van de Wet openbare manifestaties (WOM). Dit was het eerste moment waarop wij het opportuun achtten de demonstratie te ontbinden.

De voorman van Pegida is helaas lichtgewond geraakt door een aanval van iemand van de tegendemonstratie. Hij heeft uiteindelijk zijn manifestatie niet kunnen houden. Ook is een aantal agenten helaas lichtgewond geraakt. De politie heeft arrestaties verricht en mogelijk volgen meer aanhoudingen nadat de beelden bestudeerd zijn, want het demonstratierecht mag nooit tenietgedaan worden door geweld.

Recht op demonstreren
Ik voel sterk mee met het verdriet en onbegrip over de Koranverbranding. Maar het juiste om te doen voor mij als burgemeester is de wet na te leven en te handhaven. Ook als het moeilijk wordt en dit ons zwaar beproeft. De wet verbiedt uiteraard het beledigen of discrimineren van een groep mensen vanwege hun godsdienst. Dit spreekt gelukkig vanzelf in Nederland als democratische rechtsstaat. Een Koranverbranding valt hier niet onder, het beledigen van een godsdienst in algemene zin is immers niet strafbaar. En hoe onwelgevallig een mening of actie ook kan zijn: ik sta pal voor het demonstratierecht.

Ik begrijp de wettelijke zoektocht naar wegen om de Koranverbranding te verhinderen. Inderdaad zijn er gemeenten die verbranding eerder hebben verboden, maar dat konden zij alleen omdat het verbranden van zaken in de openbare ruimte is verboden via hun eigen lokale Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In Arnhem geeft de APV de ruimte tot verbranding van zaken, mits verbranding plaatsvindt in een vuurkorf. Hoezeer een Koranverbranding mij als mens ook kan raken, als burgemeester ben ik er om de wet na te leven en demonstraties te faciliteren binnen de kaders van diezelfde wet. Intussen vraag ik alle stadsgenoten dan ook: help elkaar, kijk naar elkaar om en laten wij ons houden aan de wet.

Onderzoek naar geweldplegers
De politie heeft zaterdagmiddag drie verdachten aangehouden. Zij voldeden niet aan een bevel of vordering door de politie. Zij zijn inmiddels weer vrijgelaten. Ook zijn er drie politieagenten lichtgewond geraakt. Dat is onacceptabel. De politie doet – onder leiding van het Openbaar Ministerie – onderzoek naar de opruiers en geweldsplegers. Er gaan op social media al beelden rond, maar de politie is ook op zoek naar meer beelden waarop de ongeregeldheden te zien zijn.

Via deze weg wil ik ook mijn grote waardering uitspreken voor onze politiemensen en collega’s van de gemeente die zich onvoorwaardelijk hebben ingezet om het democratische recht op openbare manifestatie goed te laten verlopen.

Tot slot
In Arnhem staat het democratische recht op manifestatie fier overeind. Dat was zo en dat blijft zo. Het is onverteerbaar en ook onacceptabel dat gisteren geweld is gebruikt door demonstranten en meerdere personen, waaronder politiemensen, gewond zijn geraakt. Dit heeft ervoor gezorgd dat het recht op demonstratie niet tot uitvoering kon komen. Ik sta voor het demonstratierecht en wij hebben de taak dit met elkaar altijd te blijven faciliteren en verdedigen. Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De burgemeester,

Ahmed Marcouch

Bijlage: Noodbevel spontane demonstratie 13 januari 2024

NOODBEVEL SPONTANE DEMONSTRATIE
13 januari 2024

Datum : 13 januari 2024

DE BURGEMEESTER VAN ARNHEM;

Overwegende dat,

- er vandaag, 13 januari 2024 om 14:00 uur, op het Jansplein een demonstratie is aangemeld door Pegida met de titel 'Islam is geen haar beter dan nazisme';
- er tijdens de demonstratie voor het eerst in Nederland een Koran verbrand zou gaan worden in een vuurkorf;
- de politie en de gemeente Arnhem in de avond en nacht van 12 op 13 januari 2024 informatie ontving dat op zaterdag 13 januari 2024 er een niet gemelde demonstratie plaatsvindt op het Jansplein;
- deze oproepen op meerdere social media kanalen worden gedeeld en 'geliket';
- de gemeente 13 januari 2024 voor 12.00 uur via verschillende kanalen de organisatie heeft laten weten dat de demonstratie alleen kan plaatsvinden op het Willemsplein om wanordelijkheden te voorkomen;
- dat ondanks bovenstaande toch een demonstratie is gestart op het Jansplein op zaterdag 13 januari 2024 vanaf circa 12.00 uur;
- uit openbare orde informatie van de politie blijkt dat de deelnemers van de tegendemonstratie het doel hebben om de demonstratie van Pegida te voorkomen, omdat zij van mening zijn dat de burgemeester deze had moeten verbieden;
- uit openbare orde informatie van de politie en informatie blijkt dat een hoge opkomst kan worden verwacht;
- uit openbare orde informatie van de politie blijkt dat er harde kern supporters van Vitesse onderweg is naar de Jansplein;
- er daarom ernstige vrees voor wanordelijkheden is en ik om die reden de demonstranten om circa 12:30 uur bij monde van de politie opdracht heb gegeven hen te verplaatsen naar het Willemsplein;

Koningstraat 38 • Postbus 5465 • 6802 EL ARNHEM
Telefoon 0900 - 1809 • Fax 026 - 3774830 •E-mail: Gemeente@Arnhem.nl

STRATEGIE BELEID EN REGIE

- deze demonstratie onaangekondigd is en de demonstranten, ondanks herhaaldelijke waarschuwingen en vorderingen van de politie en de burgemeester om de demonstratie te verplaatsen naar het Willemsplein, dit bewust negeren;
- dat deze herhaaldelijke vorderingen van de politie, door middel van aanspreken en omroepen, luid en duidelijk kenbaar zijn gemaakt aan de aanwezigen;
- dat ook na gesprekken met de burgemeester op locatie de deelnemers en organisatoren van tegen demonstratie weigeren te verplaatsen, ondanks herhaaldelijk aandringen. Waarna de politie constateert dat personen zich niet laten aanspreken en afwijzend reageren op de verplaatsing naar de aangewezen locatie;
- het zaterdag is en er veel winkelend publiek in de binnenstad is;
- ervaring leert dat dergelijke onaangekondigde tegendemonstraties tot een zeer ernstige verstoring van de openbare orde kunnen leiden;
- er gerede vrees bestaat voor ernstige verstoringen van de openbare orde en veiligheid in de gemeente Arnhem, bestaande uit onder andere vernielingen en confrontaties tussen demonstranten van Pegida en tegen demonstranten;
- er thans in Arnhem sprake is van (een concrete en ernstige vrees voor het ontstaan van) een oproerige beweging of van ernstige wanordelijkheden;
- gezien het voorgaande sprake is van een zeer ernstige situatie, waartegen met de hoogste prioriteit moet worden opgetreden in het belang van de openbare orde;
- de burgemeester verantwoordelijk is voor de handhaving van de openbare orde en daarbij over een grote beoordelingsruimte beschikt om vanuit zijn verantwoordelijkheid voor de openbare orde te beslissen welke maatregelen moeten worden getroffen;
- de reguliere beschikbare juridische instrumenten, waaronder de Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem en de Gemeentewet, ontoereikend zijn om bedoelde wanordelijkheden en verstoringen van de openbare orde te voorkomen of tegen te gaan;
- zich, gelet op de aard en ernst van de genoemde belangen en risico's, omstandigheden voordoen als bedoeld in artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet. Dit bevel bijgevolg voldoet aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit;
- het daarom noodzakelijk is om ter handhaving van de openbare orde en ter beperking van gevaar dit bevel af te geven.

Gelet op artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet;

BEVEELT
Personen, behalve deelnemers van de demonstratie van Pegida, die zich alleen of in groepsverband manifesteren op het Jansplein en de omgeving, dienen:

- Zich op eerste aanzegging van de politie te verwijderen van het Jansplein en omgeving, en zich te begeven in de door de politie aangegeven richting of locatie, te weten het Willemsplein;
- Alle aanwijzingen, gegeven door de politie in het belang van de openbare orde, gezondheid of veiligheid van personen en goederen, dan wel ter beperking van gevaar, terstond of stipt op te volgen.

Niet naleving van dit bevel is strafbaar ingevolge artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht.
Dit bevel treedt in werking op 13 januari 2024 zodra het (mondeling) bekend wordt gemaakt en geldt tot 13 januari 2024 om 18:00 uur. Het besluit zal bekend worden gemaakt op locatie en aansluitend via de media (o.a. omroep via politie, Omroep Gelderland, De Gelderlander). De gehele tekst zal na te lezen zijn op de website: www.arnhem.nl.

Arnhem, 13 januari 2024

Burgemeester van de gemeente Arnhem,

A. Marcouch

Tegen dit besluit kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking bezwaar maken bij de burgemeester van Arnhem, Postbus 9029, 6800 EL te Arnhem. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en de gronden van het bezwaar.

Maandag 15 januari 2024

PERSBERICHT

Als vertegenwoordigers van de moskeeën en islamitische organisaties in Arnhem hebben wij met ontsteltenis kennis genomen van de gebeurtenissen op zaterdag 13 januari 2024 in onze stad.

Reeds op 12 januari 2024 hebben vertegenwoordigers van de Arnhemse moskeeën, de Koepelkerk aan het Jansplein en de Joodse gemeenschap om 15:30 uur een ontmoeting gehad met de burgemeester en diens veiligheidsadviseur met betrekking tot de beoogde pegida-actie op 13 januari 2024 en hun zorgen geuit over mogelijke ongeregeldheden. Deze zorgen ontstonden bij de vertegenwoordigers op grond van allerlei signalen die zij hebben meegekregen, onder andere berichten op sociale media, waarin werd opgeroepen om de actie te verstoren en te frustreren. De bron van deze berichten is voor de vertegenwoordigers niet bekend, daar mogelijk ook sprake is van oproepen van buiten Arnhem, en oproepen van groepen voetbalhooligans, die klaarblijkelijk enkel en alleen als doel hadden om de confrontatie met de politie op te zoeken en te rellen.

Ondanks deze dreiging van een reële kans op ongeregeldheden in het hart van de stad heeft de actie toch doorgang kunnen vinden. De oproepen van diverse leden en vertegenwoordigers van een aantal van de moskeeën om de oplopende spanning te de-escaleren heeft niet op alle aanwezigen het beoogde effect gehad, met als resultaat hevige ongeregeldheden en charges van de ME. Wat betreft deze charges vragen wij ons af in hoeverre er sprake is geweest van proportioneel optreden, nu duidelijk is geworden dat een aantal aanwezigen - zonder dat duidelijk werd dat zij zich niet hielden aan de regels en/of vorderingen - zware hoofdwonden hebben opgelopen na het optreden van de ME met wapenstokken.
De beoordeling of dit optreden al dan niet proportioneel is geweest moet nog worden gemaakt door de verantwoordelijke autoriteiten, maar wij zullen in elk geval dat proces nauw volgen.

Als vertegenwoordigers van Arnhemse organisaties verwachten wij in elk geval dat degenen die verantwoordelijkheid dragen voor de doorgang van de pegida-actie verantwoording afleggen over waarom de zorgen en signalen zijn genegeerd, en de situatie zo uit de hand heeft kunnen lopen.

Naast het feit dat de pegida-actie ondanks de kans op reëel gevaar voor de openbare orde en veiligheid doorging, was de wijze waarop de poging tot een actie werd gefaciliteerd, een bron voor ernstige ontsteltenis en verontwaardiging, met name bij de achterban van de moskeeën in Arnhem.
De burgemeester had reeds aangekondigd om koste wat het kost de actie te zullen beschermen. Hetgeen zich op 13 januari heeft afgespeeld leek echter veel verder te gaan dan de bescherming van het recht op demonstratie. De pegida-actie werd met man en macht door de politie gefaciliteerd. Zo werden de pegida-leden tot drie keer toe aan- en afgevoerd van en

naar het plein in een opvallende dienstauto van de politie. Zij werden vanuit het politiebusje geëscorteerd door politieagenten naar het midden van het plein, waar zij de poging tot hun actie ondernamen, en bij iedere mislukte poging werden zij wederom door politieagenten tot in het busje begeleid. Later bleek dat de pegida-leden uit het busje een livestream hebben uitgezonden op sociale media-kanalen.

Het beeld dat hier ontstaat, namelijk dat van provocateurs die met hun toebehoren uit een politiebus stappen, is wat ons betreft niet uit te leggen. De politie dient de veiligheid van alle burgers te borgen en is daarin gehouden zich neutraal op te stellen.
Als vertegenwoordigers van Arnhemse organisaties verwachten wij tekst en uitleg van deze verre mate van faciliteren en ondersteunen van deze poging tot een discutabele actie.

Het is spijtig om te moeten vaststellen dat de pogingen om de situatie te de-escaleren niet het gewenste resultaat hebben gehad, en er uiteindelijk ongeregeldheden zijn ontstaan. Echter zien wij op zaterdag 13 januari 2024 ook een falen van de verantwoordelijke autoriteiten. Wij verwachten dat die verantwoordelijken op korte termijn ook daadwerkelijk verantwoording afleggen voor dit falen.

Wij roepen in elk geval op tot vreedzaamheid, begrip en respect voor alle gemeenschappen in Arnhem, en hopen dat wij samen kunnen werken aan een toekomst van harmonie en co-existentie. In deze tijd van polarisatie zoeken wij naar verbinding en dialoog. Daarom wensen wij als Arnhemse organisaties dat er in de toekomst geen ruimte is voor het verbranden van Heilige Boeken, welke dan ook, in onze prachtige stad Arnhem. Laten wij het recht van vrijheid van meningsuiting gebruiken om onze medemensen te zegenen in plaats van te kwetsen.

Met vredige en gezegende groeten,

Islamitische Unie Arnhem

Stichting Islamitisch Centrum Arnhem-Zuid

Stichting Nour Al Houda

Stichting Turks Platform Arnhem

Islamitisch Cultureel Centrum Bošnjak Arnhem

Moskee Al Fath

Voor vragen kunt u contact opnemen met de voorzitters:

- Mustafa Akpinar +31 6 21 26 25 51 (Stichting Islamitisch Centrum Arnhem-Zuid)
- Bahaeddin Budak +31 6 24 22 30 02 (Islamitische Unie Arnhem)

Geachte voorzitter,

Bij deze verzoeken wij de burgemeester ons conform artikel 180 lid 3 van de Gemeentewet de volgende inlichtingen te verschaffen:

1. Een overzicht met alle gesprekken die de burgemeester heeft gevoerd over de demonstratie van Pegida op 13 januari 2024 sinds de aanmelding van de demonstratie door Pegida in december 2023 tot en met 16 januari 2024;
    a. Met alle gesprekken wordt onder andere, maar niet uitsluitend bedoeld: overleggen in de driehoek (OM, politie, burgemeester), met externe stakeholders zoals organisaties van de islamitische gemeenschap, Pegida en interne gesprekken met ambtenaren en vergaderingen van het college.
2. Alle gespreksverslagen van de gesprekken bedoeld onder 1. (voor zover die er zijn);
3. Alle schriftelijke correspondentie (mails, whatsappjes, etc.) tussen ambtenaren en de burgemeester over de voorgenomen demonstratie van Pegida en de nasleep daarvan;
4. Alle schriftelijke correspondentie (brieven, mails, whatsappjes, etc.) tussen de burgemeester en externe partijen over de voorgenomen demonstratie van Pegida en de nasleep daarvan. Met externe partijen wordt onder andere, maar niet uitsluitend, bedoeld: het Openbaar Ministerie, de politie, organisaties van de islamitische gemeenschap, Pegida, etc.;
5. Alle relevante stukken (memo’s aan de burgemeester, opgevraagde (juridische) adviezen, agenda’s van overleggen etc.) die op tafel van de burgemeester hebben gelegen en betrekking hebben op de demonstratie van Pegida.

Mocht (delen van) de gevraagde inlichtingen niet openbaar beschikbaar worden gesteld op grond van artikel 5 van de Wet open overheid dan wensen wij die inlichtingen onder geheimhouding te ontvangen.

Ten slotte verzoeken wij de burgemeester om de gevraagde inlichtingen uiterlijk 23 januari beschikbaar te stellen, en indien dat voor een deel niet mogelijk is, uiterlijk 23 januari het deel beschikbaar te stellen dat op dat moment beschikbaar is.

Met vriendelijke groet, en bij voorbaat dank,

Yildirim Usta – DENK Arnhem
Mustafa Bal – DENK Arnhem

Van: Hakim El Bouk
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>
Onderwerp: Verontrusting en bezorgdheid over de kwestie van afgelopen zaterdag 13 januari 2024 in Arnhem

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Hakim El bouk

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Van: Canan A.
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte Marcouch,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een het voorval in onze stad Arnhem van afgelopen zaterdag 13 januari, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Canan Ates

Van: Bilgen Sari
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Onderwerp: Wet / Koran/ Pegida

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch,

U had nadrukkelijk aangegeven dat zolang beste meneer de Koran niet in de lucht houdt en dan in fik steekt dat dit binnen de wet niet toegestaan is maar in een brandende korf het mag gooien en dan laten branden…, maar zoals ook overduidelijk op iedere video op het nieuws te zien is dat beste meneer dit tot twee keer toe met de koran in de lucht in fik probeerde te steken. Dat dit niet gelukt is wil niet zeggen dat het ongezien mag worden!

Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Bilgen Sari

Van: Sureyya Akkus
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte Ahmed Marcouch,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een het voorval in onze stad Arnhem van afgelopen zaterdag 13 januari, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Sureyya Akkus

Van: Deniz Kardesseven
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

[U ontvangt vaak geen e-mail van denizsaltik@hotmail.com. Informatie over waarom dit belangrijk is op https://aka.ms/LearnAboutSenderIdentification]

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een het voorval in onze stad Arnhem van afgelopen zaterdag 13 januari, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Fatma Kardeşseven

Van: Jamal benamari
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>
Onderwerp: Koran verbranding

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. Arnhem en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

[Jamal Benamari

Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Koran verbranding Arnhem

> Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Saïd Chikri

Van: Zahra Massali <zahra.massali@outlook.com>
Verzonden: woensdag 17 januari 2024 19:17
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
CC: Zahra Massali <zahra.massali@outlook.com>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

U ontvangt niet vaak e-mail van zahra.massali@outlook.com. Meer informatie over waarom dit belangrijk is

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Zahra Massali

Van: m.e.haddad@hotmail.com <m.e.haddad@hotmail.com>
Verzonden: woensdag 17 januari 2024 19:38
Aan: Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>; griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Mohamed El Haddad

Van: Bahaeddin Budak
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid Koranverbranding

Geachte Gemeenteraadsleden,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over het voorval in onze stad Arnhem van afgelopen zaterdag 13 januari, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

B. Budak

Van: Tehseen Khandwalla
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Koranverbranding in Arnhem en mijn bezorgdheid

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt me tot u om mijn zorgen te delen over een recent incident in onze stad Arnhem, waarbij op zaterdag 13 januari jl. een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit voorval heeft niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van Arnhem sterke emoties opgeroepen.

Hoewel ik erken dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, wordt het verbranden van een heilig boek zoals de Koran door velen in de moslimgemeenschap gezien als een daad van gebrek aan respect en intolerantie. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het wederzijds respect in onze Arnhemse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt op een proactieve reactie van de gemeente Arnhem om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het ontbreken van een directe respons heeft bij mij en anderen enige bezorgdheid gewekt.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie verduidelijkt en maatregelen neemt om de cohesie en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle inwoners, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

In het bijzonder vraag ik de gemeente om maatregelen te treffen die het in de toekomst verbieden om de Koran of andere heilige geschriften in het openbaar te verscheuren, verbranden of op andere wijze te ontheiligen.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik kijk uit naar uw reactie en de stappen die de gemeente zal ondernemen als reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Tehseen Khandwalla

Van: Abdel Aboukacim
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Mohsin Aboukacim

Van: Faouzi Bozakraft
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

F Bozakraft

Van: Elfarissi, Ahmed
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Ahmed Elfarissi

Van: Sung Sam
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

A. Zoljami

Van: Abdellatif Boukich
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

A. Boukich

Van: M. el Bouk
Verzonden: woensdag 17 januari 2024 20:40
Aan: Griffie@anhem.nl
CC: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>
Onderwerp: Koraan verbranding

Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

M. El Bouk

Verzonden: woensdag 17 januari 202
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Mikael Swaria

Van: Mikael Swaria
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Shirin Swaria

Van: ali bouth
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>
Onderwerp: Betreft: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

M. Bozakraft

Van: Fatma Akkus
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>
Onderwerp: Fwd: Bezorgheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

---

From: Fatma Akkus
Sent: Wednesday, January 17, 2024 10:14:44 PM
To: fractievolgers@arnhem.nl <fractievolgers@arnhem.nl>
Subject: Bezorgheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte Ahmed Marcouch,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een het voorval in onze stad Arnhem van afgelopen zaterdag 13 januari, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Fatma Akkus

Van: Aysima Isgüzar
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>; griffie <griffie@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte Mr. Marcouch,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een het voorval in onze stad Arnhem van afgelopen zaterdag 13 januari, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Aysima Işgüzar

Van: nevsehirli
Verzonden: woensdag 17 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte Ahmed Marcouch,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een het voorval in onze stad Arnhem van afgelopen zaterdag 13 januari, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Adem Akkus

Van: karim abbassi
Verzonden: donderdag 18 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: bezorgdheid dimonstratie 13 januari

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Karim Abbassi

Van: Kubbetdin Akkurt
Verzonden: vrijdag 19 januari 2024 09:12
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij maar ook bij ons als ouders maar ook bij onze kinderen enj andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, je mag roepen wat je wilt. Maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect én OPZETTELIJKE PROVOCATIE tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Om één idioot blij te maken kun je niet een hele gemeenschap boos maken. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Familie Akkurt

Van: Johan Wolthuis
Verzonden: vrijdag 19 januari 2024
Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; raadsvolgers@arnhem.nl
Onderwerp: Fw: Koranverbrandingen

Deens parlement stemt voor omstreden verbod koranverbrandingen

Het Deense parlement heeft donderdag ingestemd met een verbod op koranverbrandingen. De nieuwe wet maakt het strafbaar om erkende religieuze geschriften in het openbaar ongepast te behandelen. Zowel linkse als rechtse oppositiepartijen waren fel tegen.

7 december 2023, 16:14

Het wetsvoorstel kreeg van meet af aan kritiek omdat het de vrijheid van meningsuiting zou aantasten. Onder druk van de oppositie werd het wetsvoorstel aangepast. Aanvankelijk was het de bedoeling dat de wet ongepaste behandeling van religieuze objecten zou verbieden, maar dit is nu gespecificeerd naar erkende religieuze geschriften. Overtreders kunnen een boete en maximaal twee jaar cel opgelegd krijgen.

Van: Mohamed EL Haddad
Verzonden: zaterdag 20 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem
Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Mohamed El Haddad

Van: Fatima Mouhouti-Abakkouy
Verzonden: maandag 22 januari 2024
Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>; Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>; Fractievolgers Arnhem <fractievolgers@arnhem.nl>
Onderwerp: Bezorgdheid over het Koranverbrandingsincident in Arnhem

Geachte heer Marcouch en Leden van de gemeenteraad,

Ik richt mij tot u om mijn bezorgdheid te delen over een recent voorval in onze stad Arnhem, waarbij een poging werd gedaan om de Koran te verbranden. Dit incident vond afgelopen zaterdag 13 januari jl. plaats en heeft veel emoties opgeroepen, niet alleen bij mij, maar ook bij andere inwoners van onze gemeenschap.

Ik begrijp dat vrijheid van meningsuiting een belangrijk recht is in onze samenleving, maar het verbranden van een heilig boek zoals de Koran kan worden opgevat als een daad van disrespect en onverdraagzaamheid tegenover onze moslimgemeenschap. Dergelijke handelingen kunnen de harmonie en het respect in onze diverse gemeenschap onder druk zetten.

Ik had gehoopt dat de gemeente Arnhem proactief zou reageren op deze situatie om de vrede en het respect in onze gemeenschap te handhaven. Het gebrek aan een directe respons heeft mij en anderen enigszins verontrust.

Ik zou het op prijs stellen als de gemeente haar standpunt over deze kwestie zou verduidelijken en initiatieven zou ontplooien om de samenhang en het wederzijds respect in onze stad te bevorderen. Het zou geruststellend zijn om te weten dat de gemeente stappen onderneemt om ervoor te zorgen dat alle burgers, ongeacht hun geloofsovertuiging, zich veilig en gerespecteerd voelen in Arnhem.

Dank u voor uw aandacht voor deze belangrijke kwestie. Ik zie uit naar uw reactie en de maatregelen die de gemeente zal nemen in reactie op dit incident.

Met vriendelijke groet,

Fatima Mouhouti-Abakkouy

Aan de gemeenteraad

Datum : 23 januari 2024
Zaaknummer : 4073798
Contactpersoon : Matthijs Kleij
Telefoonnummer : 06-31114842

Onderwerp: inlichtingenverzoek demonstratie Pegida

Geachte voorzitter en leden,

De raadsleden Usta en Bal van de fractie Denk hebben ons via de griffie per mail, ingekomen op 17 januari 2024, verzocht om inlichtingen op basis van artikel 180 lid 3 van de Gemeentewet.

In hun verzoek vragen zij om de volgende inlichtingen te verschaffen:

1. Een overzicht met alle gesprekken die de burgemeester heeft gevoerd over de demonstratie van Pegida op 13 januari 2024 sinds de aanmelding van de demonstratie door Pegida in december 2023 tot en met 16 januari 2024;
    a. Met alle gesprekken wordt onder andere, maar niet uitsluitend bedoeld: overleggen in de driehoek (OM, politie, burgemeester), met externe stakeholders zoals organisaties van de islamitische gemeenschap, Pegida en interne gesprekken met ambtenaren en vergaderingen van het college.
2. Alle gespreksverslagen van de gesprekken bedoeld onder 1. (voor zover die er zijn);
3. Alle schriftelijke correspondentie (mails, whatsappjes, etc.) tussen ambtenaren en de burgemeester over de voorgenomen demonstratie van Pegida en de nasleep daarvan;
4. Alle schriftelijke correspondentie (brieven, mails, whatsappjes, etc.) tussen de burgemeester en externe partijen over de voorgenomen demonstratie van Pegida en de nasleep daarvan. Met externe partijen wordt onder andere, maar niet uitsluitend, bedoeld: het Openbaar Ministerie, de politie, organisaties van de islamitische gemeenschap, Pegida, etc.;
5. Alle relevante stukken (memo's aan de burgemeester, opgevraagde (juridische) adviezen, agenda's van overleggen etc.) die op tafel van de burgemeester hebben gelegen en betrekking hebben op de demonstratie van Pegida.

Alle gevraagde inlichtingen zijn bijgevoegd bij deze brief. Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De burgemeester,
Ahmed Marcouch

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 16:49:21
Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 12 januari 2024 10:59:31
Aan: Ahmed Marcouch [redacted] ([redacted]@om.nl)
Cc: '[redacted]@politie.nl' [redacted] (AP Oost-Nederland) [redacted]
Bcc: [redacted]@politie.nl [redacted]
Onderwerp: Stukken Pegida
Urgentie: Normal
Precisie: None
Bijlagen:
Brief demonstratie Pegida 13-01-24.pdf; Memo demonstratie Pegida 13-01-2024.pdf;

Beste leden van de driehoek,

Hierbij ontvangen jullie de definitieve stukken voor de demonstratie van Pegida morgenmiddag.

De afspraken die wij zojuist in de Driehoek hebben bekrachtigd:

- Afstemming over de tolerantie grenzen bij het vaststellen van strafbare feiten tijdens de demonstratie heeft mondeling plaatsgevonden en is akkoord bevonden door de leden van de driehoek.
- Afstemming over de inzet politie is akkoord bevonden door de driehoek.
- [redacted] (politie), [redacted] (OM) en ondergetekende (gemeente) zijn aanspreekpunt inzake deze demonstratie.
- Bij eventuele veranderingen in het geschetste beeld, zullen wij onderling contact hebben en indien nodig een driehoek op zaterdagochtend inplannen.
- Gemeente zal nog een contactmoment hebben met haar moskeebesturen vandaag.

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE Arnhem
[redacted]@arnhem.nl

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 16:48:37
Van: [redacted]
Verzonden: maandag 8 januari 2024 17:18:15
Aan: Ahmed Marcouch
Cc: [redacted] [redacted]
Onderwerp: Demonstratie Pegida 13-01
Urgentie: Normal
Precisie: None
Bijlagen:
Memo demonstratie Pegida 13-01-2024.pdf;

Hoi Ahmed,
In de bijlage het memo van politie en gemeente voor de demonstratie van as zaterdag 13-01.
Ik probeer een afspraak met je te maken om het toe te lichten.
Groet,
[redacted]

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE Arnhem
[redacted]@arnhem.nl

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 16:48:54
Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 11 januari 2024 16:15:17
Aan: Ahmed Marcouch [redacted] ([redacted]@om.nl) [redacted]
Cc: [redacted] '[redacted]@politie.nl' [redacted] (AP Oost-Nederland) [redacted] [redacted] [redacted] (AP Oost-Nederland)
Onderwerp: Extra Driehoek
Urgentie: Normal
Precisie: None
Bijlagen:
Memo demonstratie Pegida 13-01-2024.pdf; Brief demonstratie Pegida 13-01-24.docx;

Goedemiddag allen,
Morgenochtend hebben we een extra ingelaste driehoek over de demonstratie van Pegida voor 13-01-2024 via teams.
De agenda van deze Driehoek zal bestaan uit:

1. Opening
2. Informatiedeling Demonstratie ([redacted] en [redacted])
3. Vaststellen tolerantiegrenzen (besluitvormend)
4. Mededelingen en afsluiting

Bijgevoegde stukken het memo en de concept brief.

Groet,
[redacted]

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE Arnhem
[redacted]@arnhem.nl

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 16:48:58
Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 13 januari 2024 18:59:43
Aan: [redacted]
Cc: Ahmed Marcouch [redacted]
Onderwerp: FW: Noodbevel
Urgentie: Normal
Precisie: None
Bijlagen:
Tegendemonstratie 13-01-2024.pdf;

Hoi [redacted], [redacted],
Ahmed wil morgenochtend graag een brief richting de raad sturen wat tegelijkertijd richting de ondernemers gestuurd kan worden.
Fantastisch dat je daarbij helpt [redacted]. Zie de bijlage het noodbevel. [redacted] werkt volgens mij nog aan een persbericht met politie/OM.
Tekst vanuit [redacted]/Ahmed:
Beste Arnhemmers, wij hebben in onze stad een verschrikkelijke middag meegemaakt. De koranverbrander is verwond door tegendemonstranten voor hij tot zijn daad kon komen. De politie heeft arrestaties verricht en mogelijk volgen meer aanhoudingen nadat de beelden bestudeerd zijn. Want het demonstratierecht mag nooit tenietgedaan worden door geweld. Tegendemonstranten krijgen ook het recht te demonstreren, zij horen zich vooraf te melden en krijgen omwille van de veiligheid een plaats waar demonstranten en tegendemonstranten elkaar zien en horen zonder elkaar fysiek aan te vallen. Vanmiddag hebben wij hen zo doende herhaaldelijk verzocht zich te verplaatsen naar het Willemsplein. Toen zij weigerden was een noodbevel onontkoombaar, want wij zijn genoodzaakt om voor onze stad én de openbare orde en veiligheid te beschermen, én het demonstratierecht te waarborgen én de tegendemonstratie mogelijk te maken. Toen zij na herhaaldelijke verzoeken bleven weigerden, was ik helaas genoodzaakt tot inzet van de ME.
Ik voel sterk mee met ons Arnhemse verdriet over de koranverbranding. Het doet ook mij veel pijn. Het juiste om te doen voor mij als burgemeester is onze wet na te leven. Ook als het moeilijk wordt en dit ons Arnhem zwaar beproeft.
De wet verbiedt uiteraard wel degelijk de discriminatie van religieuze mensen, dit spreekt gelukkig vanzelf in Nederland als democratische rechtsstaat. Tegelijk moeten wij het demonstratierecht waarborgen.
Ik begrijp de wettelijke zoektocht naar wegen om de koranverbranding te verhinderen. Inderdaad zijn er gemeenten die verbranding verbieden, geregeld in hun eigen lokale APV. Maar in Arnhem mag het, mits verbranding plaats vindt in een vuurkorf. Hoe erg ik dat zelf ook vind als mens, als burgemeester roep ik iedereen op tot tien te tellen en onze wet na te leven. Help elkaar, kijk naar elkaar om en laten wij ons houden aan de wet.

Korte samenvatting van vandaag van mijn kant met de gebeurtenissen:
We hebben met de politie en OM alles op alles hebben gezet om de demonstratie van pegida te faciliteren en geweld tegen te gaan.
Ook hebben we er alles aan gedaan om de spontane niet gemelde tegendemonstratie te faciliteren van een paar 100 demonstranten.
Er is gedurende de dag herhaaldelijk contact tussen gemeente en de voorman van Pegida geweest.
Hij heeft na contact aangegeven niet op een andere plek te willen demonsteren, hierop hebben we getracht dit mogelijk te maken met de maximale politiecapaciteit die de burgemeester tot zijn beschikking had. Goed om te weten dat er tegelijk een grote demonstratie van XR in Nijmegen gaande was en een Pro Palestina demonstratie in Apeldoorn.

Gezien de grimmige sfeer en het weigeren van e tegendemonstranten om het plein te verlaten heeft de burgemeester een noodbevel afgekondigd en toestemming gegeven om de ME in te zetten.
Tot het moment waarop de politie aangaf dat zij de veiligheid van de deelnemers van beide demonstraties, omstanders en eigen personeel niet meer kon borgen heeft de burgemeester besloten de demonstraties te ontbinden op grond van artikel

7 van de WOM.
Tot op heden zij er drie aanhoudingen verricht tot op heden, op basis van camerabeelden kunnen er meer volgen.
Er zijn helaas gewonden te betreuren onder de demonstranten maar onder de politie.

De demonstranten hebben ons en anderen laten weten dat zij kosten wat kost deze demonstratie wilde voorkomen en onmogelijk te maken omdat de burgemeester deze niet verbod. Er is herhaaldelijk aangeven dat de demonstratie tegen zou worden gehouden. Hun motief was om te zorgen dat de demonstratie niet door kon gaan.
Demonstranten hebben de druk zo hoog laten op lopen om de demonstratie te laten escaleren door geweld te gebruiken, waarna de burgemeester genoodzaakt was deze te ontbinden. Een grote groep demonstranten op het Jansplein wilde niet luisteren naar de politie, om naar het Willemsplein te gaan. Deze groep zich agressief gedroeg en met vuurwerk en voorwerpen naar de politie gooide.
We hebben sterk het vermoeden dat er door diverse personen aangemoedigd is om geweld te gebruiken tijdens de demonstratie.

Voor en gedurende de demonstratie zijn we als gemeente en politie voortdurend contact geweest met de Islamitische gemeenschap in Arnhem, maar ook met andere partners en Pegida.

De gemeente heeft achteraf een gesprek gehad met Edwin Wagensveld van Pegida. Een nieuwe melding volgt. Hij zegt dat wij niet in staat waren om zijn veiligheid te waarborgen, omdat er onvoldoende politie was opgeroepen. Dat is zijn visie.
We hadden voldoende inzet voor wat de verwachting was. Vannacht is de situatie veranderd door de oproepen die er last minute gedaan zijn om een tegendemonstratie te organiseren waar als driehoek op geanticipeerd hebben en waarom de ME ter ondersteuning is uitgevraagd.

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE Arnhem

[redacted]@arnhem.nl

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 18:13:36
Van: [redacted]
Verzonden: maandag 22 januari 2024 15:39:08
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: tekst pegida demonstratie na afloop
Urgentie: High
Precisie: None

Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 13 januari 2024 18:28
Aan: Ahmed Marcouch <[redacted]@arnhem.nl>; [redacted] <[redacted]@arnhem.nl>; [redacted] <[redacted]@arnhem.nl>
Onderwerp: tekst pegida demonstratie na afloop
Urgentie: Hoog

Beste Arnhemmers, wij hebben in onze stad een verschrikkelijke middag meegemaakt. De koranverbrander is verwond door tegendemonstranten voor hij tot zijn daad kon komen. De politie heeft arrestaties verricht en mogelijk volgen meer aanhoudingen nadat de beelden bestudeerd zijn. Want het demonstratierecht mag nooit tenietgedaan worden door geweld.

Tegendemonstranten krijgen ook het recht te demonstreren, zij horen zich vooraf te melden en krijgen omwille van de veiligheid een plaats waar demonstranten en tegendemonstranten elkaar zien en horen zonder elkaar fysiek aan te vallen. Vanmiddag hebben wij hen zo doende herhaaldelijk verzocht zich te verplaatsen naar het Willemsplein. Toen zij weigerden was een noodbevel onontkoombaar, want wij zijn genoodzaakt om voor onze stad én de openbare orde en veiligheid te beschermen, én het demonstratierecht te waarborgen én de tegendemonstratie mogelijk te maken. Toen zij na herhaaldelijke verzoeken bleven weigerden, was ik helaas genoodzaakt tot inzet van de ME.

Ik voel sterk mee met ons Arnhemse verdriet over de koranverbranding. Het doet ook mij veel pijn. Het juiste om te doen voor mij als burgemeester is onze wet na te leven. Ook als het moeilijk wordt en dit ons Arnhem zwaar beproeft.

De wet verbiedt uiteraard wel degelijk de discriminatie van religieuze mensen, dit spreekt gelukkig vanzelf in Nederland als democratische rechtsstaat.Tegelijk moeten wij het demonstratierecht waarborgen.

Ik begrijp de wettelijke zoektocht naar wegen om de koranverbranding te verhinderen. Inderdaad zijn er gemeenten die verbranding verbieden, geregeld in hun eigen lokale APV. Maar in Arnhem mag het, mits verbranding plaats vindt in een vuurkorf. Hoe erg ik dat zelf ook vind als mens, als burgemeester roep ik iedereen op tot tien te tellen en onze wet na te leven. Help elkaar, kijk naar elkaar om en laten wij ons houden aan de wet.

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 18:13:32
Van: [redacted]
Verzonden: Mon, 22 Jan 2024 14:37:56
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Vragen over poging tot koranverbranding van Controlaltdelete
Urgentie: Normal
Precisie: None

Van: [redacted] <[redacted]@arnhem.nl>
Verzonden: maandag 15 januari 2024 18:37
Aan: Ahmed Marcouch <[redacted]@arnhem.nl>
Onderwerp: Fwd: Vragen over poging tot koranverbranding van Controlaltdelete

Gaan ervan uit dat verbrander geholpen werd ipv beschermd. Is een vraag voor politie, maar vragen of wij het a) wisten en b) opdracht gaven

Outlook voor Android downloaden

From: [redacted] <[redacted]@izi-solutions.com>
Sent: Monday, January 15, 2024 4:48:57 PM
To: [redacted] <[redacted]@arnhem.nl>
Subject: Vragen over poging tot koranverbranding

> U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@izi-solutions.com. Meer informatie over waarom dit belangrijk is

Beste [redacted],

Met betrekking tot de poging om een koran te verbranden, afgelopen weekend, heb ik een tweetal vragen over de rol van de gemeente in deze. Ik stel deze vragen omdat wij een artikel hierover schrijven op onze website www.controlealtdelete.nl. Ik heb ter voorbereiding het radio-interview met burgemeester Marcouch op BNR geluisterd en zijn post gelezen op Linkedin.

Op het filmpje is te zien dat Wagensveld in een politiebus naar de manifestatie vervoerd werd en dat hij na de aanval op hem de politiebus invluchtte. Ik wil graag weten of de gemeente Arnhem hier van op de hoogte was, dan wel het voorgesteld heeft:

- Was de gemeente Arnhem ervan op de hoogte dat de politie Wagensveld in een politiebus zou vervoeren van en naar de plek van de manifestatie?
- Heeft de gemeente aan de politie gevraagd of voorgesteld dat de politie Wagensveld in een politiebus zou vervoeren van en naar de plek van de demonstratie?

U stelde voor om te bellen, maar ik ben einde middag vanavond slecht bereikbaar en ontvang daarom liever een schriftelijke reactie. Veel dank alvast.

Take it izi,
[redacted] | [redacted] Controle Alt Delete

T: [redacted]
M: [redacted]
W: www.izi-solutions.com
W: www.controlealtdelete.nl

Volg ons via: Instagram | Facebook | Twitter | Youtube | Linkedin

VERTROUWELIJK: De informatie in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan en wordt u verzocht dit bericht terug te sturen en het origineel te vernietigen. Wanneer u dit bericht per abuis ontvangt, gelieve onmiddellijk contact op te nemen met de afzender per kerende e-mail. Op alle diensten zijn de algemene voorwaarden van toepassing. Kvk no. 57779651

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 19:23:44
Van: [redacted]
Verzonden: zondag 14 januari 2024 18:59:25
Aan: Ahmed Marcouch
Cc: [redacted]
Onderwerp: Laatste versie brief
Urgentie: Normal
Precisie: None
Bijlagen:
Brief demonstratie Pegida.docx;

Hoi Ahmed,

Zie bijlage. Heb alle opmerkingen volgens mij verwerkt. Nog nieuwe/andere opmerkingen?

Groet,
[redacted]

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 16:49:12
Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 13 januari 2024 17:41:29
Aan: [redacted] Ahmed Marcouch [redacted] ([redacted]@om.nl)
Cc: '[redacted]@politie.nl' [redacted]
Onderwerp: Noodbevel
Urgentie: Normal
Precisie: None
Bijlagen:
Tegendemonstratie 13-01-2024.pdf;

Zie de bijlage.

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE Arnhem

[redacted]@arnhem.nl

Gearchiveerd: maandag 22 januari 2024 19:16:12
Van:
Aan: Ahmed Marcouch
Onderwerp: RE: Concept persbericht
Urgentie: Normal
Precisie: None
Bijlagen:
20240113 - Persbericht nav demonstratie Pegida.docx;

Nog 1 dingetje aangepast.

Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 13 januari 2024 19:07
Aan: Ahmed Marcouch <[redacted]@arnhem.nl>
Onderwerp: Concept persbericht

Dag Ahmed,

Hierbij het conceptpersbericht welke geschreven is door de politie. Ik heb mijn opmerkingen erin verwerkt. Ben jij akkoord?

Groeten,

[redacted]

GEMEENTE Arnhem

[redacted]

[redacted]@arnhem.nl

Doorgestuurd

Wij willen graag weten waarom burgemeesters van deze gemeenten wel het besluit hebben kunnen nemen voor een verbod voor Koran verbramding in tegenstelling wat wij vanmiddag hebben gehoord, namelijk dat het niet bij voorbaat kan. Dit zijn ook gemeenten met veel Nederlandse moslims.

Graag uitleg, deze vraag krijgen wij vanuit onze achterban. Wij hebben namelijk tegen onze achterban gezegd dat het juridisch niet mogelijk is om de verbranding tegen te houden, aldus de gemeente Arnhem zoals we vanmiddag hebben gehoord.

Wij worden nu om onze oren geslagen met deze artikelen!

Vandaar graag uitleg. Bvd en groet, namens [redacted]

23:02

Doorgestuurd

Mijn advies aan jullie en de burgemeester, aub actie afblazen, laten we Arnhem beschermen. Het wordt steeds groter, gaat ook rond in andere steden.

Landelijk bericht de deur uit doen zodat men ook niet van andere steden gaat komen. Zitten we als Arnhemmers echt niet op te wachten.

Onze investeringen m.b.t. verbinding, saamhorigheid, respect, ... gaan een gigantische deuk krijgen. Moslims voelen zich in de steek gelaten en ik geef ze geen ongelijk.

Veel mensen begrijpen echt niet dat dit in Arnhem kan en mag.

Ik heb meerdere vragen gekregen over waarom wel verbod in die andere steden en niet in Arnhem met notabene een moslim als burgemeester. Men begrijpt het

[redacted]

Foto

Probeer te achterhalen wie achter deze flyer en dit initiatief zit, maar weet het (nog) niet.

23:19

zaterdag

Doorgestuurd

[redacted]

44 m ·

Pegida komt naar Arnhem

Beste mensen,

Pegida komt morgen 13.01.2024 naar Arnhem om de Koran te verbranden! Ik roep alle Arnhemmers (en daar buiten) op om morgen 12.00 uur maar het centrum in Arnhem te komen om dit te voorkomen! Dit is PURE provocatie. Dit MAG niet gebeuren, niet in onze stad! Wie is DOWN??

00:00

[redacted]

Foto

Dit is de initiatiefnemer achter onderstaande flyer.

00:01

[redacted]

Foto

Zag ik 18:28 ✓✓

Ok 18:28

[redacted]
Foto

[redacted] en [redacted] geven aan dat dit massaal gedeeld wordt. [redacted] geeft aan dat [redacted] bang is voor escalatie. Volgens [redacted] is het een puur vreedzame oproep. 18:34

Doorgestuurd

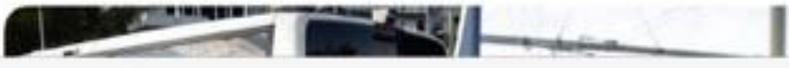

Doorgestuurd

Ik heb meerdere publicaties gezien van burgemeesters die demonstraties van Pegida met Koran hebben verboden. Waarom kunnen zij dat wel? O.a.

- Den Haag
- Rotterdam
- Eindhoven
- Apeldoorn

23:02

Doorgestuurd

Pegida-demonstratie in Den Haag ontbonden, deelnemers weigerden bet...

De demonstratie van Pegida is vanmiddag i...

www.ad.nl

https://www.ad.nl/den-haag/pegida-demonstratie-in-den-haag-ontbonden-deelnemers-weigerden-betoging-zonder-korans~ab1f64c0/

Doorgestuurd

Boetes voor stelen en verbranden regenboogvlag

Twee mannen die in april een regenboog...

rozegolf.net

https://rozegolf.net/2023/10/27/boetes-voor-stelen-en-verbranden-regenboogvlag/

12:11

vrijdag

Jaarbeurs om daar op uitnodiging van de stichting Dawah Groep te spreken. Maar in een video op Facebook liet hij al weten dat hij niet

Willen we nog in gesprek voor 12 uur? Vraag me af of dit zin heeft. We kunnen ook om 13 uur aanwezig zijn en met ze in gesprek, in een poging ze aan te spreken op redelijkheid en rust. Niet in de provocatie-val trappen die Pegida probeert op te zetten.

09:13

Hoor van [redacted] dat er om 10:30 uur driehoek is. Wacht ik dat af.

09:16

KPN NL 4G 13:16

8 [redacted]
laatst gez. vandaag om 13:14

Jaarbeurs om daar op uitnodiging van de stichting Dawah Groep te spreken. Maar in een video op Facebook liet hij al weten dat hij niet aanwezig zal zijn omdat hem de toegang is ontzegd.

Een woordvoerder van Yesilgöz bevestigt dat Hoblos Nederland niet in mag. "Vrijheid van meningsuiting is een groot goed, maar voor mensen die extremistisch gedachtegoed uitdragen is in Nederland geen plaats."

Volgens de woordvoerder staat Hoblos geregistreerd in het Schengen Informatie Systeem, waarin Europese landen informatie over bijvoorbeeld gezochte personen, vermissingszaken of extremisten delen. "Daarom zal deze persoon de toegang tot Nederland worden geweigerd."

Burgemeester tegen komst

Eerder liet burgemeester Dijksma van Utrecht 10:24

Vrijheid van meningsuiting is iets anders dan het manifestatie recht 😐

11:59

U

Vrijheid van meningsuiting is iets anders dan het manifestatie recht 😐

overgehouden.

Er werd wel helemaal makkelijk gesteld en met volle overtuiging dat er jurdisch niks te halen valt om de actie te verbieden. Ondanks de eerdere veroordeling van groepsbelediging door Pegida.

Islamitische organisaties zijn zeer teleurgesteld!

De verbranding zal veel schade berokkenen in de samenleving als het doorgaat. Moslims voelen zich in de steek gelaten. En velen zijn zeer bezorgd.

Wij hopen echt dat de burgemeester tot een andere afweging komt en daarin een wijs besluit neemt. Het is nog niet te laat.

Ik wilde dit wel even kwijt.

Vredige groet,
[redacted]

23:02

Veel mensen begrijpen echt niet dat dit in Arnhem kan en mag.

Ik heb meerdere vragen gekregen over waarom wel verbod in die andere steden en niet in Arnhem met notabene een moslim als burgemeester. Men begrijpt het echt niet.

Ik hoop dat verstandelijkheid en wijsheid neerdaalt over Arnhem.

09:37

[redacted]

> Mijn advies aan jullie en de burgemeester, aub actie afblazen, laten we Arnhem beschermen. Het wordt steeds groter, ga...

Van [redacted].

09:37

Spraakgesprek
11 min 09:45

[redacted] gesproken. [redacted] blijft erbij dat [redacted] wil dat het afgeblazen wordt.

10:43

[redacted]

Foto

[redacted] en [redacted] geven aan dat dit massaal gedeeld wordt. [redacted] geeft aan dat [redacted] bang is voor escalatie. Volgens [redacted] is het een puur vreedzame oproep. 18:34

Doorgestuurd

Pegida kondigt koranverbranding in Arnhem aan

De extreemrechtse groepering Pegida gaat...

nos.nl

Pegida kondigt koranverbranding in Arnhem aan - https://nos.nl/r/477091 18:34

Doorgestuurd

Beste [redacted], als ik dit stappenplan goed lees dan zijn er weldegelijk gronden om de koranverbranding

Hoblos Nederland niet in mag. "Vrijheid van meningsuiting is een groot goed, maar voor mensen die extremistisch gedachtegoed uitdragen is in Nederland geen plaats."

Volgens de woordvoerder staat Hoblos geregistreerd in het Schengen Informatie Systeem, waarin Europese landen informatie over bijvoorbeeld gezochte personen, vermissingszaken of extremisten delen. "Daarom zal deze persoon de toegang tot Nederland worden geweigerd."

Burgemeester tegen komst

Eerder liet burgemeester Dijksma van Utrecht 10:24

Vrijheid van meningsuiting is iets anders dan het manifestatie recht 😐

11:59

U

Vrijheid van meningsuiting is iets anders dan het manifestatie recht 😐

Bedoel je dat je meer mag en kan met manifestatierecht?

12:28

Deze beiden hebben weldegelijk met elkaar te maken

12:28

Heb aangegeven dat nu precies gebeurt wat we niet willen; aandacht voor de aanvrager van de demo. Lijkt niet door te dringen bij [redacted].
10:45

Dag Ahmed, zeer spijtig dat het vandaag zo uit de hand gelopen is, maar ik wil mijn bewondering uitspreken voor je moed en wijsheid.
23:16

zondag

Dank je wel [redacted] en jij ook veel dank voor je inzet; daar heeft het niet aangelegen iig 👍🙏❤️
08:20 ✓✓

maandag

Dag Ahmed, woensdag vindt er een bijeenkomst plaats in de synagoge. Vind je het handig als ik daar iets voor voorbereid, bijvoorbeeld een tekst?
11:40

[redacted] en [redacted] geven aan dat dit massaal gedeeld wordt. [redacted] geeft aan dat [redacted] bang is voor escalatie. Volgens [redacted] is het een puur vreedzame oproep. 18:34

Doorgestuurd

Pegida kondigt koranverbranding in Arnhem aan
De extreemrechtse groepering Pegida gaat...
nos.nl

Pegida kondigt koranverbranding in Arnhem aan - https://nos.nl/r/477091 18:34

Doorgestuurd

Beste [redacted], als ik dit stappenplan goed lees dan zijn er weldegelijk gronden om de koranverbranding te verbieden. Ik heb aan ons overleg een zeer slecht gevoel overgehouden.

18:17 5G

7 [redacted]

[redacted]

Foto

Dit is de initiatiefnemer achter onderstaande flyer. 00:01

[redacted]

Foto

Deze flyer 00:01

Doorgestuurd

Beste [redacted], we hebben geconstateerd dat er grote behoefte is binnen de achterban van [redacted] voor een vreedzaam tegengeluid morgen en dat we dat als bestuur willen faciliteren door een gezamenlijk oproep te doen middels een interne flyer. Wij proberen ons achterban zoveel mogelijk in goede banen te leiden met onze eigen vrijwilligers.

Als bestuur hebben we dit besluit zojuist genomen. Mvg [redacted]

09:08

Doorgestuurd

Pegida-demonstratie verboden, rellen verwacht door plan voor koranverbran...
Burgemeester John Jorritsma heeft een voo...
www.omroepbrabant.nl

https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3328718/pegida-demonstratie-verboden-rellen-verwacht-door-plan-voor-koranverbranding 23:02

Doorgestuurd

Opluchting en frustratie na verbod op Pegida-demonstratie
De demonstratie van Pegida bij een moskee...
nos.nl

https://nos.nl/regio/gelderland/artikel/35831-opluchting-en-frustratie-na-verbod-op-pegida-demonstratie 23:02

09:23
5G 89
4
Ahmed Marcouch
zondag
Ik heb een eerste versie gemaakt van de brief. [redacted] kijkt er nu even naar. Daarna stuur ik je die en kunnen we denk ik beste even bellen om aan te passen naar jouw wensen.
09:54
Check ik heb nog niets
10:35
Klopt. [redacted] loopt er even doorheen. Dan stuur ik aangepaste versie naar jou zo
10:35
Wacht nog even op [redacted] eventuele opmerkingen
10:35
Ooh oke
10:37
Neem je communicatie ook mee zodat de boodschap aansluit op wat er al gedeeld is
10:39
Ja, doe ik. Zal met [redacted] schakelen. [redacted] is vandaag minder bereikbaar/beschikbaar begreep ik gisteren van [redacted].
10:4

09:23
5G 89
5
Ahmed Marcouch
U
zondag
Ja, doe ik. Zal met [redacted] schakelen. [redacted] is vandaag minder bereikbaar/beschikbaar begreep ik gisteren van [redacted].
Ik zou [redacted] wel meenemen in de mailing , [redacted] was er gisteren bij en heeft een en ander beleefd
10:41
Ja, heb ook afgesproken [redacted] mee te nemen. Heb [redacted] gisterenavond alleen gesproken en [redacted] gaf aan dat [redacted] niet zeker weet of [redacted] meteen kan meelezen vandaag overdag
10:42
Spraakgesprek
24 sec
11:07
Spraakgesprek
18 min
11:19
Nog waardering uitspreken voor de politiemensen en ambtenaren die zich hebben ingezet om de demonstratie goed te laten verlopen
11:41

09:24
5G 89
5
Ahmed Marcouch
zondag
Doe ik 11:41
Debatverzoek Toestaan zichtbaar dragen van re...
2 pagina's • 19 kB • docx
18:02
Ik ga dear opmerkingen ge appt aan [redacted] nav de brief 18:32
Dacht dan kan [redacted] ze al verwerken 18:32
Maar nog geen respons van [redacted] 18:32
Ik bedoel jig geen nieuwe versje 18:32
Ik heb ze weer van [redacted] gehad. Ben ze nu aan het verwerken. Heb binnen kwartier/half uurtje nieuwe versie voor je 18:34
Ik ben nu een uur achter het stuur 18:35
Oké! 18:35
Bel/app daarna maar! 18:3

09:24
5G 89
5
Ahmed Marcouch
18:36
zondag
Nieuwe versie in je mail 18:59
(Deze versie heeft [redacted] trouwens ook bekeken) 20:04
Toch zitten er veel onvolkomenheden in en het deel van meer ogen is juist om een goede brief te maken 20:09
Ik ga je zo bellen 20:09
Oké 20:09
Als je de tekst bij je hebt dan kan ik aangeven waar ik wat wil 20:09
Prima 20:09
Spraakgesprek
35 min 20:12
Brief demonstratie Pegida.docx
7 pagina's • 689 kB • docx
20:4
Al reacties? 21:22

09:24
5G 89
5
Ahmed Marcouch
zondag
Doorgestuurd
Dit en aan twee keer redelijk vlak op elkaar: ik sta pal voor...
21:30
Alleen deze zin in eerste alinea loopt gek: ‘Dat de middag uiteindelijk is ontaard in een confrontatie tussen de politie en tegendemonstranten.’
21:31
Ahmed Marcouch
Alleen deze zin in eerste alinea loopt gek: ‘Dat de middag uiteindelijk is ontaard in een confrontatie tussen de politie en tege...
Ah ja, dat moet idd anders. Pas ik aan.
21:31
Twee x feedback
21:31
En dan kan die uit
21:32
Oké, ik pas het aan en stuur m daarna uit
21:32

09:24 5G 89

5 Ahmed Marcouch

Nermina : 22:02

zondag

Ja, prima brief.
Nog ter overweging: misschien nog wat toevoegen over de noodzaak om met elkaar (overheid, geloofsgemeenschap etc) in gesprek te blijven en deze nare gebeurtenissen met elkaar te verwerken. Arnhem is de stad van vrijheid waar we onderlinge verschillen als rijkdom beschouwen en deze trieste gebeurtenis is extra aanleiding om dat met elkaar vast te houden. 22:02

Als de brief al weg is dan jammer en anders een goede toevoeging 22:02

Is al weg.
Eens dat het een goede toevoeging was geweest. Maar nu dan vooral zaak dat in praktijk te doen en op alle andere momenten dat ook te laten horen dat we dat doen 22:03

👍

09:24 5G 89

5 Ahmed Marcouch

22:03

zondag

Wil je mij de verstuurde brief appen

22:03

Je antwoorden bij de Gelderlander vond ik erg sterk.

22:03

Ahmed Marcouch

Wil je mij de verstuurde brief appen

Ga ik doen

22:03

GEMEENTE Arnhem

Aan de gemeenteraad

Datum : 14 januari 2024
Zaaknummer : 4062979
Contactpersoon : [redacted]
Telefoonnummer : 06-31114842

pdf

Brief demonstratie Pegida.pdf

7 pagina's • 280 kB • pdf

22:04

09:25 5G 89

5 Ahmed Marcouch

maandag

Goedemiddag [redacted],

Ter info:
Vanochtend werd ik gebeld door een meneer met een Turkse achtergrond. Hij heeft na een kort gesprek toegezegd een klacht in te dienen over het toestaan van de ‘Koran-demonstratie’ door de burgemeester afgelopen weekend. Inmiddels zijn er meerdere klachten binnengekomen, waaronder die van hemzelf.

Hij heeft aangekondigd de mogelijkheid van het indienen van een klacht in zijn omgeving te zullen verspreiden, dus ik verwacht er nog wel een aantal.

I.o.m. [redacted] zullen we vanuit de klachtencoördinatie deze klachten beoordelen op ontvankelijkheid. M.a.w. moeten we hier inhoudelijk op reageren of niet.

Bel of mail gerust als je vragen hebt.

Met vriendelijke groet,

Ter info: komen dus ook al klachten van inwoners binnen bij klachtencoördinator. Zal even contact zoeken met [redacted]/[redacted]

15:38

Zijn er tot nu toe 6. Lijken vooral van buiten Arnhem te komen. Klachtencoördinator denkt niet dat er echt grond is voor die klachten (lijkt mij ook niet)

15:56

👍

09:25
5G 88
5
Ahmed Marcouch
dinsdag
Kom jij er tussendoor nog aan toe even naar concept antwoord voor de mails in BM-mailbox te kijken?
16:08
Had globaal gekeken en via [redacted] die ik aan de lijn had feedback gegeven
16:14
Oké! Dan check ik [redacted] even
16:17
[redacted] geeft aan alleen feedback van jou te hebben op de brief van [redacted] aan de moskeeën
17:35
U
[redacted] geeft aan alleen feedback van jou te hebben op de brief van [redacted] aan de moskeeën
Die brief heb ik niet gezien, misverstand denk ik dan , mijn reactie sloeg op de reactie Mail , voor de essentie het zelfde
17:41

09:26
5G 88
5
Ahmed Marcouch
Ik appte [redacted]:
dinsdag
De brief die voorbereid wordt om te reageren op alle mails , wil ik gebruiken om een verbindende en helende en herstellende boodschap te brengen , niet alleen : ik leg u uit...de tekst is nu droog....en hij mag in de ik vorm....die mailing komt wellicht ook in de publiciteit
17:42
Check, dan snap ik wat je wil. Ga ik morgen ombouwen
17:43

09:27 5G 88

5 **Ahmed Marcouch BM**
laatst gez. vandaag om 09:21

Foto voor erbij 22:12

👍 22:20

vr 12 jan

Zag de aankondiging van de tegenactie tegen de Pegidademo net in de staf app.
[redacted] is er morgen bij. Wat vind je fijn? Wil je dat ik er ben morgen? Of kan ik anderszins nog iets betekenen? 19:54

Ik zorg wel dat ik er sowieso ben. 21:06

Volgens mij is de bezetting van veiligheid voldoende en [redacted] vanuit communicatie wel goed 21:52

Oké, helemaal goed 22:04

16:01 26%

Ahmed Vast
online

Dinsdag

Ter illustratie wat ik binnen krijg : 17:38

[redacted]
[redacted] · Instagram
10 volgers · 0 berichten
Jullie volgen elkaar niet op Instagram
Nieuw Instagram-account
Profiel bekijken

04:06

Marcoush jouw kkr moeder eh zemmel, koran laten verbranden in je stad toelaten el kahba. Je hebt jezelf verkocht aan nederland eh balhaar. Jouw kkr leven eh kkr kalr

17:39

[redacted]
Instagram
246 volgers · 168 berichten
Jullie volgen elkaar niet op Instagram
Profiel bekijken

01:09

Jahanam heeft een speciale ple voor jou gerespecteerd

17:39

[redacted]
[redacted] · Instagram
12 volgers · 0 berichten
Jullie volgen elkaar niet op Instagram
Profiel bekijken

01:27

17:39

Gewoon even een vraagje? Hoe vond je het zelf gaan?

Toestemming geven voor haatzaaien en nu vollop in de media met je bek omdat er gezeik is in Arnhem? Omdat jij van je eigen en mijn belastingcenten liever beveiliging bied [illegible] evil himself? [illegible] haatzaaien verdedig[illegible]n? W[illegible] je akkoord geven om een heleboel mensen te kwetsen in eigen stad en in Nederland? Why would you? Ik hoop oprecht dat je ouders niet meer leven of niet in Nederland wonen en het nieuws kunnen bekijken.. Want wat een spijt had ik gehad als ik je moeder was geweest

+35

Brrrr. Allemaal lost souls die jou niet volgen op insta 17:47

Dit is er ook 17:51

Respect

[redacted] 12:04
Aan u

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@gmail.com.
Meer informatie over waarom dit belangrijk is

Groot respect voor uw handelen volgens de democratische principes!

[redacted]

Bericht

17:21

13 januari 2024

Op X veel beelden van mensen op de vuist. Geen.oproepen naar nieuwe locaties. Rustig bij Rood. Veel boze moslims in beeld.

16:14

ANP zoekt je. Van ING en. 16:19

[redacted] van ING en, [redacted] 16:21

[redacted] kan be even contact maken met [redacted], we belde. Je zojuist maar je nam niet op

16:43

Nieuwe tekst voor sociale media in je mail. Gaat het? 18:28

Heb je een goede foto gezien ? 18:30

Ik ga zoeken. RTL nieuws gaat je zo bellen.

18:33

Foto in je mail. Ik ga nog checken bij ANP

18:43

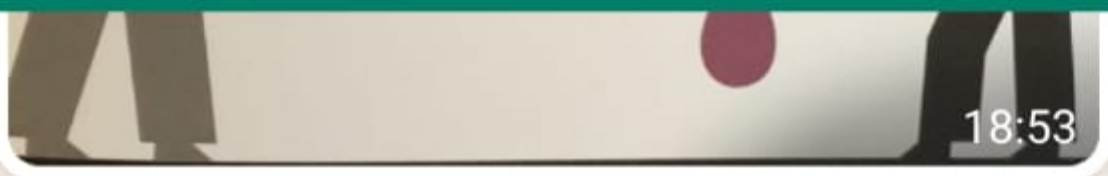

Wat vind je van deze ? 18:54

Dan blijven we weg bij actuele beelden 18:54

Die eerste is goed. De tweede met den Haag erbij zou ik erbuiten laten. Ja, de actuele beelden tonen boze moslims en agressieve politie, heb je niks aan. 18:56

De tekst is te lang voor insta en ik heb ook geen tekst voor Twitter :(19:33

Doorgestuurd

verklaring INA na demonstratie Pegida Arnhe...
1 pagina • 14 kB • DOCX

21:42

14 januari 2024

Bericht

15:58 ··· 27%

Ahmed Vast

14 januari 2024

U

verklaring INA na demonstratie Pegida Arnhem_13 januari 2024.docx (1 pagina)

Wat een onzin verklaring 08:41

Dag [redacted] heb je de brief naar de raad meegelezen ? Zitten wat fouten in, pegida heeft in de laatste dagen van december de demo aangemeld ....ik mis de driehoek, we doen wat doen in overleg met de driehoek... nu lijkt de zin helaas pegida man gewond geraakt alsof ik het jammer vind dat de Koran niet is verbrand....

Wil je nog kritisch meelezen want ik wil deze brief gebruiken als het document dat alles nog eens verduidelijkt 14:24

Ja, doe ik 15:01

[redacted] krijg ik nog een bewerkt versie van de brief ? 18:32

Ja, heeft [redacted]. 18:41

15 januari 2024

Bericht

Doorgestuurd

15 januari 2024

12:15

Doorgestuurd

Bericht

15 januari 2024

Doorgestuurd

Oké!

Waarom heeft de burgemeester de demonstratie van Pegida niet op een andere plek in de stad laten plaatsvinden, in plaats van midden in het centrum? 14:30

Vraagt VKR aanvullend. Zal ik antwoorden: verzoek, geen reden om te weigeren, xal aanvoerdn bij rechter dat NVU hier ook mocht. Goed? 14:31

Doorgestuurd

Ik wil Ahmed graag nog even spreken over afgelopen weekend. 14:32

Vraagt [redacted]. Bel jij hem 18 uur? 14:32

U

Vraagt VKR aanvullend. Zal ik antwoorden: verzoek, geen reden om te weigeren, xal aanvoerdn bij rechter dat NVU hier ook mocht. ...

Is een plek waar wel vaker gedemonteerd wordt. De indiener geeft vaak zelf aan op welke plek de manifestatie gewenst is en in principe kan er alleen onderbouwd (verkeer, gezondheid en openbare orde) van worden afgeweken 14:50

Ik kan [redacted] na deze sessie bellen 14:51

Bericht

15 januari 2024

U

Vraagt VKR aanvullend. Zal ik antwoorden: verzoek, geen reden om te weigeren, xal aanvoerdn bij rechter dat NVU hier ook mocht. ...

CTRAlt delete zoekt je, [redacted]. Kun je [redacted] 18.30 terug bellen? Ik krijg [redacted] vragen per mail, [redacted] gaat BNR afluisteren. Dat is die club die politie checkt op discriminatie.

14:52

Doorgestuurd

Wat is de reactie van de burgemeester op de kritiek van moslimorganisaties dat Wagensveld door de politie is 'gefaciliteerd'? Ze doelen hierbij op het feit dat hij dit een politiebusje werd vervoerd, en vanuit dat busje een livestream kon uitzenden

14:55

Is 2e aanvullende vraag volkskrant. Zal ik zeggen: de drmonstrant had bescherming nodig. Het is de taak van de burgemeester om zowel demonstranten als tegendemonstranten te beschermen. Dat hoort erbij voor wie demonstratierecht moet waarborgen, los van wie welke inhoud brengt.

14:59

Goed? 14:59

Ahmed, NRC [redacted]. Deadline 19 uur, voor krant morgen. De moslimorganisaties zeggen volgens [redacted] dat zij je vanaf 4 jan al gewaarschuwd hebben voor openbare orde gevaar.

15:59

15 januari 2024

U
Is 2e aanvullende vraag volkskrant. Zal ik zeggen: de drmonstrant had bescherming nodig. Het is de taak van de burgemeester om z...

Goed 16:04

Ik krijg nrc niet te pakke. Wordt na zes uur 16:07

Okee! 16:08

RTL belde [redacted] net, ook met de vraag over demonstrant in busje: zien wij nu goed op de beelden dat de politie hem kwam brengen met vuurkorf en koran? 😓 16:10

Lijkt mij een vraag aan de politie 16:38

Ahmed, NRC zit er helemaal klaar voor! [redacted]. Heeft deadline 18:39

Doorgestuurd

Hoi [redacted],
Hieronder de tekst:

Een poging tot Koranverbranding in Arnhem heeft de discussie over de grenzen van het demonstratierecht doen oplaaien. Moslims zijn woedend over wat zij zien als een ‘door de politie gefaciliteerde haatactie'. Voor burgemeester Ahmed Marcouch zijn dit soort provocerende acties een ingewikkelde balanceeract.

15 januari 2024

Afgelopen za rde
Edwin Wagensveld, voorman van het radicaal-rechtse Pegida, een Koran te verbranden op het Jansplein, in het hart van het centrum van Arnhem. Tegendemonstranten wisten dat te voorkomen. Ze braken door een politielinie heen en gooiden met glas, stenen en zwaar vuurwerk. Wagensveld raakte lichtgewond, ook politieagenten en tegendemonstranten liepen verwondingen op.

'Burgemeester Ahmed Marcouch had... Meer lezen

18:48

Die laatste zin vind ik weinig empathisch "ze begrijpen niet dat het eenmaal zo werkt ..." ik zou zeggen ze begrijpen niet dat dit kan en mag in Nederland ....

18:56

Gemiste spraakoproep
Tik om terug te bellen 18:56

Spraakoproep
3 min 18:57

Gemiste spraakoproep
Tik om terug te bellen 19:26

Spraakopro

Bericht

15 januari 2024

Doorgestuurd

Dit is waarom Arnhem een volgende koranverbranding niet zomaar kan tegenh...

De uit de hand gelopen poging een Koran te verb...

www.gelderlander.nl

Dit is waarom Arnhem een volgende koranverbranding niet zomaar kan tegenhouden: ‘Hier botsen twee grondrechten’

https://www.gelderlander.nl/arnhem/dit-is-waarom-arnhem-een-volgende-koranverbranding-niet-zomaar-kan-tegenhouden-hier-botsen-twee-grondrechten~a06b3776/ 20:59

Ahmed svp de jeugdfoto tussen de boeken! Deadline Trouw. [redacted] flipt, zijn hele artikel is gebaseerd op die foto: wie was je toen en wie ben je nu? 21:07

Mag digitaal 21:07

Doorgestuurd

www.nrc.nl

Bericht

16:00 26%

Ahmed Vast

Dinsdag

Doorgestuurd

Veel dank [redacted], ook voor de foto, en dat om 1.40 uur! Kan ik Ahmed vandaag of morgen 5 minuten spreken over boa's en Pegida? Meer tijd is niet nodig. Maar zou raar zijn als dit niet aan de orde kwam. 10:35

Vraagt [redacted] van Trouw, bel je hem? 10:36

Steve: [redacted] 10:37

Ik bel hem rond lunch 10:49

Met TK nummer of onderdrukt? 10:59

Bel je De Andere Krant? [redacted], [redacted]. Ttpe corona wappy, worstelt met vrijheid vann demonstreren, vraagt zich af of nu bijbel en tora ook verbrand kunnen. Graag breed demorecht, maar zoooo breed? 😊 is niet vals, kost wel even tijd 😪 12:22

[redacted], sorry. 12:22

Ahmed, Nieuwsuur gaat in Arnhem straatinterviews doen. En [redacted] bellen. Dat ook in Dit is de Dag. Wil je die niet bijpraten? 12:55

U

Ahmed, Nieuwsuur gaat in Arnhem straatinterviews doen. En [redacted] bellen. Dat ook in Dit is de Dag. Wil je die niet bijpraten?

Bericht

lijnen 14:03

Dinsdag

De brief die voorbereid wordt om te reageren op alle mails , wil ik gebruiken om een verbindende en helende en herstellende boodschap te brengen , niet alleen : ik leg u uit...de tekst is nu droog....en hij mag in de ik vorm....die mailing komt wellicht ook in de publiciteit 14:05

Ja, vind ik ook: kil. En 2cfebruari is te laat 14:07

👍 14:50

Doorgestuurd

Komt helemaal goed. We spreken elkaar om 16.00 uur 15:22

[redacted] en [redacted] 15:22

[redacted] is al gehoord door Nieuwsuur 15:45

Oh. Ging vast goed. Hield zich prima staande naast [redacted] gisteren bij Dit is de Dag. Was lovend over jou. 17:31

Ter illustratie wat ik binnen krijg : 17:38

[redacted] · Instagram
10 volgers · 0 berichten
Jullie volgen elkaar niet op Instagram
Nieuw Instagram-account
Profiel bekijken

[redacted]
Instagram
246 volgers · 168 berichten
Jullie volgen elkaar niet op Instagram
Profiel bekijken

Bericht

13 januari 2024

tekst in je mail. Sterkte! 14:51

Wie zijn de tegendemonstranten? Ik hoop van Rood en niet de moskeeën. 14:52

Gemiste spraakoproep
Tik om terug te bellen

[redacted]

16:03 ··· 24%

Ahmed
laatst gezien: vandaag om 15:52

13 januari 2024

Sterkte vandaag. Wat kan ik voor je doen?
10:57

U
Sterkte vandaag. Wat kan ik voor je doen?

Word je gebriefd door [redacted] ?
11:45

Nee 11:47

Ze heeft intussen beloofd dit te doen.
11:57

Spraakoproep
Geen antwoord 13:18

Persvraag RTV Connect over de situatie
13:20

Noodbevel op komst, hoorde ik. 13:21

Proberen je te bellen, nummer eindigt op [redacted]
13:34

U
Persvraag RTV Connect over de situatie

😏
14:48

Tekst in je mail. Sterkte! 14:51

Bericht

Het persbericht zit in je mailbox 19:07

Ik begreep dat OM ook mee wil in dit persbericht . Check 19:22

Klopt hebben hem ook ontvangen en reactie gegeven 19:22

De burgemeester had de demonstratie goed gekeurd zijn niet de goede woorden. Het gaat er om dat de demonstratie binnen de kaders van wet en regelgeving kon plaatsvinden

In mij. Quote staat dat je in Nederland vuurkorf mag meenemen om de Koran te verbranden . Ik zou eerder zeggen dat de in de Nederlandse wet het verbranden van boeken of heilige boeken niet verboden is... 19:25

En neem [redacted] mee in het meelezen , ik zag [redacted] niet in de cc 19:25

> **Ahmed Marcouch, Burgemeester**
> En neem Joke mee in het meelezen , ik zag haar niet in de cc

Wil je nog dat [redacted] reactie geeft voordat hij retour gaat? 19:26

[redacted] moet natuurlijk wel op tijd reageren anders te laat , voor mij voldoende als je mijn opmerkingen aanscherpt 19:28

Hoe lopen de voorbereidingen demo 13 de. Lees op Twitter dat de aanvrager nog niets van ons heeft vernomen en BuZa zoekt ook contact met ons 13:09

Ik heb morgenochtend een afspraak met jou. 14:17

Ik heb minbuz al gesproken 14:17

Hij heeft een ontvangstbevestiging gehad 14:18

De aanvrager 14:18

Ik kon niet eerder bij jou terecht dan morgen 14:18

wo 10 jan

De politie heeft behoefte aan afstemming tussen de driehoekspartners mbt de tolerantiegrenzen en het handelingskader voor de demonstratie van as zaterdag van Pegida. Dit met het oog op een eventuele directe aanhouding wanneer zij op dat moment constateren dat hij strafbare feit pleegt in woord of schrift of een aanhouding/vervolging achteraf na

het terugluisteren van zijn teksten.

22:51

Is dat akkoord voor jou? 22:51

do 11 jan

Prima 00:11

vr 12 jan

Ben jij reeds in teams? 09:32

Mag ik jouw digitale handtekening op de brief van Pegida plaatsen? 10:04

Of kom je zo nog naar kantoor? 10:05

> U
> Mag ik jouw digitale handtekening op de brief van Pegida plaatsen?

Ja doen 10:10

Top dank je wel 10:13

Dan kan ik het afhandelen 10:13

Dat scheme dat ik jou heb gestuurd ; was dat bekend en hebben onze juristen die overwegingen die hierin staan mee gewogen in het advies

18:17

Waar komt dit vandaan? 18:25

Geen idee , maar ziet er goed doordacht uit. Hebben onze juristen op die manier gekeken ? 18:28

U

Waar komt dit vandaan?

Monitor Politieke Ontwikkeling - Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond

www.spior.nl

https://www.spior.nl/mpo/ 18:47

Locatie Jansplein lijkt me niet geschikt voor een tegen demonstratie 19:03

Ik stel voor om half 11 een driehoek in te plannen om de laatste stand van zaken te delen. 19:04

Spraakgesprek
5 min 19:07

19:07

Document is door ons gecheckt. Daarover hebben we contact gehad met vng. Document klopt niet. De VNG heeft dit ook besproken en gecheckt met min j&v/ genootschap Burgemeesters. 19:32

Dus helaas 19:32

U

Document is door ons gecheckt.
Daarover hebben we contact gehad met vng.
Document klopt niet. De VNG heeft dit ook b...

Ik had het nog niet gelezen, dus ik wist niet dat t deze was die [redacted] al voor me had gecontroleerd. 19:47

za 13 jan

Ik heb denk ik achterhaald wie de initiatiefnemer is van de demo en dat met de politie gedeeld.
Tot morgenochtend. 00:12

[redacted] heeft de teamslink aangemaakt en in je agenda gezet 00:12

Ahmed we hebben je even nodig v besluit. Politie kan niet zonder ME plein leeg krijgen. 13:50

voor me had gecontroleerd. 19:47

za 13 jan

Ik heb denk ik achterhaald wie de initiatiefnemer is van de demo en dat met de politie gedeeld.
Tot morgenochtend. 00:12

[redacted] heeft de teamslink aangemaakt en in je agenda gezet 00:12

Ahmed we hebben je even nodig voor besluit. Politie kan niet zonder ME plein leeg krijgen. 13:50

Dus t wordt of vertragen of andere locatie verzoeken 13:50

Spraakgesprek
3 min 13:55

Edwin Wagensveld heb Ik gesproken. Hij wil perse op deze locatie. 14:01

Hij wacht tot de ME aanwezig is 14:01

Spraakgesprek
2 min 14:03

Extreemrechtse Pegida wil Koran in Arnhem verbranden 'uit protest tegen besluit hoof...
Anti-islamclub Pegida wil zaterdag midden in he...
www.gelderlander.nl

Extreemrechtse Pegida wil Koran in Arnhem verbranden 'uit protest tegen besluit hoofddoekjes bij boa's'
https://www.gelderlander.nl/arnhem/extreemrechtse-pegida-wil-koran-in-arnhem-verbranden-uit-protest-tegen-besluit-hoofddoekjes-bij-boas~a190f3f9/
09:03

[redacted]

Het intellbeeld op dit moment:

- op social media zien we voornamelijk afkeurende reacties vwb de koranverbranding;
- geen grootschalige oproepen op social media en in de gemeenschap voor een tegendemo/tegenactie. Dit beeld wordt bevestigd door de TOOI.
- We merken dat de moskeeën de mensen oproepen tot kalmte en een beroep doen op hen om de demo geen verder podium te geven.
- Bij eerdere demo's zagen we op de dag zelf wel een aanloop van individuen.

18:12

Ahmed Marcouch Werk
Doorgestuurd

Ja, heel naar. Deze wordt ook veelvoudig gedeeld 18:18

Deze poster bekend ? 18:18

[redacted]
Ik verifiër het bij de DRIO. 18:20

[redacted]
Waarschijnlijk volledig ten overvloede maar ik wil ieder graag nog erop wijzen dat de organisator van de demo veelvuldig gebruik maakt van de WOO. 18:36

De Turkyemmoskee geeft aan zij via via hebben gehoord dat de initiatiefnemers hiermee wilen bereiken dat de opkomst zo groot is dat vanwege de massaliteit de verbranding door Pegida wordt afgeblazen. Het is een vreedzame oproep om tegengeluid te laten horen waarbij de kracht en het doel ligt in de massa ter voorkoming van deze haatzaaiende en beledigende actie.

19:34

Morgenochtend om half 11 laat ik via teams een extra driehoek voor de demonstratie inplannen door [redacted] om de laatste stand van zaken te delen.

19:38

👍

We proberen te achterhalen wie de organisatoren van de tegendemonstratie zijn.

19:38

za 13 jan

[redacted]

Openbaar Ministerie Oost-Nederland [redacted]

11:38

Openbaar Ministerie Oost-Nederland [redacted]

11:38

Nodig uit voor WhatsApp Business

Voor [redacted] om af te stemmen mocht het relevant zijn. 11:38

[redacted]

[redacted]
Als het voor jullie meerwaarde heeft dat ik alsnog naar de Beekstraat kom, laat het dan weten. 15:59

Nee dank je wel. Dat lijkt niet nodig. Politie zit in debriefing. Ahmed is zojuist vertrokken. 16:15

Ik maak het noodbevel af 16:16

[redacted]
Dank. Ik leg zo even afzonderlijk contact. 16:20

Memo

Datum : 8 januari 2024

Aan : Burgemeester

Van : [redacted], [redacted] (gemeente) en [redacted], [redacted] (politie)

Betreft : Demonstratie Pegida

Aanleiding:
Op 21 december 2023 heeft de burgemeester een melding ontvangen van de heer Wagensveld namens Pegida Nederland waarin hij een demonstratie aanmeldt met als titel “Islam is geen haar beter dan nazisme” voor 13-01-2024 om 14.00 uur tot 15.00 uur op de locatie Jansplein. Hij geeft aan 10 demonstranten te verwachten en zal een megafoon, een vuurkorf en een Koran met zich meebrengen. Toelichting op facebook geeft aan dat zij voornemens zijn de Koran te verbranden. Volgens het geplaatste Facebook-bericht door Pegida Nederland is de aanleiding voor de demonstratie het mogen dragen van geloofsuitingen door handhavers:

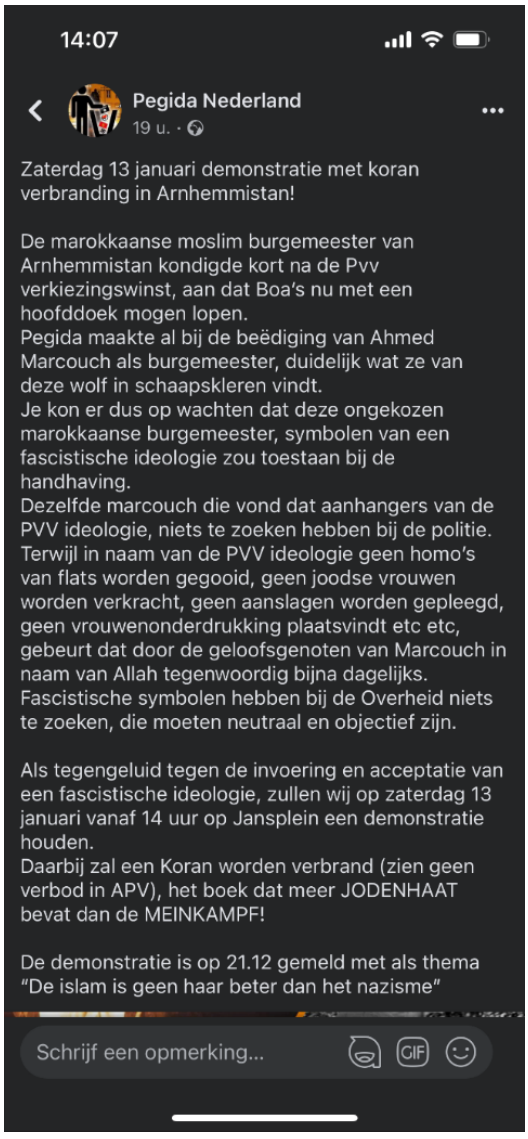

Wat opvalt is dat het bericht tot op heden bijna niet gedeeld is (32x), er 15 likes en een reactie is, er tot op heden geen media aandacht voor is geweest. De politie ziet geen verdere online beweging op de melding.

Locatie lijkt gekozen te zijn vanwege de eerdere demonstratie in november van de NVU. De demonstratie zou dan plaatsvinden voor een gebedshuis (Christelijk).

Juridisch kader:

WOM/Grondwet:

Het in het openbaar verbranden van een Koran kan gezien worden als een verwerpelijke, provocerende en aanstootgevende actie die op geen enkele manier de opvattingen van de gemeente Arnhem reflecteert. Tegelijkertijd is de vrijheid van meningsuiting een grondrecht en daarmee een essentieel onderdeel van onze democratische rechtsstaat. Om die reden komt het een hoge mate van bescherming toe, ook als de uitoefening daarvan veel mensen niet bevalt. De vrijheid van meningsuiting is een belangrijk grondrecht in een democratische samenleving. Ze geeft ieder het recht om deel te nemen aan het publieke debat. Juist minderheidsopvattingen en (overheids)kritische stemmen behoeven bescherming, ook als het gaat om uitingen die schokken, kwetsen of verontrusten. Bovendien bepaalt artikel 7 van de Grondwet dat het niet aan de overheid is om vooraf te bepalen welke uitingen toelaatbaar zijn – dit wordt ook wel het verbod op preventieve censuur genoemd. Wanneer een koran tijdens een vreedzame demonstratie wordt verbrand, valt de uiting ook onder de werkingssfeer van artikel 9 van de Grondwet, dat het recht om te demonstreren bevat. Ook dan geldt het grondwettelijke censuurverbod: de inhoud van de demonstratie mag als zodanig geen rol spelen bij het al dan niet beperken van het demonstratierecht.

De burgemeester kan wel op basis van de Wet openbare manifestaties een demonstratie beperken of in het uiterste geval verbieden als dat noodzakelijk is ter bescherming van de volksgezondheid, in het belang van het verkeer of ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Het verbranden/verscheuren van een boek is echter geen wanordelijkheid in de zin van de wet. Ook zijn er nu nog geen signalen van vermoedens voor ernstige wanordelijkheden waardoor vooraf verbieden niet mogelijk is.

Openbaar Ministerie/Justitie/Strafrecht:

Volgens het Openbaar Ministerie is het verbranden van een koran niet strafbaar. Het valt onder geloofskritiek en dat is toegestaan. Het verscheuren en/of verbranden van de Koran wordt gezien als een beledigende uiting gericht aan de Islam. Op grond van artikel 137c Sr is **alleen het beledigen van een groep mensen strafbaar, dus niet het beledigen van een godsdienst in het algemeen. Daarnaast betreft het een handeling, terwijl op grond van artikel 137c alleen uitingen die mondeling, bij geschrift of bij afbeelding zijn gedaan, strafbaar zijn.** Het verscheuren en/of verbranden van de Koran op zichzelf is dus (in Nederland) niet strafbaar. Mochten er echter nog beledigende uitingen aan moslims bij worden gezegd/gedaan, kan natuurlijk wel sprake zijn van groepsbelediging ex artikel 137c.
De context is daarmee wel van belang, Edwin Wagensveld noemde de koran terwijl hij deze verscheurde een "fascistisch boek, net zo erg als Mein Kampf".

De heer Wagensveld is in november 2023 veroordeeld voor groepsbelediging voor zijn handelen tijdens een demonstratie tegen de Islam in januari 2023 voor het Tweede Kamergebouw. Deze veroordeling heeft echter geen invloed op het al dan niet vooraf kunnen beperken of verbieden van de demonstratie. De motivering voor de veroordeling was als volgt: *De rechtbank ziet niet in waarom het in het kader van het maatschappelijk debat nodig was om naast het verscheuren van de Koran en het staan op de verscheurde pagina's - hetgeen op zichzelf nog als toegestane geloofskritiek zou kunnen worden gezien -, vervolgens ook nog eens, in die context, alle moslims over één kam te scheren door hen gelijk te stellen aan nazi's en daarbij te suggereren dat zij de gruweldaden van de nazi's in Nederland wel eens zouden kunnen gaan herhalen. Nog los van het feit dat voor een dergelijke vrees geen grond lijkt te bestaan, bestonden er voor de verdachte talloze andere manieren om het door hem gewenste debat over de invloed van de Islam in Europa of in Nederland te voeren, zonder daarbij een grote groep mensen op dusdanige wijze te kwetsen. De rechtbank kan dan ook niet anders concluderen dan dat de uitlatingen van de verdachte, binnen de hiervoor beschreven context, alleen bedoeld waren om moslims op een grove manier te kwetsen en aldus onnodig grievend zijn geweest.*

Het is uiteindelijk aan de rechter om de grenzen van de vrijheid van meningsuiting aan te geven.
De vrijheid van meningsuiting is niet onbegrensd en kan bij wet worden beperkt. Het schenden van een Koran of een ander religieus geschrift is niet wettelijk verboden.
Discriminatoire uitlatingen kunnen strafbaar zijn. Te denken valt aan het opzettelijk beledigen van een groep mensen wegens hun godsdienst (artikel 137c Sr), het aanzetten tot haat, geweld of discriminatie van mensen wegens hun godsdienst (artikel 137d Sr) en eenvoudige belediging (artikel 266 Sr). Het is in het individuele geval aan de rechter om te wegen of en, zo ja, hoe het schenden van een koran meegewogen kan worden bij strafbare feiten die gelijktijdig worden gedaan.

<u>APV:</u>
De APV lijkt weinig handvatten te bieden om een Koran verbranding vooraf te verbieden. Enkel artikel 2.4.10 APV lijkt iets aan ruimte te bieden tijdens de demonstratie in het geval iemand hinder veroorzaakt voor andere gebruikers of omwonenden door het verbranden van de koran (denk dan aan geuroverlast/rookoverlast). Of handhaving op grond van artikel 5.5.1 APV, zoals in Den-Haag gebeurt.

In onze APV (art. 5.5.1) staat o.a. een verbod op het aanleggen, stoken of hebben van vuur buiten een milieu-inrichting. 1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, **of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben**. In onze APV is op dit verbod onder andere de volgende uitzondering:
"het betreft verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke of het betreft het stoken van vuur in een vuurkorf met een maximale inhoud van 25 liter of het betreft vuur voor koken, bakken en braden, indien dat geen gevaar of hinder oplevert voor de omgeving en niet plaatsvindt in parken of buitengebieden van de gemeente Arnhem".

Deze uitzonderingsmogelijkheid staat niet in de APV's van Rotterdam, Den Haag en Utrecht. De melder geeft aan dat hij een vuurkorf meeneemt. De kans bestaat dat het stoken van vuur in de vuurkorf tijdens de demonstratie gevaar of hinder oplevert voor de omgeving. In dat geval is het verboden. Dat kan alleen op dat moment worden vastgesteld. Wel kan de melder vooraf worden aangegeven dat

verbranding conform APV in Arnhem verboden is, dit staat los van de voorwaarden van een demonstratie, maar betreft een algeheel verbod wat ook geldt bij een demonstratie.

Artikel 2.4.10.b hinderlijk gedrag en straatintimidatie op openbare plaatsen geeft aan dat het verboden is op een openbare plaats zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt. Op basis van dit artikel kan tegen vormen van onnodige hinder of overlast worden opgetreden. Het heeft zowel betrekking op gedragingen van een individu als van een groep. Het motief is primair gelegen in het wegnemen van de effecten op de openbare orde als gevolg van intimiderend gedrag op straat.

De handhaving van artikel 5.5.1 APV ligt in handen van het college. Het college kan bestuursrechtelijk handhaven op overtreding van dit verbod. Verder kan een bestuurlijke boete worden opgelegd o.g.v. artikel 6.1a APV. Ook kan de politie handhavend optreden (strafbaarstelling van de overtreding, gelet op artikel 6.1 APV).

Beide varianten zouden door de rechter kunnen worden gezien als een oneigenlijke inperking van het demonstratierecht.

Conclusie juridische mogelijkheden:
Tegen een (aangekondigde) verscheuring van Koran of ander Heilig Schrift kan amper worden opgetreden.
Dit kan als onbevredigend, polariserend en kwetsend worden gevoeld. Meningsuiting gaat gepaard met plichten en verantwoordelijkheden, zoals ook gesteld in artikel 10 EVRM (vrijheid van meningsuiting). Er is een democratisch rechtsstatelijke balans opgemaakt door de (grond)wetgever en rechter die ruimte biedt voor beschimping van heilige symbolen. Dat maakt niet dat er niet gelijktijdig afkeuring van het gedrag, en weerbaarheid in de samenleving kan zijn. Dit laatste hebben we gezien in demonstraties, zoals de demonstratie tegen moslimhaat op 5 februari 2023.

Contact andere gemeenten:
Er is zowel contact geweest met de gemeente Den Haag, Amsterdam als Rotterdam. Bij deze 3 gemeenten was er geen aanleiding voor het vooraf verbieden.
De heer Wagensveld heeft eerder in Utrecht en Den Haag de Koran verscheurd (verbranden was verboden, de APV daar biedt deze mogelijkheid). In Rotterdam is het verscheuren van de Koran als onderdeel van de demonstratie ook toegestaan maar uiteindelijk op het moment dat de demonstratie zou beginnen, is het niet doorgegaan omdat er wanordelijkheden ontstonden vanwege tegendemonstraties. Het verscheuren van de Koran is door de burgemeester in Den Haag niet verboden. Het OM in de regio Den Haag geeft aan dat geen strafbaar feit is en het niet verboden kan worden.

Het is Pegida in het verleden weleens verboden door de burgemeesters van Amsterdam en Den Haag om hakenkruizen te tonen tijdens een demonstratie. Dat verbod hield vervolgens geen stand in de rechtszaal. De rechter heeft beide burgemeesters aangegeven dat ze zich daar niet mee mogen bemoeien.

Invloed lokaal, nationaal en mondiaal
Zowel lokaal, nationaal als mondiaal is de kans groot dat deze demonstratie consequenties zal hebben.

Nationaal/mondiaal:
Een ambtenaar van het ministerie (MINBUZ) heeft inmiddels contact opgenomen met de gemeente Arnhem. Ook de NCTV heeft contact met ons opgenomen.

Koranverbrandingen in Zweden en Denemarken hebben geleid tot verhoogde terreurdreiging en worden beschouwd als een gevaar voor de nationale veiligheid in deze landen.

De Nederlandse overheid monitort de uitkomsten van de onderzoeken van Zweden en Denemarken om koranschendingen te voorkomen. Op dit moment ziet het kabinet geen aanleiding voor een eigen onderzoek naar aanvullende juridische mogelijkheden om het schenden van religieuze boeken bij demonstraties of op bepaalde plekken te verbieden.

Lokaal hebben we de volgende acties ingezet:
6 moskeeën en jongerenwerkers zijn geïnformeerd en gesproken door collega [redacted]. Er is waardering uitgesproken over het delen van de melding en afgesproken dat er bij signalen van onrust contact wordt opgenomen met de afdeling Veiligheid. Er is op dit moment geen actief aandacht of actie bereidheid gesignaleerd.

Tegendemonstratie
Er zijn nog geen signalen van tegendemonstraties.
Er is tegelijkertijd een demonstratie van XR in Nijmegen aangekondigd waarbij alle linkse activisten zich lijken aan te sluiten. De politie staat in contact met het SGBO wat actief is vanwege de demonstratie in Nijmegen.

Handelingskader/voorstel:
Vooraf:
Ingrijpen op basis van de inhoud, dat kan een burgemeester niet. In de Wet openbare manifestaties, de demonstratiewet, staat expliciet dat de burgemeester zich niet mag bemoeien met de inhoud. Hoe onwenselijk de inhoud ook is.

1. Wil de burgemeester de APV benutten om de verbranding van de Koran tegen te gaan? Voorstel om artikel 5.5.1 een verbod op het aanleggen, stoken of hebben van vuur buiten een milieu-inrichting aan de melder kenbaar te maken. De uitzondering die genoemd wordt door af te steken in een vuurkorf, is niet per definitie een vrij brief, hierbij kan ook hinder ontstaan, waardoor dit vervolgens ook niet toegestaan is.
2. Voorstel is vervolgens om telefonisch contact op te nemen met de melder om afspraken te maken. Vervolgens contact op te nemen met de koster van de kerk en PBA.
3. Voorstel is om de locatie aan de achterzijde van de kerk aan te wijzen, aangezien aan de voorzijde de ingang van het gebedshuis de koepelkerk is en deze anders geblokkeerd wordt. Uit evaluatie van de eerdere demonstratie van de NVU op deze locatie blijkt dat dit geen geschikte plaats is vanwege de blokkering.

Tijdens de demonstratie:
De politie stelt voor 10 agenten in te zetten voor de demonstratie. We stellen voor de agenten aanwezig te laten zijn, maar niet in het zicht, als daar zoals de informatie nu is geen aanleiding voor is. Wanneer agenten niet in een kring om hem heen staan, zal de beeldvorming naar alle waarschijnlijkheid neutraler overkomen (eerdere beelden die zowel in Nederland als in Denemarken/Zweden online werden verspreid geven de suggestie dat de politie/overheid de verbranding van een heilig schrift beschermt i.p.v. slechts een demonstratie waarbij een heilig schrift gebruikt wordt).

Als een demonstrant daadwerkelijk strafbare feiten pleegt en bijvoorbeeld aanzet tot geweld, dan mag niet de burgemeester, maar justitie wel ingrijpen door iemand op te laten pakken of iemand achteraf een sanctie op te leggen.

De burgemeester mag ingrijpen tijdens een demonstratie als er sprake is van overmacht en de openbare orde echt in gevaar komt. Als er wanordelijkheden dreigen, ook al komt dat van de zijde van het publiek en niet van de zijde van de demonstranten, dan kan de demonstratie alsnog verboden worden.

Relevante artikelen
Pegida-demonstratie in Den Haag ontbonden, deelnemers weigerden betoging zonder korans | Den Haag | AD.nl
Korte tijd onrust in Rotterdam rond Pegida-actie en tegenbetoging (nos.nl)
Pegida-voorman Edwin Wagensveld scheurt bladzijden uit koran en loopt daarna weg bij zijn eigen rechtszaak | Binnenland | AD.nl
Pegida-voorman krijgt 40 uur taakstraf voor groepsbelediging (nos.nl)
ECLI:NL:RBDHA:2023:17966, Rechtbank Den Haag, 09/130795-23 (rechtspraak.nl)
Pegida-voorman scheurt Koran in stukken in Utrecht (duic.nl)
Moskeeën vragen burgemeesters om koranverbrandingen te voorkomen (trouw.nl)

Besluitenlijst extra ingeplande Lokale Driehoek Arnhem ivm demonstratie Pegida 13-01-2024

Gehouden op	:	12 januari 2024
Plaats	:	Teams
Technisch voorzitter	:	[redacted]
Besluitenlijst	:	[redacted]

Verder aanwezig	Fractie/Afdeling	Thema
[redacted]	Politie	
[redacted]	Politie	
[redacted]	Politie	
[redacted]	Openbaar Ministerie	
[redacted]	Openbaar Ministerie	
Ahmed Marcouch	Gemeente Arnhem	

1. Opening.	Conclusies en Besluiten
	De Driehoek wordt bijgepraat over de stand van zaken van de demonstratie van Pegida.

2. Informatiedeling	Conclusies en Besluiten
	[redacted] en [redacted] lichten de demonstratie toe. Alle bekende informatie wordt gedeeld.

3. Vaststellen tolerantiegrenzen	Conclusies en besluiten
	• Afstemming over de tolerantie grenzen bij het vaststellen van strafbare feiten tijdens de demonstratie heeft mondeling plaatsgevonden en is akkoord bevonden door de leden van de driehoek. • Afstemming over de inzet politie is akkoord bevonden door de driehoek. • Het doel van het overheidsoptreden is het stellen van een norm en beheersing van de openbare orde, eerder dan daadwerkelijke strafvervolging. *(NB beheersing van de openbare orde in het aanhoudingskader is lokaal gericht, maar in het optreden van de politie houden we rekening met mondiale effecten op de openbare orde).* • De demonstratie in deze vorm wordt niet via de WOM beëindigd, tenzij de openbare orde en veiligheid in het geding komt. • De politie is tijdens de demonstratie zo min mogelijk zichtbaar en herkenbaar aanwezig, om provocerend gedrag bij Pegida te voorkomen. • De politie treedt adequaat op tegen overtredingen en strafbare feiten (ook APV). De meest voor de hand liggende zijn: o Artikel 5.5.1 APV Arnhem: *Het verbod op het verstoken van afvalstoffen (uitgezonderd in vuurkorven).* o Artikel 137c Sr: *'Hij die zich in het openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, opzettelijk beledigend uitlaat over een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap…'* • De politie mag naar eigen beoordeling handhaven op art. 137c Sr. • De politie roept via wijkagenten en via 'handhaven en netwerken' de Islamitische gemeenschap in Arnhem op om de Pegida demonstratie geen podium te bieden. De gemeente geeft hier mogelijk invulling aan met een brief voor de moskeebesturen. • De pers krijgt de ruimte om hun werk uit te voeren zonder belemmeringen. • [redacted] (politie), [redacted] (OM) en naast de burgemeester, [redacted] als adviseur (gemeente) zijn aanspreekpunt inzake deze demonstratie. • Bij eventuele veranderingen in het geschetste beeld, zullen wij onderling contact hebben en indien nodig een driehoek op zaterdagochtend inplannen. • Gemeente zal nog een contactmoment hebben met haar moskeebesturen vandaag.

4. Tot slot.	Conclusies en Besluiten
4.a) Sluiting.	Met dank aan de deelnemers voor hun inbreng, sluit [redacted] de vergadering.

Besluitenlijst extra ingeplande Lokale Driehoek Arnhem ivm demonstratie Pegida 13-01-2024

Gehouden op	:	13 januari 2024 10.30 uur
Plaats	:	Teams
Technisch voorzitter	:	[redacted]
Besluitenlijst	:	[redacted]

Verder aanwezig	Fractie/Afdeling	Thema
[redacted]	Politie	
[redacted]	Politie	
[redacted]	Politie	
[redacted]	Openbaar Ministerie	
[redacted]	Openbaar Ministerie	
Ahmed Marcouch	Gemeente Arnhem	

1. Opening.	Conclusies en Besluiten
	De Driehoek wordt bijgepraat over de stand van zaken van de demonstratie van Pegida n.a.v. de oproepen tot een tegendemonstratie in de avond en nacht van 12 en 13-01.

2. Informatiedeling	Conclusies en Besluiten
	[redacted] en [redacted] lichten de (tegen)demonstratie toe. Alle bekende nieuwe relevante informatie wordt gedeeld.

3. Vaststellen tolerantiegrenzen	Conclusies en besluiten
	• Afstemming over de tolerantie grenzen bij het vaststellen van strafbare feiten tijdens de demonstratie heeft in de Driehoek op 12-01-2024 plaatsgevonden en is akkoord bevonden door de leden van de driehoek. Geen informatie van politie dat er wanonderlijkheden zouden ontstaan. • (Tegen)demonstratie die is niet formeel is aangekondigd bij de gemeente, maar wel kenbaar is gemaakt aan de gemeente in de nacht van 12 op 13 januari 2024 wordt gefaciliteerd. • De (tegen)demonstratie in deze vorm wordt niet via de WOM beëindigd, tenzij de openbare orde en veiligheid in het geding komt. De driehoek besluit dat zij het demonstratierecht voor beide demonstraties wil faciliteren. • Jansplein is gereserveerd voor de tijdig aangekondigde demonstratie van Pegida. En wordt indien nodig maatregelen op het plein getroffen zoals het afsluiten of deels afzetten om de demonstratie doorgang te laten hebben. • Om eventuele wanordelijkheden te voorkomen wordt er een andere locatie aangewezen voor de tegendemonstratie, te weten het Willemsplein.

	• Moskeebestuur Nour el Houda heeft (onder andere) de tegendemonstratie aangekondigd en is daarmee organisator en verantwoordelijk voor orde tijdens demonstratie. Dit is een vreedzaam protest en we vragen hen de aanwijzingen van politie te volgen in het belang van de veiligheid van eigen mensen. • Adviseur gemeente zal voor 12 uur een contactmoment hebben met de moskeebesturen om hen aan te geven wat de standpunten van de driehoek zijn omtrent de niet tijdig gemelde tegendemonstratie. • Sectie ME staat op piket, kan opgeroepen kon worden indien noodzakelijk. ME is ook actief bij de demonstratie van XR in Nijmegen.

4. Tot slot.	**Conclusies en Besluiten**
4.a) Sluiting.	Met dank aan de deelnemers voor hun inbreng, sluit [redacted] de vergadering.

Per mail: [redacted]@pegidanederland.com
Pegida Nederland
T.a.v. de heer E. Wagensveld

Datum : 12 januari 2024
Zaaknummer :
Contactpersoon : Afdeling Veiligheid
Telefoonnummer : 0800 1809

Onderwerp: Demonstratie Pegida Nederland

Geachte heer Wagensveld,

Uw bericht van donderdag 21 december 2023 waarin u een kennisgeving doet van een demonstratie zoals bedoeld in artikel 2.1.2.1 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem (APV), heb ik in goede orde ontvangen. De demonstratie gaat plaatsvinden op **zaterdag 13 januari 2024 van 14:00 uur tot 15:00 uur** op het Jansplein in Arnhem (*let op, zie de bijgevoegde plattegrond op pagina 3 voor de exacte locatie).*

U geeft aan dat u 10 deelnemers verwacht. Het onderwerp van uw demonstratie is “Islam is geen haar beter dan nazisme”. Het is volgens u een statische demonstratie. Er wordt gebruik gemaakt van spandoeken en u neemt een megafoon, vuurkorf en Koran mee. Ook heeft u aangegeven dat er toezicht zal worden gehouden door mensen uit uw eigen organisatie (ordedienst). Ik adviseer u uw toezichthouders herkenbaar te maken door middel van een te dragen geel zichtbaarheidsvest.

Tijdens de demonstratie bent u bereikbaar op telefoonnummer [redacted].

Naar aanleiding van uw kennisgeving, in het belang van gezondheid, het verkeer en ter voorkoming van wanordelijkheden, schrijf ik de volgende voorschriften voor op grond van art. 5 van de Wet openbare manifestaties (Wom):

Alle deelnemers aan en begeleiders van deze demonstratie dienen zich te houden aan onderstaande voorwaarden:

- het is niet toegestaan middelen voorhanden te hebben die tijdens een ongewenste confrontatie met derden of de politie kunnen worden ingezet, zoals vuurwerk, extra verstevigde spandoeken, (dikke) stokken en/of duidelijk zichtbare beschermende kleding (zoals helmen, arm- en scheenbeschermers), blikjes of (glazen) flessen;
- gezicht bedekkende kleding is niet toegestaan als dit gepaard gaat met gedragingen met het kennelijke doel om de orde te verstoren of strafbare feiten te plegen;

Ik wil u er op attenderen dat ik op basis van artikel 6 van de Wom tijdens de demonstratie nadere aanwijzingen kan geven die de deelnemers van de demonstratie in acht moeten nemen. Op basis van artikel 7 van de Wom kan ik opdracht geven de demonstratie terstond te beëindigen en uiteen te gaan,

wanneer de gezondheid of het verkeer in het geding is of ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Uiteraard reken ik erop dat u overeenkomstig uw kennisgeving handelt en dat u na afloop van de demonstratie de locatie schoon, heel en veilig achterlaat.

Voor de volledigheid wil ik u er op wijzen dat het op grond van artikel 5.5.1, eerste lid van de APV verboden is in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben. Het stoken van vuur buiten een vuurkorf, bijvoorbeeld in uw hand, is niet toegestaan op grond van de APV. Het stoken van vuur in een vuurkorf met een maximale inhoud van 25 liter is op deze locatie slechts toegestaan, als dat geen gevaar of hinder oplevert voor de omgeving.

Hoogachtend,
De burgemeester van Arnhem,

A. Marcouch

Bijlage: Plattegrond

i.a.a.: Nationale Politie

De mogelijkheid om bezwaar te maken
Bent u het niet eens met de voorwaarden die aan deze kennisgeving zijn verbonden? Dan kunt u op grond van artikel 8:1 juncto 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na dagtekening van deze brief een bezwaarschrift indienen bij de Burgemeester van Arnhem, Koningstraat 38, Postbus 9029, 6800 EL te Arnhem.

Tevens kunt u, nadat bezwaar is gemaakt, op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht een verzoek om voorlopige voorzieningen indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank te Arnhem, sector Bestuursrecht, Walburgstraat 2, Postbus 9030 te 6800 EM Arnhem.

Locatie demonstratie

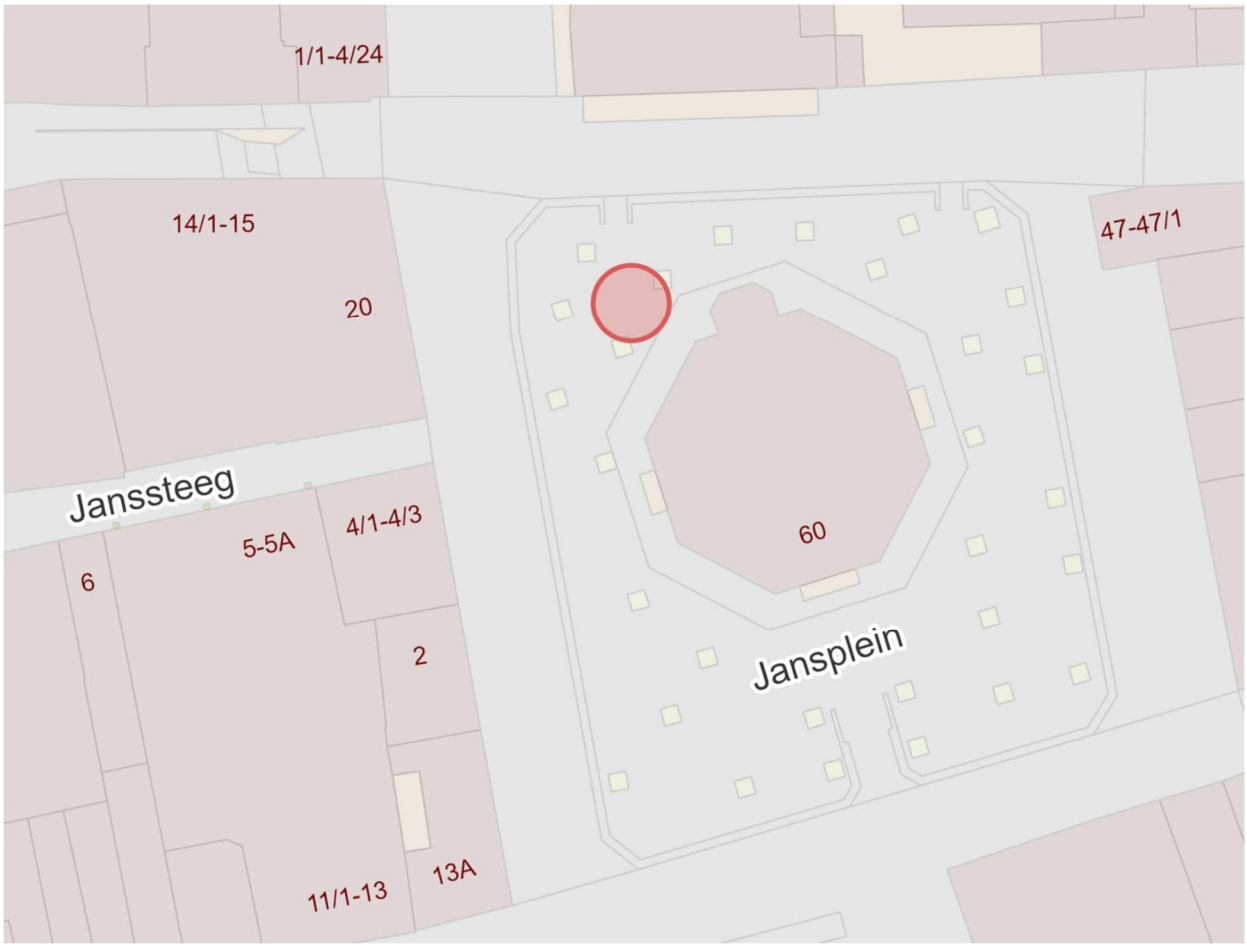

Samenvatting ingevulde gegevens

Zaak informatie

Zaak nummer	4041211
Registratiedatum	21 december 2023 15:02

Bevestiging verstuurd naar

E-mailadres	[redacted]@pegidanederland.com

Indiener

Naam	Wagensveld E
Adres	
E-mailadres	[redacted]@pegidanederland.com
Telefoonnummer	[redacted]

Ingevulde waardes voor

Wat is het doel en de reden van uw demonstratie of betoging?	Islam is geen haar beter dan nazisme
Startdatum	13-01-2024
Starttijd	14:00
Einddatum	13-01-2024
Eindtijd	15:00
Hoe veel deelnemers verwacht u?	10
Welke hulpmiddelen gaat u gebruiken?	Spandoeken, Anders, namelijk
Vul hier in welke andere hulpmiddelen u wilt gebruiken	Koran, Megafoon
Gewenste locatie/route	Jansplein
Verzamelplaats	Jansplein
Welke maatregelen neemt u of de organisatie zodat de demonstratie/betoging op een georganiseerde manier verloopt?	Eigen ordedienst, Vuurkorb
Wordt er petitie aangeboden?	Nee

Aanvullende opmerkingen/informatie	Demonstratie is in naam van Pegida Nederland, ben telefonisch te bereiken via [redacted] of email [redacted]@pegidanederland.com
Akkoordverklaring	Ik verklaar dit formulier naar waarheid te hebben ingevuld
Naam ondertekenaar	Edwin Wagensveld
Plaats	[redacted]
Datum ondertekening	21-12-2023

(telefonische)gesprekken met externen ter voorbereiding demonstratie Pegida

Vooraf

10 januari

- Overleg burgemeester en adviseurs (geen notulen)

11 januari

- Overleg met adviseur en burgemeester ivm vraag woordvoering van Gelderlander (geen notulen)

12 januari

- Extra lokale Driehoek via teams (zie notulen)
- Bijeenkomst Interreligieus Netwerk, met journalist van de Gelderlander op stadhuis met burgemeester en adviseurs (geen notulen)

Op de dag zelf

13 januari

- 10:30 uur: Driehoek via teams. (zie notulen)

- Vanaf 12:30 uur: afstemming op de Beekstraat met politie.
- 12:55 uur: Burgemeester zelf naar Jansplein.
- 13:00 tot 14:00 uur: burgemeester en adviseurs op het Jansplein. Zij spreken verschillende sleutelfiguren aan om hen te bewegen richting het Willemsplein te gaan.
- 13:21 uur: Burgemeester in gesprek met sleutelfiguren.
- 13.40 uur: Noodbevel afgekondigd, ME onderweg.
- 14:10 uur: aankomst terug op politiebureau met de burgemeester en woordvoerder.
- 14:12 uur: Toestemming BM: ME inzet. Akkoord op locatie.
- 15:30 uur: nabespreken teamchefs/burgemeester/adviseurs.

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	**24 januari 2024**
Zaaknummer	**40637773**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 19 januari 2024, Griffie nummer: 40637773

besluit:

De concept-besluitenlijsten van de raadsvergadering van 20 december 2023 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **40637773**

ONDERWERP: Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergadering van 20 december 2023

Voorstel

De Agendacommissie stelt u voor de concept-besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 20 december 2023 vast te stellen.

Bijlage

- concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 20 december 2023
- concept-besluitenlijst van de BESLOTEN raadsvergadering van 20 december 2023

Arnhem GEMEENTE

Besluit van	**24 januari 2024**
Zaaknummer	**40637773**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 19 januari 2024, Griffie nummer: 40637773

besluit:

De concept-besluitenlijsten van de raadsvergadering van 20 december 2023 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 20 december 2023

De voorzitter: Marcouch

De griffier: Kersten

Aanwezig de leden: Bal (DENK), De Boef (GroenLinks), Brandts (D66), Van den Broek (CDA), Coenders (GroenLinks), Dayioğlu (GroenLinks), Elfrink (SP), Eliëns (Partij voor de Dieren), Van Engelenburg (VVD), Eppich (VVD), Gerretschen (GroenLinks), Groot (Arnhem Centraal), De Groot (Partij voor de Dieren), Heemskerk (D66), Hogenhout (Partij voor de Dieren), Kemperman (D66), Koorn (CDA), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Kumas (VVD), Van der Laak (Arnhem Centraal), Loor (D66), Luurssen (Forum Voor Democratie), Manders (Arnhem Centraal), Maref (VVD), Van Munster (PvdA), Neutkens (Volt), Noomen (GroenLinks), Pape (VVD), Prinsen (GroenLinks), Roelen (SP), Scholten (Volt), Simonis (GroenLinks), Usta (DENK), Verheij (PVV), Visser (PvdA), Wiggers (Burger Belang Arnhem), Zwijnepoel (D66)

Afwezig: Aït Chrif (PvdA), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Nede (ChristenUnie), Zwijnepoel (D66) (na 22.40 uur afwezig)

Aanwezig de wethouders: Bouwkamp, Van de Geijn, Kundić, Lauriks, Roelofs, Smeulders en Van der Wel

Begintijd vergadering: 18.45 uur

Eindtijd vergadering: 00.25 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

2.4 Stemmen over het interpellatieverzoek inzake 'Gemeente blijkt door te gaan met inschrijven van Arnhemmers op camping Arnhem waardoor aantal bewoners veel hoger is dan gemeld'	Het verzoek is met algemene stemmen toegelaten.
2.5 Stemmen over het interpellatieverzoek inzake 'Het toestaan van het zichtbaar dragen van religieuze uitingen door handhavers'	Het verzoek is met 12 stemmen voor en 24 stemmen tegen niet toegelaten.
2.7 Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergaderingen van 6 december 2023	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.8 Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.1 Vaststellen: Opdrachtverlening Dierentehuis	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.1 Vaststellen: Geactualiseerde beleidskaart archeologie	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
5.1 Vaststellen: Gebiedsvisie Stationsgebied Arnhem Zuid	De motie 'Kansen grijpen voor groen bouwen' (23M138) van de fracties GroenLinks en Partij voor de Dieren is met 20 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen. De motie 'Mogelijkheden onderzoeken voor meer woningen bij station Zuid' (23M139g) van de fracties D66, VVD, Volt, ChristenUnie en CDA is met 29 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. De motie 'Stimulering MKB Bedrijvigheid bij Gebiedsontwikkeling Station Arnhem Zuid' (23M140) van de fracties VVD, D66, Volt, Arnhem Centraal, ChristenUnie en CDA is met algemene stemmen aangenomen. Het voorstel is met 34 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.
5.2 Motie vreemd aan de agenda 'Herten herenigen en hertenkamp behouden' (23M136)	De motie vreemd aan de agenda 'Herten herenigen en hertenkamp behouden' (23M136) van de fracties SP, VVD en CDA is met 14 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen.
5.3 Motie vreemd aan de agenda 'Alternatief onderzoek Gebiedsvisie Schaapsdrift e.o.' (23M137)	De motie vreemd aan de agenda 'Alternatief onderzoek Gebiedsvisie Schaapsdrift e.o.' (23M137) van de fracties VVD, CDA, ChristenUnie, Burger Belang Arnhem, DENK, PVV en Forum voor Democratie is met 14 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen.
6.1 Vaststellen: Verzamelbesluit-3 2023	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
6.2 Vaststellen: Budgetoverheveling 2023	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Zaaknummer: 3876416

6.3 Vaststellen: Geautoriseerde stand Begroting 2023 tot en met de raadsvergadering van 20 december 2023	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

De griffier

De voorzitter,

Bijlage: Overzicht stemmingen PA 20 december 2023

Zaaknummer: 3876416

BESLUITENLIJST VAN DE BESLOTEN VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 20 december 2023

De voorzitter: Marcouch

De griffier: Kersten

Aanwezig de leden: Bal (DENK), De Boef (GroenLinks), Brandts (D66), Coenders (GroenLinks), Dayioğlu (GroenLinks) Eliëns (Partij voor de Dieren), Van Engelenburg (VVD), Eppich (VVD), Gerretschen (GroenLinks), Groot (Arnhem Centraal), De Groot (Partij voor de Dieren), Heemskerk (D66), Hogenhout (Partij voor de Dieren), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Kumas (VVD), Van der Laak (Arnhem Centraal), Loor (D66), Manders (Arnhem Centraal), Maref (VVD), Van Munster (PvdA), Neutkens (Volt), Noomen (GroenLinks), Pape (VVD), Prinsen (GroenLinks), Scholten (Volt), Simonis (GroenLinks), Usta (DENK), Verheij (PVV), Visser (PvdA), Wiggers (Burger Belang Arnhem),

Afwezig: Aït Chrif (PvdA), Van den Broek (CDA), Elfrink (SP), Kemperman (D66), Koorn (CDA), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Luurssen (Forum Voor Democratie), Nede (ChristenUnie), Roelen (SP), Zwijnepoel (D66)

Aanwezig de wethouders: Bouwkamp, Van de Geijn, Kundić, Lauriks, Roelofs, Smeulders en Van der Wel

Begintijd vergadering: 00.35 uur
Eindtijd vergadering: 00.50 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

7. Voorbereidingsbesluit Rijnpark (GEHEIM)	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

De griffier,

De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	**24 januari 2024**
Zaaknummer	**40637773**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie, d.d. 19 januari 2024, zaaknummer: 40637773

besluit:

De "Lijst van ingekomen Stukken" van 15 december 2023 t/m 17 januari 2024 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **40637773**

ONDERWERP: Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van 24 januari 2024

Voorstel

De Agendacommissie stelt u voor de "Lijst van Ingekomen Stukken" van 15 december 2023 t/m 17 januari 2024 vast te stellen.

Als raadslid kunt u de ingekomen stukken inzien via het Bestuurlijk Informatiesysteem (iBabs).

Bijlage

- Lijst van Ingekomen stukken (van 15 december 2023 t/m 17 januari 2024)

Gemeente Arnhem

Besluit van	**24 januari 2024**
Zaaknummer	**40637773**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie, d.d. 19 januari 2024, zaaknummer: 40637773

besluit:

De "Lijst van ingekomen Stukken" van 15 december 2023 t/m 17 januari 2024 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Lijst van Ingekomen stukken (15 december 2023 tot en met 17 januari 2024)			
Datum	**Afzender**	**Titel**	**Advies**
15-12-2023	S. Dobbe	Afscheid en ontslag	Voor kennisgeving aannemen
21-12-2023	Omgevingsdienst Regio Arnhem	Begrotingswijziging 2023 ODRA definitief	Voor kennisgeving aannemen
27-12-2023	P. Arink	Woo-verzoek Schaapsdrift	Kopie van aan college en/of burgemeester gerichte mail/brief, voor kennisgeving aannemen
29-12-2023	Jagersvereniging afdeling Gelderland	Inspiratienota Omgevingswet	Voor kennisgeving aannemen
04-01-2024	Armoedefonds	Rapport Armoedefonds – Steeds meer mensen vragen armoedehulp aan	Voor kennisgeving aannemen
10-01-2024	IVN Oost-Veluwezoom	NK Wielrennen	Kopie van aan college en/of burgemeester gerichte mail/brief, voor kennisgeving aannemen
11-01-2024	Arnhemse Bomenbond	Bezwaarschrift tegen het besluit van B & W een evenementenlocatie in Zypendaal aan te wijzen zonder ecologisch onderzoek en afweging van de impact voor de omliggende bossen	Kopie van aan college en/of burgemeester gerichte mail/brief, voor kennisgeving aannemen

Lijst van Ingekomen stukken (15 december 2023 tot en met 17 januari 2024)			
Datum	**Afzender**	**Titel**	**Advies**
15-01-2024	Z. de Haan	Bereikbaarheid Arnhem noord en Oosterbeek	Voor kennisgeving aannemen
17-01-2024	Rijnstad	Strategische Koers 2024 – 2026 Samen sterk in een fijne samenleving	Voor kennisgeving aannemen
17-01-2024	Gemeenteraad van Elburg	Brandbrief en motie - Zorg om gemeentelijke financiën	Voor kennisgeving aannemen
17-01-2024	El Bouk	Verontrusting en bezorgdheid over de kwestie van afgelopen zaterdag 13 januari 2024 in Arnhem	In handen stellen van het college van B&W ter afdoening, verzoek kopie antwoordbrief/mail aan raad
17-01-2024	Fractie Arnhem Centraal	Verantwoording fractiekostenvergoeding 2023	In handen van de griffier ter afdoening

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	24 januari 2024
Zaaknummer	3965128

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2023, nummer: 3965128;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, hoofdstuk 1, titel IV, afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026;

besluit:

1. Het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO vast te stellen.
2. De voorgestelde begrotingswijziging 24-001 vast te stellen.

De griffier,

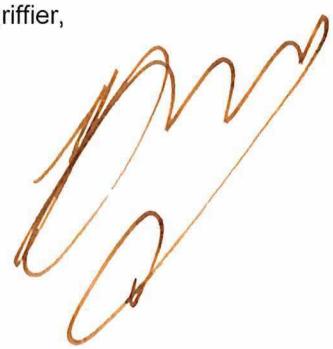

De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Concernwijziging

Nr.		**24001**
Onderwerp	Onderwijshuisvesting jaarplan 2024	
I / S	S	
Raad d.d.		17-1-2024
Zaaknr.		3965128

bedragen x € 1.000	**Exploitatiebegroting**	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
	Lasten				
Programma	**S04 Onderwijs**				
	Kapitaallasten Spiekmanlaan		21	20	20
	Kapitaallasten VSO de Brouwerij		63	63	62
	Subtotaal S04	0	84	83	82
	Baten				
Programma	**S04 Onderwijs**				
		0	0	0	0
	Exploitatieresultaat	**0**	**-84**	**-83**	**-82**
	Mutaties reserves				
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	84	83	82
		0	**84**	**83**	**82**
	Totaal Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

	Meerjaren Investeringsplan (MIP)	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
Programma	**S04 Onderwijs**				
	Tijdelijk huisvesting spiekmanlaan	420			
	VSO de Brouwerij	1.296			
	Totaal Investeringen	**1.716**	**0**	**0**	**0**

RAADSKAMERADVIES

17-01-2024 – Landgoed/Festival – 18.45-20.15 uur
Raadsvoorstel ‘Cofinanciering 2e tranche Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost’

Raadsvoorstel ‘Cofinanciering 2e tranche Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost’

Zaaknummer:	4028511
Portefeuillehouder:	Bouwkamp

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Coenders (GroenLinks), Kumas (VVD), Jansen (ChristenUnie), Kemperman (D66), Scholten (Volt), Ait Chrif (PvdA), Manders (Arnhem Centraal), Van den Broek (CDA).
De fracties van Partij voor de Dieren, SP, DENK, BurgerBelang Arnhem, PVV en Forum voor Democratie waren niet vertegenwoordigd.

Bespreking
Er zijn geen aanmeldingen ontvangen van insprekers, waardoor direct gestart is met de meningsvormende fase 1. Tijdens de meningsvormende fase 1 hebben fracties vragen gesteld en de wethouder heeft deze beantwoord in haar termijn. Na een korte tweede termijn konden de beraadslagingen gesloten worden.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de meningsvormende fase 1 is afgerond. Het voorstel wordt met instemming van de raadskamer als hamerstuk doorgeleid naar de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur,

S. Vos

De voorzitter,

W. Spruijt

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4028511

Onderwerp: Cofinanciering 2e tranche Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost

Voorstel

1. De cofinanciering voor de 2e tranche Volkshuisvestingsfonds (VHF) Arnhem-Oost vast te stellen, door:
a. € 3,8 miljoen uit het klimaatfonds in te zetten ten behoeve van de renovatie- en isolatieaanpak.
b. € 1 miljoen uit het klimaatadaptatiefonds in te zetten ten behoeve van de herstructurering van de openbare ruimte t.b.v. klimaatadaptatie.
2. De financiële consequenties van dit voorstel in het verzamelbesluit 1 2024 te verwerken.

Inleiding

Op 10 oktober informeerde wij u over de aanvraag 2e tranche Volkshuisvestingsfonds. Hierin hebben wij circa € 26,6 miljoen aangevraagd voor de verduurzaming en aanpak van achterstallig onderhoud bij particuliere woningen, transformatie naar wonen, herstructurering van collectieve maatschappelijke voorzieningen en vergroening en inrichting van de openbare ruimte. Dit ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid, hittestress en afwatering in de Arnhem-Oost wijken. Via een persbericht bent u geïnformeerd over de toekenning van deze subsidie.

Context

Op 15 juni 2023 is het Gebiedsplan van het Nationaal Programma Arnhem-Oost (NPAO) door de gemeente Arnhem en de Alliantie Arnhem-Oost (i.o.) gepresenteerd en overhandigd aan de Rijksvertegenwoordiger. Het Nationaal Programma Arnhem-Oost heeft als doel om in de vijf wijken (Presikhaaf, Malburgen, Geitenkamp, Het Arnhemse Broek en Klarendal) de achterstanden op het gebied van onderwijs, werk en inkomen, wonen, gezondheid, leefbaarheid en veiligheid aan te pakken. Het is een integrale aanpak met een scope van achttien jaar die wordt uitgevoerd door de Alliantie Arnhem-Oost, bestaande uit de gemeente Arnhem en maatschappelijke partners.
Het Gebiedsplan is de basis waarmee BZK zich heeft uitgesproken om de stadvernieuwing in de Arnhem-Oost wijken gezamenlijk een nieuwe, langjarige impuls te geven. Met de subsidie vanuit het Volkshuisvestingsfonds kunnen wij de opgaven in de Arnhem-Oost wijken beter en sneller aanpakken. De doelstellingen van het VHF sluiten aan bij de Arnhemse doelen op het gebied van onder andere wonen, klimaat, leefbaarheid en veiligheid in deze kwetsbare Arnhem-Oost wijken.

Projecten

De subsidie is toegekend voor vier soorten projecten:

1) Verduurzaming, aanpak schimmelvorming en achterstallig onderhoud van 1.750 particuliere koopwoningen met een WOZ-waarde t/m € 355.000,- die matig tot slecht geïsoleerd zijn. Dit levert een

gezondere leefomgeving op met een betaalbare energienota. Hierbij komen we achter-de-voordeur en pakken direct sociale en zorgvraagstukken op, zoals taalproblemen, participatie en financiën.

2.) Transformatie naar woningen waardoor bewoners geen overlast meer ervaren van de vorige functie van het gebouw, waardoor de (mentale) gezondheid en de leefbaarheid van de bewoners verbetert.

3.) Projecten waarbij de openbare ruimte fysiek wordt aangepakt, die naast klimaatbestendigheid ook zorgen voor toename van de sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid en veiligheid verbeteren.

4.) Projecten rond leefbare en veilige collectieve, maatschappelijke voorzieningen (buitenschools) die sociale cohesie, persoonlijke ontwikkeling en het verenigingsleven versterken.

Via de uitvoeringsagenda van het Nationaal Programma Arnhem-Oost wordt u binnenkort inhoudelijk geïnformeerd over deze projecten. De aanvraag is destijds ingediend op basis van een collegebesluit met het voorbehoud van instemming door de raad.

Beoogd effect

De verduurzaming en de aanpak van achterstallig onderhoud bij particuliere koopwoningen, kleinschalige transformatie naar wonen, de herstructurering van collectieve maatschappelijke voorzieningen en de openbare ruimte, in samenhang met een brede (sociale) leefbaarheidsaanpak dragen bij aan het realiseren van een betere woon-/leefomgeving en meer kansengelijkheid in Arnhem(-Oost). Tevens dragen deze bij aan de CO_2-reductiedoelstellingen vanuit Duurzaamheid en Klimaatadaptatie.

Argumenten

1.1 *Bovenstaande aanpak levert een substantiële bijdrage aan de urgente leefbaarheidsvraagstukken in Arnhem-Oost.*

In Arnhem is sprake van hardnekkige problemen en achterstanden op het gebied van onderwijs, werk, veiligheid en leefbaarheid, gezondheid en wonen, die zich allemaal ophopen in hetzelfde gebied, Arnhem-Oost. Arnhem staat dan ook al jaren hoog op de verkeerde landelijke lijsten van het Sociaal Cultureel Planbureau als het gaat om onze sociaal-maatschappelijke structuur. Deze problemen manifesteren zich het sterkst in onze meest kwetsbare wijken in Arnhem-Oost. Het doorbreken van deze situatie is al vele decennia een van de grote opgaven van de stad. Die achterstand is niet door de gemeente Arnhem alleen in te lopen. Samenwerking met onze maatschappelijke partners in de stad en rijksbijdragen zijn onontbeerlijk bij deze opgave.
Om de positie van achterstand om te buigen en een omslag te maken, is het vertrekpunt voor de aanpak het versterken van de driehoek: het kind (jongeren), het gezin (huishouden) en de wijk. Daarmee versterken we de wijk als sociale gemeenschap.
Een belangrijke doelstelling van het NPAO is dat inwoners opgroeien en leven in kwalitatief goede en betaalbare woningen in een prettige, gezonde en veilige omgeving. De inwoners verdienen een woning die de gezondheid niet schaadt en waar ze na het betalen van de woonlasten voldoende geld overhouden voor andere primaire behoeften. We zien dit als het fundament van waaruit bewoners stappen kunnen zetten.

Maar wij kijken verder, want prettig wonen gaat verder dan alleen de woning zelf, het gaat ook om een woning die staat in een buurt waar het prettig is op straat, waar sociale samenhang is en sociale voorzieningen nabij zijn.

Het VHF biedt de mogelijkheid om samen met bewoners, woningeigenaren, VvE's en de partners in de wijken de woonkwaliteit en leefomgeving in de meest kwetsbare gebieden te verbeteren. Dit doen we in samenhang met een stevige (sociale) leefbaarheidsaanpak en met onze partners in de stad om te komen tot een leefbare en duurzame woonomgeving.

1.2 *Met het verduurzamen van particuliere koopwoningen en de aanpak van achterstallig onderhoud in Arnhem-Oost worden comfort, gezondheid, woonlasten en duurzaamheid sterk verbeterd.*
In Arnhem-Oost kampen woningeigenaren veelal met problemen waardoor ze moeite hebben om hun woning te onderhouden, te verduurzamen en toekomstbestendig te maken. De financiële middelen ontbreken en/of men weet niet hoe dit aan te pakken. Als gevolg hiervan zien wij verloedering van de woningen, woningen die te maken hebben met schimmel- en vochtproblematiek en woningen die slecht geïsoleerd zijn. Dergelijke problemen leiden tot verminderd wooncomfort en brengen gezondheidsproblemen met zich mee. Daarnaast zien we dat de energielasten stijgen, wat zijn weerslag heeft op de financiële en persoonlijke situatie van de bewoners. Hierdoor kunnen zij minder goed meekomen in onze stad.

Vanuit de 1e tranche VHF hebben wij voor de verduurzaming circa 1.750 particuliere koopwoningen in deze wijken subsidie toegekend gekregen. Samen met de cofinanciering vanuit de gemeente hebben wij hiervoor in april 2022 een subsidieregeling (SEWA) opengesteld. Vanuit de SEWA-regeling kunnen particuliere woningeigenaren met persoonlijk advies en begeleiding subsidie aanvragen voor de zelfstandige verduurzaming van hun woning.

Vanuit de SEWA-regeling werken wij ook samen, daar waar woningcorporaties investeren in hun woningbezit in Arnhem-Oost. Particuliere woningeigenaren kunnen met hun woning meeliften op de verduurzamingsplannen van de woningcorporaties. Hierbij krijgen ook gezond wonen (bestrijden van vocht en schimmel) en energietransitie aandacht. Woningeigenaren krijgen hierbij intensieve begeleiding en advies en de werkzaamheden worden uitgevoerd door de aannemer van de corporaties.

Daar waar het geen gespikkeld bezit betreft en woningeigenaren zich niet zelf organiseren gaan wij huis-aan-huis langs bij deze eigenaren om hun naast begeleiding en advies ook een uitvoerende partij aan te bieden. Hiervoor hebben wij via een aanbesteding een aannemer geselecteerd.

Het verduurzamen van de woningen die in de 1e tranche zitten komt op stoom. In totaal zijn 81 aanvragen beschikt en 60 subsidieaanvragen zijn in behandeling. Vanuit de collectieve aanpak hebben wij hiernaast nog circa 100 woningeigenaren kunnen voorzien van een concreet aanbod waarvan wij binnenkort een subsidieaanvraag verwachten. Deze aantallen liggen in lijn met het tienjarenplan voor de realisatie.

In totaal hebben in de Arnhem-Oost wijken ruim 4.439 particuliere woningen een WOZ-waarde onder de betaalbaarheidsgrens van € 355.000 en deze zijn matig tot slecht geïsoleerd. Eerder gingen we ervanuit dat alleen woningen met label D of slechter in aanmerking kwamen voor de regeling. Echter, uit onderzoek en ervaring blijkt dat een energielabel niet altijd iets zegt over de

mate van isolatie van de woning. Daarom is het hierboven genoemde aantal woningen hoger dan bij de aanvraag van de 1e tranche VHF. Met de financiële middelen vanuit de 2e tranche kunnen wij aanvullend aan de slag met het verduurzamen van 1.750 particuliere koopwoningen.

De huidige SEWA-subsidieregeling wordt op dit moment vereenvoudigd en zal gaan aansluiten bij de voorwaarden uit de 2e tranche. Deze nieuwe regeling willen wij per 1 februari 2024 in laten gaan. De nieuwe regeling voorziet in het nemen van twee of meerdere isolerende maatregelen. Samen met de aanpak van achterstallig onderhoud en schimmel komen wij op een gemiddelde investering van ongeveer € 20.400 per woning (zie paragraaf financiën).

De investering per woning wordt voor circa 60% gedekt vanuit de SEWA-subsidieregeling, circa 30% vanuit ISDE-subsidie en circa 10% vanuit de woningeigenaren zelf.
De 60% subsidie wordt voor 70% gedekt vanuit het VHF en voor 30% vanuit het Klimaatfonds. Waar nodig maken wij de eigen bijdrage mogelijk via onze toekomstig bestendig wonen lening (TBWL) of een lening bij het Warmtefonds. Bewoners die in bezit zijn van een GelrePas betalen geen eigen bijdrage voor de verduurzaming of voor achterstallig onderhoud.

1.3 *Aanpak van diverse projecten in de Arnhem-Oost wijken*

In alle Arnhem-Oost wijken, Malburgen, Het Arnhemse Broek, Presikhaaf, Klarendal, Geitenkamp kunnen wij met cofinanciering vanuit het VHF, projecten die vanuit de Arnhem-Oost wijken al langer in beeld zijn eindelijk tot uitvoering brengen. Het betreft plekken in de wijken waar veel draagvlak aanwezig is bij zowel partners als buurt om de stap te zetten van visie naar uitvoering. We versterken wijkfuncties, creëren ontmoetingsplekken, zorgen voor betere speelvoorzieningen in de wijk en pakken overlastgevende plekken aan in de wijken.
Daarnaast zetten we volop in op vergroening en verbetering van openbare ruimte door o.a. hittestress tegen te gaan en zorg te dragen voor juiste afwatering.

1.4 *Samenhang (sociale) leefbaarheidsaanpak*

Verduurzaming woningen, klimaatadaptieve en maatschappelijke herstructureringsactiviteiten zijn onderdeel van en onmisbaar in de stevige brede sociale leefbaarheidsaanpak. Er wordt intensief samengewerkt met corporaties, met scholen in de wijken en met het arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor. Er wordt ingezet op uitvoering met en door de wijk in de vorm van ontzorgingspakketten, energiecoaches, wijkconciërges, zolderopruimploegen, ambassadeurs in de wijk als ondernemers en verenigingen. De door uw raad vastgestelde energie-armoedeaanpak is juist bedoeld voor de groep bewoners waar ook het Volkshuisvestingsfonds zich op richt. Wij zetten deze aanpak dan ook intensief in voor deze doelgroep.

1.5 *Leertraject- en werkgelegenheidskansen*

De opgave brengt een forse investering en concreet werk met zich mee. Wij willen dit zoveel mogelijk laten landen bij de bewoners uit de wijk zelf, kwetsbaren en bewoners die geen baan hebben. Hierdoor kunnen zij een bijdrage leveren aan de eigen woonomgeving en weer trots worden op hun wijk. De ervaringen die zijn opgedaan met wijkgerichte sociaal-ondernemende initiatieven, zoals bijvoorbeeld Buurt-BaanBureau, HetBroekOmhoog, Klassewerk en BuurtGroenBedrijf worden hier ingezet, zodat er leer-werktrajecten en werk voor jongeren uit de wijk ontstaan.

1.6 *Achter de voordeur-aanpak*

Met de renovatie- en verduurzamingsaanpak zitten wij direct bij de bewoners aan tafel. Wij zijn langdurig betrokken en bouwen van daaruit een band op met bewoners. Via deze weg proberen wij bewoners naast de renovatie van de woning op weg te helpen bij onderwerpen als taalproblemen, laaggeletterdheid, participatie, financiën en een netwerk opbouwen (tegengaan eenzaamheid). Wij grijpen deze kans aan om vervolgens toe te leiden naar een hulp- en activeringsaanbod. Voor een oplossing van die problemen verbinden wij de Achter-de-voordeur-aanpak met de integrale sociale aanpak binnen de Arnhem-Oost wijken, zodat wij niet alleen zien welke problemen er zijn, maar er ook iets aan gaan doen. Corporaties en gemeente werken hierbij intensief samen met welzijnsorganisaties uit de wijken.

1.7 *Grootschalige investeringen in renovatie en verduurzaming van woningen is een katalysator van innovatie.*
Arnhem heeft een goede reputatie op het gebied van innovaties in de energietransitie. Deze innovaties moeten niet alleen ontwikkeld worden in Arnhem, maar ook toegepast in onze eigen stad. Ze bieden kansen voor bijvoorbeeld monumentale woningen die lastig te isoleren zijn. Wij zetten daarom in op samenwerking met de Arnhemse bedrijven en zoeken experimenteerruimte om dit lokaal te kunnen toepassen.

1.8 *Deze aanpak draagt bij aan de landelijke klimaatdoelen zoals vertaald in het door de raad vastgestelde programma New energy made in Arnhem (NemiA) 2020-2030 en de Strategie Klimaatadaptatie Arnhem.*
Door in te zetten op matig tot slecht geïsoleerde woningen, heeft de isolatie-aanpak ook een relatief groot milieueffect. In onze Arnhem-Oost wijken staan met name rijwoningen uit de periode voor 1975. Onderzoek van Berenschot laat zien dat dakisolatie bij dit type woningen een aardgasreductie van 28% tot 39% met zich meebrengt. Dit heeft een direct effect op woonlasten, fijnstofuitstoot en de gezondheid van bewoners. Het renoveren van nog eens 1.750 woningen in Arnhem-Oost draagt bij aan het realiseren van de doelen van het programma NemiA.

De isolatiemaatregelen leiden tot een gemiddelde besparing op het gasverbruik van circa 500m³ per woning per jaar, wat staat voor 0,9 ton CO2-uitstootreductie per woning per jaar.

Kanttekeningen en risico's

1.1 ***Instemming raad***
Als uw raad niet instemt met dit voorstel, moeten wij de toegekende subsidie teruggeven aan het Rijk
De aanvraag is ingediend onder voorbehoud van instemming van de raad. Wij geven de subsidie terug als deze situatie zich voordoet.

1.2 ***Draagvlak***
Als er onvoldoende draagvlak is bij particuliere woningeigenaren voor de verduurzaming, zal er minder resultaat zijn.
Qua investeringen leidt dit tot minder uitgaven. Mogelijk leidt dit tot meer plankosten. Als deze situatie zich voordoet werken wij indien nodig voorstellen uit om gewenste resultaten binnen kaders uit te voeren. Gezien de al gevoerde gesprekken in de wijken en onze ervaringen vanuit de 1e tranche verwachten wij niet dat dit risico optreedt.

Als er erg veel belangstellig en draagvlak is, dan is het budget mogelijk niet toereikend.

Het particuliere bezit in de kwetsbare wijken is omvangrijker dan in de aanvraag is meegenomen. Als blijkt dat regeling succesvoller is dan verwacht, verkennen wij met het ministerie van BZK-mogelijkheden van een opschaling.

1.3 ***Cofinanciering woningeigenaren***

Te weinig middelen binnen de regeling Toekomstbestendig Wonen Lening of Warmtefonds

Als de door de raad vastgestelde kaders van de regeling Toekomstbestendig wonen lening door succesvol gebruik worden overschreden, komen wij met een aanvullend voorstel. Het Warmtefonds vanuit het Rijk is eveneens een aantrekkelijke financieringsvorm voor woningeigenaren. Gezien de doelstellingen vanuit het Rijk verwachten wij dat dit fonds de komende jaren alleen maar verder uitbreidt.

De ISDE-regeling wijzigt van rijkswege waardoor inwoners geen of minder subsidie krijgen.

Als de bestaande ISDE-regeling van rijkswege dusdanig wijzigt in de komende tien jaar zonder een nieuwe regeling die deze compenseert, dan bestaat het risico dat inwoners een deel van de investering niet vergoed kunnen krijgen. In dat geval zullen wij na overleg met het Rijk met aanvullende voorstellen komen. Door het belang dat gehecht wordt aan verduurzaming achten wij de kans klein.

1.4 ***Proces-/uitvoeringskosten***

Te weinig geld voor de proces-/uitvoeringskosten bij de verduurzaming

Bij de verduurzaming van particuliere koopwoningen doorlopen wij een intensief traject waarbij wij achter-de-voordeur komen. Dit zijn bewoners waarmee wij nu weinig contact hebben. Wij hebben een tweetal partijen geselecteerd die dit voor ons als gemeente uitvoeren. Hiernaast vraagt de uitvoering een intensief projectmanagement vanuit de gemeente en inzet vanuit subsidiebeheer. Deze kosten worden niet gedekt vanuit het VHF. Hierover hebben wij financiële afspraken gemaakt met de afdeling Duurzaamheid en Subsidies. Deze kosten zullen vanuit de exploitatie Duurzaamheid vergoed worden. Als blijkt dat wij bij de uitvoering hiervan fors gaan afwijken, komen wij met een aanvullend voorstel.

1.5 *Te weinig geld voor proces-/uitvoeringskosten bij maatschappelijke en openbare ruimte projecten*

Ook bij de projecten die zich richten op het realiseren of herstructureren van collectieve maatschappelijke voorzieningen en de vergroening en inrichting van de openbare ruimte ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid, hittestress en afwatering, maken wij proces-/ uitvoeringskosten waarbij de dekking vanuit het VHF niet toereikend is. Vanuit de Arnhem-Oost middelen zal hier additioneel geld voor worden vrijgemaakt.
Als blijkt dat wij bij de uitvoering hiervan fors gaan afwijken, komen wij met een aanvullend voorstel.

1.6 ***Capaciteit gemeentelijke organisatie***

Krapte op de arbeidsmarkt

De gemeentelijke organisatie kan geen nieuwe projecten meer aan en moet binnen de huidige werkvoorraad al prioriteren. De projectorganisatie voor de verduurzaming staat. Ook is dit (deels) het geval bij een aantal maatschappelijke of openbare ruimte projecten. Voor een deel zijn wij echter ook afhankelijk van externe inhuur. Ondanks dat er naar inschatting voldoende financiële dekking voor proces- en uitvoeringskosten is (gereserveerd), blijven wij afhankelijk van externe inhuur. De mogelijkheid bestaat dat wij niet aan voldoende menskracht komen om de projecten tot uitvoering te

brengen. De projecten lopen echter over een periode van tien jaar waarin wij verwachten dat de krapte op de arbeidsmarkt zal stabiliseren en/of we de werklast kunnen spreiden.

1.7 ***Prijsstijging van lonen en materiaal***

De bijdragen van het Rijk en de provincie houden geen rekening met toekomstige prijsstijging van lonen en materialen.

De kosten en financiële dekking worden in dit voorstel geraamd op het huidige prijspeil. De projecten worden gerealiseerd over een periode van tien jaar, 2024-2034. De verwachting is dan ook dat door inflatie de budgetten voor de diverse maatregelen te zijner tijd aangepast zullen moeten worden voor prijsstijgingen. Deze actualisatie van het prijspeil vindt jaarlijks plaats bij de vaststelling van de begroting. Omdat met name de bijdrage van het Rijk niet voorziet in een vergoeding voor prijsstijgingen zullen toekomstige prijsstijgingen volledig ten laste van de gemeente komen (als onderdeel van de nominale ontwikkelingen).

Het gemis van een vergoeding door het Rijk voor prijsstijgingen wordt naar verwachting deels gecompenseerd doordat het Rijk haar volledige bijdrage als voorschot al in 2024 zal overmaken aan de gemeente. Hierdoor ontstaat een voordeel voor de gemeente omdat deze middelen - zolang zij nog niet zijn besteed - de financieringsbehoefte van de gemeente verminderen en naar verwachting tot een voordelig effect op het treasury resultaat zullen leiden (lagere rentekosten).

1.8 ***Verhouding primaire activiteiten en secundaire activiteiten***

Primaire activiteiten worden deels niet gerealiseerd waardoor er minder secundaire activiteiten gesubsidieerd kunnen worden

De secundaire activiteiten mogen maximaal 30% zijn van de totale VHF-aanvraag. In de situatie dat de 1.750 woningen in het primaire cluster niet worden gerealiseerd, zijn er verhoudingsgewijs minder VHF-gelden beschikbaar voor secundaire projecten. De cofinanciering van de gemeente wordt dan groter of projecten kunnen niet, of moeten op kleinere schaal, uitgevoerd worden. Verzachtend is dat een wijzigingsverzoek kan worden ingediend om clusters uit te breiden.

Participatie

Bij het bepalen van de clusters met woningen die in aanmerking komen voor verduurzaming van de particuliere koopwoningen, is samengewerkt met de corporaties voor de aanpak van gespikkeld bezit en gemende VvE's. De nieuwe SEWA-subsidieregeling wordt met inbreng vanuit bewoners en onze ervaring verder uitgewerkt.

Bij de keuze van de projecten rond herstructurering van collectieve maatschappelijke voorzieningen, transformatie naar wonen en vergroening en inrichting van de openbare ruimte, is gekeken naar de behoeften die wij hebben opgehaald vanuit de wijken. Bij veel initiatieven zijn buurtbewoners al een lange tijd betrokken. Hun wensen en ideeën worden meegenomen in de verdere uitwerking van de projecten.

Financiën

Arnhem heeft gebruik gemaakt van deze regeling om een flinke impact in de Arnhem-Oost wijken te maken en een flinke voetprint in CO_2-besparing te realiseren.

Overzicht aanvraag
(in euro's en afgerond op duizendtallen)

Verduurzamen	17.429.000
Woningverbetering	7.000.000
Transformatie	1.982.000
Financieel tekort primaire activiteiten	26.411.000
Financieel tekort secundaire activiteiten	11.560.000
Totaal financieel tekort (primaire + secundair)	37.971.000
	-
Cofinanciering	11.391.000
Totale aanvraag VHF	26.580.000

Toelichting kosten
Renovatie en verduurzaming (primair project)
In totaal zijn er in Arnhem-Oost 4.439 matig tot slecht geïsoleerde woningen met een WOZ-waarde op of onder de betaalbaarheidsgrens (€ 355.000). Hiervan worden er al 1.754 aangepakt vanuit de 1e tranche van het VHF. Met middelen vanuit de 2e tranche gaan wij in totaal nog eens 1.750 woningen verduurzamen. Om de kosten voor verduurzaming te berekenen zijn kengetallen beschikbaar gesteld vanuit BZK. Daarnaast hebben we een inschatting gemaakt van de kosten voor aanvullende verduurzamingsmaatregelen, achterstallig onderhoud en schimmel, onderzoek en mitigerende maatregelen flora en fauna, asbestonderzoek, sanering en evt. vergunningen. Wij zijn uitgegaan van een eigen bijdrage van circa 10% per woning en een ISDE-subsidie van circa 30%, met uitzondering van Gelrepashouders. Dit komt op een financieringstekort van € 24,4 mln.

Transformatie project (primair project)
De transformatie naar woningen met de bijbehorende kosten en opbrengsten komen uit op een financieringstekort van € 2,0 miljoen. Hierin zijn geen project- en/of uitvoeringskosten meegenomen.

Realiseren of herstructureren van collectieve maatschappelijke voorzieningen en vergroening en inrichting van de openbare ruimte ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid, hittestress en afwatering (secundaire projecten)
Voor de secundaire projecten komen wij in totaal uit op een tekort van circa € 11,6 miljoen. Hierin zijn geen project- en/of uitvoeringskosten meegenomen.

Toelichting dekking
Om deze kosten te dekken dient Arnhem samen met andere lagere overheden 30% van de financiële dekking te leveren. Het Rijk levert 70% van de kosten. Bij bovenstaande investering van € 38 miljoen betekent dit dat de gemeente Arnhem en de provincie (€ 500.000) samen € 11,4 miljoen aan dekking moeten leveren en de bijdrage van BZK € 26,6 miljoen bedraagt.
Deze dekking is beschikbaar gemaakt vanuit de bestaande budgetten zoals opgenomen in de vastgestelde begroting van 2024.

De gemeentelijke dekking wordt als volgt gefinancierd:

(in euro's en afgerond op duizendtallen)	
BR Duurzaam Arnhem Klimaatfonds (raadsbesluit)	3.779.000
BR Klimaatadaptatiefonds (raadsbesluit)	1.000.000
Structurele middelen programma Arnhem-Oost	3.112.000
BR Klimaat en Energie (egalisatiereserve)	1.500.000
Exploitatie Duurzaamheid (10 jaar € 1,5 ton jaarlijks)	1.500.000
Provinciale cofinanciering	500.000
Totale cofinanciering gemeente en provincie	11.391.000
Aanvraag Volkshuisvestingsfonds	26.580.000
Totale dekking	37.971.000

BR Duurzaam Arnhem (klimaatfonds)
De aanpak van het Volkshuisvestingsfonds draagt bij aan de doelen van het programma Duurzaamheid (NemiA 2020-2030). Om die reden wordt circa € 3,8 miljoen uit het Klimaatfonds ingezet als dekking. Het bestedingsdoel van het Klimaatfonds is geverifieerd.

BR Klimaatadaptatiefonds
De aanpak van het Volkshuisvestingsfonds draagt bij aan de doelen van klimaatadaptatie vanuit het programma radicaal vergroenen. Om die reden wordt er € 1 miljoen uit het Klimaatadaptatiefonds ingezet als dekking. Het bestedingsdoel van het Klimaatadaptatiefonds is per project geverifieerd.

Structurele middelen Programma Arnhem-Oost
De aanpak van het Volkshuisvestingsfonds draagt bij aan de doelen van het programma Arnhem-Oost. Vanuit het Programma Arnhem-Oost wordt de komende 10 jaar circa € 3,1 miljoen ingezet als dekking.

BR Klimaat en Energie (egalisatiereserve)
Vanuit de egalisatiereserve zal € 1,5 miljoen worden ingezet als cofinanciering.

Reguliere exploitatiebudgetten voor Duurzaamheid
De komende 10 jaar wordt in totaal € 1,5 miljoen uit de begroting ingezet als dekking (€ 1,5 ton per jaar). Uiteraard wordt dit ingezet binnen de door de raad gestelde kaders van deze raadsbesluiten.

Normaal gesproken wordt aan dit raadsvoorstel een begrotingswijziging toegevoegd. Vanaf 1 februari 2024 gaat de nieuwe subsidieregeling in voor de verduurzaming van de particuliere koopwoningen. Omdat het de uitdrukkelijke voorkeur heeft om inwoners die in aanmerking komen voor deze subsidie vanuit de eerste en deze tweede tranche snel, duidelijk en in een keer te informeren, zijn de tijdslijnen te kort om deze begrotingswijziging nu toe te kunnen voegen. De wijziging in de begroting zal daarom in het verzamelbesluit 1 van 2024 verwerkt worden.

Uitvoering

Planning verduurzaming particuliere koopwoningen
Het verduurzamen van de particuliere koopwoningen kan naadloos aansluiten bij de bestaande SEWA-subsidie en SEWA-projectorganisatie. De uitvoering van de eerste woningen kan direct na instemming van de raad in februari 2024 starten.

Planning transformatie
Na instemming raad kan de voorbereiding in Q1 2024 starten.

Planning herstructureren van collectieve maatschappelijke voorzieningen en de vergroening en inrichting van de openbare ruimte ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid, hittestress en afwatering.
De voorbereiding van de uitvoering voor deze projecten is gestart. Bij het ene project zal de uitvoering al in 2024 van start kunnen gaan terwijl het andere project nog nadere voorbereiding vergt. Binnen nu en vier jaar, tot 2028, is het streven al deze projecten afgerond te hebben.
Na instemming van gemeenteraad zal een start worden gemaakt met voorbereiding van de uitvoering.

Communicatie

Over de toekenning van de aanvraag 2e tranche VHF is een persbericht verstuurd. Daar waar de participatie is gestart, veelal bij de herstructurering van maatschappelijke voorzieningen en openbare ruimte, zal dit na instemming van de raad vervolgd worden. De verdere communicatie en participatie wordt uitgewerkt na instemming van de raad.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Bijlage 1: Toets VHF Arnhem-Oost aan kaders voor de besteding van het Klimaatfonds
- Bijlage 2: Toets VHF Arnhem-Oost aan kaders voor de besteding van het Klimaatadaptatiefonds

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	4028511

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders 19 december 2023, nummer: 4028511

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De cofinanciering voor de 2e tranche Volkshuisvestingsfonds (VHF) Arnhem-Oost vast te stellen, door:

a. € 3,8 miljoen uit het klimaatfonds in te zetten ten behoeve van de renovatie- en isolatieaanpak.

b. €1 miljoen uit het klimaatadaptatiefonds in te zetten ten behoeve van de herstructurering van de openbare ruimte t.b.v. klimaatadaptatie.

4. De financiële consequenties van dit voorstel in het verzamelbesluit 1 2024 te verwerken.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Bijlage: Toets 2e tranche Volkshuisvestingsfonds aan de kaders voor de besteding van het Klimaatfonds (zaaknummer 4028511)

[De Kaders zijn g*eamendeerd door de Gemeenteraad vastgesteld op 15 mei 2019]*

Onderwerp	Spelregels	Argumenten voor financiering project SEWA-subsidie uit het Klimaatfonds
Voorwaarden voor bestedingen	1. Passend binnen het doel van de BR Duurzaam Arnhem.	1. De aanvraag 2e tranche Volkshuisvestingsfonds waardoor meer woningen in aanmerking komen voor de SEWA subsidieregeling draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen vanuit het programmaplan en voldoet zodoende aan het doel van BR Duurzaam Arnhem: Het project zorgt voor verlaging van de CO2-uitstoot én voor lagere energiekosten van huiseigenaren en voor tegengaan van energie-armoede en voor vergroting van het wooncomfort.
	2. In lijn met het bestedingsperspectief.	2. De aanvraag 2e tranche Volkshuisvestingsfonds waarin wij aanvullen 1.750 woningen in aanmerking laten komen voor de SEWA-regeling is in lijn met het bestedingsperspectief aangezien het bijdraagt aan het realiseren van de energietransitie in de Arnhem-Oost wijken en het tegengaan van energie-armoede (De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie, april 2019 en New Energy made in Arnhem 2020-2030, 29 januari 2020).
	3. Een zo mogelijk kwantitatieve toelichting hoe de besteding bijdraagt aan (één van de) doelen van het fonds	3. Door de toekenning van de aanvraag komen 1.750 extra huishoudens in aanmerking voor de SEWA-subsidieregeling en hiermee geadviseerd en gestimuleerd tot het nemen van energiebesparende isolatiemaatregelen zoals spouwmuurisolatie, dakisolatie, vloerisolatie en HR++ glas.
	4. Investeringen worden gerealiseerd binnen de gemeentegrenzen. Een beperkt deel van de investeringen kan buiten de gemeente, maar binnen de regio Arnhem Nijmegen worden ingezet.	4. Het gaat om bereiken van particuliere woningeigenaren in Arnhem-Oost en het doorvoeren van maatregelen in woningen in Arnhem-Oost..
	5. Er wordt aangeven in welke mate de investering wordt gedekt uit reguliere investeringen van betrokken instellingen / sectoren, uit besparingen op energie en/of uit bijdragen van andere overheden en derden	5. Door deze regeling worden isolatiemaatregelen gefinancierd die direct bijdragen aan de doelstellingen. De investeringen per woning worden voor 10% gedekt uit een eigen bijdrage, voor 30% gedekt uit ISDE-subsidie en 60% vanuit gemeente en Rijk. Van die 60% is het 70% Rijksmiddelen en 30% Klimaatfonds),.
	6. Het is duidelijk welk instrumentarium wordt ingezet, passend binnen de beleidskaders.	6. Er wordt een opdracht gegeven aan een organisatie die de bewoners én de gemeente ontzorgt in het uitvoeren van de regeling. De uitvoering kan worden gedaan door de aannemer van de corporaties, aannemer geselecteerd door gemeente of eigen aannemer bewoner.

Onderwerp	Spelregels	Argumenten voor financiering project SEWA-subsidie uit het Klimaatfonds
	7. Risico's zijn beschreven. 8. Waar mogelijk wordt 'social return on investment' onderdeel van de opdrachtverstrekking 9. Uitgangspunt voor besteding is het multiplyer-effect, waarbij andere partijen meefinancieren, zoals provincie, rijk, bewoners en/of bedrijven. 10. Uitgangspunt is dat kosten voor bewoners minimaal gelijk blijven of dalen door een lagere energierekening.	7. In het raadsvoorstel zijn de risico's beschreven. 8. Ja. 9. Cofinanciering, Rijk, provincie, bewoners is van toepassing, zie raadsvoorstel. 10. De woningeigenaar betaald slechts 10% van de maatregelen. Er worden energiebesparende grotere maatregelen voor uitgevoerd die bijdragen aan een lagere energierekening.
Bevoegdheid voor het doen van bestedingen	11. Bestedingsvoorstellen van meer dan €500.000,- worden ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. Voor het overige is het college bevoegd.	11. Raadsbesluit gezien hoogte bestedingsvoorstel.
Verantwoording van de bestedingen	12. Verantwoording vindt plaats in de reguliere P&C-cyclus 13. Het bestedingsperspectief wordt jaarlijks aangepast.	12. Wordt meegenomen in de P&C-cyclus. 13. Wordt doorlopende gemonitord.

Bijlage 1: Kaders voor de besteding van de BR Klimaatadaptatiefonds (zaaknr. 198338)

Onderwerp	Spelregels	Toelichting
Voorwaarden voor bestedingen door het college	1. Passend binnen de doelen van de BR Klimaatadaptatiefonds. 2. Passend binnen de Strategie Klimaatadaptatie 2. Bestedingen overschrijden niet de €750.000,- 4. De bestedingen worden verantwoord aan de raad. 5. Bestedingen voor uitvoering worden gerealiseerd binnen de gemeentegrenzen. 6. Het is duidelijke welk instrumentarium wordt ingezet, passend binnen de beleidskaders. 7. Voor bestedingen is het streven om een multiplyer effect te bereiken door meekoppelkansen goed te benutten of door co-financiering vanuit provincie, rijk, bewoners, en/of bedrijven.	1.van de gevolgen van hitte, wateroverlast en droogte. 2.De projecten passen binnen de Strategie Klimaatadaptatie 2020-2030 en zijn concrete acties op weg naar een klimaatadaptieve stad 3.Het betreft een besteding boven de €750.000 nml. € 1 miljoen euro en hiervoor wordt De raad wordt bij deze geïnformeerd over deze bestedingen uit de BR Klimaatadaptatiefonds. 4.Ja 5.Er is gezocht naar een maximale impact van de gemeentelijke inzet. Zo zetten wij in op focusgebieden. 6. Passen binnen de beleidskaders 7. .Cofinanciering vind plaats vanuit het Rijk (Volkshuisvestingsfonds 70%)
Verantwoording van de bestedingen aan de raad	8. Verantwoording vindt plaats in de reguliere P&C-cyclus. 9. Verantwoording vind plaats met een raadsbrief waarin de bij de toelichting genoemde onderdelen worden beschreven.	8.Afwijkingen worden verrekend met de BR Klimaatadaptatiefonds. Met deze bepaling blijven niet uitgegeven middelen beschikbaar binnen de BR. 9. Onderdelen zijn beschreven in de raadsbrief en dragen bij aan de doelen uit de BR Klimaatadaptatie en de Strategie Klimaatadaptatie 2020-2030.

	10. De Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie wordt tweejaarlijks geactualiseerd.	b. Risico's; zie raadsbrief . c. Inspanningsverklaring multiplyer of cofinanciering; cofinaciering rijk 10. De raad zal geïnformeerd worden over deze actualisatie zodat zij goed op de hoogte is van aanstaande plannen voor een klimaatadaptieve stad. Hierdoor krijgt zij ook een duidelijk overzicht van de toekomstige bestedingen uit de BR.

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	24 januari 2024
Zaaknummer	3965128

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2023, nummer: 3965128;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, hoofdstuk 1, titel IV, afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026;

besluit:

1. Het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO vast te stellen.
2. De voorgestelde begrotingswijziging 24-001 vast te stellen.

De griffier,

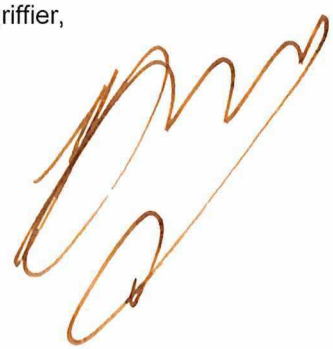

De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Concernwijziging

Nr.		**24001**
Onderwerp	Onderwijshuisvesting jaarplan 2024	
I / S	S	
Raad d.d.		17-1-2024
Zaaknr.		3965128

bedragen x € 1.000	**Exploitatiebegroting**	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
	Lasten				
Programma	**S04 Onderwijs**				
	Kapitaallasten Spiekmanlaan		21	20	20
	Kapitaallasten VSO de Brouwerij		63	63	62
	Subtotaal S04	0	84	83	82
	Baten				
Programma	**S04 Onderwijs**				
		0	0	0	0
	Exploitatieresultaat	**0**	**-84**	**-83**	**-82**
	Mutaties reserves				
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	84	83	82
		0	**84**	**83**	**82**
	Totaal Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

	Meerjaren Investeringsplan (MIP)	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
Programma	**S04 Onderwijs**				
	Tijdelijk huisvesting spiekmanlaan	420			
	VSO de Brouwerij	1.296			
	Totaal Investeringen	**1.716**	**0**	**0**	**0**

RAADSKAMERADVIES

Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO, VO
17-01-2024

Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO, VO

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	N. Kundic
Resultaat van bespreking:	

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Roelen (SP), Heemskerk (D66), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), De Vries (Volt), Nede (CU), Schrijvers (VVD), Noomen (GroenLinks), Van Plateringen (BBA), Groot (CDA), Van Munster (PvdA), Lu (PvdD).

Niet aanwezig waren de fracties FvD, DENK en PVV.

Verder aanwezig: Nermina Kundic (wethouder), Miranda Versluis (ambtelijke ondersteuning).

Bespreking
Er waren geen insprekers, dus er is besloten direct door te gaan naar de eerste meningsvormende behandeling (M1). De aanwezige fracties hebben daarin vragen aan de wethouder gesteld. De wethouder heeft in haar termijn die vragen beantwoord. Beide termijnen zijn afgerond.

Toezeggingen
Er zijn geen toezeggingen gedaan.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de eerste meningsvormende behandeling (M1) is afgerond en dat het voorstel doorgeleid kan worden naar de besluitvorming (B) als hamerstuk.

De raadsadviseur,

R. Oosthout

De voorzitter,

G. Van der Laak

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 3965128

Onderwerp: Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO

Kernboodschap

Elk jaar wordt op basis van het geldende Integraal Huisvestingplan voor onderwijsinstellingen een jaarprogramma onderwijshuisvesting vastgesteld. Daarin is aangegeven welke investeringen in het betreffende jaar in onderwijshuisvesting worden gedaan en wat de planning daarvoor is. Momenteel ligt het Jaarprogramma 2024 ter vaststelling voor.

In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zijn de belangrijke – meerjarige – inhoudelijke keuzes vastgelegd voor de huisvesting van de scholen in Arnhem. Het huidige IHP (vastgesteld eind 2016) bestrijkt de periode 2017 - 2026 en omvat alleen het primair onderwijs (PO). Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw IHP 2024 - 2039 voor alle scholen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, dus ook het (V)SO en VO. In dit nieuwe IHP, dat naar verwachting eind dit jaar gereed zal zijn, worden aanvullende inhoudelijke afspraken gemaakt die als leidraad zullen dienen voor de komende jaarprogramma's.
Dit Jaarprogramma 2024 omvat evenals in voorgaande jaren ook de lopende en nieuw te starten projecten in het (V)SO en het VO.

Voorstel

1. Het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO vast te stellen.
2. De voorgestelde begrotingswijziging 24-001 vast te stellen.

Inleiding

Gemeente Arnhem

Op basis van opeenvolgende jaarprogramma's wordt door schoolbesturen en de gemeente uitvoering gegeven aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs zoals dat eind 2016 voor de periode 2017 – 2026 is vastgesteld. Momenteel ligt het Jaarprogramma 2024 ter vaststelling voor.

De onderwijswetgeving schrijft voor dat de gemeenteraad normen vaststelt aan de hand waarvan de bedragen worden vastgesteld voor de toegekende voorzieningen in de huisvesting. Het zogenaamde normbedrag. Dit normbedrag is taakstellend. Het schoolbestuur is als bouwheer gehouden om met dit bedrag de huisvestingsvoorziening te realiseren.

In 2023 bleek dat de onderwijsprojecten – door sterk gestegen kosten als gevolg van de coronacrisis en inflatie – veelal niet voor het gehanteerde normbedrag konden worden gerealiseerd en is het normbedrag aangepast. In het voorliggende Jaarprogramma 2024 wordt voorgesteld dit normbedrag cf. BDB index[1] (peildatum eind 2023) voor 2024 te verhogen van € 3.016 naar € 3.068 per m2 BVO.
In het nieuwe IHP worden de knelpunten rondom de financiering van de projecten onderwijshuisvesting nader inzichtelijk gemaakt. Ook wordt een voorstel uitgewerkt voor het bepalen van een meer passend normbedrag en het proces hoe om te gaan met indexering. Hiermee kan het probleem van de financiering van onderwijsprojecten naar verwachting worden ondervangen.

Beoogd effect

Een kwalitatieve verbetering van de onderwijshuisvesting in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs.

Argumenten

1.1 Het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 met het IHP PO 2017 – 2026 als kader

Het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026 en het draaiboek bevatten de spelregels en een uitvoeringsprogramma voor de kwalitatieve verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs. Om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen wordt er in

[1] Bouw(kosten) data index; hierin is naast de historische ontwikkeling ook een toekomstverwachting opgenomen.

principe jaarlijks een programma vastgesteld, waarin de aan de orde zijnde projecten worden beschreven en budgetten worden toegekend. Hierin kunnen ook afwijkingen ten opzichte van het IHP PO 2017-2026 worden aangegeven en beargumenteerd.

Voorgesteld wordt het huidige normbedrag van € 3.016 per m2 BVO op basis van de BDB index, prijspeil eind 2023, te verhogen naar € 3.068 per m2 BVO.

Zoals in voorgaande jaren worden in het nu voorliggende Jaarprogramma 2024 ook projecten in het voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs meegenomen. Naar verwachting eind dit jaar zal een nieuw Integraal Huisvestingsplan PO, (V)SO en VO voor de periode 2024 – 2039 in concept gereed zijn en ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd.

1.2 *Extra investeringen voor verbouwing Spiekmanlaan en huisvesting VSO De Brouwerij*

De plannen voor het verbouwen van het pand aan de Spiekmanlaan 16 en het huisvesten van VSO De Brouwerij lichten we hier speciaal toe, omdat deze om een begrotingswijziging vragen.

Spiekmanlaan 16
Zoals ook in het Jaarprogramma 2023 vermeld, zal het gebouw aan de Spiekmanlaan ingrijpend worden opgeknapt om gedurende langere periode te kunnen worden ingezet als wissellocatie voor tijdelijke huisvesting van scholen. De verbouw valt duurder uit dan eerder geraamd en vraagt een extra investering van € 419.500.

VSO De Brouwerij
Met de gemeente Renkum en schoolbestuur De Onderwijsspecialisten zijn we eind 2021 bestuurlijk overeengekomen dat VSO De Brouwerij in de loop van 2024 zal verhuizen van Oosterbeek naar Arnhem. De school is momenteel gehuisvest in een gehuurd pand, maar verhuurder (Parnassiagroep) heeft de huur opgezegd. Gemeente Renkum heeft gemeente Arnhem gevraagd samen met De Onderwijsspecialisten vervangende huisvesting te zoeken. Sinds 2019 is SO De Brouwerij – inmiddels Floriant geheten – (tijdelijk) gehuisvest in een pand van de gemeente Arnhem aan de Bakenbergseweg. Dit pand is in een zodanige staat

dat grootschalige renovatie nodig is. Met de gemeente Renkum is afgesproken dat zij de huisvesting van SO Floriant meeneemt in haar IHP. Floriant verhuist dus over enige tijd naar de gemeente Renkum.

Gezocht wordt naar een geschikte locatie in Arnhem voor VSO De Brouwerij. Punt van discussie bij de huisvesting is de vraag of bij ruimtetoekenning voor deze nieuwe vestiging – in afwijking van de verordening en van de normale gang van zaken bij het reguliere onderwijs – ook de zogeheten 'vaste voet' moet worden toegekend. In het Jaarprogramma kiezen we ervoor, vooruitlopend ook op het nieuwe IHP, dit wel te doen. Voor de argumentatie verwijzen we kortheidshalve naar het Jaarprogramma.
De investeringskosten voor aanpassing van de VMBO locatie van Quadraam, zodat VSO de Brouwerij hier eventueel gehuisvest kan worden zijn geschat op € 1.296.380,--. Deze staan weergegeven in het Jaarprogramma.

Uw raad wordt middels bijgevoegde begrotingswijziging gevraagd voor beide projecten een (extra) investeringskrediet vast te stellen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Beperkte risico's

Voor een aantal projecten wordt geen of een klein risico verwacht. Projecten die een financieel of planningsrisico vormen zijn in het overzicht oranje gemarkeerd, met daarbij een toelichting. In algemene zin ligt de oorzaak van deze risico's veelal in maatschappelijke en onderwijsontwikkelingen, zoals implementatie van inclusie en visie op de huisvestingvorm (zelfstandige of gedeelde huisvesting). Maar ook in beperkende kaders in de ontwikkeling, zoals toenemende eisen en complexiteit, en tegelijk afgenomen beschikbaarheid van ruimte, elektriciteit (de ontwikkelingen rond netcongestie zijn bijvoorbeeld actueel) of verwerving grond.

1.2. Mogelijk afwijkend resultaat VSO De Brouwerij

De precieze inpassing en het verbouwplan voor VSO De Brouwerij zijn nog niet bekend, Het benodigde investeringskrediet voor De Brouwerij is daarom gebaseerd op een schatting.

	Zodra de locatie definitief bekend is en het verbouwplan gereed worden de totale investeringskosten herijkt .
1.3	*Ambities nieuwe IHP*
	De in het Jaarprogramma genoemde investeringsbedragen zijn berekend op basis van het nieuwe normbedrag 2024. Verwachting is dat de projecten kunnen worden uitgevoerd conform de (kwaliteits)eisen in het huidige IHP. Als blijkt dat de projecten – anders dan nu voorzien – moeten worden uitgevoerd inclusief beleidsrijke toevoegingen uit het nog vast te stellen IHP 2024-2039 dan heeft dit financiële consequenties. Mocht dit zich voordoen dan zal hiervoor een aanvullend raadsvoorstel volgen.

Participatie

Dit Jaarprogramma is in samenspraak met de schoolbesturen tot stand gekomen.

Financiën

De nog niet beschikte projecten in het Jaarprogramma 2024 worden overgenomen in het nieuwe IHP, met investeringsbedragen op basis van de op dat moment actuele normbedragen. Zodra de gemeentelijke bijdrage is vastgesteld wordt deze gedurende het verloop van het project niet meer opnieuw geïndexeerd. Hiermee wordt beoogd financiële risico's zoveel mogelijk te beperken en duidelijke financiële kaders te stellen voor de duur van het project. In geval van een eventueel tekort van de gemeentelijke bijdrage bij de aanbesteding wordt in overleg getreden met het schoolbestuur.

De investeringsbedragen zoals hieronder weergegeven zijn doorgerekend op basis van de (geïndexeerde) Arnhemse norm van € 3.068,-- per m2 bruto vloeroppervlak (bvo). Een aantal projecten valt duurder uit dan eerder gedacht. Het gaat dan om de werkzaamheden aan de panden aan de Zijpendaalseweg (tijdelijke huisvesting GSG Guido en Prisma College) en Spiekmanlaan (wissellocatie voor tijdelijke huisvesting), evenals de nodige investeringen voor het huisvesten van VSO De Brouwerij.

- Zijpendaalseweg: deze investering kent een korte doorlooptijd (huurcontract t/m. 2025) en kan worden bekostigd uit het huidige exploitatiebudget OHV;

- Spiekmanlaan: dit betreft een investering met een langere doorlooptijd; vergt een extra investeringskrediet;
- VSO De Brouwerij: ook hier gaat het om een investering met een langere doorlooptijd en is een investeringskrediet nodig.

Bedragen x € 1 miljoen	Reeds vastgestelde bedragen 2023 en 2024	Benodigde investerings-bedragen 2023 en 2024	Verschil	Opmerking
Confetti, Vederwolk	1,3	1,3	0,0	
Piramide, Groningensingel	5,1	4,9	0,2	MIP geindexeerd tm 2025
Johannesschool, Eimerssingel	2,9	2,9	0,0	
Gymzaal Fluitekruidstraat	2,6	2,6	0,0	
Heijenoordschool, Gentiaanstraat	6,1	5,9	0,2	MIP geindexeerd tm 2025
Sterrenkring, Blekerstraat	4,2	4,0	0,2	MIP geindexeerd tm 2025
De Binnenstad, Damstraat	5,0	4,8	0,2	MIP geindexeerd tm 2025
Wissellocatie, Spiekmanlaan	1,6	2,0	-0,4	Aanvullend krediet begrotingswijziging
CSG Guido, Grensweg	7,4	7,4	0,0	
VSO de Brouwerij	0,0	1,3	-1,3	Aanvullend krediet begrotingswijziging
Dr. Bosschool en De Stijgbeugel, Hommelseweg	8,7	8,7	0,0	
Nieuwe IHP				
Arabesk en Schatgraaf (de Salamander), Meikers	2,2	2,3	-0,1	Effect mee te nemen in nieuwe IHP
't Panorama	0,5	0,6	-0,1	Effect mee te nemen in nieuwe IHP
Het Mozaïek, Eimerssingel	4,9	4,9	0	Effect mee te nemen in nieuwe IHP
Mozaïek, Zwanenbloemlaan	4,6	5,0	-0,4	Effect mee te nemen in nieuwe IHP
Parcival-Zuid, Zwanenbloemlaan	4,3	4,6	-0,3	Effect mee te nemen in nieuwe IHP
De Zyp, Peter van Anrooylaan	4,8	5,1	-0,3	Effect mee te nemen in nieuwe IHP

Deze investeringsbedragen zijn reeds opgenomen in het bij de begroting 2024 behorende Meerjaren InvesteringsPlan (MIP). Het verschil tussen de vastgestelde bedragen en de benodigde investering wordt veroorzaakt door indexatie in het MIP. In het MIP wordt namelijk direct door-geïndexeerd tot de geplande oplevering, terwijl in het jaarprogramma wordt geïndexeerd tot 2024.

In de begrotingswijziging 24-001 zijn eenmalig extra investeringskredieten opgenomen voor Spiekmanlaan en VSO De Brouwerij. In de risicoparagraaf van de Begroting 2024 is voorzien in een bedrag van € 100.000 voor huisvesting van VSO De Brouwerij in Arnhem. Dit heeft effect voor het risicoprofiel, dat zal worden aangepast.

De jaarlijkse kapitaallasten van de extra investering bedragen € 84.000,--. Deze investeringen worden gedekt uit de reeds beschikbaar gestelde middelen voor onderwijshuisvesting. De hoogte van de eigenaarslasten is nog niet bekend. De dekking van deze kosten komt eveneens uit de reeds beschikbaar gestelde middelen voor onderwijshuisvesting.

Uitvoering

De uitvoering vindt plaats op basis van de met de schoolbesturen opgestelde en vastgestelde uitvoeringsparagraaf bij het IHP en het draaiboek. Alle bedragen zullen op basis van een beschikking gefaseerd aan de schoolbesturen beschikbaar worden gesteld.

Communicatie

De schoolbesturen en andere betrokkenen zullen via een mailing op de hoogte worden gebracht van de vaststelling van het Jaarprogramma 2024.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad:

- Jaarprogramma Onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO
- Begrotingswijziging 24-001

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	3965128

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2023, nummer: 3965128;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, hoofdstuk 1, titel IV, afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026;

besluit:

1. Het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2024 PO, (V)SO en VO vast te stellen.
2. De voorgestelde begrotingswijziging 24-001 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Jaarprogramma
Onderwijshuisvesting 2024

Zaaknummer: 3965128
Versie na college 14-11-‘23

Inleiding

Voor u ligt het Jaarprogramma Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO) voor 2024. Dit is het Programma waarin de geactualiseerde uitvoering van het IHP PO/VO/(V)SO en investeringen voor het betreffende jaar vastgesteld worden.
In twee overzichten wordt de fase getoond waarin de projecten zich bevinden en welke projecten er op koers liggen en welke (deels) niet. In de bijlage is meer gedetailleerde informatie opgenomen over de diverse projecten.

Zoals in de Perspectiefnota 2024 staat opgemerkt (p. 7), zijn scholen belangrijke voorzieningen in de buurt en veel meer dan de plek waar kinderen onderwijs volgen. Hier wordt de basis wordt gelegd voor een gelijkwaardige en kansengelijke stad. Goede, prettige en toegankelijke schoolgebouwen zijn daarom cruciaal.
Momenteel werken we samen met schoolbesturen aan een onderwijsagenda waarin beschreven staat hoe we die kansengelijkheid willen vormgeven en die agenda gaan we vertalen in een Integraal Huisvestingsplan. Het nieuwe IHP is inmiddels bijna gereed en wordt eind 2023 opgeleverd. In dit IHP worden de projecten uit het jaarprogramma overgenomen. Uiteraard worden daarbij de normbedragen aangepast.

Wijzigingen t.o.v. Jaarprogramma 2023
In 2023 is een viertal projecten volgens planning gereed gekomen: nieuwbouw De Ommelander en Da Vinci (tezamen Kindcentrum Het Middelpunt, Vredenburg), nieuwbouw de Parkschool en nieuwbouw Ibn-i Sina (beiden Presikhaaf).
De volgende projecten, in voorbereiding in 2023, zijn of worden in uitvoering genomen: De Salamander (Arabesk en De Schatgraaf), De Piramide, GSG Guido, Dr. Bosschool / Stijgbeugel en wissellocatie Spiekmanlaan. Daarnaast is in 2023 gestart met de verbouw van het pand aan de Zypendaalseweg, zodat deze kan dienen voor tijdelijke huisvesting van onder andere Guido en het Prisma College.
Voor de toekomst zijn, naast de projecten Confetti, de Witte Vlinder en Parcival-zuid / Mozaïek, aanvullend gepland de uitbreiding van het Prisma College en huisvesting van VSO De Brouwerij (nu gevestigd in Oosterbeek).

Normbedrag
In 2023 bleek dat het gehanteerde normbedrag erg onder druk stond. Niet alleen in Arnhem, maar in heel Nederland was zichtbaar dat onderwijsprojecten veelal niet voor eerder vastgestelde bedragen gerealiseerd kunnen worden. Vooruitlopend op het nieuwe IHP is een nieuw normbedrag van € 3.016 / m^2 BVO vastgesteld. Voor 2024 wordt dit bedrag, zoals in 2023 aangegeven, geïndexeerd (BDB index; peildatum eind 2023). Dit zorgt voor een normbedrag van € 3.068 / m^2 BVO. Zodra het nieuwe IHP gereed is en het nieuwe normbedrag bekend is, worden de nieuw te starten projecten, waar nog geen beschikking voor is afgegeven, daarmee doorgerekend.

Vaststellen gemeentelijke bijdrage
Wanneer voor een project de eerste bijdrage van 15% om tot een aanbesteding gereed ontwerp te komen is opgenomen in het jaarprogramma, wordt de volledige gemeentelijke bijdrage vastgesteld. Bij het vaststellen van de totale bijdrage, op basis van het actuele normbedrag, wordt deze verder geïndexeerd tot in het beoogde jaar van uitvoering. Is de resterende bijdrage in een ander jaarprogramma opgenomen dan de eerste termijn, dan wordt deze termijn niet opnieuw geïndexeerd in het betreffende jaarprogramma. Het eerder bepaalde bedrag blijft dan gehanteerd.

Mocht voor of tijdens de aanbesteding blijken dat de bijdrage ontoereikend is, dan wordt hierover met het betreffende schoolbestuur overleg gevoerd. Uitgangspunt is een schoolgebouw dat voldoet aan de kwaliteitseisen volgens het Bouwbesluit en frisse scholen klasse B.

In de bijlage staat weergegeven hoeveel (geïndexeerd) budget er voor een project beschikbaar is gesteld en welke kosten er eventueel nog worden verwacht. Zo kan worden bekeken of het project binnen de bandbreedte blijft of dat aanpassing noodzakelijk is.

Vooruitblik
Het huidige IHP is gebaseerd op een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de schoolgebouwen. Steeds meer wordt gestreefd naar scholen die aansluiten op de maatschappelijke opgave in de stad en de verschillende opgaven per wijk. Het IHP dat momenteel wordt geschreven sluit hierop aan en is beleidsrijk. Daarbij wordt de school gezien als een centraal punt in de wijk, waar kinderen de kans krijgen om op te groeien en zich te ontwikkelen.

Jaarprogramma 2024

In uitvoering

Dr. Bosschool en De Stijgbeugel

Piramide

Wissellocatie Spiekmanlaan

GSG Guido

Tijdelijke huisvesting Zypendaalsweg

In voorbereiding

Heijenoordschool

De Binnenstad

De Zyp

Johannesschool

Mozaïek

Panorama

Gymzaal Fluitekruid

Vrijeschool Parcival-Noord

Sterrenkring

Arabesk en Schatgraaf (Salamander)

Toekomst

Uitbreiding Prisma College

Confetti

Parcival (zuid) en Mozaïek

Witte Vlinder

VSO De Brouwerij

Overzicht projecten

Project	Financieel	Planning	Opmerkingen
Piramide en Horizon			-
De Zyp			Planning is afhankelijk van voortgang onderzoek naar inclusief onderwijs.
Johannesschool			Vanwege de langere voorbereidingstijd is er vertraging bij dit project. Afhankelijk van de bouwwijze kan deze vertraging nog beperkt worden.
Mozaïek			-
Heijenoordschool			-
De Binnenstad			-
Sterrenkring			-
Dr. Bosschool en De Stijgbeugel			Dit project is niet in het IHP opgenomen, maar op andere wijze geregeld. Budget reeds ter beschikking gesteld en het ontwerptraject is gestart.
GSG Guido			Dit project is niet in het IHP opgenomen, maar op andere wijze geregeld. Budget reeds ter beschikking gesteld, maar lijkt niet voldoende. Op dit moment wordt gezocht naar oplossingen om binnen budget te kunnen bouwen.
Panorama			Vanwege de complexiteit van het project is de uitbreiding vertraagd, daardoor zal de opleverdatum worden verzet.
Arabesk en Schatgraaf (Salamander)			-
Tijdelijke huisvesting, Spiekmanlaan			-
Gymzaal Fluitekruid			Budget reeds ter beschikking gesteld.
Tijdelijke huisvesting Zypendaalsweg			Deze huisvesting wordt benut voor tijdelijk huisvesten van GSG Guido en Prisma College tot en met 2025.

			Er is een overschot van m2 in dit gebouw. Daarvoor zijn we op zoek naar een gebruiker.
Prisma College (tijdelijke uitbreiding)			De nieuwbouw is in 2022 opgeleverd, maar blijkt op dit moment onvoldoende ruimte te bieden. Daarom is er inmiddels tijdelijk ruimte voor uitbreiding gerealiseerd in het pand aan de Zypendaalseweg.
Prisma College (permanente uitbreiding)			Door een hogere leerling instroom dan op grond van de prognoses bij de planvorming voor de nieuwbouw werd verwacht, is de huisvesting van het Prisma College niet meer toereikend voor het aantal leerlingen. Ook is in de tussentijd de VNG-norm voor wat betreft het aantal benodigde m2 per leerling verhoogd. Dit ruimtetekort moet permanent worden opgelost en wordt meegenomen bij de gebiedsvisie Heijenoord..
Huisvesting VSO De Brouwerij			Gemeenten Renkum en Arnhem zijn bestuurlijk overeengekomen dat Arnhem in de nabije toekomst VSO De Brouwerij (nu gevestigd in Oosterbeek) zal huisvesten. Daarvoor in de plaats zal SO Floriant van Arnhem naar Oosterbeek verhuizen. Eind 2024 moet De Brouwerij het huidige gebouw in Oosterbeek verlaten. Daarvoor moet er voor de school tijdelijke of definitieve huisvesting gevonden worden in Arnhem.
Confetti			-
Vrijeschool Parcival-Noord			De zoektocht naar een nieuwe permanente locatie loopt, maar is lastig gezien het zoekgebied. Tot er een locatie is gevonden, wordt de school gehuisvest in de tijdelijke huisvesting aan de Spiekmanlaan.
De Witte Vlinder			Dit project is opgenomen in het IHP, maar nog niet in voorbereiding.

Groen = op schema
Oranje = vereist aandacht

Bijlage

In deze bijlage staan alle projecten weergegeven die nu in voorbereiding of inmiddels afgerond zijn. De projecten zijn per categorie (primair, voortgezet of speciaal onderwijs) en per wijk weergegeven.

Primair onderwijs

Wijk: Schuytgraaf

- *Arabesk en Schatgraaf (de Salamander), Meikers 3*

  In 2019 is de Salamander met vijf lokalen uitgebreid. Ondanks deze uitbreiding blijft de druk als gevolg van demografische ontwikkelingen voor de scholen in Schuytgraaf onverminderd groot. De scholen in Schuytgraaf genieten een toenemende belangstelling vanuit omliggende wijken. Een gevolg hiervan is dat het leerlingaantal van de scholen in de omliggende wijken afneemt. Schoolbesturen en gemeente zijn hierover in gesprek.
  Om de druk op te vangen moet de Salamander (wederom) uitbreiden. Vooralsnog wordt uitgegaan van een uitbreiding van 450 m2 met een verwachte investering van circa EUR 2,1 miljoen. Er wordt gekeken naar mogelijkheden om binnen het bouwvlak te blijven door bij de ingang van het gebouw een aantal lokalen op palen te bouwen, zodat de doorgang naar het gebouw open blijft. Doordat in eerste instantie, door hogere leerling prognoses, was uitgegaan van een uitbreiding met 700 m2 is het wellicht mogelijk dat het daadwerkelijk benodigde investeringsbedrag (vanwege de bouw op palen) binnen de genoemde EUR 2,1 miljoen kan blijven. Dit wordt komende periode nader onderzocht. In eerdere overleggen met Delta en Flores is door hen aangegeven dat de eerste prioriteit ligt bij uitbreiding van de Salamander. Uiteraard doet dit niks af aan de prioriteit die er is om ook bij Confetti uit te breiden.

- *Confetti, Vederwolk 17*

  In juli 2021 is de nieuwbouw van de Confetti opgeleverd. Door de hierboven geschetste ontwikkelingen is een verdere groei van Confetti ook onvermijdelijk. Om de toename van het aantal leerlingen op te vangen is een viertal noodlokalen tegenover de Confetti geplaatst en is in 2021 ten behoeve van onderwijsuitbreiding grond aangekocht. Op deze grond is de bedoeling extra (definitieve) uitbreiding van 420 m2 voor Confetti te realiseren. Om verdere groei te voorkomen heeft Confetti ook een leerlingenstop ingesteld.

Investering

- *Arabesk en Schatgraaf (de Salamander), Meikers 3*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	**Totale investeringskosten**
€ 2.147.600	€ 21.476	€ 107.380	€ 2.276.456

- *Confetti, Vederwolk 17*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	**Totale investeringskosten**
€ 1.227.200	€ 12.272	€ 61.360	€ 1.300.832

Voorlopige planning

Uitbreiding Salamander	2e kwartaal 2025
Uitbreiding Confetti	Nader te bepalen

Wijk: Vredenburg en Kronenburg

- *Piramide, Groningensingel 1185*

  De directie en teams van de Piramide en Horizon hebben besloten om samen te gaan werken. De inpassingsstudie en startnotitie zijn gereed en de beschikking voor het bouwkrediet is afgegeven. Vanwege de verwevenheid van de twee schoolgebouwen is de vervangende nieuwbouw en uitbreiding een bouwkundige uitdaging. Het gevolg hiervan is dat de planvorming meer tijd heeft gekost dan voorzien. Er wordt nog gezocht naar een, liefst nabijgelegen, wissellocatie voor tijdelijke huisvesting. In 2023 is de (voorbereiding tot) sloop van de Piramide in gang gezet. Inmiddels zijn de voorlopige tekeningen gemaakt en wordt verder afgestemd over de bouw. Om het ontwerp passend te krijgen binnen de ruimtelijke kaders is meer tijd nodig gebleken dan vooraf gedacht.

Investering

Piramide, Groningensingel 1185

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 4.427.124	€ 44.271	€ 221.356	€ 204.216	€ 4.896.967

Exploitatie

- *Piramide, Groningensingel 1185*

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting	**Totaal**
€ 585.635	€ -*	€ 585.635

**Kosten voor de tijdelijke huisvesting zijn nog niet bekend.*

Voorlopige planning

- *Piramide, Groningensingel 1185*
  Oplevering 2025/2026

Wijk: Burgemeesterswijk en Hoogkamp

- *'t Panorama, Mesdaglaan 70*

Het schoolbestuur onderzoekt samen met de gemeente wat de kleinschalige uitbreiding (inpassing aan bestaand gebouw) gaat kosten. De verwachting is dat voor deze relatief kleine uitbreiding, ter vervanging van twee noodlokalen op het schoolplein, het budget niet toereikend zal zijn. Vanwege de complexiteit van het project heeft het schoolbestuur een langere voorbereiding dan verwacht. Hierdoor is de uitbreiding vertraagd en zal de opleverdatum worden verzet.

Investering

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 524.628	€ 5.246	€ 26.231	€ 21.256	€ 577.362

Exploitatie

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting	**Totale exploitatiekosten**
€ 0	€ 13.000	€ 13.000

Voorlopige planning

Uitbreiding gereed: n.t.b.
Sloop noodbouw: n.t.b.

Wijk: Malburgen

- *Johannesschool, Eimerssingel-Oost 262*

  De Johannesschool is aan het einde van zijn technische levensduur. De wens van het schoolbestuur is om snel nieuwbouw te realiseren. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van modulair bouwen.
  Vanwege de huidige omvang van de school zijn gesprekken gaande over de visie van de school en de toekomstverwachting. Hierdoor is enige vertraging opgetreden bij de voorbereidingen van de nieuwbouw. Inmiddels is met de voorbereidingen gestart.
  Voor de korte termijn is besloten het huidige gebouw op te knappen, zodat de levensduur enigszins wordt verlengd en het schoolgebouw nog enkele jaren kan worden ingezet als wissellocatie voor Het Mozaïek. Concrete afspraken over de toekomstige inzet van het huidige pand worden gemaakt zodra de visie en daarmee de toekomstverwachting van de school bekend zijn. De verwachting is dat deze gesprekken in de loop van 2024 afgerond zijn.

- *Het Mozaïek, Eimerssingel-Oost 264*

  Het Mozaïek heeft twee zelfstandig functionerende scholen, aan de Zwanenbloemlaan en de Eimerssingel. Locatie Eimerssingel zal volgens het IHP eerst vernieuwd worden, en locatie Zwanenbloemlaan daarna. Daarnaast vindt het gesprek plaats over de specifieke huisvestingsbehoefte van de OAB doelgroep van Het Mozaïek. Op dit moment wordt gewerkt aan stedenbouwkundige en verkeerskundige randvoorwaarden en is de ambitie uitgesproken voor een kleine gebiedsontwikkeling.

- *Parcival-Zuid en Mozaïek, Zwanebloemlaan 4*

  Gelijktijdig met de vernieuwing van de locatie van Het Mozaïek aan de Zwanenbloemlaan worden er plannen ontwikkeld voor de vervangende nieuwbouw van de locatie Parcival-Zuid.

- *Gymzaal Fluitekruidstraat*

  De gymzaal aan de Fluitekruidstraat is een gymzaal annex activiteitengebouw in eigendom van de gemeente Arnhem en wordt beheerd door Sportbedrijf Arnhem. Het gebouw stamt uit 1956 en heeft sindsdien slechts lichte veranderingen en renovaties ondergaan. De gymzaal wordt gesloopt en herbouwd. Het gemeentelijk deel beperkt zich tot de gymzaal; het buurthuis en de appartementen zullen door Volkshuisvesting Arnhem ontwikkeld worden.
  Volkshuisvesting Arnhem is bouwheer en zal de bouw van gymzaal, appartementen en buurthuis integraal uitvoeren.
  Vanwege de omvang van het project is er een Europese aanbesteding uitgevoerd en eind oktober (2023) is naar aanleiding daarvan een aannemer geselecteerd. Het definitief ontwerp wordt momenteel gemaakt, vervolgens kan een bouwvergunning worden aangevraagd.
  Vooralsnog is de planning om in maart 2024 te starten met de bouw. Door de wijze van aanbesteden en de omvang van het project waardoor voor besluitvorming meer tijd nodig is gebleken, is vertraging ontstaan. Vooralsnog is de geplande oplevering van de gymzaal derde kwartaal 2025 .
  Vanaf 2026 drukken de kapitaallasten van jaarlijks circa € 50.000 op de begroting drukken.

Investering

- *Johannesschool, Eimerssingel-Oost 262*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 2.623.140	€ 26.231	€ 131.157	€ 135.545	€ 2.916.074

- *Het Mozaïek, Eimerssingel-Oost 264*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 4.408.716	€ 44.087	€ 220.436	€ 274.545	€ 4.947.784

- *Mozaïek, Zwanebloemlaan 4*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 4.527.821	€ 45.278	€ 226.391	€ 198.227	€ 4.997.717

- *Parcival-Zuid, Zwanebloemlaan 4*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 4.194.503	€ 41.945	€ 209.725	€ 183.634	€ 4.629.808

- *Gymzaal Fluitekruidstraat*
  Budget reeds beschikbaar gesteld.

Exploitatie

- *Johannesschool, Eimerssingel-Oost 262*

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting	**Totaal**
€ 100.900	€ 0	€ 100.900

- *Het Mozaïek, Eimerssingel-Oost 264*

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting	**Totaal**
€ 586.023	€ 0	€ 586.023

- *Parcival-Zuid en Mozaïek, Zwanebloemlaan 4*

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting*	**Totaal**
€ 356.862	€ 0	€ 356.862

**In 2024 geen tijdelijke huisvesting nodig.*

- *Gymzaal Fluitekruidstraat*

De sloop en aanleg ecozone is in het project Malburgen opgenomen in de begroting.

Voorlopige planning

- *Het Mozaïek, Eimerssingel-Oost 264*
  Nieuwbouw gereed: nader te bepalen

- *Johannesschool, Eimerssingel-Oost 262*
  Nieuwbouw gereed: nader te bepalen

- *Parcival-Zuid en Mozaïek, Zwanebloemlaan 4*
  Nieuwbouw gereed: 4e kwartaal 2026

- Gymzaal Fluitekruidstraat
  Nieuwbouw gereed: 2025

Wijk: Alteveer/Cranenvelt

- *De Zyp, Peter van Anrooylaan 3*

  Het schoolbestuur ontwikkelt op dit moment samen met de gemeente een aantal huisvestingsscenario's voor de huidige locatie. Daarbij zal op verzoek van schoolbesturen en de gemeenteraad nadrukkelijk worden gekeken of samenwerking met het oog op inclusiviteit met het speciaal onderwijs (Klaproos en Floriant[1]) tot de mogelijkheden behoort. Een belangrijke randvoorwaarde is ingegeven door de mogelijkheid van halen en brengen van schoolgaande kinderen met busjes, wat nu reeds als een knelpunt wordt ervaren. Verkeerskundig onderzoek zal hierover uitsluitsel geven. De wijkraad Alteveer-Cranevelt stelt zich positief op ten opzichte van de nieuwbouw van de Zyp op de zuidelijk gelegen kavel en ziet het liefst de scholenbouw opgenomen in een bredere gebiedsontwikkeling. Vanwege uitbreiding van de scope en daarmee aanvullend onderzoek naar de verschillende scenario's – Zyp met of zonder Klaproos en/of Floriant – zal het project mogelijk vertraging oplopen.

  Inclusief onderwijs wordt ook in het nieuwe IHP verder uitgewerkt. De extra kosten die dit met zich meebrengt worden hierin inzichtelijk gemaakt. Indien dit ook het geval is bij de Zyp dan wordt dit of meegenomen in het IHP of afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Investering

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 4.602.000	€ 46.020	€ 230.100	€ 218.724	€ 5.096.844

Exploitatie

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting*	**Totaal**
€ 60.230	€ 0	€ 60.230

**In 2024 geen tijdelijke huisvesting nodig.*

Voorlopige planning

Vervangende nieuwbouw Zyp gereed	4e kwartaal 2025
Sloop oudbouw Zyp gereed	1e kwartaal 2026

[1] Voorheen SO De Brouwerij

Wijk: Heijenoord

- Heijenoordschool, Gentiaanstraat 25

In de huidige situatie zijn er twee schoolgebouwen op enige afstand van elkaar gesitueerd. Bedoeling is beide schoolgebouwen te slopen en nieuwbouw te realiseren op de hoofdlocatie. Het gebied waar de school gevestigd is bevindt zich in een gebiedsontwikkeling. Er wordt daarom integraal gekeken naar dit project.

Investering

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 5.381.272	€ 53.813	€ 269.064	€ 203.708	€ 5.907.857

Exploitatie

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting*	**Totaal**
€ 156.891	€ 0	€ 156.891

**In 2023 geen tijdelijke huisvesting nodig.*

Voorlopige planning

Voorlopig geplande oplevering: 2025/2026

Wijk: Centrum

- Sterrenkring, Blekerstraat 2

  De keuze voor renovatie of nieuwbouw is gemaakt. Er is gekozen voor renovatie. Er is een beperkt overschot aan vierkante meters, doordat er een kinderopvang in de school zal worden gevestigd en er een correctie is toegepast op de fietskelder die niet meetelt in het aantal vierkante meter voor de school. Voor de tijdelijke huisvesting wordt in eerste instantie in de omgeving gezocht.

- *Vrije school Parcivalschool-Noord, Brugstraat 6*

  Huidige pand biedt onvoldoende ruimte voor het (groeiend) aantal leerlingen. Uit een onderzoek naar een permanente locatie in Arnhem-Noord is gebleken dat er op dit moment geen geschikte locatie beschikbaar is. Er wordt nu onderzocht of de school kan worden betrokken bij de ontwikkelingen in Arnhem-West of bij de ontwikkeling van Rijnpark. De school zal eerst de locatie Spiekmanlaan 16 tijdelijk in gebruik nemen. Dit voormalige schoolgebouw wordt in orde gemaakt om voor minimaal 15 jaar als wissellocatie voor het onderwijs te kunnen dienen, met als eerste gebruiker Vrije school Parcival-Noord. Uit de eerste planning blijkt dat het pand op zijn vroegst eind 2023 gereed kan zijn en dit is ook nog afhankelijk van tijdige levering van bouwmaterialen en de beschikbaarheid van aannemers.

- *De Binnenstad, Damstraat 6*

  Het schoolbestuur heeft de voorkeur uitgesproken voor renovatie van de school. Dit is, mede gezien de locatie, ook een goede optie. In het gebouw is een overmaat aanwezig, er wordt bekenen hoe dit wordt vormgeven. Ook worden de opties voor tijdelijke huisvesting bekeken.

Investering

- *Sterrenkring, Blekerstraat 2*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 3.607.968	€ 36.080	€ 180.398	€ 193.951	€ 4.018.397*

**Bij berekening van de investeringskosten is rekening gehouden met nieuwbouw. Mocht er gekozen worden voor renovatie zal dit budget opnieuw vastgesteld worden.*

- *Vrijeschool Parcival-Noord, Brugstraat 6*

  n.v.t.

- *De Binnenstad, Damstraat 6*

Investeringskosten	Rente	Plankosten	Sloopkosten	**Totale investeringskosten**
€ 4.408.716	€ 44.087	€ 220.436	€ 155.528	€ 4.828.767

**Bij berekening van de investeringskosten is rekening gehouden met nieuwbouw. Mocht er gekozen worden voor renovatie zal dit budget opnieuw vastgesteld worden.*

Exploitatie

- *Sterrenkring, Blekerstraat 2*

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting*	**Totaal**
€ 0	€ 0	€ 0

**Kosten tijdelijke huisvesting zijn nog niet bekend.*

- *De Binnenstad, Damstraat 6*

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting*	**Totaal**
€ 0	€ 0,00	€ 0,00

**Kosten tijdelijke huisvesting zijn nog niet bekend.*

Voorlopige planning

- *Sterrenkring, Blekerstraat 2*
  Renovatie gereed: 2e kwartaal 2025

- *Vrijeschool Parcivalschool-Noord, Brugstraat 6*
  Zie Spiekmanlaan

- *De Binnenstad, Damstraat 6*
  4e kwartaal 2025

Wijk: Velperweg e.o.

- *Spiekmanlaan 16*

  Dit pand wordt gereed gemaakt om voor minimaal 15 jaar als wissellocatie voor het onderwijs te kunnen worden ingezet voor tijdelijke huisvesting. Als eerste zal hier de Parcivalschool Noord tijdelijk in gehuisvest worden. Om het gebouw aan de Spiekmanlaan 16 voor deze periode geschikt te maken voor onderwijs is het noodzakelijk om meer te doen dan alleen onderhoud en het gebouw ook te laten voldoen aan “frisse scholen Klasse B”. Verder bestaan de werkzaamheden onder andere uit het vervangen van installaties en van een groot deel van de kozijnen met dubbel glas.

  Na deze periode van 15 jaar kan het pand een andere bestemming krijgen, een definitieve locatie voor een school worden (dit kan wellicht ook eerder) of worden verkocht.

  Inmiddels heeft de aanbesteding van de renovatie plaatsgevonden en zijn de definitieve kosten bekend.

  Investering

Investeringskosten	Rente	Plankosten	**Totale investeringskosten**
€ 1.950.000	€ 19.500	€ 50.000	€ 2.019.500*

Wijk: Burgermeesterwijk / Hoogkamp

- Tijdelijke huisvesting Zypendaalseweg

Dit pand wordt tot en met 2025 gehuurd voor tijdelijke huisvesting van Guido en (uitbreiding) Prisma College. Het is een groot pand dat naast ruimte voor deze scholen ook nog ruimte biedt voor andere gebruikers. Er is op dit moment een overschot van 532 vierkante meter. Bekeken wordt waarvoor de ruimte kan worden ingezet. Voordat de ruimte in gebruik genomen kan worden dient er een verbouwing plaats te vinden. De geschatte kosten hiervoor bedragen € 54.796,- incl. gem. plankosten. De huurkosten bedragen € 45.220 per jaar.

Wijk: Geitenkamp

- *GSG Guido, Grensweg 2*

Vanwege de slechte staat van het pand van Guido heeft de raad medio 2021 € 7.000.000,-- beschikbaar gesteld voor vervangende nieuwbouw op de huidige locatie. Het project is in voorbereiding: een architect is geselecteerd en het ontwerp wordt gemaakt.
Bij de totstandkoming van het ontwerp is gebleken dat het budget niet toereikend is. Gezocht is naar planbezuinigingen en dekking vanuit subsidies en andere beleidsterreinen. Verwacht wordt dat de nieuwbouw gereed is in 2025. Tijdelijke huisvesting is gevonden aan de Zypendaalseweg in de periode januari 2024 tot september 2025.

Investering
Beschikbaar gesteld bedrag: € 7.378.000

Exploitatie

Afboeking boekwaarde	Tijdelijke huisvesting	**Totaal**
€ 3.686	€ 423.564	€ 427.250

** Bedrag bestaat uit huur- (€ 191.505) en verbouwingskosten (*€ 232.059*). Ter gedeeltelijke dekking van de lasten wordt een vergoeding bepaald. De hoogte hiervan wordt nog bepaald.*

Speciaal Onderwijs

Wijk: Klarendal

- Huisvesting VSO De Brouwerij

Gemeenten Renkum en Arnhem zijn bestuurlijk overeengekomen dat VSO De Brouwerij (Onderwijsspecialisten) zal verhuizen van Oosterbeek naar Arnhem, en SO Floriant van Arnhem naar Oosterbeek. Eind 2024 moet VSO De Brouwerij het huidige gebouw in Oosterbeek verlaten. Daarvoor moet er voor de school tijdelijke of definitieve huisvesting gevonden worden in Arnhem. Gezocht wordt naar ruimte binnen een bestaande VMBO-locatie van Quadraam, met medegebruik van praktijkvoorzieningen. Hierover zijn gesprekken met beide schoolbesturen gaande.

Een punt van discussie hierbij is de vraag of bij de ruimtetoekenning voor deze nieuwe vestiging van De Brouwerij ook de zogeheten 'vaste voet' moet worden toegekend. Volgens de verordening onderwijshuisvesting heeft de school, als nevenvestiging van de hoofdvestiging in Zetten, hier geen recht op[2]. Het feit echter dat het hier gaat om speciaal onderwijs – en geen regulier onderwijs – biedt een rechtvaardigingsgrond om van de verordening af te wijken. VSO De Brouwerij functioneert als zelfstandige vestiging op grote afstand van Zetten. Een mogelijkheid om voorzieningen te delen is er niet en dit zou ook ten koste gaan van onderwijsoppervlak. Een speciaal onderwijsbestuur (met een groot regionaal voedingsgebied en beperkte keuzevrijheid voor ouders) kan niet eenvoudig een nieuwe hoofdvestiging stichten.
In het nieuwe IHP wordt voorgesteld om aan nevenvestigingen in het speciaal onderwijs, afwijkend van de verordening, een vaste voet toe te kennen als ware het een hoofdvestiging. Het Jaarprogramma 2024 loopt hierop vooruit door voor de huisvesting van VSO De Brouwerij alvast een vaste voet toe te kennen van 370 m2 bvo.

De totale investeringskosten voor het realiseren van huisvesting voor De Brouwerij worden vooralsnog geschat op € 1,3 mln. Bij deze schatting is voor dit project een afwijkend normbedrag per m2 bvo gehanteerd omdat het hier naar verwachting gaat om een relatief kleine verbouwing in een bestaand schoolgebouw. Na de locatiekeuze kunnen de definitieve verbouwkosten bepaald worden en zullen de totale investeringskosten herijkt worden.

Investering

Investeringskosten	Rente	Plankosten	**Totale investeringskosten**
€ 1.223.000,-	€ 12.230	€ 61.150	€ 1.296.380,-

Exploitatie

Er is geen sprake van tijdelijke huisvesting.

Voorlopige planning

- Huisvesting gereed eind 2024

[2] Een vaste voet wordt in de regel toegekend aan de eerste vestiging bij een nieuw te stichten school. Nevenvestigingen maken doorgaans gebruik van ondersteunende voorzieningen van de hoofdvestiging.

Wijk: Alteveer/Cranevelt

- *Dr. Bosschool en De Stijgbeugel, Hommelseweg 403*

Het gebouw de Stijgbeugel (gelegen naast de Dr. Bosschool) zal ingrijpend worden gerenoveerd en zeer beperkt worden uitgebreid. Aan het gebouw Dr. Bosschool wordt door de school onderhoud uitgevoerd. Het afgelopen jaar heeft Kentalis een nieuw voorstel gedaan het project verder te verkleinen. De buurt is geïnformeerd en voor het terreinontwerp wordt een klankbordgroep geïnstalleerd. Over ontwerp, kostenraming en verkeerskundige situatie is de gemeente in overleg met het schoolbestuur van Kentalis. Gemaakte plankosten worden verrekend volgens nog te maken afspraken. Afspraken worden opgenomen in een allonge in aanvulling op het eerder overeengekomen convenant. Met het ontwerp wordt in september 2023 gestart, de renovatie zal starten in de zomer van 2024 en opgeleverd in de zomer van 2025. De beschikking is bij aanvang projectdefinitie verleend en bedragen zijn conform beschikking overgemaakt.

Investering

Investeringskosten	Rente	Plankosten	**Totale investeringskosten**
€ 8.161.855	€ 81.619	€ 408.093	€ 8.651.566

Exploitatie

Eventuele tijdelijke huisvesting wordt meegenomen in het project.

Wijk: Heijenoord

- Uitbreiding Prisma College

Na oplevering van de nieuwbouw in 2022 is gebleken dat de leerling instroom van het Prisma College hoger ligt dan tijdens de planvorming en de bouw werd verwacht. Ook is in de periode tussen planvorming en oplevering nieuwbouw de VNG-normering voor wat betreft het aantal benodigde m2 per leerling aanzienlijk verhoogd (van 9,2 naar 12,2 m2 per leerling). Hierdoor is de huidige huisvesting van Prisma College niet meer toereikend voor het aantal leerlingen. Dit ruimtetekort moet permanent worden opgelost en wordt meegenomen bij de gebiedsvisie Heijenoord. Voor de korte termijn is ruimte gevonden in de tijdelijke huisvesting aan de Zypendaalseweg. Dit pand is in 2023 verbouwd (kosten: eenmalig € 68.700,- excl. btw). In 2024 bedragen de kosten:

Huurkosten 2024	Totale kosten 2024
€ 71.910	€ 71.910

**Ter gedeeltelijke dekking van de lasten wordt een vergoeding bepaald. De hoogte hiervan wordt nog bepaald.*

Opgeleverde projecten

Wijk	Soort onderwijs	School	Adres	Oplevering
Noord-oost	PO	De Wijzer	Dalweg 40	2020
Noord-west	PO	Pieter Jongelingschool	Zijpendaalseweg 163	2020
Presikhaaf	SO	Mariëndael	Middachtensingel 12	2020
Presikhaaf	SO	De Ommezwaai	Bethaniënstraat 244	2020
Presikhaaf	(V)SO	Briant College	Bethaniënstraat 250	2021
Noord-oost	PO	Jozef Sartoschool	Beeldhouwerstraat 29	2021
Elden	PO	Jozefschool	Rijksweg-West 29	2021
Elderveld	PO	De Klimboom	Breezandpad 5	2021
Schuytgraaf	PO	Confetti	Vederwolk 15	2021
Heijenoord	VSO	Prisma College	Heijenoordseweg 7	2022
Vredenburg	PO	De Ommelander	Slochterenweg 27	2023
Vredenburg	PO	Da Vinci	Slochterenweg 27	2023
Presikhaaf	PO	Parkschool	Kinderkamp 7	2023
Presikhaaf	PO	Ibn-i Sina	Kinderkamp 7	2023

Concernwijziging

	Nr.		**24001**
	Onderwerp	Onderwijshuisvesting jaarplan 2024	
	I / S	S	
	Raad d.d.		17-1-2024
	Zaaknr.		3965128

bedragen x € 1.000	**Exploitatiebegroting**	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027
	Lasten				
Programma	**S04 Onderwijs**				
	Kapitaallasten Spiekmanlaan		21	20	20
	Kapitaallasten VSO de Brouwerij		63	63	62
	Subtotaal S04	0	84	83	82
	Baten				
Programma	**S04 Onderwijs**				
		0	0	0	0
	Exploitatieresultaat	**0**	**-84**	**-83**	**-82**
	Mutaties reserves				
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	84	83	82
		0	**84**	**83**	**82**
	Totaal Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

	Meerjaren Investeringsplan (MIP)	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027
Programma	**S04 Onderwijs**				
	Tijdelijk huisvesting spiekmanlaan	420			
	VSO de Brouwerij	1.296			
	Totaal Investeringen	**1.716**	**0**	**0**	**0**

RAADSKAMERADVIES

Raadsvoorstel ‘Vaststellen van de zienswijze op het 'Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027' 17 januari 2024

Raadsvoorstel ‘Vaststellen van de zienswijze op het 'Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027'

Zaaknummer:	4028925
Portefeuillehouder:	Marcouch

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Usta (DENK), Pape (VVD), Groot (CDA), Nede (ChristenUnie), Spruijt (Arnhem Centraal), Scholten (Volt), Kemperman (D66), Hogenhout (PvdD), Van Munster (PvdA), Dayioglu (GroenLinks).
Er zijn geen woordvoerders namens de fracties van de SP, PVV, BurgerBelang Arnhem en Forum voor Democratie aanwezig.

Verder zijn aanwezig: Marcouch (burgemeester), Verhoeven (bestuursadviseur)

Bespreking
Er zijn geen aanmeldingen ontvangen om in te spreken bij dit raadsvoorstel. Met instemming van de raadskamer wordt direct overgegaan tot de meningsvormende bespreking.

Er wordt een reflectie van de portefeuillehouder gevraagd op de thema’s diversiteit, inclusie en antidiscriminatie. Er worden vragen gesteld over de signaalwerking van dierenmishandeling in relatie tot huiselijk geweld en naar de stand van zaken met betrekking tot de toezegging inzake aangiftebereidheid vanuit de LHBTI gemeenschap. De portefeuillehouder heeft alle gestelde vragen beantwoordt.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de meningsvormende fase 1 is afgerond. Het voorstel wordt met instemming van de raadskamer als hamerstuk doorgeleid naar de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur,

P. Wielaard

De voorzitter,

M.S. Loor

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**24A01**
Zaaknummer:	4028925
Status	
Onderwerp:	Vaststellen: Zienswijze op het 'Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027'

Titel:

Conclusies parlementair onderzoeksrapport uitwerken

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

In de hoorreactie gemeenteraad aan de regioburgemeester de zin

Wij hebben ervoor gekozen om geen wensen en/of bedenkingen op te nemen in de zienswijze ten aanzien van het MJBP.

Te schrappen

En na

Wij zullen ervoor blijven waken dat hetgeen hier in het MJBP is opgenomen zich concreet vertaalt in de Arnhemse wijken

Toe te voegen:

Om meer gestalte te geven aan het bestrijden van racisme en discriminatie, in onze samenleving, maar ook binnen het politiebestel, verzoeken wij u om de conclusies, implementatie van de randvoorwaarden en het aanpakken van de belemmeringen voor het succesvol tegengaan van de discriminatieproblemen bij de politie, als beschreven in het parlementair onderzoeksrapport Gelijk recht doen[1] nader uit te werken in het Meerjarenbeleidsplan.

Toelichting:

Helaas komen er regelmatig berichten naar buiten van racisme en discriminatie door (medewerkers van) de Politie. De Politie is van en voor iedereen. Daarom is het belangrijk om racisme en

[1] Parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit antidiscriminatiewetgeving (CXLVI); brief aan de Voorzitter van de Eerste Kamer ter aanbieding van het hoofdrapport en de deelrapporten van de parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit antidiscriminatiewetgeving (EK, X) - Eerste Kamer der Staten-Generaal

discriminatie actief tegen te gaan. Het rapport van de parlementaire onderzoekscommissie biedt hier handvatten voor. Hier moet effectief gebruik van worden gemaakt.

Indieners:

Nathalie Nede - ChristenUnie

GEMEENTE Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M07**
Zaaknummer:	4028925
Status	
Onderwerp:	Vaststellen: Zienswijze op het 'Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027'

Titel:

Onderzoek etnisch profileren

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

Omdat we weten dat:

- Etnisch profileren racisme is
- Racisme en daarmee etnisch profileren verboden is
- De politie een handelingskader professioneel controleren heeft vastgesteld

Omdat we vinden dat:

- Racisme, discriminatie en etnisch profileren moet worden tegengegaan
- Het handelingskader professioneel controleren, indien nageleefd, bij kan dragen aan het bestrijden van etnisch profileren
- Er moet worden getoetst in hoeverre het handelingskader wordt toegepast en hoe effectief het is

Daarom draagt de gemeenteraad het college op om:

onderzoek onder inwoners te (laten) doen om de omvang van etnisch profileren te meten, zodat beoordeeld kan worden of de aanpak van etnisch profileren succesvol is.

Indieners:

Nathalie Nede - ChristenUnie

GEMEENTE Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**24M08**
Zaaknummer:	4028925
Status	
Onderwerp:	Vaststellen: Zienswijze op het 'Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027'

Titel:

Cijfers institutioneel racisme bij de Politie inzichtelijk maken

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

Omdat we weten dat:

- Etnisch profileren (institutioneel) racisme is
- Racisme en daarmee etnisch profileren verboden is
- Er regelmatig klachten van racisme door de Politie naar buiten komen

Omdat we vinden dat:

- (Institutioneel) racisme bestreden moet worden
- De politie van en voor iedereen hoort te zijn

Daarom draagt de gemeenteraad de burgemeester op om:

Er bij de Politie Arnhem op aan te dringen om de cijfers van (klachten van) etnisch profileren en andere vormen van (institutioneel) racisme binnen de organisatie, alsmede de vertrekcijfers als bedoeld in het rapport ‘Daarom stappen zij op’[1] op te nemen in de halfjaarlijkse politiecijfers die aan de raad worden gepresenteerd.

Indieners:

Nathalie Nede, ChristenUnie

[1] pdf (overheid.nl)

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4028925

Onderwerp: Meerjarenbeleidsplan en sterkteverdeling politie Oost Nederland

Kernboodschap

De politie Oost Nederland zet de komende jaren extra in op de aanpak van ondermijning en digitale criminaliteit en zorgt voor een politie voor iedereen. Arnhem krijgt er de komende jaren agenten bij.

Voorstel

1. Aan de regioburgemeester de hoorreactie op het Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027 te sturen zoals verwoord in de bijlage van dit raadsvoorstel, naar aanleiding van de door de burgemeester geboden gelegenheid.

Inleiding

Volgens artikel 39 lid 1 Politiewet 2012 stellen de burgemeesters in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert en de hoofdofficier van justitie ten minste eenmaal in de vier jaar het beleidsplan van de regionale politie-eenheid vast. Het regionale beleidsplan gaat in op bovenlokale, gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken zoals de aanpak van criminaliteit, eventuele problematiek op het gebied van jeugd, de aanpak van drugs en dergelijke. Het plan is hiermee, naast het gemeentelijke integrale veiligheidsplan, een belangrijk richtinggevend kader voor de lokale sturing op openbare orde en veiligheid. De prioritering en aanpak van deze veiligheidsvraagstukken wordt gebaseerd op de integrale veiligheidsplannen van de verschillende gemeenten en het beleidsplan van het OM en kent dus een ‘bottom-up’-karakter. Daarbij moet de politie ook rekening houden met de doelstellingen die door de minister van Justitie en Veiligheid aan de regionale eenheid zijn toebedeeld als aandeel in de landelijke doelstellingen.

De looptijd van het Beleidsplan Politie Oost Nederland 2018-2022 is vorig jaar – door vaststelling van de jaarschijf 2023 – met één jaar verlengd. Zo kon de politie weer goed aansluiten op de veiligheidsplannen van de gemeenten.

Het beleidsplan voor de komende vier jaar ligt nu in concept voor. De regioburgemeester heeft de burgemeester met bijgevoegde aanbiedingsbrief gevraagd de raad hierover te horen en voor 15 februari een reactie te vernemen.

Arnhem GEMEENTE

Voordat dit plan in het Bestuurscollege Oost Nederland wordt vastgesteld hoort de burgemeester van een gemeente in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert, de gemeenteraad van die gemeente over het ontwerpbeleidsplan (artikel 38b lid 2 Politiewet 2012).

De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld een (hoor-)reactie te geven over de inhoud van het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Gelet op de aansluiting van het beleidsplan bij de inhoud en uitgangspunten van het Integraal Veiligheidsplan Arnhem (zoals recent aan uw raad opgestuurd) en gelet op de nieuwe sterkteverdeling die recht doet aan wat Arnhem nodig heeft, is het voorstel om aan de regioburgemeester geen inhoudelijke opmerkingen of kanttekeningen mee te geven. Dit voorstel is uitgewerkt in de bijgevoegde concept-hoorreactie. Uiteraard kan de raad, indien hij daartoe aanleiding ziet, via een amendement een wijziging aanbrengen in de voorgestelde reactie aan de regioburgemeester.

Beoogd effect

Instemmen met de inhoudelijke richting van de strategische politieprioriteiten voor de komende jaren alsmede met de uit de sterkteverdeling voortvloeiende versterking van de politiecapaciteit voor de basisteams in Arnhem.

Argumenten

1.1 In het conceptbeleidsplan politie staan een aantal geprioriteerde veiligheidsthema's centraal. Ten aanzien van deze thema's zet de politie nadrukkelijk de komende jaren in op een integrale uitwerking en samenwerking. De strategische ontwikkelthema's zijn ondermijning, digitale veiligheid en politie voor iedereen. We zien al langere tijd een afname van traditionele criminaliteit en een toename van digitale onveiligheid. Omdat criminelen steeds vaker digitaal actief zijn, wordt het gezamenlijk investeren in digitale veiligheid steeds urgenter. Tegelijk is er toenemende zorg over de aard en omvang van de minder zichtbare, ondermijnende criminaliteit en de effecten daarvan op onze leefomgeving. De aanpak van ondermijning staat prominent op de agenda van alle veiligheidspartners en sluit aan bij de reeds ingezette koers om hier stevig op te investeren. Het vertrouwen in de politie is onlosmakelijk verbonden met de legitimiteit van de politie. Daarom is het in deze tijd van polarisatie en toenemende maatschappelijke onrust cruciaal dat de politie goed in verbinding is met de samenleving. Zodat zij legitiem en effectief blijft in haar optreden. De strategische ontwikkelthema's sluiten goed aan bij de lokale prioriteiten.
Naast de strategische ontwikkelthema's zijn er de reguliere strategische thema's zorg en veiligheid en de aanpak van seksueel geweld / seksuele misdrijven. Ook deze thema's sluiten goed aan bij de Arnhemse prioriteiten.

1.2 Met het MJBP wordt ook de politiesterkte binnen Oost Nederland opnieuw verdeeld.[1] Deze verdeling is het resultaat van een objectief verdelingsmodel, het zogenoemde HBVS+. Hierin worden zowel omgevingsfactoren als werkdruk meegenomen. De uitkomst van dit model is dat de Arnhemse basisteams recht hebben op zo'n 12 fte extra ten opzichte van de huidige

[1] De minister van Justitie en Veiligheid verdeelt de landelijke politiecapaciteit over de eenheden.

formatie. Dit zal in de komende twee jaar worden geëffectueerd. Het verschil kan deels worden verklaard omdat nu geen aanvullende bestuurlijke afspraken zijn gemaakt. Dit is voor de vorige periode wel gedaan, omdat een aantal andere basisteams anders qua formatie onder de ondergrens van wat verantwoord is zou komen.

De minister van Justitie en Veiligheid heeft aangekondigd dat er naar aanleiding van de motie Hermans extra gelden beschikbaar komen voor de uitbreiding van de politiesterkte. Omgerekend gaat het landelijk om 700 fte, waarvan Oost-Nederland 110 fte krijgt toegewezen. Daarvan wordt de helft verdeeld over de basisteams in Oost-Nederland en de andere helft over een platform dat zich toelegt op de bestrijding van digitale criminaliteit en daarmee de basisteams zal ontlasten. Daarnaast wordt ieder basisteam uitgebreid met een Kwaliteits-Hulp Officier van Justitie. Deze intensivering, die de komende jaar wordt geëffectueerd, komt ook ten goede aan de basisteams in Arnhem.

Ook is met het toekennen van de subsidieaanvraag Preventie met Gezag Arnhem-Oost vorig jaar naast de gemeentelijke capaciteit ook de politie versterkt. Daarmee wordt vanaf 2024 een agent toegevoegd met een taakaccent jeugd aan de basisteams.

Met de nieuwe sterkteverdeling beschouwen wij binnen de door uw raad aangenomen motie 21M137 als afgedaan.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het MJBP kan worden gezien als regionale aanvulling op de gemeentelijke integrale veiligheidsplannen. Verschillen zijn te verklaren omdat gemeente en politie complementair werken en de politie ook een opsporingstaak heeft. Daarnaast staat buiten kijf dat voor lokale prioriteiten lokaal ruimte is en blijft. De lokale gezagsdriehoek is leidend in de keuzes die daarin worden gemaakt en daarnaast werken we ook op districtelijk niveau concreet samen aan gemeenschappelijke veiligheidsthema's.

Participatie

Aan dit concept-MJBP is een uitgebreid traject voorafgegaan van ambtelijke afstemming met gemeenten en het OM. Zo zijn de gemeenten in Oost Nederland gevraagd welke regionale behoefte zij willen stellen aan de politie voor hun lokale veiligheidsplannen.

Financiën

Het MJBP is een plan van de politie zelf en ziet op de (bovenlokale) beleids- en organisatieuitgangspunten van de eenheid Oost Nederland. Het plan heeft geen financiële gevolgen voor het lokale veiligheidsbeleid in Arnhem.

Uitvoering

De Arnhemse reactie van het horen wordt samen met de reacties van de overige gemeenten binnen de politieregio Oost Nederland verwerkt. De politie zal worden aangegeven of een reactie al dan niet tot aanpassing van het concept heeft geleid. Als sluitstuk is de vaststelling van het meerjarenbeleidsplan voorzien in een overleg van het Bestuurscollege in maart 2023.

Communicatie

Communicatie zal op sobere wijze en afgestemd met politie, justitie en de andere gemeenten plaatsvinden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-207
- Aanbiedingsbrief regioburgemeester aan burgemeesters ON mbt MJBP 2024-2027
- Concept-hoorreactie gemeenteraad aan de regioburgemeester

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	4028925

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 december 2023, nummer: 4028925;

gelet op artikel 38b lid 2 van de Politiewet 2012;

besluit:

1. De zienswijze op het ontwerp-Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Ontwerp Meerjarenbeleidsplan

2024-2027

Versie 1.1

Colofon

©

Samengesteld door:
Politie Oost-Nederland, Eenheidsstaf

Versie	Ten behoeve van	Datum
0.3	**Politie intern**	**28 augustus**
0.4	**RVO**	**21 september**
0.5	**DVO's**	**2-20 oktober**
1.0	**Bestuurscollege**	**1 november**
1.1	**Consultatie Ontwerp-MJBP gemeenteraden**	**november 2023 - februari 2024**
2	**Vaststelling MJBP Bestuurscollege**	**27 maart 2024**

Voorwoord

Dit Meerjarenbeleidsplan 2023-2027 (MJBP) is nog meer dan voorheen gericht op het willen werken aan thema's die ons allemaal bezighouden en waarvan we ze in gezamenlijkheid regio breed gaan oppakken. Het beschrijft de strategische thema's waar de politie de komende vier jaren een bijzondere focus op heeft. Deze regionale thema's zijn gekozen op basis van een analyse van de integrale veiligheidsplannen van 76 gemeenten in Gelderland en Overijssel en het Veiligheidsbeeld 2023. Dit plan kan worden gezien als regionale aanvulling op de gemeentelijke integrale veiligheidsplannen. Voor lokale prioriteiten is lokaal ruimte. De gezagsdriehoek is leidend in de keuzes die daarin worden gemaakt en daarnaast werken we ook op districtelijk niveau concreet samen aan gemeenschappelijke veiligheidsthema's.

Strategische thema's
We zien al langere tijd een afname van traditionele criminaliteit en een toename van digitale onveiligheid. Omdat criminelen steeds vaker digitaal actief zijn, wordt het gezamenlijk investeren in digitale veiligheid steeds urgenter. Tegelijk is er toenemende zorg over de aard en omvang van de minder zichtbare, ondermijnende criminaliteit en de effecten daarvan op onze leefomgeving. De aanpak van ondermijning staat prominent op de agenda van alle veiligheidspartners en sluit aan bij de reeds ingezette koers om hier stevig op te investeren.
Het vertrouwen in de politie is onlosmakelijk verbonden met de legitimiteit van de politie. Daarom is het in deze tijd van polarisatie en toenemende maatschappelijke onrust cruciaal dat de politie goed in verbinding is met de samenleving. Zodat zij legitiem en effectief blijft in haar optreden.

Versterking van de politie
De politie Oost-Nederland wordt versterkt met extra mensen. De eenheid gebruikt deze uitbreiding voor extra agenten in de basisteams, maar ook bijvoorbeeld bij de meldkamer, waar flink wordt uitgebreid om onze burgers en bedrijven in nood te helpen. Politie Oost-Nederland is toegankelijk en nabij, zowel fysiek als digitaal. Dit zijn geen gescheiden werelden meer en dit stelt het politiewerk in de basisteams voor nieuwe uitdagingen. Online bedreigingen, helpdeskfraude, digitale oproepen tot rellen, jeugdgroepen die elkaar via sociale media ophitsen om geweld te plegen, sextortion en doxing zijn voorbeelden van de nieuwe werkelijkheid. Een deel van de extra capaciteit wordt ingezet om basisteams daarbij te ondersteunen.

Veilige leefomgeving
De komende periode werkt de eenheid Oost-Nederland met zo'n zevenduizend medewerkers aan de strategische thema's en daarmee aan een veiliger leefomgeving, zowel in de fysieke als in de digitale wereld. Dat doet zij onder lokaal gezag – de burgemeesters van de 76 gemeenten en het openbaar ministerie – en samen met een scala aan partners. Gezamenlijk investeren we in een effectieve aanpak van onveiligheid in de samenleving en door de juiste keuzes te maken, dragen we bij aan een sterk veiligheidsgevoel en vertrouwen van burgers in instanties die verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid; op straat én op het web.

U kunt erop rekenen dat wij ons maximaal inzetten voor een veilig Oost-Nederland. Wij vertrouwen erop dat dit beleidsplan daaraan bijdraagt.

De driehoek van Oost-Nederland,

Drs. H.M.F. Bruls	Mr. M.A.J. Kunst	J.C. Knol
Regioburgemeester	Hoofdofficier van Justitie	Politiechef

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
Inhoudsopgave 4
1. Inleiding 5
1.1 Leeswijzer 5
1.2 Prioritering 6
1.3 Bestuurlijke aandachtspunten 6
1.4 Afspraken Veiligheidsagenda en OM 6
2. Strategische ontwikkelthema's 7
2.1 Ondermijning 7
2.2 Digitale Veiligheid 9
2.3 Politie voor iedereen 12
3. Reguliere strategische thema's 15
3.1 Zorg en veiligheid 15
3.2 Aanpak seksueel geweld / seksuele misdrijven 15
4. Bedrijfsvoering 16
4.1 Politiesterkte 16
4.2 Duurzaamheid 18
4.3 Huisvesting 18
4.4 Wetboek van strafvordering 18
5. Bijlagen 19
Bijlage 1 Sterkteverdeling 19
Bijlage 2 Oost-Nederland in beeld 22

1. Inleiding

Voor u ligt het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 (MJBP) van de eenheid Oost-Nederland. Dit plan is opgesteld overeenkomstig de Politiewet[1], die voorschrijft dat het gezag, zijnde de burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert en de hoofdofficier van justitie, ten minste éénmaal in de vier jaar een regionaal beleidsplan vaststellen. Het plan neemt positie in tussen het lokale veiligheidsbeleid en de landelijke Veiligheidsagenda en beschrijft de bijdrage van de politie aan een veilig Oost-Nederland. Het is goed om te beseffen dat dit plan ingaat op *regionaal* beleid. Dat betekent niet dat alles wat in de regio aan politiewerk verricht zal worden in dit document staat, lokale en districtelijke prioriteiten en de bijbehorende politie-inzet worden op dat niveau afgestemd. Het MJBP heeft daarmee meer het karakter van een regionaal kader dan van een uitputtende lijst beleidsonderwerpen.

1.1 Leeswijzer

Het Meerjarenbeleidsplan (MJBP) omvat de inhoudelijke thema's die voor de hele eenheid aandacht vragen en de doelstellingen uit de landelijke veiligheidsagenda, de afspraken met het OM en de sterkteverdeling.

Bestuurlijke thema's
In het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO) van juni is naar aanleiding van de analyse van de integrale veiligheidsplannen (IVP) door het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland en de districtelijke strategische agenda's geconcludeerd dat de thema's ondermijning, digitale veiligheid en zorg en veiligheid in het MJBP geadresseerd moeten worden. Deze drie bestuurlijke thema's komen in vrijwel alle integrale veiligheidsplannen terug.

Strategische ontwikkelthema's
Twee van deze bestuurlijke thema's, ondermijning en digitale veiligheid, zijn regionale strategische ontwikkelthema's die in brede samenwerking moeten worden aangepakt omdat deze thema's:

- vragen om een regionale aanpak omdat dit de districts- en gemeentegrenzen overstijgt en/of effectiever en/of efficiënter is; en
- de capaciteit, competenties en/of schaal van het basisteam overstijgen; en
- in integraal verband een beleidsmatige intensivering of impuls nodig hebben.

Ook zien we dat de maatschappij in rap tempo verandert. De effectiviteit van politiewerk en de verbinding met de samenleving - en daarmee de legitimiteit - moeten worden versterkt door te investeren op diversiteit en inclusiviteit. De politie ligt op dit punt -terecht- onder een vergrootglas en dat onderstreept de noodzaak om hierop de komende jaren intern en extern te ontwikkelen. Als politie voegen we daarom een derde regionaal strategisch ontwikkelthema toe: politie voor iedereen.

Reguliere strategische thema's
Naast een hoofdstuk over ontwikkelthema's, thema's waarop we komende jaren beleidsmatig extra willen investeren, is in het MJBP een hoofdstuk opgenomen met reguliere strategische thema's die voor de gehele regio aan de orde zijn. Daartoe behoort ook zorg en veiligheid. Op deze thema's blijven we investeren door capaciteit in te zetten en aan te sluiten bij bestaande structuren, maar er is voor de politie geen beleidsmatige intensivering gepland. Door intensief samen te werken met partners (publiek-privaat en publiek-publiek) en elkaars expertise meer te benutten, kan de politie rolvast, zichtbaar, aanspreekbaar en inzetbaar in de wijken zijn en blijven.

Vanwege de verschillende accenten in de IVP en overlap met andere (hoofd)thema's wordt het onderwerp maatschappelijke onrust beschreven onder de relevante strategische thema's. Hetzelfde geldt voor het onderwerp jeugd (in het bijzonder jonge aanwas/preventie met gezag), mede omdat jongeren als (potentiële) dader en als slachtoffer op alle thema's in beeld komen.

Bedrijfsvoering
In het laatste onderdeel van het Meerjarenbeleidsplan nemen we onderwerpen op die de interne organisatie raken. Ook de sterkteverdeling maakt deel uit van dit hoofdstuk.

[1] Artikel 39, lid 1, Politiewet

1.2 Prioritering

Door de inzet van de politie de komende vier jaar te richten op de hierboven genoemde strategische ontwikkelthema's, kunnen grote stappen vooruit worden gezet op die thema's waarop de maatschappij ook om grote stappen vraagt. We kunnen hierop het verschil gaan maken als bestuur en OM deze prioriteiten omarmen, gezamenlijk integraal aanpakken en faciliteren. Zoals in de eerste alinea van deze inleiding vermeld, worden lokale en districtelijke prioriteiten en de bijbehorende politie-inzet op dat niveau afgestemd. Daar zal de komende vier jaar elke keer de afweging gemaakt moeten worden.

1.3 Gebiedsgebonden politie en lokaal samenwerken aan veiligheid

Bij de inventarisatie van de strategische thema's is aandacht gevraagd voor onder andere de zichtbaarheid van de politie op straat en lokale prioriteiten. De politie is er voor iedereen, voelt vertrouwd en dichtbij en is gemakkelijk benaderbaar: in de stad en op het platteland, thuis of onderweg, via social media, telefonisch of op het bureau. Burgers kunnen rekenen op een goede dienstverlening: we blijven zichtbaar op straat en daarnaast wordt komende jaren geïnvesteerd in de digitale zichtbaarheid en toegankelijkheid van de politie, om beter aan te sluiten op de digitaal transformerende maatschappij. Zodat we -ook als er geen nood is- in verbinding blijven met onze samenleving. Als het nodig is, zijn we er. Altijd en overal in de eenheid! Daarbij kan flexibel worden opgeschaald vanuit omliggende teams, het district, de eenheid en zonodig andere onderdelen van het korps. Lokaal is het beste zicht op (on)veiligheid in de buurt, in wijken en gebieden en welke partners daar het beste mee aan de slag kunnen. Gegeven de schaarste in het veiligheidsdomein, wordt in de gezags- driehoek telkens de afweging gemaakt welk werk prioriteit krijgt. Daar vindt het goede gesprek over samenwerking plaats, met aandacht voor wat we van elkaar verwachten en welke verplichtingen we met elkaar aangaan; wat elke partner bij kan dragen aan preventie en welke informatie er nodig is. Daarbij delen partners informatie binnen de geldende wettelijke kaders, waarbij het soms balanceren is tussen privacy en veiligheidsdoelstellingen.

Deze punten zijn niet zo zeer inhoudelijke veiligheidsthema's maar als randvoorwaarde wel degelijk van belang voor een goede aanpak en samenwerking. De komende jaren zullen ook deze randvoorwaarden onderwerp van gesprek zijn in lokale driehoeken, DVO's en Bestuurscollege en bij de gezamenlijke (lokale/districtelijke) aanpak van de inhoudelijke thema's.

1.4 Afspraken Veiligheidsagenda en OM

De politiewet schrijft voor dat de landelijke beleidsdoelstellingen van de minister ten aanzien van de taakuitvoering van de politie zoals opgenomen in de Veiligheidsagenda, in acht worden genomen in het Regionaal Beleidsplan[2]. Het gezag weegt de vastgestelde landelijke beleidsdoelstellingen mee bij de inzet van de politie. Daar waar de thema's uit de Veiligheidsagenda overeenkomen met de regionale thema's zijn de landelijke afspraken weergegeven.

Hetzelfde geldt voor de kaders vanuit het OM, waar deze van toepassing zijn, komen ze terug bij het thema of de opgave. OM en politie werken in Oost-Nederland samen aan de kwaliteit van het opsporings- en vervolgingsproces in een (virtueel) Bureau Ketensamenwerking. Er worden jaarlijks ketenbeheerafspraken gemaakt waarbij de focus ligt op het oppakken van de juiste zaken, het verkleinen van doorlooptijden, het beheersen van voorraden en de juiste zaken goed doen.
Daarbij is het van belang om slachtoffers duidelijk te informeren over de behandeling en afhandeling van hun zaak. Voor daders geldt, dat wordt gestuurd op een snelle en betekenisvolle (strafrechtelijke) afdoening, waarbij maatwerk wordt geleverd ten aanzien van de specifieke omstandigheden van slachtoffer(s) en dader. Een snelle betekenisvolle afdoening leidt tot een hogere herkenbaarheid van straffen in de maatschappij.

[2] Artikel 20, lid 1 en art 18 lid 1, Politiewet

2. Strategische ontwikkelthema's

2.1 Ondermijning

Aantrekkelijk gebied
De eenheid Oost-Nederland is een aantrekkelijk gebied voor de productie van en handel in drugs, door de aanwezigheid van steden, de relatief lage bevolkingsdichtheid in de uitgestrekte buitengebieden, de centrale ligging binnen Nederland en de gunstige ligging ten opzichte van Duitsland, die snelle doorvoer richting de rest van Oost-Europa mogelijk maakt.

We spreken van ondermijning als er sprake is van (criminele) activiteiten die de **democratische rechtstaat** aantasten. Het gaat dan bijvoorbeeld om ideologisch aangedreven extremisme en zware georganiseerde criminaliteit waar financiële en machts-motieven aan ten grondslag liggen, zoals georganiseerde drugscriminaliteit, corruptie en witwassen. Zaken die vaak onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en de samenleving ondermijnen. Ondermijnende drugscriminaliteit heeft veel **negatieve gevolgen** voor de samenleving. De onder- en bovenwereld raken verweven, woonwijken worden onveilig door drugslabs en brandgevaarlijke hennepkwekerijen, het tast de integriteit van het openbaar bestuur en het bedrijfsleven aan, jongeren worden benaderd en ingezet als drugskoerier of geldezel en drugs worden verkocht op festivals en evenementen. Andere negatieve gevolgen zijn het dumpen van drugsafval in de natuur, het bedreigen of afpersen van bestuurders, ambtenaren, medewerkers van bedrijven en burgers, het benaderen van bijvoorbeeld boeren om hun schuur af te staan voor de productie van drugs en de afrekeningen die op klaarlichte dag plaatsvinden in het criminele circuit.

Criminele ondermijninende activiteiten

De volgende activiteiten kunnen als criminele ondermijnende activiteiten worden benoemd.

Georganiseerde drugshandel	Met focus op cocaïne en synthetische drugs vanwege de veelheid aan aangetroffen locaties en de link met cocaïne en excessief geweld.
Ernstige geweldsincidenten	Grote maatschappelijke impact, dodelijke slachtoffers en meedogenloze werkwijze.
Financieel-economische crim.	Witwassen en fraude (oplichting met een belangrijke financiële component).
Mensenhandel	Met onderscheid legaal en illegaal in Nederland verblijvende niet-EU burgers.
Georganiseerde milieucriminaliteit	Door politieke en maatschappelijke aandacht voor klimaat, leefomgeving, duurzaamheid en milieu.
Contra terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)	Jihadisme, rechts-en linkextremisme, anti-overheid extremisme, separatisme, dierenrechten- en klimaat & milieu extremisme.
Corruptie	Vanwege verwevenheid in drugsnetwerken, milieu- en financiële criminaliteit, werven van corrupte contacten en misbruik van kwetsbare persoonlijke situaties.

Doel en strategie

Doel
Het uiteindelijke doel van de aanpak van ondermijning is dat Oost-Nederland minder aantrekkelijk wordt voor (internationale) georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

Om het doel te behalen is een **integrale aanpak** nodig die kennisintensief en samenhangend is en waarin preventie, maatschappelijke- en bestuurlijke weerbaarheid, verstoring en bestraffen hand in hand gaan. Dit moet op lokaal, districtelijk, regionaal en (inter)nationaal niveau **in samenhang** gebeuren, waarbij OM en politie een eigen opsporingstaak hebben die niet los kan worden gezien van de inspanningen van andere veiligheidspartners. Binnen de politie vindt een **ontwikkeling** plaats op **zes terreinen**.

Jeugd / jonge aanwas
Eén van de zes terreinen betreft het thema jeugd / jonge aanwas, dat speciale aandacht verdient. De toename van het aantal **ernstige drugs-en geweldsincidenten** gepleegd door jongeren is een maatschappelijke ontwikkeling. Er zijn zorgen over jongeren die onder druk worden gezet om delicten te plegen met een hoge pakkans en jongeren die een uitgebreid crimineel, vaak internationaal netwerk hebben en **ondermijnende delicten** plegen. Als politie sluiten we bij onze partners aan in de gezamenlijke opdracht effectief te interveniëren en jeugdcriminaliteit te bestrijden.

Aanpak		Beoogd resultaat
Dynamisch sturen en samenwerken Verbinding tussen intelligence en de integrale aanpak van ondermijning, waaronder een intensivering van de opsporing.	Dynamisch sturen kenmerkt zich door: werken o.b.v. een veiligheidsbeeld en het vertalen daarvan naar betekenisvolle inter- venties, specialisten die kunnen samenwerken, sturen op maatschappelijk effect en permanente verbinding tussen beeld en operatie.	Kennen van de hoofdrolspelers in de georganiseerde criminaliteit en het onaantrekkelijk maken voor een vestigingsklimaat in Oost-Nederland voor georganiseerde en zware criminaliteit.
Datagedreven werken Verbinding tussen het digitale terrein en de aanpak van ondermijning. Digitale criminaliteit ontwikkelt zich de afgelopen jaren sterk en de verwevenheid met de georgani seerde misdaad wordt steeds groter.	Herinrichting Team Digitale Opsporing Met TROI grote hoeveelheden data structureren Met werkvoorbereidingsteam HUB verdachten uit 'hogere' delen van criminele netwerken in beeld brengen en bijv. niet alleen de geldezels. Landelijk overleg OM-Politie	Meer samenhang, samenwerking en ontwikkeling in het digitale domein Zaken slimmer en effectiever aan-pakken. Bijdragen aan bestrijding digitale ondermijnende criminaliteit. Betere en efficiëntere sturing op de landelijke zware cybercrimezaken
Samenwerken in opsporing	Intensievere samenwerking op het gebied van aanpak ondermijning tussen teams, districten en DRR.	De aanpak overschrijdt grenzen en kan door samenwerking verbeteren.
Aan de voorkant interveniëren op de 'jonge aanwas'	• Ontwikkelen informatiebeeld Jongeren in ondermijning. • Verbinden met en tussen Preventie met Gezag en PGA. • Gezamenlijk ontwikkelen aanpak op jongeren in brede zin vanuit kerntaak gemeenten, justitie en politie. • (Door)ontwikkelen Preventie met Gezag in Arnhem, Nijmegen, Enschede en andere steden Aansluiten op partners en effectieve ketensamenwerking om te komen tot betekenisvolle interventies en afdoenings- mogelijkheden.	Voorkomen dat jongeren doorgroeien naar zwaardere vormen van ondermijnende criminaliteit
Ketensamenwerking: ZSM	• Aandacht voor jonge aanwas op ondermijning. • Oog hebben voor ondermijningsaspect bij afdoening digitale zaken. De bulk van VVC-zaken snel en betekenisvol afdoen.	Gevallen van 'jonge aanwas' signaleren en integraal afdoen en meer tijd creëren voor basisteams om ondermijnings- zaken op te pakken.
Publiek private samenwerking	• Bestaande netwerken in kaart brengen (brancheorganisaties). • Opzetten en onderhouden van bondgenoten op team-, districts-, eenheids- en nationaal niveau. Mogelijkheden onderzoeken in de wederkerigheid van samenwerking tussen private en publieke partijen en vertalen naar een Arrangement en Service-Level-Agreements.	De nodige middelen, expertise en kwaliteiten bundelen om georganiseerde en ondermijnende criminaliteit tegen te gaan

Afspraken

In de landelijke Veiligheidsagenda zijn op het gebied van ondermijning drie thema's benoemd:

- de inzet van de politie blijft gericht blijft op het terugdringen van **criminele samenwerkings-verbanden** met daarop besloten de aanpak van illegale wapenhandelaren en organisatoren van liquidaties en de aanpak van criminele geldstromen;
- aanpak van **criminele geldstromen** om te voorkomen dat crimineel geld verdiend kan worden, dat in het legale circuit komt of blijft rondcirkelen in het illegale circuit. Vele partners spelen hierin een rol en één van de instrumenten is het ontnemen (of 'afpakken') van het met criminaliteit verdiende vermogen. Door vanaf het eerste signaal een **financieel onderzoek** in te zetten, lukt dit steeds beter. Daarnaast wordt een landelijke kwalitatieve standaard ontwikkeld voor de financiële paragraaf in elk weegdocument van ondermijningszaken;
- om de ambitie in **de aanpak van mensenhandel** te kunnen realiseren, richt de politie zich onder gezag van en met het OM en samen met gemeenten en andere relevante partijen zich op een goede informatiepositie, doorontwikkeling van de online opsporing en inzet op eenheids-overstijgende samenwerking, het leggen van verbinding tussen internationale elementen van mensenhandel en het verbeteren van de samenwerking met bronlanden van mensenhandel.

Binnen en naast de ontwikkeling op bovenstaande zes terreinen, neemt de politie deel aan het samenwerkingsverband RIEC en de veiligheidshuizen en daarbij participeert zij in de Meerjarenstrategie Aanpak ondermijning van het RIEC-samenwerkingsverband. Ook is er vanzelfsprekend aandacht voor de aanpak van de bestuurlijke ondermijningsthema's veilig buitengebied, drugs, zorgfraude, OMG en weerbare overheid en maatschappij.

Afspraken
- 141 onderzoeken[3] in 2024, 2025 en 2026 naar criminele samenwerkingsverbanden (bron: Veiligheidsagenda)
- Verdachten OM mensenhandel: 26 in 2024, 2025 en 2026 (bron: Veiligheidsagenda)
- Door minister vastgestelde doelstellingen beslag: 2024: €24.924.539, 2025: €26.170.765 2026: €27.416.992 (bron: Veiligheidsagenda)
- Minimaal 5% beslag bij vermogensdelicten (bron: OM)

2.2 Digitale Veiligheid

De samenleving is steeds meer fysiek en digitaal met elkaar verweven. De verregaande digitalisering leidt tot een exponentiële **toename van digitale criminaliteit**. Criminelen grijpen hun kansen en gebruiken digitale middelen voor hun criminele activiteiten. De overheid heeft, naast wat burgers en organisaties zelf kunnen doen, als taak de samenleving tegen deze digitale vormen van criminaliteit te **beschermen**, te **waarschuwen**, slachtoffers te **ondersteunen** en daders **aan te pakken**. Het internet mag geen criminele vrijplaats zijn en misdaad mag niet lonen. Dit betekent dat we als politie niet alleen **in het fysieke domein** aanwezig en dichtbij moeten zijn maar ook **in het digitale domein** en dat we de aanpak van online criminaliteit moeten versterken. Transformeren naar een (meer) digitaal georiënteerde organisatie die burgergericht denkt én doet is hiervoor nodig.

Digitale component steeds belangrijker
We zien dat de digitale component binnen alle veiligheidsthema's belangrijker wordt. Digitale technologieën zorgen er immers voor dat delicten op een grotere schaal gepleegd kunnen worden en dat criminelen hun handelen beter kunnen anonimiseren.

Ontwikkeling digitale criminaliteit

Binnen de eenheid signaleren we de volgende activiteiten op het gebied van digitale criminaliteit:
- toename impact cybercrime door **verwevenheid technologie** in ons dagelijks leven;
- de snelle ontwikkeling van **kunstmatige intelligentie** en taalmodellen als **ChatGTP** vergemakkelijken de verspreiding van desinformatie, het maken van kwaadaardige code voor cybercrime-doeleinden en het op grotere schaal nog realistischer oplichten van mensen;
- criminelen spelen **razendsnel** in op maatschappelijke ontwikkelingen;
- **toename betrokkenheid jongeren** bij cybercrimezaken;
- toename aanvallen door **statelijke actoren** vanwege geopolitieke ontwikkelingen;
- **stimulans meldingsbereidheid** cybercrime door uitbreiden opties voor online aangifte;
- **toename van data**, waardoor uitdagingen op het gebied van techniek, ethiek en privacy groter worden.

Een lucratief businessmodel
Cybercriminaliteit wordt steeds eenvoudiger. Online kunnen daders voor enkele tientjes software kopen om een aanval uit te voeren, zonder dat technische kennis nodig is (crime-as-a-service). Ook is geen ingang in het criminele milieu nodig. Van achter de computer kan een dader snel en verspreid over een groot gebied veel slachtoffers maken. De pakkans is nu vaak nog laag, mede door de kansen die het internet biedt om anoniem te handelen.

Doel en strategie

Doel
De online veiligheid voor burgers en bedrijven vergroten. Burgers (en slachtoffers) voelen zich gehoord en geholpen en hebben vertrouwen in de politie.

[3] Namens zowel de politie als het OM in Oost-Nederland wordt een voorbehoud gemaakt ten aanzien van dit aantal. De verdeling is gebaseerd op de rechercheformatie en de historische resultaten. De resultaten tot nog toe en de forse onderbezetting de komende jaren van de operationele opsporingscapaciteit, maken dat de gestelde norm als ambitie wordt geaccepteerd, maar op het resultaat een nadrukkelijk voorbehoud wordt gemaakt.

Om dit doel te bereiken, organiseren we dat de online wereld 24/7 wordt gescand om de problematiek te **herkennen**, up-to-date te **reageren** op ontwikkelingen (zoals signalen van maatschappelijke onrust), deze te **adresseren** en hierover te **adviseren**. We verzamelen, delen en duiden informatie en gaan daar de komende jaren het verschil op maken. Hiertoe ontwikkelen we **samen met burgers, bedrijven en publieke organisaties** continue nieuwe, **innovatieve interventies** waarmee we gedigitaliseerde criminaliteit effectief voorkomen, verstoren en opsporen. Binnen de eenheid wordt hieraan gewerkt **op vijf terreinen**.

Aanpak	Beoogd resultaat
1. Interveniëren Selectief opsporen, verstoren en voorkomen van digitale criminaliteit, met focus op veelvoorkomende en ondermijnende criminaliteit met een snelheid die past bij het digitale domein.	Verbeteren van de (digitale) veiligheid.
2. Hulp verlenen Verlenen van noodhulp in het digitale domein, (herhaald) slachtofferschap voorkomen door individuele beoordeling en advies, eenvoudige toegang tot professionele dienstverlening en tot het eigen dossier.	Verbeteren van het vertrouwen in de politie in het digitale domein.
3. Data Digitaal vastleggen van een goede aangifte en melding, data-gedreven onderzoeken binnen de kaders van privacy wet- en regelgeving.	Het efficiënt en effectief werken met grote hoeveelheden data om zo een betekenisvol verschil te kunnen maken in de aanpak van (digitale) criminaliteit.
4. Verbinding Stimuleren van en participeren in integrale samenwerkingen, zowel met publieke als private partijen, vanuit de behoefte toegankelijk en actief te zijn op diverse kanalen en platformen. In staat zijn snel in te spelen op veranderende behoeften van de samenleving.	In verbinding met burgers zijn, daar waar zij ook digitaal actief zijn. In het bijzonder jeugd, die een groter risico loopt in de greep van cybercriminelen te raken
5. Autoriteit Nieuwe vormen van digitale criminaliteit voorspellen en snel oppakken, met gezag optreden in het digitale domein, deskundig zijn en adviseren.	De samenleving heeft vertrouwen in de politie als het gaat om de aanpak van (digitale) onveiligheid en het herkennen van signalen van maatschappelijke onrust en het acteren daarop

Een voorbeeld van interveniëren is het landelijke programma **Centurion** dat ondersteunt in de aanpak van digitale criminaliteit zoals vriend in nood fraude, aan- en verkoopfraude, phishing, sexting en (bank)helpdeskfraude. Met een gerichte, gezamenlijke en landelijk gecoördineerde aanpak wordt de wijze van opvolging van aangiftes in de basisteams in Oost-Nederland ondersteund en criminele verbanden aangepakt die tot voor kort buiten beeld bleven. Daarbij is speciale aandacht voor jeugd, als groep die extra risico loopt: wat begint met een kleine gunst, kan onder druk van criminelen ongewild leiden tot steeds ernstiger gedrag en eindigen in zware criminaliteit.
Een voorbeeld van verbinding is het convenant met het **Centrum voor Veiligheid en Digitalisering** (CVD). Partners daarin zijn: Universiteit Twente, Hogeschool Saxion, ROC Aventus, Politieacademie en NIPV. Het biedt een platform waar politie, ondernemers, studenten, onderzoekers en opleiders elkaar vinden. Het doel is het bevorderen van kennis en innovatie om politiewerk in het digitale domein naar een hoog niveau te brengen door een brug te slaan tussen praktijk en onderwijs/ wetenschap.

Platform Web en Wijk
Om de basisteams te ondersteunen, is het nodig om een platform in te richten waar wijkgerichte digitale expertise voorhanden is om de gebiedsgebonden politie te helpen bij de bovenstaande (grensoverschrijdende) aanpak. Daarmee ontlasten we ze van (veelal technische en administratieve) taken en zorgen we ervoor dat die capaciteit weer beschikbaar komt voor werk in de wijk.

Afspraken

Voor de komende jaren zijn in de Veiligheidsagenda afspraken gemaakt ten aanzien van het aantal **reguliere onderzoeken** naar gedigitaliseerde criminaliteit en **verdachten van reguliere cybercrime-zaken**, beiden met een aandeel alternatieve interventies. Bij een **alternatieve interventie** worden doorgaans geen verdachten aangehouden, maar andere acties uitgevoerd om criminele werkwijzen te verstoren en schade en/of slachtofferschap te beperken, bijvoorbeeld het ontoegankelijk maken van een frauduleuze webshop of het samen met private partners inzetten op verstoring van het

criminele verdienmodel. Het doel is het stoppen van de strafbare feiten, het ontlasten van de strafrechtketen en een betekenisvolle afdoening realiseren. Om te zorgen dat de aandacht blijft uitgaan naar de meer ernstige of georganiseerde vormen van cybercrime, is een subindicator opgenomen voor de aanpak van criminele samenwerkingsverbanden die cybercrime plegen.

Afspraken
- 361 reguliere onderzoeken naar gedigitaliseerde criminaliteit in 2024, waarvan 25% alternatieve interventies (bron: Veiligheidsagenda).
- 51 verdachten van reguliere cybercrime zaken in 2024, waarvan 10% criminele samenwerkingsverbanden en 25% alternatieve interventies (bron: Veiligheidsagenda).

Dienstverlening

De dienstverlening van de politie aan de burger verloopt via verschillende kanalen, zo kunnen burgers rekenen op **digitaal** contact via politie.nl en chatbot Wout, **telefonisch** contact via 0900-8844 en 112 en **fysiek contact** aan het politiebureau, bij burgers thuis en op straat. Echter, de digitale dienstverlening van de politie loopt **onvoldoende in de pas** met de wensen en verwachtingen van de burger. Hierdoor dreigt de politie op dit vlak meer en meer de verbinding met de burger te verliezen.

Doel
We streven naar een dienstverlening die digitaal intelligent en fysiek excellent is

Digitaal intelligent
- De burger komt met de politie in contact via het door hem/haar gewenste digitale kanaal (bijv. chat, voice en mobiele applicaties).
- De digitale dienstverlening is persoonlijk, empathisch en inclusief door 'state of the art' technologie.
- Iedereen, ook mensen die minder digitaal vaardig zijn, kan verbinding maken met de politie.
- Deze nieuwe vormen van verbinding leiden tot een versterkte informatiepositie van de politie waardoor burgers steeds beter bediend worden.

Fysiek excellent
- De politie heeft oog voor de menselijke maat en is er voor burgers op de momenten die er voor hen het meest toe doen.
- Door standaardprocessen te digitaliseren is de politie in staat om te excelleren in het persoonlijke contact.
- Burgers voelen zich gezien, gehoord en geholpen door de politie.
- Technologie stelt de politie in staat om meer impact te maken met minder (capaciteit).

Capaciteit voor persoonlijk contact
Door gestandaardiseerde dienstverlening digitaal aan te bieden en een aantal zaken digitaal te gaan doen, spelen we capaciteit vrij om te excelleren in persoonlijk contact. Zo helpt het digitaal opnemen van aangiften minder mobiele mensen om makkelijker toegang te krijgen tot de politie. Daarnaast creëert het digitaal organiseren van een aantal gestandaardiseerde zaken ruimte voor de basisteams om bij burgers die niet digitaal vaardig zijn persoonlijk aangifte op te nemen.

De realisatie van onze ambitie 'Digitaal intelligent en fysiek excellent' zal leiden tot **nieuwe vormen van dienstverlening** en bijbehorende werkwijzen. Dit alles heeft impact op allerlei verschillende onderdelen van onze organisatie zoals IT-systemen, processen, rollen en verantwoordelijkheden. De realisatie van onze ambitie betekent dan ook een **transformatie van onze gehele organisatie**. Uitgangspunten voor de nieuwe vormen van dienstverlening zijn:

1. betekenisvol interveniëren, waarbij de beoordeling of iets betekenisvol is bij het slachtoffer/aangever ligt;
2. radicale transparantie, het slachtoffer/de aangever heeft toegang tot alle beschikbare informatie (het eigen dossier): de status, voortgang van een vraag, melding, aangifte - met de mogelijkheid om nieuwe informatie toe te voegen;
3. de platform-aanpak, een '1-stop-shop' benadering waarbij de dienstverlening van zoveel mogelijk partijen rond een slachtoffer/aangever worden verenigd op een platform dat integraal adviseert, ondersteunt en levert.

Aanpak	Beoogd resultaat
1. Beeldbellen Experimenteren met het inzetten van beeldbellen bij het opnemen van aangifte.	Verlagen doorlooptijd van het opnemen van een aangifte, verbeteren van de kwaliteit en efficiënter inzetten capaciteit.
2. Doorontwikkeling chatbot Het uitbreiden van de chatbot met functionaliteiten als: het opnemen van aangiften, meertaligheid en spraakherkenning.	Verbeteren en uitbreiden online contact. Het bedienen van een grotere doelgroep. Ontlasten van basisteams en RSC's.
3. Ontwikkeling dienstverlening door digital human Een door kunstmatige intelligente (AI) aangedreven maar levens-echt persoon die gesprekken voert door te zien, te horen en te begrijpen	Verbeteren en uitbreiden online contact. Het testen van nieuwe concepten die kunnen bijdragen aan een digitale dienstverlening die persoonlijk, empathisch en inclusief is.
4. Doorontwikkelen Regionaal Service Centrum (RSC) Investeren in workflow management, quality monitoring, opleiding en integrale samenwerking	Een professionele intake organisatie die efficiënt en flexibel werkt, waarbij een kwalitatief hoge mate van dienstverlening aan de burger bovenaan staat.
5. Berichten en terugmeld portaal Het ontwerpen en realiseren van een omgeving waarin informatie-uitwisseling plaatsvindt tussen politie en burger binnen de kader van wet -en regelgeving	Transparantie over de beschikbare informatie, status, voorgang van een vraag, melding, aangifte met de mogelijkheid om nieuwe informatie toe te voegen door de burger.
6. Online Individuele Beoordeling (IB) Onderzoeken hoe IB kan worden toegepast bij de online intake	Inzicht in de mogelijkheden om uitvoering te geven aan de slachtofferrechten bij online contact.
7. Online slachtoffer triage Onderzoeken hoe triage kan worden toegepast bij de online intake	Inzicht in de mogelijkheden om triage toe te passen bij online contact.

2.3 Politie voor iedereen

De **tegenstellingen** tussen groepen in de samenleving worden op veel gebieden steeds groter. In deze tijd van toenemende polarisatie en maatschappelijke onrust is het noodzakelijk dat de politie, als een politie voor iedereen, **in verbinding** is **met de samenleving** om legitiem en effectief te blijven in haar optreden. Dit belang wordt benadrukt door het als strategisch ontwikkelthema voor de periode 2024-2027 te benoemen, met een externe en een interne component.

Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust

Doel
De politieorganisatie is in staat om te gaan met verschillende opvattingen in de samenleving, daarover het gesprek aan te gaan en op basis van die verschillende beelden en de (grond)wet te reflecteren op het eigen handelen.

Maatschappelijke onrust is het collectieve gedrag dat voortkomt uit maatschappelijk ongenoegen als gevolg van ongrijpbare fenomenen, zoals globalisering, klimaatverandering, migratie en ongelijkheid. Het kan zich uiten in vreedzame en kleinschalige demonstraties, waarbij de politie veelal slechts een beperkte rol speelt in het faciliteren van burgers die hun grondrecht uitoefenen. Maar het kan ook leiden tot radicale, strafbare acties en ernstige grootschalige verstoringen van de openbare orde of het ondermijnen van de democratische rechtsorde. Het **bewaken** van de democratische rechtsstaat en het demonstratierecht en het **handhaven** van de rechtsorde en het voorkomen van escalatie is uiteraard het streven en samenwerking met dat doel is van groot belang.

Fors beslag op schaarse capaciteit
Escalatie van maatschappelijke onrust in (grootschalige) verstoringen van de openbare orde en strafbare feiten vraagt veel van de politieorganisatie en haar medewerkers. Dit legt een fors beslag op schaarse capaciteit en gaat daarmee ten koste van de aanwezigheid van de politie in de wijk. Daar komt bij dat handhavend politieoptreden voortdurend onder een vergrootglas ligt en bij escalatie onbedoeld kan bijdragen aan nieuwe tegenstellingen in de samenleving en toename van maatschappelijke onrust.

Gemeenten, OM, politie en maatschappelijke organisaties hebben elk een eigen rol bij preventie, dialoog en handhaving, waarbij het zwaartepunt binnen verschillende fasen van maatschappelijk ongenoegen en maatschappelijke onrust op **lokaal niveau** ligt. Om escalatie te voorkomen, is van belang dat de **lokale driehoek** goed op elkaar is ingespeeld en dezelfde taal spreekt t.b.v. adequaat en voortvarend handhavend opgetreden. Dit kan bijvoorbeeld door stopgesprekken, handhaving van de openbare orde onder het gezag van de burgemeester of inzet van strafvorderlijke bevoegdheden vanwege verdenking van opruiing of schadeverhaal. De keuze voor **de juiste interventiestrategie** wordt op basis van de lokale context, beschikbare informatie en gedragskenmerken van de doelgroep bepaald, waarbij de driehoek afweegt welk effect wordt beoogd en welke middelen worden ingezet.

Bondgenoten
Bondgenoten is een methode om netwerken op te bouwen en te onderhouden tussen gemeente, politie en mensen uit de 'haarvaten' van de lokale gemeenschappen. Het doel is door de inzet van deze netwerken maatschappelijke onrust te voorkomen en verminderen. Dit beoogt Bondgenoten te bereiken door een duurzame verbinding met de samenleving op te bouwen. Politie en gemeente stellen gezamenlijk een groep samen van één persoon van de politie, één persoon van de gemeente en maximaal tien mensen uit de lokale gemeenschappen: de zogenoemde 'bondgenoten'. Deze bondgenoten komen minimaal vijf keer per jaar bijeen en bespreken actuele thema's en problemen.

Een andere belangrijke randvoorwaarde voor preventie, dialoog en handhaving is een adequate **informatiepositie.** Het gaat dan zowel om de wettelijke mogelijkheden van politie om noodzakelijke informatie te verzamelen op basis van **haar bevoegdheden**, als om deze uit te wisselen met andere organisaties. Hierbij kan worden gedacht aan de informatie bij dreigende verstoringen van de openbare orde zodat de driehoek de juiste keuzes kan maken maar ook aan informatie om handhavend optreden te voorkomen. Een goede informatiepositie is een opgave voor alle samenwerkpartners en niet alleen voor de politie. Daarbij is het balanceren tussen privacy wet en -regelgeving en veiligheidsdoelstellingen.

Afspraken
Op het niveau van de eenheid en het district wordt jaarlijks het gesprek gevoerd over de inzet en effectiviteit van politie in het kader van verbinding met de samenleving, waaronder wijken en doelgroepen, binnen verschillende fasen van maatschappelijke onrust. Ook wordt stilgestaan bij: de verschillende rollen van gemeenten en andere organisaties, de gedeelde informatiebehoefte t.a.v. maatschappelijke onrust en de mogelijkheden om gezamenlijk de dialoog te zoeken met kritische groepen in de samenleving (bron: Veiligheidsagenda).

Diverse en inclusieve organisatie

Doel
Intern is het doel een diverse en inclusieve organisatie te zijn, zodat de effectiviteit en legitimiteit van de politie binnen de samenleving versterkt wordt.

Deze interne component vormt een **voorwaarde** om vooruitgang te boeken op de externe component, die het thema ‘verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust’ omvat. Om de verbinding met de samenleving te versterken, moeten wij ook **naar binnen kijken**. Wij zijn op dit moment nog geen afspiegeling van de samenleving en zullen een diversiteit aan talent moeten aantrekken om de vragen uit de samenleving beter te kunnen beantwoorden. Daarbij willen we als politie voor de medewerkers een organisatie zijn waar iedereen zich veilig mag/kan voelen en daadwerkelijk veilig voelt. De komende jaren werken we op vijf terreinen aan **veilige, competente en effectieve teams** waarin verschillende politiemensen werken voor iedereen die ons nodig heeft.

Aanpak		Beoogd resultaat
1. Veilige en inclusieve teams Nauw verbonden met het werk en met het team waarin dat werk plaatsvindt	Werken aan inclusief leiderschap en het verband tussen diversiteit, inclusie, omgangsvormen en integriteit om sociale veiligheid te creëren. Mensen, middelen en instrumenten beschikbaar stellen voor deze ontwikkeling en maatwerk leveren waar nodig.	Een sociaal veilige en inclusieve werkplek. Het leiderschap is inclusief en mensgericht. Grensoverschrijdend(e) omgangsvormen en gedrag worden effectief en betekenisvol aangepakt.
2. Diverse instroom Teams zijn een voor hun omgeving herkenbare politie, afgestemd op wat buiten van ze vraagt	De achterstand die is ontstaan op het gebied van de herkenbaarheid voor onze omgeving versneld inhalen, hiertoe de culturele diversiteit bij instroom van nieuwe medewerkers vergroten en uiteindelijk toegroeien naar een gerichte wervings- en selectieaanpak gebaseerd op competenties in plaats van persoonskenmerken.	Een afspiegeling zijn van de samen-leving, passend bij de lokale bevolking en veiligheidsvraagstukken. Divers talent werven en aan ons te binden. Wij zijn een aantrekkelijke werkgever met een stevige positie op de arbeidsmark
3. Aanpak discriminatie Gezamenlijk toewerken naar onbelemmerd maatschappelijk functioneren door veiligheid en vertrouwen	De teams geven inhoud en gezicht aan de aanpak van discriminatiegerelateerde incidenten en worden daarom met basiskennis toegerust en ondersteund. We beheersen de risico's die discriminatie oplevert en werken hiertoe samen met partners.	Een politie die eerlijk en gelijkwaardig maatschappelijk functioneert op basis van veiligheid, vertrouwen en verbinding. Een politie die waakt over onafhankelijkheid, professionaliteit en vakmanschap.
4. Professioneel controleren Een politie die vertrouwen wekt door hoe zij mensen controleert en bejegent en mede daardoor een Politie voor Iedereen is	Investeren in rechtmatige en neutrale selecties, uitleg, professionele bejegening, reflectie, aandacht voor her- kennen, erkennen en bewustwording door interactieve interventies, training en herhaling, o.a. door VR-simulatie en handelingskader in het lesprogramma.	Een politie die vertrouwen wekt door de wijze waarop zij mensen controleert en bejegent. Wij willen zichtbaar van bete-kenis zijn door professioneel te contro-leren en hierop aanspreekbaar zijn.
5. Netwerk Divers Vakmanschap (NDV) en Bondgenoten Wij kijken met meer begrip naar de ander en ontvangen dit kijken van de ander terug	Het NDV wordt ingezet, dit is een inclusief, landelijk netwerk van collega's met kennis en ervaring over verschillende leefstijlen, religies, (sub)culturen, genderidentiteit en seksuele geaardheid. Het NDV deelt snel en vakkundig kennis, deskundigheid en ervaringen uit het land met operatie en bedrijfsvoering. Het vervult een aanjaagfunctie een sociaal veilig werkklimaat en is meldplaats van diversiteits- en inclusieproblematiek.	We hebben kennis van de verschillende gemeenschappen, leefstijlen en culturen en weten hoe wij in verbinding moeten komen met de groepen in de samen-leving, wat er speelt en wat de effecten zijn van ons optreden. Stimuleren van leren en reflecteren op hoe wij ons in ons gedrag tot de ander verhouden.

3. Reguliere strategische thema's

3.1 Zorg en veiligheid

Zorg en veiligheid is in Oost-Nederland als bestuurlijk thema gekozen. De complexiteit in de samenleving maakt dat netwerkpartners en politie effectief moeten samenwerken en verkennen wie hierop een passend antwoord of aanpak heeft. Dit vanuit de visie 'Veiligheid Voorop!'[4] en in het verlengde daarvan 'Samen op in Acuut'[5]. Hierdoor kunnen zorg én veiligheid niet alleen op het juiste moment maar ook door de juiste instanties geboden worden. Als politie blijven wij op de thema's binnen zorg en veiligheid een betrouwbare partner. Vanuit ons vak en de verantwoordelijkheid voor de veiligheid die daarbij hoort, blijven wij doen wat nodig is, trekken samen op met partners en blijven aansluiten bij de bestaande structuren. Er is echter geen beleidsmatige intensivering voorzien.

Personen met verward gedrag
De afgelopen 5-10 jaar zijn er met partners in Oost-Nederland goede stappen gezet om de afhandeling van incidenten met personen met verward gedrag meer vanuit zorg te organiseren. We sluiten bijvoorbeeld nauwelijks meer mensen in ten behoeve van een crisisbeoordeling en het vervoer naar een zorglocatie wordt ook door een zorgvervoerder geregeld. Hiermee is echter de druk op de politie op dit punt in Oost-Nederland allerminst afgenomen. Het aantal incidenten 'overlast door mensen met verward gedrag' neemt nog altijd (fors) toe.

Dit betekent dat we bijdragen aan de sluitende multidisciplinaire- en systeemgerichte aanpak (met oog voor kwetsbaarheid van personen) bij acute en structurele onveilige situaties waar zorg en straf aan de orde zijn en dat de inzet op de volgende drie terreinen wordt voortgezet:

1. acuut optreden bij situaties van onveiligheid en strafrecht inzetten waar nodig, vanuit de kernwaarden beschermen, begrenzen, bekrachtigen (rekening houdend met het 'selectiviteitskader jeugd'), daarbij blijven we investeren in de deskundigheid/alertheid van onze politiemedewerkers zodat zij voldoende toegerust zijn en blijven om de complexe taak die dit thema vraagt, op een goede manier kunnen uitvoeren;
2. signaleren, adresseren en adviseren met betrekking tot personen die zorg nodig hebben aan de organisaties die dit kunnen bieden;
3. het zijn van een betrouwbare partner met toegevoegde waarde in de multi-samenwerking (zoals in Veiligheidshuizen) in afstemming op alle niveaus met als doel effectieve en op elkaar aansluitende interventies rondom kwetsbare (gezins-)systemen/personen.

Voor wat betreft het thema jeugd zijn er raakvlakken met de strategische ontwikkelthema's Digitale Veiligheid en Ondermijning. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het risico van met name kwetsbare jongeren om in de greep van cyber- of drugscriminelen te komen. Daarnaast blijven we een belangrijke signalerende taak houden t.a.v. jeugd(groepen) in de offline wereld, hetgeen in ontwikkeling is en goede en effectieve samenwerking vraagt in de hele keten. De fluïditeit van jeugd(groepen) en de verwevenheid tussen online en offline aanwezigheid vraagt ook van de politie een juiste balans in die aanpak.

3.2 Aanpak seksueel geweld / seksuele misdrijven en online seksueel kindermisbruik

Het aan het licht komen van grote incidenten van seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben gezorgd voor extra aandacht en een extra impuls aan de aanpak van grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. De ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Sociale Zaken en Werkgelegenheid werken aan het opstellen van een Nationaal Actieplan. De politie speelt een belangrijke rol bij de strafrechtelijke handhaving, die in deze zaken een onmisbaar sluitstuk is. Het wetsvoorstel seksuele misdrijven is hierbij belangrijk. Deze wet, die onder andere voor politie een grote opgave betekent, maakt dat slachtoffers in meer situaties aangifte kunnen doen en dat zaken sneller kunnen worden opgepakt. De inwerkingtreding is voorzien in 2024. Dit betekent niet dat een strafrechtelijke afdoening dan altijd mogelijk is, of altijd de enige of beste oplossing is. Naast opsporing is het van belang om ook in te steken op preventie en op alternatieve afdoeningen die aansluiten bij de behoeften van slachtoffers. In alle zedenzaken is een voortvarend en zorgvuldige behandeling van groot belang. Zeker als zaken langer duren, dient de politie het slachtoffer goed te informeren en te bejegenen. De politie zal ook de komende jaren blijven werken aan verbetering op dat vlak.

[4] Ontwikkelagenda met een meerjarig perspectief op alle noodzakelijke activiteiten voor de verbetering van samenwerking tussen justitieorganisaties en Veilig Thuis bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.
[5] In het kader van 'Samen op in Acuut' trekken politie, Veilig Thuis, OM, reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming in acute situaties direct samen op.

4. Bedrijfsvoering

4.1. Politiesterkte

De politie Oost-Nederland wordt de komende jaren versterkt met extra politiemensen, niet alleen bij de basisteams maar ook bijvoorbeeld bij de meldkamer, waar flink wordt uitgebreid om onze burgers en bedrijven in nood te helpen.

4.1.1. Sterkteverdeling districten

De totaal beschikbare capaciteit voor districten is na een tussentijdse evaluatie (op de component werklast) van het verdeelsysteem HBVS+ opnieuw verdeeld over de basisteams. In de bijlage is de verdeling per basisteam opgenomen.

District	HBVS+ 2018 (huidig)	HBVS+ 2023 (nieuw)
IJsselland	594,0	598,8
Twente	789,5	792,6
N.O. Gelderland	876,1	880,9
Gelderland Midden	836,0	830,8
Gelderland Zuid	657,5	650,5
TOTAAL	3753,2	3753,7

Operationele capaciteit (sterkte exclusief aspiranten) in fte

Uitbreiding

In een Tweede Kamerbrief van de Minister van Justitie en Veiligheid (d.d. 13 oktober 2021)[6] heeft de minister aangekondigd dat er extra gelden beschikbaar komen voor de uitbreiding van de politiesterkte. Omgerekend gaat het landelijk om 700 fte, waarvan Oost-Nederland 110 fte krijgt toegewezen. Gezien de behoefte aan meer agenten, wordt 55 fte hiervan als capaciteits- en kwaliteitsimpuls – in de vorm van (digitale) agenten – toegevoegd aan de basisteams. De uitbreiding van 26 (digitale) wijkagenten (zie volgende paragraaf) maakt onder- deel uit van die 55 fte. De andere 55 fte is minimaal nodig om het Platform Web & Wijk (zie paragraaf 4.1.3) te bemensen. Effectuering van de motie Hermans vindt voor een deel plaats in 2024 en voor een deel in 2025.

Daarnaast wordt elk basisteam uitgebreid met 1 Kwaliteits-Hulp Officier van Justitie (totaal 27 fte). Deze uitbreiding is samen met de uitbreiding op basis van de Motie Hermans opgenomen in onderstaande tabel. De uitbreiding in het kader van het programma Preventie met Gezag is hierin niet meegenomen.

District	HBVS+ 2023	Uitbreiding (110 fte)	Uitbreiding (kwal. hovj)	Nieuwe sterkte
IJsselland	598,8	8,8	4,0	611,6
Twente	792,6	11,6	5,0	809,2
N.O. Gelderland	880,9	12,9	6,0	899,8
Gelderland Midden	830,8	12,2	8,0	850,9
Gelderland Zuid	650,5	9,5	4,0	664,1
Platform Web & Wijk		55,0		55,0
TOTAAL	3753,7	110,0	27,0	3891,7

Operationele capaciteit (sterkte exclusief aspiranten) in fte

Wijkagenten

Wettelijk is vastgelegd dat op eenheidsniveau op elke 5000 inwoners 1 wijkagent in de formatie is ingericht. Met het vaststellen van de nieuwe sterkteverdeling is dit opnieuw aan deze norm getoetst. Als gevolg van inwonersgroei dient Oost-Nederland 26 fte extra wijkagenten in te richten. De aanbeveling is om in afstemming met het lokaal bevoegd gezag zo veel als mogelijk te kiezen voor digitaal wijkagenten. De samenstelling van elk basisteam wordt bepaald in de driehoek.

[6] Kamerstukken II 2021–2022, 35925 VI, nr. 16

District	Extra (digitaal) wijkagenten	Nieuw totaal wijkagenten
IJsselland	4,3	107
Twente	5,0	128
N.O. Gelderland	6,6	165
Gelderland Midden	5,6	142
Gelderland Zuid	4,5	114
TOTAAL	26	656

Wijkagenten in fte

4.1.2 Overige formatiewijzigingen

Naast de geschetste sterkteherverdeling en -uitbreiding van de districten (basisteams) zijn er ook binnen de andere onderdelen van de politie enkele formatiewijzigingen. Onderstaande formatiewijzigingen zijn weergegeven in fte. Nadat de operationele capaciteit bestuurlijk is vastgesteld, wordt de vertaling gemaakt naar functies per team. De formatiewijzigingen zijn gericht op het:

- versterken van het slachtofferloket met 1,3 fte, gefinancierd vanuit landelijk budget, ondergebracht binnen de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS);
- versterken van het operationeel centrum[1] met 19,5 fte, gefinancierd vanuit extra (gelabelde) gelden uit het coalitieakkoord, ondergebracht binnen de Dienst Regionaal Operationeel Centrum (DROC);
- versterken van Camera in Beeld met 3,0 fte, gefinancierd vanuit zowel een bijdrage vanuit andere eenheden (2,6 fte) als een eigen bijdrage (0,4 fte), ondergebracht binnen de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS);
- versterken van de integrale aanpak van het voorkomen van jeugdcriminaliteit in kwetsbare gebieden: *preventie met gezag*. Landelijk is bepaald dat de gemeenten Arnhem, Enschede en Nijmegen in aanmerking komen voor een subsidie. Het traject voor Arnhem (1 fte) is afgerond, het traject voor de twee andere gemeenten loopt nu.
- versterken van de control-functie met 4,0 fte, gefinancierd door het Politie Dienstencentrum, ondergebracht binnen de Eenheidsstaf.

4.1.3 Platform Web & Wijk

Het werk dat op basisteams afkomt wordt steeds complexer. De maatschappij ontwikkelt zich in een rap tempo. De virtuele en fysieke wereld zijn geen gescheiden werelden meer en stellen politiewerk in de basisteams voor nieuwe uitdagingen. Online bedreigingen kunnen tegenwoordig leiden tot geweld tegen (publieke) personen en daders maken dagelijks door heel Nederland honderden slachtoffers door bijvoorbeeld helpdeskfraude. Andere voorbeelden van de nieuwe werkelijkheid zijn digitale oproepen tot rellen, het verspreiden van desinformatie om maatschappelijke onrust te veroorzaken, jeugdgroepen die elkaar via sociale media ophitsen om geweld te plegen maar ook criminele activiteiten als sextortion en doxing. De snelheid waarmee een diversiteit aan vormen van digitale en ondermijnende criminaliteit zich ontwikkelt, maken dat de politie niet alle noodzakelijke expertise en benodigde (tijdelijke) capaciteit voor de aanpak in elk basisteam kan organiseren. Daarvoor richt de politie het platform Web & Wijk in dat basisteams gaat faciliteren zodat de (wijk)agenten zich juist kunnen richten op hun corebusiness: politiewerk voor en met de mensen in de wijk. Het platform krijgt een omvang van 55 fte. De kaders voor de inzet van de capaciteit van het Platform Web & Wijk worden gevormd door dit MJBP. In het jaarverslag zal jaarlijks achteraf aan het bestuurscollege verantwoording worden afgelegd over deze inzet en de bereikte resultaten. Afgestemd op de behoefte zullen we aanvullend tussentijds in de Districtelijke Veiligheidsdoverleggen (DVO's) een terugkoppeling geven over de bereikte resultaten.

Samengevat: het platform Web & Wijk

1. helpt basisteams bij hun (grensoverschrijdend) operationele werk;
2. zorgt dat basisteamleden meer toekomen aan hun werk in en voor de wijk;
3. vergroot de zichtbaarheid van de politie, omdat we beter weten wanneer en waar we moeten zijn - ook in het digitale domein (met in het bijzonder aandacht voor de jeugd);
4. ondersteunt gezagsdriehoeken bij het maken van (datagedreven) operationele keuzes;
5. vermindert verplichte leveringen vanuit basisteams;
6. versterkt de digitale transformatie van het politiewerk en de aanpak van ondermijnende criminaliteit;
7. biedt ontwikkelkansen voor medewerkers.

4.2 Duurzaamheid

Als politie zetten we ons in voor een duurzame organisatie om bij te dragen aan een duurzame samenleving, een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Zeker als een van de grootste werkgevers van Nederland. Landelijk heeft de politie de volgende doelstellingen:

- 60% CO2 reductie in 2030 t.o.v. 1990 en een klimaat neutrale bedrijfsvoering in 2050. Hiertoe is een jaarlijkse CO2-reductie benodigd van: 4.335 ton CO2 en 5,6% van 2023 t/m 2030.
- In lijn met Europese wet- en regelgeving een reductie van 60% van de vervoer-gerelateerde CO2-emissies in 2030, voor zowel het dienstvervoer als ook de werk-gebonden mobiliteit.

Daarnaast is in Oost-Nederland een werkgroep gestart om een verdere bijdrage op het gebied van duurzaamheid te leveren. Faciliteiten als oplaadvoorzieningen, parkeerbeleid, afvalverwerking of aanpassingen van de voedselvoorziening tijdens (grootschalig) politieoptreden zullen ook een bijdrage aan de landelijke opgaven leveren.

4.3 Huisvesting

De politie is sterk in beweging op het gebied van huisvesting. Daarbij heeft zij met verschillende uitdagingen te maken, zoals hogere Europese en nationale ambities op het terrein van duurzaamheid, sterk gestegen en onzekere energiekosten en stijgende kosten van bouw en onderhoud. Daarnaast is er schaarste aan mensen, materieel en grondstoffen in de bouw en aan ruimte voor geschikte locaties. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden heeft de politie een nieuw kader voor huisvesting vastgesteld. Uitvoering geven aan dit kader moet leiden tot herziene huisvestingsplannen per eenheid om uiteindelijk te komen tot een toekomstbestendige huisvesting voor het korps. In de komende jaren zal actief gestuurd worden op het geheel van de huisvestingsplannen om ook met de realisatie binnen het kader te blijven. Dit vraagt om (her)prioriteren in ambities en goede sturing op de gehele vastgoedportefeuille en het daarmee samenhangende projectenportfolio. De eenheid Oost-Nederland zal dit plan conform planning opleveren en er zowel in de beleidsperiode 2024-2027 als de jaren daarna uitvoering aan geven.

4.4 Wetboek van strafvordering

Aan het eind van de beleidsperiode wordt het nieuwe Wetboek van strafvordering ingevoerd. Dit is noodzakelijk omdat het wetboek uit 1926 steeds minder houvast biedt voor de huidige strafrechtspleging. Met circa 150 (grote) wijzigingen is het wetboek onoverzichtelijk geworden. Op cruciale onderdelen bevat het huidige wetboek niet het geldende recht zoals dat in de rechtspraak is ontwikkeld (verschoningsrecht, smartphone jurisprudentie). Daarnaast is op veel punten stroomlijning en vereenvoudiging mogelijk, de opsporing en het strafproces kunnen efficiënter en het wetboek is onvoldoende voorbereid op de introductie van nieuwe technologieën voor communicatie, verslaglegging en opsporing. De invoering heeft de komende jaren veel voeten in de aarde voor de politieorganisatie. Zo heeft de implementatie een forse impact op de werkprocessen, leeropgave, informatievoorziening en facilitaire zaken. De leeropgave houdt bijvoorbeeld in dat korpsbreed 48.500 politiemedewerkers bijgeschoold moeten worden. De politie heeft na vaststelling van de wet door de Tweede Kamer (naar verwachting medio 2024) drie jaar nodig voor de realisatie van de voorzieningen (analyse, afstemmen, bouwen, testen, etc.). De invoering levert uiteindelijk een belangrijke impuls op van de strafvorderlijke kennis en van de kwaliteit van de opsporing, een meer passend wetboek, verbetering van ketenprocessen en digitalisering van processen (Digitaal Procesdossier, Digitale handtekening, Multimedia).

5. Bijlagen

Bijlage 1 Sterkteverdeling

District / Dienst	HBVS+ 2023	Uitbreiding	Operationele sterkte	Waarvan min. aantal (digitale) wijkagenten
IJsselland	598,8	12,8	611,6	107
Twente	792,6	16,6	809,2	128
N.O. Gelderland	880,9	18,9	899,8	165
Gelderland Midden	830,8	20,1	850,9	142
Gelderland Zuid	650,5	13,5	664,1	114
Dienst Regionale Recherche	nvt	-	1.030,6	nvt
Dienst Regionale Intelligence Organisatie	nvt	-	450,7	nvt
Dienst Regionale Operationele Samenwerking	nvt	3,9	789,8	nvt
Dienst Regionaal Operationeel Centrum	nvt	19,5	159,0	nvt
Platform Web & Wijk	nvt	55,0	55,0	nvt
Aspiranten (tellen niet mee in operationele sterkte)	nvt	(-110)	(449)	nvt
Overige onderdelen (waaronder ZSM)	nvt	-	68,7	nvt
TOTAAL	**3.753,7**	**160,4**	**6.389,4**	**656**

District / Basisteam	HBVS+ 2023	Uitbreiding	Operationele sterkte	Waarvan min. aantal (digitaal) wijkagenten
IJsselland				
IJsselland Noord	115,9	3,0	118,9	27
IJsselland Zuid	163,8	3,8	167,7	32
Vechtdal	87,0	2,5	89,5	22
Zwolle	145,7	3,5	149,2	26
DR	69,3		69,3	
Flexteam	15,0		15,0	
Leiding	2,0		2,0	
totaal district	598,8	12,8	611,6	107

District / Basisteam	HBVS+ 2023	Uitbreiding	Operationele sterkte	Waarvan min. aantal (digitaal) wijkagenten
Twente				
Enschede	234,0	5,0	238,9	33
Noordoost Twente	85,9	2,5	88,4	20
Twente Midden	165,1	3,8	168,9	32
Twente Noord	117,3	3,0	120,3	24
Twente West	77,3	2,3	79,7	19
DR	96,0		96,0	
Flexteam	15,0		15,0	
Leiding	2,0		2,0	
totaal district	792,6	16,6	809,2	128

District / Basisteam	HBVS+ 2023	Uitbreiding	Operationele sterkte	Waarvan min. aantal (digitaal) wijkagenten
N.O. Gelderland				
Achterhoek Oost	117,7	2,8	120,5	26
Achterhoek West	153,3	3,4	156,7	34
Apeldoorn	180,9	3,8	184,7	33
IJsselstreek	118,6	2,8	121,4	25
Veluwe Noord	107,1	2,7	109,8	27
Veluwe West	88,6	3,4	92*	20
DR	97,8		97,8	
Flexteam	15,0		15,0	
Leiding	2,0		2,0	
totaal district	880,9	18,9	899,8	165

**Inclusief bestuurlijk amendement: compensatie basisteam Veluwe West (0,9 fte) t.l.v. overige basisteams uit NOG*

District / Basisteam	HBVS+ 2023	Uitbreiding	Operationele sterkte	Waarvan min. aantal (digitale) wijkagenten
Gelderland Midden				
Arnhem Noord	156,8	3,7	160,5	19
Arnhem Zuid	98,6	2,7	101,3	16
Ede	118,7	3,0	121,8	23
IJsselwaarden	55,6	1,9	57,6	11
Rivierenland Oost	70,6	2,2	72,8	17
Rivierenland West	64,8	2,1	66,9	19
Veluwe Vallei Noord	82,5	2,4	84,9	23
Veluwe Vallei Zuid	66,8	2,1	69,0	14
DR	99,2		99,2	
Flexteam	15,0		15,0	
Leiding	2,0		2,0	
totaal district	830,8	20,1	851,0	142

District / Basisteam	HBVS+ 2023	Uitbreiding	Operationele sterkte	Waarvan min. aantal (digitaal) wijkagenten
Gelderland Zuid				
De Waarden	191,2	4,3	195,5	45
Nijmegen Noord	111,3	2,9	114,2	16
Nijmegen Zuid	134,7	3,3	138,0	22
Tweestromenland	118,7	3,0	121,7	31
DR	77,7		77,7	
Flexteam	15,0		15,0	
Leiding	2,0		2,0	
totaal district	650,5	13,5	664,1	114

TOTAAL DISTRICTEN	**3.753,7**	**82,0**	**3.835,8**	**656**

Nog niet verwerkt: 3 x 1 fte i.h.k.v. 'preventie met gezag' in resp. GLM, GLZ en TWN

Dienst / Afdeling	HBVS+ nvt	Uitbreiding	Operationele sterkte	wijkagent nvt
Dienst Regionale Recherche				
Afdeling Generieke Opsporing		-	254,0	
Afdeling Thematische Opsporing		-	203,6	
Afdeling Specialistische Ondersteuning (incl.Cybercrimeteam)		-	440,2	
Afdeling Vreemdelingenpolitie		-	130,8	
Leiding			2,0	
totaal dienst		0,0	1.030,6	

Dienst / Afdeling	HBVS+ nvt	Uitbreiding	Operationele sterkte	wijkagent nvt
Dienst Regionale Intelligence Organisatie				
Afdeling Analyse & Ondersteuning		-	106,2	
Afdeling Analyse & Onderzoek		-	74,0	
Afdeling Intelligence Knooppunten		-	164,1	
Afdeling Regionale Intelligence		-	101,4	
Afdeling B.I.&K.		-	3,0	
Leiding			2,0	
totaal dienst		0,0	450,7	

Dienst / Afdeling	HBVS+ nvt	Uitbreiding	Operationele sterkte	wijkagent nvt
Dienst Regionale Operationele Samenwerking				
Afdeling Conflict en Crisisbeheersing		-	44,2	
Afdeling Regionale Coördinatietaken		-	95,0	
Afdeling Arrestantentaken		-	272,9	
Afdeling Hondenbrigade		-	90,3	
Afdeling Infrastructuur		2,6	162,4	
Afdeling Regionaal Service Centrum		1,3	123,0	
Leiding			2,0	
totaal dienst		3,9	789,8	

Dienst / Afdeling	HBVS+ nvt	Uitbreiding	Operationele sterkte	wijkagent nvt
Dienst Regionaal Operationeel Centrum				
Afdeling Meldkamer		19,5	158,0	
Leiding			1,0	
totaal dienst		19,5	159,0	

Dienst / Afdeling	HBVS+ nvt	Uitbreiding	Operationele sterkte	wijkagent nvt
Overige Onderdelen				
Afdeling ZSM		-	26,7	
Platform Web & Wijk		55,0	55,0	
Regionale Staf (waaronder VIK)		-	38,0	
Aspiranten (tellen niet mee in operationele sterkte)		(-110)	(449)	
Leiding			4,0	
totaal dienst		55,0	123,7	

TOTAAL DIENSTEN		**78,4**	**2.553,8**	

Bijlage 2 Oost-Nederland in beeld

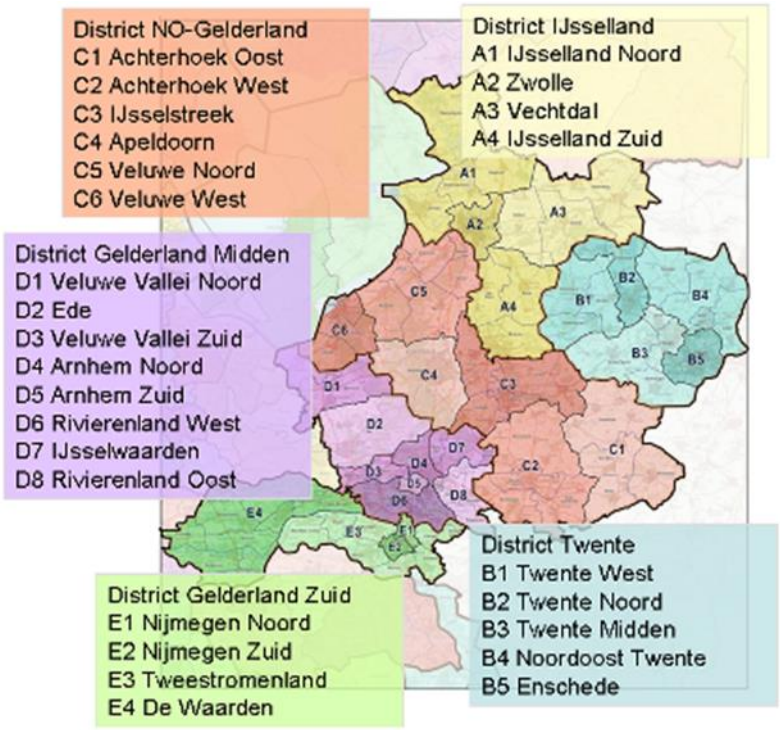

Regioburgemeesters

Adres Regioburgemeester Bruls
Postadres Postbus 20305
2500 EH Den Haag

Behandeld Mariëlle Dinnessen
Telefoon 06-10719016
E-mail Marielle.dinnessen@politie.nl

De burgemeesters in Oost-Nederland

i.a.a.
Hoofdofficier van justitie mw. M.A.J. Kunst
Politiechef mw. J.C. Knol

Onderwerp Ontwerp MJBP
Datum 2 november 2023
Ons kenmerk 20231102MD

Bijlage Vastgestelde ontwerpversie
tbv horen gemeenteraden

Geachte burgemeester, beste collega,

Op 1 november jl. hebben wij gesproken over het Ontwerp Meerjaren Beleidsplan voor de politie Oost-Nederland (MJBP). Bijgaand treft u het door het bestuurscollege vastgestelde document aan, waarmee u zoals de wet voorschrijft uw gemeenteraad kunt horen.

Inhoud op hoofdlijnen
De prioriteiten van alle 76 gemeenten wegen mee in dit regionale beleidsplan van de politie. De strategische thema's in het ontwerp-MJBP zijn dan ook gebaseerd op een analyse van alle gemeentelijke Integrale Veiligheidsplannen (IVP) in onze regio alsmede de districtelijke strategische agenda's en het veiligheidsbeeld van de politie in Oost-Nederland.
De formatie van de politie stijgt komende jaren met 160fte; de sterkteverdeling is een verplicht onderdeel van het MJBP. Om de capaciteit van de politie zo goed mogelijk aan te laten sluiten op het werk dat op de teams afkomt, is -volgens bestaande afspraak tussen alle gezagsdragers in onze regio- de sterkte opnieuw over de basisteams verdeeld. Vanzelfsprekend is daarbij de wijkagentennorm 1:5000 inwoners toegepast.
Voor verdere inhoud verwijs ik gemakshalve naar het hoofddocument.

Procedure en context
Voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het nieuwe MJBP, gepland in maart 2024, horen de burgemeesters hun gemeenteraden over het ontwerp-MJBP (art 38b, lid 2 Politiewet) om te toetsen of de raad uit de voeten kan met het door alle gezagsdragers vastgestelde ontwerp-beleidsplan. Daarbij is het goed om duidelijk te communiceren over het aggregatieniveau van dit regionale plan en de ruimte die daarnaast bestaat om lokale prioriteiten aan te pakken die niet persé regio-brede aandacht van de politie vergen. In het driehoeksoverleg worden afspraken gemaakt over de lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding. Voor de dagelijkse aansturing van de politie kan de gemeenteraad de burgemeester wensen meegeven die hij of zij in de lokale driehoek aan de orde kan stellen. De burgemeester is wat betreft sturing op de politie, intermediair voor de gemeenteraad. De burgemeester kan in de raad ter verantwoording worden geroepen over het door hem of haar gevoerde gezag op de politie (art. 15 Politiewet).

Ik merk volledigheidshalve op dat het horen in het kader van de politiewet niet hetzelfde is als het horen in de het kader van de ABW (zienswijze, bezwaar, beroep). Zwaarwegende reacties van de gemeenteraden kunnen -voor zover daar regionaal draagvlak voor is bij alle gezagsdragers- nog leiden tot aanpassing van de definitieve tekst. De burgemeester maakt daarbij een afweging aangezien hij/zij zowel verantwoordelijkheid draagt richting de gemeente als voor het regionale geheel.

Gezien de zorgvuldigheid waarmee wij in onze regio tot het voorliggende ontwerp-MJBP zijn gekomen, vertrouw ik erop dat u het plan met uw steun aan uw raad kunt voorleggen.

Graag verneem ik voor het RVO van 15 februari uw reactie via marielle.dinnessen@politie.nl. In het RVO willen we de verzamelde reacties bespreken en bezien of wijzigingen wenselijk zijn, zodat het MJBP in maart definitief kan worden vastgesteld.

Ik wil u, de hoofdofficier van justitie en de politie danken voor alle werk dat is verzet en voor de constructieve en collegiale betrokkenheid bij de totstandkoming van het beleidsplan voor de politie. Samen met de politie en alle andere partners zullen we ook de komende jaren onze bijdrage leveren aan een veilig Oost-Nederland. Ik reken erop dat het nieuwe beleidsplan daaraan zal bijdragen.

Met vriendelijke groet,

H.M.F. Bruls
Regioburgemeester Oost-Nederland

GEMEENTE Arnhem

Regioburgemeester Bruls
T.a.v. Mariëlle Dinnessen
Postbus 20305
2500 EA Den Haag

Datum :
Zaaknummer : 4028925
Contactpersoon : N. Verhoeven
Telefoonnummer : 06 3111 4819

Onderwerp: Meerjarenbeleidsplan Politie Oost Nederland 2024-2027

Geachte heer Bruls,

Op 19 december 2023 ontvingen wij van het College van Burgemeester en Wethouders het Meerjarenbeleidsplan (MJBP) van de politie Oost Nederland voor 2024-2027. Ingevolge art. 38b lid 2 Politiewet kan de raad de burgemeester verzoeken om over het MJBP wensen en/of bedenkingen te uiten naar de politie. Dit doen wij door middel van deze hoorreactie.

Allereerst dankt de gemeenteraad u voor het aanbieden van het MJBP. Het MJBP maakt duidelijk wat de strategische prioriteiten zijn voor de Politie Oost Nederland en geeft aan welke capaciteit daarbij tot de beschikking staat. Hiermee krijgen wij waardevolle informatie die wij kunnen betrekken bij onze controlerende taak ten aanzien van de veiligheid in Arnhem.

Wij hebben ervoor gekozen om geen wensen en/of bedenkingen op te nemen in de zienswijze ten aanzien van het MJBP. De prioriteiten van het MJBP reflecteren een belangrijk deel van de Arnhemse veiligheidsopgave en de nieuwe sterkteverdeling binnen de eenheid doet recht aan wat Arnhem nodig heeft. Tevens is vanuit de aanpak Preventie met Gezag de politie versterkt en zorgt ook de uitvoering van de motie Hermans de komende jaren voor een impuls. Daarmee is wat ons betreft sprake van voldoende kader om een robuuste politie-inzet in Arnhem voor de komende jaren mogelijk te maken.

Uiteraard gaat het voor de Arnhemmers en daarmee ook voor ons uiteindelijk om de zichtbare inzet van de politie op straat. Die is cruciaal. Wij zullen ervoor blijven waken dat hetgeen hier in het MJBP is opgenomen zich concreet vertaalt in de Arnhemse wijken.

Tot slot maken wij graag van deze gelegenheid gebruik om onze waardering uit te spreken voor het werk dat agenten dag en nacht verzetten voor een veilig Arnhem.

Hoogachtend,
Gemeenteraad van Arnhem
de griffier de burgemeester

Beste collega’s,

Komende week behandelen wij in de raad in Zevenaar het ontwerp meerjarenbeleidsplan politie-eenheid Oost Nederland. Het college heeft hier een zienswijze op geschreven en legt deze zoals gebruikelijk voor aan de raad. De gemeenteraad in Zevenaar maakt zich in grote meerderheid zorgen over de afname van politiecapaciteit en men is voornemens de zienswijze brief te laten aanpassen waarin in scherpe bewoording wordt aangegeven dat men de vermindering van capaciteit onacceptabel vindt.

De partijen realiseren zich dat enkel een signaal uit Zevenaar weinig tot geen zoden aan de dijk zal zetten en hebben daarom gevraagd al voor de behandeling in de raad (9 van de 11 fracties (oftewel 24 van de 27 raadszetels) ondersteunen het amendement en deze oproep) het amendement maar vooral de oproep die erin gedaan wordt in de regio onder de aandacht te brengen van de raden. Men wil liever niet wachten tot na de raad met deze oproep, omdat enkele van jullie komende week al vergaderen over het meerjarenbeleidsplan en dan zou deze oproep aan collega-raadsleden te laat zijn.

Kortom, zou ik u mogen vragen deze oproep binnen uw raad te delen? Het amendement en de zienswijze die Zevenaar in wilde dienen voeg ik voor de compleetheid toe. Uiteraard is ook alles terug te vinden in ons RIS, te raadplegen via onze website.

Bij voorbaat dank voor jullie medewerking,

Met vriendelijke groet,

Inge van Dijk
Griffier

I.vanDijk@zevenaar.nl
Kerkstraat 27, 6901 AA Zevenaar
Postbus 10, 6900 AA Zevenaar T:
0316-595479 www.zevenaar.nl

GEMEENTE ZEVENAAR

Regioburgemeester Oost-Nederland
Dhr. drs. H.M.F. Bruls
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

datum	1 februari 2023
zaaknummer	Z/23/460720/UIT/23/1189154
onderwerp	Zienswijzebrief gemeente Zevenaar op ontwerp meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland 2024-2027
contactpersoon	Dhr. T. Barten

Geachte heer Bruls,

Op 3 november 2023 ontving de burgemeester het ontwerp meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de Politie Oost- Nederland (hierna: beleidsplan). De burgemeester bespreekt het beleidsplan in het Districtelijk Veiligheidsoverleg en legt het voor aan zijn gemeenteraad. De gemeenteraad van Zevenaar dient een zienswijze in waarover wij u informeren.

Inhoudelijk komt de zienswijze op de volgende punten neer:

1. *Prioriteiten*
   De gemeente Zevenaar stemt in met de gestelde prioriteiten en de ontwikkelingen zoals omschreven in voorliggend beleidsplan. De prioritering in het MJBP sluit aan bij het integraal veiligheidsagenda (IVA) van Zevenaar, waarin de thema's digitale veiligheid, ondermijning en zorg en veiligheid geprioriteerd zijn.

2. *Politiecapaciteit*
   De Gemeenteraad van Zevenaar betreurt het dat de operationele capaciteit van het Basisteam Rivierenland-Oost, waaronder de gemeente Zevenaar valt, verlaagd wordt met 3 fte. Ondanks het feit dat de totale capaciteit van de Politie-Eenheid Oost-Nederland verhoogd wordt. De gemeenteraad wil dat de basispolitiezorg in de gemeente Zevenaar gewaarborgd blijft, ondanks de daling van de capaciteit. De gemeenteraad gaat ervan uit dat de Politie-Eenheid Oost-Nederland deze basiszorg garandeert. Met de verkenning voor de samenvoeging van de basisteams Rivierenland-Oost en IJsselwaarden hopen we de slagkracht in ons gebied te vergroten. Wij blijven dit proces volgen.

Wij willen de veiligheid in onze gemeente waarborgen en, hier willen we in gezamenlijkheid aan werken. Wij hopen dat de punten uit de zienswijze meegenomen worden in de uitvoering van het beleidsplan.

Met vriendelijke groet,
Namens de gemeenteraad van Zevenaar,

De Griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Amendement Aanscherpen zienswijze meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland

De ondergetekende(n) stel(t)(len) volgend amendement voor bij voorstel Z/23/460720 “Ontwerp meerjarenbeleidsplan Politie Oost-Nederland 2024-2027”:

De raad besluit:

1. De zienswijze met kenmerk Z/23/460720/UIT/23/1189154 ten aanzien van het ontwerp meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de Politie-Eenheid Oost-Nederland kenbaar te maken aan de regioburgemeester.

Wordt gewijzigd in:

1. De zienswijze met kenmerk Z/23/460720/UIT/23/1189154 ten aanzien van het ontwerp meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de Politie-Eenheid Oost-Nederland kenbaar te maken aan de regioburgemeester **met dien verstande dat bijlage “Zienswijzebrief gemeente Zevenaar op ontwerp meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland” als volgt wordt aangepast:**

2. Politiecapaciteit
De Gemeenteraad van Zevenaar vindt het onacceptabel dat de begrootte operationele capaciteit van het Basisteam Rivierenland-Oost, waaronder de gemeente Zevenaar valt, voor de tweede opeenvolgende meerjarenbeleidsplan verlaagd wordt, vorige keer met ongeveer 10 fte, ditmaal met 3 fte. Ondanks het feit dat de totale capaciteit van de Politie-Eenheid Oost-Nederland wordt verhoogd.

Het afschalen van capaciteit vinden wij gezien de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en dreigingen volstrekt onacceptabel. De gemeenteraad van Zevenaar maakt zich ernstige zorgen over het veiligheidsniveau van onze en omliggende gemeenten.

De praktijk leert dat de begrootte theoretische capaciteit niet altijd een afspiegeling is van de daadwerkelijke beschikbare bezetting. De gemeenteraad maakt zich dan ook ernstig zorgen of de politie in onze regio over voldoende capaciteit beschikt om haar taken naar behoren te kunnen uitvoeren.

De gemeenteraad eist dat de basispolitiezorg in de gemeente Zevenaar gewaarborgd blijft en dat Politie-Eenheid Oost-Nederland, wanneer extra politiecapaciteit nodig is, tijdelijk extra capaciteit ter beschikking stelt om te zorgen dat veiligheidsniveau gewaarborgd blijft.

De gemeenteraad realiseert zich dat het niet alleen een probleem van onze gemeente is, maar van de hele regio. Derhalve roepen wij Politie-Eenheid Oost-Nederland op dit te adresseren op landelijk niveau, en de benodigde stappen te ondernemen om voor dit probleem de benodigde aandacht en uiteindelijk middelen te realiseren.

Wij blijven dit proces volgen en worden graag op de hoogte gehouden van de vorderingen.

Toelichting
Tijdens de behandeling van het meerjarenbeleidsplan werd duidelijk dat diverse fracties zich ernstig zorgen maken om de verlaging van de operationele capaciteit van Basisteam Rivierenland-Oost. De opgestelde zienswijze doet volgens de indieners geen recht aan de zorgen die wij ons maken over het veiligheidsniveau en de basispolitiezorg. Om deze reden stellen wij voor een stevigere zienswijze in te dienen om een signaal af te geven aan Politie Gelderland-Oost.

Zevenaar, [datum raadsvergadering]

VVD Zevenaar, Peter Vos
Lokaal Belang, Tjeerd Boekhorst
PvdA, Nathani Niebuur-Sluiter
D66, Ben van Bindsbergen
WijZZ, Nanne van Dellen
SP Zevenaar, Lotte van der Velden
Sociaal Zevenaar, Huub Meijer
GroenLinks, Micha van Aken
CDA, Jojanneke de Nooij

Dit amendement is aangenomen / verworpen in de vergadering van [verder invullen door griffie].

Stemverhouding: Fracties voor: Fracties tegen:

De griffier, De voorzitter,

Van: Bert Kuiper
Verzonden: zaterdag 13 januari 2024
Onderwerp: Veiligheidsplan en Meerjarenbeleidsplan Politie Oost

Geachte leden van de raad van Arnhem,

U bespreekt op 17 januari de aangegeven plannen in uw raad. In de nieuwsbrief wordt de mogelijkheid om in te spreken aangegeven.
Door verblijf in het buitenland ben ik niet in de gelegenheid in te spreken. Bij deze neem ik de vrijheid schriftelijk in te spreken.

Er is terecht veel aandacht voor zware vormen van criminaliteit. Kleine vergrijpen krijgen nauwelijks of geen aandacht. Onze jeugd groeit op in de Nederlandse gedoog context. Het is verboden maar wij handhaven het niet. Er wordt massaal door het rode licht gelopen en gefietst, tegen de richting in gefietst (zeer gevaarlijk), in het winkelgebied gefietst, in het donker zonder licht gefietst enz. enz. Ook het straffeloos stallen van fietsen bij het bord 'fietsen worden verwijderd' heeft tot gevolg dat niemand er zich iets van aantrekt. Recent kwam de mededeling dat je niet in de parken mag fietsen maar dat het niet zal worden gehandhaafd. Wat een idiote berichtgeving. Onze jeugd groeit op in de wetenschap dat je zelf mag bepalen aan welk verbod je je wel of niet houdt. Zo kan de criminaliteit in het latere leven beginnen.
De politie is volledig uit het openbaar gebied verdwenen. Bij BOA's is het onduidelijk wat zij wel en niet moeten of kunnen doen. Vragen aan de burgemeester over de taken van BOA's van meer dan een jaar geleden blijven onbeantwoord.

ALSTUBLIEFT, LEDEN VAN DE RAAD. DRING AAN ER OP AAN DAT OOK IN HET OPENBAAR GEBIED WORDT GEHANDHAAFD. VRIJHEID EN BLIJHEID IS EEN GROOT GOED. HET HANDHAVEN VAN GRENZEN ECHTER OOK.

Met vriendelijke groet,

Bert Kuiper

Voorzitter Platform Arnhemse Centrumring

RAADSKAMERADVIES

Raadsvoorstel 24 januari 2024

Vaststellen van de Verordening tot wijziging van de Re-integratieverordening

Zaaknummer:	4030908
Portefeuillehouder:	Lauriks
Resultaat van bespreking:	

Aan de gemeenteraad, 24 januari 2024

De gemeenteraad wordt voorgesteld om te besluiten tot wijziging van de Re-integratieverordening.

Landelijk zijn er onder de noemer van Breed Offensief een aantal wijzigingen doorgevoerd in de Participatiewet. De laatste onderdelen van het wetsvoorstel breed offensief zijn ingegaan op 1 juli 2023. Met het aanpassen van de verordening werken we volgens, in overeenstemming met de landelijke wet- en regelgeving.
De verordening is opgesteld in afstemming met de regiogemeenten. Op deze manier zijn de afspraken voor inwoners en werkgevers zo veel mogelijk geharmoniseerd in de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland. De Adviesraad Werk en Inkomen is betrokken bij de uitvoering van de verordening. De aanpassingen hebben voor Arnhem geen financiële effecten.

In het raadsvoorstel wordt de volgende kanttekening vermeldt:
Zorgt voor afwijking met het UWV voor het onderdeel persoonlijke ondersteuning De gewijzigde Participatiewet kent een aantal nieuwe varianten van persoonlijke ondersteuning. De term interne werkbegeleider/werkbegeleiding is hierbij nieuw. Het UWV kent deze niet. Hiermee werken we op dit punt in de arbeidsmarktregio dus niet geharmoniseerd met het UWV.
Ter verduidelijking hiervan, als gevolg van de gewijzigde Participatiewet wijken alle gemeente hierin op dezelfde wijze af van het UWV. Voor deze wijziging hadden het UWV en gemeenten wel dezelfde vormen van persoonlijke ondersteuning (dit heette eerst jobcoaching) maar zaten er in de uitvoering (bijvoorbeeld duur toewijzing) verschillen, ook voor deze wijziging was er dus als geen sprake van harmonisatie tussen gemeente en UWV.
De consequenties van deze discrepantie zijn met name voor werkgevers: bij inwoners met een UWV-uitkering en inwoners met een Participatiewet-uitkering krijgen zij te maken met net wat andere vormen van persoonlijke ondersteuning. Het Werkgeversservicepunt is er om werkgevers hierbij te faciliteren en te ondersteunen.

Gezien de technische en uitvoerende aard van het voorstel heeft het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering van 24 januari 2023

De raadsadviseur, De voorzitter,

P. Wielaard K. Koorn

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4030908

Onderwerp: Wijziging Re-integratieverordening

Kernboodschap

Landelijk zijn er onder de noemer van Breed Offensief een aantal wijzigingen doorgevoerd in de Participatiewet. Als gevolg hiervan moet de Arnhemse Re-integratieverordening aangepast worden. Deze wijzigingen sluiten goed aan bij de huidige werkwijze binnen de gemeente Arnhem.

Voorstel

1. Het besluit tot wijziging van de Re-integratieverordening conform bijgevoegd concept vast te stellen.

Inleiding

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet is op 29 november 2022 aangenomen door de Eerste Kamer en de laatste onderdelen van deze landelijke agenda zijn in werking getreden per 1 juli 2023.

Als gevolg hiervan passen wij onze Re-integratieverordening aan. De grootste wijziging, op grond van de gewijzigde Participatiewet, is dat er een aantal nieuwe varianten van persoonlijke ondersteuning zijn. De term interne werkbegeleider/werkbegeleiding is hierbij nieuw. Daarnaast moeten een aantal zaken, zoals bijvoorbeeld het ondersteuningsaanbod en het administratieve proces voor de aanvraag van loonkostensubsidie, expliciet vastgelegd worden in de verordening. Dit zijn technische wijzigingen in de verordening.

De verordening is opgesteld in afstemming met de regiogemeenten. Op deze manier zijn de afspraken voor inwoners en werkgevers zo veel mogelijk geharmoniseerd in de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland.

De meeste wijzigingen uit Breed Offensief waren in Arnhem al de praktijk. Denk hierbij aan afschaffen kostendelersnorm voor inwonende jongeren, de inzet van een proefplaatsing en persoonlijke ondersteuning en het extra stimuleren van de inzet van loonkostensubsidie. Bij het afschaffen van de zoektermijn voor jongeren gaan we verder dan landelijk voorgeschreven wordt. In september 2023 hebben wij de raad uitgebreid geïnformeerd over de stand van zaken werk en participatie.

Arnhem GEMEENTE

Beoogd effect

Werken volgens de gewijzigde Participatiewet.

Argumenten

1.1 *Met deze wijzigingen sluiten we aan op de landelijke wet- en regelgeving*
De laatste onderdelen van het wetsvoorstel breed offensief zijn ingegaan op 1 juli 2023. Met het aanpassen van onze verordening werken we conform de landelijke wet- en regelgeving.

1.2 *Het vaststellen van de wijzing van de verordening is een verantwoordelijkheid van de gemeenteraad*
Het college heeft de gewijzigde beleidsregels vastgesteld. Dit is gebeurd onder voorbehoud van vaststelling van de wijziging van de verordening door de gemeenteraad.

1.3 *De wetswijzing sluit goed aan op de reeds bestaande werkwijze in Arnhem*
Een aantal onderdelen uit gewijzigde Participatiewet waren in Arnhem al de praktijk. Denk aan het afschaffen van de kostendelersnorm en het schrappen van de zoektermijn voor jongeren. Persoonlijke ondersteuning, proefplaatsing en de inzet van loonkostensubsidie waren al regionaal geharmoniseerd en uitgewerkt.

1.4 *Dit zorgt voor geharmoniseerde afspraken in de regio voor werkgevers en inwoners*
De wijzigingen die samenhangen met de invoering van breed offensief zijn gedaan in afstemming met de gemeenten in Midden-Gelderland. Dit zorgt voor uniformiteit voor inwoners en werkgevers in de arbeidsmarkt.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Zorgt voor afwijking met het UWV voor het onderdeel persoonlijke ondersteuning*
De gewijzigde Participatiewet kent een aantal nieuwe varianten van persoonlijke ondersteuning. De term interne werkbegeleider/werkbegeleiding is hierbij nieuw. Het UWV kent deze niet. Hiermee werken we op dit punt in de arbeidsmarktregio dus niet geharmoniseerd met het UWV.

Participatie

De Adviesraad Werk en Inkomen is betrokken bij de uitwerking. Vanuit een idee van de Adviesraad is een regionale sessie georganiseerd voor professionals in de uitvoering.

Financiën

De aanpassingen van het wetsvoorstel hebben voor Arnhem geen financiële effecten. Veel is een formalisering van hoe we al werken in Arnhem.
Incidenteel hebben de wijzigingen gevolgen voor de processen en systemen die binnen het bedrijfsbureau gewijzigd moeten worden. In de decembercirculaire 2022 is hiervoor € 153.000 beschikbaar gesteld. Dit geld is besteed om capaciteit in te huren om de noodzakelijke aanpassingen te verrichten.

Uitvoering

Afstemming in de regio om tot nieuwe geharmoniseerde uitvoeringsafspraken te komen heeft veel tijd gekost. Regionaal is afgesproken om vanaf 1 november 2023 conform de nieuwe afspraken te gaan werken. Omdat implementatie in de Arnhemse uitvoeringspraktijk pas op 1 januari 2024 gereed is (alle werkprocessen en brieven moeten aangepast worden), is ervoor gekozen de aangepaste verordening en beleidsregels op 1 januari 2024 in werking te laten treden.

Communicatie

Op overheid.nl worden na vaststelling de verordening en beleidsregels gepubliceerd. De regionale uitvoeringsafspraken worden gecommuniceerd via dennis-instrumentengids. Deze zijn bedoeld voor werkgevers, jobcoachorganisaties etc. Voor de uitvoering van Werk & Inkomen is regionaal een webinar georganiseerd.

Bijlage

- Geconsolideerde versie gewijzigde Re-integratieverordening

Besluit van	
Zaaknummer	4030908

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 januari 2024, zaaknummer 4030908;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet en artikel 8a van de Participatiewet;

besluit:

vast te stellen de

VERORDENING TOT WIJZIGING VAN DE RE-INTEGRATIEVERORDENING

Artikel I Wijziging van de verordening
De verordening wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 1 wordt onderdeel g vernummerd tot l, en worden vijf nieuwe onderdelen ingevoegd, die komen te luiden:

g. arbeidsbeperking: door ziekte of een gebrek belemmerd worden bij het verkrijgen van een baan of het verrichten van arbeid;
h. interne werkbegeleiding: door een collega geboden dagelijkse werkbegeleiding op de werkvloer omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren, en waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek;
i. jobcoaching: door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen behorend tot de doelgroep en aan werkgevers;
j. overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de wet;
k. persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de wet en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de wet;

B. In artikel 6 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Het vierde en vijfde lid worden vervangen en komen te luiden:

4. Het college kan een voorziening weigeren als:
   a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep;

b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;
c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;
d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of
e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening;
f. het subsidie- of budgetplafond, dat voor de betreffende voorziening is vastgesteld, is bereikt.

5. Het college biedt de goedkoopst adequate voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die in het kader van het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. Het college houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de wet.

b. Het zesde lid vervalt.

C. In artikel 9 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het eerste lid wordt de zinssnede ‘aan aan een persoon’ vervangen door: ‘aan een persoon aan’;

b. In het derde lid wordt na het zinsdeel ‘loonkostensubsidie op grond van artikel 10d van de wet,’ de volgende tekst ingevoegd: ’persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 11,’;

c. Het vierde en vijfde lid worden vervangen en komen te luiden:

4. Ten behoeve van de in het vorige lid genoemde persoonlijke ondersteuning en aanpassing van de werkplek ontvangt de werkgever in afwijking van de artikelen 11 tot en met 11c, een vaste vergoeding ten bedrage van de rijksvergoeding die de gemeente ontvangt voor beschut werk. Deze vergoeding wordt niet afgebouwd en wordt ingezet zolang het nodig is.
5. Het college biedt de voorziening Activerend werk of een vergelijkbare voorziening aan tot het moment dat de dienstbetrekking beschut werk aanvangt.”

D. Artikel 10 wordt vervangen en komt te luiden:

Artikel 10 Loonkostensubsidie

1. Het college verstrekt loonkostensubsidie overeenkomstig artikel 10d, van de wet.
2. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast

te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de wet.
3. Het college stelt binnen 12 weken na ontvangst van een aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet.
4. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie in acht.

E. Artikel 11 wordt vervangen en komt te luiden:

Artikel 11 Algemene bepalingen over persoonlijke ondersteuning bij werk

1. Het college kan indien een werkgever een dienstverband aangaat met een persoon die behoort tot de doelgroep en waarvan is vastgesteld dat hij zonder persoonlijke ondersteuning niet in staat is de door de werkgever opgedragen taken te verrichten persoonlijke ondersteuning bij werk inzetten.
2. Persoonlijke ondersteuning bij werk wordt alleen ingezet indien er sprake is van een arbeidsovereenkomst van ten minste 6 maanden voor ten minste 8 uur per week,
3. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan verstrekt worden in de vorm van een subsidie aan de werkgever voor:
   a. interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider in dienst van de werkgever, of
   b. jobcoaching door een jobcoach in dienst van de werkgever.
4. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan verstrekt worden in de vorm van jobcoaching in natura door middel van een erkende jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van de gemeente, of een erkende jobcoach die werkzaam is bij een jobcoachorganisatie waarbij de gemeente de uitvoering van de jobcoaching heeft ingekocht.
5. Persoonlijke ondersteuning bij werk wordt ingezet voor de duur van maximaal 3 jaar. In specifieke situaties kan de inzet van persoonlijke ondersteuning verlengd worden als het college van oordeel is dat persoonlijke ondersteuning nog noodzakelijk is.
6. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan in afwijking van het eerste lid ook worden aangeboden bij een proefplaatsing als bedoeld in artikel 13b.
7. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk kan bij het college worden ingediend door belanghebbende of zijn werkgever. Het college kan hiervoor een aanvraagformulier vaststellen.
8. Een aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen 4 weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen, tenzij voorafgaand aan of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
9. Het college bepaalt na overleg met belanghebbende, en indien van toepassing met de werkgever, welke vorm van persoonlijke ondersteuning bij werk, bedoeld in het tweede en derde lid, het beste kan bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
10. Het college onderzoekt, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de belanghebbende, in daartoe voorkomende gevallen de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid,

jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de wet. “

F. Na artikel 11 worden drie nieuwe artikelen ingevoegd die komen te luiden:

Artikel 11a Subsidie voor interne werkbegeleiding

1. Het college kan op aanvraag van de werkgever een subsidie als bedoeld in artikel 11, derde lid, onder a verlenen aan de werkgever voor het organiseren van interne werkbegeleiding, als een persoon uit de doelgroep voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding die de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat.
2. De interne werkbegeleider die de persoonlijke ondersteuning verzorgt dient met succes een HARRIE-training of andere erkende jobcoachtraining te hebben afgerond.
3. De hoogte van de subsidie per jaar wordt berekend door het aantal begeleidingsuren van het regime laag als bedoeld in artikel 11c, vierde lid, onder a, te vermenigvuldigen met het maximale uurtarief zoals bedoeld in artikel 11c, vijfde lid.
4. De hoogte van de subsidie tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. In 2024 is dit € 301,- per maand met een maximum van € 1.204,- Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
5. De subsidie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.
6. Het in artikel 11 bepaalde is van toepassing op de subsidie voor interne werkbegeleiding.

Artikel 11b Subsidie voor jobcoach in dienst van werkgever

1. Het college kan op aanvraag van de werkgever een subsidie als bedoeld in artikel 11, derde lid, onder b verlenen aan de werkgever voor het organiseren van jobcoaching door een jobcoach in dienst van de werkgever.
2. Een jobcoach die de in het eerste lid bedoelde persoonlijke ondersteuning verzorgt dient minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching te hebben.
3. De hoogte van de subsidie per jaar wordt berekend door het aantal begeleidingsuren van het regime midden als bedoeld in artikel 11c, vierde lid onder b, te vermenigvuldigen met het maximale uurtarief zoals bedoeld in artikel 11c, vijfde lid.
4. De hoogte van de subsidie tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. In 2024 is dit € 501,- per maand met een maximum van € 2.004,- in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
5. De subsidie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.
6. Het in artikel 11 bepaalde is van toepassing op de subsidie voor een jobcoach in dienst van de werkgever.

Artikel 11c Inzet jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie

1. Het college kan ambtshalve of op aanvraag van de werkgever of werknemer, persoonlijke ondersteuning door een jobcoach van een jobcoachorganisatie als bedoeld in artikel 11, vierde lid, inzetten.

2. Een jobcoach die de in het eerste lid bedoelde persoonlijke ondersteuning verzorgt dient minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching te hebben.
3. De omvang en intensiteit van de jobcoaching wordt bepaald op basis van de begeleidingsbehoefte waarbij wordt uitgegaan van drie begeleidingsregimes, te weten licht, midden en hoog.
4. Per begeleidingsregime geldt per begeleidingsjaar een maximum aantal begeleidingsuren:
   a. Licht: voor het eerste jaar maximaal 36 uur, voor het tweede jaar maximaal 27 uur en voor het derde jaar maximaal 18 uur;
   b. Midden: voor het eerste jaar maximaal 60 uur, voor het tweede jaar maximaal 35 uur en voor het derde jaar maximaal 26 uur;
   c. Hoog: voor het eerste jaar maximaal 84 uur, voor het tweede jaar maximaal 42 uur en voor het derde jaar maximaal 34 uur.
5. Er geldt een maximaal uurtarief dat jaarlijks regionaal wordt vastgesteld.
6. De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. Deze bedraagt in 2024 maximaal € 501,- (excl. Btw) per maand met een maximum van € 2.004,- (excl. Btw) in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
7. Het in artikel 11 bepaalde is van toepassing op jobcoaching door een jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie.

G. Na artikel 13a worden vier nieuwe artikelen ingevoegd, die komen te luiden:

Artikel 13b Proefplaatsing

1. Het college kan, als dit door hem noodzakelijk wordt geacht, een persoon die behoort tot de doelgroep die algemene bijstand ontvangt, toestemming verlenen om op een proefplaatsing bij een werkgever onbeloonde werkzaamheden te verrichten met behoud van uitkering.
2. De duur van de proefplaatsing is in beginsel maximaal twee maanden. Indien in deze periode een loonwaardemeting uitgevoerd moet worden, kan de proefplaatsing drie maanden duren. In uitzonderlijke gevallen kan een proefplaatsing verlengd worden tot in totaal maximaal zes maanden als dat in het belang van de re-integratie van de individuele uitkeringsgerechtigde is en naar het oordeel van de gemeente noodzakelijk is op grond van de aard van de beperkingen, de afstand tot de arbeidsmarkt en/of de mate van complexiteit van het werk.
3. Het doel van een proefplaatsing is de inschakeling van de persoon in arbeid bij een werkgever te bevorderen, waarbij de proefplaatsing voor een zo beperkt mogelijke duur wordt ingezet.
4. Voor een proefplaatsing wordt uitsluitend toestemming verleend als:
   a. het college verwacht dat de plaatsing bijdraagt aan het vergroten van de kans op arbeidsinschakeling;
   b. als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt;
   c. de werkzaamheden van de persoon niet al eerder onbeloond door hem bij die werkgever, of diens rechtsvoorganger, zijn verricht tenzij sprake is van veranderde

omstandigheden die naar het oordeel van de gemeente een herhaalde proefplaatsing rechtvaardigen;

d. de werkgever bij aanvang van de proefplaatsing schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaatsing, voor minimaal zes maanden, zonder proeftijd, in dienst zal nemen; en

e. de werkgever ten behoeve van de uitkeringsgerechtigde een aansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten..

5. Het college weigert de toestemming, bedoeld in het eerste lid,
   a. als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder proefplaatsing kan worden aangenomen voor dat werk;
   b. In situaties dat de gemeente gegronde vermoedens heeft dat de werkgever de proefplaatsing oneigenlijk gebruikt of misbruikt.
6. Als de werkzaamheden op de proefplaatsing wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor de toepassing van de maximale periode, bedoeld in het eerste lid, buiten beschouwing gelaten.

Artikel 13c Algemene bepalingen voor vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit, meeneembare voorzieningen

1. Het college kan op aanvraag voorzieningen als vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit en meeneembare voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking die behoort tot de doelgroep.
2. Bij de toekenning van de in het eerste lid bedoelde voorzieningen gelden de volgende voorwaarden:
   a. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
   b. de werkgever biedt een dienstbetrekking aan van minimaal zes maanden, met een minimale arbeidsduur van 8 uur per week;
   c. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
   d. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;
   e. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en
   f. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van uitstroom naar werk.
3. Het college bepaalt na overleg met belanghebbende, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.

Artikel 13d Vervoersvoorziening

1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan een persoon die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.

2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en
   b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.
3. Het college brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.
4. Het in artikel 13c bepaalde is van toepassing.

Artikel 13e. Meeneembare voorziening

1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in eigendom beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan het college besluiten de voorziening in bruikleen te verstrekken.
4. Het in artikel 13c bepaalde is van toepassing.

Artikel II Wijziging van de toelichting bij de verordening

A. De toelichting bij de artikelen 9,10,11 t/m 11c en 13b t/m 13e komt te luiden:

Artikel 9 Beschut werk

Met ingang van 1 januari 2017 is het college verplicht beschut werk aan te bieden aan personen van wie het college, op advies van UWV, heeft vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Die verplichting is begrensd: het aantal jaarlijks te realiseren beschutte werkplekken wordt bij ministeriële regeling bepaald. Bij een lager aantal positieve adviezen van UWV blijft de verplichting beperkt tot dat aantal afgegeven positieve adviezen. Bij een hoger aantal positieve adviezen van UWV blijven de aantallen zoals neergelegd in de ministeriële regeling van toepassing. Naast het bepalen van wie in aanmerking kan komen voor beschut werk (eerste en tweede lid) zijn in deze verordening vastgelegd welke voorzieningen voor arbeidsinschakeling ingezet worden om deze dienstbetrekking mogelijk te maken (derde lid) en welke voorzieningen worden aangeboden tot het moment dat de dienstbetrekking beschut werk aanvangt (vijfde lid). In het vierde lid is opgenomen dat de hoogte van de vergoeding voor persoonlijke ondersteuning en werkplekaanpassing een vast bedrag betreft, gerelateerd aan de rijksvergoeding die de gemeente ontvangt.

Artikel 10 Loonkostensubsidie

Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a, eerste lid en tweede lid, onder c, van de Participatiewet). Door in de verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55).

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen regelt het tweede lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht.

Het derde lid regelt de termijn waarbinnen de loonwaarde wordt vastgesteld.

Het vierde lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt gedoeld op het proces zoals dat door “De normaalste zaak”, een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld. Doel was om de lasten voor werkgevers als gevolg van verschillende werkwijzen door gemeenten te verminderen, door het creëren van één administratief uitvoeringsproces voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen.

Artikel 11 Persoonlijke ondersteuning bij werk
Dit artikel bevat een aantal algemene bepalingen voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk.
Eerste en tweede lid
Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet. Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren. Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (tweede lid).

Derde en vierde lid
Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beiden benoemd. Het tweede en derde lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet). De werkgever kan een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider). Het is mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft.(tweede lid) De gemeente kan ook een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen of de gemeente kan een eigen jobcoach inzetten (derde lid). In kader van duurzame plaatsing wordt bij voorkeur persoonlijke begeleiding georganiseerd door de werkgever, zijnde interne werkbegeleiding of jobcoach in dienst werkgever. Mocht dit niet mogelijk zijn, of heeft de werknemer een andere begeleidingsvraag, dan zijn de andere varianten ook mogelijk om in te zetten.

Vijfde lid
Uitgangspunt bij persoonlijke ondersteuning is dat de persoon binnen drie jaar na indiensttreding en/of na start van de ondersteuning bij een lopende dienstbetrekking geacht wordt zijn werk zelfstandig te kunnen uitvoeren. Daarom is de maximale duur van de persoonlijke ondersteuning in beginsel drie jaar in dezelfde dienstbetrekking bij dezelfde werkgever. In specifieke situaties kan de inzet van persoonlijke ondersteuning verlengd worden als dat nog noodzakelijk is. Uiteraard stopt de

persoonlijke ondersteuning bij een werkgever op het moment dat de dienstbetrekking met de persoon eindigt. Bij het aangaan van een nieuwe dienstbetrekking (een nieuwe werkgever of bij verandering van functie bij dezelfde werkgever), kan opnieuw persoonlijke ondersteuning worden ingezet voor maximaal drie jaar.

Zesde lid
Persoonlijke ondersteuning kan ook al worden aangeboden op het moment dat er sprake is van een proefplaatsing (en dus nog niet van een dienstverband). Dit vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstverband bij een werkgever.

Zevende en achtste lid
Deze leden gaan over de aanvraag door werkgever of werknemer. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting. het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is.
Het achtste lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren. Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is, nu men kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning de werkzaamheden al heeft verricht.

Negende lid
Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

Tiende lid
In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de Participatiewet is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het zesde lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betrekt bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Artikel 11a Subsidie voor interne werkbegeleiding
Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet in combinatie met artikel 10, derde lid, onder b, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt in het eerste, tweede en derde lid hoe dit mogelijk is, welke eisen aan de interne werkbegeleider gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is.
De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd (vierde lid).

Artikel 11b Subsidie voor jobcoach in dienst van werkgever
Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking voor jobcoaching door de werkgever. Dit artikel voorziet hierin en regelt in het eerste, tweede en derde lid welke eisen aan de jobcoach gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is.
De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd (vierde lid).

Artikel 11c. Jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie
Het tweede lid is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de Participatiewet, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach.
Een jobcoach heeft minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching. Jobcoaching kan bijvoorbeeld worden ingekocht bij organisaties die een Blik op werk of Oval Keurmerk hebben of een jobcoacherkenning van UWV hebben of waarvan de individuele jobcoaches een actuele registratie hebben in het Register Loopbaancoach (voormalig Noloc Jobcoach) of het NVS-Beroepenregister voor jobcoaches. Dit is geen harde eis maar helpt om te bepalen of er sprake is van een erkende jobcoach.

Het derde en vierde lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet voortvloeiende verordeningsplicht. Voor het bepalen van de omvang en intensiteit van de jobcoaching wordt uitgegaan van drie begeleidingsregimes: laag, midden en hoog. Het aantal in te zetten begeleidingsuren is altijd maatwerk. Het aantal begeleidingsuren is afhankelijk van het begeleidingsregime en wordt uitgedrukt in een aantal uur per jaar/maand. De inzet van een jobcoach kent doorgaans een geleidelijke afbouw qua uren (en intensiteit).

Vijfde lid
In de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland wordt jaarlijks door de samenwerkende gemeenten een maximaal uurtarief vastgesteld dat door de jobcoach gehanteerd kan worden.

Zesde lid
De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Artikel 13b Proefplaatsing
Volgens artikel 8a, tweede lid, onder d, van de Participatiewet moet de gemeente in de verordening de voorwaarden aangeven waaronder “het college toestemming verleent aan een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet die algemene bijstand ontvangt, om op een proefplaats gedurende twee maanden met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, werkzaamheden te verrichten”. Het doel van deze verplichting is om meer harmonisatie tot stand te brengen. Voor de termijn is aangesloten bij de wetgeving die wordt uitgevoerd door het UWV en het

door het UWV gevoerde beleid (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 55). Artikel 14a geeft hier invulling aan.

Artikel 13c Algemene bepalingen voor vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit en meeneembare voorzieningen
Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking. Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen.

Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (a). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (b). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (c, d en e). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de (maatschappelijke) baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (f).

Artikel 13d Vervoersvoorziening
Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Dit artikel regelt, in aanvulling op artikel 13c, onder welke voorwaarden dit mogelijk is.

Artikel 13e Meeneembare voorziening
Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor is geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikel 13c.”

Artikel III Inwerkingtreding
1. Dit besluit treedt in werking de dag na die van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2024.
2. Dit besluit wordt aangehaald als: Derde wijziging Re-integratieverordening.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van XXX.

De griffier, De voorzitter,

Re-integratieverordening gemeente Arnhem 2015 *(geconsolideerde versie)*

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 november 2014, nummer 2014-11-00910

gelet op de artikelen 6, tweede lid, 8a, eerste lid, aanhef en onder a, c, d en e, en tweede lid, en 10b, vijfde en zevende lid, van de Participatiewet

voorts gelet op de EG-verordening de-minimissteun (Nr. 1407/2013) en de Algemene groeps-vrijstellingsverordening (Nr. 651/2014)

besluit:

vast te stellen de volgende verordening

Re-integratieverordening gemeente Arnhem 2015

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. wet: Participatiewet;
b. IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
c. IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
d. WIA: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen;
e. belanghebbende: een persoon die behoort tot de doelgroep van deze verordening als bedoeld in artikel 2 en die aanspraak maakt op ondersteuning of aan wie ondersteuning wordt geboden;
f. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Arnhem;
g. arbeidsbeperking: door ziekte of een gebrek belemmerd worden bij het verkrijgen van een baan of het verrichten van arbeid;
h. interne werkbegeleiding: door een collega geboden dagelijkse werkbegeleiding op de werkvloer omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren, en waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek;
i. jobcoaching: door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen behorend tot de doelgroep en aan werkgevers;
j. overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de wet;
k. persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de wet en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de wet;
l. traject: een met een persoon die behoort tot de doelgroep overeengekomen dan wel door het college opgelegd geheel van activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie.

Artikel 2 Doelgroep

Tot de doelgroep van deze verordening behoren personen voor wie het college verantwoordelijk is voor de ondersteuning bij de arbeidsinschakeling op grond van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet met inachtneming van artikel 7, derde lid, van de wet.

Artikel 3 Evenwichtige verdeling en financiering

1. Het college zorgt voor een voldoende gevarieerd aanbod van voorzieningen. Het college houdt daarbij rekening met de aard en omvang van door het college te bepalen doelgroepen en de voorzieningen die het meest geschikt zijn voor de personen die behoren tot die doelgroepen.

2. Het college stelt bij het bepalen van het aanbod prioriteiten in verband met de financiële mogelijkheden en maatschappelijke, economische en conjuncturele ontwikkelingen.
3. Het college bevordert de beschikbaarheid van voorzieningen voor zover die nodig zijn voor het volgen van een traject of voor deelname aan een voorziening of voor het bereiken van het doel van een traject of een voorziening.
4. Het college houdt bij het aanbieden van voorzieningen aan een persoon die behoort tot de doelgroep van deze verordening rekening met:
   a. de afstand tot de arbeidsmarkt van die persoon;
   b. de omstandigheden en functionele beperkingen van die persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk/behoort tot de doelgroep beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar, en de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.
5. Het college stelt het re-integratiebeleid vast, waarin wordt aangegeven:
   a. een omschrijving van het beleid ten aanzien van de verschillende doelgroepen;
   b. het beschikbare budget en een verdeling van de beschikbare middelen over de voorzieningen.
6. Periodiek brengen burgemeester en wethouders verslag uit aan de raad van de resultaten van het re-integratiebeleid.

Artikel 4 Subsidie- en budgetplafonds

1. Het college kan een of meer subsidie- of budgetplafonds vaststellen voor de verschillende voorzieningen. Indien van deze bevoegdheid gebruik wordt gemaakt, wordt bij de bekendmaking van het plafond de wijze van verdeling van de beschikbare middelen bekend gemaakt.
2. Het college kan een plafond instellen voor het aantal personen dat in aanmerking komt voor een specifieke voorziening.
3. Een plafond kan niet worden vastgesteld op een hoger bedrag dan het op de begroting beschikbaar gestelde bedrag.

Artikel 5 Verplichtingen belanghebbende

1. Onverminderd andere verplichtingen die gelden op grond van de wet, de IOAW of de IOAZ, gelden voor een belanghebbende de volgende verplichtingen:
   a. het verstrekken van de inlichtingen aan het college die nodig zijn voor het bepalen van een geschikt traject en/of een geschikte voorziening;
   b. het verlenen van medewerking aan een onderzoek als bedoeld in artikel 7, derde lid;
   c. het naar vermogen uitvoering geven dan wel meewerken aan de verschillende onderdelen van een traject of een voorziening;
   d. na te laten hetgeen de realisatie van het doel van het traject of de voorziening belemmert;
   e. het zich jegens de begeleiders en andere betrokkenen binnen het traject of de voorziening onthouden van zeer ernstige misdragingen als bedoeld in artikel 9, zesde lid, van de wet;
   f. indien van toepassing, het verlenen van medewerking aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de wet.
2. Het college kan, in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de wet en deze verordening, aan een voorziening nadere verplichtingen verbinden. Het college neemt deze verplichtingen op in een beschikking gericht aan belanghebbende.

Hoofdstuk 2 Ondersteuning en voorzieningen

Artikel 6 Algemene bepalingen

1. Ondersteuning is gericht op arbeidsinschakeling of als dit nog niet mogelijk is op maatschappelijke participatie.
2. Ondersteuning kan worden geboden in de vorm van praktische hulp, advies of doorverwijzing naar andere instanties, of het aanbieden van één of meer voorzieningen, al dan niet in de vorm van een traject.
3. Het college kan voordat besloten wordt tot ondersteuning een onderzoek doen naar de mogelijkheden van een belanghebbende en naar de geschiktheid voor hem van de voorziening of andere vormen van ondersteuning. Dit onderzoek kan in opdracht van het college ook door derden worden verricht.

4. Het college kan een voorziening weigeren als:
   a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep;
   b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;
   c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;
   d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of
   e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening;
   f. het subsidie- of budgetplafond, dat voor de betreffende voorziening is vastgesteld, is bereikt.
5. Het college biedt de goedkoopst adequate voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die in het kader van het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. Het college houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de wet.

Artikel 7 Beëindiging van een voorziening, verlaging van de uitkering en terugvordering van kosten

1. Het college beëindigt een voorziening indien:
   a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichtingen niet nakomt;
   b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
   c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorzieningen, tenzij het betreft een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2˚, van de wet;
   d. de voorziening naar het oordeel van het college de voorziening onvoldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling;
   e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;
   f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening;
   g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening of de wet worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.
2. Indien een persoon die een uitkering op grond van de wet, IOAW of IOAZ ontvangt en gebruik maakt van een voorziening, zijn verplichtingen niet nakomt verlaagt het college de uitkering van die persoon conform hetgeen hierover is bepaald in de van toepassing zijnde maatregelverordening.
3. Indien een persoon die geen uitkering ontvangt op grond van de wet, IOAW of IOAZ en gebruik maakt van een voorziening, zijn verplichtingen niet nakomt, kan het college de kosten van een voorziening geheel of gedeeltelijk terugvorderen van die persoon.
4. Het college neemt de besluiten, bedoeld in het eerste lid onder a, het tweede en het derde lid van dit artikel niet:
   a. wanneer de daar bedoelde gedragingen van de persoon die deelneemt aan de voorziening niet of slechts in geringe mate verwijtbaar zijn;
   b. wanneer het doelmatiger is dat de voorziening wordt gecontinueerd; of
   c. wanneer er sprake is van dringende redenen.

Artikel 8 Participatieplaats / werkervaringsplaats

1. Het college kan op aanvraag subsidie verstrekken aan organisaties voor de begeleiding van personen die in het kader van een participatieplaats als bedoeld in artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden verrichten bij de betreffende organisatie.
2. De subsidie wordt onder de volgende voorwaarden verstrekt:
   a. inzet van de participatieplaats is voor de deelnemer door het college geïndiceerd;
   b. de aanvrager begeleidt de deelnemer op adequate wijze bij het werkproces en stelt faciliteiten beschikbaar voor het realiseren van de vastgestelde ontwikkeldoelen van de deelnemer;

c. de deelnemer verricht minimaal 10 uur en maximaal 32 uur per week onbeloonde additionele werkzaamheden;
d. de werkgever draagt zorg voor verzekering tegen risico van ongevallen en wettelijke aansprakelijkheid van de deelnemer gedurende het project.

3. De in het eerste lid bedoelde subsidie wordt voor de duur van maximaal een jaar verstrekt en bedraagt maximaal € 500 per maand.
4. Het college kan bij toepassing van het eerste lid voorschotten verstrekken.
5. Het college stelt de in het eerste lid bedoelde subsidie binnen twee maanden na afloop van het tijdvak waarvoor de subsidie werd verleend ambtshalve vast.
6. Het college verstrekt elke zes maanden een premie aan personen met een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ, die in het kader van een participatieplaats als bedoeld in artikel 10a van de wet arbeid verrichten. De hoogte van de premie houdt verband met het aantal te werken uur in het voorafgaande half jaar en bedraagt per jaar niet meer dan de laagste kostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk, bedoeld in artikel 7, onderdeel h, van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ of diens rechtsopvolger.
7. De premie wordt niet verstrekt indien:
   a. de persoon in het voorafgaande half jaar naar het oordeel van het college onvoldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kans op arbeidsinschakeling;
   b. de aan de participatieplaats verbonden verplichtingen in het voorafgaande half jaar zijn geschonden.
8. De premie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.
9. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere werkervaringsplaatsen, met dien verstande dat de in het eerste lid bedoelde subsidie ook verstrekt kan worden als de deelnemer onder de 27 jaar is. Onder werkervaringsplaats wordt hier verstaan een additionele werkplek, niet zijnde een participatieplaats, waarbij personen met behoud van uitkering werkervaring kunnen opdoen en het leeraspect centraal staat.

Artikel 9 Beschut werk

1. Het college biedt de voorziening beschut werk aan een persoon aan van wie is vastgesteld dat deze alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft en deze persoon:
   a. behoort tot de doelgroep; of
   b. een persoon is aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid krijgt een persoon van wie is vastgesteld dat deze alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft en die nog niet in aanmerking is gekomen voor een beschut werkplek omdat het aantal geraamde beschut werkplekken in één jaar al is gerealiseerd, voorrang op personen van wie later is vastgesteld dat zij alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben.
3. Om de in artikel 10b, eerste lid, van de wet, bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken kan het college onder andere de volgende ondersteunende voorzieningen inzetten: loonkostensubsidie op grond van artikel 10d van de wet, persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 11, fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving, uitsplitsing van taken of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.
4. Ten behoeve van de in het vorige lid genoemde persoonlijke ondersteuning en aanpassing van de werkplek ontvangt de werkgever in afwijking van de artikelen 11 tot en met 11c, een vaste vergoeding ten bedrage van de rijksvergoeding die de gemeente ontvangt voor beschut werk. Deze vergoeding wordt niet afgebouwd en wordt ingezet zolang het nodig is.
5. Het college biedt de voorziening Activerend werk of een vergelijkbare voorziening aan tot het moment dat de dienstbetrekking beschut werk aanvangt.

Artikel 10 Loonkostensubsidie

1. Het college verstrekt loonkostensubsidie overeenkomstig artikel 10d, van de wet.
2. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de wet.
3. Het college stelt binnen 12 weken na ontvangst van een aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet.

4. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie in acht.

Artikel 11 Algemene bepalingen over persoonlijke ondersteuning bij werk

1. Het college kan indien een werkgever een dienstverband aangaat met een persoon die behoort tot de doelgroep en waarvan is vastgesteld dat hij zonder persoonlijke ondersteuning niet in staat is de door de werkgever opgedragen taken te verrichten persoonlijke ondersteuning bij werk inzetten.
2. Persoonlijke ondersteuning bij werk wordt alleen ingezet indien er sprake is van een arbeidsovereenkomst van ten minste 6 maanden voor ten minste 8 uur per week,
3. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan verstrekt worden in de vorm van een subsidie aan de werkgever voor:
   a. interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider in dienst van de werkgever, of
   b. jobcoaching door een jobcoach in dienst van de werkgever.
4. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan verstrekt worden in de vorm van jobcoaching in natura door middel van een erkende jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van de gemeente, of een erkende jobcoach die werkzaam is bij een jobcoachorganisatie waarbij de gemeente de uitvoering van de jobcoaching heeft ingekocht.
5. Persoonlijke ondersteuning bij werk wordt ingezet voor de duur van maximaal 3 jaar. In specifieke situaties kan de inzet van persoonlijke ondersteuning verlengd worden als het college van oordeel is dat persoonlijke ondersteuning nog noodzakelijk is.
6. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan in afwijking van het eerste lid ook worden aangeboden bij een proefplaatsing als bedoeld in artikel 13b.
7. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk kan bij het college worden ingediend door belanghebbende of zijn werkgever. Het college kan hiervoor een aanvraagformulier vaststellen.
8. Een aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen 4 weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen, tenzij voorafgaand aan of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
9. Het college bepaalt na overleg met belanghebbende, en indien van toepassing met de werkgever, welke vorm van persoonlijke ondersteuning bij werk, bedoeld in het tweede en derde lid, het beste kan bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
10. Het college onderzoekt, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de belanghebbende, in daartoe voorkomende gevallen de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de wet.

Artikel 11a Subsidie voor interne werkbegeleiding

1. Het college kan op aanvraag van de werkgever een subsidie als bedoeld in artikel 11, derde lid, onder a verlenen aan de werkgever voor het organiseren van interne werkbegeleiding, als een persoon uit de doelgroep voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding die de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat.
2. De interne werkbegeleider die de persoonlijke ondersteuning verzorgt dient met succes een HARRIE-training of andere erkende jobcoachtraining te hebben afgerond.
3. De hoogte van de subsidie per jaar wordt berekend door het aantal begeleidingsuren van het regime laag als bedoeld in artikel 11c, vierde lid, onder a, te vermenigvuldigen met het maximale uurtarief zoals bedoeld in artikel 11c, vijfde lid.
4. De hoogte van de subsidie tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. In 2024 is dit € 301,- per maand met een maximum van € 1.204,- in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
5. De subsidie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.
6. Het in artikel 11 bepaalde is van toepassing op de subsidie voor interne werkbegeleiding.

Artikel 11b Subsidie voor jobcoach in dienst van werkgever

1. Het college kan op aanvraag van de werkgever een subsidie als bedoeld in artikel 11, derde lid, onder b verlenen aan de werkgever voor het organiseren van jobcoaching door een jobcoach in dienst van de werkgever.
2. Een jobcoach die de in het eerste lid bedoelde persoonlijke ondersteuning verzorgt dient minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching te hebben.
3. De hoogte van de subsidie per jaar wordt berekend door het aantal begeleidingsuren van het regime midden zoals bedoeld in artikel 11c, vierde lid onder b, te vermenigvuldigen met het maximale uurtarief als bedoeld in artikel 11c, vijfde lid.
4. De hoogte van de subsidie tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. In 2024 is dit € 501,- per maand met een maximum van € 2.004,- in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
5. De subsidie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.
6. Het in artikel 11 bepaalde is van toepassing op de subsidie voor een jobcoach in dienst van de werkgever.

Artikel 11c Inzet jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie

1. Het college kan ambtshalve of op aanvraag van de werkgever of werknemer, persoonlijke ondersteuning door een jobcoach van een jobcoachorganisatie als bedoeld in artikel 11, vierde lid, inzetten.
2. Een jobcoach die de in het eerste lid bedoelde persoonlijke ondersteuning verzorgt dient minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching te hebben.
3. De omvang en intensiteit van de jobcoaching wordt bepaald op basis van de begeleidingsbehoefte waarbij wordt uitgegaan van drie begeleidingsregimes, te weten licht, midden en hoog.
4. Per begeleidingsregime geldt per begeleidingsjaar een maximum aantal begeleidingsuren**:**
   a. Licht: voor het eerste jaar maximaal 36 uur, voor het tweede jaar maximaal 27 uur en voor het derde jaar maximaal 18 uur;
   b. Midden: voor het eerste jaar maximaal 60 uur, voor het tweede jaar maximaal 35 uur en voor het derde jaar maximaal 26 uur;
   c. Hoog: voor het eerste jaar maximaal 84 uur, voor het tweede jaar maximaal 42 uur en voor het derde jaar maximaal 34 uur.
5. Er geldt een maximaal uurtarief dat jaarlijks regionaal wordt vastgesteld.
6. De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. Deze bedraagt in 2024 maximaal € 501,- (excl. Btw) per maand met een maximum van € 2.004,- (excl. Btw) in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
7. Het in artikel 11 bepaalde is van toepassing op jobcoaching door een jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie.

Artikel 12 Subsidie plaatsingskosten

1. Het college kan op aanvraag aan een werkgever die in het kader van een werkgelegenheidsproject een arbeidsovereenkomst aangaat met meerdere personen die behoren tot de doelgroep subsidie verstrekken als tegemoetkoming in de extra kosten voor de plaatsing van die personen in het project.
2. De subsidie wordt verstrekt voor de duur van maximaal een jaar en bedraagt per persoon maximaal € 500,- per maand.
3. Het college kan bij toepassing van het eerste lid voorschotten verstrekken.
4. Het college stelt de subsidie binnen twee maanden na afloop van het tijdvak waarvoor de subsidie werd verleend ambtshalve vast.

Artikel 13 Vervallen

Artikel 13a Tijdelijke bijverdienbeloning voor de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025

1. Het college verstrekt ambtshalve over de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025 telkens per tijdvak van zes respectievelijk 12 maanden een bijverdienbeloning ter stimulering van de arbeidsinschakeling aan een belanghebbende ouder dan 27 jaar die recht heeft op een uitkering op grond van de wet respectievelijk IOAW of IOAZ, en die inkomsten uit arbeid heeft ontvangen.

2. Er bestaat geen recht op de bijverdienbeloning zolang de inkomstenvrijlating, bedoeld in artikel 31, tweede lid, aanhef en onder n van de wet, artikel 8, tweede lid van de IOAW of artikel 8, derde lid van de IOAZ toegepast wordt ten aanzien van belanghebbende.
3. Het in het vorige lid bepaalde geldt niet ten aanzien van personen die op 1 juli 2023 reeds gebruik maken van de inkomstenvrijlating, bedoeld in artikel 31, tweede lid, aanhef en onder n van de wet, artikel 8, tweede lid van de IOAW of artikel 8, derde lid van de IOAZ.
4. De bijverdienbeloning wordt achteraf vastgesteld over het voorafgaande tijdvak van zes maanden indien belanghebbende een uitkering op grond van de wet ontvangt. Daarbij wordt uitgegaan van de volgende tijdvakken:
   a. eerste tijdvak: juli tot en met december 2023;
   b. tweede tijdvak: januari tot en met juni 2024
   c. derde tijdvak: juli tot en met december 2024
   d. vierde tijdvak: januari tot en met juni 2025.
5. De hoogte van de bijverdienbeloning voor een belanghebbende die een uitkering op grond van de wet ontvangt, is afhankelijk van de hoogte van het inkomen in het voorafgaande tijdvak van zes maanden zoals bedoeld in het vorige lid en bedraagt niet meer dan het in artikel 31, lid 2, onder j van de wet genoemde bedrag per jaar.
6. De bijverdienbeloning wordt achteraf vastgesteld over het voorafgaande tijdvak van 12 maanden indien belanghebbende een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ ontvangt. Daarbij wordt uitgegaan van de volgende tijdvakken:
   a. eerste tijdvak: juli 2023 tot en met juni 2024;
   b. tweede tijdvak: juli 2024 tot en met juni 2025.
7. De hoogte van de bijverdienbeloning voor iemand die een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ ontvangt, is afhankelijk van de hoogte van het inkomen in het voorafgaande tijdvak van 12 maanden zoals bedoeld in het vorige lid en bedraagt niet meer dan het in artikel 2:8, lid 1, onder b van het Algemeen inkomensbesluit socialezekerheidswetten genoemde bedrag per jaar.

Artikel 13b Proefplaatsing

1. Het college kan, als dit door hem noodzakelijk wordt geacht, een persoon die behoort tot de doelgroep die algemene bijstand ontvangt, toestemming verlenen om op een proefplaatsing bij een werkgever onbeloonde werkzaamheden te verrichten met behoud van uitkering.
2. De duur van de proefplaatsing is in beginsel maximaal twee maanden. Indien in deze periode een loonwaardemeting uitgevoerd moet worden, kan de proefplaatsing drie maanden duren. In uitzonderlijke gevallen kan een proefplaatsing verlengd worden tot in totaal maximaal zes maanden als dat in het belang van de re-integratie van de individuele uitkeringsgerechtigde is en naar het oordeel van de gemeente noodzakelijk is op grond van de aard van de beperkingen, de afstand tot de arbeidsmarkt en/of de mate van complexiteit van het werk.
3. Het doel van een proefplaatsing is de inschakeling van de persoon in arbeid bij een werkgever te bevorderen, waarbij de proefplaatsing voor een zo beperkt mogelijke duur wordt ingezet.
4. Voor een proefplaatsing wordt uitsluitend toestemming verleend als:
   a. het college verwacht dat de plaatsing bijdraagt aan het vergroten van de kans op arbeidsinschakeling;
   b. als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt;
   c. de werkzaamheden van de persoon niet al eerder onbeloond door hem bij die werkgever, of diens rechtsvoorganger, zijn verricht tenzij sprake is van veranderde omstandigheden die naar het oordeel van de gemeente een herhaalde proefplaatsing rechtvaardigen;
   d. de werkgever bij aanvang van de proefplaatsing schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaatsing, voor minimaal zes maanden, zonder proeftijd, in dienst zal nemen; en
   e. de werkgever ten behoeve van de uitkeringsgerechtigde een aansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten..
5. Het college weigert de toestemming, bedoeld in het eerste lid,
   a. als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder proefplaatsing kan worden aangenomen voor dat werk;
   b. In situaties dat de gemeente gegronde vermoedens heeft dat de werkgever de proefplaatsing oneigenlijk gebruikt of misbruikt.
6. Als de werkzaamheden op de proefplaatsing wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor de toepassing van de maximale periode, bedoeld in het eerste lid, buiten beschouwing gelaten.

Artikel 13c Algemene bepalingen voor vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit, meeneembare voorzieningen

1. Het college kan op aanvraag voorzieningen als vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit en meeneembare voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking die behoort tot de doelgroep.
2. Bij de toekenning van de in het eerste lid bedoelde voorzieningen gelden de volgende voorwaarden:
   a. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
   b. de werkgever biedt een dienstbetrekking aan van minimaal zes maanden, met een minimale arbeidsduur van 8 uur per week;
   c. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
   d. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;
   e. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en
   f. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van uitstroom naar werk.
3. Het college bepaalt na overleg met belanghebbende, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.

Artikel 13d Vervoersvoorziening

1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan een persoon die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.
2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en
   b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.
3. Het college brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.
4. Het in artikel 13c bepaalde is van toepassing.

Artikel 13e. Meeneembare voorziening

1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in eigendom beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan het college besluiten de voorziening in bruikleen te verstrekken.
4. Het in artikel 13c bepaalde is van toepassing.

Artikel 14 Scholing

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep scholing gericht op arbeidsinschakeling aanbieden indien het verwerven en behouden van algemeen geaccepteerde arbeid zonder inzet van dit instrument voor de belanghebbende naar het oordeel van het college niet haalbaar is en de scholing naar het oordeel van het college past bij de capaciteiten van belanghebbende en arbeidsmarktrelevant is.
2. Het college biedt aan een persoon die werkzaam is op een participatieplaats als bedoeld in artikel 10a van de wet, voor zover deze niet beschikt over een startkwalificatie, een voorziening gericht op arbeidsinschakeling in de vorm van scholing of opleiding die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert en die de kans op inschakeling in het arbeidsproces vergroot, tenzij naar het oordeel van het college een dergelijke scholing of opleiding de krachten of bekwaamheden van de belanghebbende te boven gaat.

Artikel 15 Subsidie vrijwilligerswerk

1. In dit artikel wordt verstaan onder een vrijwilliger: een belanghebbende die niet bij wijze van beroep werkzaamheden verricht voor doorgaans een privaat- of publiekrechtelijk rechtspersoon die niet is onderworpen aan de heffing van de vennootschapsbelasting, of een sportvereniging of -stichting die op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 aan de vennootschapsbelasting is onderworpen.
2. Het college kan op aanvraag zonder voorafgaande verlening een subsidie verstrekken aan rechtspersonen als bedoeld in het eerste lid, als tegemoetkoming in de kosten voor het in stand houden van de mogelijkheden voor vrijwilligerswerk ten behoeve van vrijwilligers die minimaal 17 uur per maand vrijwilligerswerk verrichten.
3. De hoogte van de subsidie bedraagt per kalenderjaar per vrijwilliger niet meer dan de laagste kostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk, bedoeld in artikel 7 onderdeel h, van de Regeling WWB, IOAW en IOAZ of diens rechtsopvolger.
4. Het college kan bij toepassing van het tweede lid voorschotten verstrekken.
5. Het college stelt de subsidie binnen twee maanden na afloop van het tijdvak waarvoor de subsidie werd verleend ambtshalve vast.

Artikel 16 Subsidie voormalige ID-ers

1. In dit artikel wordt verstaan onder voormalige ID-er: de werknemer voor wie de werkgever voorheen op basis van het Besluit In- en Doorstroombanen werd ondersteund.
2. Het college kan aan een werkgever een subsidie verstrekken voor de instandhouding van de arbeidsovereenkomst met een voormalige ID-er als tegemoetkoming in de arbeidskosten, waartoe in ieder geval behoren loonkosten, begeleidingskosten en scholingskosten.
3. De subsidie, bedoeld in het tweede lid, wordt vanaf 1 juli 2012 slechts verstrekt aan de werkgever die de voormalig ID-er na 1 juli 2012 in dienst heeft onder de voorwaarden dat:
   a. ten behoeve van de voormalige ID-er tot 1 juli 2012 een subsidie op grond van de Nadere regels loonkostensubsidie voormalige ID-ers werd verstrekt;
   b. de werkgever na 1 juli 2012 een deel van de arbeidskosten, ten bedrage van de loonwaarde, voor zijn rekening gaat nemen.
4. Het college houdt bij vaststelling van de hoogte van de subsidie, bedoeld in het derde lid, rekening met de voor de betreffende voormalige ID-er bepaalde loonwaarde.
5. Het college verstrekt ambtshalve aan een voormalige ID-er als stimulans voor de aanvaarding van een niet gesubsidieerde dienstbetrekking een premie bij aanvaarding van die betrekking ingeval dat leidt tot beëindiging van de subsidie, bedoeld in het tweede lid.
6. Het college kan bij toepassing van het tweede lid voorschotten verstrekken.

Artikel 17 Aanvullende vergoeding kinderopvang

Het college kan een aanvullende vergoeding voor noodzakelijke kinderopvang verstrekken

Artikel 18 Vergoeding overige noodzakelijke kosten

Het college kan een vergoeding verstrekken voor noodzakelijke kosten die gemaakt zijn in het kader van de arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie voor zover daarvoor geen beroep op een voorliggende voorziening kan worden gedaan.

Artikel 19 Overige voorzieningen

Het college kan ook andere dan in deze verordening genoemde noodzakelijke voorzieningen gericht op de arbeidsinschakeling of maatschappelijk participatie aanbieden.

Artikel 20 Uitbreiding doelgroep

Het college kan indien zij dat wenselijk acht voorzieningen met inachtneming van de Wet participatiebudget ook aanbieden aan personen die niet tot de doelgroep van deze verordening behoren.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 21 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 22 Intrekking oude regeling en overgangsrecht

1. De Re-integratieverordening, vastgesteld op 20 december 2011 en zoals laatstelijk gewijzigd bij raadsbesluit van 25 juni 2012 wordt ingetrokken.
2. De Re-integratieverordening, genoemd in het eerste lid, blijft van toepassing ten aanzien van een voorziening als bedoeld in artikel 10 van die verordening die tussen 1 januari 2015 en 31 december 2015 wordt toegekend aan een organisatie als gevolg van schriftelijke afspraken die vóór 1 januari 2015 met die organisatie zijn gemaakt en die voortduren na die datum.
3. Een persoon of organisatie die gebruik maakt van een vóór 1 januari 2015 toegekende voorziening op grond van artikel 10 of 11 van de Re-integratieverordening, genoemd in het eerste lid, die moet worden beëindigd op grond van deze verordening, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening, genoemd in het eerste lid voor de duur dat deze is verstrekt.
4. Een persoon of organisatie die gebruik maakt van een vóór 1 januari 2015 toegekende voorziening op grond van artikel 13 of 14 van de Re-integratieverordening, genoemd in het eerste lid, die moet worden gewijzigd of beëindigd op grond van deze verordening, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening, genoemd in het eerste lid, voor de duur:
   a. van drie maanden, gerekend vanaf 1 januari 2015, of
   b. dat deze is verstrekt, als dat korter is dan de periode van drie maanden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.
5. De Re-integratieverordening, genoemd in het eerste lid, blijft van toepassing ten aanzien van een voortgezette voorziening als bedoeld in het derde en vierde lid.

Artikel 23 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Artikel 24 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Re-integratieverordening.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Arnhem in de openbare vergadering van 15 december 2014

De griffier, De voorzitter,

Toelichting

Algemeen
Doel van de Participatiewet is om iedereen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden, bij voorkeur regulier werk. Zo draagt de uitvoering van de Participatiewet bij aan de bredere ambitie van de Kadernota Veerkrachtige Samenleving Arnhem om zoveel mogelijk mensen mee te laten doen aan de maatschappij. Werk biedt de beste sociale zekerheid. De doelgroep van de wet bestaat uit mensen met arbeidsvermogen die zijn aangewezen op, al dan niet tijdelijke, ondersteuning om in hun bestaan te voorzien en/of op ondersteuning om aan het werk te komen.

Gemeenten beschikken met de Participatiewet over een breed scala aan instrumenten om participatie te bevorderen, bij voorkeur via een reguliere baan en, waar dat niet mogelijk is via andere vormen van participatie. Het gaat hierbij om bestaande en nieuwe instrumenten. Gemeenten kunnen deze instrumenten inzetten voor personen die in hun gemeente wonen en die onder de doelgroep van de Participatiewet vallen. Gemeenten krijgen met de Participatiewet meer instrumenten in handen om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen. Daarvoor hebben gemeenten beleidsruimte en slagkracht nodig. Belangrijke uitgangspunten bij de uitwerking van de Participatiewet zijn voldoende beleidsruimte voor gemeenten en geen onnodige bureaucratie. Gemeenten bepalen zelf of zij ondersteuning aanbieden, en zo ja welke. De ondersteuning die zij aanbieden is toegesneden op die persoon.

Door de regering is beoogd en voorzien dat werkbedrijven op regionaal niveau afspraken maken over werkgeversdienstverlening. In de regio Arnhem is in samenwerking met de deelnemende gemeenten het proces voor toeleiding naar werk en werken met loonwaarde gezamenlijk uitgewerkt.
Op welke wijze en voor wie de gemeente Arnhem ondersteuning en re-integratie-instrumenten wil inzetten, binnen de kaders van de regionale afspraken, is vastgelegd in deze verordening, het Uitvoeringsplan Participatie en het Bestedingsplan Participatie(budget).

Alle inspanningen van belanghebbende en gemeente dienen te zijn gericht op arbeidsinschakeling. Onder arbeidsinschakeling wordt verstaan het verrichten van algemeen geaccepteerde arbeid, zonder dat daarbij gebruik wordt gebruik van een daarop gerichte voorziening die door de gemeente wordt aangeboden. Met deze laatste beperking wordt aangegeven dat gesubsidieerde arbeid, als voorziening in het kader van deze wet, weliswaar algemeen geaccepteerde arbeid is maar geen einddoel kan zijn. De werknemer op een gesubsidieerde arbeidsplaats mag daarom van de gemeente verwachten dat zij zo nodig ondersteuning geeft, gericht op doorstroom naar ongesubsidieerd werk. Re-integratie is het geheel van activiteiten dat leidt tot arbeidsinschakeling. De wet stelt het college van burgemeester en wethouders daarvoor mede verantwoordelijk door de opdracht de cliënt bij zijn arbeidsinschakeling te ondersteunen. Daarbij wordt een voorziening aangeboden indien dit naar het oordeel van het college nodig is. Het primaat van arbeidsinschakeling laat onverlet dat de gemeente de mogelijkheid heeft een voorziening aan te bieden in plaats van arbeid als daarmee voor betrokkene de kans op duurzame arbeidsinschakeling wordt vergroot.

Voor het verstrekken van subsidies en van premies is een wettelijke basis in een verordening vereist. Hoewel de Algemene subsidieverordening (ASV) een basis biedt voor het college om nadere regels vast te stellen, is ten behoeve van de structuur van deze (Re-integratie-) verordening er voor gekozen om de subsidievormen die in het kader van de re-integratie worden ingezet op te nemen in deze verordening. Daarmee wordt ook tegemoet gekomen aan de jurisprudentie (o.a. LJN BD6943 en LJN BK2862) op dit punt.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Definities
Dit artikel bevat een aantal begripsbepalingen. Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Artikel 2 Doelgroep
De doelgroep wordt gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet. Het betreft - in de gemeente Arnhem woonachtige - personen:
- die algemene bijstand ontvangen;

- als bedoeld in artikel 34a, vijfde lid onderdeel b, artikel 35, vierde lid, onderdeel b en artikel 36, derde lid, onderdeel b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA) tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verleend;
- als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (hierna: ANW);
- met een uitkering ingevolge de IOAW;
- met een uitkering ingevolge de IOAZ;
- zonder uitkering;
en, die voor de arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.
Met dien verstande dat personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Participatiewet niet onder de doelgroep van de verordening vallen. Dit betreft personen:
a. jonger dan 27 jaar die uit ’s Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen;
b. als bedoeld in artikel 41, vierde lid, van de Participatiewet die zich hebben gemeld om bijstand aan te vragen gedurende de vier weken na de melding, bedoeld in artikel 44 van de Participatiewet; of
c. aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt, tenzij het betreft een persoon uit de doelgroep loonkostensubsidie of een persoon als bedoeld in het artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2° van de Participatiewet.

Artikel 3 Evenwichtige verdeling en financiering
Het eerste lid geeft het college de specifieke opdracht een zodanig aanbod van voorzieningen te realiseren, dat zoveel mogelijk personen ondersteund kunnen worden.

Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening regels opnemen over de verdeling van de voorzieningen over personen, waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheden en de functionele beperkingen van die personen. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Vijfde lid
Het beleid ten aanzien van de verschillende doelgroepen en het beschikbare budget is onder andere vastgelegd in het Uitvoeringsplan Participatie en het Bestedingsplan Participatie(budget).

Artikel 4 Subsidie- en budgetplafond
De gemeente kan, om de financiële risico’s te beheersen, een verdeling maken van de middelen over de verschillende voorzieningen. Dit kan in de begroting gebeuren. Het uitgeput zijn van begrotingsposten kan echter nooit een reden zijn om aanvragen voor voorzieningen te weigeren. Om dat wel mogelijk te maken kan de gemeente subsidie- en budgetplafonds instellen.

Het ontbreken van financiële middelen alleen geen reden kan zijn voor de afwijzing van een aanvraag. De gemeente dient dan na te gaan welke andere, goedkopere alternatieven er beschikbaar zijn. Dit houdt dus in dat er geen algemeen plafond ingesteld kan worden. Wat wel kan is dat per voorziening een plafond wordt ingebouwd, dit laat de mogelijkheid open dat er naar een ander instrument wordt uitgeweken.

Een budgetplafond geldt voor de overige uitgaven die het college doet in het kader van voorzieningen. Een subsidieplafond geldt voor voorzieningen die subsidies inhouden. Een subsidieplafond dient op grond van de Awb wel bekendgemaakt te worden vóór de periode waarvoor deze geldt.

Artikel 5 Verplichtingen belanghebbende
Re-integratie is niet vrijblijvend. Om daarover geen misverstand te laten bestaan, worden de verplichtingen ook al staan ze grotendeels in de wet vermeld, hier nogmaals vermeld. Naast de verplichtingen in de verordening genoemd en de verplichtingen genoemd in wet of regelgeving kan het

college aanvullende verplichtingen opleggen. Dat is met name van belang bij niet-uitkeringsgerechtigden. Bijstandsgerechtigden zijn reeds door het ontvangen van een uitkering aan bepaalde verplichtingen gehouden.

Artikel 6 Algemene bepalingen (over ondersteuning en voorzieningen)
De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Zie ook het algemene deel van deze toelichting.
In dit artikel wordt benadrukt dat ondersteuning niet perse de inzet van een voorziening hoeft in te houden. Als het kan, kan worden volstaan met advies of doorverwijzing naar andere instanties.

Artikel 7 Beëindiging van de voorziening, verlaging van de uitkering en terugvordering van kosten
In het eerste lid wordt geregeld in welke gevallen het college een voorziening beëindigt. Onder beëindigen wordt hierbij bijvoorbeeld ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om personen zoals bedoeld in artikel 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b en 36, derde lid, onderdeel b, van de WIA. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie is verstrekt.

Het tweede lid biedt de verbinding met de verschillende maatregelverordeningen. De maatregelenverordening regelt het opleggen van een maatregel indien de uitkeringsgerechtigde niet aan zijn verplichtingen voldoet.
Echter, voor personen zonder uitkering, ANW-ers en personen in gesubsidieerde arbeid kan de gemeente de uitkering niet verlagen als maatregel. Daarom is in het derde lid de mogelijkheid opgenomen dat in die gevallen de gemeente (een deel van) de kosten die gemaakt zijn terug kan vorderen. Terugvordering dient dan te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek. Terugvordering van voorzieningen kan dus niet bij uitkeringsgerechtigden. Daartoe is de maatregelverordening passend.

Artikel 8 Participatieplaats / werkervaringsplaats
Bij werken met behoud van uitkering gaat het er om dat een uitkeringsgerechtigde arbeid verricht met behoud van uitkering, maar zonder dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren.
In de Participatiewet wordt een specifieke vorm van werken met behoud van uitkering geregeld: de participatieplaats (artikel 10a van de Participatiewet). Hiervoor geldt dat een participatieplaats alleen ingezet kan worden bij personen die een uitkering ontvangen op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ en die 27 jaar of ouder zijn.
In Arnhem kennen we werkervaringsplaatsen (voorheen leerbanen). Een werkervaringsplaats kan wel ingezet worden bij niet-uitkeringsgerechtigden en onder de 27 jaar. Hierbij kan een subsidie aan de werkgever verstrekt worden maar onder de 27 jaar wordt geen premie verstrekt (omdat die ogv art. 31 van de Participateiwet gekort moet worden)

Subsidie begeleidingskosten voor de werkgever (lid 2 t/m 6 en 9)
De 'werkgever' wordt gevraagd de begeleiding op zich te nemen en kan onder voorwaarden dan een subsidie, krijgen als tegemoetkoming in de hieraan verbonden kosten.
De subsidie kan voor de duur van maximaal één jaar worden verstrekt en bedraagt maximaal € 500,- per maand.

Premie voor de deelnemer (lid 7 t/m 9)

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats / werkervaringsplaats en 27 jaar of ouder is ontvangt een premie, voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de participatieplaats / werkervaringsplaats. Voorwaarden zijn onder andere dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie is afhankelijk van het aantal te werken uur en kent een maximum. De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet.

Artikel 9 Beschut werk
Met ingang van 1 januari 2017 is het college verplicht beschut werk aan te bieden aan personen van wie het college, op advies van UWV, heeft vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Die verplichting is begrensd: het aantal jaarlijks te realiseren beschutte werkplekken wordt bij ministeriële regeling bepaald. Bij een lager aantal positieve adviezen van UWV blijft de verplichting beperkt tot dat aantal afgegeven positieve adviezen. Bij een hoger aantal positieve adviezen van UWV blijven de aantallen zoals neergelegd in de ministeriële regeling van toepassing. Naast het bepalen van wie in aanmerking kan komen voor beschut werk (eerste en tweede lid) zijn in deze verordening vastgelegd welke voorzieningen voor arbeidsinschakeling ingezet worden om deze dienstbetrekking mogelijk te maken (derde lid) en welke voorzieningen worden aangeboden tot het moment dat de dienstbetrekking beschut werk aanvangt (vijfde lid). In het vierde lid is opgenomen dat de hoogte van de vergoeding voor persoonlijke ondersteuning en werkplekaanpassing een vast bedrag betreft, gerelateerd aan de rijksvergoeding die de gemeente ontvangt.

Artikel 10 Loonkostensubsidie
Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a, eerste lid en tweede lid, onder c, van de Participatiewet). Door in de verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55).

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen regelt het tweede lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht.

Het derde lid regelt de termijn waarbinnen de loonwaarde wordt vastgesteld.

Het vierde lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt gedoeld op het proces zoals dat door “De normaalste zaak”, een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld. Doel was om de lasten voor werkgevers als gevolg van verschillende werkwijzen door gemeenten te verminderen, door het creëren van één administratief uitvoeringsproces voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen.

Artikel 11 Persoonlijke ondersteuning bij werk
Dit artikel bevat een aantal algemene bepalingen voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk.
Eerste en tweede lid
Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet. Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren. Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (tweede lid).

Derde en vierde lid
Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beiden benoemd. Het tweede en derde lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de

doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet). De werkgever kan een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider). Het is mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft.(tweede lid) De gemeente kan ook een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen of de gemeente kan een eigen jobcoach inzetten (derde lid). In kader van duurzame plaatsing wordt bij voorkeur persoonlijke begeleiding georganiseerd door de werkgever, zijnde interne werkbegeleiding of jobcoach in dienst werkgever. Mocht dit niet mogelijk zijn, of heeft de werknemer een andere begeleidingsvraag, dan zijn de andere varianten ook mogelijk om in te zetten.

Vijfde lid
Uitgangspunt bij persoonlijke ondersteuning is dat de persoon binnen drie jaar na indiensttreding en/of na start van de ondersteuning bij een lopende dienstbetrekking geacht wordt zijn werk zelfstandig te kunnen uitvoeren. Daarom is de maximale duur van de persoonlijke ondersteuning in beginsel drie jaar in dezelfde dienstbetrekking bij dezelfde werkgever. In specifieke situaties kan de inzet van persoonlijke ondersteuning verlengd worden als dat nog noodzakelijk is. Uiteraard stopt de persoonlijke ondersteuning bij een werkgever op het moment dat de dienstbetrekking met de persoon eindigt. Bij het aangaan van een nieuwe dienstbetrekking (een nieuwe werkgever of bij verandering van functie bij dezelfde werkgever), kan opnieuw persoonlijke ondersteuning worden ingezet voor maximaal drie jaar.

Zesde lid
Persoonlijke ondersteuning kan ook al worden aangeboden op het moment dat er sprake is van een proefplaatsing (en dus nog niet van een dienstverband). Dit vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstverband bij een werkgever.

Zevende en achtste lid
Deze leden gaan over de aanvraag door werkgever of werknemer. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting. het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is.
Het achtste lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren. Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is, nu men kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning de werkzaamheden al heeft verricht.

Negende lid
Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

Tiende lid
In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de Participatiewet is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het zesde lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betrekt bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Artikel 11a Subsidie voor interne werkbegeleiding
Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet in combinatie met artikel 10, derde lid, onder b, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt in het eerste, tweede en derde lid hoe dit mogelijk is, welke eisen aan de interne werkbegeleider gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is.
De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd (vierde lid).

Artikel 11b Subsidie voor jobcoach in dienst van werkgever
Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking voor jobcoaching door de werkgever. Dit artikel voorziet hierin en regelt in het eerste, tweede en derde lid welke eisen aan de jobcoach gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is.
De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd (vierde lid).

Artikel 11c. Jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie
Het tweede lid is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de Participatiewet, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach.
Een jobcoach heeft minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching. Jobcoaching kan bijvoorbeeld worden ingekocht bij organisaties die een Blik op werk of Oval Keurmerk hebben of een jobcoacherkenning van UWV hebben of waarvan de individuele jobcoaches een actuele registratie hebben in het Register Loopbaancoach (voormalig Noloc Jobcoach) of het NVS-Beroepenregister voor jobcoaches. Dit is geen harde eis maar helpt om te bepalen of er sprake is van een erkende jobcoach.

Het derde en vierde lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet voortvloeiende verordeningsplicht. Voor het bepalen van de omvang en intensiteit van de jobcoaching wordt uitgegaan van drie begeleidingsregimes: laag, midden en hoog. Het aantal in te zetten begeleidingsuren is altijd maatwerk. Het aantal begeleidingsuren is afhankelijk van het begeleidingsregime en wordt uitgedrukt in een aantal uur per jaar/maand. De inzet van een jobcoach kent doorgaans een geleidelijke afbouw qua uren (en intensiteit).

Vijfde lid
In de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland wordt jaarlijks door de samenwerkende gemeenten een maximaal uurtarief vastgesteld dat door de jobcoach gehanteerd kan worden.

Zesde lid
De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Artikel 12 Subsidie plaatsingskosten
Indien nodig kan het college een extra subsidie verstrekken voor maximaal een jaar en maximaal €500,- per maand per persoon. Deze is bedoeld voor bijvoorbeeld extra interne begeleidingskosten in werkgelegenheidsprojecten waarbij meerdere personen tegelijkertijd worden geplaatst.

Artikel 13 Vervallen

Artikel 13a Tijdelijke bijverdienbeloning voor de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025
De bijverdienbeloning is een stimuleringspremie, bedoeld om parttime werk te stimuleren én te belonen. Als gemeente willen we dat zoveel mogelijk mensen hun mogelijkheden zo goed mogelijk gebruiken en meedoen in onze maatschappij. Voor iemand met een uitkering kan parttime werken een mooie eerste stap zijn om weer vertrouwd te raken met werk. Dat stimuleren en belonen we met de bijverdienbeloning. Dit geldt alleen voor personen die > 27 jaar. Er hoeft geen aanvraag ingediend te worden.
Het betreft een premie als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onder j van de Participatiewet die we kunnen vrijlaten tot het daar genoemde maximum.
De regeling is een proef en duurt tot juli 2025. Er kan dus alleen over de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025 een premie verstrekt worden op basis van dit artikel. (lid 1)

Lid 2 en 3
De bijverdienbeloning kan pas ná de reguliere inkomstenvrijlating ingezet worden. Voor personen die bij aanvang van de regeling, op 1 juli 2023, reeds gebruik maken van de reguliere inkomstenvrijlating

wordt een uitzondering gemaakt. In dat geval kunnen bij wijze van uitzondering wel beiden tegelijk ingezet worden.

Lid 4 t/m 7
Op het moment dat iemand zijn inkomsten doorgeeft gaan we ambtshalve de premie berekenen en uitkeren. Als iemand een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangt doen we dat per tijdvak van zes maanden (lid 4). Bij een uitkering op grond van de IOAW/ IOAZ doen we dat per tijdvak van 12 maanden (lid 6).
De hoogte van de bijverdienbeloning is afhankelijk van de hoogte van het inkomen (exclusief vakantietoeslag) in het voorafgaande tijdvak van zes (lid 5) of 12 (lid 7) maanden. De bijverdienbeloning kent ook een maximum. Dit maximum is gekoppeld aan wat we maximaal kunnen vrij laten.

Artikel 13b Proefplaatsing
Volgens artikel 8a, tweede lid, onder d, van de Participatiewet moet de gemeente in de verordening de voorwaarden aangeven waaronder “het college toestemming verleent aan een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet die algemene bijstand ontvangt, om op een proefplaats gedurende twee maanden met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, werkzaamheden te verrichten”. Het doel van deze verplichting is om meer harmonisatie tot stand te brengen. Voor de termijn is aangesloten bij de wetgeving die wordt uitgevoerd door het UWV en het door het UWV gevoerde beleid (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 55). Artikel 14a geeft hier invulling aan.

Artikel 13c Algemene bepalingen voor vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit en meeneembare voorzieningen
Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking. Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen.

Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (a). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (b). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (c, d en e). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de (maatschappelijke) baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (f).

Artikel 13d Vervoersvoorziening
Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Dit artikel regelt, in aanvulling op artikel 13c, onder welke voorwaarden dit mogelijk is.

Artikel 13e Meeneembare voorziening
Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor is geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikel 13c.

Artikel 14 Scholing
Dit artikel maakt het voor het college mogelijk om scholing aan te bieden indien noodzakelijk in het kader van de arbeidsinschakeling of in het kader van een participatieplaats.

Startkwalificatie

Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee. Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

Scholing in combinatie met participatieplaats
Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht zijn vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling in het arbeidsproces van de persoon. Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet.

Artikel 15 Subsidie vrijwilligerswerk
Om de mogelijkheden voor vrijwilligerswerk in stand te houden kan aan organisaties waar vrijwilligers werken een subsidie worden verstrekt.

Artikel 16 Subsidie voormalige ID-ers
In 1999 is de regeling In- en Doorstroombanen (ID-regeling) geïntroduceerd. Met deze regeling zijn gesubsidieerde banen in zowel de collectieve als ook de gesubsidieerde sector gerealiseerd. Met de invoering van Wet Werk en Bijstand in 2004 is de voormalige ID-regeling komen te vervallen. De gemeente is daarmee verantwoordelijk geworden voor de vormgeving van het beleid op het gebied van gesubsidieerde arbeid. Dit artikel biedt de grondslag voor het verstrekken van een subsidie aan werkgevers van voormalige ID-ers.
Als gevolg van door het Rijk opgelegde bezuinigingen is afbouwen van deze subsidies noodzakelijk. In de in november 2011 door de raad vastgestelde Contourennota is de doorwerking van deze bezuinigingen uitgewerkt. Een belangrijk punt daarin vormen de ID-banen. Uitgangspunt is dat per 1 juli 2012 de werkgevers de loonwaarde van de ID-er zelf moeten gaan betalen. De gemeente subsidieert niet meer de volledige kosten maar vult de loonwaarde aan.

Artikel 17 Aanvullende vergoeding kinderopvang
Dit artikel maakt het voor het college mogelijk om, indien noodzakelijk, aanvullende subsidie ter financiering van kinderopvang te verstrekken. Indien het beschikbare budget van de voorliggende voorziening uitgeput zou blijken te zijn, biedt dit artikel de mogelijkheid om vanuit de Participatiewet aanvullend middelen in te zetten.

Artikel 18 Vergoeding overige noodzakelijke kosten
Het komt incidenteel voor dat de belanghebbende extra kosten moet maken in het kader van arbeidsinschakeling. Dit artikel maakt het mogelijk dat het college noodzakelijke kosten die niet door een voorliggende voorziening worden afgedekt, kunnen worden verstrekt. Hierbij kan bijvoorbeeld aan kosten voor werkplekaanpassingen gedacht worden.

Artikel 19 Overige voorzieningen
Dit artikel maakt het mogelijk dat het college ook andere voorzieningen dan hierboven reeds genoemd kan aanbieden.

Artikel 20 Uitbreiding doelgroep
De voorzieningen kunnen op grond van dit artikel ook ingezet worden voor een bredere doelgroep, te weten de doelgroep van de Wet participatiebudget.

Artikel 21 Hardheidsclausule
Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 22 Intrekking oude regeling en overgangsrecht,
In dit artikel is onder andere het overgangsrecht neergelegd. Het kan voorkomen dat personen een voorziening toegekend hebben gekregen op grond van de vorige re-integratieverordening, die niet meer voldoet aan de voorwaarden uit deze verordening. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin de vorige re-integratieverordening voorzieningen bevat die na inwerkingtreding van deze

verordening niet meer worden verstrekt. Ook is het denkbaar dat een persoon op grond van de vorige re-integratieverordening wel in aanmerking zou komen voor een voorziening, maar door inwerkingtreding van deze verordening niet meer. De toegekende voorziening zou dan op grond van artikel 8, eerste lid, van deze verordening moeten worden beëindigd. Om dit te voorkomen is in artikel 22, derde en vierde lid, geregeld dat dergelijke voorzieningen worden behouden voor een bepaalde duur. De Individuele plaatsingsbevorderende (IP) subsidie en de Uitloop-loonsuppletie-subsidie worden behouden voor de duur dat deze zijn verstrekt. De €JOB-premie voor parttime betaald werk, en de subsidie vrijwilligerswerk voor de organisatie en de bijbehorende onkostenvergoeding vrijwilligerswerk (Eurojob) voor de vrijwilliger worden behouden voor de duur van drie maanden gerekend van 1 januari 2015, of - als dit eerder is - voor de duur dat deze zijn verstrekt. Dit uiteraard voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de vorige re-integratieverordening. Wordt niet meer aan die voorwaarden voldaan, dan moet de voorziening worden beëindigd, bijvoorbeeld als een persoon geen aanspraak meer heeft op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling.
Ten aanzien van deze voortgezette voorzieningen blijft de ‘oude’ Re-integratieverordening van toepassing (artikel 22, vijfde lid, van deze verordening).

Daarnaast worden soms in het kader van een werkgelegenheidsproject overkoepelende afspraken met werkgevers gemaakt waar de inzet van IP-subsidie onderdeel van uitmaakt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de INU projecten. Het tweede lid van dit artikel regelt dat als deze schriftelijke afspraken voor 1 januari 2015 gemaakt zijn maar de IP subsidie pas in 2015 ingezet (verleend) gaat worden, artikel 10 van de ‘oude’ re-integratieverordening van toepassing blijft, zodat het inzetten van de IP-subsidie voor deze gevallen in 2015 mogelijk blijft.

Artikel 23 Inwerkingtreding en artikel 24 Citeertitel
Deze artikelen spreken voor zich.

Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15"

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	24 januari 2024
Portefeuillehouders:	C. Bouwkamp

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 19 januari 2024

Het college stelt voor het bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15' vast te stellen. De eigenaar van de grond wil op dit adres een bestaande bedrijfswoning slopen en vervangen met een twee-onder-een kapwoning. Deze ontwikkeling is ruimtelijk goed denkbaar op deze locatie. De woningen zullen worden uitgevoerd als schuurwoning waardoor de nieuwbouw goed past binnen het landschappelijk beeld langs de Rijkerswoerdsestraat. Verder zal de hoeveelheid bebouwing en verharding afnemen en zal de dubbele woning landschappelijk worden ingepast. Een bestemmingsplanwijziging is nodig omdat op de huidige bestemming het realiseren van een dubbele woning niet is toegestaan. Er zijn geen zienswijzen op ingediend en er is geen financiële consequentie voor de gemeente door een overeenkomst met de eigenaar. Een aandachtspunt is dat geluidsbelasting op de dubbele woning door wegverkeer op de Nijmeegseweg 1 dB hoger ligt dan de voorkeurswaarde van 48 dB.

Het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie heeft daarom besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur, De voorzitter,

W. Lammers K. Koorn

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4035736

Onderwerp: Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15'

Kernboodschap

De eigenaar van het perceel Rijkerswoerdsestraat 15 heeft plannen om de aanwezige bedrijfsbebouwing te slopen en daarvoor in de plaats een twee-onder-één-kap woning te bouwen. Deze ontwikkeling past niet in het geldende bestemmingsplan en daarom is deze bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

Voorstel

1. Het bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15', zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.1034-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting, vast te stellen.
2. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

Inleiding

Op het adres Rijkerswoerdsestraat 15 staat naast een woonhuis op het achtererf bedrijfsbebouwing. De eigenaar heeft het plan om het bestaande bedrijfsgebouw te slopen en op die locatie twee woningen te bouwen in de vorm van een twee-onder-één kapwoning.

Deze ontwikkeling is ruimtelijk goed denkbaar op deze locatie. De woningen zullen worden uitgevoerd als schuurwoning waardoor de nieuwbouw goed past binnen het landschappelijk beeld langs de Rijkerswoerdsestraat. Verder zal de hoeveelheid bebouwing en verharding afnemen en zal de dubbele woning landschappelijk worden ingepast.

Het perceel valt binnen de grenzen van het bestemmingsplan "Arnhem Zuid-Oost" en heeft een bedrijfsbestemming. Op deze gronden zijn nu bedrijven toegestaan. Het realiseren van een dubbele woning is binnen deze bestemming niet mogelijk. Daarom moet een planologische procedure worden doorlopen. Een bestemmingsplanprocedure is de beste optie omdat daarmee ook de landschappelijke waarden van het perceel vastgelegd kunnen worden.

Dit bestemmingsplan is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Landelijk is afgesproken om dit 'Chw'-plannen te noemen. In een dergelijk plan kunnen we gebruik maken van de mogelijkheden van de Crisis- en herstelwet door ook regels op te nemen die normaal niet in een bestemmingsplan

Arnhem GEMEENTE

(mogen) zitten. In dit ontwerpbestemmingsplan doen we dit door regels met betrekking tot natuurinclusief bouwen en de hogere waarden op te nemen in het bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Chw Rijkerswoerdsestraat 15’ heeft vanaf 7 november 2023 als ontwerp ter inzage gelegen. U bent hier per raadsbrief over geïnformeerd.
Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Omdat het bestemmingsplan vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet als ontwerp ter inzage is gelegd, blijft het oude recht van toepassing tot het bestemmingsplan onherroepelijk is (ex. artikel 4.6, lid 2, sub a, onder 1, van de Invoeringswet Omgevingswet).
Er zijn tijdens de terinzagelegging van het bestemmingsplan geen zienswijzen ingediend. Het bestemmingsplan kan ongewijzigd worden vastgesteld.

Afbeelding 1. Ligging plangebied

Beoogd effect

Het planologisch mogelijk maken van de bouw van twee woningen op het perceel Rijkerswoerdsestraat 15.

Argumenten

1.1	*De ontwikkeling is ruimtelijk goed inpasbaar op deze locatie aan de Rijkerswoerdsestraat*

In de toekomstige situatie wordt de voormalige bedrijfsbebouwing gesloopt (ca. 600 m2 aan bebouwing) en worden er twee aaneengebouwde woningen teruggebouwd. De nieuwe erfinrichting wordt landschappelijk ingepast met gebiedseigen groenstructuren. De woning aan de voorzijde van het perceel blijft ongewijzigd.
Op onderstaande afbeelding is de beoogde inrichting van het plangebied weergegeven. Aan het ontwerp ligt een historische en landschappelijke analyse ten grondslag.

Afbeelding 2. Schetsontwerp toekomstige situatie plangebied (bron: Ontwerpbureau Luijendijk)

De traditionele opzet van het erf, met de woning op de voorgrond en een gebouw op het achtererf, blijft in stand. Op de plek van de loods worden na de sloop twee aaneengebouwde woningen gerealiseerd met inpandige parkeergelegenheid. De woningen worden vormgegeven als een schuurwoning.

De nieuwe woningen zijn bereikbaar via de bestaande inrit van Rijkerswoerdsestraat 15. De erfverharding rond de schuurwoning wordt zo beperkt mogelijk uitgevoerd.

1.2 Het plan past binnen de omgevingsverordening Gelderland

De locatie is gelegen binnen een gebied wat door de provincie Gelderland is aangewezen als ‘Groene ontwikkelingszone’ (GO). Daarom is de Omgevingsverordening Gelderland van

toepassing op deze herontwikkeling. De provinciale verordening schrijft voor dat moet worden aangetoond dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt.

Voor het plan is met behulp van de rekenmodellen van de provincie een berekening gemaakt om de impact van de nieuwe functie en de versterking van de GO te bepalen (zie bijlage 5 Onderbouwing versterkingsmaatregelen). De balans komt uit op +371 punten. Hiermee kan geconcludeerd worden dat het plan een duidelijke bijdrage levert aan de versterking van de kernkwaliteiten. De uitvoering van de genoemde maatregelen is als voorwaardelijke verplichting in de regels van het bestemmingsplan opgenomen, waarmee de versterking ook planologisch is verankerd.

1.3 Er zijn geen zienswijzen ingediend

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Chw Rijkerswoerdsestraat 15’ heeft vanaf 7 november 2023 zes weken als ontwerp ter inzage gelegen. Er zijn tijdens de terinzagelegging geen zienswijzen ingediend. Het bestemmingsplan kan ongewijzigd worden vastgesteld.

2.1 Een exploitatieplan is niet noodzakelijk

De gemeente heeft met de eigenaar afspraken gemaakt over de grondexploitatie: er is een overeenkomst gesloten. Daarin is onder meer geregeld dat de eigenaar een financiële bijdrage aan de gemeente voldoet ter dekking van de gemaakte kosten zoals genoemd in de artikelen 6.2.3 t/m 6.2.5 Bro. Omdat het verhalen van de kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden met deze overeenkomst anderszins verzekerd is, is het maken van een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 lid 2 Wro niet nodig.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Er zijn hogere waarden nodig

De geluidbelasting op nieuwe dubbele woning door wegverkeer op de Nijmeegseweg (A325) bedraagt ten hoogste 49 dB. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee met 1 dB overschreden. Voor de geluidbelasting door wegverkeer op de Nijmeegseweg zijn hogere waarden nodig.
Het gaat dus om een beperkte overschrijding. Aan de eisen die in het gemeentelijk beleid (Nota Uitvoeringsbeleid hogere grenswaarde) worden gesteld kan worden voldaan. De woningen hebben een geluidluwe gevel en een geluidluwe buitenruimte.

Participatie

Bij de voorbereiding van deze ontwikkeling is gebruik gemaakt van de Handreiking participatie: ‘Betrek je buurt bij je bouwplan’. Dit initiatief valt in level 1 ‘beperkte participatie, weinig effect op de omgeving’. Het gaat om de bouw van twee woningen met weinig effect op de omgeving op het gebied van groen, verkeer en beleving.

In lijn met de handreiking heeft de eigenaar de omwonenden geïnformeerd over de planontwikkeling. Dit betreft de directe buren en anderen die mogelijk direct zicht hebben op de ontwikkeling. De plannen zijn positief ontvangen. Men heeft aangegeven geen bezwaren te hebben tegen de bouw van twee woningen op deze locatie.

In het kader van het wettelijk vooroverleg is er contact geweest met de provincie Gelderland. Zij zijn akkoord met het bestemmingsplan. Overleg met het Waterschap Rivierenland was niet nodig omdat er sprake is een beperkte ontwikkeling waarbij het verhard oppervlak afneemt.

Financiën

Zie argument 2.1

Uitvoering

Na vaststelling van het bestemmingsplan door uw raad kunnen belanghebbenden nog zes weken beroep aantekenen tegen het bestemmingsplan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Aangezien hier sprake is van een project waarop artikel 1.1 van de Crisis- en herstelwet (Chw) van rechtswege van toepassing is, kan de eventuele beroepsprocedure sneller worden doorlopen. Hierdoor is er eerder duidelijkheid over de status van het bestemmingsplan. De rechtsbescherming voor belanghebbenden is, met inachtneming van een aantal kleine onderdelen, gelijk. In de publicatie van het vastgestelde bestemmingsplan zal worden aangegeven dat de Chw van toepassing is. Hierdoor is het voor eventuele belanghebbenden op voorhand duidelijk dat deze wet van toepassing is.

Communicatie

De vaststelling van het bestemmingsplan wordt gepubliceerd in het digitale gemeenteblad.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Vast te stellen bestemmingsplan Chw Rijkerswoerdsestraat 15 - tekst
- Vast te stellen bestemmingsplan Chw Rijkerswoerdsestraat 15 - verbeelding
- Vast te stellen bestemmingsplan Chw Rijkerswoerdsestraat 15 - bijlagen

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	4035736

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 januari 2024, nummer: 4035736;

gelet op artikel 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15', zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.1034-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting, vast te stellen.
2. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Chw Rijkerswoerdsestraat 15

Inhoudsopgave

Hoofdstuk1	**Inleiding**	**5**
1.1	Aanleiding voor het bestemmingsplan	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	5
1.3	Geldend bestemmingsplan	7
1.4	Leeswijzer	8
Hoofdstuk2	**Beschrijving plangebied**	**9**
2.1	Inleiding	9
2.2	Historische ontwikkeling	9
2.3	Ruimtelijke en functionele structuur	9
Hoofdstuk3	**Wettelijk- en beleidskader**	**13**
3.1	Inleiding	13
3.2	Gemeentelijk beleid	13
3.2.1	Structuurvisie Arnhem 2020-2040	13
3.2.2	Omgevingsvisie Arnhem 2040 (ontwerp november 2022)	13
3.2.3	De Arnhemse Woonprincipes 2025	14
3.2.4	Welstandsnota 2015	15
3.2.5	Groenbeleid	15
3.2.6	Gemeentelijk verkeersbeleid	15
3.2.7	Energie en duurzaam bouwen	16
3.3	Rijks- en provinciaal beleid	18
3.3.1	Nationale Omgevingsvisie (NOVI)	18
3.3.2	Ladder voor duurzame verstedelijking	18
3.3.3	Verkeer en mobiliteitsbeleid	19
3.3.4	Omgevingsvisie Gelderland	19
3.3.5	Omgevingsverordening Gelderland	20
Hoofdstuk4	**Ruimtelijke en programmatische aspecten**	**23**
4.1	Inleiding	23
4.2	Ruimtelijke opzet en structuur	23
4.3	Verkeer en mobiliteitsaspecten	25
Hoofdstuk5	**Milieu- en omgevingsaspecten**	**27**
5.1	Inleiding	27
5.2	Geluid	27
5.3	Luchtkwaliteit	28
5.4	Hinder- en milieuzonering	29
5.5	Geur	29
5.6	Externe veiligheid	30
5.7	Groen en ecologie	31
5.8	Water	32
5.9	Bodem	34
5.10	Cultuurhistorie	34

5.11	Archeologie	35
5.12	M.e.r.-toets	36
5.13	Kabels, leidingen en straalpaden	37
Hoofdstuk6	**Planbeschrijving en -verantwoording**	**39**
6.1	Inleiding	39
6.2	Opzet van de regels	39
6.2.1	Inleidende regels	39
6.2.2	Bestemmingsregels	40
6.2.3	Hogere waarden Wet geluidhinder	40
6.2.4	Algemene regels	40
6.2.5	Overgangs- en slotbepalingen	40
6.3	Verantwoording van de bestemmingen	40
6.4	Handhaving	41
6.5	Economische uitvoerbaarheid	42
Hoofdstuk7	**Procedure**	**43**
7.1	Inleiding	43
7.2	Omgevingsdialoog	43
7.3	Vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro	43
7.4	Ontwerp ter inzage	43

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het bestemmingsplan

De initiatiefnemer heeft het voornemen om de bedrijfsbebouwing op de locatie Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem te slopen en daarvoor in de plaats twee woningen te bouwen.
Deze ontwikkeling past niet in het geldende bestemmingsplan. Omdat het initiatief wel passend is op de locatie, wordt medewerking verleend aan een herziening van het bestemmingsplan. In dit document wordt dit toegelicht en gemotiveerd waarom dat kan volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Waarom een Chw-plan?
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft onze gemeente aangewezen als experiment 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte' onder artikel 7g van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. In een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kunnen meer regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. In het bestemmingsplan ‘Chw Rijkerswoerdsestraat 15’ maken we gebruik van de mogelijkheden van de Crisis- en herstelwet door regels op te nemen in het kader van natuurinclusief bouwen en de hogere waarden.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Rijkerswoerdsestraat ten zuiden van Arnhem. Bijgevoegde afbeelding toont globaal de ligging van het plangebied in de omgeving.

Globale ligging plangebied ten opzichte van de omgeving (bron: openstreetmaps.org)

De begrenzing is op de verbeelding en op onderstaande afbeelding weergegeven.

Begrenzing van het plangebied (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl)

1.3 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-Oost', vastgesteld op 4 juli 2011. Het plangebied heeft de bestemming 'Bedrijf'. Ook geldt de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie'. Met een functieaanduiding is aangegeven dat hier uitsluitend een groothandel in bloemen en planten is toegestaan. Bebouwing is toegestaan binnen het bouwvlak. Er geldt een maximum bouwhoogte van 6 meter.

De woning aan de voorzijde van het perceel heeft reeds de bestemming 'Wonen'. Omdat hier niets wijzigt wordt deze niet meegenomen in onderhavig bestemmingsplan.

De onderstaande afbeelding toont een uitsnede van het geldende bestemmingsplan.

Uitsnede bestemmingsplan 'Arnhem Zuid - Oost' (Bron: ruimtelijkeplannen)

Tevens gelden de volgende facet-bestemmingsplannen:

- Facetplan woningsplitsing en verkamering, vastgesteld op 28 oktober 2020;
- Facetplan parkeren, vastgesteld op 30 mei 2018.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de bestaande situatie in het plangebied en de omgeving. Daarna wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van het voorgenomen plan. In hoofdstuk 5 wordt de haalbaarheid van het project getoetst op grond van de relevante milieu- en omgevingsthema's. Hoofdstuk 6 geeft een toelichting op de juridische opzet van het plan. Tot slot gaat hoofdstuk 7 in op de procedure en de wijze hoe burgers en andere belanghebbenden betrokken zijn bij het plan (maatschappelijke uitvoerbaarheid).

Hoofdstuk 2 Beschrijving plangebied

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en de relatie met de omgeving. De ontwikkeling die in het plangebied gaat plaatsvinden houdt een herinrichting van de bestaande stedenbouwkundige structuur in. Ruimtelijke vernieuwingen zullen resulteren in een nieuwe verhouding met de bestaande en de te behouden situatie. Voor een goede samenhang is kennis nodig van de bestaande situatie van het plangebied.

2.2 Historische ontwikkeling

De Rijkerswoerdsestraat is een oud wegtracé met historisch gegroeide lintbebouwing. De Rijkerswoerdsestraat was onderdeel van een van oorsprong kleinschalig agrarisch landschap met smalle verharde wegen met laanbeplanting met daarlangs compacte erven van boerderijen, fruitboomgaarden en weitjes. Het landschap is in de loop der tijd grootschaliger geworden, maar de historische structuur is goed herkenbaar door de vrije ligging van de Rijkerswoerdsestraat ten opzichte van de woonwijken in Arnhem-Zuid en de vrijliggende bouwpercelen, van oudsher aan de noordzijde van de weg.

Langs de Rijkerswoerdsestraat liggen diverse functies, waaronder wonen, bedrijvigheid en een manege, afgewisseld met agrarische percelen.

2.3 Ruimtelijke en functionele structuur

Het plangebied ligt aan de Rijkerswoerdsestraat 15, ten zuiden van de bebouwing van Arnhem-Zuid. Het perceel ligt in een kleine enclave van (agrarische) erven. Aan de voorzijde van het perceel is een woning aanwezig met daarachter een bedrijfsloods (600 m^2). Met uitzondering van een tuin bij de woning is het erf geheel verhard (stelconplaten, grond en granulaat, circa 1.400 m^2).
De oppervlakte van het perceel bedraagt circa 6.600 m^2. Westelijk wordt het erf besloten door een siertuin en hoogstam fruitboomgaard langs het RijnWaalpad, de snelfietsroute tussen Arnhem en Nijmegen. Oostelijk wordt het erf begrens door een tweetal woonerven, Rijkerswoerdseweg 17 en 17a.

Het landschap is vrij open van karakter en wordt aan de noordzijde ruimtelijk begrensd door de woonwijken van Arnhem, de snelweg A325 met opgaande groenstructuren in het westen en kassencomplexen in het oosten. Met name naar het zuiden is er een vergezicht door het landschap.

Ligging van het plangebied in de omgeving (luchtfoto: Google maps)

Rond het plangebied wordt de openheid van het landschap doorbroken door de clusters van erven langs de Rijkerswoerdsestraat. Deze liggen op een 'woerd', een hogere zandrug in het landschap die is ontstaan onder invloed van de rivier. Dit waren de eerst bewoonde plekken in het gebied.
In de huidige situatie zijn de erven vaak voorzien van grote bijgebouwen waarbij gebouwen ten behoeve opslag van de oogst vaak een hogere nok hebben dan de hoofdwoning. Erven zijn afwisselend van erfbeplanting voorzien waardoor er zichtlijnen tussen de erven door ontstaan. Binnen het plangebied bestaat de erfbeplanting onder andere uit gebiedseigen hoogstamfruitbomen maar ook uit uitheems plantmateriaal zoals een brede coniferenhaag. Verder zijn er in de zone van erfclusters ook enkele landschappelijke groenstructuren, zoals landelijke hagen, houtsingels en struweelhangen (langs het RijnWaalpad).

Luchtfoto van het plangebied (bron: Google Maps).

Hoofdstuk 3 Wettelijk- en beleidskader

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het gemeentelijke en rijks- en provinciale beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. De beoogde ontwikkeling wordt getoetst aan dit beleid.

3.2 Gemeentelijk beleid

3.2.1 Structuurvisie Arnhem 2020-2040

Algemeen
Het gebruik van de ruimte in een stad verandert voortdurend. De gemeentelijke structuurvisie is een belangrijk kader voor het beoordelen en entameren van ruimtelijke initiatieven en plannen in de stad. In december 2012 is de Structuurvisie Arnhem 2020 met doorkijk 2040 vastgesteld door de gemeenteraad. De structuurvisie benoemt de belangrijkste principes voor het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief van de stad en geeft een uitwerking van dit perspectief zowel naar een aantal thema's als naar gebieden in de stad, de zogenaamde 'koersgebieden'. Het plangebied maakt geen deel uit van een 'koersgebied'.

Het plangebied ligt in het 'polderlandschap'. De cultuurhistorische kenmerken zijn kader en inspiratiebron bij ruimtelijke ontwikkelingen. Karakteristiek in de omgeving van het plangebied zijn de historische wegen en zegen (waterlopen), boerenerven met boomgaarden en woerden (huisterpen).

Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Arnhem
De voorgenomen ontwikkeling voorziet in transformatie van een bedrijfsperceel naar twee woningen. In het kader van de ontwikkeling is een Landschappelijk inpassingsplan opgesteld (zie bijlage 1). Hierin is beschreven hoe de handvatten die in de Structuurvisie zijn gegeven als uitgangspunt dienen voor het inpassingsplan.

- Arnhem-Zuid vraagt om een vervlechting van stad en landschap, onder meer door de lijnen van de Betuwe door te zetten in de stad. De zuidzijde van de stad vraagt om een vorm van transparante verstedelijking die de verwevenheid met het polderlandschap en het contrast met de openheid van de polder zichtbaar maakt. De beoogde ontwikkeling draagt hieraan bij door de ontwikkeling van het erf met een samenhang tussen bebouwing en beplanting. De ontwikkeling vindt plaats op 'de woerd', waarmee het contrast tussen deze hogere rug en het open polderlandschap wordt versterkt.
- Het plangebied ligt in de centrale parkzone van Park Lingezegen, dat voor een deel in de gemeente Arnhem ligt. In de parkzone is ruimte voor landschappelijk wonen. Dat is met de beoogde ontwikkeling het geval.
- Versterking van transparante groene en blauwe lijnen in de centrale parkzone van Park Lingezegen. Het plangebied levert hieraan een bijdrage door een robuuste gebiedseigen groenstructuur.

Geconcludeerd wordt dat het plan past in de ambities van de Structuurvisie Arnhem 2020-2040.

3.2.2 Omgevingsvisie Arnhem 2040 (ontwerp november 2022)

Door snelle ontwikkelingen in met name verstedelijking en klimaatverandering is de Structuurvisie Arnhem voor een deel verouderd. Dat was aanleiding om de nieuwe Omgevingsvisie Arnhem 2040 op te stellen. De Omgevingsvisie schetst een beeld voor de fysieke leefomgeving op de langere termijn, in dit geval 2040. De Omgevingsvisie gaat niet alleen over 'klassieke' ruimtelijke ordeningsthema's als bouwen, verkeer, water en infrastructuur, maar ook over ecologie, gezondheid, sociale samenhang, veiligheid en duurzaamheid.
Naast thematische uitwerkingen bevat de Omgevingsvisie ook gebiedsuitwerkingen voor verschillende delen van de stad.
In de gebiedsuitwerking voor Arnhem Zuid wordt de robuuste groenblauwe hoofdstructuur, die de wijken omzoomt en door de wijken verweven is, als een belangrijke basiskwaliteit gezien. De groenblauwe zone aan de zuidkant van Rijkerswoerd is aangegeven als een onderzoeksgebied waar mogelijk een mix van landschappelijk wonen en/of maatschappelijke functies een plek kan hebben.

De Omgevingsvisie ligt ter besluitvorming bij de gemeenteraad (stand van zaken mei 2023).

Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Arnhem 2040
Voorliggend plan omvat de bouw van twee woningen op een voormalige bedrijfslocatie. Onderdeel van het plan is de landschappelijke inpassing met onder meer een boomgaard. Dit sluit goed aan bij het landschappelijk wonen in de groenblauwe zone.

Geconcludeerd wordt dat het plan past in de ambities van de Omgevingsvisie Arnhem 2040.

3.2.3 De Arnhemse Woonprincipes 2025

Algemeen
In 'De Arnhemse Woonprincipes 2025' en het Plan van Aanpak: Woningbouwontwikkeling is opgenomen welke strategische koers we volgen die er zorg voor moet dragen dat Arnhem ook in de toekomst een aantrekkelijke woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen.

Het Plan van Aanpak: Woningbouwontwikkeling bevat de marsroute over hoe we de komende jaren de woningbouw vorm willen geven. Om beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen in Arnhem op peil te houden moeten er meer woningen worden gerealiseerd de komende jaren. Dit geldt voor alle soorten woningen en voor alle doelgroepen: aantrekkelijke levensloopbestendige woningen voor ouderen, woningen voor kleine huishoudens, sociale woningbouw in goedkoop en betaalbare segment, de middenhuurcategorie en het hogere segment.

Woonprincipes 2025
De onderstaande vier pijlers vormen de hoofddoelen van de Arnhemse Woonprincipes:
1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.
3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.

Wonen, Welzijn en Zorg versus Langer Zelfstandig Wonen
Er ligt op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg een stevige fysieke huisvestingsopgave. Door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen preventief aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden. We faciliteren het (langer) zelfstandig wonen, door in de directe of nabije woonomgeving mogelijkheden te scheppen dat arrangementen van (thuis)zorg, begeleiding, ondersteuning of andere vormen van dienstverlening en welzijnsvoorzieningen kunnen worden geboden.

Regionale woondeal
Het Rijk, de provincie Gelderland en 18 gemeenten hebben afspraken gemaakt om samen snel meer woningen te bouwen in de regio Arnhem-Nijmegen. De afgelopen jaren is de regio als geheel en de steden Arnhem en Nijmegen in het bijzonder, snel gegroeid. De prognoses tot 2030 en 2040 laten zien

dat deze groei doorzet en dat de woningtekorten oplopen. Ook zijn de complexe leefbaarheidsopgaven, de strategische ligging en de groene ambities van de regio mede aanleiding geweest voor het sluiten van een Woondeal.

De Woondeal moet ervoor zorgen dat er sneller en meer betaalbare huur- en koopwoningen worden bijgebouwd. Het versterken van het groene profiel en ook het bereikbaar houden van de regio zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid.

Toetsing van het initiatief aan de Arnhemse Woonprincipes
Dit bestemmingsplan voorziet in de mogelijkheid om binnen het plangebied twee nieuwe woningen te realiseren. Met het voornemen worden geschikte woningen voor een brede doelgroep gerealiseerd. Het plan draagt daarnaast bij aan het tot stand brengen van een doorstroming op de woningmarkt, waardoor andere woningen weer vrijkomen voor andere doelgroepen. De woningen worden conform de meest actuele duurzaamheidseisen gerealiseerd en zijn levensloopbestendig.
Geconcludeerd wordt dat het voornemen in overeenstemming is met de Arnhemse Woonprincipes 2025.

3.2.4 Welstandsnota 2015

Algemeen
De Arnhemse Welstandsnota is in 2015 vastgesteld. Arnhem is een aantrekkelijke stad om te wonen en te verblijven. Het uiterlijk van de stad draagt daar aan bij. De gemeente wil dat zo houden. Vanuit het oogpunt dat nieuwe bouwwerken in zijn algemeenheid moeten passen in hun omgeving vormt de bestaande stad het referentie- en inspiratiekader. Voor de meest voorkomende bouwwerken zijn in de Welstandsnota gebiedsgerichte criteria opgenomen. Deze criteria zijn per gebied ('géén toets', 'lichte toets' en 'zware toets') anders.

Toetsing van het initiatief aan de Welstandsnota
Het plangebied ligt in het 'Polderlandschap'. Dit een gebied waar geen toetsing op welstand hoeft plaats te vinden.

3.2.5 Groenbeleid

Groenvisie 2017-2025
De Groenvisie gaat over het Groen-blauwe raamwerk, de stedelijke hoofdgroenstructuur, vertaald in doelen, ambities en ontwikkelopgaven. Dit Groen-blauwe raamwerk van de stad bepaalt het gezicht van de stad en de aantrekkelijkheid van uiteenlopende woon- en recreatiemilieus. Het gaat daarbij om de waarden vanuit landschap, cultuurhistorie, ecologie, water en recreatief gebruik op gemeente en op particuliere terreinen.
Aan groen worden de laatste jaren steeds meer waarden en kwaliteiten toegekend. Daarbij valt te denken aan gezondheid, klimaat (verminderen van hitte en van wateroverlast), milieu (verbeteren luchtkwaliteit), stadslandbouw, dierenwelzijn, toerisme en sport en bewegen. Het groen biedt ruimte voor een gezonde, leefbare, aantrekkelijke en daarmee ook toekomstbestendige woon- en werkomgeving.

De Groenvisie legt niet alleen het Groen-Blauw raamwerk vast, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur, maar geeft ook richting aan het belang van groen in de wijken, zodat initiatieven de waarden van het groen (landschap, biodiversiteit, gezondheid, waterbuffering, koelte) niet aantasten maar juist versterken. Zij vormt daarmee een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen in de bestemmingsplannen.

Toetsing van het initiatief aan de Groenvisie
In de huidige situatie is er geen groen aanwezig in het plangebied. Het terrein is bebouwd en geheel verhard. Door de transformatie krijgt het perceel een veel groenere inrichting, die voorwaardelijk verplicht gesteld is in de regels van dit bestemmingsplan. De voorgenomen ontwikkeling is daarmee in overeenstemming met het gemeentelijke groenbeleid.

3.2.6 Gemeentelijk verkeersbeleid

Algemeen

De gemeente Arnhem heeft haar verkeersbeleid op hoofdlijnen verwoord in de Structuurvisie Arnhem 2020-2040. Voor mobiliteit biedt de structuurvisie een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief. Arnhem streeft naar een duurzame bereikbaarheid in een aantrekkelijke en veilige stad. Vooral in de bestaande stad geldt daarbij het principe: eerst de bestaande verkeersruimte beter benutten en pas daarna zoeken naar mogelijkheden tot uitbreiding van de (auto)verkeersruimte. De inzet van slim ruimtegebruik, voor versterking van fiets en openbaar vervoer, aangevuld met spitsmijdende maatregelen moet Arnhem de komende jaren bereikbaar houden.

Fiets
De Accentnota Fiets is in januari 2020 vastgesteld en gebruikt de Beleidsnota Fietsverkeer uit 2012 als fundament voor een vernieuwde fietsambitie, met volop ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, nieuwe accenten en aanscherping van beleid. Nieuwe ontwikkelingen die gaan over de richting waarin de stad zich ontwikkeld, de betekenis van de fiets in de stad van de toekomst en over de vertaling van de grote stedelijke opgaven.
De doelen van deze fietsambitie zijn:
- meer fietsgebruik
- betere ontsluiting van stedelijke bestemmingen voor alle inwoners van de stad
- de binnenstad beter bereikbaar en aantrekkelijker maken voor fiets
- inspelen op de trend van toenemende stedelijke verdichting en urbanisatie
- het verduurzamen en toekomstvast maken van het stedelijk vervoersnetwerk
- het beïnvloeden van duurzaam stedelijk verplaatsingsgedrag.

Openbaar vervoer
In december 2018 zijn door de gemeenteraad het HOV-actieplan en de Stadsnetten-visie vastgesteld. Deze twee beleidsdocumenten voor het openbaar vervoer hebben tot doel om de aantrekkelijkheid en concurrentiekracht van het stedelijk en regionaal OV te vergroten. Om daarmee de bereikbaarheid en economische aantrekkelijkheid van de regio en de steden te verbeteren. Het openbaar vervoer wordt toekomst vast door een kwaliteitsslag met als maatregelen:
- een netwerk van Hoogwaardig Openbaar Vervoer
- een mobiliteit te bieden voor iedereen
- een emissieloos openbaar vervoer door middel van Trolley 2.0.

Parkeren
Voor het onderdeel parkeren gelden beleidsregels en het bestemmingsplan Facetplan Parkeren parkeernormen. Deze zijn opgenomen in de Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003.

Toetsing van het initiatief aan het gemeentelijk verkeersbeleid
In paragraaf Verkeer en mobiliteitsaspecten wordt getoetst aan het beleid en daarbij behorende parkeernormen.

3.2.7 Energie en duurzaam bouwen

New energy made in Arnhem 2020 - 2030
Het gemeentelijke beleid op het gebied van energie is vastgelegd in het 'Programmaplan New energy made in Arnhem 2020 - 2030' (vastgesteld door de raad op 29 januari 2020). Arnhem wil een actieve regierol innemen bij de energietransitie in de wijken. De uitgangspunten en aanpak zijn vastgesteld in ‘De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie’ (vastgesteld op 17 april 2019). Twee belangrijke uitgangspunten uit dit beleidskader voor deze ontwikkeling zijn:
- de Trias Energetica is leidend: eerst besparen;
- de meest duurzame warmtebron heeft de voorkeur: minder duurzame bronnen zijn tijdelijk en decentrale bronnen gaan voor.

Ruimte bieden voor Arnhemse innovaties
In het programma NemiA 2020-2030 is ook aandacht voor energie innovaties. Waar in de komende jaren gewerkt wordt aan de gebouwde omgeving vragen wij om, waar mogelijk, (Arnhemse) innovatieve bedrijven mee te laten denken en mee te doen.

Temperatuurregime vereiste - TVW
Bij nieuwbouw wordt alleen LT- verwarming (lage temperatuur verwarming) toegestaan. Individueel dan wel collectief. Hieronder verstaan we: 35 tot 50 graden Celsius. Deze vereiste is in de Transitievisie Warmte opgenomen die op 17 februari 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Onderzoek naar mogelijkheden omgeving aardgasvrij maken - TVW
Voor wat betreft de warmteoplossing vragen wij de initiatiefnemer verder te gaan dan alleen hun eigen ontwikkeling en onderzoek te doen naar de mogelijkheden om een deel van de omliggende gebouwde omgeving tevens van het aardgas af te halen. Het doel is om het momentum van de ruimtelijke ontwikkeling te benutten om ook (een deel van de) omliggende bestaande bebouwing van het aardgas af te halen. Dit loopt vooruit op de integrale benadering vanuit de omgevingswet. Deze doelstelling is vastgelegd in de Transitievisie Warmte opgenomen die op 17 februari 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Energievisie
De gemeente eist vanuit de structuurvisie bij gebiedsontwikkelingen van meer dan 50 woningequivalenten een energievisie van de initiatiefnemer. Energieneutraliteit is hierbij het streven. Met behulp van een energievisie kan een geschikte combinatie van energieconcepten gekozen worden. De energievisie brengt verschillende energieopties voor het besluitgebied in beeld en beschrijft de consequenties daarvan. De visie kan uitgebreid worden tot een duurzaamheidsvisie door bijvoorbeeld ook thema's als duurzaam bouwen, afval, groen, water, mobiliteit en openbare ruimte mee te nemen.

Circulair ontwikkelen
In de woondeal regio Arnhem-Nijmegen van 4 maart 2020 staat dat in de nieuwe woningbouwplannen partijen zich samen moeten inspannen om minimaal 25% circulair te laten ontwikkelen. In het maken van plannen leggen partijen het accent onder andere op ketenbenaderingen, het sluiten van kringlopen en het benutten van hernieuwbare bronnen. Partijen stimuleren adaptief, biobased, modulair en aanpasbaar bouwen, circulair renoveren en nemen natuurinclusiviteit en klimaatadaptiviteit als verplicht onderdeel mee in de ontwerpopgaven. Hiermee wordt de groeiopgave met de groenopgave verbonden. Biobased bouwen heeft een grote impact op klimaat ten opzichte van cement en beton en biedt kansen voor regionale agro forestry en opleidingen.

Het percentage circulaire bouwmaterialen toetsen we in de eenheid kilogram (kg). De gemeente heeft de circulaire impactladder beschikbaar voor het toetsen van het percentage circulariteit in projecten. Deze impactladder maakt het mogelijk de mate van circulariteit in een woningbouwplan te meten.
In algemene zin hanteren we bij circulair bouwen de volgende uitgangspunten:
- Het verminderen van materiaal & grondstoffengebruik, bijvoorbeeld door verdichting en renovatie i.p.v. nieuwbouw (R1 & R2).
- Het vergroten van het aandeel hergebruikte en gerecyclede materialen, in plaats van nieuwe materialen (R3, R4, R5).
- Wanneer er tóch nieuwe materialen nodig zijn, het inzetten op biobased materialen zoals hout.
- Ontwerp toekomstbestendig: zorg ervoor dat componenten in de toekomst kunnen worden gedemonteerd zodat ze opnieuw te gebruiken zijn en zorg dat er materiaalpaspoorten en/of een gebouwpaspoort is waardoor informatie hierover te ontsluiten is.

Toetsing van het initiatief aan het beleid voor Energie en duurzaam bouwen
Voorliggend plan voorziet in de bouw van twee woningen. De woningen worden gasloos en energetisch duurzaam gebouwd. Dit wordt verder uitgewerkt in de omgevingsvergunning voor het bouwen.

3.3 Rijks- en provinciaal beleid

3.3.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Per januari 2021 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van kracht. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van een circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving.

Met de NOVI benoemt het Rijk nationale belangen, geeft het richting op de vier prioriteiten en helpt keuzes maken waar dat moet. Want niet alles kan overal. Deze visie is ontwikkeld in nauwe samenwerking met provincies, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke instellingen en burgers.

De NOVI is vastgesteld op grond van de geldende regelgeving omdat de Omgevingswet nog niet in werking is. De NOVI voldoet tevens aan de eisen die de Omgevingswet stelt aan een omgevingsvisie. Zodra de Omgevingswet in werking is getreden, zal deze omgevingsvisie dan ook gelden als de Nationale Omgevingsvisie in de zin van deze wet.

Met de komst van de NOVI komen meerdere nationale beleidsstukken te vervallen, waaronder de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Strategisch relevante delen van de SVIR en het Barro worden echter opgenomen in de NOVI en blijven daarmee ook na inwerkingtreding van de NOVI gelden. Dit bestemmingsplan zal daarom ook aan dit beleid worden getoetst.

Gebiedsgericht
De NOVI benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de ecologische hoofdstructuur), de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen.

In het Barro zijn regels opgesteld waarmee deze gebiedsbescherming juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend vastgelegd.

Toetsing van het initiatief aan de NOVI
Het plangebied ligt niet in een van de aangewezen gebieden van de NOVI/SVIR en het Barro.

3.3.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

Ladder duurzame verstedelijking
Een meer algemeen onderwerp uit de SVIR is 'duurzame verstedelijking'. Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro (artikel 3.1.6 onder 2).
De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.
Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is: "een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen." Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid,

detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

Toetsing van het initiatief aan de ladder voor duurzame verstedelijking
Met voorliggend plan worden twee nieuwe woningen mogelijk gemaakt. Uit jurisprudentie blijkt dat er pas vanaf 12 woningen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet nodig.

3.3.3 Verkeer en mobiliteitsbeleid

Rijksbeleid
Op rijksniveau geeft de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte 'Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig' (SVIR, 2012) de hoofdlijnen van het nationale verkeers- en vervoersbeleid voor de komende decennia. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die gaat voor een excellent internationaal vestigingsklimaat, ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Het mobiliteitssysteem moet robuust en samenhangend worden, meer keuzemogelijkheden bieden en voldoende capaciteit hebben om de groei van de mobiliteit op de middellange (2028) en lange (2040) termijn op te vangen. De ambitie is dat gebruikers in 2040 beschikken over optimale ketenmobiliteit door een goede verbinding van de verschillende mobiliteitsnetwerken via multimodale knooppunten (voor personen en goederen) en door een goede afstemming van infrastructuur en ruimtelijke ontwikkeling. De regio Arnhem Nijmegen is aangeduid als stedelijke regio met een concentratie van topsectoren. Voor Arnhem is samenwerking tussen Rijk, decentrale overheden en bedrijfsleven relevant om een robuust hoofdwegennet en spoorwegennet, binnen de regio, tussen regio's en met het achterland te realiseren

Provinciaal beleid
In de provinciale Omgevingsvisie "Gaaf Gelderland" uit 2018, beschrijft de provincie hoe zij de komende tien jaar om wil gaan met onder meer bereikbaarheid. Een van de kerntaken van de provincie is namelijk te zorgen voor een goede regionale bereikbaarheid en een goed regionaal openbaar vervoer. De provincie geeft veel aandacht aan mobiliteitsbehoefte van inwoners en bedrijven in Gelderland, kijkt daarbij naar toekomstige ontwikkelingen als het digitale werken en kijkt ook over de grenzen van de provincie. En er is veel oog voor duurzaamheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.
De provincie wil een goede bereikbaarheid voor wonen, werken en recreëren en de mobiliteit daarbij afstemmen op de economische ontwikkelingen. Daarom zet Gelderland in op het beter gebruik van (internationale) corridors. Daarnaast wordt samen met de andere wegbeheerders in de stedelijke gebieden aan een beter gebruik van de infrastructuur gewerkt om files te voorkomen, de doorstroming te bevorderen en alternatieven voor de auto te bevorderen. De toegang tot bedrijventerreinen is ook een speerpunt van het provinciale beleid. Een andere ontwikkeling is de verschuiving van mobiliteitsvragen in het landelijk gebied door krimp en vergrijzing. Hier moet de aansluiting met de stedelijke gebieden gewaarborgd blijven.
In het "Koersdocument Duurzame Mobiliteit" uit 2018 heeft Provincie Gelderland uitgewerkt hoe het mobiliteitssysteem binnen de Provincie zich moet ontwikkelen naar een volledig klimaatneutraal systeem in 2050. Electrificatie van het voertuigpark, zowel openbaar vervoer als particulier personen- en goederenvervoer en bevordering van fietsgebruik zijn sleutelbegrippen in dit proces.

Toetsing van het initiatief aan het Verkeer- en mobiliteitsbeleid
Het plan is van een dermate kleinschalige omvang (bouw van twee woningen op de plek van een voormalig bedrijf) dat het niet raakt aan het Verkeer- en mobiliteitsbeleid van Rijk en provincie.

3.3.4 Omgevingsvisie Gelderland

Algemeen
In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (december 2018) staan de hoofdlijnen van het provinciale ruimtelijk beleid. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland gaat in de breedte over het beleid van de provincie voor de fysieke leefomgeving. De visie integreert een vijftal beleidsterreinen: ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer. Op 24 september 2014 is door Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. Deze is voor het laatst op 21 december 2022 geactualiseerd op basis van de nieuwe omgevingsvisie. De Omgevingsverordening is een uitwerking van

de Omgevingsvisie en stelt regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland
De provincie wil de focus leggen op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Door daarin te investeren wil de provincie werken aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal. Om dat te bereiken wordt de focus gelegd op zeven ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Deze ambities worden hieronder kort samengevat:
- Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
- Een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid;
- Een voortvarend en innovatief circulair beleid;
- Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
- Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag;
- Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat;
- Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Naast deze zeven ambities blijft het beleid uit de Omgevingsvisie uit 2014 gelden. Het gaat om de aanwijzing van functies van regionale oppervlaktewateren, van gebieden waar milieukwaliteit bijzondere bescherming behoeft, van Natura 2000-gebieden en van bijzondere natuurgebieden.

3.3.5 Omgevingsverordening Gelderland

De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Volgens de provinciale Omgevingsverordening ligt het plangebied in de Groene Ontwikkelingszone (GO). Het beleid met betrekking tot de GO is gericht op het versterken van de ecologische samenhang door de aanleg van ecologische verbindingszones. De ontwikkelingsdoelstelling is tweeledig: ontwikkeling van functies in combinatie met versterking van de kernkwaliteiten natuur en landschap.

Artikel 2.52 zegt het volgende over het beschermen van Groene ontwikkelingszone:
1. Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op locaties binnen de Groene ontwikkelingszone, laat het een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat:
   a. de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone, per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en
   b. de samenhang niet verloren gaat.
2. Gedeputeerde Staten stellen regels vast om de versterking uit te werken.

Volgens het document Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone ligt het plangebied in deelgebied 58 Overbetuwe. De kernkwaliteiten die zijn benoemd betreffen:
- variabel, agrarisch cultuurlandschap met snelle stedelijke ontwikkelingen en glastuinbouw
- ecologische verbindingszone KAN, tevens Park Lingezegen; groenelementen binnen Park Lingezegen en bij Schuytgraaf vormen samen een groene verbinding tussen Veluwe, Nijmeegse stuwwal en Gelderse Poort en vormen de hoofdstructuur van de natuurkwaliteit in het gebied
- cultuurhistorische waarden van de Limes, o.a. bij Elst
- A-locatie bos Oosterhoutse bos: droog essen-iepenbos op oude standplaats
- A-locatie bos Kasteel Loenen: droog essen-iepenbos met in het noordwesten een deel fraai elzenrijk essen-iepenbos
- plaatselijk kleinschalige landschappen (bijv. Ressen, Eimeren) met vroegere strangen en stroomruggen, ook enkele landgoederen: Oosterhout, Loenen en Kasteel Doornenburg
- leefgebied das

- leefgebied kamsalamander
- zeer rijk leefgebied steenuil
- cultuurhistorische waarden van de stroomruggen en landgoederen, oude kavelpatronen (Slijk-Ewijk) doorbraakkolken, waterstaatswerken (o.a. zegen en weteringen, Linge)
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, waterreservoir
- ecosysteemdiensten: recreatie, waterwinning

Ontwikkelingsdoelen voor de Groene Ontwikkelingszone zijn:
- ontwikkeling ecologische verbinding Overbetuwe - KAN: parkachtige structuren met water en moeraszones
- vermindering barrièrewerking A325, A15, A50, N836, N837 en Betuweroute
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden
- ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen

Toetsing aan de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Gelderland
Voorliggend plan voorziet in een landschappelijke inpassing en versterking van de groene kwaliteiten. In de huidige situatie is er in het plangebied geen substantieel groen aanwezig, het bedrijfsterrein is bebouwd en geheel verhard. In de toekomstige situatie wordt de bedrijfsbebouwing vervangen door twee woningen en wordt ten noorden van de nieuwbouw een hoogstamboomgaard aangelegd met een ondergroei van kruidenrijke akkervegetatie. Enkele erfbomen passen het erf verder in en zorgen voor een ruimtelijke verdeling tussen voor- en achtererf, en er worden inheemse singels en struweelhagen aangelegd.
Hiermee wordt het mozaïek van boerderijen, erven, boomgaarden, agrarische percelen en beplantingen die van oudsher op de hogere ruggen aanwezig waren versterkt. Dit sluit aan op het ontwikkelingsdoel 'cultuurhistorische patronen en beheersvormen'. Het contrast tussen woerd en omliggend komgebied wordt versterkt. De aanleg van groene elementen is bovendien gunstig voor onder meer insecten, vlinders en vogels van cultuurlandschappen.

Voor het plan is met behulp van de rekenmodellen van de provincie een berekening gemaakt om de impact van de nieuwe functie en de versterking van de GO te bepalen. Deze berekening is met een toelichting daarbij opgenomen in bijlage 5 Onderbouwing versterkingsmaatregelen. De balans komt uit op +371 punten.
Geconcludeerd wordt dat voorliggend plan een duidelijke bijdrage levert aan de versterking van de kernkwaliteiten. De uitvoering van de genoemde maatregelen is als voorwaardelijke verplichting in de regels van dit plan opgenomen, waarmee de versterking ook planologisch is verankerd.

Hoofdstuk 4 Ruimtelijke en programmatische aspecten

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het voorgenomen initiatief voor de bouw van twee woningen aan de Rijkerswoerdsestraat 15.

4.2 Ruimtelijke opzet en structuur

Ontwerp
In de toekomstige situatie wordt de voormalige bedrijfsbebouwing gesloopt (ca. 600 m^2 aan bebouwing) en worden er twee aan-een-gebouwde woningen teruggebouwd. De nieuwe erfinrichting wordt landschappelijk ingepast met gebiedseigen groenstructuren. De woning aan de voorzijde van het perceel blijft ongewijzigd.
Op onderstaande afbeelding is de beoogde inrichting van het plangebied weergegeven. Aan het ontwerp ligt een historische en landschappelijke analyse ten grondslag, dit staat beschreven in bijlage zie hiervoor bijlage 1.

Schetsontwerp toekomstige situatie plangebied (bron: Ontwerpbureau Luijendijk).

Erfensemble

De traditionele opzet van het erf, met de woning op de voorgrond en een gebouw op het achtererf, blijft in stand. Op de plek van de loods wordt na de sloop een aan-een-gebouwde woning gerealiseerd met inpandige parkeergelegenheid. De nieuwbouw staat met de nok haaks op de Rijkerswoerdsestraat. De woningen worden vormgegeven als een schuurwoning. De naar de weg gekeerde gevel is duidelijk zichtbaar vanaf de Rijkerswoerdsestraat ten behoeve van een ruimtelijk samenhangend erfensemble. De

schuurwoning dient in kleur, vorm en materiaalgebruik ondergeschikt te zijn aan de bestaande woning, die binnen het ensemble geldt als 'hoofdgebouw'. De nokhoogte van de nieuwe woningen is om die reden beperkt tot 7 meter.

De nieuwe woningen zijn bereikbaar via de bestaande inrit van Rijkerswoerdsestraat 15. De erfverharding rond de schuurwoning wordt zo beperkt mogelijk uitgevoerd. Een halfverharde inrit geeft toegang tot inpandige parkeergelegenheid. Voor bezoekersparkeren en manoeuvreerruimte is er ook aan de kopse kanten van schuurwoning erfverharding.

Landschap
De ontwikkeling wordt ingepast met een robuuste structuur van inheemse singels en struweelhagen. Deze gelden als structuurdrager en zorgen voor meer samenhang op de woerd en een sterker contrast tussen de woerd en omliggend komgebied.

Ten noorden van de nieuwbouw wordt een hoogstamboomgaard aangelegd met een ondergroei van kruidenrijke akkervegetatie. Van oudsher waren er op de woerden veel boomgaarden aanwezig. Enkele erfbomen passen het erf verder in en zorgen voor een ruimtelijke verdeling tussen voor- en achtererf, waarbij het streven is om de woningen in het straatbeeld beleefbaar te laten blijven.
De nieuwe kavels binnen het plangebied worden door middel van hagen van elkaar gescheiden.

De landschappelijke inrichting is nader uitgewerkt in een beplantingsplan, waarin soorten en aantallen zijn weergegeven. Het beplantingsplan is opgenomen in bijlage 1 van de regels. De uitvoering ervan is in de regeling van dit bestemmingsplan voorwaardelijk verplicht gesteld.

Natuurinclusief bouwen
Om het plangebied een meerwaarde te geven voor dieren en planten worden diverse maatregelen genomen voor natuurinclusief bouwen, conform de Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen van de gemeente Arnhem. De maatregelen zijn gericht op het bieden van nestgelegenheid voor vogels, het bieden beschutting, voedsel en water. De voorgenomen maatregelen voor onderhavig plan zijn (zie ook bijlage 2):
- neststeen in de kopgevel voor gierzwaluw
- bieden van nestgelegenheid voor huismus
- neststeen voor bijen en vlinders
- aanleg van een geveltuin
- aanplant van gemengde hagen
- bieden van toegang voor de egel in de haag
- aanplant van bomen
- aanleg van alleen noodzakelijke verharding.

Met deze maatregelen wordt ruimschoots voldaan aan de eisen die de gemeente Arnhem stelt.

4.3 Verkeer en mobiliteitsaspecten

Het plangebied wordt ontsloten via de Rijkerswoerdsestraat. Door de bouw van twee woningen zal het aantal verkeersbewegingen niet wezenlijk toenemen. Bovendien verdwijnt het (zwaardere) bedrijfsverkeer door de beëindiging van de bedrijfsfunctie. Dit komt de leefbaarheid en verkeersveiligheid ten goede. De Rijkerswoerdsestraat en omliggende wegen beschikken over voldoende capaciteit om de nieuwe situatie op te vangen.

Parkeren
Voor het bepalen van de parkeerbehoefte wordt aangesloten bij de Beleidsregels parkeren Arnhem 2022 van de gemeente Arnhem. Voorliggend plan voorziet in de realisatie van twee aan-een-gebouwde woningen. Hiervoor wordt een parkeernorm van 1,8 parkeerplaats per woning gehanteerd. In het ontwerp van voorliggend plan zijn 2 parkeerplaatsen per woning opgenomen plus een dubbele garage per woning, zie de tekening in paragraaf 4.2. Hiermee wordt voldaan aan de parkeernorm.
In artikel 12.2 van de regels is geborgd dat voldaan wordt aan de parkeernorm en dat de parkeerplaatsen ook in stand gelaten moeten worden.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect verkeer.

Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten

5.1 Inleiding

De uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

5.2 Geluid

De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd:

- woningen;
- geluidgevoelige gebouwen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen (woonwagenstandplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen).

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Binnen deze zones bepaalt het bevoegd gezag de te hanteren grenswaarden. Er geldt een voorkeursgrenswaarde en een bovengrens (hoger mag niet). De Wgh gaat verder onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Situatie plangebied
Voor voorliggend document is het van belang te kijken naar de mogelijke gevolgen van wegverkeerslawaai. Het plangebied ligt binnen de wettelijke geluidzone van de Nijmeegseweg (A325) en de Rijkerswoerdsestraat. Daarom is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 3).

De geluidbelasting op de ontwikkeling door wegverkeer op de Nijmeegseweg bedraagt ten hoogste 49 dB na aftrek van 2 dB ex art 110-g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee met 1 dB overschreden. Voor de geluidbelasting door wegverkeer op de Nijmeegseweg zijn hogere waarden nodig. De geluidbelasting op de ontwikkeling door wegverkeer op de Rijkerswoerdsestraat bedraagt ten hoogste 41 dB na aftrek van 2 dB ex art 110-g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee niet overschreden. Voor de geluidbelasting door wegverkeer op de Rijkerswoerdsestraat zijn geen hogere waarden nodig. De geluidbelasting door alle wegen samen bedraagt 52 dB zonder aftrek.

Bij het verlenen van hogere grenswaarden wordt getoetst de nota Uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden. De woningen voldoen aan het criterium dat deze dienen ter vervanging van de bestaande bebouwing. De geluidbelasting door wegverkeer ligt in de klasse “onrustig” (alle wegen samen na aftrek). Aan de eisen die in het gemeentelijk beleid worden gesteld kan worden voldaan doordat het verlagen van de geluidbelasting door het treffen van maatregelen aan de bron niet mogelijk is, omdat de Nijmeegseweg reeds voorzien is van een stil wegdek en andere bronmaatregelen verkeerskundig niet mogelijk zijn. Een scherm met een hoogte van 4,5 meter op het eigen terrein stuit op landschappelijke bezwaren. De woningen hebben daarnaast een geluidluwe noordgevel dan wel zuidgevel en een geluidluwe oostgevel. De woningen hebben tevens een geluidluwe buitenruimte aan de noordzijde, de zuidzijde en de oostzijde.
Voor de westelijke gevels van de woningen is een hogere waarde vastgesteld van 49 dB voor geluid door wegverkeer op Nijmeegseweg conform tabel III.3. Dit is opgenomen in de regels in artikel 12.1.
Bij een geluidbelasting van 52 dB bedraagt de benodigde geluidwering $G_{A,k}$ 20 dB. Dit is de minimumwaarde uit het Bouwbesluit. Er zijn voor de gevels van de woningen geen aanvullende geluidwerende voorzieningen nodig.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid.

5.3 Luchtkwaliteit

De mate van blootstelling aan luchtverontreiniging speelt een rol in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met betrekking tot 'luchtkwaliteit' zijn twee aspecten van belang. Ten eerste of de luchtkwaliteit ter plaatse de nieuwe functie toelaat (de gevoeligheid van de bestemming) en ten tweede wat de bijdrage is van het plan aan die luchtkwaliteit.

Luchtkwaliteit ter plaatse
In de Wet milieubeheer zijn normen opgenomen voor de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht ter bescherming van de mens. De twee belangrijkste stoffen zijn PM_{10} en $PM_{2,5}$(fijnstof) en NO_2 (stikstofdioxide). Voor grenswaarde van PM_{10} en NO_x bedraagt 40 µg/m3, van $PM_{2,5}$ is dat 25 µg/m^3.

Bijdrage aan luchtkwaliteit
In de Wet milieubeheer zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen. De Wet maakt een onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m^3) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een toevoeging van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit, omdat een dergelijk project per definitie niet boven de 3%-norm komt.

Situatie plangebied
Luchtkwaliteit ter plaatse van het initiatief
Vanuit een goede ruimtelijke ordening is de huidige luchtkwaliteit ter plaatse getoetst met behulp van de NSL Monitoringstool (www.nsl-monitoring.nl). Door de metingen ter plaatse te toetsen aan de grenswaarden is gekeken of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Uit metingen van het rekenpunt 15564700 (aan de A325 ter hoogte van plangebied) zijn de volgende concentraties naar voren gekomen:

	NO_2 (stikstofdioxide)	PM_{10} (fijnstof)	$PM_{2,5}$ (fijnere fractie van fijnstof)
Gemeten totale concentratie jaargemiddelde 2020 (µg/m^3)	25,6 µg/m^3	17,2 µg/m^3	9,7 µg/m^3
Grenswaarde concentratie (µg/m3)	40 µg/m^3	40 µg/m^3	25 µg/m^3

De gemeten concentraties stikstofdioxide en fijn stof liggen ruim onder de gestelde grenswaarden. Met betrekking tot de luchtkwaliteit zijn geen belemmeringen voor onderhavig initiatief.

Bijdrage initiatief
Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief (realisatie van twee woningen) van geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%, toevoegen 1.500 woningen). Op basis van de te verwachten toename aan verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit.

5.4 Hinder- en milieuzonering

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Doel is om bij het opstellen van een ruimtelijk plan een goed en veilig leefklimaat te waarborgen, maar tegelijkertijd ook aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun activiteiten.

De mate waarin bedrijven invloed hebben op hun omgeving is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid en de afstand tot een gevoelige bestemming. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Milieuzonering heeft betrekking op aspecten met een ruimtelijke dimensie, zoals geluid, geur, gevaar en stof. De mate van belasting, en daarmee de gewenste aan te houden afstand, kan per aspect en per bedrijfstype verschillen. In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een lijst opgenomen met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Van deze richtafstanden kan worden afgeweken, mits wordt onderbouwd waarom de feitelijke milieuhinder als minder belastend wordt gezien.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'.

Situatie plangebied
In de omgeving van het plangebied liggen twee bedrijven. Dit betreft het in de vorige paragraaf genoemde agrarische bedrijf aan de Kruisstraat 11 en een bedrijf aan de Rijkerswoerdsestraat 13. Volgens het bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-Oost' is hier een schildersbedrijf toegestaan.
Op grond van de publicatie Bedrijven en milieuzonering geldt voor een rundveebedrijf een richtafstand van 30 meter vanwege geluid. Een schildersbedrijf wordt in de publicatie niet specifiek genoemd. Als een schildersbedrijf gelijk wordt gesteld met een klein aannemersbedrijf, dan geldt ook hier een richtafstand van 30 meter vanwege geluid.
De feitelijke afstand van het plangebied tot beide locaties bedraagt ca. 100 respectievelijk 160 meter. Aan de genoemde richtafstanden wordt derhalve ruimschoots voldaan. Gesteld kan worden dat er in het plangebied sprake is van een goed woon- en leefklimaat uit oogpunt van milieuzonering.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect milieuzonering.

5.5 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor milieuvergunningen als het gaat om geurhinder van veehouderijen met landbouwhuisdieren. De Wgv maakt onderscheid in dieren met en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend, voor de tweede gelden minimumafstanden tot dergelijke objecten (ook wel bekend onder de term 'vaste afstandsdieren'). De Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) bepaald in bijlage 1 voor welke dieren geuremissies zijn vastgelegd. Als het (beoogde) veehouderijbedrijf niet in deze regeling wordt genoemd betreft het vaste afstandsdieren.

Op grond van artikel 3 lid 1 van de Wgv gelden de volgende normen ten behoeve van vergunningverlening voor dieren met een geuremissiefactor:

geurgevoelig object gelegen in:	***maximaal toegestane geurbelasting (odour units per m^3 lucht):***
concentratiegebied binnen bebouwde kom	3,0 ouE/m^3
concentratiegebied buiten bebouwde kom	14,0 ouE/m^3
niet-concentratiegebied binnen bebouwde kom	2,0 ouE/m^3

niet-concentratiegebied buiten bebouwde kom 8,0 ouE/m^3

Als het geen bedrijf is waar een geuremissiefactor voor is vastgelegd gelden de volgende eisen:
- binnen de bebouwde kom geldt een afstand van 100 meter;
- buiten de bebouwde kom geldt een afstand van 50 meter.

Tot slot geldt voor zowel dieren met als voor dieren zonder geuremissiefactoren altijd een minimumafstand tussen de buitenzijde van een dierenverblijf en de buitenzijde van een geurgevoelig object. Dit betreft 50 respectievelijk 25 meter voor hetzij binnen dan wel buiten de bebouwde kom.

De Wet geurhinder en veehouderij kent een omgekeerde werking. Dat wil zeggen dat ook bij plannen die woningbouwlocaties mogelijk maken wordt getoetst aan de normen van de Wet geurhinder en veehouderij. Bij ruimtelijke ordeningsplannen moet worden beoordeeld of sprake is van een goed woon- en verblijfklimaat.

Situatie plangebied
Aan de Kruisstraat 11 ligt een agrarisch bedrijf met melkvee. Dit zijn vaste afstandsdieren waarvoor een minimale afstand van 50 meter tot een geurgevoelig object, zoals een woning, dient te worden aangehouden. De afstand tussen het bedrijf en het plangebied bedraagt ruim 100 meter, waarmee dus aan de afstandseis wordt voldaan.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geur.

5.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om risicovolle inrichtingen, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De verplichting om in een ruimtelijk plan in te gaan op deze risico's komt voort uit het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die moeten worden aangehouden rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting.
De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven, en grote kantoorgebouwen (>1500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn kleinere kantoren en winkels, horeca, kampeerterreinen en bedrijfsgebouwen waarin geen grote aantallen personen aanwezig zijn.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-6} per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10^{-6} per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij de berekening van het groepsrisico spelen mee de aard en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en het aantal potentiële slachtoffers.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10^{-6}-contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Situatie plangebied
Via de website risicokaart.nl kan voor de locatie worden vastgesteld of er in de directe omgeving inrichtingen, buisleidingen en / of belangrijke transportroutes aanwezig zijn die in het kader van de externe veiligheid van belang zijn. Bijgevoegd een screenshot van die website.

Uitsnede risicokaart ter hoogte van het plangebied (blauwe cirkel) (bron: risicokaart.nl)

Hieruit blijkt op is op te maken dat op circa 500 meter ten noordwesten van het plangebied een aardgastranportleiding ligt. Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied (140 m) van deze leiding. Aan de N325 ligt een tankstation waar LPG wordt verkocht. Deze ligt op meer dan 600 meter van het plangebied. Vanuit externe veiligheid vormt dit geen risico voor de planontwikkeling.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect externe veiligheid.

5.7 Groen en ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en bosopstanden in Nederland.

Gebiedsbescherming
In de Wet natuurbescherming worden de zogenoemde Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden kennen een zogenaamde 'externe werking'. Dit betekent dat ontwikkelingen die buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, ook getoetst moeten worden of er significant negatieve effecten optreden op het betreffende gebied.

Soortenbescherming
Een hoofdstuk in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden

vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De wet geeft de mogelijkheid aan provincies om voor een bepaald aantal soorten via een verordening een algemene vrijstelling op bepaalde verbodsbepalingen te geven.
Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Situatie plangebied
Ten behoeve van het planvoornemen is een Quickscan ecologie uitgevoerd, zie bijlage 4. In het onderstaande zijn de bevindingen weergegeven.

Gebiedsbescherming
In de omgeving van het plangebied is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Dit gebied ligt op circa 4 km afstand van het plangebied. Gelet op de omvang van de ontwikkeling (twee woningen) en de afstand tot het Natura 2000-gebied kan het optreden van significante negatieve effecten (als gevolg van licht, geluid, verstoring, stikstofemissie etc.) worden uitgesloten.

Het gebied ten zuiden van de Rijkerswoerdsestraat is onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het GNN kent geen externe werking, nadere toetsing is derhalve niet aan de orde.
Het plangebied ligt wel in de Groene Ontwikkelingszone. De provinciale verordening schrijft voor dat moet worden aangetoond dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt. In paragraaf 3.3.5 Omgevingsverordening Gelderland is uiteengezet hoe deze versterking er uit ziet.

Soortenbescherming
De conclusie uit de Quickscan (zie bijlage 4) is dat de te slopen bebouwing geen functie heeft als rust- of verblijfsplaats van beschermde soorten. Er zijn geen poelen of ander oppervlaktewater aanwezig die als mogelijk leefgebied kunnen fungeren. Het planvoornemen leidt niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming.
Wel wordt geadviseerd om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (globaal tussen half maart en eind juli) en dient de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Negatieve effecten op (beschermde) soorten kan hiermee worden uitgesloten.

De uitvoerbaarheid van het initiatief voor ecologie is hiermee aangetoond.

5.8 Water

Water is een belangrijk thema in de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden.
Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw
De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:
- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Indien nodig wordt overtollig water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen niet meer mogelijk is wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon

wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet
De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan
Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016-2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Beleid Waterschap Rivierenland
Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken, verbinden, vergroenen' is bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit, wegen en waterketen. In het waterbeheerprogramma zijn voor het waterbeheer de kaders gegeven en de opgaven gedefinieerd. De visie van Waterschap Rivierenland is vertaald in 8 hoofdthema's: beschermen tegen overstromingen; water eerlijk verdelen; voorbereiden op extreem weer; streven naar schoon water van een goede biologische kwaliteit; bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur; kwaliteitsverbetering zwemwater; toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit; toewerken naar circulariteit.
Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Het Waterschap Rivierenland hanteert de beleidsregel 'Nieuwe lozingen vanaf verhard oppervlak'. Deze heeft als doel de versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van de uitbreiding van het verhard oppervlak te beperkten tot de maatgevende afvoer van het landelijk gebied. Een uitbreiding van het verhard oppervlak moet vanuit waterhuishoudkundig opzicht dus waterbalans-neutraal plaatsvinden.
Om te voorkomen dat individuele bewoners voor kleine voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, enkele woning, etc., moeten compenseren geldt er een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht van 500 m² voor stedelijk gebied en 1.500 m² voor landelijk gebied. Deze vrijstelling geldt alleen voor particulieren.

Er moet voldoende berging zijn bij extremere omstandigheden. Voor ontwikkeling met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m² kan een standaardberekening worden toegepast, waarbij wordt uitgegaan van een maatgevende bui die eenmaal in de 10 jaar voorkomt. Vuistregel daarbij is dat 436 m³ waterberging per hectare verhard oppervlak nodig is. Uit deze vuistregel volgt de volgende berekening:
Benodigde compensatie = Toename verhard opp (in m²) * 0,0436

Watertoets
De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen technische toets, maar een proces waarbij de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek gaan voorafgaand aan de vaststelling van het plan. De watertoets bestaat uit twee onderdelen:
- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om de waterbeheerder vroegtijdig in de planvorming te betrekken, en
- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om in hun plan verantwoording af te leggen over de manier waarop omgegaan is met de inbreng van de waterbeheerder. Dit laatste

gebeurt doorgaans in de waterparagraaf bij het betreffende plan.

Situatie plangebied
In het plangebied liggen geen (beschermingszones van) watergangen of waterkeringen. In de huidige situatie is het plangebied nagenoeg geheel verhard en wordt het hemelwater dat op het dak en de bestrating valt via het straatwerk afgevoerd naar het naastgelegen weiland. Er is geen sprake van wateroverlast. De doorlatendheid van de bodem is goed.

Met de voorgenomen ontwikkeling neemt de hoeveelheid verhard oppervlak af en blijft bovendien onder de 500 m² per woonkavel. Daarom is compensatie van waterberging niet nodig.
In de nieuwe situatie zal het hemelwater, net als in de huidige situatie, via molgoten naar de tuin afstromen. Daar kan het in de bodem infiltreren. Eventueel kan dit worden aangevuld met de toepassing van infiltratiekratten in de bodem, dit wordt bij de omgevingsvergunning nader uitgewerkt.
Voor het afvalwater worden de woningen aangesloten op de bestaande riolering.

Voor het plan is de digitale watertoets doorlopen. Het verslag hiervan is opgenomen in bijlage 6. Hieruit blijkt dat bij voorliggend plan geen waterhuishoudkundige belangen spelen. Volstaan kan worden met de korte procedure en het algemene advies dat in bijlage 6 is gegeven. Er wordt aandacht gevraagd voor een klimaatbestendige inrichting en geen gebruik van uitlogende materialen zoals zink of koper.

De uitvoerbaarheid van het initiatief voor het aspect water is hiermee aangetoond.

5.9 Bodem

Op grond van de Wet Bodembescherming (Wbb) moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Bij een functiewijziging zal in veel gevallen een specifiek bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd.

Situatie plangebied
In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een verkennend en aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is toegevoegd als bijlage 7.
Ter plaatse van boring B01 is een matig verhoogd gehalte minerale olie aangetroffen in de ondergrond. In het aanvullend onderzoek is de omvang van deze verontreiniging bepaald. Het gaat om een spot van circa 3 m^3. Het betreft geen geval van ernstige bodemverontreiniging. De vrijkomende grond dient te worden afgevoerd naar een reiniger/erkende verwerker.
Elders op het terrein is een lichte minerale olieverontreiniging aangetroffen. Formeel kan dit worden gezien als een 'nieuw geval van niet ernstige bodemverontreiniging. In dat geval zal de verontreiniging weggenomen dienen te worden, zoveel als redelijkerwijs mogelijk en doelmatig is.
Voordat er grondwerkzaamheden gaan plaatsvinden dient er een Plan van aanpak ingediend te worden bij het bevoegd gezag (gemeente Arnhem).

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect bodem.

5.10 Cultuurhistorie

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer.

Het belang van cultuurhistorie is wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Het Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische

karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Situatie plangebied
Het plangebied betreft een bedrijfsperceel met daarop een bedrijfsgebouw (loods). Binnen de plangrenzen van het voorliggende plan en in de directe omgeving zijn geen monumenten of andere cultuurhistorische waardevolle gebouwen aanwezig.
Het plangebied ligt op een rivierduin (woerd) waar van oudsher een cluster van bebouwing en erven aanwezig is. Die structuur blijft met voorliggend plan in stand, omdat de twee woningen worden ontwikkeld op de plek van het huidige bedrijf. Historisch gezien kenmerkt de woerd zich door een ‘fragmentatie’ van perceeltjes met verschillend landgebruik. In voorliggend plan wordt hierop ingespeeld door het perceel in verschillende zones te verdelen, met onder meer een brede houtsingel en een hoogstamboomgaard aan de noordzijde. Er is geen sprake van aantasting van cultuurhistorische waarden.

5.11 Archeologie

De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. Het is aan de gemeente om de omgang met archeologische waarden goed in beleid en het RO-traject te borgen. Bij verstoring van archeologische waarden is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het eventueel uit te voeren onderzoek. Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

Situatie plangebied
Ter plaatse van het plangebied is in het vigerende bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' opgenomen. Deze gronden zijn behalve de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van aanwezige archeologische waarden. Op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente is het plangebied aangeduid als waardevol gebied (vindplaats/AMK). Voor waardevolle gebieden geldt een onderzoeksplicht voor initiatieven die voorzien in bodemroerende ingrepen groter dan 30 m^2, deze grenswaarde wordt met voorliggend plan overschreden. Derhalve is ten behoeve van het planvoornemen een archeologisch onderzoek uitgevoerd, zie bijlage 8.

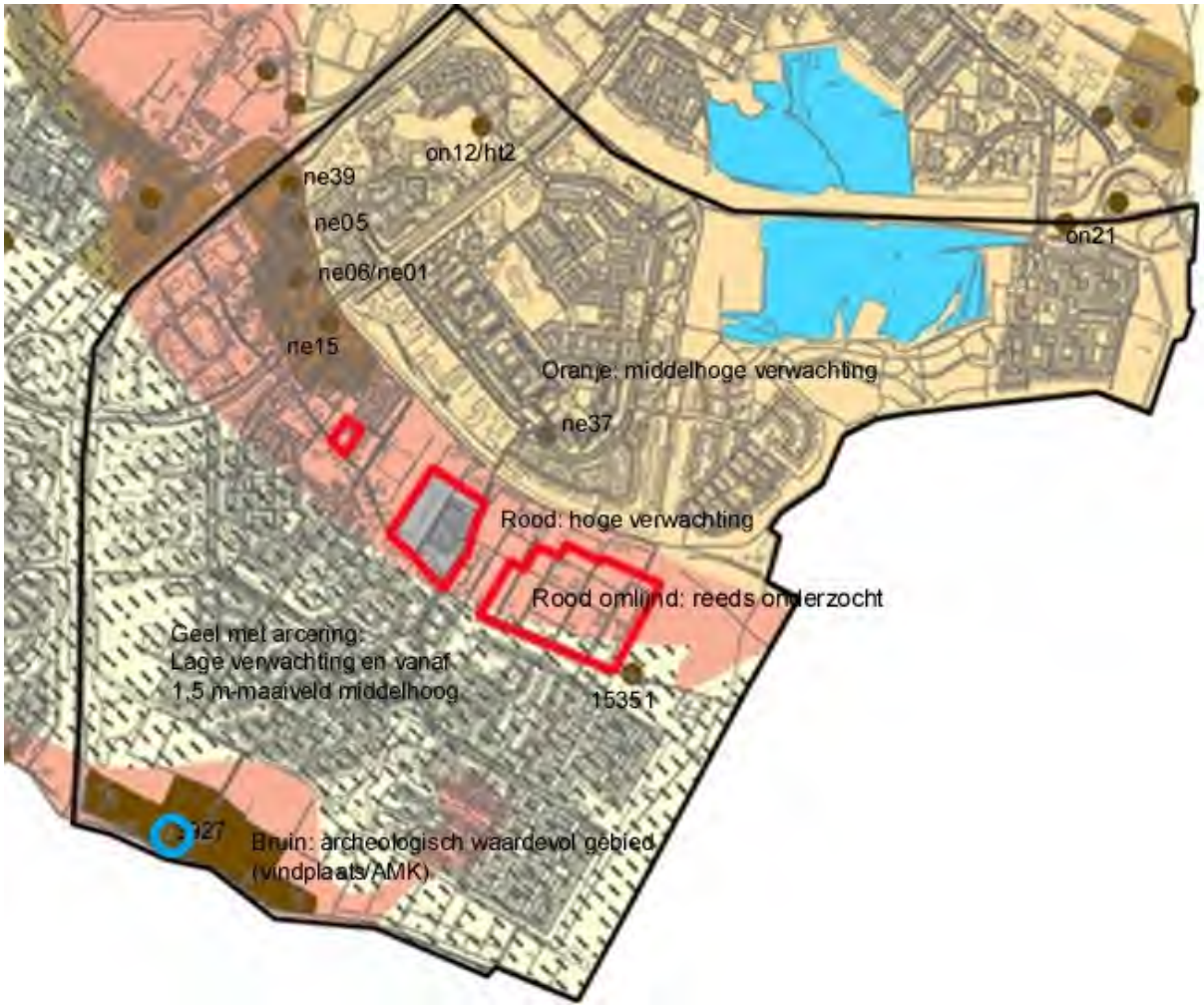

Uitsnede archeologische verwachtingskaart ter hoogte van het plangebied (blauwe cirkel). (bron: gemeente Arnhem)

In het plangebied is een hoge archeologische verwachting op resten uit de perioden Neolithicum - Nieuwe Tijd vastgesteld. Archeologische waarden uit deze perioden worden in het plangebied vanaf een diepte van circa 50 cm -mv verwacht.
In het kader van de sloop van de huidige bedrijfsloods en de realisatie van een tweetal woningen in het plangebied wordt geadviseerd om een archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Aangezien de twee woningen vrijwel binnen hetzelfde bouwvlak als de huidige loods gepland zijn, kan dit door middel van een proefsleuvenonderzoek, variant archeologische begeleiding. Van de meest noordelijke woning ligt ca. 40 m² buiten de huidige bebouwing.
Voor het proefsleuvenonderzoek dient een Plan van Eisen (PvE) opgesteld te worden dat door het bevoegd gezag moet worden goedgekeurd.
Om de archeologische waarden te beschermen is de dubbelbestemming Waarde - Archeologie (waardevol gebied) overgenomen.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect cultuurhistorie en archeologie.

5.12 M.e.r.-toets

Voor activiteiten die belangrijke milieugevolgen kunnen hebben, is het verplicht een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren en een Milieu Effect Rapport (MER) te maken. Hiermee krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming. De m.e.r. onderzoekt de milieugevolgen van een plan of een besluit en (milieuvriendelijker) alternatieven. Een plan of besluit is m.e.r.-plichtig in een van de volgende situaties:

- in het Besluit milieueffectrapportage, artikel 7.4 bijlagen C en D zijn activiteiten aangewezen waarvoor direct een m.e.r.-plicht geldt;

- een m.e.r.-plicht kan volgen uit een passende beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming;
- op grond van de provinciale milieuverordening kunnen aanvullend op het Besluit m.e.r. activiteiten worden aangewezen waarvoor een m.e.r.-plicht geldt.

M.e.r.-beoordeling
Een aantal activiteiten op kleinere schaal zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig als een indicatieve drempelwaarde uit bijlage D wordt overschreden. Ook als de drempelwaarden niet worden overschreven kan in overleg worden bekeken of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling, omdat er mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Er kunnen twee uitkomsten zijn:
- als de conclusie is dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden hoeft er geen m.e.r.-procedure te worden doorlopen. Dit wordt in het betreffende plan of besluit gemotiveerd en moet ook formeel bekend worden gemaakt door het bevoegd gezag;
- als belangrijke nadelige milieugevolgen niet uitgesloten kunnen worden, moet er een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Situatie plangebied
Het onderhavige plan behelst de bouw van twee woningen en blijft daarmee (ver) onder de drempel van een stedelijk ontwikkelingsproject (100 ha of 2000 woningen) als bedoeld in onderdeel D, categorie 11.2 van het Besluit m.e.r.. Er is geen m.e.r.-plicht. In het kader van voorliggend bestemmingsplan zijn de belangrijkste milieuaspecten in beeld gebracht. Daaruit blijkt dat er geen sprake is van een ontwikkeling met negatieve milieugevolgen. De toelichting kan in dit geval worden gezien als een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

5.13 Kabels, leidingen en straalpaden

In het plangebied liggen geen planologisch relevante kabels, leidingen of straalpaden waarmee in het kader van dit bestemmingsplan rekening moet worden gehouden.

Hoofdstuk 6 Planbeschrijving en -verantwoording

6.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van het bestemmingsplan: de plankaart en de regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan en worden de gemaakte keuzes op de plankaart en in de regels verantwoord.

6.2 Opzet van de regels

Het bestemmingsplan is opgezet volgens de in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen standaardvorm van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingplannen 2012 (SVBP 2012).
Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, planregels en een toelichting. De verbeelding en de planregels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld.
De toelichting heeft geen rechtskracht, maar is wel een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan dit plan ten grondslag liggen. De toelichting is van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing.
Daarnaast maken ook eventuele bijlagen onlosmakelijk onderdeel uit van het bestemmingsplan.

Verbeelding
De verbeelding is een digitale kaart, waarop bestemmingen en aanduidingen zijn weergegeven. Aanduidingen worden gebruikt om bepaalde zaken specifieker te regelen, bijvoorbeeld in de vorm van gebiedsaanduidingen, bouwaanduidingen, bouwvlakken, functieaanduidingen etc.
Voor de analoge verbeelding is gebruik gemaakt van een digitale ondergrond (Grootschalige Basiskaart en/of kadastrale kaart). Daar waar een verschil is tussen de digitale en de analoge verbeelding, is de digitale versie leidend.

Regels
De planregels zijn standaard onderverdeeld in vier hoofdstukken.
- Hoofdstuk 1 : Inleidende regels, deze bevatten de begrippen en wijze van meten;
- Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels, dit zijn de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde. De regels bevatten een bestemmingsomschrijving en regels voor het bouwen en het gebruik.
- Hoofdstuk 3: Hogere waarden Wet geluidhinder
- Hoofdstuk 4: Algemene regels, dit zijn regels die gelden voor alle bestemmingen. Dit zijn onder meer (mogelijke) flexibiliteitsbepalingen in de vorm van wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden.
- Hoofdstuk 5: Overgangs- en slotbepalingen.

6.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:
1. Artikel 1 Begrippen
   In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.
2. Artikel 2 Wijze van meten
   Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

Op de verbeelding zijn bouwhoogten en soms bebouwingspercentages aangegeven. Als er geen percentages zijn aangegeven, mag het hele bouwvlak worden bebouwd. De aangegeven bouwhoogte wordt gemeten vanaf peil tot het hoogste punt (exclusief elementen zoals een schoorsteen, liftopbouw en dergelijke). Uitgangspunt is dat alleen gebouwd mag worden binnen de bouwgrenzen.

6.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de plankaart is de bestemming aangegeven.

Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:
1. Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan (wonen, tuin etc.);
2. Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage etc.);
3. Afwijken van de gebruiks- en bouwregels: onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels;
4. Verboden gebruik: welke vormen van gebruik zijn uitgesloten.

In paragraaf 6.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen.

6.2.3 Hogere waarden Wet geluidhinder

Artikel 12.1 bevat een bepaling dat voor dit plan een hogere waarde is vastgesteld voor geluid. Voor de westelijke gevels is een hogere geluidbelasting vastgesteld van 49 dB afkomstig van de Nijmeegseweg (A325).
Omdat de gemeente Arnhem de status heeft van experimenteergemeente in het kader van de Crisis- en herstelwet, heeft zij de mogelijkheid om dit in het bestemmingsplan te regelen en is er geen apart Besluit hogere waarden nodig.

6.2.4 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:
Artikel 8 Anti-dubbeltelregel
Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.
Artikel 9 Algemene bouwregels
Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak.
Artikel 10 Algemene gebruiksregels
In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.
Artikel 11 Algemene afwijkingsregels
In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.
Artikel 12 Overige regels
In dit artikel zijn regels ten aanzien van parkeren en laden en lossen opgenomen.

6.2.5 Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 4 staan de overgangs- en slotbepalingen. In de overgangsbepalingen is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

6.3 Verantwoording van de bestemmingen

Voorliggend bestemmingsplan bevat de volgende bestemmingen:

- *Groen:* deze bestemming is opgenomen aan de achterzijde van het perceel, dat wordt ingericht als boomgaard. Er is hier geen bebouwing toegestaan, met uitzondering van erfafscheidingen.
- *Tuin:* de gronden aan de westzijde van het plangebied zijn voorzien van de bestemming 'Tuin'. Deze gronden dienen onbebouwd te blijven.

- *Wonen:* met aanduidingen op de verbeelding is het maximum aantal woningen en de maximale goot- en bouwhoogte aangegeven. De woningen mogen vrijstaand of twee-aaneen worden gebouwd. De bouwzone omvat het eigenlijke woongebouw met, daar waar mogelijk en gewenst, uitbreidingsmogelijkheden en de zone 'bijgebouwen'. Als geen bebouwingspercentage is vermeld, mag deze gehele zone worden gebouwd in de aangegeven bouwhoogte, mits aan andere vereisten (bijvoorbeeld welstand) is voldaan. Voor het andere deel van de bouwzone geldt een bouwaanduiding 'bijgebouwen'. Dit betekent dat hier bijgebouwen mogelijk zijn. De gronden met deze aanduiding zijn bedoeld voor garages, schuren en beperkte uitbreidingen aan het woonhuis, zoals serres. De maximale bouwhoogte van de bijgebouwen is 3 meter, exclusief kap. De maximale bouwhoogte voor uitbreidingen aan het woonhuis is gelijk aan de hoogte van de begane-grondlaag. De onbebouwbare zone is bedoeld voor tuinen, ontsluiting en parkeerplaatsen ten behoeve van de woonfunctie.
- In de regels van de bestemming *Wonen* is voorts een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat binnen 2 jaar nadat de eerste woning in gebruik is genomen de landschappelijke inpassing, zoals opgenomen op de tekening Bijlage 1 Landschappelijke inpassing moet zijn uitgevoerd en vervolgens in stand gehouden
- *Waarde - Archeologie (waardevol gebied):* voor het gehele plangebied is de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (waardevol gebied)' opgenomen ter bescherming en behoud van mogelijk aanwezige archeologische waarden en informatie in de bodem.
- Waarde - Landschap: deze dubbelbestemming ligt over het gehele plangebied, ten behoeve van de bescherming van de landschappelijke waarden. Ter plaatse is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden in de vorm van het vellen, rooien of beschadigen van houtgewassen.

Voorts zijn in de regels overgenomen:
- in artikel 11.2 de regels uit het vigerende 'Facetplan woningsplitsing en verkamering', en
- in artikel 12.2 de regels uit het vigerende 'Facetplan parkeren'.

Met dit hoofdstuk is voldaan aan artikel 3.1.3 van het Bro.

6.4 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota “Beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen” zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:
- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving 2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is onder meer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op

basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.

De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. In de regels is daartoe de zogenaamde strafbepaling opgenomen, waarin overtredingen van de regels worden aangemerkt als een strafbaar feit als bedoeld in artikel 1a, aanhef en lid 2 van de Wet op de Economische Delicten. De bijbehorende strafmaat is hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de vierde categorie (maximaal € 19.500). Bij ernstige overtredingen zal handhaving ook via de strafrechtelijke weg plaatsvinden. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

6.5 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek
De ontwikkelingskosten komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Voor de realisatie van het plan hoeft de gemeente geen investering te doen. De kosten die door de gemeente gemaakt worden voor het voeren van de planologische procedure zijn verrekend in de leges. Eventuele extra gemeentelijke kosten worden gedekt door de anterieure overeenkomst, waarin tevens het risico op planschade is meegenomen. Deze kosten komen eveneens geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd kan worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 7 Procedure

7.1 Inleiding

Bij de voorbereiding van een (voor)ontwerp bestemmingsplan dient overleg te worden gevoerd als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro. Dit is het vooroverleg, waarin het conceptplan wordt voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Voor wat kleinere plannen kan, in overleg, afgezien worden van dit overleg.
Op basis van artikel 3.1.6 Bro dient verslag te worden gedaan van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn betrokken. Dit is de inspraak. Van (formele) inspraak kan, zeker bij wat kleinere plannen, worden afgezien. De gemeentelijke inspraakverordening is daarbij ook van belang.
Een ontwerpbestemmingsplan dient conform afdeling 3.4 Awb gedurende 6 weken ter inzage gelegd te worden. Hierbij is er de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen op het plan. Na vaststelling door de Raad wordt het vaststellingsbesluit bekend gemaakt. Het bestemmingsplan ligt na bekendmaking 6 weken ter inzage. Gedurende deze termijn is er de mogelijkheid voor belanghebbenden beroep in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. Het bestemmingsplan treedt vervolgens daags na afloop van de tervisielegging in werking als er geen beroep is ingesteld.

7.2 Omgevingsdialoog

De omwonenden zijn in het voortraject geïnformeerd over het voorgenomen plan. Dit betreft de directe buren en anderen die mogelijk direct zicht hebben op de ontwikkeling. De plannen zijn positief ontvangen. Men heeft aangegeven geen bezwaren te hebben tegen de bouw van twee woningen op deze locatie.
Vóór de start van de bouw zullen afspraken met de buren worden gemaakt om eventuele bouwhinder tot een minimum te beperken.

7.3 Vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro

In het kader van het wettelijk vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro is er contact geweest met de provincie Gelderland. Zij zijn akkoord met het bestemmingsplan.
Overleg met het Waterschap Rivierenland was niet nodig omdat er sprake is een beperkte ontwikkeling waarbij het verhard oppervlak afneemt.

7.4 Ontwerp ter inzage

Het ontwerpbestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15' heeft vanaf 7 november 2023 als ontwerp ter inzage gelegen.

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Omdat het bestemmingsplan vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet als ontwerp ter inzage is gelegd, blijft het oude recht van toepassing tot het bestemmingsplan onherroepelijk is (ex. artikel 4.6, lid 2, sub a, onder 1, van de Invoeringswet Omgevingswet).

Er zijn tijdens de terinzagelegging van het bestemmingsplan geen zienswijzen ingediend. Het bestemmingsplan kan ongewijzigd worden vastgesteld.

Chw Rijkerswoerdsestraat 15

Inhoudsopgave

Hoofdstuk1	**Inleidende regels**	**4**
Artikel 1	Begrippen	4
Artikel 2	Wijze van meten	8
Hoofdstuk2	**Bestemmingsregels**	**9**
Artikel 3	Groen	9
Artikel 4	Tuin	9
Artikel 5	Wonen	9
Artikel 6	Waarde - Archeologie (waardevol gebied)	11
Artikel 7	Waarde - Landschap	12
Hoofdstuk3	**Algemene regels**	**14**
Artikel 8	Anti-dubbeltelregel	14
Artikel 9	Algemene bouwregels	14
Artikel 10	Algemene gebruiksregels	14
Artikel 11	Algemene afwijkingsregels	14
Artikel 12	Overige regels	16
Hoofdstuk4	**Overgangs- en slotregels**	**18**
Artikel 13	Overgangsrecht	18
Artikel 14	Slotregel	18

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan
het bestemmingsplan Chw Rijkerswoerdsestraat 15 met identificatienummer NL.IMRO.0202.1034-0201 van de gemeente Arnhem.

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij horende bijlagen.

1.3 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 afhankelijke woonruimte

een bijgebouw behorend bij een woning op één bouwperceel, waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van mantelzorg is gehuisvest

1.6 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.7 bebouwingspercentage

een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage dat de grootte van een gedeelte van een bestemmingsvlak of gedeelte van een bouwvlak aangeeft dat ten hoogste mag worden bebouwd;

1.8 bedrijf

een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid.

1.9 beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem
onder de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem wordt verstaan: de 'Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003', dan wel zoals deze regels komen te luiden na wijziging van deze regels.

1.10 beroep aan huis

een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend.

1.11 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak.

1.12 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.13 bijbehorend bouwwerk
Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aan gebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

1.14 bijgebouw

een zelfstandig bouwwerk dat niet in directe verbinding staat met het hoofdgebouw. Het bijgebouw wordt via een aparte toegangsdeur worden bereikt. Het kan wel tegen de woning aangebouwd worden. Voorbeeld van een bijgebouw zijn een garage en een schuur.

1.15 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.16 bouwlaag

een geheel van voor personen toegankelijke ruimten, waarbinnen de vloerhoogte niet meer dan 1,20 meter varieert, met uitsluiting van onderbouw en zolder of vliering c.q. kapruimte.

1.17 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.18 bouwperceelsgrens

een grens van een bouwperceel.

1.19 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.20 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.21 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop, het verkopen of leveren van goederen aan diegenen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; dienstverlening door een horecabedrijf wordt hieronder niet begrepen.

1.22 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.23 gebruiksoppervlakte

de vloeroppervlakte binnen de bouwmuren bepaald volgens NEN 2580 met dien verstande dat daarbij aangebouwde bergingen, garages en andere niet voor bewoning geschikte ruimtes niet worden meegeteld.

1.24 hoofdgebouw

een gebouw dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste gebouw valt aan te merken.

1.25 horecabedrijf

een bedrijf of instelling gericht op het verstrekken van logies, van maaltijden en spijzen of van dranken, alsmede het exploiteren van zaalaccommodatie; detailhandel wordt hier niet onder begrepen.

1.26 hospes/hospita
de 100% economisch en juridisch eigenaar die zélf daadwerkelijk in het gebouw woont en minimaal 50% van de gebruiksoppervlakte van het gebouw gebruikt voor zijn eigen huishouden en maximaal 2 onzelfstandige wooneenheden verhuurt. Kenmerkend voor de hospes/hospita is dat de huurder van een wooneenheid de toiletruimte, badruimte en de keuken deelt met de eigenaar van de woning. De onzelfstandige wooneenheden mogen niet beschikken over eigen voorzieningen, als badgelegenheid, keuken en/of toilet.

1.27 huishouden
één of meer personen die op hetzelfde adres wonen en een economisch-consumptieve eenheid vormen, met de intentie om zelfstandig, bestendig, voor onbepaalde tijd, in gezinsverband of in een met een gezinsverband vergelijkbaar samenlevingsverband te wonen.

1.28 kamergewijze bewoning
een gebouw waarin zich 3 onzelfstandige wooneenheden bevinden of meer.

1.29 kantoor
een ruimte, of bij elkaar horende ruimten, die bestemd zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of dienstverlening.

1.30 mantelzorg
het op individuele basis, buiten organisatorisch verband, bieden van zorg aan personen die fysiek, psychisch of verstandelijk ernstig hulpbehoevend zijn

1.31 overige bouwwerken
bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.32 onderbouw
een gedeelte van een gebouw, dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de bovenkant minder dan 1,20 meter boven peil is gelegen.

1.33 onzelfstandige wooneenheden
een onzelfstandig gedeelte van een gebouw bedoeld voor de huisvesting van één huishouden. Kenmerkend voor de wooneenheid is het gezamenlijk gebruik (met andere wooneenheden) van een toiletruimte, badruimte en/of een keuken. Een wooneenheid kan uit meerdere ruimten bestaan.

1.34 peil
- voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een weg of pad grenst: de hoogte van die weg of dat pad ter plaatse van de hoofdtoegang;
- voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- voor een ander bouwwerk: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw.

1.35 productiegebonden detailhandel
detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.36 prostitué(e)
degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.37 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.38 raamprostitutie

een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden.

1.39 seksinrichting

een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden.

Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan: een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.40 standplaats

een kavel, waarop nutsvoorzieningen aanwezig zijn, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

1.41 straatmeubilair

onverminderd het bepaalde in Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen.

1.42 thuisprostitutie

vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostituté(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e).

1.43 verkameren

het gebruiken van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan als kamergewijze bewoning. Hieronder wordt tevens verstaan het toevoegen van onzelfstandige wooneenheden aan bestaande gevallen van kamergewijze bewoning.

1.44 werkplek

een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht.

1.45 wijk

wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

1.46 wonen

voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen in ieder geval begrepen: bijzondere woonvormen.

1.47 woning

een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouding, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf.

1.48 woningsplitsing

het bouwkundig en/ of functioneel splitsen van één woning of (een gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan tot twee of meer zelfstandige woningen.

1.49 woonwagen

voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

1.50 zelfstandige woning

een zelfstandig (gedeelte van een) gebouw, dat dient voor de huisvesting van één huishouden. Kenmerkend voor de woning is de aanwezigheid van eigen voorzieningen, waaronder minimaal een toiletruimte, badruimte en een keuken met kooktoestel.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze planregels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.2 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de bovenste goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.3 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk

1. vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, zonnepanelen, warmtepompen, airco-units, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.
2. indien van toepassing, vanaf N.A.P. tot het hoogste, respectievelijk diepste punt van een bouwwerk.

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. groenvoorzieningen;
b. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;
c. fiets- en wandelpaden, in- en uitritten naar aangrenzende woningen, straatmeubilair en speelvoorzieningen;
d. wegen voor bestemmingsverkeer.

3.2 Bouwregels

Op de in lid 3.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken, zoals speeltoestellen, met een maximumbouwhoogte van 4 meter worden gebouwd.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende (woon)bestemmingen.

4.2 Bouwregels

Op de in lid 4.1 genoemde gronden mag niet worden gebouwd.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. het wonen, hieronder niet begrepen bewoning van woonwagens of woonschepen;
b. tuinen en erven.

5.2 Bouwregels

a. Op de in lid 5.1 bedoelde gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximum aantal wooneenheden en maximum bouwhoogten, uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, bijbehorende bouwwerken en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd;
b. op de in 5.1 bedoelde gronden, ter plaatse van de aanduiding 'bg' mogen:
    1. aan- of uitbouwen aan de hoofdbebouwing worden gebouwd met een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 30 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot.
    2. bijgebouwen worden gebouwd met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van bijgebouwen niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 30 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot.
    3. overige bouwwerken, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter worden gebouwd.

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel de in onderstaande schema opgenomen maten niet overschrijdt.

Oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m^2	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m2
90-150 m^2	45 m^2
150-300 m^2	55 m^2
300-500 m^2	65 m^2
500-1000 m^2	75 m^2

c. een omgevingsvergunning voor het bouwen ten behoeve van woningen wordt uitsluitend verleend indien voldoende natuurinclusieve maatregelen worden getroffen, met dien verstande dat:
    1. hieraan wordt voldaan indien het bouwen voldoet aan het puntensysteem voor natuurinclusief bouwen van de Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen;
    2. de genomen maatregelen met betrekking tot natuurinclusief bouwen in het kader van de vergunningverlening moeten in stand worden gehouden;
d. een omgevingsvergunning voor bouwen wordt uitsluitend verleend indien wordt voldaan aan de voorwaarden in 12.1 onder c.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:
a. het bepaalde in het in lid 5.2 onder b. opgenomen schema ten behoeve van een verhoging van de maximale grootte van bouwwerken voor percelen waarbij de bebouwbare zone groter is dan 1000 m2met maximaal 25 m2 mits:
1. dit vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt niet op bezwaren stuit en
2. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.

b. het bepaalde in artikel 10 van de regels ten behoeve van het gebruik als afhankelijke woonruimte mits:
    1. het gebruik als afhankelijke woonruimte noodzakelijk is vanuit een oogpunt van mantelzorg, waartoe advies van een onafhankelijk deskundige wordt ingewonnen;
    2. de afhankelijke woonruimte qua oppervlakte past in de voor deze bestemming geldende regeling voor bijgebouwen tot een maximum van 60 m2;
    3. de belangen van omwonenden en bedrijven niet onevenredig worden aangetast, waarbij rekening wordt gehouden met milieu-aspecten als geur, geluid, hinder en externe veiligheid;
    4. het bijgebouw, dat als afhankelijke woonruimte wordt gebruikt, is gelegen op maximaal 20 meter afstand van het hoofdgebouw (op hetzelfde bouwperceel);
    5. geen splitsing van eigendom van het betreffende bouwperceel plaatsvindt;
    6. het aantal gebruikers van afhankelijke woonruimte maximaal twee bedraagt;
    7. het gebruik als afhankelijke woonruimte onmiddellijk wordt beëindigd, vanaf het moment dat de mantelzorg niet meer is vereist. Hiertoe controleren burgemeester en wethouders tweejaarlijks of nog aan de voorwaarden, waaronder ontheffing is verleend, wordt voldaan.

5.4 Specifieke gebruiksregels

5.4.1 Strijdig gebruik

a. Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen:
    1. gebruik als beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte;
    2. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning en als afhankelijke woonruimte.
b. Het bepaalde in lid 5.4 onder a.1. is niet van toepassing op het gedeelte van een woning in gebruik ten behoeve van beroep aan huis, hieronder mede begrepen bed & breakfast, door de bewoner, mits dit gedeelte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse, noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan en mag het geen detailhandel, prostitutie of horeca betreffen. Bed en breakfast voor ten hoogste vier personen is wel toegestaan.

5.4.2 Voorwaardelijk verplichting landschappelijke inpassing

a voorwaardelijke verplichting

Binnen 2 jaar nadat de eerste woning in gebruik is genomen dienen de landschappelijke inrichtingsmaatregelen, zoals die zijn opgenomen op de tekening in Bijlage 1 Landschappelijke inpassing te zijn uitgevoerd en vervolgens in stand te worden gehouden. Het niet uitvoeren van deze maatregelen wordt gezien als strijdig gebruik.

b afwijken landschappelijke inpassing

Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in 5.4.2 onder a voor een langere termijn en / of een ander gelijkwaardig inrichtingsplan, als daartoe een gemotiveerd verzoek wordt ingediend en het doel van de landschappelijke inpassing nog steeds wordt bereikt.

Artikel 6 Waarde - Archeologie (waardevol gebied)

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (waardevol gebied)' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor bescherming van aanwezige of naar verwachting aanwezige archeologische waarden.

6.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:

a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:

1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid; of
2. bouwwerken waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 30 m2 bedraagt; of
3. bouwwerken waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte meer dan 30 m2 bedraagt, de daarmee gepaard gaande bodemingrepen niet dieper zijn dan 40 cm en die zonder heiwerkzaamheden kunnen worden gebouwd

6.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in 6.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels;
b. afwijken als bedoeld onder a kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad;
c. afwijken als bedoeld onder a kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:

1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
2. het doen van opgravingen;
3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijde, of van werkzaamheden

6.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming Waarde - Archeologie (waardevol gebied) zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 cm, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

6.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van 6.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:
a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

6.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in 6.4.1 sub a, is niet van toepassing indien:
a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 30 m² of een omvang van 30 m[1];
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

Artikel 7 Waarde - Landschap

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Landschap' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud, het herstel en de versterking van de op deze gronden voorkomende dan wel daaraan eigen landschappelijke waarden.

Deze gronden dienen niet te worden beschouwd als achtererf in de zin van artikel 2 van bijlage II behorende bij het Besluit omgevingsrecht, zoals dat artikel luidt op het moment van de datum van inwerkingtreding van dit plan.

7.2 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen ten aanzien van de situering van bouwwerken die mogen worden gebouwd op grond van de andere bestemming(en) nadere eisen stellen ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de aanwezige landschappelijke waarden.

7.3 Specifieke gebruiksregels

Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen:
f. het aanbrengen van recreatievoorzieningen, dan wel als standplaats voor onderkomens en stacaravans of voor enige andere vorm van kamperen;
g. het aanbrengen van afbeeldingen of tekens voor commerciële doeleinden;
h. het opslaan, lozen c.q. storten, als dan niet ten verkoop van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, producten, voer- of vaartuigen of machines.

7.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.4.1 Verboden

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het vellen, rooien of beschadigen van houtgewassen;

7.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

De in lid 7.4.1 vervatte verboden gelden niet voor het uitvoeren van:

werken of werkzaamheden ter realiseren van de bestemming, zoals aangegeven in lid 5.1;
werken of werkzaamheden, welke op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;

b. werken of werkzaamheden die van geringe omvang zijn, dan het het normale onderhoud betreffen.

7.4.3 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 7.4 zijn slechts toelaatbaar, indien:

deze verband houden met de doeleinden die aan de desbetreffende bestemmingen zijn toegekend en

c. hierdoor dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke waarden en kwaliteiten van de gronden onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

7.4.4 Voorschriften

Aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 9 Algemene bouwregels

9.1 Bouwen binnen bouwvlak

- Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.
- Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

9.2 Bebouwingspercentage

- Indien in een bouwvlak geen bebouwingspercentage is aangegeven, mag dit vlak geheel bebouwd worden.
- Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak en een bebouwingspercentage zijn aangegeven is het bebouwingspercentage van toepassing op de gronden binnen het bouwvlak.
- Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak slechts één bebouwingspercentage is aangegeven geldt dit percentage voor het gehele bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak.
- Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak meerdere bebouwingspercentages zijn aangegeven, gelden deze percentages voor die delen van het bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak waarin ze zijn aangegeven.

Artikel 10 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning en als afhankelijke woonruimte;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

11.1 Algemeen

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:

1. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende de maximum bouwhoogte, de maximum goothoogte en de maximum inhoud, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten;
2. de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak, zoals bedoeld in lid 9.1 mits:
    a. de overschrijding van het bouwvlak niet meer bedraagt dan twee meter, de bestemmingsgrens niet wordt overschreden en het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons, keldergaten (koekoeken) of galerijen;
    b. het de bouw van volledig beneden peil gelegen bouwwerken betreft, mits:
        1. een diepte van 6 meter niet wordt overschreden;
        2. het maaiveld wordt afgewerkt op een wijze die past binnen de bestemming;
        3. geen onevenredige toename van de parkeerdruk plaatsvindt;
        4. de bestemmingsgrens niet wordt overschreden;
3. de bestemmingsbepalingen voor het oprichten van:
    a. kunstobjecten en niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolgemalen, schakelhuisjes, telefooncellen voorzover met een inhoud

groter dan 3 m^3, en haltes van vervoersdiensten, alle met een inhoud van maximaal 75 m^3;
   b. sirenemasten met een hoogte van maximaal 18 meter;
   c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van (tele)communicatie:
      1. voorzover vrijstaand, met een hoogte van maximaal 20 meter;
      2. voorzover op of aan een ander bouwwerk te plaatsen, met een hoogte van maximaal 8 meter boven de aangegeven maximumbouwhoogte;
      3. geluidwerende voorzieningen voor zover deze noodzakelijk zijn ingevolge de bepalingen van de Wet. geluidhinder.
4. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 meter boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
   a. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
   b. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
5. het bepaalde in artikel 10 van deze regels onder voorwaarde dat:
   a. het geen raamprostitutie betreft;
   b. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
   c. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het verlenen van ontheffing niet meer dan acht zal bedragen;
   d. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
   e. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
   f. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
   g. er geen onevenredige parkeerdruk ontstaat;
   h. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 meter bedraagt;
   i. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

11.2 Woningsplitsing en verkamering

11.2.1 Omgevingsvergunning woningsplistingen verkamering

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning planologisch strijdig gebruik) de volgende activiteiten uit te voeren:
a. het splitsen van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan naar twee of meerdere zelfstandige woningen;
b. het verkameren van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan (vanaf drie onzelfstandige wooneenheden).

11.2.2 Uitzonderingen omgevingsvergunning hospes/hospita

Het onder lid 11.2.1, onder b, vervatte verbod geldt niet wanneer sprake is van het verkameren door een hospes/hospita.

11.2.3 Voorwaarden woningsplitsing

a. Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 11.2.1, onder a, verlenen indien:
1. de gebruiksoppervlakte van de bestaande woning gelijk is aan of groter is dan 110 m2, en;
2. de gebruiksoppervlakte van elke zelfstandige woning die als gevolg van splitsing ontstaat niet kleiner is dan 50 m2, en;
3. de gesplitste woningen over een bergingsruimte met een oppervlakte van ten minste 5 m2 per woning en;
4. de gesplitste woningen beschikken over een buitenruimte.

11.2.4 Voorwaarden verkamering

a. Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 11.2.1, onder b, verlenen indien:
1. de gebruiksoppervlakte van de bestaande woning gelijk is aan of groter is dan 110 m2, en;
2. het gebouw niet opgedeeld wordt in meer dan één onzelfstandige wooneenheid per 18m2

gebruiksoppervlakte, en;
3. het verkamerde gebouw minimaal beschikt over een bergingsruimte met een oppervlakte van ten minste 3 m2 ten behoeve van de stalling van fietsen, afvalcontainer(s) of afvalzakken. Vanaf 4 onzelfstandige wooneenheden geldt als aanvullende eis dat 1m2 bergingsruimte per wooneenheid wordt toegevoegd.

b. De omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 11.2.1, onder b, wordt in ieder geval niet verleend indien:
   1. sprake is van verkameren met als doel het verschaffen van kortdurend verblijf van maximaal 3 maanden, te vergelijken met logies, al dan niet als onderdeel van de arbeidsvoorwaarden, aan werknemers; of
   2. zich door het verkameren een niet-verkamerd gebouw wordt ingesloten door legale kamergewijze bewoning van gebouwen aan dezelfde straat, of
   3. indien een bijgebouw in gebruik wordt genomen als onzelfstandige wooneenheid.

11.2.5 Strijdig gebruik kamergewijze bewoning

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:
a. het bewonen, of laten bewonen, van een kamergewijze bewoning door meer dan één persoon per 18m2 gebruiksoppervlakte;
b. het verschaffen van kortdurend verblijf van maximaal 3 maanden, te vergelijken met logies, al dan niet als onderdeel van de arbeidsvoorwaarden aan werknemers in een kamergewijze bewoning;
c. het gebruik van bijgebouwen als onzelfstandige wooneenheid in een kamergewijze bewoning.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Hogere waarden Wet geluidhinder

a. Met het vaststellen van het voorliggende bestemmingsplan worden, gebruikmakend van artikel 7c, lid 9 van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet, voor de westelijke gevel van de nieuwe woningen de hieronder aangegeven hogere waarden ingevolge de Wet geluidhinder vastgesteld:

Vast te stellen hogere geluidbelasting afkomstig van de Nijmeegeseweg (A325)	Toegepaste aftrek in dB (art. 110 g Wgh)
49 dB	2 dB

b. de hogere waarden zoals bepaald onder a. zijn toelaatbaar mits:
1. voor een geluidbelaste woning sprake is van minimaal één geluidluwe gevel;
2. voor een geluidbelaste woning sprake is van minimaal één geluidluwe buitenruimte.

12.2 Parkeren

12.2.1 Omgevingsvergunning

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

12.2.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

12.2.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in lid 12.2.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in lid 12.2.6.

12.2.4 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de leden 12.2.1 en 12.2.2:

a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of
b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

12.2.5 Voorwaarden voor afwijken

Afwijken van de regels, als bedoeld in de leden 12.2.1 en 12.2.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;
b. de woon- en leefsituatie.

12.2.6 Beleidsregels

a. Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning.
b. Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

13.1.1 Overgangsbepaling

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

13.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sublid 13.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sublid 43.1.1 met maximaal 10%.

13.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in lid 13.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

13.2.1 Overgangsbepaling

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

13.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

13.2.3 Verbod hervatten strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

13.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in lid 13.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan 'Chw Rijkerswoerdsestraat 15'.

Afbeelding 19. Landschapselementen beplantingsplan

4. Beplantingsplan

4.1 Beplantingsplan

De nieuwe groenstructuren in het landschappelijk inpassingsplan bestaand uit zes verschillende typen. De hagen die worden aangeplant bestaan uit twee soorten. Een landelijke scheerhaag waarin gemengd drie verschillende soorten worden aangeplant en een struweelhaag met bosplantsoen welke wordt beheert middels periodieke afzetting. Langs de noordzijde van het plangebied wordt een brede houtsingel aangeplant met ongeveer hetzelfde sortiment als in de struweelhaag. Langs de noordzijde wordt de hoogstam boomgaard aangeplant met een onderbegroeiing van kruidenrijk grasland. Verspreidt over het erf worden ten behoeve van de samenhang enkele erfbomen aangeplant. De soorten zijn afgestemd op het gebruikelijke sortiment op een woerd. Bij de sortimentkeuze is gebruik gemaakt van het inspiratieboek Woerden.

https://landschapsbeheergelderland.nl/wp-content/uploads/inspiratieboek-woerden.pdf

1.) Scheerhaag (100m, dubbele rij, 7st p/m)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	400	Fagus sylvatica	beuk	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks
	150	Acer campestre	Veldesdoorn	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks
	150	Carpinus betulus	Haagbeuk	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks

2.) Struweelhaag (108m, dubbele rij, 4st p/m)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	52	Crataegus monogyna	Eensteilige meidoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Sambucus nigra	Gewone vlier	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	40	Corylus avellana	Hazelaar	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Ligustrum vulgare	Wilde liguster	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	100	Acer campestre	Veldesdoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Viburnum opulus	Gelderseroos	80/100	Groepsgewijs aanplanten

3.) Brede houtsingel (27m, drie rijen, 1.5 x 1.5m plantafstand)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	10	Crataegus monogyna	Eensteilige meidoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	10	Sambucus nigra	Gewone vlier	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	10	Corylus avellana	Hazelaar	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	8	Ligustrum vulgare	Wilde liguster	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	8	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	12-14	Solitair aanplanten
	8	Viburnum opulus	Gelderseroos	80/100	Groepsgewijs aanplanten

4.) Hoogstam boomgaard

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	4	Malus domestica	Appel	14-16	Variëteit naar keuze
	3	Pyrus communis	Peer	14-16	Variëteit naar keuze
	3	Prunus avium	Zoete kers	14-16	Variëteit naar keuze

5.) Erfbomen

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	2	Tilia platyphyllos	Zomerlinde	18-20	Variëteit naar keuze
	1	Juglans regia	Walnoot	18-20	Variëteit naar keuze
	3	Aesculus hippocastanum	Witte Paardenkastanje	18-20	

6.) Kruidenrijk grasland

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	425m²		Meerjarige akkerkruidenvegetatie	zaad	

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

G — Groen

T — Tuin

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-A(WG) — Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

WR-L — Waarde - Landschap

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[bg] — bijgebouwen

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

E — maximum aantal wooneenheden

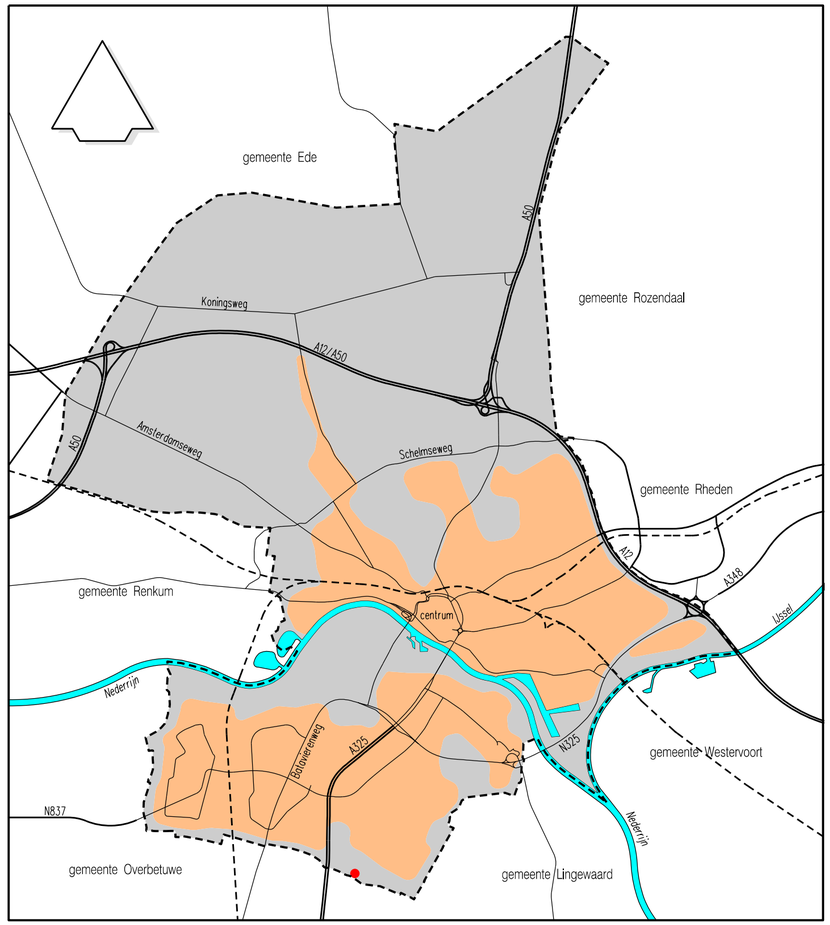

Chw Rijkerswoerdsestraat 15

planstatus	datum:	getekend:
● ontwerp	07-11-2023	extern
● vast te stellen	januari 2024	
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	Extern	NL.IMRO.0202.1034-0301

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0800-1809, www.arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Landschappelijk inpassingsplan

Rijkerswoerdsestraat 15, Arnhem

DIRK LUIJEN DIJK

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

2. Analyse plangebied 6

2.1 Huidige situatie 6

2.2 Uitgangspunten huidige situatie 6

2.3 Landschappelijke analyse 12

2.4 Uitgangspunten landschappelijke analyse 12

2.5 Beleidsanalyse 14

2.6 Uitgangspunten beleidsanalyse 14

3. Landschappelijk inpassingsplan 16

3.1 Ontwerp 16

3.2 Erfensemble 16

3.3 Landschap 16

3.4 Bestemmingsplan 18

4. Beplantingsplan 20

4.1 Beplantingsplan 20

DIRK LUIJEN DIJK

Opdrachtgever

conStabiel
dhr. D. van Eijk
Reigerstraat 30k
6883 ES Velp

Opdrachtnemer

Ontwerpbureau Luijendijk
Oude Borculoseweg 3
7231 PR Warnsveld
www.dirkluijendijk.nl
info@dirkluijendijk.nl

Projectgegevens

projectnummer: 369
Datum: 14 maart 2022
Opgesteld: Dirk Luijendijk

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het erf aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem zijn de bedrijfsactiviteiten beëindigd. Nu het erf, bestaande uit een bedrijfshal van ruim 600m² en circa 1400m² erfverharding, niet meer in gebruik is, wil de familie Hermsen (initiatiefnemer) het erf in ontwikkeling brengen. In het initiatief wordt ten doel gesteld de bestaande bedrijfshal te slopen en daarvoor in de plaats twee woningen te realiseren onder één kap. Daarbij wordt er beoogt het (half)verharde oppervlak van bestrating tot het minimaal benodigde terug te brengen.

Ten behoeve van een passende inrichting van de ontwikkeling in haar omgeving wordt een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. In voorliggend landschappelijk inpassingsplan wordt het plangebied landschappelijk geanalyseerd waaruit uitgangspunten voor de nieuwe erfinrichting en landschappelijke inpassing worden geconcludeerd. Aan de hand van de uitgangspunten wordt het landschappelijk inpassingsplan opgesteld en wordt deze aangevuld met een landschappelijk beplantingsplan.

Afbeelding 1. Zicht op de bedrijfswoning vanuit oostelijke richting

Afbeelding 2. Locatie plangebied. (pdok.nl)

2. Analyse plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Rijkerswoerdsestraat 15 even ten zuiden van de bebouwde kom van Arnhem zuid. Het erf ligt in een kleine enclave van (agrarische) erven en is toegankelijk via het zuiden. Het erf is voorzien van een woning op de voorgrond en een bedrijfsloods met erfverharding (stelconplaten, grind en granulaat) op het achtererf. Westelijk wordt het erf besloten door een siertuin en hoogstam fruitboomgaard langs het Rijnwaalpad. Oostelijk wordt het erf begrensd door een tweetal woonerven, Rijkerswoerdseweg 17 en 17a.

Het landschap is vrij open van karakter en wordt ruimtelijk begrensd door de bebouwde kom van Arnhem noordelijk, de snelweg A325 met opgaande groenstructuren westelijk en kassencomplexen oostelijk. Met name naar het zuiden is er een vergezicht door het landschap.

Rond het plangebied wordt de openheid van het landschap doorbroken door de clusters van erven langs de Rijkerswoerdsestraat. De erven zijn vaak voorzien van grote bijgebouwen waarbij de bijgebouwen ten behoeve van opslag van de oogst vaak een hogere nok hebben dan de hoofdwoning. Erven zijn afwisselend van erfbeplanting voorzien waardoor er zichtlijnen tussen de erven door ontstaan. Binnen het plangebied bestaat de erfbeplanting onder andere uit gebiedseigen hoogstamfruitbomen maar ook uit uitheems plantmateriaal zoals een brede conifeerhaag. Verder zijn er in de zone van erfclusters ook enkele landschappelijke groenstructuren, zoals landelijke hagen, houtsingels en struweelhagen (langs het Rijnwaalpad).

2.2 Uitgangspunten huidige situatie

- Het erf is traditioneel opgezet met de woning op de voorgrond en de bedrijfsbebouwing op het achtererf. Het is wenselijk deze traditionele verdeling te behouden door op het achtererf de beoogde woningen te ontwikkelen, als type schuurwoning. Een hogere nok dan de 'hoofdwoning' is landschappelijk in dit gebied niet vreemd en benadrukt de hoger gelegen 'woerd'. De schuurwoning dient in materiaalgebruik en vorm wel duidelijk ondergeschikt te zijn;
- Het is wenselijk de ontwikkeling van de woningen binnen het bestaande cluster van erfensembles te laten plaatsvinden waarbij bestaande doorzichten behouden blijven;
- Het erf is vrijwel geheel met verharding ingericht. Hoewel een groot deel halfverharding betreft en dus waterdoorlatend is, is het ten behoeve van de landschappelijke inpassing en de biodiversiteit gewenst het oppervlak aan verharding in de beoogde ontwikkeling te verkleinen;
- Het landschap wordt gekenmerkt door landschappelijke structuren als hoogstam boomgaarden en struweelhagen. Wenselijk dit beeld te versterken met nieuwe structuren en de uitheemse conifeerhaag te vervangen voor inheemse beplanting;

Afbeelding 3. Verbeelding huidige situatie plangebied

Afbeelding 4. Zicht op het erf vanaf de Rijkerswoerdseweg. Hoofdwoning met traditionele wolfskap (google street view)

Afbeelding 5. Het erf is ruim opgezet met veel erfverharding. Bestaande bedrijfsbebouwing is niet karakteristiek

Afbeelding 6. Rijkerswoerdseweg 17a met zadeldak. Nokrichting haaks op de weg evenals nr 15.

Afbeelding 7. Het achtererf van het plangebied omzoomd met een brede conifeerhaag. Doorzicht naar bebouwde kom

Afbeelding 8. Uitheemse conifeerhaag met daarachter een karakteristieke boomgaard

Afbeelding 9. Achterkant van de woning, voorzien van een bijpassend bijgebouw

Afbeelding 10. Zicht op de erven aan de Kruisstraat 11 en 12. Tussen plangebied en deze erven een zichtlijn

Afbeelding 11. Vanaf de achterkant van het plangebied zicht op de bebouwde kom. Links het Rijnwaal-pad

2.3 Landschappelijke analyse

Het plangebied ligt op de Rijkerswoerd, een hoge zandrug ontstaan onder invloed van de rivier (zogenaamde 'komhartwoerd'. De Rijkerswoerd is vermoedelijk al vroeg bewoond. De hoger gelegen zandgrond was een geschikte woonplek in het landschap waarin de rivier, voor de komst van dijken, bij hoog water vrij spel had. Inmiddels zijn de rivieren bedijkt en is er rond de woerd een rivierpolderlandschap ontstaan. Dit zogeheten komgebied kenmerkt zich als open landschap met een rationele blokverkaveling voorzien van kavelsloten. De bodem in de polder bestaat uit rivierklei.

Op afbeelding 12 is de situatie van omstreeks 1900 te zien. Hierop is te zien dat bebouwing en erven zich inderdaad beperken tot de hoger gelegen woerd (zie ook de reliëfkaart afbeelding 14). Ook is het grondgebruik afwijkend van het komgebied. Het komgebied bestaat hoofdzakelijk uit weidegronden. De woerd bestaat uit een mix van erven, moestuinen, akkers en met name veel boomgaarden. Percelen worden er begrensd met houtsingels.

Omstreeks 1960 is er nog weinig veranderd. De snelweg A325 is dan aangelegd en doorsnijdt de Rijkerswoerd, waardoor de herkenbaarheid van de woerd, met haar vrije ligging in de polder, is afgenomen. Ook is duidelijk te zien dat er een schaalvergroting heeft plaatsgevonden in de fruitsector. De fruitboomgaarden zijn aanzienlijk toegenomen. Anno 2022 is hier nog weinig van overgebleven op en rond de Rijkerswoerd. Alleen binnen het plangebied zijn hoogstamfruitbomen bewaard gebleven.

2.4 Uitgangspunten landschappelijke analyse

- De woerd als hoger gelegen landschapselement kan benadrukt worden door middel van een wat hoger volume van de beoogde schuurwoning;
- Historisch gezien kenmerkt de woerd zich door een 'fragmentatie' van perceeltjes met verschillend landgebruik. Het is wenselijk dit karakter te benadrukken door het plangebied in verschillende zones te verdelen;
- Onder andere door komst van de snelweg en agrarische schaalvergroting / functieverandering is de herkenbaarheid van de woerd afgenomen. De herkenbaarheid kan worden versterkt door toepassing van gebiedseigen kavelgrensbeplanting en een hoogstamboomgaard in te richten.

Afbeelding 12. Historische kaart omstreeks 1900 (topotijdreis.nl)

Afbeelding 13. Luchtfoto omstreeks 1960 (topotijdreis.nl)

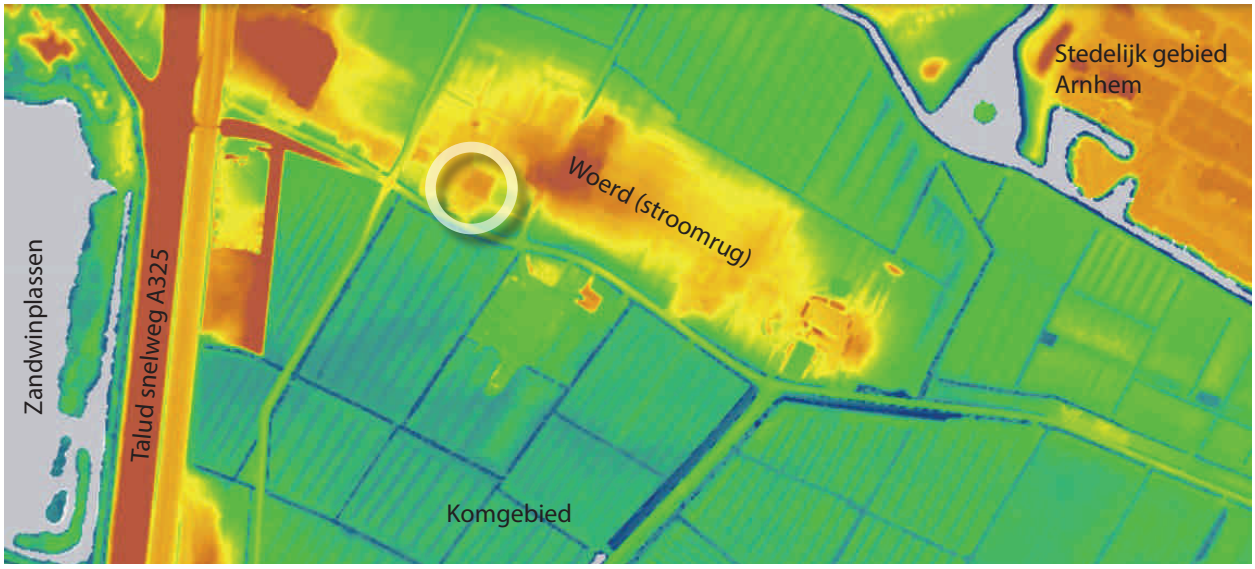

Afbeelding 14. Reliëfkaart; Plangebied ligt op een natuurlijke glooiing in het landschap (ahn)

2.5 Beleidsanalyse

In 2010 heeft de gemeente Arnhem een nieuw structuurplan opgesteld met 2030 op de horizon. Het structuurplan is opgesteld met behulp van het Streekplan Gelderland en Regionaal structuurplan KAN. Het structuurplan geeft richting aan nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van de unieke kwaliteiten die in de gemeente te vinden zijn. In 2030 moet de landschappelijke en ecologische waarde zijn versterkt. De handvatten die in het structuurplan worden gegeven, dienen als uitgangspunt voor het landschappelijk inpassingsplan van de beoogde ontwikkeling.

2.6 Uitgangspunten beleidsanalyse

- Arnhem-Zuid vraagt om een vervlechting van stad en landschap, onder meer door de lijnen van de Betuwe door te zetten in de stad. De zuidzijde van de stad vraagt in de Betuwe om een vorm van transparante verstedelijking die de verwevenheid met het polderlandschap en het contrast met de openheid van de polder zichtbaar maakt. De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de verwevenheid tussen stad en landschap en versterkt het contrast met de openheid van de polder;
- Plangebied ligt in de centrale parkzone Overbetuwe. De parkzone moet ontwikkeld worden met realisatie van landschappelijk wonen. De beoogde ontwikkeling kan hier een bijdrage aan leveren door de ontwikkeling van twee nieuwe woningen in een landschappelijk ensemble;
- In de centrale parkzone Overbetuwe moeten transparante groene en blauwe lijnen worden versterkt. De ontwikkeling kan hieraan bijdragen door een robuuste gebiedseigen groenstructuur in te passen.

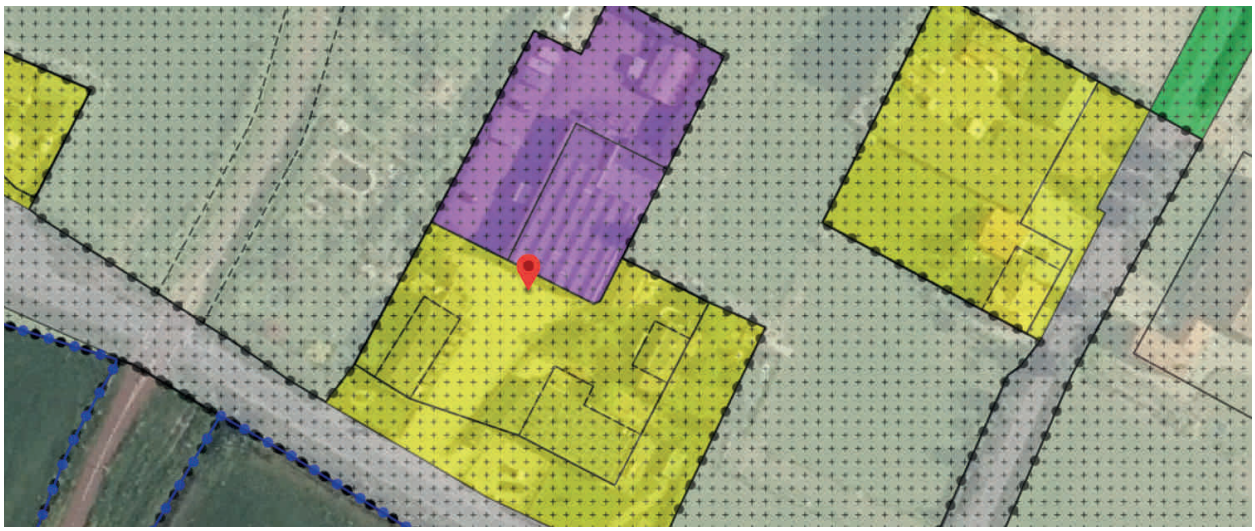

Afbeelding 15. Bestemmingsplan; Het plangebied heeft momenteel een bedrijfsbestemming (paars)

Afbeelding 16. Ruimtelijke hoofdstructuur 2030: Plangebied ligt in de centrale parkzone Overbetuwe (structuurvisie Arnhem)

3. Landschappelijk inpassingsplan

3.1 Ontwerp

Aan de hand van de geformuleerde uitgangspunten is het landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Het achtererf van de Rijkerswoerdseweg 15 wordt opnieuw ingericht na de sloop van de bedrijfsbebouwing. Er wordt een 2-onder-1-kap woning type schuurwoning gerealiseerd. De nieuwe erfinrichting wordt landschappelijk ingepast met gebiedseigen groenstructuren.

3.2 Erfensemble

Op de plek van de loods wordt na sloop een twee-onder-een-kap woning gerealiseerd met inpandige parkeergelegenheid. De nieuwbouw staat met de nok haaks op de Rijkerswoerdsestraat. De voorgevel van de schuurwoning is duidelijk zichtbaar vanaf de Rijkerswoerdsestraat ten behoeve van een ruimtelijk samenhangend erfensemble. De schuurwoning dient in kleur, vorm en materiaalgebruik ondergeschikt te zijn aan de Rijkerswoerdsestraat 15, welke binnen het erfensemble geldt als 'hoofdgebouw'. De schuurwoning wordt uitgevoerd met een nokhoogte tot 7m. Hiermee wordt de hoger gelegen woerd benadrukt en sluit de schuurwoning goed aan bij het beeld in de omgeving van erven met hoge bijgebouwen.

De nieuwe woningen zijn bereikbaar via de bestaande inrit van Rijkerswoerdsestraat 15. De erfverharding rond de schuurwoning wordt zo beperkt mogelijk uitgevoerd. Een halfverharde inrit geeft toegang tot inpandige parkeergelegenheid (vier plekken). Ten behoeve van gastparkeerplaatsen en manoeuvreerruimte is er ook aan de kopse kanten van de schuurwoning erfverharding.

3.3 Landschap

De ontwikkeling wordt ingepast met een robuuste structuur van inheemse singels en struweelhagen met een bij de woerd passend sortiment. De singels en struweelhagen gelden als structuurdrager en zorgen voor meer samenhang op de woerd en een sterker contrast tussen de woerd en omliggend komgebied.

Ten noorden van de nieuwbouw wordt een hoogstam boomgaard ingericht met ondergroei van kruidenrijke akkervegetatie. De boomgaard bevindt zich min of meer op de plek waar volgens de historische kaarten een grote boomgaard heeft gelegen. Enkele erfbomen passen het erf verder in en zorgen voor een ruimtelijke verdeling tussen voor- en achtererf, waarbij gelet moet worden dat de schuurwoning in het straatbeeld beleefbaar blijft.

De nieuwe kavels binnen het plangebied worden met landelijke scheerhagen ruimtelijk van elkaar gescheiden (dit ook ter voorkoming van gebruik schuttingen).

Afbeelding 17. Landschappelijk inpassingsplan Rijkerswoerdsestraat 15

3.4 Bestemmingsplan

In de beoogde ontwikkeling vindt een functieverandering plaats. De bedrijfsactiviteiten worden beëindigd en twee woningen worden ontwikkeld. Daarop moet het bestemmingsplan worden aangepast. Op afbeelding 18 wordt een voorstel gedaan voor het nieuwe bestemmingsplan betreffende het perceel dat nu een bedrijfsbestemming (en een deel agrarisch) kent.

In de beoogde situatie wordt een woonbestemming opgenomen van circa 1.640m², verdeeld over twee woonpercelen. Daarbinnen ligt het bouwblok van 22 x 33 meter. Om de landschappelijke inpassingsmaatregelen te borgen in het bestemmingsplan kan de daarvoor aangewende grond worden bestemd met een groenfunctie.

Afbeelding 18. Voorstel bestemmingswijziging

4. Beplantingsplan

4.1 Beplantingsplan

De nieuwe groenstructuren in het landschappelijk inpassingsplan bestaand uit zes verschillende typen. De hagen die worden aangeplant bestaan uit twee soorten. Een landelijke scheerhaag waarin gemengd drie verschillende soorten worden aangeplant en een struweelhaag met bosplantsoen welke wordt beheert middels periodieke afzetting. Langs de noordzijde van het plangebied wordt een brede houtsingel aangeplant met ongeveer hetzelfde sortiment als in de struweelhaag. Langs de noordzijde wordt de hoogstam boomgaard aangeplant met een onderbegroeiing van kruidenrijk grasland. Verspreidt over het erf worden ten behoeve van de samenhang enkele erfbomen aangeplant. De soorten zijn afgestemd op het gebruikelijke sortiment op een woerd. Bij de sortimentkeuze is gebruik gemaakt van het inspiratieboek Woerden.

https://landschapsbeheergelderland.nl/wp-content/uploads/inspiratieboek-woerden.pdf

1.) Scheerhaag (100m, dubbele rij, 7st p/m)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	400	Fagus sylvatica	beuk	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks
	150	Acer campestre	Veldesdoorn	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks
	150	Carpinus betulus	Haagbeuk	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks

2.) Struweelhaag (108m, dubbele rij, 4st p/m)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	52	Crataegus monogyna	Eensteilige meidoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Sambucus nigra	Gewone vlier	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	40	Corylus avellana	Hazelaar	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Ligustrum vulgare	Wilde liguster	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	100	Acer campestre	Veldesdoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Viburnum opulus	Gelderseroos	80/100	Groepsgewijs aanplanten

3.) Brede houtsingel (27m, drie rijen, 1.5 x 1.5m plantafstand)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	10	Crataegus monogyna	Eensteilige meidoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	10	Sambucus nigra	Gewone vlier	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	10	Corylus avellana	Hazelaar	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	8	Ligustrum vulgare	Wilde liguster	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	8	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	12-14	Solitair aanplanten
	8	Viburnum opulus	Gelderseroos	80/100	Groepsgewijs aanplanten

4.) Hoogstam boomgaard

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	4	Malus domestica	Appel	14-16	Variëteit naar keuze
	3	Pyrus communis	Peer	14-16	Variëteit naar keuze
	3	Prunus avium	Zoete kers	14-16	Variëteit naar keuze

5.) Erfbomen

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	2	Tilia platyphyllos	Zomerlinde	18-20	Variëteit naar keuze
	1	Juglans regia	Walnoot	18-20	Variëteit naar keuze
	3	Aesculus hippocastanum	Witte Paardenkastanje	18-20	

6.) Kruidenrijk grasland

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	425m²		Meerjarige akkerkruidenvegetatie	zaad	

Afbeelding 19. Landschapselementen beplantingsplan

Notitie

Projectnummer:	210602
Documentnummer:	210602-N01
Behandeld door:	ing. M.J.M. (Maurice) Geerdink
Datum:	31 oktober 2022
Project:	Nieuwbouw nabij Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem
Onderwerp:	Natuurinclusief bouwen

Inleiding

Initiatiefnemer is voornemens te stoppen met zijn bedrijf gelegen aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem. Nu willen we namens de initiatiefnemer kijken of we bij de bouw van de twee nieuwe woningen kunnen voldoen aan de beleidsregels natuurinclusief bouwen die sinds 18 mei 2021 gelden.

Bestemmingsplan

Deze notitie natuurinclusief bouwen is onderdeel van het gewijzigde bestemmingsplan dat is ingediend op 7 oktober 2022.

Reigerstraat 30k 688 ES Velp ✉ info@constabiel.nl ☏ 026 - 261 98 97

conStabiel B.V. | Adviseurs in Bouwtechniek | Handelsregister 56550448 | B.T.W. nr. NL 852181437B01
www.constabiel.nl | info@constabiel.nl
Alle werkzaamheden worden verricht onder de toepasselijkheid van de Rechtsverhouding opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur DNR2011, gedeponeerd te griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam. Op verzoek kunnen wij u deze algemene voorwaarden toezenden.

Stappenplan natuurinclusief bouwen

Stap 1 punten bepalen
Hierbij zijn het realiseren van 2 woningen in het topsegment en opstalgebonden project het uitgangspunt. Als we dan onderstaande tabel bekijken moeten we minimaal 2 x 6 = 12 punten bepalen, waarvan minimaal 3 punten (25%) bestaat uit groene maatregelen.
Daarnaast moeten er minimaal 3 groene maatregelen en 3 soortgroepen gerealiseerd worden.

		Sociale woningbouw (woningbouw-coöperaties)	**Middensegment (commercieel huur/koop: rijtjeswoningen, grondgebonden woningen, appartementen)**	**Topsegment (2-kapper, vrijstaande woning, penthouse)**	
	Totaal aantal punten (bij opstalgebonden projecten)	Aantal woningen x 2;	Aantal woningen x 4;	Aantal woningen x 6;	
		minstens 25% van het totaal aantal punten bestaat uit groene maatregelen			
	Totaal aantal punten (bij projecten waar ook (een deel van) de buitenruimte wordt ingericht)	Aantal woningen x 3;	Aantal woningen x 6;	Aantal woningen x 9;	
		minstens 50% van het totaal aantal punten bestaat uit groene maatregelen			
	Minimum # groene maatregelen	1	2	3	
	Minimum # soortgroepen	1	2	3	

Afbeelding 1: tabel uit Stappenplan (bron: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR657683)

Stap 2. Maatregelen kiezen

Punten halen uit verblijfplaatsen (Categorie A)

A.1
Er wordt een neststeen in de kopgevel van de achterste woning (noorden/oosten) voor de gierzwaluw geplaatst. (1 punt)

A.2
Er wordt een nestpan voor de huismus geplaatst. (1 punt)
Over de volle breedte (minimaal 5 meter) de vogelschroot verplaatsen creëren we een broedlocatie voor de huismus. (1 punt)

A.5
We plaatsen een neststeen voor bijen en vlinders. (1 punt)

Dit brengt het totaal op 4 punten voor categorie A, waarbij we voldoen aan het minimum van drie diersoorten.

Punten uit groene opstalgebonden maatregelen (Categorie B)

B.4
Beide woningen worden voorzien van een geveltuin. (2 punten)

B.7
Het totale project wordt voorzien van volledig gemengde hagen. (8 punten)

B.8
Het toepassen van hagen op de erfgrens geeft de egel toegang. (1 punt)

B.9
Er worden 16 bomen geplant. (48 punten)

B.10
Er wordt alleen noodzakelijke verharding toegepast. (1 punt)

Dit brengt het totaal op 60 punten voor categorie B.

Zie ook bijlage 1 voor de ingevulde bijlage 1 horende bij de Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen van 11 mei 2021, kenmerk 565816. En zie bijlage 2 de maatregelencatalogus voor een uitgebreide toelichting.

Stap 3. Registratie en presentatie maatregelen

Het formulier wordt voor bovengenoemd project gebruikt om te berekenen hoeveel punten de gekozen maatregelen opleveren.

Conclusie

De conclusie is dat we ruim voldoen aan de gestelde eisen zoals bepaald onder stap 1.

Bijlage 1 - natuurinclusief bouwen

Invulformulier Natuurinclusief Bouwen in Arnhem

Neem dit formulier mee bij afspraken met de gemeente

Stap 1. Kruis het soort woning(en) aan dat u gaat bouwen en vul het aantal in
Zo weet u direct het aantal punten dat u in totaal moet behalen, hoeveel daarvan uit groene maatregelen moeten komen en voor hoeveel soortgroepen u minstens maatregelen moet nemen.

Soort woning **(vink aan)**	☐ sociale woningbouw		☐ middensegment		☒ topsegment	
Opstalgebonden of ook buitenruimte? **(vink aan)**	☐ opstalgebonden	☐ ook buitenruimte	☐ opstalgebonden	☐ ook buitenruimte	☒ opstalgebonden	☐ ook buitenruimte
Aantal woningen **(vul getal in)**	0	0	0	0	2	0
Totaal aantal te behalen punten	**0**	**0**	**0**	**0**	12	**0**
Waarvan groene maatregelen	0	0	0	0	3	0
Overige eisen	Minstens 1 diersoort en 1 groene maatregel		Minstens 2 diersoorten en 2 verschillende groene maatregelen		Minstens 3 diersoorten en 3 verschillende groene maatregelen	

Als u stap 2-4 heeft doorlopen, wordt onderstaande tabel automatisch ingevuld:

Soort maatregel	Categorie	Punten	Opmerkingen?
Verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten	Categorie A		
Groene maatregelen	Categorie B (opstalgebonden)	60	
	Categorie C (omgevingsgebonden - mits van toepassing)	0	
	Categorie D (bewustwording - mits van toepassing - overleg met gemeente)	0	
Totaal punten uit groene maatregelen		60	
Totaal		63	

Stap 2. Punten halen uit verblijfsplaatsen (Categorie A)
Het kiezen van verblijfsplaatsen gaat als volgt:
o Kruis in de meest linker kolom aan welke doelsoorten u kiest. U kunt uw keuze bijvoorbeeld laten bepalen door welke soorten er in het gebied al veel voorkomen (maar dat hoeft niet!). Zie daarvoor www.waarneming.nl. Check ook altijd de Maatregelencatalogus. Daarin staat meer informatie over specifieke eisen en randvoorwaarden per soort/maatregel. Niet alle soorten zijn namelijk voor elk project geschikt. Dit hangt bijvoorbeeld af van de oriëntatie van de gevel en of het om hoogbouw of laagbouw gaat.
o In de tweede kolom staat hoeveel punten een verblijfsplaats voor die soort waard is.
o In de derde kolom ziet u welke belangrijkste gebieds-specifieke voorwaarden er zijn voor deze soort (voor een uitgebreidere toelichting, zie de Maatregelencatalogus).
o Bij sommige soorten wordt een minimum aantal verblijfsplaatsen per woning geadviseerd omdat deze dieren leven in groepen (kolom 4).
o In kolom 5 staat welke groene opstalgebonden maatregelen u in stap 3 (Categorie B) zou kunnen kiezen om naast het aanbieden van nestgelegenheid ook de juiste leefomgeving voor deze soort te creëren binnen uw project. Dit verhoogt de effectiviteit van de maatregel.
o In de meest rechter kolommen geeft u het aantal neststenen aan dat u per soort gaat inbouwen. Dan verschijnt het daaraan gekoppelde aantal punten.
o Onderaan ziet u het toaal aantal punten in Categorie A en eventueel kunt u een toelichting geven.

Keuze **(vink aan)**	Punten	Gebieds-specifieke eisen	Minimum #	Advies voor Categorie B	Aantal **(vul in)**	Punten
☒ 1. Gierzwaluw*	(1 neststeen = 1 punt)	Plaats in hoge blinde gevel op noorden/oosten. Vrije aanvliegroute.	Koloniebroeder: minstens 6 stenen bij elkaar	B4. Geveltuintje		
☒ 2. Huismus*	(1 neststeen/pan = 1 punt 1 vogelvide of 5m verplaatste vogelschroot = 2 punten)	I.c.m. groene omgeving met hoge hagen/heesters.	Koloniebroeder: minstens 6 stenen bij elkaar	B3. Groene gevel en/of B8. Groene erfafscheiding	1	
☐ 3. Gewone Dwergvleermuis*	(1 neststeen = 1 punt)	Aanwezigheid vrije aanvliegroute	Liefst meerdere kasten bij elkaar, deels geschakeld	B5. Geen lichtuitstraling	0	0
☐ 4. Zwarte roodstaart	(1 neststeen = 1 punt)	Voorkeur voor bedrijventerreinen of grootschalige nieuwbouw	Leeft solitair: geen minimum aantal nodig	B1-2. Groene daken	0	0
☒ 5. Bijen en vlinders	(1 neststeen = 1 punt; 1 groot bijenhotel = 5 punten)	Dichtbij nectar- en stuifmeel-dragende planten		B1-2. Groene daken B4. Geveltuintje		
☐ 6. Huiszwaluw	(1 neststeen met 2 kommetjes= 1 punt)	In open gebied, in de buurt van waterrijke plekken en al bestaande nesten	Plaats meerdere nestkommetjes bij elkaar		0	0
☐ 7. Vrije maatregel: .....**	(1 tot 25 punten - ntb))	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit		ntb	0	0
Totaal Categorie A						3

**In bepaalde gebieden is toepassing van verblijfsmaatregelen voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen verplicht. **Vrije keuze: er kan een eigen maatregel worden geformuleerd. Hierbij moet een onderbouwing worden gegeven op welke wijze de maatregel bijdraagt aan biodiversiteit. Het aantal punten wordt in overleg met gemeente bepaald.*

Toelichting (eventueel)

Stap 3. Punten uit groene opstalgebonden maatregelen (Categorie B)
Selecteer in de onderstaande tabel welke opstalgebonden maatregelen u kiest. Houd daarbij rekening met de soorten die u in stap 2 heeft gekozen. Bekijk voordat u een keuze maakt altijd eerst de specifieke eisen en randvoorwaarden in de Maatregelencatalogus.

Keuze (vink aan)	Punten	T.b.v.	Advies	Aantal (vul in)	Punten
GEVEL/DAK					
☐ B1. Groen plat dak	Sedum: 15 punten per 50m2 (sedum) & grassen+kruiden? 18 punten &(dwerg)heesters/struiken? 21 pnt	BIO (vlinder, vogel, wilde bij), KA, NB	Liefst op woning, niet op schuurtjes, en met zo veel mogelijk verschillende soorten sedum (bij plat dak liefst ook kruiden, (dwerg)heesters)	0 0 0	0 0 0
☐ B2. Hellend sedumdak	15 punten per 50m2			0	0
☐ B3. Groene gevel	5 punten per gevel (tenminste 2m hoog en 3m breed)	BIO (huismus, vlinder, wilde bij), KA, NB	Klimop (hedera), bruidsluier, wingerd, vuurdoorn, clematis, kamperfoelie, leifruit	0	0
☒ B4. Geveltuin	1 punt per grondgebonden woning met geveltuintje (minstens 1m breed)	BIO (huismus, vlinder, wilde bij), KA, NB	Inheemse vogel- en insectvriendelijke planten (veel bessen, nectar, stuifmeel)	2	2
☐ B5. Vleermuisvriendelijke/geen verlichting (bij alle woningen rekening houden met beperkte lichtuitstraling)	1 punt bij project met 1-10 woningen 3 punten bij project met 11-50 woningen 5 punten bij project met 51-100 woningen 10 punten bij project met >100 woningen	BIO (vleermuis, vogel)		0 0 0 0	0 0 0 0
☐ B6. Vrije maatregel: .....**	ntb	BIO en/of KA en/of NB	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit/ klimaatadaptatie.	0	0
TUIN					
☒ B7. Groene erfafscheiding	1 punt per huis met >25% groene hagen 2 punten per huis met volledige groene hagen 2 punten per huis met >25% gemengde hagen (3 of meer soorten) 4 punten per huis met volledige gemengde hagen	BIO (huismus, vlinder, wilde bij), KA, NB	Klimop, liguster, Spaanse aak, zuurbes, hulst, gele kornoelje, meidoorn, (haag)beuk of andere vrucht- en besdragende of nectarproducerende soort	0 0 0 2	0 0 0 8
☒ B8. Egelpassages ('egelsnelweg' - alle tuinen egelpasseerbaar d.m. v. groene erfafscheidingen / openingetjes)	1 punt bij project met 1-10 woningen 3 punten bij project met 11-50 woningen 5 punten bij project met 51-100 woningen 10 punten bij project met >100 woningen	BIO (egel), NB	opening van min. 13x13cm.	1 0 0 0	1 0 0 0
☒ B9. Inheemse boom 2e/3e grootte of 3 struiken aanplanten in tuin	3 punten per boom(pje) 1 punt per struik	BIO (vogels, insecten), KA, NB	bv. krentenboompje, gele kornoelje, kersappel, zwarte kers, sierpeer, mispel bv. meidoorn, vuilboom, hazelaar, sleedoorn	16 0	48 0
☒ B10. Binnen hele project alleen noodzakelijke verharding in bv. (voor)tuinen, oprit	1 punt bij project met 1-10 woningen 3 punten bij project met 11-50 woningen 5 punten bij project met 51-100 woningen 10 punten bij project met >100 woningen	BIO, KA, NB	Waar verharding noodzakelijk is, zet in op halfverharding of waterdoorlatende verharding	1 0 0 0	0 0 0
☐ B11. Vrije maatregel:.....**	ntb	BIO en/of KA	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit/ klimaatadaptatie.	0	0
Totaal Categorie B					60

*BIO = biodiversiteit, KA = klimaatadaptatie NB = natuurbeleving. ** Hierbij moet een onderbouwing worden gegeven op welke wijze de maatregel bijdraagt aan biodiversiteit/klimaatadaptatie. Punten in overleg met gemeente bepaald.*

Toelichting (eventueel)

Stap 4. Punten uit groene omgevingsgebonden maatregelen (Categorie C) - mits van toepassing
Speelt uw initiatief zich ook af in de buitenruimte? Kies dan tevens uit de onderstaande maatregelen. Ook voor deze stap geldt: bekijk voordat u een keuze maakt altijd eerst de specifieke eisen en randvoorwaarden in de Maatregelencatalogus.

Keuze (vink aan)	Punten	T.b.v.	Advies	Aantal (vul in)	Punten
NESTEN VOOR NIET-GEBOUWBEWONENDE SOORTEN					
☐ C1. Nestkast voor de boomklever	1 nestkast = 1 punt	BIO (boomklever)	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel (oude loof)bomen	0	0
☐ C2. Nestkast grote bonte specht	1 nestkast = 1 punt	BIO (grote bonte specht, boomklever)	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel bomen	0	0
☐ C3. Nestkast voor steenuil	1 nestkast = 2 punten	BIO (steenuil)	Plaats bij voorkeur op (boeren)erven. Max. 1 per 100m2	0	0
☐ C4. Nestkast voor bosuil	1 nestkast = 2 punten	BIO (bosuil)	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel bomen	0	0
☐ C5. Vleermuiskast	1 nestkast = 1 punt	BIO (verschillende soorten vleermuizen)	Eén vleermuiskast is goed, twee of meer is beter. Geen lichtverstoring.	0	0
☐ C6. Nest voor ooievaar	1 nest = 25 punten	BIO (ooievaar)	Dichtbij extensief beheerde weilanden en/of uiterwaarden.	0	0
☐ C7. Vrije maatregel:.....*	ntb	BIO en/of KA	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit/ klimaatadaptatie.	0	0

GROENE BUITENRUIMTE					
☐8. Extensief maaibeheer	5 punten als het overal in het projectgebied toegepast is behalve op plekken waar dit niet kan/wenselijk is	BIO (hermelijn, waterspitsmuis, patrijs, rietzanger, kwartelkoning, vlinders, bijen), KA, NB	1-3x maaien en afvoeren per jaar, steeds 25% laten staan.	0	0
☐9. Vergroenen en verfraaien van bermen	3 punten per berm	BIO (vlinders, bijen), KA	A. verharde bermen vergroenen of; B. groene bermen geschikt maken voor afwatering	0	0
☐10. Cluster van 3 inheemse bomen van 1e grootte aanplanten of behouden	5 punten	BIO (vogels), KA, NB	Bijvoorbeeld wilg, zomer-/wintereik, linde, zachte/ruwe berk, zwarte els, zoete kers	0	0
☐11. Rij van >10 inheemse bomen van 1e grootte aanplanten of behouden	15 punten			0	0
☐12. Takkenril/ stobbenwal aanleggen	2 punten per takkenril van minstens 10m	BIO (hermelijn, rugstreeppad, ringslang, kamsalamander), NB		0	0
☐13. Vogel- of vlinderbosje aanleggen	3 punten per cluster van 25m2	BIO (huismus, vlinders), KA, NB	Bijvoorbeeld meidoorn, vuilboom, hazelaar, sleedoorn	0	0
☐14. Aanleg haag (minimale lengte 100 meter)	5 punten per haag	BIO (huismus), KA, NB	Klimop (hedera), liguster, Spaanse aak, zuurbes, hulst, gele kornoelje, meidoorn, (haag)beuk, sleedoorn	0	0
☐15. Faunapassage	15 punten voor een passage onder de grond 25 punten voor een passage voor grote zoogdieren over de weg	BIO, NB		0 0	0 0
☐16. Pocketpark (minipark van min. 250m2)	25 punten	BIO, KA, NB	Inheemse en klimaatbestendige soorten, liefst deels eetbaar	0	0
☐17. Verbinden groenstructuren op zelf gekozen manier	5-25 punten, ntb	BIO, NB		0	0
☐18. Beperken verharding	10 punten als hier in het hele projectgebied aantoonbaar rekening mee wordt gehouden (bij bv. parkeervakken)	BIO, KA, NB		0	0
☐19. Geen buitenverlichting bij of op groen	10 punten	BIO (vleermuizen, vogels)		0	0
☐20. Vrije maatregel:.....*	1 tot 25 punten, ntb	BIO en/of KA		0	0
BLAUWE BUITENRUIMTE					
☐21. Natuurvriendelijke oever	10 punten als dit standaard wordt toegepast bij alle oevers in het projectgebied (tenzij goed beargumenteerd is waarom dit niet kan/niet wenselijk	BIO (rugstreeppad, ringslang, kamsalamander, patrijs, rietzanger, kleine karekiet, hermelijn, waterspitsmuis, bever, otter), NB	In overleg met Waterschap	0	0
☐22. Ecologische wadi of bodempassage	5 punten voor kleine wadi/bodempassage 10 punten voor grote wadi/bodempassage	BIO (vlinders, bijen), KA, NB	Natuurlijke inrichting met kruiden en planten	0 0	0 0
☐23. Amfibieënpoel (minimaal 30 m2)	25 punten per poel	BIO (rugstreeppad, ringslang, kamsalamander), KA, NB		0	0
☐24. IJsvogelwand- of oever	1 ijsvogelwand = 15 punten 1 ijsvogelvriendelijke oever = 10 punten	BIO (ijsvogel)		0 0	0 0
☐25. Vrije maatregel:.....*	1 tot 25 punten, ntb	BIO en/of KA		0	0
Totaal Categorie C					0

*BIO = biodiversiteit, KA = klimaatadaptatie NB = natuurbeleving * Vrije keuze: in overleg met gemeente*

Toelichting (eventueel)

Stap 5. Punten uit bewustwordingsmaatregelen (Categorie D) - mits van toepassing, bespreek met gemeente

Voor bepaalde grootschalige projecten, zoals hoogbouw, kan het moeilijk worden om met bovenstaande maatregelen te voldoen aan het minimum aantal punten. Kies dan tevens uit de onderstaande maatregelen. Ook voor deze stap geldt: bekijk voordat u een keuze maakt altijd eerst de specifieke eisen en randvoorwaarden in de Maatregelencatalogus.

Keuze (vink aan)	Punten	T.b.v.	Advies	Aantal (vul in)	Punten
NESTEN VOOR NIET-GEBOUWBEWONENDE SOORTEN					
☐D1. Aanleg groene voorbeeldtuin	3 punten per tuin	BIO, KA, NB	I.s.m. Arnhem Zoemt	0	0
☐D2. Tuinklaarpakket	2 punten	BIO, KA, NB	Ontwikkelaar geeft de nieuwe bewoner de optie een groene tuin mee te kopen en dit (tuinontwerp, - ontwikkeling en - aanleg) ook onderdeel te laten zijn van de hypotheek. I.s.m. Arnhem Klimaatbestendig	0	0
☐D3. Faciliteren van tuinontwerpsessies	1 punt x aantal gegeven tuinontwerpsessies	BIO, KA, NB	Per huishouden een tuinontwerpsessie aanbieden van minstens 1 uur. Gericht op een groene tuininrichting met minimale verharding, aantrekkelijk voor insecten en vogels. I.s.m. Arnhem Klimaatbestendig	0	0
☐D4. Biodiversiteitspakket aanbieden	0.5 punt x aantal pakketjes	BIO, NB	Vogelhuisje gevuld met o.a. inheems bloemmengsel en brochure over biodiversiteit; verkrijgbaarbij Natuurcentrum, informeer bij gemeente	0	0
☐D5. Eigen initiatief: in overleg	ntb	BIO, KA		0	0
Totaal Categorie D					0

BIO = biodiversiteit, KA = klimaatadaptatie NB = natuurbeleving

** Vrije keuze: in overleg met gemeente*

Bijlage 2 - natuurinclusief bouwen

Maatregelencatalogus Natuurinclusief Bouwen Arnhem

In deze Maatregelencatalogus staan maatregelen benoemd die in, aan en om het huis en in de openbaar toegankelijke ruimte kunnen worden toegepast om natuurinclusief te bouwen. Daardoor ontstaat niet alleen een geschikte leefomgeving voor mensen, maar juist ook voor dieren en planten. De basisprincipes zijn eenvoudig: dieren zoeken een plek om te broeden (bijvoorbeeld in een neststeen of, ze zoeken beschutting (bijvoorbeeld in hoog gras of in hagen en struiken), ze moeten eten kunnen vinden (insecten, rupsen, bessen etc.) en het is fijn als er water beschikbaar is. Onderstaande maatregelen leveren, naast het vergroten van de biodiversiteit, vaak ook nog een heleboel andere voordelen op. Ze dragen bijvoorbeeld bij aan natuurbeleving en een klimaatbestendige stad. Samen bouwen we aan een groene stad.

De maatregelen zijn verdeeld in:

A. Verblijven voor gebouwbewonende soorten (neststenen)

A1. *Neststeen gierzwaluw* - 1 punt
A2. *Nestplaats huismus* - 1 neststeen/kast/pan = 1 punt, 5 meter verplaatste vogelschroot = 2 punten, 1 vogelvide = 2 punten
A3. *Neststeen (gewone dwerg)vleermuis* - 1 punt
A4. *Neststeen zwarte roodstaart* - 1 punt
A5. *Insectensteen* - 1 punt. Professioneel insectenhotel - 5 punten
A6. *Neststeen huiszwaluw* - 1 punt per neststeen met 2 kommetjes
A7. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

B. Opstalgebonden maatregelen

Gevel/dak:

B1. *Groen plat dak* - 15 punten per 50m^2 bij sedum, + 3 punten voor toevoeging grassen en kruiden, +3 punten voor toevoeging dwergheesters en/of struiken
B2. *Hellend sedumdak* - 15 punten per 50m^2
B3. *Groene gevel* - 5 punten per gevel
B4. *Geveltuin* - 1 punt per tuintje
B5. *Beperken verlichting* - 1/3/5/10 ptn*
B6. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

Tuin:

B7. *Groene haag als erfafscheiding* - per huis met 25% groene erfafscheiding 1 punt (huis met volledige groene erfafscheiding = 4 punten)
B8. *Egelpassages* - alle tuinen egelpasseerbaar d.m.v. groene erfafscheidingen/openingetjes = in totaal 1/3/5/10 punten*
B9. *1 inheemse boom van 2e of 3e orde grootte in tuin óf 3 struiken* - 3 punten
B10. *Beperkte verharding* - 1/3/5/10 punten* als hier in hele project rekening mee is gehouden
B11. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

C. Omgevingsgebonden maatregelen:

Verblijven voor niet-gebouwbewonende soorten (nestkasten):

C1. *Nestkast boomklever* - 1 punt
C2. *Nestkast grote bonte specht* - 1 punt
C3. *Nestkast steenuil* - 2 punten
C4. *Nestkast bosuil* - 2 punten
C5. *Vleermuiskast* - 1 punt
C6. *Nestkast ooievaar* - 25 punten
C7. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

**Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).*

Groene omgevingsmaatregelen:

C8. *Toepassen extensief maaibeheer in hele projectgebied* - 5 punten
C9. *Vergroenen en verfraaien van bermen* - 5 punten per berm
C10. *Cluster van 3 inheemse bomen aanplanten of behouden* - 3 punten
C11. *Rij van >10 inheemse bomen aanplanten of behouden* - 10 punten
C12. *Takkenril/ stobbenwal* - 2 punten per 10 meter
C13. *Aanplant vogel- of vlinderbosje* - 3 punten per 25m2 inheemse struiken/bomen
C14. *Hagen aanplanten* - 5 punten per haag van minimaal 100 meter
C15. *Faunapassage* - 15/25 punten
C16. *Pocketpark (minipark) aanplanten* - 25 punten
C17. *Verbinden groenstructuren op zelfgekozen manier* - 5-25 punten
C18. *Beperkte verharding* - 10 punten
C19. *Geen buitenverlichting bij of op groen* - 10 punten
C20. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

Blauwe omgevingsmaatregelen:

C21. *Natuurvriendelijke oevers* - 10 punten
C22. *Ecologische bodempassage of wadi* - 5-10 punten afhankelijk van grootte
C23. *Amfibieënpoel* - 25 punten
C24. *IJsvogelwand* - 15 punten, ijsvogelvriendelijke oever- 10 punten
C25. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

D. Bewustwordingsmaatregelen:

D1. *Aanleg groene voorbeeldtuin* - 3 punten
D2. *Tuinklaarpakket* - 2 punten x aantal bestelde natuurlijke tuinklaarpakketten
D3. *Faciliteren van tuinontwerpsessies* - 1 punt x aantal gegeven tuinontwerpsessies
D4. *Biodiversiteitspakket aanbieden* - 0.5 punt x aantal pakketjes
D5. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

A. VERBLIJVEN VOOR GEBOUWBEWONENDE SOORTEN

Bij nieuw- en herbouw zijn volop kansen voor het creëren van verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten. Neststenen zijn vaak zeer eenvoudig en tegen lage kosten in te passen.

Bij een huis in het Waterkwartier in Nijmegen zijn 18 neststenen voor gierzwaluwen (zie maatregel A1) ingebouwd. De neststenen werden in eerste instantie bewoond door huismussen.

(bron: Jochem Kühnen).

A1. Neststeen gierzwaluw

1 punt

Het kan jaren duren voordat een gierzwaluw een neststeen bezet. Tot het zover is vormt de neststeen een welkome broedplaats voor andere soorten. En als er eenmaal één steen door een gierzwaluw bezet raakt, zullen er snel meer volgen. Gierzwaluwen zijn immers koloniebroeders. Ze zijn erg trouw en keren generaties lang terug naar hetzelfde nest. De omgeving rondom de nestplaats is minder relevant, omdat de gierzwaluw zijn voedsel in de lucht vangt. Wel moeten er voldoende insecten zijn. Insecten worden aangetrokken door verschillende soorten inheemse planten te plaatsen die afwisselend bloeien.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 28,- per neststeen

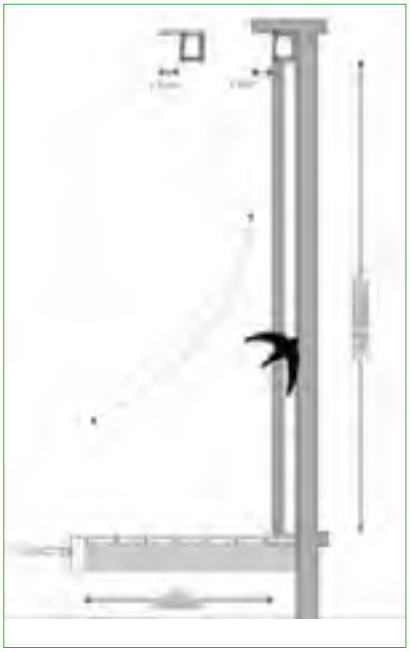

Baten:

Biodiversiteit

- gierzwaluw en gastbewoners (vooral huismussen en spreeuwen maar ook koolmezen, zwarte roodstaartjes en zelfs boomkruipers)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats meerdere stenen (liefst 6-20 stuks) vlak bij elkaar. Oriëntatie Invliegopening op oostelijke of noordelijke richting
Hoogte/lengte:	Plaats de neststeen zo hoog mogelijk, minimaal op 4 meter hoog. De gierzwaluw broedt graag hoog, dus nesten kunnen tot 40 meter hoog worden ingemetseld.
Overige:	De invliegopeningen moeten minimaal 40 cm van elkaar verwijderd zijn. Blinde, monotone zijkanten van gebouwen zijn het meest geschikt. Aanvliegroute van 2-4m onder de steen vrijhouden van obstakels (bomen, gebouwen, schoorstenen, vlaggenstokken, elektriciteitsdraden, naar buiten opendraaiende ramen, balkons, gevelbegroeiing).

Aanbevelingen

Gierzwaluwen geven geen overlast. Ze gebruiken weinig nestmateriaal en maken ook geen vieze strepen op de gevel. De inbouwstenen hoeven niet schoon gemaakt te worden.

Naast neststenen zijn er ook nestkasten. Hang ze bij elkaar en onder een dakgoot of overstek, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.

Foto's links: Vivara Pro, Jochem Kühnen

Bron tekst: o.a. Mourmans-Leinders, M. (2004). Gierzwaluwen en nestkasten; (2005). Bouwen voor gierzwaluwen.

A2. Nestplaats huismus

1 neststeen/kast/pan = 1 punt, 5 meter verplaatste vogelschroot = 2 punten, 1 vogelvide = 2 punten

De huismus is een honkvaste en sociale vogel die jaarrond in groepen leeft. Er moet voldoende nestgelegenheid zijn voor een hele groep. De nestgelegenheden zijn alleen functioneel als in de nabije omgeving voldoende leefgebied aanwezig is en/of wordt gerealiseerd. Het is essentieel dat er binnen een afstand van vijf meter van de nestlocatie ten minste drie meter hoog opstaand groen aanwezig is. Bijvoorbeeld gevelgroen en/of een haag of (stekelige) struik. Ideaal zijn groene tuinen met hoge hagen of heesters, dichte struiken, rommel- en onkruidhoekjes, water en zanderige grond om een zandbad te nemen. Combineer dus het liefst met andere maatregelen die ten gunste zijn van het leefgebied van de huismus zoals ***'groene gevels' (B3), 'geveltuintjes' (B4) of 'groene erfafscheiding' (B7).***

Baten:
Biodiversiteit
- huismus

Optie 1: Vogelschroot verplaatsen. Gebouw met minimaal 5 meter verplaatste vogelschroot = 2 punten
Breng vogelschroot aan bij de panlat waar de tweede pan aanhaakt. Zo kunnen de eerste twee panlatten dienen als broedlocatie voor huismussen.
Let op! Maatregel is alleen zinvol bij dakpannen waar dakbeschot toegankelijk is bij de eerste rij dakpannen (bijvoorbeeld holle pannen).

Geschatte kosten geen extra kosten

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Bij minimaal 5 meter lengte dak toepassen, maar bij voorkeur over de hele breedte van het huis.
Oriëntatie:	Noorden of oosten, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.
Hoogte/lengte:	Hoogte tussen dakbeschot en dakpan (bij bolling) dient minimaal 7,5 centimeter te zijn.

Aanbevelingen
Om beschadiging van dampfolie te voorkomen, houten platen aanbrengen boven de gootplank.

De MONIER Vogelvide

Optie 2: Vogelvide(s). 1 vogelvide = 2 punten
Vogelvides zijn speciaal ontwikkelde mussennestkasten die onder de eerste rij dakpannen kunnen worden geplaatst in plaats van vogelschroot. De vogelvide kan over het algemeen zonder bouwkundige aanpassingen worden gemonteerd. Hij past onder vrijwel alle soorten dakpannen en op vrijwel alle soorten pannendaken.

Geschatte kosten (excl. btw): een vogelvide van 1 meter kost vanaf € 24,50.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	-
Oriëntatie:	Noorden of oosten, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.
Hoogte/lengte:	1 vogelvide is een meter lang.

Optie 3: Mussenstenen. 1 neststeen = 1 punt

Inmetselen van neststenen in de gevel of als dat niet mogelijk is plaatsen van mussenkasten aan de buitenmuur onder een overstek of dakgoot.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 24,- per neststeen

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats meerdere stenen (bij voorkeur clusters van 6-20 nestgelegenheden, met invliegopening 34mm bij elkaar. Mussen broeden in kolonies.
Oriëntatie:	Noorden of oosten of in schaduw van dakgoot/overstek van 30cm, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.
Hoogte/lengte:	Minimaal op 2 en maximaal op 15 meter hoog

Aanbevelingen

De nesten hoeven niet schoongemaakt te worden.

Optie 4: Nestpannen. 1 nestpan = 1 punt

Aanbrengen van nestpannen voor huismus op het dak.

Let op! Daken met dakisolatie zijn niet geschikt, het wordt onder de dakpannen te heet. Op niet-geïsoleerde daken van met name historische gebouwen kunnen nestpannen doorgaans wel worden toegepast.

Geschatte kosten onbekend

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Mussen broeden in kolonies, dus plaats bij voorkeur clusters van 6-20 nestpannen vlak bij elkaar.
Oriëntatie:	Noorden of oosten
Hoogte/lengte:	Minimaal op 2 en maximaal op 15 meter hoog

Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om te inventariseren of in plaats van het plaatsen van nestpannen, het vogelschroot verplaatst kan worden of neststenen ingebouwd kunnen worden. Het vogelschroot verplaatsen is namelijk eenvoudiger en levert meer nestruimte op. Neststenen inbouwen in de gevel is vaak ook beter, omdat het onder de pannen te heet kan worden voor de mussen.

Foto: Checklist Groen Bouwen
Bron tekst: gemeente Ede

A3. Neststeen / open stootvoeg / entreesteen (gewone dwerg)vleermuis

1 punt

De gewone dwergvleermuis komt vooral voor in gebieden met bebouwing nabij een groene omgeving. Ze verblijven op verschillende plekken, afhankelijk van de periode van het jaar en de functie (zoals winter- of kraamverblijfplaats). Het plaatsen van inmetselstenen of andere vleermuisvoorzieningen is van groot belang om deze en andere vleermuissoorten te helpen bij het bieden van een verblijfplaats.
Let op! Het punt is ook te behalen door op een andere manier ruimtes in het gebouw vrij te laten voor vleermuizen. Denk hierbij aan open stootvoegen (minimaal 1,5cm breed en 4cm hoog) of entreestenen om een niet-geïsoleerde spouwmuur of tussenspouw (ruimte tussen twee nieuwbouwwoningen) toegankelijk te maken. Of door ruimte achter de gevelbetimmering te laten of onder of in (dubbele) daklijsten ruimte te maken. Alle maatregelen t.b.v. vleermuizen genoemd op https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/ tellen.
Let op! Rond verblijfplaatsen dient voldoende beschut en insectenrijk habitat aanwezig te zijn: voedsel voor de vleermuizen! Plant binnen het project dus ook inheemse bomen, struiken en bloemen waarin ook insecten voedsel zoeken en zich voortplanten.

Geschatte kosten (excl. btw): per inbouwsteen vanaf € 28,-
per entreesteen (om vleermuizen toegang te geven tot een spouwmuur) vanaf € 16,-

Baten:
Biodiversiteit
- (gewone dwerg) vleermuis

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Meerdere stenen per locatie heeft de voorkeur, eventueel aan elkaar geschakeld.
Oriëntatie:	Voorkeur voor de zonnige zuidwestzijde
Hoogte/lengte:	Tussen de vier meter (ondergrens) en vijftig meter (bovengrens) hoogte.
Overige:	De aanvliegroute naar de kast vrij houden, dus niet boven ramen inbouwen, geen bomen of struiken voor de muur laten groeien en geen zonwering of iets dergelijks. De kasten moeten vrij zijn van lichtverstoring.

Aanbevelingen

Foto 1: Deze inbouwsteen kan gebruikt worden in de spouw als schuilplaats voor één of enkele exemplaren of als paarplek. De inbouwsteen is ook geschikt als kraamverblijf, hiervoor moeten wel meerdere stenen aan elkaar geschakeld worden zodat er een grotere ruimte ontstaat. Hiervoor kan men links en/of rechts het houten schot wegnemen. De vleermuizen kunnen op deze manier van de ene naar de andere steen kruipen.

Foto 2: Deze entreesteen is gemaakt om vleermuizen toegang te geven tot een spouwmuur.

Waar vleermuizen zitten kan men uitwerpselen vinden. De inbouwstenen dus beter niet boven een deur, raam of balkon plaatsen.

Bron: Vivara Pro

A4. Neststeen zwarte roodstaart

1 punt

De zwarte roodstaart leeft het grootste deel van het jaar solitair of in paren en zingt vanaf een hoge zangpost. Het is cruciaal voor de zwarte roodstaart dat er in de omgeving van het nest open, zonnige, droge, niet ingerichte terreinen aanwezig zijn. De zwarte roodstaart heeft een voorkeur voor grootschalige nieuwbouw en houdt niet zo van een groene en begroeide omgeving. Behoud dus kleine stukjes braakland met korte vegetatie.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 20,- per inbouwsteen/kast

Baten:

Biodiversiteit

- zwarte roodstaart e.a. (bijvoorbeeld kwikstaart, roodborst, winterkoning, grauwe vliegenvanger)

Eisen en randvoorwaarden

Oriëntatie:	Noorden of oosten
Hoogte/lengte:	Plaats de nestkast of -steen boven de 3 meter hoogte

Aanbevelingen

De zwarte roodstaart is een insecteneter. Door deze maatregel te combineren met maatregelen die insecten trekken (zoals het planten van inheemse hagen, heesters, bloemen en planten), kan het succes van de nestkasten worden vergroot.

De zwarte roodstaart mijdt natte gebieden en gebieden met dichte en hoge gewassen.

Foto's: Vivara Pro
Bron Factsheet Zwarte Roodstaart, Vogelbescherming (2018)

A5. Insectensteen

1 punt. Professioneel insectenhotel - 5 punten

Inbouwstenen dragen bij aan een gezonde wilde bijen- en vlinderpopulatie in de stad. Bijen en vlinders zijn een belangrijke schakel in de voedselketen. Bij grotere projecten mag er als alternatief ook een groot insectenhotel met een oppervlakte van minimaal 1 m^2. worden geplaatst op een zonnige, beschutte plek in de omgeving. Combineer met bijvoorbeeld **'groene gevels' (B3) of 'geveltuintjes' (B4).**

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 28,- per neststeen

Baten:

Biodiversiteit

- wilde bijen, hommels, vlinders en allerlei andere insecten zoals spinnen, lieveheersbeestjes en oorwormen.

Eisen en randvoorwaarden

Oriëntatie:	Zonzijde: zuid, zuidoost, zuidwest, west. Beschut tegen regen en wind.
Hoogte/lengte:	Plaats stenen op minimaal 50 cm en maximaal 2m hoogte.
Beplantingseisen:	Dichtbij inheemse nectar- en stuifmeeldragende bloemen, planten en/of struiken.
Overige:	De neststenen kunnen zowel groepsgewijs als afzonderlijk aangebracht worden.

Aanbevelingen

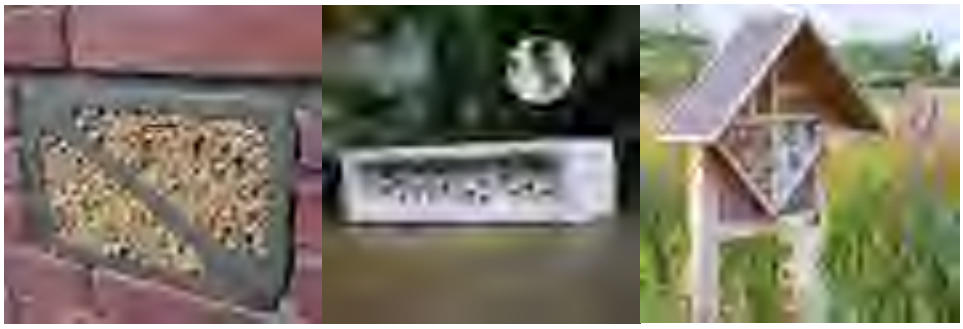

Plaats insectenhotels op luwe, zonnige en bloemrijke plek (dus niet in de schaduw van een gebouw of boom!). Bijenhotels kunnen ook op het dak worden geplaatst.

Afbeeldingen: Vivara / Veldshop

A6. Neststeen huiszwaluw

1 punt per neststeen met 2 kommetjes

De huiszwaluw is een sociale vogel die in kolonies broedt. Vooral nabij open en waterrijk gebied, in de omgeving van allerlei typen gebouwen en bruggen, die voor de huiszwaluw als alternatieve rotspartijen kunnen dienen.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 19,- per steen met 2 kommetjes

Baten:

Biodiversiteit

- huiszwaluw

Eisen en randvoorwaarden

Oriëntatie:	De huiszwaluw heeft geen duidelijke voorkeur voor nestplekken op een bepaalde windrichting, maar gevels op het noordwesten zijn het minst favoriet.
Hoogte:	Plaats op minstens 4 en maximaal 10 meter hoog.
Overige:	Plaats onder een overstekende, liefst witte / wit geverfde dakrand. Plaats in ieder geval een deel van de nestkommetjes bij elkaar. Zorg voor een vrije aanvliegroute voor de zwaluwen naar het nest, dus geen hoge struiken of andere bebouwing vlakbij de nesten. Voor de huiszwaluw moet er water en klei in de buurt van de nestlocatie zijn.

Aanbevelingen

Plaats de nesten in combinatie met een mestplankje. Dit voorkomt overlast door uitwerpselen.

Een waterrijke omgeving en insectenrijk grasland binnen 500m van het nest heeft de voorkeur. Binnen die afstand wordt namelijk naar voedsel gezocht. En rond het water houden de grootste aantallen vliegende insecten (muggen) zich op.

Een modderpoel binnen een straal van 200 meter van de nestgelegenheid zorgt ervoor dat de huiszwaluwen zelf aanvullende nesten kunnen bouwen.

Foto's: Vivara
Bron: Vogelbescherming (2018), Factsheet Huiszwaluw

A7. Eigen initiatief: in overleg

1 punt

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd - voor één van bovenstaande soorten of voor een andere gebouw-bewonende soort. Zo zijn gebouwen hoger dan tachtig meter geschikt als broedplaats voor de slechtvalk. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

B. OPSTALGEBONDEN MAATREGELEN

Met alleen het creëren van verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten zijn we er nog niet! Om dieren voldoende leefgebied te geven moeten er ook groene maatregelen worden getroffen in de directe omgeving van het gebouw.

Een groen dak in Arnhem Groen West AAN /
Een net aangelegde geveltuin in het Spijkerkwartier © Marleen Michels

Ook in de tuin zijn volop opties: bijvoorbeeld groene hagen als erfafscheiding (B7), het realiseren van kleine openingetjes in die erfafscheiding voor de egel (B8), inheemse boompjes of struiken planten (B9) en de verharding beperken (B10).

Bij grotere projecten kunnen er ook punten gehaald worden met het bewust maken van toekomstige bewoners, zoals door als ontwikkelaar de nieuwe bewoner de mogelijkheid te geven een groene tuin mee te kopen (tuinontwerp, -ontwikkeling en -aanleg) en zo onderdeel te laten zijn van de hypotheek (zie categorie C). Volop mogelijkheden dus!

In de openbaar toegankelijke ruimte is ook van alles mogelijk, zoals de aanleg van nestkasten voor niet-gebouwbewonende soorten, het toepassen van extensief maaibeheer, het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en nog veel meer (zie maatregelen in categorie D).

B. Gevel/Dak

B1. Groen plat dak

15 punten per 50m2 bij sedum, + 3 punten voor toevoeging grassen en kruiden, +3 punten voor toevoeging dwergheesters en/of struiken. Groene daken met inheemse grassen en kruiden bieden een prima plek voor allerlei dieren en planten en hebben legio andere voordelen.

Geschatte kosten (excl. btw): € 35,- tot € 80,- per m² voor een groen sedumdak tot € 50,- tot € 100, - per m² voor een meer intensief groen dak met struiken, planten en bomen. Bij een gemiddeld dakoppervlak (50 m²) kost een groen sedumdak dus tot € 4.000,-.

Baten:

Biodiversiteit

- Leefgebied voor wilde bijen, vlinders en vogels.

Klimaatverandering

- Een groen dak draagt flink bij aan infiltratie. Een win-win dus. Want ontwikkelaars zijn wettelijk verplicht om hemelwater op eigen terrein te verwerken.
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
- Energiebesparing: in de zomer blijft het langer koel in huis, in de winter zorgt het groene dak er juist voor dat warmte in huis niet ontsnapt via het dak
- CO2-vastlegging

Natuurbeleving

- Het groene dak creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving

Overig

- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit (een groen dak bindt 1 kg fijnstof/m²)
- Zonnepanelen leveren een hoger rendement doordat ze minder heet worden
- Verdubbeling levensduur dak: de begroeiing beschermt het dakbedekkingsmateriaal tegen UV en zoninvloeden.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	De 50 m² moet bij voorkeur aaneengesloten te zijn (dus liever op het dak dan op schuurtjes).
Hoogte/lengte:	Hoe dikker de substraatlaag, hoe beter. Bij 5-7cm kan alleen sedum geplaatst worden, bij 7-15cm ook grassen/kruiden, bij 15-30cm ook dwergheesters en bij 30-50 cm ook struiken. Wel aanpassen op de draagkracht van het dak.
Beplantingseisen:	Het dak dient aangeplant te worden met zo veel mogelijk verschillende soorten inheemse sedum, kruiden e.d. met variatie in bloeitijd.
Overige:	Een groendakopbouw bestaat uit een vegetatiemat met daaronder een substraat- en drainagelaag.

Aanbevelingen

Extensieve groene daken hebben nauwelijks onderhoud nodig.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B2. Hellend sedumdak

15 punten per 50m²

Groen dak met leefgebied voor insecten. Extensieve groendaken zijn geschikt voor daken met een helling van soms wel 35°. Bij een hellingsgraad van meer dan 35° moeten speciale verankeringen worden voorzien.

Geschatte kosten (excl. btw): € 35,- tot € 80,- per m² voor een groen sedumdak. Bij een gemiddeld dakoppervlak (50 m²) dus tot € 4.000,-.

Baten:

Biodiversiteit

- Leefgebied voor wilde bijen, vlinders en vogels.

Klimaatverandering

- Een groen dak draagt flink bij aan infiltratie. Een win-win dus. Want ontwikkelaars zijn wettelijk verplicht om hemelwater op eigen terrein te verwerken.
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
  Energiebesparing: in de zomer blijft het langer koel in huis, in de winter zorgt het groene dak er juist voor dat de warmte in huis niet ontsnapt via het dak
- CO2-vastlegging

Natuurbeleving

- Het groene dak creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving

Overig

- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit (een groen dak bindt 1 kg fijnstof/m²)
- Zonnepanelen leveren een hoger rendement doordat ze minder heet worden
- Verdubbeling levensduur dak: de begroeiing beschermt het dakbedekkingsmateriaal tegen UV en zoninvloeden.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Om de volledige 15 punten te scoren moet 50 m² dak beplant zijn met zo veel mogelijk verschillende soorten sedum
Hoogte/lengte:	Dakhelling tot maximaal 45 graden.
Beplantingseisen:	Veel verschillende soorten sedum om een diversiteit in bloeitijd te creëren.
Overige:	Het draagvermogen van de dakconstructie dient minimaal 100 kg/m² te bedragen.

Aanbevelingen

Hoe meer diversiteit aan soorten worden aangeplant, hoe meer insecten gebruik kunnen maken van het dak.
Gaat uitstekend samen met zonnepanelen.

Een sedumdak heeft een laag gewicht. Het is onderhoudsarm.

Ook op monumenten kan in overleg met een erfgoedadviseur een groen dak worden aangelegd als hiervoor een omgevingsvergunning is afgegeven.

Foto: groene daken in de wijk Nieuw-Monnikenhuizen in Arnhem © Anne Luijten, gemeente Arnhem

B3. Groene gevel

5 punten

Aanplant van beplanting die tegen de gevel groeit (al of niet op een losse constructie) op een muur met weinig of geen ramen.

Een groene gevel (een gevel die groenbedekt is) kan bestaan uit:
1. Zelfhechtende klimplanten, bijvoorbeeld klimop en driedelige wingerd;
2. Klimplanten die een steunconstructie nodig hebben om te groeien en klimmen, zoals blauwe regen, bosrank, kamperfoelie en wilde hop. Een rek voor klimplanten kan het best minimaal 6 cm van de muur worden geplaatst. Dit geeft voldoende ruimte en steun voor vogelnesten én volop groeiruimte voor de planten;
3. Een groene muur: planten groeien vanuit bakken aan de gevel of op een substraat dat aan de gevel is bevestigd. Bijvoorbeeld bitterzoet, heggerank, varen, kruiden.

Optie 1 & 2 (grondgebonden) hebben de voorkeur.

Geschatte kosten (excl. btw): tussen de € 50,- en € 350,- per vierkante meter (frames en beplanting).

Baten:

Biodiversiteit
- Huismussen en andere vogels (dekking, voedsel, nestgelegenheid), vleermuizen, vlinders, wilde bijen

Klimaatverandering
- Verbetert wateropvang en infiltratie
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
- Energiebesparing dankzij natuurlijke isolatie
- CO2-vastlegging

Natuurbeleving
- De groene gevel creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving en verfraait het straatbeeld

Overig
- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit
- Minder geluidsoverlast

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	De minimale eenheid is 3m breed, 2m hoog.
Hoogte/lengte:	De groene gevel moet zo worden aangelegd dat planten tot minimaal 2 meter hoog kunnen groeien.
Beplantingseisen:	De oriëntatie van de gevel (zon/schaduw) bepaalt welke soorten gevelbeplanting geschikt zijn. Gebruik vogel- en vlindervriendelijke klimplanten die bij voorkeur zelfvoorzienend zijn wat betreft water en voeding. Bijvoorbeeld klimop, bosrank, kamperfoelie, wilde hop, bruidsluier, wingerd, vuurdoorn, of clematis. Zie ook https://www.arnhemklimaatbestendig.nl/maatregelen/groene-gevels/

Aanbevelingen

Mussen houden ervan zich te verstoppen in hoog, gesloten gevelgroen. Kies bijvoorbeeld voor klimop (hedera). Klimop is een makkelijke plant die bijna overal groeit en weinig eisen stelt. In een mum van tijd heb je een groenblijvende gevel en tegelijkertijd een plek waar mussen en andere vogels veilig kunnen schuilen én kunnen eten van de heerlijke besjes. Bovendien kleurt hij het hele jaar door de tuin groen. Deze klimplant doet het overal goed, ook in kleine en schaduwrijke tuinen.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B4. Geveltuin

1 punt

Een geveltuin is beplanting die voor de gevel staat: een strook begroeide (openbare) ruimte, die gelegen is voor een bouwblok en onderhouden wordt door een bewoner of eigenaar van het pand. De beplanting is een bron van voedsel zoals nectar, stuifmeel of bessen, biedt nestgelegenheid voor vogels en kan ook functioneren als steppingstone tussen grotere groengebieden.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 50 per strekkende meter (grond, planten).

Baten:

Biodiversiteit

- Huismus, egel, vlinders, bijen

Klimaatverandering

- Verbetert wateropvang en infiltratie
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
- Energiebesparing dankzij natuurlijke isolatie
- CO2-vastlegging

Natuurbeleving

- Zorgt voor een rustgevende en stress-verlagende omgeving en verfraait het straatbeeld

Overig

- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit
- Minder geluidsoverlast

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	-
Hoogte/lengte:	Een goed functionerende geveltuin is ongeveer 45cm diep (ca 1,5 stoeptegel) en 120cm breed.
Beplantingseisen:	Kies voor vogel- en vlindervriendelijke klimmers en planten .

Aanbevelingen

Een geveltuin is de minst onderhoudsintensieve vorm van verticaal groen: bewatering en bemesting zijn nauwelijks nodig.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B5. Geen lichtuitstraling bouwblok dankzij vleermuis-vriendelijke verlichting of geen verlichting

1/3/5/10 ptn*

* Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).
Hoe minder verlichting wordt toegepast aan bebouwing, hoe beter het is voor vogels en vleermuizen. Als het weglaten van verlichting geen optie is moet vogel-en vleermuisvriendelijke verlichting toegepast worden. De volle punten worden verdiend als over het hele project aantoonbaar rekening gehouden is met het bepeerken van de lichtuitstraling.

Baten:

Biodiversiteit

- vleermuizen, vogels

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Als weglaten van buitenverlichting geen optie is, dan vleermuisvriendelijke verlichting plaatsen. Gebruik van bewegingsmelder. Tegengaan van uitstraling binnenverlichting (afscherming), zeker op plaatsen waar de bouwblokken grenzen aan groene omgeving (openbaar groen).
Overige:	Vogel- en vleermuisvriendelijke verlichting is verlichting met aangepast armatuur, waardoor geen uitstraling naar boven plaatsvindt, of speciale lampen zoals de LED Batlamp.

Afbeelding: gemeente Ede

B6. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd om gevels en/of daken geschikt te maken voor dieren, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit binnen het project vergroot. Bijvoorbeeld een bruin dak, bestaande uit zand met fijn puin, schelpen en steentjes en zeer geschikt als leefgebied voor de zwarte roodstaart en andere vogelsoorten. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

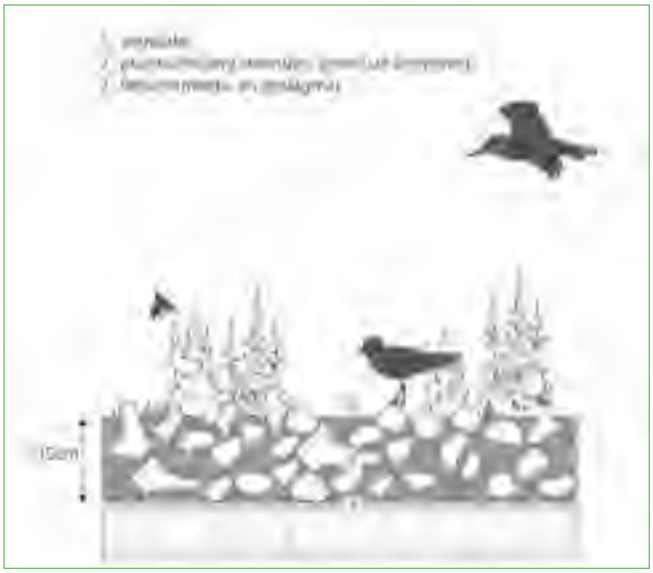

Foto's: Nina Kopp, Marleen Michels, Nanda Sluijsmans

B. Tuin

B7. Groene erfafscheiding

per huis met 25% groene hagen als erfafscheiding 1 punt (huis met volledige groene hagen als erfafscheiding = 2 punten)

Nieuwbouw: plant groene hagen aan als erfafscheiding.
Herbouw: vervang een 'harde' erfscheiding (een schutting, hekwerk of muur) door een groene haag.
Als alternatief mogen afscheidingen ook als takkenril worden uitgevoerd.
Groene klimplanten tegen omheining ipv haag is helft van de punten. Een gemengde haag (2 of meer soorten) is dubbele punten.

Geschatte kosten (excl. btw): Bij nieuwbouw is er normaal gesproken geen meerprijs voor natuurlijke erfafscheidingen t.o.v. een hekwerk of muur. De kosten zijn afhankelijk van het soort en de grootte. Volwassen hagen zijn duurder in aanschaf dan kleinere hagen die nog moeten groeien. Een groene erfafscheiding kun je al aanschaffen vanaf € 30 per meter.
Zie ook: https://klimaatklaar.nl/jij/leg-groene/
https://www.milieucentraal.nl/in-en-om-het-huis/tuinieren/tuinontwerp/haag-of-schutting-om-je-tuin/
https://www.arnhemklimaatbestendig.nl/maatregelen/groene-grens/

Baten:

Biodiversiteit

- Huismussen (schuilplek + voedsel in de vorm van besjes), egels (schuilplek, doorgang), insecten.

Klimaatverandering

- Een groene haag neemt regenwater op, vangt fijnstof uit de lucht en zorgt voor verkoeling in hete periodes.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Als er geen ruimte is voor een haag, kan er gekozen worden voor groene klimplanten tegen een omheining. Bijvoorbeeld een hek van betongaas of een natuurlijk tuinscherm (wilgenhout) met begroeiing. Dit levert de helft van de punten van een groene haag op. Een gemengde haag (2 of meer soorten die aantrekkelijk zijn voor vlinders en insecten) is dubbele punten
Hoogte/lengte:	Hoogte van minsten 80 cm en breedte van minstens 50 cm.
Beplantingseisen:	Klimop (hedera), liguster, Spaanse aak, zuurbes, hulst, gele kornoelje, meidoorn, sleedoorn, taxus, beuk, haagbeuk of andere soorten die aantrekkelijk zijn voor vlinders en insecten (vrucht- en besdragende of nectarproducerende soorten).

Aanbevelingen

Afbeelding: gemeente Ede

B8. Egelpassages

alle tuinen egelpasseerbaar d.m.v. groene erfafscheidingen/peningetjes = in totaal 1/3/5/10 punten*

*Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).
Realiseren van minstens één opening in/onderaan schutting/hekwerk/haag per perceelscheiding tussen tuinen of aansluitend op openbaar groen. Om dit punt te halen moet elke perceelscheiding hiervan zijn voorzien.
Ook projectgebieden zonder tuinen kunnen dit punt behalen, door het realiseren van openingen in/onderaan schuttingen/hekwerken verspreid over het terrein.

Baten:

Biodiversiteit

- Kleine fauna zoals egels

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Voor alle schuttingen binnen het project geldt: geef dieren een doorgang.
Hoogte/lengte:	Opening van minimaal 15 x 15 cm.
Overige:	Een egelsnelweg is van belang in woonwijken en overige projectgebieden waar voornamelijk 'harde' perceelscheidingen zijn zoals schuttingen.

Aanbevelingen

Zie de website van de egelwerkgroep voor meer tips en tricks voor egels: www.egelwerkgroep.com

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B9. 1 inheemse boom van 2e of 3e orde grootte in tuin óf 3 verschillende soorten struiken

3 punten

Plaats minstens één boom of minstens 3 verschillende soorten struiken in de tuin.

Baten:

Biodiversiteit

- Vogels, vlinders, wilde bijen

Klimaatverandering

- Verbetert wateropvang en infiltratie
- verkoeling door verdamping en meer schaduw
- CO2-vastlegging, energiebesparing

Natuurbeleving

- Het groen creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving

Overig

- Verbetering luchtkwaliteit

Geschatte kosten boom 2e of 3e orde grootte: vanaf € 55 /stuk

Eisen en randvoorwaarden

Hoogte/lengte:	Boom met groeiplaats voor 25 jaar optimale groei
Beplantingseisen:	Inheemse fruit- of knopbomen of struiken. Bomen van de tweede en derde orde grootte (hoogte 8-15 meter volwasdom) zijn bijvoorbeeld gewone lijsterbes, krentenboompje, rode esdoorn, gele kornoelje, Chinese vernisboom of blazenboom, kersappel, zwarte kers, sierpeer, mispel. Aan te bevelen struiken zijn meidoorn, vuilboom, hazelaar, sleedoorn, Gelderse roos, sporkehout of andere soorten die aantrekkelijk zijn voor vlinders en insecten (vrucht- en besdragende of nectarproducerende soorten).
Overig:	Aanbevolen wordt om biologisch en duurzaam geteeld plantmateriaal toe te passen.

B10. Beperkte verharding

1/3/5/10 punten* als hier in hele project rekening mee is gehouden

*Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).
Beperk de verharding in tuinen bij nieuwbouw. Vervanging van bestrating door inheems groen of waterpasserende verharding bij herbouw.
Punten worden gehaald als er over het gehele project aantoonbaar rekening gehouden is met het beperken van de verharding.

Geschatte kosten (half-)open verharding: € 64 - 100 /m^2 (Provincie Gelderland, 2020). Er zijn weinig meerkosten voor waterpasserende verharding t.o.v. gesloten verharding.

Baten:

Biodiversiteit

- Insecten

Klimaatverandering

- Verbetert wateropvang en infiltratie
- verkoeling door verdamping

Aanbevelingen

Waar verharding gewenst is, ga voor:

- open verharding: het toepassen van bestrating met ruimte ertussen. Geschikt voor een terras, oprit of tuinpad (foto 1).
- halfverharding: grind, schelpen, of olivijn (een steen die CO2 uit de lucht haalt) laat het water door (foto 2).

Door stapstenen (open verharding) kan water beter weglopen © Le Far West / Halfverharding in de vorm van olivijn © Tinka Chabot

B11. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd om de tuin geschikt te maken voor dieren, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit binnen het project vergroot. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

C. OMGEVINGSGEBONDEN MAATREGELEN

De omgevingsgebonden maatregelen hebben betrekking op de buitenruimte van een project. We hebben ze verdeeld in verblijfsplaatsen, groene maatregelen en blauwe maatregelen.

Bij verblijfsplaatsen gaat het om nesten voor niet-gebouwgebonden soorten.

Bij groene maatregelen gaat het bijvoorbeeld om het aanplanten van bomen, takenrillen, groene hagen of vogel- en vlinderbosjes of het aanpassen van het maaibeheer. Als die maatregelen bestaande groenstructuren met elkaar verbinden is dat helemaal mooi.

Blauwe maatregelen zijn water-gerelateerd. Het nemen van blauwe maatregelen, zoals de aanleg van amfibieënpoelen, draagt flink bij aan het vergroten van de biodiversiteit in een gebied.

C. VERBLIJFSPLAATSEN VOOR NIET-GEBOUWGEBONDEN SOORTEN

C1. Nestkast boomklever

1 punt

Veel vogelsoorten, waaronder de boomklever, maken hun nest in boomholtes. Soortenrijke oudere bossen met loofbomen zijn uitstekend geschikt voor de boomklever. Boomklevers maken zelf geen holte. Ze zijn afhankelijk van natuurlijke holtes of verlaten spechtengaten, waarin ze hun nestopening precies op maat hakken of metselen met modder zodat grotere soorten er niet in kunnen. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten. Die kasten moeten dan wel in een bosrijke omgeving hangen.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 20 per nestkast

Baten

Biodiversiteit

- boomklever e.a. (mussen, mezen, bonte vliegenvanger).

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel (oude loof)bomen.
Oriëntatie:	Oosten of noorden, of in ieder geval nooit in de zon.
Hoogte/lengte:	De nestkast op minimaal 2 meter hoogte op de gewenste plek hangen (boom, schutting, huis).
Overige:	Boomklevers broeden solitair, dus verspreid de nestgelegenheden.

Aanbevelingen

Voorbeeldnestkast boomklever (invliegopening 32mm)

(bron: Vivara Pro)
Foto boomklever: Pixabay

C2. Nestkast grote bonte specht

1 punt

Veel vogelsoorten, waaronder de grote bonte specht, maken hun nest in boomholtes. De grote bonte specht broedt overal waar bomen zijn: in bos, park of tuin. Loofbossen en gemengde bossen met een diverse opbouw (jonge en oude bomen, dicht en open bos) zijn favoriet. Het nest wordt uitgehakt in een wat zachtere boomsoort, vanaf enkele meters hoogte aan te treffen. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 20 per nestkast

Baten:

Biodiversiteit

- grote bonte specht (de specht zal waarschijnlijk niet terugkeren naar dezelfde nestkast. De nestkast biedt dan prima broedgelegenheid voor andere vogels zoals boomklevers, spreeuwen en mezen)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Alleen nestkasten plaatsen langs een bosrand of in het bos.
Oriëntatie	Vliegopening niet naar het zuid/westen
Hoogte/lengte:	De nestkast op minimaal 2 meter hoogte ophangen

Aanbevelingen

Voorbeeldnestkast (bron: Vivara Pro)

C3. Nestkast steenuil

2 punten

Veel vogelsoorten, waaronder de grote bonte specht, maken hun nest in boomholtes. De grote bonte specht broedt overal waar bomen zijn: in bos, park of tuin. Loofbossen en gemengde bossen met een diverse opbouw (jonge en oude bomen, dicht en open bos) zijn favoriet. Het nest wordt uitgehakt in een wat zachtere boomsoort, vanaf enkele meters hoogte aan te treffen. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 120 per nestkast

Baten:

Biodiversiteit

- steenuil (mees, spreeuw)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats nestkasten in kleinschalige (half)open cultuurlandschappen, bijvoorbeeld op (boeren) erven. Ophangen langs de bosrand aan een schuur, in een fruitboom of knotwilg of tegen de gevel van een gebouw. Laat een kast indien mogelijk in een boom steunen op een tak, de jonge uilen kunnen dan vanuit de kast de boom in lopen.
Oriëntatie	Schaduwzijde. Invliegopening dus niet op het zuidwesten/westen.
Hoogte/lengte:	De nestkast tussen de 1,5 en 6 meter hoogte ophangen
Overige:	Hang de kast niet boven water (bijv. sloot of kikkerpoel), de jongen zullen al in een vrij vroeg stadium de kast gaan verlaten en kunnen dan verdrinken. Vermijd locaties nabij (drukke) wegen. Leg altijd iets van nestmateriaal (bv. houtsnippers vermengd met turf of tuinaarde) in de nestkast (uilen maken namelijk zelf geen nest).

Aanbevelingen

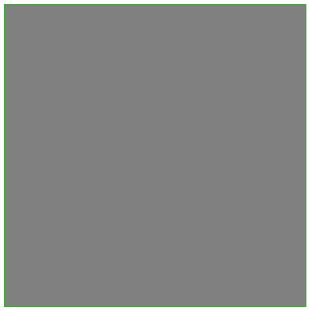

bron: Vivara Pro

C4. Nestkast bosuil

2 punten

Veel vogelsoorten, waaronder de bosuil, maken hun nest in boomholtes. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 55 per nestkast

Baten:
Biodiversiteit
- bosuil (kauwen en holenduiven maken ook gebruik van deze nestkast)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats nestkasten in of aan bosrijk gebied.
Oriëntatie	Vliegopening niet op het zuiden/westen
Hoogte/lengte:	De nestkast op minimaal 4 meter hoogte ophangen .

Aanbevelingen

bron: Vivara Pro

D5. Vleermuiskast

1 punt

Vleermuizen hebben baat bij jouw kast omdat je hiermee helpt hun netwerk van verblijfplaatsen in stand te houden. In gebieden met weinig groen zal wellicht alleen de gewone dwergvleermuis en mogelijk ook de ruige dwergvleermuis gebruik maken van de vleermuiskast, maar in groenere wijken en/of dichterbij parken of het buitengebied zijn ook soorten als gewone grootoorvleermuis, franjestaart en rosse vleermuis mogelijke gebruikers. Verrassingen (lees: andere soorten) zijn niet uit te sluiten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 15 per nestkast

Baten:
Biodiversiteit
- Verschillende soorten vleermuizen

bron: Vivara Pro

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Meer is beter. Eén vleermuiskast is goed, twee of meer is fantastisch.
Oriëntatie:	Voorkeur voor de zonnige zuidwestzijde
Hoogte/lengte:	Bevestig op minimaal 4 meter hoogte.
Overige:	Zorg voor minimaal 3 meter vliegruimte voor en onder de kast in verband met het aanvliegen. De kasten moeten vrij zijn van lichtverstoring.

Aanbevelingen

Vleermuizen kiezen graag de kast met de beste klimaatomstandigheden in die periode. In de kraamtijd, van half mei tot begin augustus, gebruiken de vrouwtjes vooral de warme kasten, daarbuiten graag koelere kasten. Hang dus meerdere kasten op verschillende windrichtingen of experimenteer eens met verschillende kleuren [donkere en lichte kasten].

C6. Nestkast ooievaar

25 punten

De ooievaar houdt van extensief beheerde weilanden en uiterwaarden.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 595,- per nest

Baten:
Biodiversiteit
- ooievaar

bron: Pixabay

C7. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd die een geschikte verblijfsplaats voor bepaalde vogels creëert binnen het project-terrein, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit binnen het project vergroot. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

C. Groene maatregelen in de buitenruimte

C8. Toepassen extensief maaibeheer

5 punten als het standaard overal in het projectgebied wordt toegepast
(tenzij goed beargumenteerd waarom dit op bepaalde plekken niet kan/wenselijk is)

Deze beheermaatregel kan eenvoudig worden gerealiseerd door plekken als grasvelden, bermen, akkerranden en overhoekjes slechts 1-3x per jaar gefaseerd te maaien, het maaisel na enkele dagen af te voeren en spontane plantenontwikkeling zijn gang te laten gaan.

Geschatte kosten van gefaseerd gemaaid bloemrijk grasland: € 1,10 /m^2 voor de aanleg, € 0,15/m^2 voor jaarlijks onderhoud (Provincie Gelderland, 2020)

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, insecten, inheemse vegetatie,
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling door verdamping, meer schaduw,
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging, energiebesparing
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

C9. Vergroenen en verfraaien van bermen

5 punten per berm

Veel bermen zijn nu nog onnodig verhard. Er kunnen A) groene bermen aangelegd worden of bestaande verharde bermen kunnen vergroend worden en vervolgens (deels) extensief beheerd. Nog beter is het B) als de berm gelijk geschikt wordt gemaakt voor afwatering. Voor beide maatregelen kunnen 5 punten verdiend worden per berm.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, insecten, inheemse vegetatie
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling door verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Geschatte kosten van:

** het vergroenen van bermenAanbevelingen*

Opschonen: € 7,50 /m² (verwijderen + afvoeren verharding incl. zandfundatie)
Grondwerk: € 5,50 /m² (leveren en aanbrengen teelgrond)
Vaste inheemse planten: € 30,00 /m² (leveren en planten incl. grondbewerking)

** bermen geschikt maken voor afwatering (StAB Arnhem, 2017):*
€ 9,50 /m1 (verwijderen + afvoeren zode)
€ 20,00 /m1 (verwijderen en afvoeren zandgrond)
Bloemrijk gras: € 5,50 /m²

Foto's: StAB

Aanbevelingen -

C10. Cluster van 3 inheemse bomen aanplanten of behouden

3 punten

In clusters aanplanten/behouden van minimaal 3 inheemse bomen, zoals zomereik, wintereik, linde, berk, zwarte els, (haag)beuk, veldiep, zoete kers, gewone appel en/of lijsterbes.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, insecten, inheemse vegetatie
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling door verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

C11. Rij van >10 inheemse bomen aanplanten of behouden

15 punten

Aanplanten/behoud van minimaal 10 inheemse bomen in bomenrij of bomengroep, zoals zomereik, wintereik, linde, berk, zwarte els, (haag)beuk, veldiep, zoete kers, gewone appel en/of lijsterbes. Liefst meerdere soorten.

Baten & kosten: zie maatregel hierboven

Aanbevelingen

Er kan ook gekozen worden voor een boomgaard met >10 fruitbomen zoals appel, kers, peer, pruim en/of walnoot.

C12. Takkenril/ stobbenwal

2 punten per 10 meter

Realiseren van een takkenril en/of stobbenwal waarbij takken en stammen - al of niet in de loop van enkele jaren - gestapeld worden in een constructie van een dubbele rij met palen.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren (egel, woelmuis en bosmuis); vogels (winterkoninkje, roodborst en heggenmus), insecten ,

Aanbevelingen

Lengte 1,5m, waarvan 50 cm in de grond; onderlinge afstand ongeveer 3m in de lengte van de ril en 1m in de breedte

C13. Aanplant vogel- of vlinderbosje

3 punten per 25m2 inheemse struiken/bomen

In clusters aanplanten/behouden van minimaal 3 inheemse bomen, zoals zomereik, wintereik, linde, berk, zwarte els, (haag)beuk, veldiep, zoete kers, gewone appel en/of lijsterbes.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, vlinders en overige insecten, verbetering bodemkwaliteit
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling en verdamping, meer schaduw
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Kosten:

Geschatte kosten inheemse heesters: € 18/m²
Geschatte kosten onderhoud per jaar: € 1,60 /m² (Provincie Gelderland, 2020)

Aanbevelingen

Kies liefst voor verschillende nectarrijke of besdragende planten, waardoor een rijke variatie aan voedsel voor vlinders en vogels ontstaat: bijvoorbeeld lijsterbes, Gelderse roos, meidoorn, sleedoorn, hazelaar, vlier, hulst, taxus, egelantier, vuilboom en/of krentenboompje.
Als plantafstand kan 1,5 bij 1,5m worden gehanteerd. Plant soorten in groepjes van 5-7 stuks per soort om overgroei door sneller groeiende soorten te voorkomen. Na een paar jaar zal het bosje meer gesloten raken. Snoeien hoeft alleen wanneer takken problemen geven.

C14. Hagen aanplanten

5 punten per haag van minimaal 100 meter

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, vlinders en overige insecten
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling en verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Kosten:

Geschatte kosten inheemse haagplanten: € 40 /m²
Geschatte kosten onderhoud per jaar: € 5,50 - 7 /m² (Provincie Gelderland, 2020)

Aanbevelingen

Afbeelding: Groene afscheiding Zijpendaalseweg © Marleen Michels, Arnhem Klimaatbestendig

C15. Faunapassage

15/25 punten

In en om de stad voelen veel dieren zich thuis. Om zich te kunnen verplaatsen is een goede ecologische (infra) structuur nodig, zonder barrières. Bij de aanleg of reconstructie van een weg kan gekozen worden om een faunapassage, in de vorm van een tunnel (15 punten) of brug over de weg (25 punten), aan te leggen. Ook kunnen hekken of andere obstakels weggehaald worden of toegankelijk worden gemaakt voor dieren (15 punten).

Baten:

- ***Biodiversiteit*** alle in de stad voorkomende dieren

Aanbevelingen

Ontwerp van een faunapassage betreft altijd maatwerk en moet in samenwerking met deskundige ecologen worden ontworpen.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

C16. Pocketpark (minipark) aanplanten

25 punten

Belangrijkste kenmerk is dat wandelpaden, zitbankjes en stadsbomen (zoals iep en linde), op creatieve en harmonieuze wijze worden afgewisseld met (lage) inheemse struiken en/of kruiden. Minimaal 250m^2.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** insecten, kleine zoogdieren, vogels en amfibieën
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling en verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Aanbevelingen

Pocketpark 'De Poel' in Bemmel ligt tussen Arnhem en Nijmegen in park Lingezegen. Een voormalige vijver en tuin is omgevormd naar een parkje. Hier kan gewandeld en gespeeld worden en de natuur is volop aanwezig. Er zijn schelpenpaden aangelegd en ondom het eilandje met de treurwilg zijn speelaanleidingen van natuurlijk materiaal geplaatst.

Bron: SmitsRinsma

C17. Verbinden groenstructuren

5-25 punten

Fysiek verbinden van twee reeds bestaande groenstructuren op een zelf gekozen manier (maatwerk). Maatregel kan op vele manieren tot uitvoering worden gebracht. Reeds bestaande groenstructuren die verbonden kunnen worden zijn bijvoorbeeld: twee bosjes met een weiland ertussen worden verbonden door een haag (zie C8) of een strook extensief gemaaid gras (zie C2). Een wijk huizen kan verbonden worden met een groenstrook via een wadi (C12). Etc.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** zoogdieren, vogels, amfibieën en insecten

C18. Beperkte verharding

10 punten

Tegengaan van betegeling. Waar het toch nodig is, gebruik halfverharding of natuurlijke verharding (houtsnippers of grind). Bij bijvoorbeeld voetpaden / loopverbindingen door het projectgebied en parkeervakken. Tussen de half groene verharding kunnen bloeiende planten en zaadvormers groeien die een voedselbron kunnen zijn voor insecten en vogels. Punten worden gehaald als er over het gehele project aantoonbaar rekening mee gehouden is met het beperken van de verharding.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** insecten, kleine zoogdieren, vogels en amfibieën
- ***Klimaatadaptatie:*** verkoeling door verdamping, verlicht druk op riool, verbetering infiltratie, vertraagde waterafvoer

Kosten:

Geschatte kosten aanleg (half-)open verharding: € 36 tot 100,- per m^2 (Provincie Gelderland, 2020, Stab, 2018)

Geschatte kosten onderhoud/jaar: € 0,18 - 0,30 /m^2 (Provincie Gelderland, 2020)

C19. Geen buitenverlichting bij of op groen

10 punten

Het weglaten van verlichting is de beste maatregel voor vleermuizen en vogels zoals uilen. Vooral het weglaten van verlichting op plekken waar wegen of fietspaden kruisen met groenstructuren als een laan of een houtwal, is waardevol voor vleermuizen in verband met hun vliegroute. Als het weglaten van verlichting echt geen optie is, werk dan met vogel- en vleermuisvriendelijke straatverlichting:

- Intelligente verlichting met een bewegingsmelder
- Aangepaste armaturen, waarbij er minimale uittreding van licht is naar de omgeving en naar boven toe.
- Het toepassen van speciale lampen zoals de LED Batlamp.

Houd rekening met de lichtuittreding zodat de lampen alleen de straat verlichten en niet de omgeving.

C20. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Afbeelding:
Van Nina Kopp,
Gem Amsterdam

Er kan ook een eigen groene omgevingsmaatregel worden geformuleerd, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit en/of klimaatbestendigheid binnen het project vergroot. Bruggen kunnen bijvoorbeeld zo ontworpen worden dat ook vleermuizen en huiszwaluwen hier een verblijfplaats in vinden. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

C. Blauwe maatregelen in de buitenruimte

C21. Natuurvriendelijke oever

Het vervangen van beschoeiing door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers in het hele gebied (waar mogelijk).

Baten:

- ***Biodiversiteit*** vissen, waterplanten, amfibieën en insecten

Aanbevelingen

Het talud dient zo flauw mogelijk te zijn om de plas-draszone zo groot mogelijk te maken. Minimaal wordt een verhouding van 1:3 aangehouden maar bij voorkeur een talud van 1:10.
Sloten en beken met een steile oever hebben een lage natuurwaarde en voeren het water snel af. Om de biodiversiteit te vergroten hebben deze oevers daarom de meeste prioriteit om aan te passen naar een natuurvriendelijke oever.
Maatregelen rond water, zoals natuurvriendelijke oevers, moeten door de gemeente altijd eerst afgestemd worden met het Waterschap. Een natuurvriendelijke oever betekent namelijk iets voor het onderhoud, waarvoor het Waterschap verantwoordelijk is.

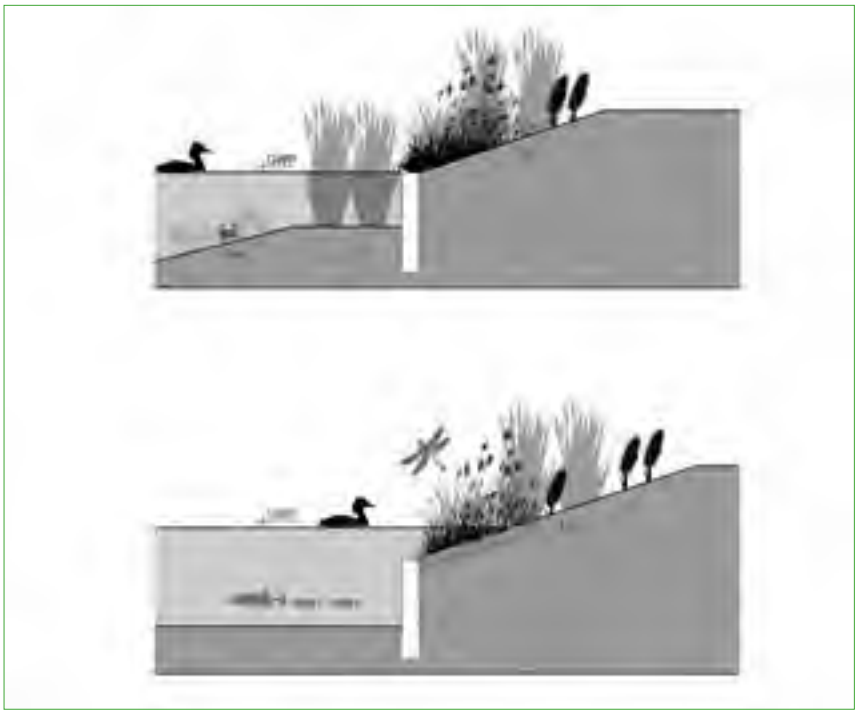

Afbeelding: Nina Kopp, Gemeente Amsterdam

C22. Ecologische bodempassage of wadi

5-10 punten afhankelijk van grootte

Een wadi (waterdoorlating door infiltratie) is een beplante greppel of sloot met een waterdoorlatende bodem. Bij een wadisysteem stroomt het water van de daken en de wegen niet in het riool, maar via de bovengrondse goten en/of greppels in de wadi en vervolgens naar het grondwater in de bodem. Ecologische wadi's (dus wadi's die natuurlijk zijn ingericht en niet alleen uit gras bestaan) met hoog opgaande planten versterken de ecologische infrastructuur omdat ze dienstdoen als ecologische verbindingszone of steppingstone. Ze zorgen ook voor meer biodiversiteit. Wadi's zijn niet gewenst op klei (Presikhaaf, 't Broek, Arnhem-Zuid). Daar moet gekozen worden voor bodempassages (water wordt gefilterd en gaat dan niet naar beneden, de grond in, maar wordt ergens heengeleid, bijvoorbeeld naar oppervlaktewater).

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, amfibieën, vissen, vlinders, wilde bijen, inheemse vegetatie
- ***Klimaatadaptatie:*** verkoeling door verdamping, verlicht druk op riool, verbetering wateropvang, verbetering infiltratie, vertraagde waterafvoer
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering waterkwaliteit, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Aanbevelingen

Is wenselijk om zo veel mogelijk dood hout, losse stenen en andere natuurlijke materialen aan te brengen die zorgen voor beschutting voor insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Denk voor de beplanting aan:

- Helofyten voor de natte zone: zwanenbloem, riet, mattenbies, grote lisdodde.
- Hoog opgaande plantensoorten voor de oever: wilgenroosje, moerasspirea, gewone kattenstaart, watermunt.
- Laag blijvende planten voor de droge zone: gewoon ereprijs, grasmuur, kruipend zenegroen, pinksterbloem.
- Struiken en bomen voor de droge zone: boswilg, els.

Kosten:

Geschatte kosten aanleg: 5 - 6 /m^2.
Geschatte kosten onderhoud/jaar: € 0,15 - 0,45 /m^2 (Provincie Gelderland, 2020)

Aanbevelingen

Het is wenselijk om zo veel mogelijk dood hout, losse stenen en andere natuurlijke materialen aan te brengen die zorgen voor beschutting voor insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Denk voor de beplanting aan:

- Helofyten voor de natte zone: zwanenbloem, riet, mattenbies, grote lisdodde.
- Hoog opgaande plantensoorten voor de oever: wilgenroosje, moerasspirea, gewone kattenstaart, watermunt.
- Laag blijvende planten voor de droge zone: gewoon ereprijs, grasmuur, kruipend zenegroen, pinksterbloem.
- Struiken en bomen voor de droge zone: boswilg, els.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

C23. Amfibieënpoel

25 punten
Minimaal 30 m².

Baten:

- ***Biodiversiteit*** boomkikker, heikikker, kamsalamander, insecten
- ***Klimaatadaptatie:*** verkoeling door verdamping

Eisen en randvoorwaarden

Oppervlakte:	Minimaal 30 m2 en maximaal 500 m²
Hoogte/lengte:	Niet dieper dan 2 meter onder het maaiveld.
Overige:	Noordoever talud zo flauw mogelijk maken, bij voorkeur 1:8 of 1:10 en het diepste punt moet zich op 50 cm onder de laagste grondwaterstand te bevinden. De poel moet natuurlijk te zijn en daarom onder de grondwaterstand liggen. Met deze maatregel wordt niet een vijver met een kunstmatige waterkerende laag bedoeld (zoals een beton of vijverfolie).

Aanbevelingen

Houd rekening met eventuele aanvullende gemeentelijke vergunningplicht bij het graven van een poel.
Van belang is dat er geen vissen worden uitgezet in de poel, dit komt niet ten goede van de biodiversiteit.
Poelen zijn bij voorkeur niet beschaduwd en liggen in grasland of enkele meters van de bosrand. Veel soorten profiteren van deze specifieke combinatie van water en groen.

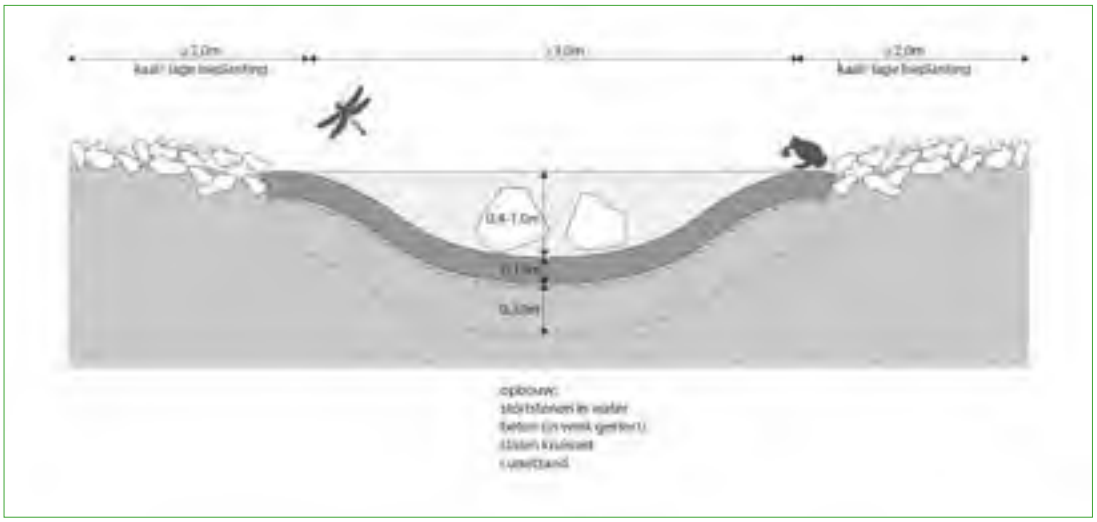

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

C24. IJsvogelwand

15 punten, ijsvogelvriendelijke oever- 10 punten

Broedgelegenheid voor ijsvogels creëren door aanleg van een ijsvogelwand d.m.v. betonnen keerwand met gaten of steile natuurlijke wand langs beken, plassen en meren; en/of ijsvogelvriendelijke oever.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** ijsvogels (de oever biedt ook schuilmogelijkheden voor eenden, meerkoeten en waterhoentjes)

Geschatte kosten: onbekend

IJsvogelwand

Eisen en randvoorwaarden

Hoogte/lengte: Steilwand tussen 50 cm en 2 meter hoog en tussen de 1 en 3 meter breed.

Overige: IJsvogels graven zelf gangen in steile wandjes van zand of klei. Zo'n steile wand kan worden gemaakt door het afsteken van een stuk oever.
Of er kan een betonnen wand worden gebruikt. De wand liefst minimaal 1 meter boven het water laten uitsteken.
IJsvogels zijn schuwe vogels. Daarom alleen effectief als er niet teveel verstoring plaatsvindt. Liefst 25 meter van plekken af waar veel mensen komen, zoals wandelpaden en speelvelden. Of bijvoorbeeld met sleedoornstruweel afschermen.

Aanbevelingen

Bij voorkeur een tak in de wand steken die boven het water hangt. De maatregel wordt bij voorkeur gecombineerd met het aanleggen van een ijsvogelvriendelijke oever. Zie ook bijvoorbeeld: Harder J. 2012. IJsvogelhandleiding, aanleg, controle en onderhoud van ijsvogelwanden. Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

IJsvogelvriendelijke oever: door aanplanten van struweel en bomen langs oppervlaktewater.

Eisen en randvoorwaarden

Hoogte/lengte: Minimale lengte van 20 meter

Beplantingseisen: Inheemse struweelvormers en houtige gewassen als wilgen en elzen

Overige: Struweelvormers of bomen binnen 1,5 meter van de oever van sloten of ander oppervlaktewater planten. Het doel is om hierdoor zowel beschutte plekken langs water te creëren, als het creëren van over het water hangende takken, die door ijsvogels gebruikt worden om te jagen.

C25. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd! Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeentelijke ecoloog.

D. BEWUSTWORDING

D1. Aanleg groene voorbeeldtuin

3 punten

Maximaal 1 tuin per project. De tuin dient dusdanig ingericht te worden dat deze aantrekkelijk is voor insecten en vogels en met minimale verharding. Alle huurders/kopers krijgen bovendien een voorlichtingsfolder over de natuurinclusieve tuin bij de overdracht (voorbeeldfolder beschikbaar via de gemeente).

Eisen en randvoorwaarden

Beplantingseisen:	Aan minimaal 2 zijdes perceel een groene afscheiding en minstens 2 openingen voor egels. Minimaal 2 klimplanten, 1 boom 2e of 3e grootte en 3 struiken en meerdere vaste planten met een variatie aan bloeitijd.
Overige:	Plaats minstens 3 verschillende vogelhuisjes, zorg voor watervoorziening en leg een rommelhoekje van bladeren/stenen/takken aan. Voeg een informatiepaneel toe en/of brochures over de natuurinclusieve tuin (de gemeente heeft een voorbeeld).

Aanbevelingen

Arnhem Zoemt en Arnhem Klimaatbestendig kunnen advies geven / helpen met de aanleg.

D2. Tuinklaarpakket

2 punten

Met Tuinklaar wordt de tuin van een nieuwbouwwoning al binnen het reguliere bouwproces uitgevoerd, waardoor kopers bij oplevering een volledig aangelegde tuin hebben. Om de punten te halen moet hier minstens 1 optie voor een groene, natuurlijke tuin bijzitten. De tuin (tuinontwerp, - ontwikkeling en - aanleg) van een nieuwbouwwoning kan zo meegefinancierd worden in de hypotheek.

Eisen en randvoorwaarden

Eisen:	Er moet een optie zijn voor een tuinklaarpakket voor een groene, natuurlijke tuin. Deze optie moet beoordeeld en goedgekeurd worden door Arnhem Klimaatbestendig

Aanbevelingen

Arnhem Klimaatbestendig kan advies geven.

Foto: Gemeente Ede

D3. Faciliteren van tuinontwerpsessies

1 punt x aantal gegeven tuinontwerpsessies

Per huishouden wordt een tuinontwerpsessie aangeboden van minstens 1 uur. De sessie is gericht op een groene tuininrichting met minimale verharding en aantrekkelijk voor insecten en vogels en afgestemd op de te realiseren opstallen. Alle huurders/kopers krijgen bovendien een voorlichtingsfolder over de natuurinclusieve tuin bij de overdracht.

Geschatte kosten: ongeveer € 75.- per uur. In een uur kan het volgende worden bereikt: het maken van een schets met een snelle indeling van de tuin en wat suggesties voor materialen en beplanting. Dan ligt er dus nog geen ontwerp. Het is een eerste idee, welke nog nader uitgewerkt moet worden door ontwerper of hovenier (als je echt een volledig ontwerp wil ben je zeker een dag bezig) (bron: Arnhem Klimaatbestendig, 2020).

Aanbevelingen
Arnhem Klimaatbestendig kan helpen met de organisatie hiervan.

D4. Biodiversiteitspakket aanbieden

0.5 punt x aantal pakketjes

Elk huishouden krijgt een biodiversiteitspakket. Dit pakket is verkrijgbaar bij het Natuurcentrum Arnhem of informeer bij de gemeente. Het bestaat uit een vogelhuisje gevuld met o.a. een inheems bloemmengsel voor in de (gevel)tuin/boompspiegel, een brochure over het groen aanleggen van de eigen tuin, een zoekkaart met bekende vogelsoorten en een boek over natuur in Schuytgraaf.

Geschatte kosten: ongeveer € 17.- per pakket.

Ten gunste van:
- ***Biodiversiteit*** *(via bewustwording bewoners)*
- ***Klimaatadaptatie*** *(via bewustwording bewoners)*

Aanbevelingen

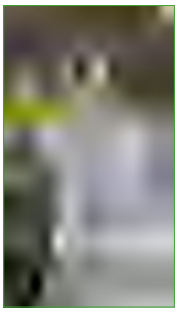

Voorbeeld biodiversiteitspakketje

D5. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd die de bewustwording rond biodiversiteit en klimaatadaptatie bij (toekomstige) inwoners vergroot. Denk bijvoorbeeld aan het aanbieden van korting op inheems plantmateriaal aan bewoners. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

Bronnen:

Gemeente Amsterdam (2018). *Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën.*

Gemeente Ede (2020). *Maatregelencatalogus* https://www.ede-natuurlijk.nl/natuurinclusief

Provincie Gelderland (2020). *Hoe vergroenen we woonwijken? Meer ruimte voor biodiversiteit en klimaatadaptatie in woonwijken*. https://www.gelderland.nl/Natuur/Biodiversiteit-meer-groen-in-Gelderland

StAB, stichting Arnhemse bedrijventerreinen. (2017). Vergroening Arnhemse bedrijventerreinen. Catalogus. https://stab-arnhem.nl/wp-content/uploads/2018/10/Catalogus-vergroening.pdf

ADVIESBURO VANDERBOOM BV sinds 1971

Zaadmarkt 87
7201 DC Zutphen

telefoon
0575-544756

e-mail
info@vanderboomadvies.nl

website
www.vanderboomadvies.nl

KvK 080-44086

Geluidbelasting wegverkeer
Rijkerswoerdsestraat 15
te Arnhem

Versie 5 juli 2022

opdrachtnummer
22-150

datum
5 juli 2022

opdrachtgever
Buro SRO bv
Sweerts de
Landasstraat 50
6814 DG Arnhem

auteur
Ad Postma

INHOUDSOPGAVE

bladzijde

INHOUDSOPGAVE I
SAMENVATTING 1
1 INLEIDING 2
2 WETTELIJK KADER 3
2.1 Wet Geluidhinder 3
2.2 Omvang geluidzone 3
2.3 Grenswaarden en hogere waarden 4
2.4 Dove gevel 5
2.5 Criteria voor het afwijken van de voorkeursgrenswaarde 6
2.6 Wet RO en 30 km/u-wegen 6
2.7 Reken- en meetvoorschrift Geluid 2012 6
3 WEGVERKEER 7
3.1 Verkeerscijfers 7
3.2 Rekenmodel 8
3.3 Resultaten 8
4 CONCLUSIES GELUIDBELASTING 9
4.1 Toetsing Wet Geluidhinder en hogere waarden 9
4.2 Maatregelen wegverkeer 9
4.3 Hogere waarden wegverkeer 10
4.4 Toetsing RO 10
4.5 Eis geluidwering 10
BIJLAGEN

onderwerp
geluidbelasting
woningen

opdrachtnummer
22-150

bestand
22-150r1

bladzijde
paginai

datum
5 juli 2022

SAMENVATTING

In opdracht van Buro SRO is een onderzoek ingesteld naar de geluidbelasting door wegverkeer op de locatie Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem. De ontwikkeling betreft nieuwbouw van twee woningen ter vervanging van de bestaande gebouwing. De ontwikkeling ligt binnen de bebouwde kom van Arnhem binnen de geluidzone van de Nijmeegseweg (A325) en de Rijkerswoerdsestraat.

De geluidbelasting op de ontwikkeling door wegverkeer op de Nijmeegseweg bedraagt ten hoogste 49 dB na aftrek van 2 dB ex art 110-g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee met 1 dB overschreden. Voor de geluidbelasting door wegverkeer op de Nijmeegseweg zijn hogere waarden nodig.

De geluidbelasting op de ontwikkeling door wegverkeer op de Rijkerswoerdsestraat bedraagt ten hoogste 41 dB na aftrek van 2 dB ex art 110-g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee niet overschreden. Voor de geluidbelasting door wegverkeer op de Rijkerswoerdsestraat zijn geen hogere waarden nodig.

De geluidbelasting door alle wegen samen bedraagt 52 dB zonder aftrek.

Bij het verlenen van hogere grenswaarden toetst de gemeente aan haar nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden. De woningen voldoen aan het crriterium dat deze dienen ter vervanging van de bestaande bebouwing. De geluidbelasting door wegverkeer ligt in de klasse “onrustig” (alle wegen samen na aftrek). Aan de eisen die in het gemeentelijk beleid worden gesteld kan worden voldaan doordat het verlagen van de geluidbelasting door het treffen van maatregelen aan de bron niet mogelijk is, omdat de Nijmeegseweg reeds voorzien is van een stil wegdek en andere bronmaatregelen verkeerskundig niet mogelijk zijn. Een scherm met een hoogte van 4,5 meter op het eigen terrein stuit op landschappelijke bezwaren. De woningen hebben daarnaast een geluidluwe noordgevel dan wel zuidgevel en een geluidluwe oostgevel. De woningen hebben tevens een geluidluwe buitenruimte aan de noordzijde, de zuidzijde en de oostzijde.

Voor de gevels van de woningen dient een hogere waarde worden aangevraagd van 49 dB voor geluid door wegverkeer op Nijmeegseweg conform tabel III.3.

Bij een geluidbelasting van 52 dB bedraagt de benodigde geluidwering $G_{A,k}$ 20 dB. Dit is de minimumwaarde uit het Bouwbesluit. Er zijn voor de gevels van de woningen geen aanvullende geluidwerende voorzieningen nodig.

1 INLEIDING

In opdracht van Buro SRO is een onderzoek ingesteld naar de geluidbelasting door wegverkeer op de locatie Rijkserswoerdsestraat 15 te Arnhem. De ontwikkeling betreft nieuwbouw van twee woningen ter vervanging van de bestaande gebouwing.

De ontwikkeling ligt binnen de bebouwde kom van Arnhem binnen de geluidzone van de Nijmeegseweg (A325) en de Rijkerswoerdsestraat.

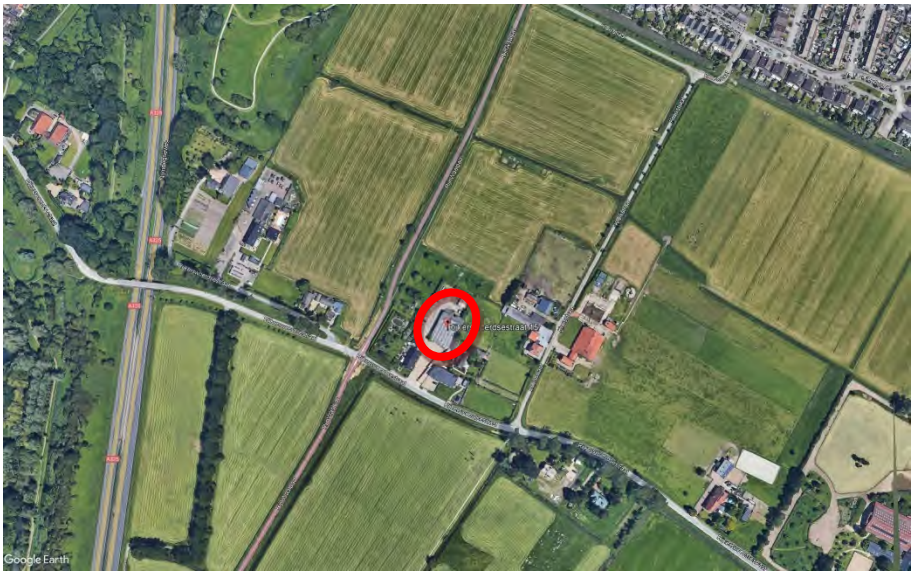

Figuur I.1 overzicht locatie.

Een situatieoverzicht is tevens weergegeven in tekening 1 in bijlage I en figuur 1 –2 in bijlage II.

2 WETTELIJK KADER

Het wettelijk kader voor het berekenen en beoordelen van de geluidbelasting door wegverkeer wordt in grote lijnen bepaald door de Wet Geluidhinder (Wgh), de Wet Ruimtelijke ordening (Wro) en het Reken- en meetvoorschrift Geluid 2012.

2.1 Wet Geluidhinder

Er ligt langs wegen, spoorwegen en industrieterreinen veelal een planologisch aandachtsgebied, de geluidzone. Binnen deze zone biedt de Wet Geluidhinder (Wgh) in een aantal gevallen bescherming tegen verkeerslawaai aan geluidgevoelige bestemmingen. Er ligt geen geluidzone langs 30/km/u-wegen en langs wegen op een woonerf.

2.2 Omvang geluidzone

Wegen

De breedte van de geluidzone is omschreven in Wgh art 74 en is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving, te weten stedelijk of buitenstedelijk gebied. Binnenstedelijk gebied is het gebied binnen de bebouwde kom, buitenstedelijk gebied is het gebied buiten de bebouwde kom. De zone langs een auto(snel)weg is echter altijd buitenstedelijk gebied, ongeacht of deze zone binnen of buiten de bebouwde kom ligt. Tabel II.1 geeft de breedte van de geluidzone voor de verschillende situaties.

TABEL II.1: Breedte van de geluidzone vanaf de as van de weg (Wgh art 74)

Aantal rijstroken	Binnen de bebouwde kom	Buiten de bebouwde kom en langs auto(snel)weg
1 of 2 rijstroken	200 meter	250 meter
3 of 4 rijstroken	350 meter	400 meter
5 of meer rijstroken	350 meter	600 meter

Spoorwegen

Voor spoorwegen die zijn aangegeven op de geluidplafondkaart wordt in art. 1.4a van het Besluit Geluidhinder de omvang van de geluidzone geregeld. De breedte van de zone is afhankelijk van de hoogte van het geluidproductieplafond. Tabel II.2 geeft de breedte van de geluidzone voor de verschillende situaties.

TABEL II.2: Breedte van de geluidzone vanaf de buitenste spoorstaaf (art 1.4a Bgh)	
Hoogte geluidproductieplafond	Zonebreedte in meters
< 56 dB	100 meter
56 dB – 61 dB	200 meter
61 dB – 66 dB	300 meter
66 dB – 71 dB	600 meter
71 dB – 74 dB	900 meter
>= 74 dB	1200 meter

Industrieterreinen
De zone rond een industrieterrein is vastgelegd in een bestemmingsplan. De grootte van de zone is afhankelijk van de benodigde of gewenste geluidruimte van het gezoneerde terrein. Binnen de zone rond het industrieterrein kunnen geluidgevoelige bestemmingen liggen waarvoor een maximale hogere waarde kan worden vastgesteld.

2.3 Grenswaarden en hogere waarden

Wegverkeer en railverkeer
Het beschermingsniveau voor nieuwe geluidgevoelige objecten is beschreven in de Wet Geluidhinder en in het Besluit Geluidhinder. De voorkeursgrenswaarde voor de geluidbelasting bedraagt 48 dB op de gevels van de woningen t.g.v. een weg (Wgh art 82) en eveneens 48 dB op andere geluidgevoelige gebouwen (Bgh art 3.1).

Het bevoegd gezag kan van dit beschermingsniveau afwijken door voor woningen een hogere waarde vast te stellen tot ten hoogste de maximale ontheffingswaarde. Voor wegverkeer zijn in tabel II.3 de voorkeursgrenswaarden en ten hoogste de maximale ontheffingswaarde (Wgh art 83) weergegeven.

TABEL II.3: Maximale ontheffingswaarde op nieuwe woningen langs wegen (Wgh art 83)		
Gebouw	Binnen de bebouwde kom	Buiten de bebouwde kom en langs auto(snel)weg
Woning	63 dB	53 dB
Agrarische woning	63 dB	58 dB
Vervangende nieuwbouw	68 dB	58 dB / 63 dB[1]

1 63 dB langs auto(snel)wegen binnen de bebouwde kom

De maximale ontheffingswaarden voor overige geluidgevoelige objecten bedragen (Bgh art 3.2) 53 dB buiten de bebouwde kom en 63 dB binnen de bebouwde kom. Voor geluidgevoelige terreinen bedraagt de maximale ontheffingswaarde 53 dB.

Een hogere waarde voor wegverkeer mag alleen worden vastgesteld als maatregelen om de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde te beperken onvoldoende doeltreffend zijn of als deze maatregelen ernstige bezwaren hebben van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard (Wgh art 110-a).

In tabel II.4 zijn voor railverkeerslawaai de voorkeursgrenswaarden en ten hoogste de maximale ontheffingswaarde (Bgh art 4.9 – 4.12) aangegeven.

TABEL II.4: Maximale ontheffingswaarde op nieuwe woningen langs spoorwegen (Bgh art 4.9 – 4.12)

Gebouw	Voorkeursgrenswaarde	Hoogst toelaatbare geluidsbelasting
Woning	55 dB	68 dB
Andere geluidsgevoelige gebouwen	53 dB	68 dB
Geluidsgevoelige terreinen	55 dB	63 dB

Industrielawaai

Het beschermingsniveau voor nieuwe geluidgevoelige objecten binnen de zone is beschreven in de Wet Geluidhinder (art 44 en 45). De voorkeursgrenswaarde voor woningen bedraagt 50 dB(A). De maximale hogere waarde bedraagt voor 55 dB(A) voor geprojecteerde woningen en 60 dB(A) voor aanwezige of in aanbouw zijnde woningen.

Aftrek ex. art 110g Wgh

In verband met het in de toekomst naar verwachting stiller worden van het verkeer mag bij het bepalen van hogere waarde een aftrek worden toegepast (Wgh art 110g). De tijdelijke aftrek bedraagt, conform art. 3.4 van het Reken en Meetvoorschrift Geluid 2012, 5 dB bij wegen met een snelheid voor lichte voertuigen lager dan 70 km/u. Bij wegen met een snelheid van 70 km/u of meer bedraagt de aftrek:

- 3 dB indien de geluidbelasting 56 dB bedraagt
- 4 dB indien de geluidbelasting 57 dB bedraagt
- 2 dB bij alle overige geluidbelastingen.

2.4 Dove gevel

De geluidbelasting wordt bepaald op de gevel van een woning. Een uitzondering daarop vormt de zgn. dove gevel van een woning. Volgens de Wgh wordt onder een gevel niet verstaan een bouwkundige constructie waarin geen te openen delen aanwezig zijn en met een in NEN 5077 bedoelde karakteristieke geluidwering die ten minste gelijk is aan het verschil tussen de geluidbelasting van die constructie en 33 dB, alsmede een bouwkundige constructie waarin alleen bij uitzondering te openen delen aanwezig zijn, mits de delen niet direct grenzen aan een geluidgevoelige ruimte.

2.5 Criteria voor het afwijken van de voorkeursgrenswaarde

De gemeente Arnhem heeft de criteria voor het afwijken van de voorkeursgrenswaarde vastgelegd in de “Nota Uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden”

2.6 Wet RO en 30 km/u-wegen

Wegen op woonerven en 30 km/u-wegen hebben geen geluidzone. De geluidbelasting door wegverkeer op deze wegen wordt dan ook formeel niet getoetst aan de grenswaarden uit de Wgh. De geluidbelasting ten gevolge van deze wegen kan echter wel van belang zijn bij de beoordeling of sprake is van een “goede ruimtelijke ordening”.

Bij het toetsen of sprake is van een “goede ruimtelijke ordening” kan het hanteren van grenswaarden worden aangesloten bij het hierboven omschreven toetsingskader van de Wgh.

2.7 Reken- en meetvoorschrift Geluid 2012

De geluidbelasting op de gevels van geluidgevoelige bestemmingen wordt bepaald volgens de voorschriften uit het Reken- en Meetvoorschrift Geluid 2012. De rekenmethoden zijn gebaseerd op het berekenen van de geluidemissie (afhankelijk van het aantal en type voertuigen, het soort wegdek, de rijsnelheid en enkele correctiefactoren) en het bepalen van de geluidoverdracht tussen de weg en het immissiepunt (woninggevel).

3 WEGVERKEER

3.1 Verkeerscijfers

Bij het berekenen van de geluidbelasting wordt uitgegaan van de verkeersintensiteit in de toekomstige situatie.

De gegevens van het wegverkeer voor de meest nabijgelegen relevante wegvakken zijn weergegeven in tabel III.1 en III.2. De gegevens van de overige wegvakken zijn opgenomen in bijlage II. Bij de berekeningen is uitgegaan van een prognose voor 2030 uit het RVMK april 2021, 2030_hoog_20210430, zoals aangeleverd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem. De verkeersintensiteiten zijn voor 2032 opgehoogd met 1,0% autonome groei per jaar.

TABEL III.1: overzicht weg- en verkeersgegevens 2032

Omschrijving	Nijmeegseweg O rijbaan	Nijmeegseweg W rijbaan
- etmaalintensiteit 2030	37451	38711
- etmaalintensiteit 2032	38204	39489
- daguurintensiteit [%]	6,46	6,47
- avonduurintensiteit [%]	3,60	3,57
- nachtuurintensiteit [%]	1,01	1,01
- perc. lichte mvt dag/avond/nacht [%]	92,06/3,60/1,01	93,29/90,52/91,96
- perc. middelzware mvt dag/avond/nacht [%]	5,12/5,87/3,79	4,43/5,11/3,30
- perc. zware mvt dag/avond/nacht [%]	2,82/4,88/5,84	2,28/3,97/4,74
- rijsnelheid [km/uur] l/vr	100/80	100/80
- type wegdek	Dunne deklaag A	Dunne deklaag A
- verkeerregelinstallatie binnen 150 m	nee	nee
- obstakel/rotonde binnen 100 meter	nee	nee

TABEL III.2: overzicht weg- en verkeersgegevens 2032

Omschrijving	Rijkerswoerdsestraat
- etmaalintensiteit 2030	2152
- etmaalintensiteit 2032	2195
- daguurintensiteit [%]	6,90
- avonduurintensiteit [%]	3,10
- nachtuurintensiteit [%]	0,60
- perc. lichte mvt dag/avond/nacht [%]	96,6/95,85/96,67
- perc. middelzware mvt dag/avond/nacht [%]	2,75/2,58/1,74
- perc. zware mvt dag/avond/nacht [%]	0,90/1,56/1,59
- rijsnelheid [km/uur]	50
- type wegdek	referentie
- verkeerregelinstallatie binnen 150 m	nee
- obstakel/rotonde binnen 100 meter	nee

3.2 Rekenmodel

De op de geplande ontwikkeling invallende geluidbelasting is bepaald met een rekenmodel, volgens het Reken- en Meetvoorschrift Geluid 2012. In deze situatie is binnen de randvoorwaarden gebruik gemaakt van rekenmethode II.

3.3 Resultaten

Tabel III.3 geeft voor het Nijmeegseweg een overzicht van de berekende invallende geluidbelasting Lden in 2032, na aftrek van 2 dB ex art 110g Wgh.

TABEL III.3: overzicht berekende invallende geluidbelasting Lden (dB) in 2032 tgv Nijmeegseweg na aftrek van 2 dB

Punt	gevel	1,5 m	4,5 m
1	westgevel	48	49
2	zuidgevel	47	48
3	noordgevel	38	40
4	oostgevel	40	36

Tabel III.4 geeft voor het Rijkserswoerdsestraat een overzicht van de berekende invallende geluidbelasting Lden in 2032, na aftrek van 5 dB ex art 110g Wgh.

TABEL III.4: overzicht berekende invallende geluidbelasting Lden (dB) in 2032 tgv Rijkerswoerdsestraat na aftrek van 5 dB

Punt	gevel	1,5 m	4,5 m
1	westgevel	35	37
2	zuidgevel	38	41
3	noordgevel	7	8
4	oostgevel	33	34

Tabel III.5 geeft voor alle wegen samen een overzicht van de berekende invallende geluidbelasting Lden in 2032, zonder aftrek ex art 110g Wgh.

TABEL III.5: overzicht berekende invallende geluidbelasting Lden (dB) in 2032 tgv alle wegen samen, zonder aftrek

Punt	gevel	1,5 m	4,5 m
1	westgevel	50	52
2	zuidgevel	50	52
3	noordgevel	40	42
4	oostgevel	43	41

De invoergegevens in het model en de rekenresultaten per weg zijn opgenomen in de berekeningen in bijlage II.

4 CONCLUSIES GELUIDBELASTING

4.1 Toetsing Wet Geluidhinder en hogere waarden

Toetsing wegverkeer

De geluidbelasting op de ontwikkeling door wegverkeer op de Nijmeegseweg bedraagt ten hoogste 49 dB na aftrek van 2 dB ex art 110-g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee met 1 dB overschreden. Voor de geluidbelasting door wegverkeer op de Nijmeegseweg zijn hogere waarden nodig.

De geluidbelasting op de ontwikkeling door wegverkeer op de Rijkerswoerdsestraat bedraagt ten hoogste 41 dB na aftrek van 2 dB ex art 110-g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee niet overschreden. Voor de geluidbelasting door wegverkeer op de Rijkerswoerdsestraat zijn geen hogere waarden nodig.

De geluidbelasting door alle wegen samen bedraagt 52 dB zonder aftrek.

Een hogere waarde voor de geluidbelasting op de Nijmeegseweg kan slechts worden vastgesteld als maatregelen tot het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde onvoldoende doeltreffend zijn, of als er ernstige bezwaren zijn op het gebied van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard. Indien de geluidbelasting op een gevel niet kan worden teruggebracht tot beneden de maximale hogere waarde dient deze gevel te worden uitgevoerd als dove gevel.

4.2 Maatregelen wegverkeer

Hieronder zijn maatregelen beschreven om de geluidbelasting ten gevolge van de Nijmeegseweg op de woningen zo mogelijk tot de voorkeursgrenswaarde te doen afnemen.

Maatregelen aan de Nijmeegseweg

De Nijmeegseweg is reeds voorzien van een stil wegdek (dunne deklagen A). Deze maatregel is daarmee reeds getroffen.

Maatregelen aan de bron: verlagen van de maximumsnelheid

De verkeerssnelheid op de Nijmeegseweg bedraagt 100 km/u. Het terugbrengen van de verkeersnelheid om de geluidbelasting op twee woningen terug te brengen is niet mogelijk.

Maatregelen in de overdracht

Om de geluidbelasting naar beneden te brengen kan op het eigen terrein een afscherming worden geplaatst. Om ook de verdieping af te schermen zou een scherm met een hoogte van ca. 4,5 m nodig zijn. Een scherm met een dergelijke hoogte stuit op landschappelijke bezwaren.

4.3 Hogere waarden wegverkeer

Bij het verlenen van hogere grenswaarden toetst de gemeente aan haar nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden.

De woningen voldoen aan het crriterium dat deze dienen ter vervanging van de bestaande bebouwing.

De geluidbelasting door wegverkeer ligt in de klasse “onrustig” (alle wegen samen na aftrek). Aan de eisen die in het gemeentelijk beleid worden gesteld kan worden voldaan doordat het verlagen van de geluidbelasting door het treffen van maatregelen aan de bron niet mogelijk is, omdat de Nijmeegseweg reeds voorzien is van een stil wegdek en andere bronmaatregelen verkeerskundig niet mogelijk zijn. Een scherm met een hoogte van 4,5 meter op het eigen terrein stuit op landschappelijke bezwaren.

De woningen hebben daarnaast een geluidluwe noordgevel dan wel zuidgevel en een geluidluwe oostgevel. De woningen hebben tevens een geluidluwe buitenruimte aan de noordzijde, de zuidzijde en de oostzijde.

Voor de gevels van de woningen dient een hogere waarde worden aangevraagd van 49 dB voor geluid door wegverkeer op Nijmeegseweg conform tabel III.3.

4.4 Toetsing RO

Bij het toetsen of sprake is van een “goede ruimtelijke ordening” is aangesloten bij het toetsingskader van de Wgh en het geluidbeleid van de gemeente. Daaraan kan worden voldaan (zie paragraaf 4.2 en 4.3).

Voor het aspect geluid zal sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening als voor de woningen daarnaast wordt voldaan aan de eisen voor de geluidwering conform het Bouwbesluit.

4.5 Eis geluidwering

Het Bouwbesluit stelt eisen aan de geluidwering van gebouwen. Deze geluidwering is verschillend voor nieuwbouwsituaties en voor bestaande situaties.

Volgens het Bouwbesluit moet in nieuwbouwsituaties de zgn. karakteristieke geluidwering $G_{A;k}$ van de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied in een woningen ten minste gelijk zijn aan de invallende geluidbelasting verminderd met 33 dB(A) voor wegverkeerslawaai; voor verblijfsruimten gelden 2 dB lagere waarden voor de geluidwering $G_{A;k.}$ De voorschriften hebben tot doel de geluidbelasting binnenshuis in de verblijfsgebieden van een woningen te beperken tot 33 dB.

Bij een geluidbelasting van 52 dB bedraagt de benodigde geluidwering $G_{A,k}$ 20 dB. Dit is de minimumwaarde uit het Bouwbesluit. Er zijn voor de gevels van de woningen geen aanvullende geluidwerende voorzieningen nodig.

A.D. Postma.

Bijlage I

Tekeningen

opdrachtnummer

22-150

datum

5 juli 2022

Tekening nr	versiedatum
1	Juli 2022

opdrachtgever

Buro SRO bv
Sweerts de
Landasstraat 50
6814 DG Arnhem

auteur

Ad Postma

Tekening 1		N
schaal 1:-		
Project-nummer : 22-150		
Versie : juli 2022		

Situatie

Bijlage II

Invoergegevens rekenmodel

en rekenresultaten wegverkeer

opdrachtnummer

22-150

datum

5 juli 2022

Rekenbladen	versiedatum
Berekeningen	Juli 2022

opdrachtgever

Buro SRO bv

Sweerts de

Landasstraat 50

6814 DG Arnhem

auteur

Ad Postma

Figuur 1 Bijlage II juli 2022
rekenmodel wegverkeer

RMG-2012, wegverkeer, [versie van Gebied - model wegverkeer] , Geomilieu V2022.1 rev 1 Licentiehouder: Akoestisch adviesburo van der Boom bv

Figuur 2 Bijlage II juli 2022
detail rekenmodel wegverkeer

RMG-2012, wegverkeer, [versie van Gebied - model wegverkeer] , Geomilieu V2022.1 rev 1 Licentiehouder: Akoestisch adviesburo van der Boom bv

Rapport: Resultatentabel
Model: model wegverkeer
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: A325
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	westgevel	189062,21	439024,33	1,50	46,35	44,00	38,52	47,67
01_B	westgevel	189062,21	439024,33	4,50	47,62	45,29	39,81	48,96
02_A	zuidgevel	189065,17	439006,72	1,50	45,68	43,33	37,85	47,00
02_B	zuidgevel	189065,17	439006,72	4,50	47,00	44,66	39,18	48,33
03_A	noordgevel	189078,82	439037,17	1,50	36,25	34,07	28,57	37,67
03_B	noordgevel	189078,82	439037,17	4,50	38,25	36,09	30,59	39,69
04_A	oostgevel	189082,76	439015,97	1,50	38,24	35,90	30,42	39,57
04_B	oostgevel	189082,76	439015,97	4,50	34,51	32,25	26,76	35,89

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: model wegverkeer
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Rijkerswoerdsestraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	westgevel	189062,21	439024,33	1,50	34,82	31,45	24,26	34,97
01_B	westgevel	189062,21	439024,33	4,50	37,08	33,72	26,53	37,24
02_A	zuidgevel	189065,17	439006,72	1,50	38,22	34,86	27,66	38,37
02_B	zuidgevel	189065,17	439006,72	4,50	40,70	37,33	30,14	40,85
03_A	noordgevel	189078,82	439037,17	1,50	7,04	3,75	-3,47	7,22
03_B	noordgevel	189078,82	439037,17	4,50	7,68	4,40	-2,83	7,87
04_A	oostgevel	189082,76	439015,97	1,50	33,30	29,97	22,76	33,47
04_B	oostgevel	189082,76	439015,97	4,50	33,77	30,46	23,24	33,94

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: model wegverkeer
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	westgevel	189062,21	439024,33	1,50	48,92	46,46	40,84	50,12
01_B	westgevel	189062,21	439024,33	4,50	50,32	47,85	42,20	51,50
02_A	zuidgevel	189065,17	439006,72	1,50	49,01	46,42	40,61	50,06
02_B	zuidgevel	189065,17	439006,72	4,50	50,66	48,02	42,14	51,65
03_A	noordgevel	189078,82	439037,17	1,50	38,26	36,08	30,58	39,68
03_B	noordgevel	189078,82	439037,17	4,50	40,26	38,10	32,59	41,69
04_A	oostgevel	189082,76	439015,97	1,50	42,39	39,69	33,70	43,30
04_B	oostgevel	189082,76	439015,97	4,50	40,80	37,90	31,52	41,46

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500
01	nieuwbouw	7,00	9,56	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101418104	8,52	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101417606	8,87	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101407795	8,91	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101416054	12,04	9,16	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.118654816	9,32	10,34	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101414549	4,79	9,91	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101407796	6,51	8,26	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101414681	6,09	8,84	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101410152	8,83	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101410609	8,26	9,29	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101408731	5,29	8,41	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101406995	10,93	9,41	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101417194	8,80	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101407984	5,32	11,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101414842	10,91	9,73	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101416823	5,51	10,32	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101410922	8,17	9,02	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101410066	8,42	8,10	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101413748	3,61	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101411196	7,72	9,12	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101416981	7,66	8,60	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101416982	9,47	8,67	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101415513	8,79	11,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101416943	6,63	8,63	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101411287	10,08	9,96	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101416980	8,49	8,47	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101415770	8,58	8,69	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101410796	4,21	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101417967	8,20	10,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101415007	5,09	8,71	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101412059	6,84	8,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101409844	8,69	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101412559	8,77	8,94	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101410865	5,61	10,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
01	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500
	NL.TOP10NL.101406294	8,68	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101411224	9,34	8,41	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.124400979	6,50	8,59	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101413480	8,57	8,99	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101411327	9,14	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.118656967	0,24	8,75	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101409319	9,25	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101418345	2,20	9,99	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101417822	4,96	10,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101414758	8,69	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101415294	7,05	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101416294	2,65	9,30	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101415814	8,50	9,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101411997	8,01	10,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101407179	9,39	8,90	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101407597	8,73	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101408913	5,92	10,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101409350	9,93	8,55	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
	NL.TOP10NL.101409774	10,24	10,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
01	westgevel	9,61	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
02	zuidgevel	9,72	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
03	noordgevel	9,63	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
04	oostgevel	9,81	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	9,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	9,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	9,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
Rijkerswoe	Rijkerswoerdsestraat	0,00	9,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50
A325 - Nij	A325 - Nijmeegseweg	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W11	100	100	100	--	100	100	100
A325 - Nij	A325 - Nijmeegseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W11	100	100	100	--	100	100	100
A325 - Nij	A325 - Nijmeegseweg	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W11	100	100	100	--	100	100	100
A325 - Nij	A325 - Nijmeegseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W11	100	100	100	--	100	100	100
A325 - RYK	A325 - RYKSWG	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W11	100	100	100	--	100	100	100
A325 - RYK	A325 - RYKSWG	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W11	100	100	100	--	100	100	100

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2195,00	6,90	3,10	0,60	--	--	--
Rijkerswoe	--	50	50	50	--	50	50	50	--	2118,00	6,89	3,13	0,60	--	--	--
A325 - Nij	--	80	80	80	--	80	80	80	--	38204,00	6,46	3,60	1,01	--	--	--
A325 - Nij	--	80	80	80	--	80	80	80	--	38204,00	6,46	3,60	1,01	--	--	--
A325 - Nij	--	80	80	80	--	80	80	80	--	39489,00	6,47	3,57	1,01	--	--	--
A325 - Nij	--	80	80	80	--	80	80	80	--	39489,00	6,47	3,57	1,01	--	--	--
A325 - RYK	--	80	80	80	--	80	80	80	--	38204,00	6,46	3,60	1,01	--	--	--
A325 - RYK	--	80	80	80	--	80	80	80	--	39489,00	6,47	3,57	1,01	--	--	--

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,36	95,85	96,67	--	2,75	2,58	1,74	--	0,90	1,56	1,59	--	--	--	--	--	145,94	65,22
Rijkerswoe	--	--	96,09	95,36	96,17	--	2,73	2,57	1,73	--	1,18	2,06	2,10	--	--	--	--	--	140,22	63,22
A325 - Nij	--	--	92,06	89,25	90,37	--	5,12	5,87	3,79	--	2,82	4,88	5,84	--	--	--	--	--	2272,02	1227,49
A325 - Nij	--	--	92,06	89,25	90,37	--	5,12	5,87	3,79	--	2,82	4,88	5,84	--	--	--	--	--	2272,02	1227,49
A325 - Nij	--	--	93,29	90,92	91,96	--	4,43	5,11	3,30	--	2,28	3,97	4,74	--	--	--	--	--	2383,50	1281,75
A325 - Nij	--	--	93,29	90,92	91,96	--	4,43	5,11	3,30	--	2,28	3,97	4,74	--	--	--	--	--	2383,50	1281,75
A325 - RYK	--	--	92,06	89,25	90,37	--	5,12	5,87	3,79	--	2,82	4,88	5,84	--	--	--	--	--	2272,02	1227,49
A325 - RYK	--	--	93,29	90,92	91,96	--	4,43	5,11	3,30	--	2,28	3,97	4,74	--	--	--	--	--	2383,50	1281,75

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	84,15	91,62	97,01	99,82	104,29
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,73	--	4,17	1,76	0,23	--	1,36	1,06	0,21	--	76,32	83,37	89,64	95,29	101,78
Rijkerswoe	12,22	--	3,98	1,70	0,22	--	1,72	1,37	0,27	--	76,30	83,35	89,67	95,27	101,66
A325 - Nij	348,70	--	126,36	80,73	14,62	--	69,60	67,12	22,53	--	88,63	98,45	103,21	109,25	114,84
A325 - Nij	348,70	--	126,36	80,73	14,62	--	69,60	67,12	22,53	--	88,63	98,45	103,21	109,25	114,84
A325 - Nij	366,77	--	113,18	72,04	13,16	--	58,25	55,97	18,90	--	88,41	98,30	103,03	109,12	114,94
A325 - Nij	366,77	--	113,18	72,04	13,16	--	58,25	55,97	18,90	--	88,41	98,30	103,03	109,12	114,94
A325 - RYK	348,70	--	126,36	80,73	14,62	--	69,60	67,12	22,53	--	88,63	98,45	103,21	109,25	114,84
A325 - RYK	366,77	--	113,18	72,04	13,16	--	58,25	55,97	18,90	--	88,41	98,30	103,03	109,12	114,94

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	97,14	91,88	83,06	80,98	88,43	93,91	96,65	100,91	93,77	88,51	79,84	73,64	80,96	86,26
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	98,34	91,57	81,73	73,14	80,17	86,53	92,12	98,40	94,95	88,19	78,50	65,80	72,71	78,88
Rijkerswoe	98,22	91,45	81,69	73,27	80,30	86,75	92,23	98,36	94,92	88,17	78,59	65,91	72,83	79,10
A325 - Nij	109,37	103,87	94,39	87,05	96,54	101,37	107,46	112,45	107,04	101,55	92,11	81,66	90,78	95,65
A325 - Nij	109,37	103,87	94,39	87,05	96,54	101,37	107,46	112,45	107,04	101,55	92,11	81,66	90,78	95,65
A325 - Nij	109,44	103,94	94,43	86,71	96,28	101,09	107,20	112,48	107,04	101,54	92,07	81,32	90,56	95,39
A325 - Nij	109,44	103,94	94,43	86,71	96,28	101,09	107,20	112,48	107,04	101,54	92,07	81,32	90,56	95,39
A325 - RYK	109,37	103,87	94,39	87,05	96,54	101,37	107,46	112,45	107,04	101,55	92,11	81,66	90,78	95,65
A325 - RYK	109,44	103,94	94,43	86,71	96,28	101,09	107,20	112,48	107,04	101,54	92,07	81,32	90,56	95,39

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	89,41	93,74	86,57	81,30	72,46	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,89	91,23	87,76	80,99	71,12	--	--	--	--	--	--	--	--
Rijkerswoe	84,97	91,15	87,69	80,93	71,19	--	--	--	--	--	--	--	--
A325 - Nij	102,01	106,96	101,52	96,01	86,55	--	--	--	--	--	--	--	--
A325 - Nij	102,01	106,96	101,52	96,01	86,55	--	--	--	--	--	--	--	--
A325 - Nij	101,77	107,03	101,55	96,03	86,55	--	--	--	--	--	--	--	--
A325 - Nij	101,77	107,03	101,55	96,03	86,55	--	--	--	--	--	--	--	--
A325 - RYK	102,01	106,96	101,52	96,01	86,55	--	--	--	--	--	--	--	--
A325 - RYK	101,77	107,03	101,55	96,03	86,55	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Bf
	nl.top10nl.111014166	0,00
	nl.top10nl.111014038	0,00
	nl.top10nl.111014112	0,00
	nl.top10nl.111014177	0,00
	nl.top10nl.111013923	0,00
	nl.top10nl.111014070	0,00
	nl.top10nl.129438701	0,00
	nl.top10nl.109215416	0,00
	nl.top10nl.115761960	0,00
	nl.top10nl.127728613	0,00
	nl.top10nl.115763136	0,00
	nl.top10nl.115746709	0,00
	nl.top10nl.115762921	0,00
	nl.top10nl.115749887	0,00
	nl.top10nl.115759929	0,00
	nl.top10nl.115760277	0,00
	nl.top10nl.115762477	0,00
	nl.top10nl.115757740	0,00
	nl.top10nl.115759733	0,00
	nl.top10nl.115750768	0,00
	nl.top10nl.115747548	0,00
	nl.top10nl.115766274	0,00
	nl.top10nl.115756974	0,00
	nl.top10nl.115764023	0,00
	nl.top10nl.115753921	0,00
	nl.top10nl.115756510	0,00
	nl.top10nl.115757293	0,00
	nl.top10nl.115748121	0,00
	nl.top10nl.115759203	0,00
	nl.top10nl.115756509	0,00
	nl.top10nl.115756496	0,00
	nl.top10nl.115758268	0,00
	nl.top10nl.115751019	0,00
	nl.top10nl.115748504	0,00
	nl.top10nl.127728213	0,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Bf
	nl.top10nl.115747787	0,00
	nl.top10nl.115750217	0,00
	nl.top10nl.115752942	0,00
	nl.top10nl.124400109	0,00
	nl.top10nl.115747072	0,00
	nl.top10nl.124399833	0,00
	nl.top10nl.115758496	0,00
	nl.top10nl.115755193	0,00
	nl.top10nl.115756515	0,00
	nl.top10nl.115758019	0,00
	nl.top10nl.115749608	0,00
	nl.top10nl.115755874	0,00
	nl.top10nl.115750323	0,00
	nl.top10nl.115760690	0,00
	nl.top10nl.115755241	0,00
	nl.top10nl.115748971	0,00
	nl.top10nl.127728886	0,00
	nl.top10nl.115757037	0,00
	nl.top10nl.127728795	0,00
	nl.top10nl.127729010	0,00
	nl.top10nl.115754587	0,00
	nl.top10nl.115747331	0,00
	nl.top10nl.127728710	0,00
	nl.top10nl.127728490	0,00
	nl.top10nl.127728709	0,00
	nl.top10nl.127728797	0,00
	nl.top10nl.127729215	0,00
	nl.top10nl.127728711	0,00
	nl.top10nl.127728614	0,00
	nl.top10nl.115753309	0,00
	nl.top10nl.115752200	0,00
	nl.top10nl.115754609	0,00
	nl.top10nl.124399666	0,00
	nl.top10nl.115754507	0,00
	nl.top10nl.115760561	0,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Bf
	nl.top10nl.115748379	0,00
	nl.top10nl.118655725	0,00
	nl.top10nl.129812939	0,00
	nl.top10nl.115766556	0,00
	nl.top10nl.115755946	0,00
	nl.top10nl.115747270	0,00
	nl.top10nl.129812837	0,00
	nl.top10nl.115751263	0,00
	nl.top10nl.129812784	0,00
	nl.top10nl.129812938	0,00
	nl.top10nl.129812756	0,00
	nl.top10nl.115756178	0,00
	nl.top10nl.115750727	0,00
	nl.top10nl.115754794	0,00
	nl.top10nl.127728600	0,00
	nl.top10nl.115753883	0,00
	nl.top10nl.129812755	0,00
	nl.top10nl.129812912	0,00
	nl.top10nl.129812785	0,00
	nl.top10nl.115746750	0,00
	nl.top10nl.115753811	0,00
	nl.top10nl.115761016	0,00
	nl.top10nl.115760794	0,00
	nl.top10nl.127728796	0,00
	nl.top10nl.115755836	0,00
	nl.top10nl.115758513	0,00
	nl.top10nl.115758005	0,00
	nl.top10nl.127728489	0,00
	nl.top10nl.127728612	0,00
	nl.top10nl.115766176	0,00
	nl.top10nl.115755227	0,00
	nl.top10nl.115760671	0,00
	nl.top10nl.115751659	0,00
	nl.top10nl.115748131	0,00
	nl.top10nl.124400299	0,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Bf
	nl.top10nl.124399744	0,00
	nl.top10nl.115758396	0,00
	nl.top10nl.115748685	0,00
	nl.top10nl.115753929	0,00
	nl.top10nl.124399755	0,00
	nl.top10nl.115753324	0,00
	nl.top10nl.115755667	0,00
	nl.top10nl.115757432	0,00
	nl.top10nl.115756131	0,00
	nl.top10nl.115747700	0,00
	nl.top10nl.115756795	0,00
	nl.top10nl.115751990	0,00
	nl.top10nl.115759199	0,00
	nl.top10nl.115752431	0,00

Rapport: Groepsreducties
Model: model wegverkeer

Groep	Reductie			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
A325	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Rijkerswoerdsestraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	13104	8,00
	13131	8,00
	13136	8,00
	13166	8,00
	13175	11,00
	13176	12,00
	13177	13,00
	13178	14,00
	13179	15,00
	13185	8,00
	13190	13,00
	13196	8,00
	13197	8,00
	13224	13,00
	13225	14,00
	13226	15,00
	13251	9,00
	13274	11,00
	13275	12,00
	13276	13,00
	13277	13,00
	13278	14,00
	13279	14,00
	13280	15,00
	13281	8,00
	13286	8,00
	13295	8,00
	13317	9,00
	13324	10,00
	13326	16,00
	13333	8,00
	13341	10,00
	13343	11,00
	13344	12,00
	13351	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	13364	8,00
	13365	8,00
	13368	9,00
	13377	10,00
	13378	10,00
	13379	11,00
	13380	11,00
	13381	12,00
	13382	12,00
	13383	13,00
	13384	14,00
	13391	8,00
	13395	8,00
	13408	8,00
	13428	8,00
	13433	10,00
	13434	11,00
	13435	12,00
	13436	13,00
	13437	14,00
	13438	15,00
	13440	8,00
	13451	8,00
	13452	9,00
	13455	10,00
	13456	11,00
	13457	12,00
	13458	13,00
	13459	14,00
	13460	15,00
	13467	8,00
	13471	10,00
	13480	8,00
	13481	8,00
	13499	9,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	13501	10,00
	13502	11,00
	13503	12,00
	13504	13,00
	13505	14,00
	13506	15,00
	13508	8,00
	13518	9,00
	13519	10,00
	13520	11,00
	13521	12,00
	13522	13,00
	13529	8,00
	13530	8,00
	13532	8,00
	13545	9,00
	13546	9,00
	13548	10,00
	13549	10,00
	13550	11,00
	13551	11,00
	13552	12,00
	13553	12,00
	13554	13,00
	13555	13,00
	13556	14,00
	13557	15,00
	13558	8,00
	13567	9,00
	13572	8,00
	13574	8,00
	13578	9,00
	13579	10,00
	13580	11,00
	13581	12,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	13582	13,00
	13589	8,00
	13590	8,00
	13600	8,00
	13606	8,00
	13608	8,00
	13612	8,00
	13617	9,00
	13618	10,00
	13619	11,00
	13620	12,00
	13627	8,00
	13628	8,00
	13633	13,00
	13634	14,00
	13635	15,00
	13643	8,00
	13648	9,00
	13652	8,00
	13657	8,00
	13660	9,00
	13667	8,00
	13668	8,00
	13669	8,00
	13671	9,00
	13675	8,00
	13681	10,00
	13682	11,00
	13683	12,00
	13684	13,00
	13688	8,00
	13693	8,00
	13700	9,00
	13701	9,00
	13704	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	13707	8,00
	13708	8,00
	13709	8,00
	13711	9,00
	13718	8,00
	13725	8,00
	13729	8,00
	13730	8,00
	13731	8,00
	13742	8,00
	13745	10,00
	13747	8,00
	13751	8,00
	13766	8,00
	13767	8,00
	13771	9,00
	13778	8,00
	13783	8,00
	13788	9,00
	13796	9,00
	13799	8,00
	13804	9,00
	13811	8,00
	13816	8,00
	13820	8,00
	13822	9,00
	13830	8,00
	13831	8,00
	13832	8,00
	13844	8,00
	13845	8,00
	13846	8,00
	13857	8,00
	13858	9,00
	13866	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	13872	9,00
	13875	8,00
	13882	8,00
	13892	8,00
	13900	10,00
	13910	8,00
	13919	8,00
	13931	8,00
	13932	9,00
	13940	8,00
	13954	8,00
	13957	9,00
	13962	8,00
	13965	9,00
	13966	9,00
	13972	8,00
	13975	9,00
	13986	9,00
	13987	9,00
	13988	18,00
	13999	9,00
	14000	16,00
	14027	9,00
	14046	8,00
	14047	8,00
	14053	15,00
	14056	8,00
	14058	9,00
	14059	9,00
	14060	9,00
	14070	8,00
	14074	17,00
	14086	9,00
	14099	8,00
	14118	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	14121	9,00
	14122	9,00
	14123	9,00
	14141	8,00
	14145	9,00
	14146	9,00
	14154	9,00
	14156	9,00
	14177	9,00
	14187	8,00
	14196	9,00
	14197	9,00
	14211	9,00
	14218	9,00
	14223	8,00
	14228	16,00
	14234	9,00
	14235	9,00
	14236	10,00
	14238	15,00
	14241	8,00
	14247	14,00
	14251	8,00
	14254	9,00
	14255	9,00
	14258	12,00
	14259	13,00
	14267	8,00
	14271	11,00
	14280	8,00
	14283	9,00
	14289	8,00
	14294	9,00
	14295	9,00
	14298	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	14302	9,00
	14310	8,00
	14314	9,00
	14315	10,00
	14319	8,00
	14328	9,00
	14334	8,00
	14337	9,00
	14338	9,00
	14345	8,00
	14348	9,00
	14349	9,00
	14350	9,00
	14355	8,00
	14364	8,00
	14366	9,00
	14368	9,00
	14378	11,00
	14383	8,00
	14388	9,00
	14389	9,00
	14392	8,00
	14396	10,00
	14397	8,00
	14411	8,00
	14416	11,00
	14422	9,00
	14423	9,00
	14425	9,00
	14429	8,00
	14432	8,00
	14435	9,00
	14436	10,00
	14444	9,00
	14447	10,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	14448	10,00
	14455	8,00
	14460	9,00
	14472	10,00
	14481	8,00
	14482	9,00
	14484	10,00
	14495	8,00
	14500	9,00
	14505	16,00
	14516	9,00
	14519	10,00
	14529	9,00
	14533	10,00
	14536	10,00
	14537	15,00
	14547	9,00
	14548	9,00
	14549	9,00
	14550	9,00
	14561	10,00
	14562	10,00
	14570	9,00
	14572	10,00
	14573	11,00
	14574	12,00
	14575	13,00
	14576	14,00
	14585	9,00
	14589	10,00
	14591	15,00
	14612	9,00
	14613	10,00
	14614	14,00
	14620	9,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	14621	9,00
	14624	10,00
	14625	10,00
	14626	13,00
	14647	9,00
	14652	12,00
	14664	9,00
	14665	9,00
	14666	10,00
	14674	9,00
	14677	9,00
	14678	9,00
	14689	9,00
	14694	10,00
	14695	8,00
	14700	9,00
	14701	9,00
	14711	9,00
	14712	9,00
	14713	9,00
	14731	8,00
	14735	9,00
	14758	9,00
	14771	9,00
	14783	10,00
	14789	9,00
	14790	9,00
	14798	10,00
	14817	11,00
	14824	8,00
	14835	9,00
	14836	10,00
	14858	10,00
	14865	8,00
	14868	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	14900	8,00
	14905	9,00
	14926	8,00
	14927	8,00
	14930	9,00
	14944	10,00
	14947	10,00
	14996	8,00
	15002	9,00
	15028	9,00
	15029	9,00
	15043	9,00
	15056	9,00
	15071	9,00
	15079	9,00
	15081	10,00
	15090	8,00
	15092	9,00
	15095	10,00
	15101	8,00
	15103	8,00
	15104	9,00
	15105	10,00
	15116	9,00
	15119	10,00
	15120	10,00
	15127	8,00
	15129	9,00
	15130	9,00
	15138	8,00
	15142	8,00
	15148	8,00
	15152	9,00
	15168	8,00
	15169	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	15170	9,00
	15173	8,00
	15176	9,00
	15177	9,00
	15191	8,00
	15192	8,00
	15193	9,00
	15203	11,00
	15204	8,00
	15211	8,00
	15212	8,00
	15214	9,00
	15216	10,00
	15223	8,00
	15224	8,00
	15225	8,00
	15227	9,00
	15232	8,00
	15235	9,00
	15242	8,00
	15247	9,00
	15254	8,00
	15255	8,00
	15257	8,00
	15266	8,00
	15267	8,00
	15269	9,00
	15270	9,00
	15280	9,00
	15281	9,00
	15287	8,00
	15288	8,00
	15289	8,00
	15292	9,00
	15295	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	15299	8,00
	15302	9,00
	15314	8,00
	15317	9,00
	15330	8,00
	15331	8,00
	15332	8,00
	15336	9,00
	15340	8,00
	15341	8,00
	15347	8,00
	15350	8,00
	15351	8,00
	15352	8,00
	15357	9,00
	15364	8,00
	15365	8,00
	15369	8,00
	15377	8,00
	15378	8,00
	15379	8,00
	15395	9,00
	15396	9,00
	15398	8,00
	15413	8,00
	15423	8,00
	15432	8,00
	15433	8,00
	15434	8,00
	15448	8,00
	15450	8,00
	15455	8,00
	15456	8,00
	15458	8,00
	15466	8,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	15467	8,00
	15470	9,00
	15478	8,00
	15484	8,00
	15485	8,00
	15493	8,00
	15494	8,00
	15502	8,00
	15514	8,00
	15521	8,00
	15530	8,00
	15562	9,00
	15572	16,00
	15594	8,00
	15598	8,00
	15606	9,00
	15609	8,00
	15630	8,00
	15639	8,00
	15649	8,00
	15651	9,00
	15670	8,00
	15671	8,00
	15698	8,00
	15709	8,00
	15715	8,00
	15717	8,00
	15718	15,00
	15731	8,00
	15741	8,00
	15751	8,00
	15754	14,00
	15769	8,00
	15776	8,00
	15784	9,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	15789	8,00
	15796	8,00
	15805	8,00
	15818	8,00
	15821	8,00
	15824	9,00
	15840	8,00
	15849	8,00
	15866	8,00
	15867	13,00
	15875	8,00
	15882	8,00
	15887	8,00
	15893	8,00
	15898	9,00
	15914	8,00
	15928	12,00
	15933	8,00
	15938	10,00
	15940	10,00
	15941	11,00
	15946	8,00
	15958	8,00
	15962	9,00
	15971	8,00
	15972	8,00
	15975	9,00
	15994	8,00
	16001	10,00
	16008	9,00
	16021	8,00
	16034	8,00
	16058	8,00
	16063	9,00
	16065	10,00

Model: model wegverkeer
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H
	16066	8,00
	16072	8,00
	16079	9,00
	16083	10,00
	16095	9,00
	16241	10,00
	16256	8,00
	16321	8,00
	16334	8,00
	17052	9,00
	16696	10,00

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: model wegverkeer

Model eigenschap	
Omschrijving	model wegverkeer
Verantwoordelijke	hcj
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|RMG-2012, wegverkeer|
Aangemaakt door	hcj op 21-7-2015
Laatst ingezien door	ad op 5-7-2022
Model aangemaakt met	Geomilieu V3.00
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	1500
Aandachtsgebied	1500
Max.refl.afstand	750,00
Standaard bodemfactor	1,00
Openingshoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Commentaar

WERKWIJZE:
Dit model dient te worden geïmporteerd in of geëxporteerd naar het geomilieuproject waarin het op te stellen geluidmodel wordt gemaakt. Vervolgens kunnen de wegvakken worden gekopieerd naar het op te stellen geluidmodel.
LET OP!! Het is NIET mogelijk de aangeleverde wegvakken als shape te exporteren en vervolgens te importeren in het op te stellen geluidmodel. Dit veroorzaakt mogelijk fouten met betrekking tot de wegdekverhardingen!!
Verder gelden de volgende opmerkingen en aandachtspunten
- De opsteller van het akoestisch rekenmodel is ten alle tijde verantwoordelijk voor het opstellen van het rekenmodel en het gebruik van de juiste wegdekverhardingen en snelheden.
- Dit model betreft de verkeersintensiteiten 2030_hoog uit de RVMK van de regio Arnhem versie 2021_1_1. Het betreft weekdaggemiddelde etmaalintensiteiten.
- Voor de autonome groei moet een groeipercentage van 1% per jaar worden aangehouden.
- De ligging van de wegvakken (X-Y coördinaten) moeten worden gecontroleerd en zo nodig worden aangepast aan de werkelijkheid. Hierbij moet ook rekening worden met het aantal rijstroken. Indien nodig moeten deze worden toegevoegd.
- In het rapport van het akoestisch onderzoek moet een bronvermelding van de gebruikte verkeersgegevens worden vermeld.

Inventarium
flora en fauna

QuickScan

Rijkerswoerdsestraat 15,
Arnhem

Inhoud

1. Colofon

2. Samenvatting en advies

3. Inleiding
   - 3.1. Aanleiding
   - 3.2. Planlocatie
   - 3.3. Ontwikkelingen

4. Kader en methode
   - 4.1. Wettelijk kader
   - 4.2. Uitvoering

5. Gebiedsbescherming
   - 5.1. Natura-2000
   - 5.2. Natuurnetwerk Nederland

6. Soortbescherming
   - 6.1. Flora
   - 6.2. Fauna
   - 6.3. Houtopstanden

7. Verantwoording

8. Bijlage

1. Colofon

Onderzoek	QuickScan natuurtoets
Document	QS50476
Datum	9 Juni 2022
Locatie	Rijkerswoerdsestraat 15, Arnhem
Opdrachtgever	ing. M.J.M. (Maurice) Geerdink; Constabiel
Opdrachtnemer	Inventarium flora en fauna
Ecoloog	P. Wiegel
Adres	Stakenbergweg 212 8075 RC Elspeet
Telefoon	06-12918775
Email	inventariumff@gmail.com
Internet	http://quickscanfloraenfauna.nl
KvK-nummer	64980960
BTW-identificatienr.	NL001643862B46
Rekeningnummer	NL93 KNAB 0256 8909 94

2. Samenvatting en advies

Uit de QuickScan is gebleken dat bij het uitvoeren van de geplande werkzaamheden de Wet Natuurbescherming niet wordt overtreden.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van N2000 gebieden is nader onderzoek niet noodzakelijk.

Natuur Netwerk Nederland

Volgens de routekaart NNN is vastgesteld dat een verdere toetsing niet aan de orde is.

Stikstofberekening

Er hoeft geen Aeriusberekening te worden uitgevoerd.

Soortbescherming

Flora
Geen overtreding wet natuurbescherming.

Vleermuizen
Geen overtreding wet natuurbescherming.

Zoogdieren
Geen overtreding wet natuurbescherming.

Vogels
Geen overtreding wet natuurbescherming.

Houtopstanden
Er worden geen bomen gekapt, zoals bedoeld in het onderdeel houtopstanden binnen de wet Natuurbescherming.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Met de voorgenomen ontwikkelingen aan Rijkerswoerdsestraat 15, Arnhemheeft dhr. ing. M.J.M. (Maurice) Geerdink aan *Inventarium flora en fauna* gevraagd een QuickScan Wet Natuurbescherming uit te voeren t.b.v. het vergunning traject en inzicht te verschaffen of de geplande uit te voeren werkzaamheden conflicteren met de Wet Natuurbescherming. Voorliggend rapport geeft inzicht in het wettelijk kader, de gebruikte methodiek en de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

3.2 Planlocatie

Het projectgebied betreft een loods op het terrein van de woning aan de Rijkerswoerdsestraat 15, Arnhem.

Het terrein is verhard en de loods is opgetrokken uit damwandpanelen met het onderste deel enkelsteens metselwerk. E.e.a. is afgescheiden door raampartijen. De loods heeft een plat dak en is in goede staat. Er zijn geen holten, kieren, (open) stootvoegen. Er zijn diverse roldeuren om vrachtwagens de gelegenheid te geven te laden en lossen.

3.3 Ontwikkelingen en effecten

Initiatiefnemer is voornemens twee woningen te bouwen op het perceel. De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

De ingreep bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Slopen loods
- Afvoeren sloopmateriaal
- Afgraven terrein.
- Het bebouwen van de planlocatie met de inrichting welke bij woningbouw verwacht kan worden.
- Aanleg tuin/bestrating naar nieuwe situatie.

Op het erf aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem zijn de bedrijfsactiviteiten beëindigd. Nu het erf, bestaande uit een bedrijfshal van ruim 600m² en circa 1400m² erfverharding, niet meer in gebruik is, wil de familie Hermsen (initiatiefnemer) het erf in ontwikkeling brengen. In het initiatief wordt ten doel gesteld de bestaande bedrijfshal te slopen en daarvoor in de plaats twee woningen te realiseren onder één kap. Daarbij wordt er beoogt het (half)verharde oppervlak van bestrating tot het minimaal benodigde terug te brengen.

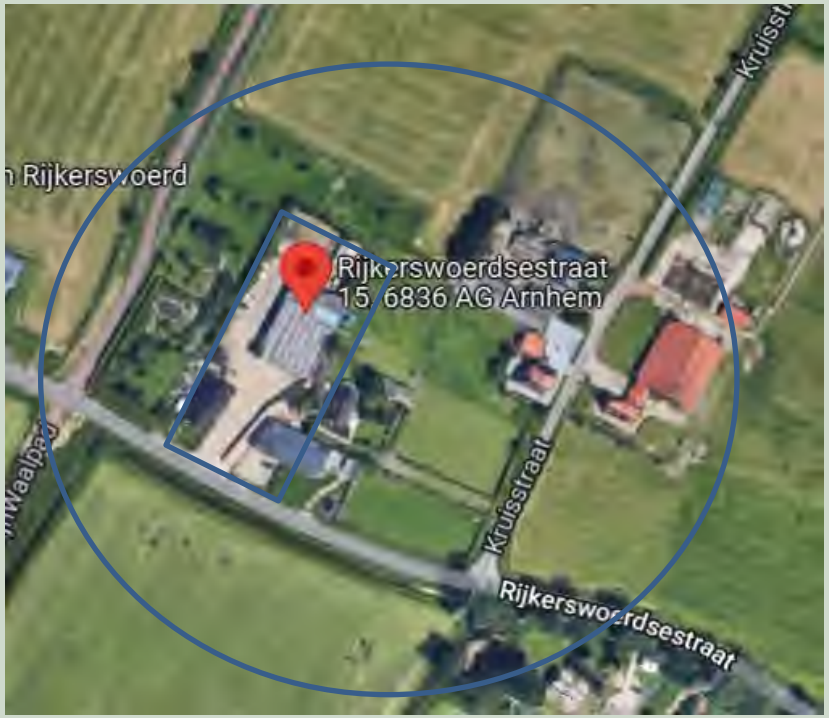

Planlocatie en onderzoeksgebied

4. Kader en methode

4.1 Wettelijk kader

Voor het uitvoeren van ruimtelijke ontwikkelingen is o.a. Wet Natuurbescherming van kracht. Deze wetgeving vervangt de Flora- en faunawet, boswet en natuurbeschermingswet welke van kracht waren voor 1 januari 2017. In deze wet is de bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden geregeld. In de toekomst zal deze wet worden opgenomen in de omgevingswet. Dit onderzoek beperkt zich tot de gebiedsbescherming en de soortenbescherming.

In deze Quickscan worden de verschillende onderdelen van de wet Natuurbescherming getoetst. Omdat een veldbezoek en bureau-onderzoek geen zekerheid geeft of de wet Natuurbescherming wordt overtreden, wordt de potentie van het object ingeschat voor wat betreft beschermde soorten. Indien het object potentie heeft, zal een aanvullend onderzoek vast moeten stellen of uit moeten sluiten of er beschermde soorten gebruik maken van de opstallen. Potentie-inschatting vindt plaats op basis van habitatkenmerken, habitatseisen en ervaring van de ecoloog.

Een goed voorbeeld is de kans op het waarnemen van vleermuizen tijdens het veldbezoek. De trefkans is nagenoeg nihil bij een dagbezoek. Indien een object (gebouw of boom) potentie heeft, door bijvoorbeeld open stootvoegen, dan zal een nader onderzoek uit moeten wijzen of de beschermde soorten ook daadwerkelijk gebruik maakt van heb object. En zo ja, welke functie heeft het object.

Voor diverse soorten zijn er vastgestelde protocollen waarin de optimale onderzoeksperioden, weersomstandigheden en onderzoeksinspanning staan omschreven. Het bevoegd gezag toetst of de onderzoeken op de correcte wijze zijn uitgevoerd.

Vanuit de Provincie of omgevingsdiensten zijn er toezichthouders die ten alle tijden kunnen vragen naar de rapporten van de uitgevoerde onderzoeken. Tevens zijn zij bevoegd om op basis van eigen bevindingen het werk stil te leggen en/of een dwangsom op te leggen indien er gehandeld wordt in strijd met de wet Natuurbescherming.

Tabel 1

Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura2000- gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn gebieden). Voor Natura2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en/ of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura2000- gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten.
De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en de overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).

Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus. Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Vervolg tabel 1

Wet natuurbescherming

Bescherming houtopstanden

Een houtopstand beslaat een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een beplanting van twintig bomen of meer in een rij, gerekend over het totaal aantal rijen.

Buiten de bescherming houtopstanden (artikel 4.2) vallen de

- Houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden,
- Houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden,
- Naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed,
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en beplantingen langs landbouwgronden (enkele rij)
- Het dunnen van een houtopstand, populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
    - minimaal eens per tien jaar worden geoogst,
    - bestaan uit ten minste tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter,
    - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Tabel 2

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantings-plaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidings- gebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidings- gebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

4.2 Onderzoeksmethode

De volgende methoden zijn bij het onderzoek gebruikt:

1. Door middel van bureauonderzoek is onderzocht welke beschermde flora en fauna in de omgeving van het plangebied recentelijk zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Op basis van het onderzoek in verspreidingsatlassen en overige beschikbare natuurinformatie is een inschatting gemaakt welke soorten er redelijkerwijs zijn te verwachten in het plangebied.

2. Op 11 mei 2022 is het plangebied aan de Rijkerswoerdsestraat te Arnhem door dhr. P. Wiegel bezocht. Daarbij werden de, in het plangebied aanwezige, natuurwaarden geïnventariseerd en beoordeeld. Tijdens dit veldbezoek was het licht bewolkt weer en ongeveer 5 graden Celsius en weinig wind. Er is gekeken naar mogelijke groeiplaatsen dan wel vaste rust- en verblijfplaatsen van de beschermde flora- en fauna. Dit is uitgewerkt in het hoofdstuk soortbescherming.

3. Er is een visuele inspectie uitgevoerd op aanwezigheid van kieren, holten en spleten (voor zover aanwezig).

4. De controle is te voet uitgevoerd en waar mogelijk zijn eventuele toegankelijke holtes en spleten verkennend geïnspecteerd (met zaklamp en/of endoscoop).

5. Bewijslast is verzameld met fotomateriaal.

6. De ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) werd opgezocht. Dit is uitgewerkt in het hoofdstuk gebiedsbescherming.

7. In samenspraak met de opdrachtgever is de ingreep in kaart gebracht.

8. Door middel van een nauwkeurige analyse van deze data en waarnemingen is:
   a. bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor een aanvullend onderzoek noodzakelijk is,
   b. een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies,
   c. bepaald of de bescherming van houtopstanden aan de orde is.

9. Er is gebruik gemaakt van de volgende hulpmiddelen:
   a. Verrekijker
   b. Zaklamp
   c. UV-lamp
   d. Endoscoop
   e. Ladder
   f. Fotocamera

10. De opgestelde rapportage is gecontroleerd en beoordeeld door een tweede lezer.

4.3 Toepasbaarheid

Deze QuickScan is gericht op de mogelijke overtreding van de wet natuurbescherming, niet aan andere (natuur)wetgeving. De resultaten van het onderzoek zijn 3 jaar geldig. Dit onderzoek kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen dat natuuronderzoek is verricht. Deze rapportage kan dan ook ingediend worden aan belanghebbende partijen zoals gemeente en provincie.

Op basis van in de deze rapportage opgenomen projectgegevens (zie hoofdstuk 3; januari 2022) is dit onderzoek uitgevoerd en een inschatting gemaakt van de effecten hiervan op de beschermde soorten en gebieden. Latere wijzigingen van het project kunnen invloed hebben op deze effecten en zijn dus niet opgenomen in deze rapportage. Er zal dan een nieuwe beoordeling plaats moeten vinden.

Deze verstrekte natuurinformatie is ten behoeve van de initiatief- en ontwerpfase van de planontwikkeling. Om in de uitvoerings- en beheerfase overtreding van de wet natuurbescherming te voorkomen, wordt – indien nodig- in deze rapportage aangegeven wanneer het noodzakelijk is om te werken volgens één van de volgende standaarden:

- Algemeen zorgvuldig handelen
- Gedragscode ruimtelijke ontwikkeling
- Ecologisch werkprotocol
- Ontheffing/vrijstelling wet natuurbescherming

5. Gebiedsbescherming

5.1 Natura2000

Beschermde gebieden

In Europa is een netwerk van beschermde gebieden opgezet. Dit zijn de zogenoemde Natura 2000-gebieden. Deze gebieden zijn in de Wet natuurbescherming strikt beschermd. Volgens de Wet natuurbescherming is het volgens artikel 2.7 lid 2 verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Dit geldt ook voor projecten die fysiek buiten het Natura 2000-gebied gelegen zijn maar wel een effect kunnen hebben op het gebied (externe werking).

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland of Groene Ontwikkelingszone.

Binnen een straal van 4 km rondom het projectgebied bevindt zich het Natura 2000-gebied Rijntakken die vallen onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn en habitatrichtlijn.

Het Natura 2000-gebied Rijntakken omvat 4 deelgebieden:

Uiterwaarden IJssel

Uiterwaarden Neder-Rijn

Gelderse Poort

Waal

Het deelgebied Uiterwaarden Waal omvatten het winterbed van de Waal en daarmee alle uiterwaardgebieden aan de noord- en de zuidoever van de Waal van Nijmegen tot aan Zaltbommel. De rivier vormt een dynamisch systeem, een samenspel tussen natuurlijke processen en menselijk ingrijpen. De Waal moet in perioden met hoge rivierafvoer twee derde van de Rijnafvoer voor haar rekening nemen en is daarmee de grootste vrij-afstromende Rijntak. Het is ook de meest dynamische riviertak van het Rijnsysteem. In perioden met hoog water vindt erosie en sedimentatie plaats en 'vormt' de rivier het landschap. Het rivierenlandschap bestaat uit een breed, voornamelijk laaggelegen, hoogdynamisch winterbed. De reliëfrijke uiterwaarden bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, bosjes, bomenrijen, moerasgebiedjes en geïsoleerde oude riviertakken (strangen en geulen). Veel uiterwaarden zijn vergraven voor zand en/of kleiwinning. In het westelijk deel van het gebied liggen de Rijswaard en de Kil van Hurwenen met oude riviermeanders, aangrenzende oeverlanden en stroomruggen. Daarnaast

liggen er enkele grote plassen, die ontstaan zijn door zand- en kleiwinning. Deze uiterwaarden bevatten soortenrijke glanshaverhooilanden, stroomdalgraslanden en open water, waar deels verlanding plaatsvindt.

Effecten op deze gebieden zijn uitgesloten op basis van de lokale aard van de werkzaamheden. De werkzaamheden hebben enkel betrekking op de tuin zoals weergegeven in figuur 1. Uitstraling van effecten is beperkt en is overspant niet deze 4 km door de tussenliggende wegen en andere bebouwing.

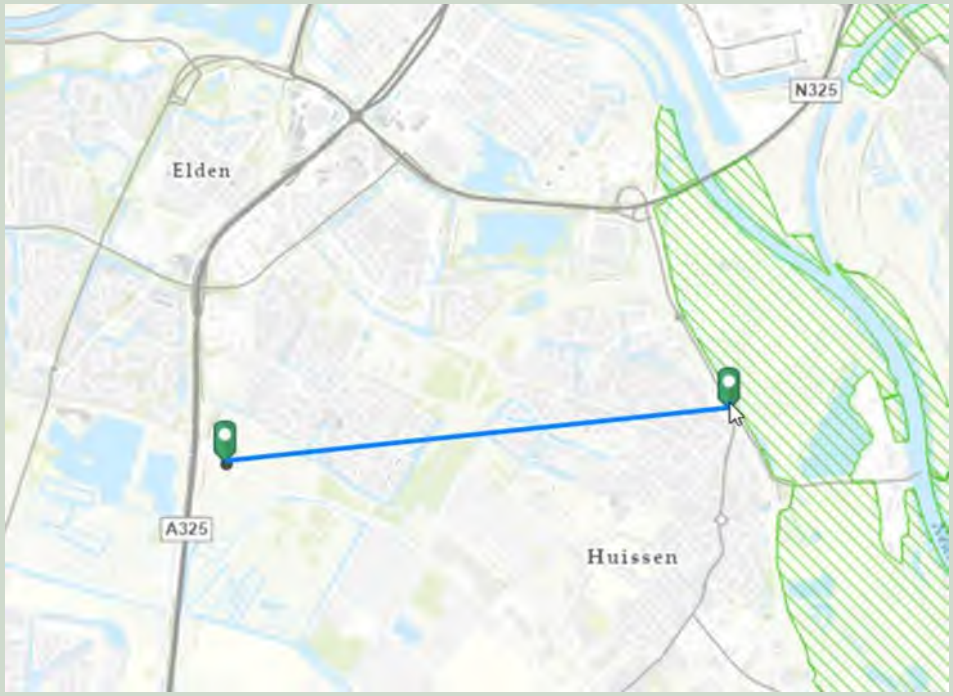

Afstand tot N2000 is 4 kilometer

Conclusie N2000

Gezien de aard van de werkzaamheden, de projectlocatie en de (effect)afstanden tot de Natura2000 gebieden wordt geen verstoring of negatieve effecten verwacht op genoemde gebieden. Een voortoets N2000 met betrekking tot de genoemde gebieden is niet noodzakelijk en wordt niet geadviseerd. De algehele conclusie is dat het projectgebied buiten de beschermde N2000 gebieden liggen.

5.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Overzijde plangebied betreft Natuurnetwerk Gelderland

Conclusie NNN

Aangezien het plangebied is gelegen buiten (20 mtr) het NNN van Gelderland (figuur 3) en het NNN in Gelderland geen externe werking kent, is nadere toetsing niet aan de orde.

5.3 Groene ontwikkelingszone

De planlocatie is gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone volgens de Omgevingsverordening Gelderland (versie februari 2022).

Deze zones zijn aangewezen met als doel om hier de natuur- en landschapskwaliteit te versterken. Op 15 december 2021 stelden Provinciale Staten een wijziging van de omgevingsverordening vast met daarin vernieuwde regels voor de Groene ontwikkelingszone (GO). Bij een ontwikkeling of activiteit in de GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen.

De versterkingsopgave en versterkingsmaatregelen voor een nieuwe activiteit of ontwikkeling in de Groene ontwikkelingszone zijn van toepassing op een bestemmingsplan dat of **een omgevingsvergunning** die na de datum van inwerkingtreding van deze regels wordt vastgesteld, tenzij het ontwerpbestemmingsplan of -vergunning voor de datum van inwerkingtreding van deze regels ter inzage is gelegd en op dat ontwerp door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.

Bovenstaande is een citaat uit het besluit van Gedeputeerde Staten Gelderland betreffende regels versterking Groene Ontwikkelingszone (getekend 17-11-2021)

Omgevingsverordening Gelderland (letterlijke tekst)

'2.7.2 Beschermingsregime Groene Ontwikkelingszone (GO)

artikel 2.7.2.1 Beschermingsregime GO

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO) worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, tenzij:

- *geen reële alternatieven aanwezig zijn;*
- *sprake is van redenen van groot openbaar belang;*
- *de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en*
- *de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 2.7.1.1, derde tot en met zesde lid, en 2.7.1.3.*

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, mits:

- *in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt; en*

- *deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan." (Einde citaat Omgevingsvergunning)*

Voor deze locatie wordt het bestemmingsplan herzien. De bestemming 'Bedrijf' verdwijnt en daarvoor in de plaats krijgen de gronden een woonbestemming en mogen er twee woningen worden gebouwd.

De vastgestelde regels stellen er een versterkingsopgave ligt bij de geplande ontwikkeling vanwege de **nieuwe omgevingsvergunning** na de datum van vaststelling van de regels.

De ontwikkelingsdoelen natuur en landschap (groene ontwikkelingszone) zijn als volgt opgesteld:

• ontwikkeling ecologische verbinding Overbetuwe - KAN: parkachtige structuren met water en moeraszones

• vermindering barrièrewerking A325, A15, A50, N836, N837 en Betuwelijn

• ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden

• ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen

• ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen

Bij deze kleinschalige ontwikkeling kan de herinrichting van het terrein voorzien worden van ruigteranden, singels en schraallandjes om een bijdrage te leveren aan versterking van het landschap en haar ontwikkeldoelen. Deze adviezen zijn overgebracht aan de opdrachtgever. (zie bijlage)

planlocatie gelegen in GO

ALGEMEEN		58
		Overbetuwe
		• variabel, agrarisch cultuurlandschap met snelle stedelijke ontwikkelingen en glastuinbouw • ecologische verbindingszone KAN, tevens Park Lingezegen; groenelementen binnen Park Lingezegen en bij Schuylgraaf vormen samen een groene verbinding tussen Veluwe, Nijmeegse stuwwal en Gelderse Poort en vormen de hoofdstructuur van de natuurkwaliteit in het gebied • cultuurhistorische waarden van de Limes, o.a. bij Elst • A-locatie bos Oosterhoutse bos: droog eiken-iepenbos op oude standplaats • A-locatie bos Kasteel Loenen: droog eiken-iepenbos met in het noordwesten een deel rijk elzenrijk eiken-iepenbos • plaatselijk kleinschalige landschappen (bijv. Ressen, Eimeren) met voegers/ stranden en stroomruggen, ook enkele landgoederen: Oosterhout, Loenen en Kasteel Doornenburg • leefgebied das • leefgebied kamsalamander • zeer rijk tarfgebied steenuil • cultuurhistorische waarden van de stroomruggen en landgoederen: oude kavelpatronen (Slijk-Ewijk) doorbraakkolken, waterstaatswerken (o.a. zegen en weteringen, Linge) • abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, waterreservoir • ecosysteemdiensten: recreatie, waterwinning
		+: Dijkdoorbraak bij Angeren; Stroomrug Flieren; Rijkerswoerd; Dijkdoorbraak bij Elden; Komgebied 't Vlot
		+
		-
		-
ONTWIKKELINGSDOELEN		• ontwikkeling ecologische verbinding Overbetuwe - KAN: parkachtige structuren met water en moeraszones • vermindering barrièrewerking A325, A15, A50, N836, N837 Betuwelijn • ontwikkeling oude landgoedbossen, bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen • ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen
		• ontwikkeling ecologische verbinding Overbetuwe - KAN: parkachtige structuren met water en moeraszones • vermindering barrièrewerking A325, A15, A50, N836, N837 en Betuwelijn • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen • ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen
		29. Overbetuwe - KAN (Gelderse Poort - Neder Rijn - Veluwe): (vogel)vlinder, rietzanger

Stikstofdepositie

Door de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof kan er geen beroep gedaan worden op de oude regeling PAS.

Citaat uit de kamerbrief van 11 juni 2019: *'Het is duidelijk dat het PAS niet meer gebruikt kan worden als passende beoordeling voor toestemmingsverlening. Dat wil niet zeggen dat alle vergunningverlening daarmee helemaal stil komt te liggen. Met een individuele passende beoordeling die voldoet aan de randvoorwaarden die de Afdeling schetst is dit wel mogelijk.*

Als gevolg van de uitspraak geldt als voorwaarde bij toestemmingsverlening dat zodanige maatregelen moeten worden getroffen dat verzekerd is dat de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden niet toeneemt. Dat kan door maatregelen verbonden aan de activiteit zelf (intern salderen), of – onder strikte voorwaarden – door saldering met de effecten van beëindiging of beperking van andere activiteiten (extern salderen). Individuele toestemmingsverlening is ook mogelijk op basis van een andere ecologische onderbouwing waaruit blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het betreffende Natura 2000-gebied niet worden aangetast, ondanks een toename van stikstofdepositie van het betreffende project. Het is aan het betreffende bevoegde gezag om hierover te oordelen. Hierbij is aandacht voor een eenduidige handelwijze tussen de bevoegde gezagen.

Wanneer uit een individuele passende beoordeling niet de vereiste zekerheid kan worden verkregen dat er geen sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, zal alleen toestemming kunnen worden verleend aan de hand van de ADC-toets. Een toestemming op basis van de ADC-toets kan alleen worden verleend indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden: er zijn geen alternatieve oplossingen (A), het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang (met inbegrip van redenen van sociale of economische aard) (D), en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura-2000 bewaard blijft (C). Het resultaat van de compensatie moet in beginsel bereikt zijn op het moment waarop het betrokken gebied schade van het project ondervindt.' (einde citaat)

Op 18 juni 2021 is het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering in het Staatsblad gepubliceerd. Dit besluit en de al eerder gepubliceerde Wet stikstofreductie en natuurverbetering zijn ingegaan in op 1 juli 2021. Daarmee is ook de bouwvrijstelling ingegaan op 1 juli. Het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering werkt de stikstofwet verder uit, waaronder de bouwvrijstelling. De bouwvrijstelling faciliteert de aanleg of bouw van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw en de sloop van bouwwerken. Gelijktijdig reserveert het kabinet in de periode 2021-2030 500 miljoen euro voor stikstofreductie in de bouw en 500 miljoen euro voor aanvullende

maatregelen binnen of buiten de bouw. Het Rijk maakt afspraken met de bouwsector over deze reductie en bijbehorende maatregelen, gericht op emissiearme werk- en voertuigen. De maatregelen worden onderdeel van de structurele aanpak stikstof. Het kabinet benadrukt dat de (stikstof)effecten van de bouwvrijstelling periodiek worden gemonitord, zodat tijdig kan worden bijgestuurd indien nodig.

Advies / conclusie

Negatieve effecten in het kader van stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden worden niet verwacht vanwege de kleinschalige aard van de planontwikkeling alsmede de afstand tot beschermde natuur.

AERIUS berekent de stikstofdepositie als gevolg van projecten en plannen op Natura 2000-gebieden. U kunt in AERIUS alle bronnen die stikstof uitstoten invoeren. De bekendste bronnen zijn verkeer, veehouderijen en industrie.

6. Soortbescherming

De wet natuurbescherming kent twee vormen van soortbescherming voor ruimtelijke ontwikkeling gekoppeld aan de juridische status van de soorten:

- Algemene zorgplicht
- Zorgvuldig handelen

Algemene zorgplicht

Heb respect voor alle wilde flora en fauna en tracht het doden, verontrusten en beschadigen van aanwezige soorten te voorkomen of, indien voorkomen in redelijkheid niet mogelijk is, dit zo veel mogelijk te beperken.

Zorgvuldig handelen

Deze vorm van soortbescherming is gekoppeld aan soorten met een juridisch beschermde status. Er dient invulling te worden gegeven aan zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van werken die vallen onder ruimtelijke ontwikkeling.

Wet Natuurbescherming

Zorgvuldig handelen betreft:

1. Voorkomen dat schade optreedt aan beschermde planten en dieren (bijvoorbeeld andere projectlocatie kiezen).
2. Beperken van schade aan beschermde planten en dieren (bijvoorbeeld beschermingszone hanteren rondom een bewoond vogelnest of verplaatsen beschermde planten).
3. Ongedaan maken van schade aan beschermde planten en dieren:

Preventief: alternatieve verblijfplaats (mitigerende maatregelen) realiseren voordat het werk uitgevoerd wordt (bijvoorbeeld aanleg van een poel voor de gewone pad).

Achteraf: opgelegd door het bevoegd gezag indien onzorgvuldig is gehandeld.

6.1 Flora

Toetsing aan gebiedsbescherming vindt uitsluitend plaats indien beschermde gebieden in het geding zijn, terwijl toetsing aan de soortbescherming altijd vereist is, zowel binnen als buiten beschermde gebieden.

Diverse databronnen zijn benaderd om te komen tot de volgende conclusies: waaronder de NDFF

Bevinding veldbezoek

Het terrein is nauwkeurig onderzocht op inheemse en uitheemse beschermde vegetatie. Er zijn geen (groeiplaatsen van) beschermde soorten aangetroffen. Mede omdat dit een (half) verhard terrein betreft. Ook de geraadpleegde databanken geven geen aanwijzingen naar beschermde soorten op de projectlocatie.

6.2 Fauna

Vogels

Op de planlocatie is bebouwing aanwezig. De feitelijke planlocatie dient niet als (beschermd) weidevogelgebied. De ontwikkeling vindt plaats nabij de bebouwing. Het heeft de voorkeur om buiten het broedseizoen de bouw te realiseren omdat er een kans bestaat dat de huismus onder de dakpannen van de nabijgelegen woning hun nestplaats hebben. Derhalve zullen er geen nesten verloren gaan. Ook de beukenhaag en conifeer, en hedera die als erfafscheiding dient, is ten tijde van het veldbezoek vrij van (jaarrond beschermde) nesten.

Woning blijft intact alsmede habitat voor huismus

Jaarrond beschermde nesten

In onderstaande tabel zijn op genomen welke nesten door de wetgever jaarrond beschermd zijn. Geen van deze nesten zijn waargenomen.

Nederlandse naam	Bescherming	Nederlandse naam	Bescherming	Nederlandse naam	Bescherming
steenuil	Categorie 1	blauwe reiger	Categorie 5	kleine vliegenvanger	Categorie 5
gierzwaluw	Categorie 2	boerenzwaluw	Categorie 5	koolmees	Categorie 5
huismus	Categorie 2	bonte vliegenvanger	Categorie 5	Kortsnavelb'mkruiper	Categorie 5
roek	Categorie 2	Boomklever	Categorie 5	oeverzwaluw	Categorie 5
grote gele kwikstaart	Categorie 3	boomkruiper	Categorie 5	pimpelmees	Categorie 5
kerkuil	Categorie 3	Bosuil	Categorie 5	raaf	Categorie 5
oehoe	Categorie 3	Brilduiker	Categorie 5	ruigpootuil	Categorie 5
ooievaar	Categorie 3	Draaihals	Categorie 5	spreeuw	Categorie 5
slechtvalk	Categorie 3	eidereend	Categorie 5	tapuit	Categorie 5
boomvalk	Categorie 4	Ekster	Categorie 5	torenvalk	Categorie 5
Buizerd	Categorie 4	gekraagde roodstaart	Categorie 5	zeearend	Categorie 5
Havik	Categorie 4	glanskop	Categorie 5	zwarte kraai	Categorie 5
Ransuil	Categorie 4	grauwe vliegenvanger	Categorie 5	zwarte mees	Categorie 5
Sperwer	Categorie 4	groene specht	Categorie 5	zwarte roodstaart	Categorie 5
wespendief	Categorie 4	ijsvogel	Categorie 5	zwarte specht	Categorie 5
zwarte wouw	Categorie 4	kleine bonte specht	Categorie 5		

Het habitat is geschikt voor de huismus door de aanwezigheid van (groenblijvende) struiken, straatgras, zandbaden, pannendak in en rond de tuin van de woning. Water is nabij plangebied aanwezig. Een nader onderzoek naar huismus is niet nodig omdat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast en er gaan geen rust- en verblijfplaatsen verloren. De woning blijft intact en de te slopen loods heeft geen functie of potentie voor de huismus. Artikel 3.1 van de wet Natuurbescherming wordt niet overtreden betreffende de huismus.

Op de planlocatie zijn geen nesten dan wel horsten waargenomen. Er zullen dus verder geen vaste rust- of verblijfplaatsen verloren gaan ten aanzien van de soortgroep vogels. Ook is het uitgesloten dat de ingreep directe sterfte van vogels met zich meebrengt. Het plangebied heeft tevens geen ecologische waarde voor de vogelsoorten die (volgens de effectenindicator soorten) in het nabijgelegen N2000-gebied voorkomen.
Er geen sporen aangetroffen van uilen of roofvogels die duiden op het gebruik van de loods als verblijfplaatsen en het omliggende terrein als foerageergebied (o.a. braakballen, prooiresten, geplukte vogels, zitplaatsen met uitwerpselen/krijtsporen).

Van de vogels uit categorie 5 (zie tabel 3) kunnen in de omgeving worden verwacht: vink (Fringillidae), pimpelmees (Cyanistes caeruleus), koolmees (Parus major), ekster (Pica pica) kokmeeuw (Chroicocephalus ridibundus), en spreeuw (Sturnus vulgaris). Hiernaast kunnen binnen het plangebied zangvogels aanwezig zijn die in tuinen en landelijk en stedelijk gebied broeden zoals de merel (Turdus merula), heggenmus (Prunella modularis) en winterkoning (Troglodytes troglodytes) en overige vogels die broeden in gebouwen onder bijvoorbeeld dakpannen, zoals de kauw (Coloeus monedula).

Het voorkomen van vogels zoals genoemd in de verdragen van Bonn en Bern kan niet worden uitgesloten. Deze soorten vallen zowel onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn als het beschermingsregime Habitatrichtlijn. Voor deze soorten geldt dat ze niet opzettelijk mogen worden verstoord, ongeacht hun staat van instandhouding.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

Ten aanzien van vogels geldt: zorgvuldig handelen.

Vleermuizen

Het leefgebied van beschermde vleermuizen (artikel 3.5 Habitatrichtlijn bijlage IV) bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. In onderstaande tabel worden deze onderdelen nader toegelicht.

Zoals reeds eerder is beschreven heeft de te slopen loods geen spleten, kieren of holten waardoor het object potentie heeft om te dienen als verblijfplaats. Het gladde oppervlak maakt ook aanklampen onmogelijk voor de vleermuis. Verstoring, vernieling of directe sterfte van vleermuizen of verblijfplaatsen is hierdoor uitgesloten.

Verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen kunnen dus worden uitgesloten. Bomen met loshangend schors zijn op de planlocatie niet aanwezig, dus boombewonende soorten ondervinden geen blijvende hinder van de planontwikkeling.

Schade op onmisbare vliegroutes en foerageergebieden, verblijfplaatsen van vleermuizen is niet te verwachten omdat er geen lijnelementen verloren gaan. Het foerageergebied blijft intact. Een nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

Het biotoop en habitat laat zich het beste omschrijven als stedelijke omgeving met een landelijk karakter.

Vleermuizen

Verblijfplaats
Een object (gebouw, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters, met enige regelmaat). Zomerverblijfplaats: Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is.

Kraamverblijfplaats
Een verblijfplaats van een kraamgroep met vrouwtjes met jongen.

Paar(verblijf)plaats
Een verblijfplaats of de omgeving daarvan, waar ten minste een baltsend mannetje of meerdere vleermuizen overdag verblijven en paren of komen zwermen. Welk gedrag is waar te nemen, is afhankelijk van de soort. Te herkennen aan zwermgedrag en/of baltsroepen. (Zwermen bij het invliegen komt bij meer verblijfsfuncties voor.)

Winterverblijfplaats
Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hybernation) gaan. Het betreft bij soorten die jaarrond in hun leefgebied blijven nogal eens een voormalige paarplaats of een andere verblijfplaats. Er zijn bij soorten als gewone dwergvleermuis massa winterverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen voor kleinere groepen te onderscheiden.

Vliegroute
Een vaste route van een vleermuis of een groep van vleermuizen vanaf een verblijfplaats naar een foerageergebied of tussen verblijfplaatsen visa versa.

Migratieroute
Een vaste route van zomerleefgebied naar winterverblijfplaats of winterleefgebied en visa versa.

Foerageergebied
Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert.

Overige zoogdieren

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn aangetroffen.

Bever en otter

In het plangebied zijn geen sporen van de otter (Lutra lutra) of bever (Castor fiber) aangetroffen. Het voorkomen van beide soorten kan hiermee redelijkerwijs worden uitgesloten. In de diverse databases zijn geen verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied. Vanwege het karakter (ontbrekken van dekking en rillen) van het plangebied is het habitat voor deze soort ongeschikt.

Hamster, hazelmuis en noordse woelmuis

Het verspreidingsgebied van de hamster (Cricetus cricetus) en hazelmuis (Muscardinus avellanarius) is beperkt tot Zuid-Limburg. Voor de noordse woelmuis (Microtus oeconomus) geldt dat deze soort een zeer natte, kruidenrijke vegetatie behoeft en dat de verspreiding zich beperkt tot de lage, natte delen van Nederland. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen van de genoemde soorten voorkomen. In de diverse databases zijn geen verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Slaapmuizen

Het verspreidingsgebied van de eikelmuis (Eliomys quercinus) beperkt zich tot specifieke gebieden in Zuid-Limburg. De soort kan voor het plangebied worden uitgesloten. In de diverse databases zijn geen verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Ware muizen

Het verspreidingsgebied van de grote bosmuis (Apodemus flavicollis) beperkt zich tot de oostgrens van Nederland en ligt ver buiten het plangebied. In de diverse databases zijn geen verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied. Voor de overige ware muizen geldt dat zij door de provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Spitsmuizen

Het verspreidingsgebied van de veldspitsmuis (Crocidura leucodon) betreft Twente en Zeeuws-Vlaanderen en ligt derhalve buiten het plangebied. De waterspitsmuis (Neomys fodiens) is gebonden aan schone wateren met een rijke oevervegetatie. Derhalve kan worden gesteld dat beide soorten niet in het plangebied voorkomen. Voor de overige spitsmuizen geldt dat zij door de provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. In de diverse databases zijn geen verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Woelmuizen

De verspreiding van de molmuis (Arvicola scherman) is beperkt tot Limburg. Sporen zijn van deze soort niet aangetroffen. De planlocatie leent zich dan ook niet voor deze soort. De overige onder dit beschermingsregime vallende woelmuizen zijn door de provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. In de diverse databases zijn geen verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek werden geen nesten van de eekhoorn (Sciurus vulgaris) of knaagsporen aangetroffen. De bomen nabij het plangebied zijn onderzocht. Het plangebied vertoont geen essentiële functie voor de eekhoorn. In de diverse databases zijn wel verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Haasachtigen, egel en vos

Deze soorten zijn door de provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Marterachtigen

Op het perceel zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Hier zijn geen verblijfsplaatsen (poep)sporen of prooiresten aangetroffen.

De marterachtigen hebben dan ook geen essentieel foerageergebied of rustplaats in of nabij het plangebied. Mogelijk dat marterachtigen (steenmarter) het weiland doorkruisen naar rust- en voedselplaatsen. Er zijn geen sporen aangetroffen en de kleinschaligheid van de bebouwing zal hooguit tijdelijke hinder in de bouwfase met zich mee brengen. Verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

De bunzing (Mustela putorius), hermelijn (Mustela erminea) en wezel (Mustela nivalis) zijn niet te verwachten op de planlocatie. In de diverse databases zijn wel verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Overige zoogdieren

De in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten (de wilde kat (Felis silvestris) en lynx (Lynx lynx) en de in Nederland gevestigde wolf (Canis lupus)) ofwel in het bos of open veld levende grote hoefdieren. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen overige zoogdieren voorkomen. In de diverse databases zijn wel verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied (het ree: capreolus capreolus).

Reptielen en amfibieën en vissen

Het plangebied ligt binnen het bereik van beschermde reptielen en amfibieën vanwege de beekloop als de poel. De kleine watersalamander (Lissotriton vulgaris), gewone pad (Bufo bufo), bruine kikker (Rana temporaria), bastaardkikker (Pelophylax esculentus) en meerkikker (Pelophylax ridibundus) zijn door de provincies voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. De effectafstanden en invloeden van

genoemde soorten zijn dus irrelevant. De ingreep heeft geen invloed op het habitat van deze soorten. De beschermde vissen zijn rivieroptrekkende zoutwater soorten die niet of nauwelijks in Nederland worden aangetroffen. De beekdonderpad (Cottus rhenanus), beekprik (Lampetra planeri), elrits (Phoxinus phoxinus) en gestippelde alver (Alburnoides bipunctatus) zijn soorten van schone heldere continu stromende beken en zijn (grotendeels) beperkt tot de provincie Limburg. De beekprik komt ook elders op de hogere zandgronden voor en van de elrits bevindt zich een geïsoleerde populatie op de Veluwe. De kwabaal (Lota lota) is een soort van grote wateren en riviertjes. Dergelijke leefgebieden komen in het plangebied ook niet voor. Derhalve kan worden gesteld dat in het plangebied geen onder dit beschermingsregime voorkomende vissen te verwachten zijn. De ingreep heeft geen invloed op het habitat van deze soorten.

Binnen een straal van 2 km is geen aanwezigheid bekend van de amfibieënsoorten zoals: bastaardkikker, gewone pad en rugstreeppad (NDFF 2011-2021). Voor de rugstreeppad geldt dat de soort beschermd is onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie vanwege de aanwezigheid van water, sloten en poelen.. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie Wet natuurbescherming). Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFF 2011-2021). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers.

Vlinders en libellen

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor onder dit beschermingsregime vallende libellen en dagvlinders. Het voorkomen van deze libellen en vlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten. In de diverse databases zijn wel verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Overige ongewervelden

Het oeveraas (Palingenia longicauda), de juchtleerkever (Osmoderma eremita) en Bataafse stroommossel (Unio crassus) zijn uit Nederland verdwenen. Van de vermiljoenkever (Cucujus cinnaberinus) is slechts een populatie nabij Maarheeze (Noord-Brabant) bekend. Omdat veensloten en vennen met schoon water ontbreken in het plangebied kan het voorkomen van andere overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten. Het plangebied bevindt zich buiten het bekende verspreidingsgebied van de Europese rivierkreeft (Astacus astacus) en het vliegend hert (Lucanus cervus). In de diverse databases zijn geen verspreidingsgegevens bekend nabij het plangebied.

Conlusie soortbescherming:

De wet natuurbescherming wordt door de geplande ingreep niet overtreden.

6.3 Bescherming houtopstanden

Op de planlocatie worden geen bomen gekapt zoals bedoeld in de wet. Overtreding op dit onderdeel Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Houtopstanden

Hoofdstuk 4 wet natuurbescherming regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend buiten de bebouwde kom, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt meld- (artikel 4.2) en herplantplicht (artikel 4.3). Er geldt een verbod op de kap als het voornemen daartoe niet (maximaal een jaar en minimaal een maand) vooraf is gemeld bij bevoegd gezag. Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Provinciale staten kunnen in de provinciale verordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) gevelde opstand stond.

Deze regel geldt niet voor :

1. Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
2. Houtopstanden op erven of in tuinen;
3. Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
4. Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
5. Kweekgoed;
6. Uit populieren of wilgen bestaande:
   a. Wegbeplantingen;
   b. Beplantingen langs waterwegen, en
   c. Eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
7. Het dunnen van een houtopstand;
8. Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
   a. Ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
   b. Bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
   c. Zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Verantwoording

Literatuur/bronnen

- Omgevingsverordening
- Fauna inventarisatie, Rik Schoon
- 150416_Rapport_Effectafstanden_Natura_2000.pdf

Materiaal

- Camera
- Zaklamp
- Thermometer
- Windmeter
- Verrekijker
- Endoscoop
- Ladder (5 meter)
- Uv lamp

Internet

- www.rvo.nl
- www.bij12.nl
- wwww.verspreidingsatlas.nl
- www.ndff.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
- https://atlasnatuurlijkkapitaal.nl/kaarten
- www.natura2000.nl
- https://www.infomil.nl
- www.gelderland.nl
- www.ravon.nl
- Www.sovon.nl

Vrijgestelde soorten per provincie

Soort ↓ Provincie→	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bastaardkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bosmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bruine kikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bunzing	X	X	X			X		X				X
Dwergmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dwergspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egel	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone pad	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Haas	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
Hermelijn	X	X	X			X		X				X
Huisspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kleine watersalamander	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Konijn	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
Meerkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ondergrondse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Ree	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rosse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Steenmarter	X											(X4)
Tweekleurige bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Veldmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vos	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Wezel	X	X	X			X		X				X
Wild zwijn											X	
Woelrat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hazelworm												(X1)
Levendbarende hagedis												(X2)
Eekhoorn												(X3)

Disclaimer

Deze QuickScan is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven. Niets uit deze QuickScan mag, met uitzondering van de opdrachtgever, worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, kopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van Inventarium, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is. Inventarium is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens verkregen. De opdrachtgever vrijwaart Inventarium voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

© 2022 Inventarium flora en fauna, Elspeet

Bijlage: uitwerking versterkingsopgave

Schraallandjes

Droge schraalgraslanden zijn gevarieerde, grazige begroeiingen op droge plekken in het landschap. Ze zijn soortenrijk dankzij het feit dat de grond tamelijk (maar niet extreem) voedselarm is, met een extensief gebruik of beheer door de mens. Dit laatste leidt ertoe dat vaak overgangen aanwezig zijn naar struweel, wat gunstig is voor de fauna. Andere bodemeigenschappen (zoals de zand- en leemfractie en het kalkgehalte) kunnen regionaal sterk variëren, waardoor de soortensamenstelling zeer wisselend is.

Droge schraalgraslanden zijn lang geleden meestal ontstaan uit droge natuurbossen die werden gekapt, verbrand en beweid. Ze ontstonden in de hogere delen van het land op bodems die van nature tamelijk basenrijk zijn. Vermoedelijk is een deel van de droge schraalgraslanden er door uitputting van de bodem en door natuurlijke uitloging geleidelijk 'doorveranderd' in droge heide. In bijvoorbeeld Zuid-Limburg hebben ze een lange geschiedenis van voornamelijk begrazing. In de lagere delen van het land (rivier- en beekdalen) wordt de vereiste basenrijkdom van de bodem op peil gehouden via periodieke overstroming.

Ruigte

Tot dit beheertype behoren over grote oppervlakte voorkomende ruigtevelden met dominantie of in mozaïek voorkomende ruigtevegetaties, die meestal ontstaan zijn na grootschalige ingrepen, zoals na drooglegging of plotselinge sterke extensievering na een intensief grasland- of akkerbeheer. De successie naar bos kan in deze ruigten lang achterwege blijven. Vaak is er plaatselijk vlier of wilg aanwezig als verspreide struiken of struweel. Deze kunnen echter weer afsterven en weer in ruigte overgaan. Deels kunnen ook meer grazige plekken voorkomen, zeker bij begrazing. In de droge ruigte kan ook riet domineren.

Ruigtevelden kunnen rijk zijn aan insecten en bij een begrazingsbeheer soms ook ruimte bieden aan veel kruiden. Het beheertype ruigteveld is met name van belang voor een aantal vogelsoorten zoals blauwborst, sprinkhaanzanger en soms velduil.

Elzensingels

Elzensingels zijn lijnvormige landschapselementen die bestaan uit een enkele rij zwarte elzen, en vaak langs slootkanten staan. Deze elzensingels komen vooral voor in het laagveen-, zand- of rivierengebied en zijn zeer kenmerkend voor de Friese Wouden en komen in verscheidene andere delen van Nederland voor, zoals het Groninger Westerkwartier, de Gelderse Vallei, Midden-Brabant en de gebieden rond Staphorst en Vriezeveen. Elzensingels zijn van belang voor schuilmogelijkheden voor fauna in het cultuurlandschap.

- Een elzensingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten éénrijig landschapselement dat

grotendeels bestaat uit Zwarte els en als hakhout wordt beheerd.

- Een elzensingel is minimaal 25 meter lang.
- Losse bomenrijen horen niet tot dit beheertype, maar tot het beheertype L01.13 Bomenrij/solitaire boom.
- Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit beheertype.

HERMSEN
Bloemen bv

HERMSEN
Bloemen bv

Memo

Arnhem : 5 september 2023
Onderwerp : Onderbouwing GO-versterkingsmaatregelen Rijkerswoerdsestraat 15
Kenmerk : 78.10.20

Aanleiding

Aan de Rijkerswoerdsestraat 15 worden twee woningen gebouwd op een locatie die nu nog een bedrijfsbestemming heeft. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan opgesteld en ook een plan voor landschappelijke inpassing. Het plan moet worden getoetst aan de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland. De locatie ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone. In artikel 2.52 van de omgevingsverordening is bepaald dat een nieuwe activiteit of ontwikkeling binnen de GO alleen onder voorwaarden is toegestaan. Deze memo bevat de gestelde voorwaarden en een verantwoording dat hieraan voldaan wordt.

Omgevingsverordening

Volgens artikel 2.52 van de Omgevingsverordening wordt een nieuwe ontwikkeling alleen toegelaten als de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, per saldo en naar rato van de ingreep, worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. De provincie heeft rekenmodellen opgesteld om de balans tussen het verlies aan waarden, de impact van de nieuwe functie en de versterking te bepalen.

Tabel 1 Verliesfactor

Er is geen verlies van waarden aangezien het perceel nu een bedrijfsbestemming heeft en geheel is bebouwd en verhard. De landschappelijke inpassingsmaatregelen vinden voor een deel plaats op een agrarisch perceel. Er zijn geen natuurwaarden aanwezig.

Tabel 2 Impactfactor

Het plan omvat de bouw van twee woningen. De woonbestemming omvat 1000 m2. Deze factoren hebben samen een impact van 160 punten. Daar tegenover staat het slopen van een bedrijfsgebouw en het saneren van het bedrijfsterrein. Het weghalen van 2000 m2 bedrijfsbestemming heeft een impactwaarde van -300 punten. Samen heeft het initiatief een totaal aan -140 impactpunten.

Tabel 2 IMPACTFACTOR

categorie	eenheid	basispunten /eenheid	aantal eenheden	toeslagfactoren nieuwe functie op deze locatie	indien van toepassing factor verhogen	open landschap/a ardkundige waarden	indien van toepassing factor verhogen	ligging in EVZ	indien van toepassing factor verhogen	impactpunten basis	impactpunten incl. toeslagen
woningen	wooneenheid	20	2	2	2	2	1	1,25	1	40	80
	m2 woonbestemming / 100	4	10	2	2	2	1	1,25	1	80	80
woonwijk	wooneenheid	25		1	1	1	1	1,25	1	0	0
	ha woonwijk	600		1	1	1	1	1,25	1	0	0
bedrijventerrein - milieucategorie 1 en 2	ha. bedrijventerrein	1500	-0,2	1	1	1	1	1,25	1	-300	-300
milieucategorie 3 en 4	ha. bedrijventerrein	3000		1	1	1	1	1,25	1	0	0
milieucategorie 5 en 6	ha. bedrijventerrein	4500		1	1	1	1	1,25	1	0	0
windturbine	aantal turbines x m wieklengte /50	1250		1	1	1	1	1,25	1	0	0
zonnepark	ha. functioneel zonneveld	400		1,5	1	1,5	1	1,25	1	0	0
wegen <80 km/uur	ha. verharding	2000		1	1	1	1	1,25	1	0	0
middel	ha. verharding	3000		1	1	1	1	1,25	1	0	0
wegen > 100 km/uur	ha. verharding	4000		1	1	1	1	1,25	1	0	0
			IMPACTPUNTEN								-140

opp. (ha) -0,10

Buro SRO Oost BV
Sweerts de Landasstraat 50
6814 DG ARNHEM

026 – 35 23 125
arnhem@buro-sro.nl
www.buro-sro.nl

KvK: 50835645
BTW: NL8229.48.540.B01
IBAN: NL95INGB0005519647

BURO SRO
stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

Tabel 3 Versterkingsmaatregelen

Voor het plan is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om het groene karakter te versterken. Dit bestaat uit 110 m2 houtsingel, 235 m2 struweel en scheerhaag, 425 m2 hoogstamboomgaard in een kruidenrijk grasland van 425 m2. Dit scoort een totaal van 231 versterkingspunten.

Tabel 3. VERSTERKINGSMAATREGELEN

categorie	basis	opp (ha)	factor tijdelijke maatregel	indien van toepassing factor verlagen	factor bijdrage EVZ	indien van toepassing factor verhogen	versterkings-punten basis	versterkings-punten incl. toeslagen
Natuurvriendelijke oever	L01.15	3000	0,7	1	1,25	1	0	0
Poel	L01.01	3000	0,7	1	1,25	1	0	0
Houtwal, houtsingel, elzensingel	L01.02 en L01.03	3000	0,011	0,7	1	1,25	1	33
Struweelhaag of scheerhaag	L01.05 en L01.06	3000	0,0235	0,7	1	1,25	1	70,5
Laan (dubbele bomenrij)	L01.07	3000		0,7	1	1,25	1	0
Rij knotwilgen	L01.08	3000		0,7	1	1,25	1	0
Hoogstamboomgaard	L01.09	2000	0,0425	0,7	1	1,25	1	85
Zoete plas	N04.02	2000		0,7	1	1,25	1	0
Dynamisch moeras	N05.04	2000		0,7	1	1,25	1	0
Nat schraalland / Vochtig hooiland	N10.01 en N10.02	2000		0,7	1	1,25	1	0
Vochtig weidevogelgrasland	N13.01	1000		0,7	1	1,25	1	0
Droge natuurgraslanden	N11.01, N12.02, N12.03	1000		0,7	1	1,25	1	0
Kruiden- en faunarijke akker	N12.05	1000	0,0425	0,7	1	1,25	1	42,5
Ruigteveld of -zoom	N12.06	1000		0,7	1	1,25	1	0
Alle typen natuurlijk bos	N14, N15, N16 en N17	2000		0,7	1	1,25	1	0
Speciale elementen								
Stobbenwallen	hoge toegevoegde waarde over kleine oppervlakten	5000		0,7	1	1,25	1	0
Takkenril/ houtstapel	hoge toegevoegde waarde over kleine oppervlakten	5000		0,7	1	1,25	1	0
Nestkast steen, bos- of kerkuil		10		0,7	1	1,25	1	0
Kleine zoogdiertunnel	das, bever, kleine marters e.a.	100		0,7	1	1,25	1	0
Herpetofaunatunnel	reptielen en amfibieën	300		0,7	1	1,25	1	0
Boombrug	marters, eekhoorn	100		0,7	1	1,25	1	0
'Hop-over'	vleermuizen, vlinders en vogels	100		0,7	1	1,25	1	0
Loopstroken of -richels	bij bestaande brug of duiker, voor zoogdieren	100		0,7	1	1,25	1	0
			VERSTERKINGSPUNTEN				231	opp
VEREISTE VERSTERKING		-140	BALANS				371	0,12

Conclusie

De impact van woningen op de omgeving is kleiner dan die van het bedrijf (-140 punten). In combinatie met de versterkingsmaatregelen die worden genomen (231 punten) komt de balans op +371 punten. Met de te nemen maatregelen wordt bijgedragen aan het ontwikkelingsdoel 'cultuurhistorische patronen en beheersvormen'. Het plan voldoet aan de vereiste versterking van de GO.

De uitvoering en instandhouding van de landschappelijke inpassing is als voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan opgenomen.

Resultaat van de check gedaan op 01-09-2022

Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

VOOR DE ACTIVITEIT DIGITALE WATERTOETS IS OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN NODIG:

1. Korte procedure

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE CHECK

1. Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?
   - nee
2. Is het totale plangebied groter dan 3500 m² ?
   - nee
3. Gaat het plan over activiteiten die kunnen leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater? (Bij twijfel: vink 'ja' aan)
   - nee
4. a_watergangen
   - nee
5. a_watergangen_zone
   - nee
6. b_watergangen_met_zonering
   - nee
7. c_watergang
   - nee
8. buitenbeschermingszone_waterkering
   - nee
9. kern_en_beschermingszone_waterkering
   - nee
10. persleidingen
    - nee
11. rioolgemaal
    - nee

12. rioolwaterzuivering
    - nee
13. Boringsvrije_zone_GLD
    - nee
14. Grondwaterbescherming_GLD
    - nee
15. Koude_Wateropslagvrije_zone
    - nee
16. Waterwingebieden_GLD
    - nee
17. Wegen
    - nee

DETAILS

1. Korte procedure

Wateradvies Gering Waterschapsbelang

Op grond van het Besluit Ruimtelijke Ordening moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de taken en belangen van het waterschap. Uit de ingevoerde gegevens volgt dat er sprake is van een ruimtelijk plan dat een geringe invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. In deze fase van de planvorming (bestemmingsplan) kan volgens het waterschap worden volstaan met dit automatisch gegeneerd wateradvies.

Wat moet ik doen?

Beleid van Waterschap Rivierenland

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 “Koers houden, kansen benutten” bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit, wegen en waterketen. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Klimaatadaptatie

Water en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker in ons veranderende klimaat. Extreme buien worden steeds vaker afgewisseld met perioden van droogte. We blijven ernaar streven om voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar te hebben. Het waterschap heeft samen met de gemeenten de taak om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit kunnen we niet alleen. U kunt een bijdrage leveren door uw plan zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk bijvoorbeeld aan groene daken of natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit van de leefomgeving of de biodiversiteit kan zo worden vergroot. Op de website (https://bouwadaptief.nl/) kunt u zich laten inspireren door klimaatadaptatieve projecten en vindt u een overzicht van mogelijke maatregelen.

Verhard oppervlak Indien u verharding aanbrengt, dient u mogelijk watercompensatie aan te leggen. Voor meer informatie verwijzen we u naar onze website https://www.waterschaprivierenland.nl/waterberging.

Waterkwaliteit Hieronder volgt een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen: • Gebruik geen uitlogende materialen zoals zink of koper. Zo komen deze materialen niet in de sloot terecht. Gebruikt u wel uitlogende materialen, dan mag het dakwater niet rechtstreeks op de sloten worden geloosd. • Bladeren van bladverliezende bomen langs het water komen vaak in het water terecht. Dit kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. U kunt de hoeveelheid bladafval in de watergang beperken door rekening te houden met de plaatsing van bomen. • Neem de ecologische waarde mee in het ontwerp van een

watergang, wadi, etc. Door aandacht te hebben voor de ecologische waarde, vergroot u deze zonder al te veel moeite. "

Waar moet ik op letten?

Achtergrondinformatie

Montferland Milieu

Bodemonderzoek & advies

2022

Verkennend & aanvullend bodemonderzoek

Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem

Normec ISO 9001 ISO 9001

Normec kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB BRL SIKB 2000

MM22095

Montferland Milieu B.V.

27-9-2022

Montferland Milieu B.V.
Zeddamseweg 77
7041 CN ‘s-Heerenberg
Tel: 0314-640414
info@montferlandmilieu.nl
www.montferlandmilieu.nl

TITELBLAD

Projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem
Projectnummer	MM22110
Adres	Rijkerswoerdsestraat 15
Postcode en plaats	6836 AG Arnhem
Gemeente	Arnhem
Aanleiding	Bestemmingsplanwijziging
Versienummer	2
Status	Definitief
Datum	29 augustus 2022
Plaats	‘s-Heerenberg
Opsteller	Montferland Milieu B.V.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 3
   1.1 Achtergrond 3
   1.2 Kwaliteit 3
   1.3 Betrouwbaarheid 3
   1.4 Onafhankelijkheid 3
   1.5 Leeswijzer 3
2. VOORONDERZOEK 4
   2.1 Geraadpleegde bronnen 4
   2.2 Huidige en toekomstige situatie 4
   2.3 Historie 5
   2.4 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten 6
   2.5 Asbest 6
   2.6 PFAS 6
   2.7 Voorgaande onderzoeken 6
   2.8 Geohydrologie 7
   2.9 Locatie inspectie 8
   2.10 Conclusie vooronderzoek 8
3. HYPOTHESE EN ONDERZOEKSOPZET 9
   3.2 Verkennend bodemonderzoek 9
4. RESULTATEN 10
   4.1 Uitvoering veldwerk 10
   4.3 Samenstelling (meng)monsters en chemische analyses 11
   4.4 Interpretatie analyseresultaten verkennend bodemonderzoek 12
   4.5 Aanvullend onderzoek boring B01 13
5. CONCLUSIE 14
   5.1 Algemeen 14
   5.2 Conclusie en aanbevelingen 14

BIJLAGEN

BIJLAGE 1	Topografische kaart
BIJLAGE 2	Kadastrale kaart met gegevens
BIJLAGE 3	Situatietekening met monsternamepunten
BIJLAGE 4	Boorbeschrijvingen
BIJLAGE 5	Analysecertificaten grond
BIJLAGE 6	Analysecertificaten grondwater
BIJLAGE 7	Toetsingstabellen
BIJLAGE 8	Projectfoto's
BIJLAGE 9	Informatie vooronderzoek
BIJLAGE 10	Onafhankelijkheidsverklaring
BIJLAGE 11	Toegepaste normen
BIJLAGE 12	Toelichting toetsingskader
BIJLAGE 13	Verklarende woordenlijst

1. INLEIDING

1.1 Achtergrond

In opdracht van de initiatiefnemer heeft Montferland Milieu B.V. een verkennend en aanvullend bodemonderzoek verricht aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (gemeente Arnhem).

Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van een voorgenomen bestemmingsplanwijziging. Het onderzoek heeft tot doel met een relatief geringe onderzoeksinspanning vast te stellen of er een grond- en/of grondwaterverontreiniging aanwezig is en welke mogelijk een belemmering kan vormen.

1.2 Kwaliteit

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door Montferland Milieu B.V. conform de beoordelingsrichtlijn BRL-SIKB 2000. Montferland Milieu B.V. is gecertificeerd en erkend voor het uitvoeren van milieuhygiënisch bodemonderzoek conform deze beoordelingsrichtlijn. Het toepassingsgebied van dit certificaat betreft de BRL-SIKB protocollen 2001 (plaatsen handboringen en peilbuizen, nemen grondmonsters), 2002 (nemen van grondwatermonsters) en 2018 (maaiveldinspectie en monsterneming asbest in bodem). De grond- en grondwatermonsters zijn (voor)behandeld door middel van de AS3000-methode in het door de Raad voor Accreditatie erkende laboratorium Eurofins Analytico B.V. te Barneveld.

Montferland Milieu B.V. werkt volgens een kwaliteitssysteem, zoals beschreven in het kwaliteitshandboek. Ons kwaliteitssysteem is gecertificeerd volgens de kwaliteitsborgingsnormen van de NEN-EN-ISO 9001:2015.

1.3 Betrouwbaarheid

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de Nederlandse Norm NEN5740 (*NEN5740:2009+A1:2016 nl 'Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond'*). Het asbestonderzoek is uitgevoerd conform de Nederlandse Norm NEN5707 (*NEN5707+C1:2016 nl 'Bodem – Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond*). Het vooronderzoek, dat parallel loopt aan deze norm, is uitgevoerd conform de Nederlandse Norm NEN5725 (*NEN 5725:2017 nl 'Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek'*). Ondanks de zorgvuldigheid waarmee het onderzoek is uitgevoerd, is het altijd mogelijk dat eventueel lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt.

1.4 Onafhankelijkheid

Tussen Montferland Milieu B.V. en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie, die de onafhankelijkheid en de integriteit zouden beïnvloeden en/of haar werkzaamheden zou kunnen belemmeren. De onafhankelijkheidsverklaring van het uitgevoerde veldwerk is opgenomen in bijlage 10. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door erkende medewerker van Montferland Milieu B.V.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de voorinformatie beschreven. Aan de hand van deze gegevens is in hoofdstuk 3 de hypothese gedefinieerd en is de onderzoeksopzet vastgesteld. Hoofdstuk 4 behandelt de resultaten van het onderzoek. Ten slotte zijn in hoofdstuk 5 de conclusies en aanbevelingen gedefinieerd.

2. VOORONDERZOEK

2.1 Geraadpleegde bronnen

Voorafgaand aan de uitvoering van de veldwerkzaamheden is een milieuhygiënisch vooronderzoek bodem uitgevoerd op basis van de NEN 5725. Van de locatie en de directe omgeving zijn uit verschillende informatiebronnen gegevens verzameld over het historische, huidige en toekomstige gebruik, eventuele calamiteiten, eventueel eerder uitgevoerde bodemonderzoeken, de bodemopbouw en geohydrologie, verhardingen, kabels en leidingen. In bijlage 9 is de informatie van het vooronderzoek opgenomen.

Bij het vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:
- informatie van de initiatiefnemer
- informatie uit het gemeentelijk informatiesysteem
- informatie van de website topotijdreis.nl
- informatie van de website DINOloket.nl
- informatie van de website ruimtelijkeplannen.nl
- informatie van KLIC online
- informatie van gasunie
- locatie inspectie

Opgemerkt wordt dat de voor het vooronderzoek geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Voor het verkrijgen van historische informatie is Montferland Milieu B.V. afhankelijk van deze bronnen, waardoor we niet kunnen instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie. Montferland Milieu B.V. streeft wel naar het geven van een zo volledig mogelijk en betrouwbaar beeld.

2.2 Huidige en toekomstige situatie

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (gemeente Arnhem). De locatie is kadastraal bekend als gemeente AHM04, sectie AE, nummer 7599 en 6528. De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 2.350 m^2. In bijlage 1 is de topografische kaart weergegeven. Bijlage 2 bevat de kadastrale kaart met kadastrale gegevens en in bijlage 3 is de situatietekening met monsternamepunten weergegeven.

De onderzoekslocatie is gelegen in het buitengebied van Arnhem. De onderzoekslocatie bestaat in de huidige situatie uit een bedrijfsperceel, er bevinden zich een bedrijfspand op het perceel. De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing te amoveren, de bestemming te wijzigen naar 'Wonen' en nieuwbouw op het perceel realiseren.

Figuur 1: Weergave ruimtelijkeplannen.nl

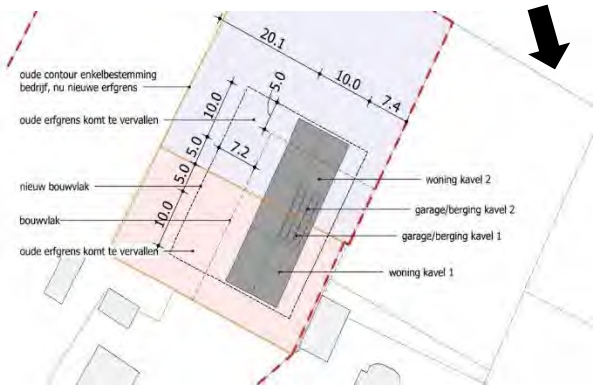

Figuur 2: Toekomstige situatie

2.3 Historie

Informatie van de initiatiefnemer

Er zijn geen relevante gegevens van de historie van het terrein bekend welke van invloed zouden kunnen zijn op de onderzoeksstrategie. Op de locatie hebben zich in het verleden, voor zover bekend, geen calamiteiten voorgedaan.

Informatie van de website topotijdreis.nl

Uit historisch kaartmateriaal is gebleken dat de onderzoekslocatie omstreeks 1970 bebouwd is geraakt. In de periode waarin organochloorbestrijdingsmiddelen werden gebruikt (1945 tot 1973) is een (boom)gaard in de nabij omgeving aanwezig geweest.

Figuur 3: Historische kaart (1920)

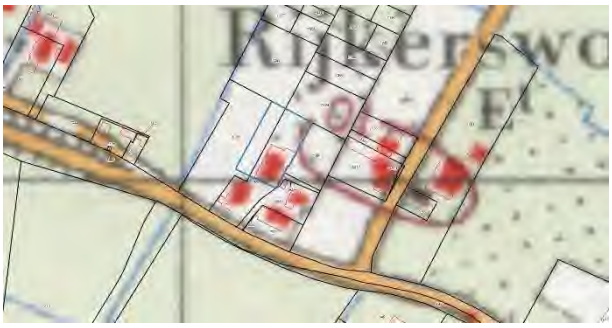

Figuur 4: Historische kaart (1970)

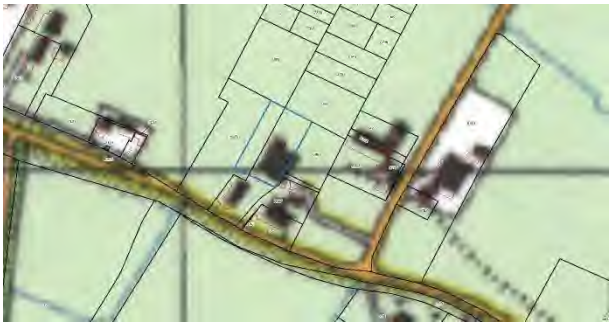

Figuur 5: Historische kaart (1970)

Figuur 6: Historische kaart (2015)

Informatie van het gemeentelijk informatiesysteem

Uit informatie van het gemeentelijk informatiesysteem blijkt dat er historische activiteiten bekend zijn die van invloed kunnen zijn op de onderzoeksstrategie. Deze zijn verder uitgelicht onder paragraaf 2.7.

Figuur 7: Weergave gemeentelijk informatiesysteem

2.4 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten

De locatie is volgens de bodemkwaliteitskaart van regio Arnhem gelegen in deelgebied 'Uitbreidingsgebieden' met de volgende bodemkwaliteitsklassen:

- Ontgravingskwaliteit boven- en ondergrond: Wonen
- Bodemfunctieklasse: Wonen
- Toepassingsklasse boven- en ondergrond: Wonen
- Bodemfunctieklasse PFAS: Wonen

(bron: informatie bodemkwaliteitskaart Milieu Regio Arnhem, september 2020)

2.5 Asbest

Volgens de asbestdakenkaart van de provincie Gelderland is de locatie verdacht (paars) op het voorkomen van asbesthoudende dakplaten. Op de onderzoekslocatie zijn geen gegevens bekend omtrent eventuele verhardingslagen, dempingen of verdachte activiteiten.

In 2021 is door Greenhouse Advies een asbestinventarisatie uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: P01672. In de loods zijn asbesthoudende toepassingen aangetroffen. Het betreft plaatmateriaal, golfplaat en kit.

Figuur 8: Weergave asbestdakenkaart

2.6 PFAS

Er zijn geen specifieke aanwijzingen voor de aanwezigheid van PFAS ter plaatse van de onderzoekslocatie. Atmosferische depositie kan de enige (beperkte) bron van PFAS-verontreiniging op de locatie zijn. Van atmosferische depositie is bekend dat dit beperkt tot verhoogde PFAS-gehaltes voornamelijk in de bovengrond.

2.7 Voorgaande onderzoeken

In 1999 is door Fugro een nulsituatie bodemonderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: 82990095. Destijds werden er ter plaatse van de zinkput matig verhoogde gehalten aan minerale olie aangetoond. Het grondwater ter plaatse van de zinkput bleek matig verontreinigd met nikkel. Ter plaatse van de bovengrondse dieseltank werden geen verhoogde gehalten in zowel de grond als in het grondwater aangetoond.

In 2002 is door Grondslag Milieukundig Adviesbureau een aanvullend onderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: 6703. Het aanvullende onderzoek bestond uit het herbemonsteren van peilbuis HB3 en het plaatsen van extra boringen, waarvan één is voorzien van een peilbuis. Uit herbemosntering blijkt er slechts nog een licht verhoogd gehalten aan nikkel aanwezig te zijn. In de afperkende boringen ter plaatse van de zinkput zijn geen verhoogde gehalten aangetoond.

Tevens is er een nulsituatie vastgelegd bij een bovengrondse dieseltank op het achter terrein. Zowel in de bovengrond als in het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aan minerale olie en/of aromaten aangetoond.

Ten zuidoosten (nr. 17) van de onderzoekslocatie is in 2003 door IJB Geotechniek B.V. een milieutechnisch onderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: 64805. Destijds werden er in de bovengrond licht verhoogde gehalten aan koper, zink, EOX en minerale olie aangetoond. In de ondergrond werd een licht verhoogd gehalten aan koper aangetoond. Het grondwater bleek licht verontreinigd met koper, nikkel en zink.

Ten zuidoosten (nr. 17) van de onderzoekslocatie is in 2008 door Krusse Milieu B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: 08050510. Destijds is in de bovengrond een licht verhoogd gehalten aan barium, cadmium, koper, kwik, lood, nikkel en zink aangetoond. In de ondergrond is een licht verhoogd gehalten aan barium, cadmium, koper, lood, nikkel en zink aangetoond. Het grondwater bleek niet te zijn verontreinigd.

Ten westen (fietspad) van de onderzoekslocatie is in 2011 door UDM midden B.V. een verkennend milieukundig (water)bodemonderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: 11040170. Destijds is in de bovengrond een licht verhoogd gehalten aan PCB, PAK en koper aangetoond. Asbest is zintuiglijk niet aangetroffen. Analytisch is een klein stukje asbesthoudend plaatmateriaal aangetroffen. Het gewogen gehalte asbest voldoet ruimschoots aan de interventiewaarde. Er zijn geen verhoogde gehalten aan OCB`s aangetoond.

Ten westen (fietspad) van de onderzoekslocatie is in 2022 door Buro Antares een infrastructureel onderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: 402014. Uit de analyseresultaten blijkt dat in de zandbodem onder de fundering, licht verhoogde gehalten kobalt en nikkel zijn gemeten. In het mengmonster van de kleihoudende bodemlaag onder de fundering zijn geen van de onderzochte parameters verhoogd ten opzichte van de achtergrondwaarde gemeten. Ter plaatse van de boringen met resten puin (beton granulaat) zijn in de bovengrond een licht verhoogd gehalte minerale olie en een matig verhoogd gehalte PAK gemeten. Er zijn geen verhoogde gehalten aan OCB`s aangetoond.

2.8 Geohydrologie

Op basis van de geologische overzichtskaarten en grondwaterkaart van Nederland kan het volgende beeld van de bodemopbouw worden geschetst.

Het maaiveld bevindt zich volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland op een hoogte van circa 9,5 m +NAP. De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt ± 7,0 m +NAP, waardoor het grondwater zich op ± 2,5 m -mv zou bevinden. Uit de grondwaterkaarten van TNO blijkt dat de regionale grondwaterstromingsrichting noordelijk is gericht. De lokale grondwaterstromingsrichting kan plaatselijk worden beïnvloed door sloten, beken, rivieren, rioleringen, onttrekkingen e.d.

2.9 Locatie inspectie

De bebouwing is voorzien van een asbesthoudende golfplaten daken. Het regenwater wordt opgevangen door dakgoten en watert af op het riool. Hierdoor is de besmetting van het maaiveld zeer klein.

De bovengrondse dieseltanks en zinkput zijn in de huidige situatie niet langer aanwezig.

Het terrein is verhard met stelconplaten en grind.

Figuur 9: Vml. locatie noordelijke dieseltank (A)

Figuur 10: Vml. locatie zuidelijk dieseltank (C)

Figuur 11: Vml. locatie zinkput (B)

Figuur 12: Voorzijde onderzoekslocatie (D)

2.10 Conclusie vooronderzoek

Op basis van het vooronderzoek is gebleken dat er op de onderzoekslocatie meerdere (verdachte) deellocaties aanwezig zijn. Het verkennend bodemonderzoek richt zich op deze verdachte activiteiten en bestemmingsplanwijziging. De (verdachte) deellocaties zijn hieronder weergegeven:

A. Bovengrondse dieseltank
B. Zinkput
C. Bovengrondse dieseltank
D. Overig terrein (bestemmingsplanwijzing)

3. HYPOTHESE EN ONDERZOEKSOPZET

3.2 Verkennend bodemonderzoek

Deellocatie A (vml. bovengrondse dieseltank) kan op basis van het vooronderzoek als een verdachte locatie met een plaatselijke bodembelasting worden beschouwd en hiervoor wordt de 'Onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie met een plaatselijke bodembelasting met een duidelijke verontreinigingskern (VEP)' gehanteerd.

Deellocatie B (vml. zinkput) kan op basis van het vooronderzoek als een verdachte locatie met een plaatselijke bodembelasting worden beschouwd en hiervoor wordt de 'Onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie met een plaatselijke bodembelasting met een duidelijke verontreinigingskern (VEP)' gehanteerd.

Deellocatie C (vml. bovengrondse dieseltank) kan op basis van het vooronderzoek als een verdachte locatie met een plaatselijke bodembelasting worden beschouwd en hiervoor wordt de 'Onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie met een plaatselijke bodembelasting met een duidelijke verontreinigingskern (VEP)' gehanteerd.

Deellocatie D (overig terrein) kan op basis van het vooronderzoek als niet-verdacht worden beschouwd en hiervoor wordt de 'Onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie (ONV)' gehanteerd. Deze hypothese gaat ervan uit dat op een locatie geen of slechts licht verhoogde gehalten worden gemeten. De resultaten uit het vooronderzoek geven geen aanleiding het standaard NEN-analysepakket voor grond en grondwater uit te breiden. In (nabije) voorgaande onderzoeken zijn geen verhoogde gehalten aan OCB`s aangetoond.

In de onderstaande tabel is de onderzoeksopzet weergegeven.

Locatie	Oppervlakte	Aantal boringen	Peilbuizen	Analyses grond	Analyses water
A) vml. dieseltank	< 10 m²	1 tot ± 0,5 m -mv	1	1 * minerale olie	1 * minerale olie + BTEXN
B) vml. zinkput	< 10 m²	-	1	1 * minerale olie	1 * standaard NEN-pakket
C) vml. dieseltank	< 10 m²	1 tot ± 0,5 m -mv	1	1 * minerale olie	1 * minerale olie + BTEXN
D) overig terrein	Ca. 2.350 m²	9 tot ± 0,5 m -mv 2 tot ± 2,0 m -mv	Combi B	3 * standaard NEN-pakket	Combi B

Standaard NEN-pakket grond:

- Lutum en organische stof
- Zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn)
- PCB's
- Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen
- Minerale olie (C10-40)

Standaard NEN-pakket grondwater:

- Zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn)
- Vluchtige aromaten (benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen, styreen, naftaleen)
- Vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (vinylchloride, chloorethenen, chloormethaan, chloroform, chloorethanen, chloorpropanen en bromoform)
- Minerale olie (C10-40)

4. RESULTATEN

4.1 Uitvoering veldwerk

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 08-07-2022 en op 31-08-2022 zijn de peilbuizen bemonsterd. Op de tekening in bijlage 3 staan de diverse boringen weergegeven.

Tijdens het opstellen van het boorplan is rekening gehouden met de doelstellingen en de richtlijnen, welke geformuleerd zijn in de inleiding. Daarnaast is rekening gehouden met de onderzoeksprotocollen en de ligging van kabels en leidingen.

Van het opgeboorde materiaal is een boorbeschrijving conform de NEN 5104 gemaakt en zijn er grondmonsters genomen over trajecten van ten hoogste 0,5 m, waarbij bodemlagen met verontreinigingskenmerken of een afwijkende textuur separaat bemonsterd zijn. Hierbij is gebruik gemaakt van de olie/watertest (O/W-test) en is gelet op afwijkende kleur of geur van de bodem. In de vaste bodem is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Per proefgat wordt het uitkomende materiaal uitgespreid in lagen van circa 2 cm dik en visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Vervolgens wordt al het uitkomende materiaal gezeefd (zeeffractie 20 mm) en worden de mengmonsters samengesteld. De complete omschrijvingen van de boorprofielen staan vermeld in bijlage 4.

In onderstaande tabel zijn de zintuiglijk waargenomen bijzonderheden weergegeven:

Locatie	Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Waargenomen bijzonderheden
Vml. zinkput	B01	3,00	1,00 - 1,50	Zwak baksteen
Overig terrein	D02	1,00	0,00 - 0,40	Zwak baksteen
Overig terrein	D03	2,00	0,02 - 0,10	Volledig asfalt
Overig terrein	D04	1,00	0,02 - 0,20	Volledig asfalt

Toelichting:
Bij de veldwerkzaamheden is in de boringen 'baksteen' aangetroffen. Op basis van de NEN5707 (bijlage E2.6) kan worden gesteld dat het materiaal visueel herkenbaar is als eenduidig materiaal (baksteen) en de locatie derhalve op basis van deze bijmenging niet als verdacht hoeft te worden aangemerkt.

Voor de geplaatste peilbuis geldt dat het onderste gedeelte van de peilbuis (het peilfilter) is geperforeerd. Boven het filter is een laag zwelklei aangebracht, zodat er géén verontreinigingen van bovenaf in de peilbuis kunnen migreren. De filterstelling is bepaald op basis van de grondwaterstand en/of storende laag, zoals deze tijdens de veldwerkzaamheden is ingeschat. In de onderstaande tabel staan de meetresultaten van het grondwater weergegeven:

Locatie	Peilbuis	Filterstelling (m -mv)	Grondwaterstand (m -mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidbaarheid EGV (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
Vml. dieseltank	A01	2,20 - 3,20	1,78	6,70	560	9
Vml. zinkput Overig terrein	B01	2,00 - 3,00	1,80	6.90	720	1
Vml. dieseltank	C01	2,00 - 3,00	1,95	6.70	580	2

Toelichting:
Geen van de gemeten waarden van de zuurgraad en de geleidbaarheid wijkt duidelijk af van de waarde, welke gezien de natuurlijke omstandigheden verwacht kan worden.

4.3 Samenstelling (meng)monsters en chemische analyses

Op basis van de zintuiglijke waarnemingen zijn (meng)monsters samengesteld van de grond. De zintuigelijke waarnemingen geven geen aanleiding het analysepakket voor grond en grondwater uit te breiden. In onderstaande tabel staan de mengmonsters weergegeven.

Locatie	Grond(meng)monster	Samenstelling	Traject (m -mv)	Analyse
Vml. dieseltank	A01	A01: 0.00 - 0.40	0,00 - 0,40	Minerale olie (C10-C40)
Vml. dieseltank	A01	A01: 0.70 - 1.00, A01: 1.00 - 1.50	0,70 - 1,50	Minerale olie (C10-C40)
Vml. zinkput	B01	B01: 1.00 - 1.50	1,00 - 1,50	Minerale olie (C10-C40)
Vml. dieseltank	C-MM01	C01: 0.00 - 0.50, C02: 0.00 - 0.50	0,00 - 0,50	Minerale olie (C10-C40)
Overig terrein	D-MM02	D01: 0.00 - 0.50, D02: 0.00 - 0.40, D03: 0.10 - 0.50, D05: 0.00 - 0.40	0,00 - 0,50	Standaard NEN-pakket grond
Overig terrein	D-MM03	D06: 0.00 - 0.50, D07: 0.00 - 0.50, D08: 0.00 - 0.50, D09: 0.00 - 0.50, D10: 0.00 - 0.50, D11: 0.00 - 0.50	0,00 - 0,50	Standaard NEN-pakket grond
Overig terrein	D-MM04	D02: 0.40 - 0.90, D03: 1.00 - 1.50, D03: 1.50 - 2.00, D04: 0.50 - 1.00, D05: 0.40 - 0.90, D10: 0.90 - 1.40, D10: 1.50 - 2.00	0,40 - 2,00	Standaard NEN-pakket grond
Locatie	Grondwatermonster	Samenstelling	Traject (m -mv)	Analyse
Vml. dieseltank	A01	A01-1-1	2,20 - 3,20	Minerale olie + BTEXN
Vml. zinkput Overig terrein	B01	B01-1-1	2,00 - 3,00	Standaard NEN-pakket grondwater
Vml. dieseltank	C01	C01-1-1	2,00 - 3,00	Minerale olie + BTEXN

Motivatie:

A01 is een separaat monster van de potentieel verdachte bovengrond.
A01 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de ongeroerde ondergrond.
B01 is een separaat monster van de potentieel verdachte ondergrond.
C-MM01 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de potentieel verdachte bovengrond.
D-MM02 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de bovengrond ter plaatse van de grindverharding.
D-MM03 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de humeuze bovengrond.
D-MM04 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de ongeroerde ondergrond.
B14 is een individueel grondmonster van de potentiële verdachte bovengrond met bakstenen bijmenging.
B-ASMM01 is samengesteld uit de individuele puinmonsters van het puin.
B-ASMM02 t/m B-ASMM04 zijn samengesteld uit de individuele grondmonsters van de bovengrond.

4.4 Interpretatie analyseresultaten verkennend bodemonderzoek

In bijlage 5 zijn de analyserapporten van de grond opgenomen en in bijlage 6 van het grondwater. De toetsingstabellen zijn weergegeven in bijlage 7. De gemeten gehalten zijn met behulp van het organisch stof- en lutumgehalte, omgerekend naar gehalten in een standaardbodem en vervolgens getoetst. In algemene zin wordt opgemerkt dat bij analyse van mengmonsters het gehalte in de individuele deelmonsters zowel hoger als lager kunnen zijn dan het aangetoonde gehalte in het betreffende mengmonster.

In de onderstaande tabel worden de concentraties aangegeven die de geldende toetsingskaders overschrijden, daarnaast is een indicatie van de te verwachten bodemkwaliteitsklasse volgens het Besluit Bodemkwaliteit weergegeven.

Locatie	Grond(meng)monster	Traject (m -mv)	Gehalte > AW	Gehalte > T	Gehalte > I	Indicatie BBK
Vml. dieseltank	A01	0,00 - 0,40	Minerale olie (850)	-	-	NT
Vml. dieseltank	A01	0,70 - 1,50	-	-	-	AW
Vml. zinkput	B01	1,00 - 1,50	-	Minerale olie (3450)		NT
Vml. dieseltank	C-MM01	0,00 - 0,50	-	-	-	AW
Overig terrein	D-MM02	0,00 - 0,50	Minerale olie (100) PCB (0,2693) PAK (3,505)	-	-	NT
Overig terrein	D-MM03	0,00 - 0,50	Minerale olie (214,3) Koper (58,36)	-	-	Industrie
Overig terrein	D-MM04	0,40 - 2,00	-	-	-	AW
Locatie	**Grondwatermonster**	**Traject (m -mv)**	**Gehalte > S**	**Gehalte > T**	**Gehalte > I**	**Indicatie BBK**
Vml. dieseltank	A01-1-1	2,20 - 3,20	-	-	-	N.v.t.
Vml. zinkput Overig terrein	B01-1-1	2,00 - 3,00	Minerale olie (97) Nikkel (25)	-	-	N.v.t.
Vml. dieseltank	C01-1-1	2,00 - 3,00	-	-	-	N.v.t.

Betekenis van de tekens en afkortingen WBB:
S = streefwaarde
>AW = achtergrondwaarde (licht verontreinigd)
T = tussenwaarde (matig verontreinigd)
I = interventieaarde (sterk verontreinigd)
- = onder achtergrondwaarde of detectiegrens

Betekenis van de afkortingen BBK:
AW= toepasbaar voldoet aan Achtergrondwaarde
Wonen= toepasbaar (functieklasse Wonen)
Industrie= toepasbaar (functieklasse industrie)
NT= niet toepasbaar

Toelichting:
De verhoogde gehalten PAK in de grond kunnen veroorzaakt worden door antropogene bestandsdelen (puin-/kooldeeltjes) en/of door microscopisch kleine deeltjes (bijv. roet). Het betreffen dan diffuus verspreide verontreinigingen.

Het is bekend dat in zowel de grond als in het grondwater zware metalen in sterk fluctuerende gehalten kunnen voorkomen, zowel door natuurlijke bronnen als door menselijke activiteiten veroorzaakt. De gehalten betreffen dan (natuurlijke) achtergrondwaarden.

PCB's werden onder andere toegepast als isolatievloeistof in transformatoren, als hydraulische vloeistof, koelvloeistof en weekmaker in kunststoffen.

De licht aangetroffen gehalten aan minerale olie in het separate grondmonster A01 is mogelijk veroorzaakt door het historisch gebruik van de locatie (lekken/morsen van dieseltank). Het aangetoonde gehalte overschrijdt het criterium voor een nader bodemonderzoek niet.

De licht aangetroffen gehalten aan minerale olie in het mengmonster D-MM02, D-MM03 is mogelijk veroorzaakt door het historisch gebruik van de locatie (lekken/morsen van motorvoertuigen). Het aangetoonde gehalte overschrijdt het criterium voor een nader bodemonderzoek niet.

De matig aangetroffen gehalten aan minerale olie in het separate grondmonster B01 is mogelijk veroorzaakt door lozing van oliehoudend afvalwater op het riool (lekkage zinkput). Het aangetoonde gehalte overschrijdt het criterium voor een nader bodemonderzoek.

Het licht verhoogde gehalte aan minerale olie ter plaatse van de vml. zinkput is mogelijk veroorzaakt door lozing van oliehoudend afvalwater op het riool (lekkage zinkput). Het aangetoonde gehalte overschrijdt het criterium voor een nader bodemonderzoek niet.

4.5 Aanvullend onderzoek boring B01

Op 08-07-2022 zijn aanvullende boringen ter horizontale en verticale afperking geplaatst ter plaatse van boring B01. In de onderstaande tabel staan de overschrijdingen weergegeven.

Locatie	Grond(meng)monster	Traject (m -mv)	Gehalte > AW	Gehalte > T	Gehalte > I	Indicatie BBK
B01	B101-1 (verticaal)	1,50 - 2,00	-	Minerale olie (3150)	-	NT
B01	B101-2 (verticaal)	2,00 - 2,50	-	-	-	AW
B01	B-MM102 (horizontaal)	1,00 - 2,00	-	-	-	AW
B01	B-MM103 (horizontaal)	1,00 - 2,00	-	-	-	AW
B01	B-MM104 (horizontaal)	1,00 - 2,00	-	-	-	AW
B01	B-MM105 (horizontaal)	1,00 - 2,00	-	-	-	AW

Betekenis van de tekens en afkortingen WBB:
S = streefwaarde
>AW = achtergrondwaarde (licht verontreinigd)
T = tussenwaarde (matig verontreinigd)
I = interventieaarde (sterk verontreinigd)
- = onder achtergrondwaarde of detectiegrens

Betekenis van de afkortingen BBK:
AW= toepasbaar voldoet aan Achtergrondwaarde
Wonen= toepasbaar (functieklasse Wonen)
Industrie= toepasbaar (functieklasse industrie)
NT= niet toepasbaar

Toelichting:
Uit de resultaten blijkt dat er in de afperkende boringen geen verhoogde gehalten zijn aangetoond. Uit de aanvullende analyses komt naar voren dat het gaat om een zeer beperkte spot.

Op basis van het aanvullend onderzoek kan worden geconcludeerd dat een beperkte spot van circa 3 m^3 grond matig verontreinigd is met minerale olie. Aangezien er minder dan 25 m^3 grond sterk is verontreinigd, is er geen sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

5. CONCLUSIE

5.1 Algemeen

In opdracht van de initiatiefnemer heeft Montferland Milieu B.V. een verkennend en aanvullend bodemonderzoek verricht aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (gemeente Arnhem). Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van een voorgenomen bestemmingsplanwijziging.

5.2 Conclusie en aanbevelingen

Uit het uitgevoerde bodemonderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:

Verkennend bodemonderzoek:

- De tevoren gestelde hypothese “Deellocatie A (vml. dieseltank) kan op basis van het vooronderzoek als verdacht worden beschouwd” dient te worden aangenomen. De bovengrond is licht verontreinigd met minerale olie.
- De tevoren gestelde hypothese ‘Deellocatie B (vml. zinkput) kan op basis van het vooronderzoek als verdacht worden beschouwd’ dient te worden aangenomen. De ondergrond is matig verontreinigd met minerale olie. Het grondwater is licht verontreinigd met minerale olie en nikkel.
- De tevoren gestelde hypothese “Deellocatie C (vml. dieseltank) kan op basis van het vooronderzoek als verdacht worden beschouwd” dient te worden verworpen. In zowel de bovengrond als in het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aangetoond.
- De tevoren gestelde hypothese ‘Deellocatie D (overig terrein) kan op basis van het vooronderzoek als niet-verdacht worden beschouwd’ dient te worden verworpen. In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten aan minerale olie, PCB, PAK en koper aangetoond. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. Het grondwater is licht verontreinigd met minerale olie en nikkel.
- Op basis van het matig verhoogde gehalte minerale olie welke is aangetroffen in de ondergrond ter plaatse van boring B01, dient een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aard en omvang van de verontreiniging. Hierbij dient bepaald te worden of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (meer dan 25 m^3 verontreinigde grond). Dit betekent dat de verontreiniging in zowel het horizontale als in het verticale vlak afgeperkt dient te worden middels een aantal aanvullende boringen.

Aanvullend onderzoek:

- In het grondmonster B01/B101 is in de laag van 1,00 - 2,00 m -mv een matig verontreiniging (NT) met minerale olie aangetroffen.
- In het grondwater is een licht (>S) verhoogd gehalten aan minerale olie aangetoond. Dit is ons inziens geen indicatie voor de aanwezigheid van een drijflaag.
- De omvang van de grondwaterverontreiniging met minerale olie zal nagenoeg overeen komen met de omvang van de grondverontreiniging.
- Op basis van het aanvullend onderzoek kan worden geconcludeerd dat een spot van circa 3 m^3 grond matig verontreinigd zijn met minerale olie. De vrijkomende grond dient afgevoerd te worden naar een reiniger/erkende verwerker.
- Het betreft geen geval van ernstige bodemverontreiniging (< 25 m^3).

Conclusie:

- De lichte minerale olieverontreiniging ter plaatse van deellocatie A (vml. dieseltank), deellocatie D (overig terrein) kunnen formeel gezien worden als een ´nieuw geval van niet ernstige bodemverontreiniging´. In dat geval zal de verontreiniging weggenomen dienen te worden, zoveel als redelijkerwijs mogelijk en doelmatig is. De omvang van bovengrondverontreiniging met minerale olie wordt geschat op 500 m^3 (laagdikte ±0,00 tot ±0,50 m -mv * oppervlakte ±1.000m^2). In bijlage 3-2 zijn de globale contouren van de minerale olie verontreinigingen aangegeven.
- De matige minerale olieverontreiniging ter plaatse van deellocatie B (vml. zinkput) is mogelijk ook veroorzaakt na 1987 en kan daarom ook gezien worden als een ´nieuw geval van niet ernstige bodemverontreiniging´. In dat geval zal de verontreiniging weggenomen dienen te worden, zoveel als redelijkerwijs mogelijk en doelmatig is. De omvang van ondergrondverontreiniging met minerale olie

wordt geschat op 3 m³ (laagdikte ±1,00 tot ±2,00 m -mv * oppervlakte ±3 m²). In bijlage 3-2 zijn de globale contouren van de minerale olie verontreinigingen aangegeven.
- In onderhavig onderzoek is geen PFAS-analyse uitgevoerd.
- Indien er grondwerkzaamheden gaan plaatsvinden in of nabij de verontreiniging dient er een Plan van aanpak ingediend te worden bij het bevoegd gezag (gemeente Arnhem). Aan de hand van het Plan van aanpak kan de verontreiniging verwijderd worden.
- De werkzaamheden mogen enkel worden uitgevoerd met instemming van het bevoegd gezag (gemeente Arnhem). Zodra het bevoegd gezag heeft ingestemd, kunnen de werkzaamheden worden opgestart. Zonder goedkeuring van het bevoegd gezag is het verboden grondwerkzaamheden uit te voeren.

Standaard slotopmerking:
Het volgende dient opgemerkt te worden: gezien het verkennende karakter van dit onderzoek is het, ondanks de zorgvuldigheid waarmee het is uitgevoerd, altijd mogelijk dat eventueel lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt. Hoewel voldaan wordt aan de geldende wetten en regelgeving, wordt tijdens een verkennend of nader bodemonderzoek een beperkt aantal boringen, inspectiegaten of inspectiesleuven verricht.

Vermeld dient tevens te worden dat op basis van voorliggend onderzoek geen conclusies kunnen worden getrokken omtrent de bodemkwaliteit van andere terreindelen of aangrenzende percelen.

Opgemerkt wordt dat wij slechts een adviserende taak hebben en dat het bevoegd gezag de noodzaak tot de uitvoering van nader of aanvullend onderzoek vaststelt.

Tenslotte dient in acht genomen te worden dat elk bodemonderzoek een momentopname is. Eventuele toekomstige calamiteiten (bijvoorbeeld brand of morsing van bodemvreemde vloeistoffen), sloopwerkzaamheden of bouwrijp maken en aanvoer van grond van elders kunnen de bodemkwaliteit (sterk) beïnvloeden.

Eventueel vrijkomende grond kan niet zondermeer in het grondverkeer worden opgenomen. Mocht de grond naar elders worden getransporteerd, dient te worden nagegaan in hoeverre de kwaliteit van de af te voeren grond overeenstemt met de verwerkingsmogelijkheden die voor de betreffende stort- c.q. hergebruikslocatie gelden. Deze zijn geformuleerd in het Besluit bodemkwaliteit. Aanbevolen wordt dan ook de eindverwerkingslocatie in overleg met het bevoegd gezag vast te stellen. Mocht grondwater onttrokken worden t.b.v. bemaling, dient bekeken te worden in hoeverre de grondwaterkwaliteit de lozingsnormen overschrijdt.

BIJLAGE 1:

Topografische kaart

Topografische kaart		A4
PROJECTNAAM: Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem		SCHAAL: 1:50000
PROJECTNUMMER: MM22095		GETEKEND: AEL
		DATUM: 27-9-2022
		BIJLAGE: 1

BIJLAGE 2:

Kadastrale kaart met gegevens

Kadastraal object	
Kadastrale gemeente:	AHM04
Sectie:	AE
Perceel:	7599 - 6528

Kadastrale kaart	A4
PROJECTNAAM: Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	SCHAAL: 1:2000
PROJECTNUMMER: MM22095	GETEKEND: AEL
	DATUM: 27-9-2022
	BIJLAGE: 2

BIJLAGE 3:

Situatietekening met monsternamepunten

Legenda

- Bebouwing
- Locatiegrens
- Boring tot 0,5 m -mv
- Boring tot 1,0 m -mv
- Boring tot 2,0 m -mv
- Peilbuis

Situatietekening met monsternamepunten	A4
PROJECTNAAM: Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	SCHAAL: 1:300
PROJECTNUMMER: MM22095	GETEKEND: AEL
	DATUM: 27-9-2022
	BIJLAGE: 3-1

Legenda

- Bebouwing
- Locatiegrens
- AW/S-waarde contour
- T-waarde contour
- Boring tot 2,0 m -mv
- Peilbuis

Situatietekening met verontreinigingscontouren	A4
PROJECTNAAM: Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	SCHAAL: 1:300
PROJECTNUMMER: MM22095	GETEKEND: AEL
	DATUM: 27-9-2022
	BIJLAGE: 3-2

BIJLAGE 4:

Boorprofielen

A01

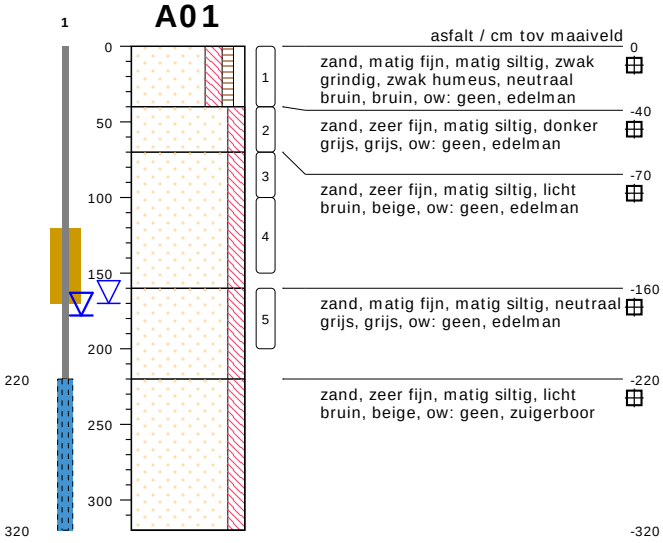

type	**peilbuis met 1 filter**
datum	**08-07-2022**
boormeester	**A. Ellmann**
x	**189075.08**
y	**439029.09**

meetpunt A01
268866098

A02

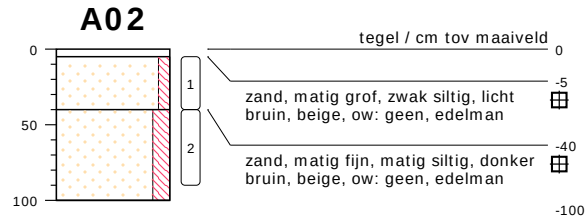

type	**grondboring**
datum	**08-07-2022**
boormeester	**A. Ellmann**
x	**189077.18**
y	**439029.72**

meetpunt A02
268866099

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

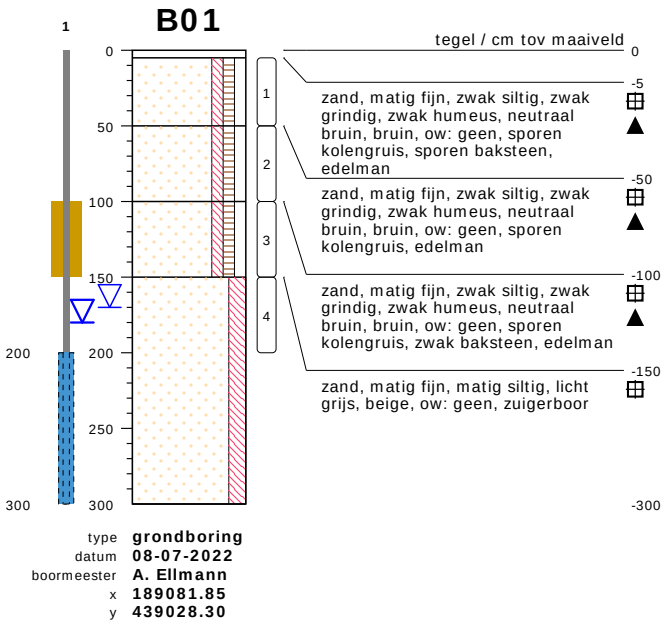

meetpunt B01
268866100

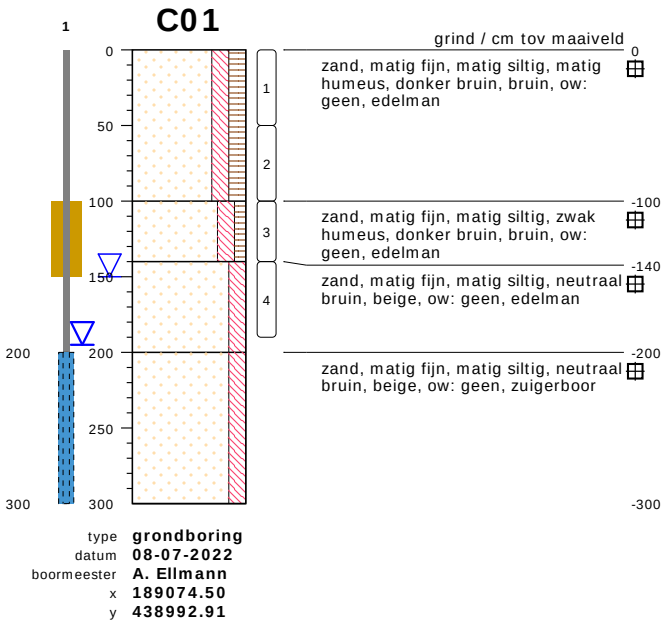

meetpunt C01
268866102

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

C02

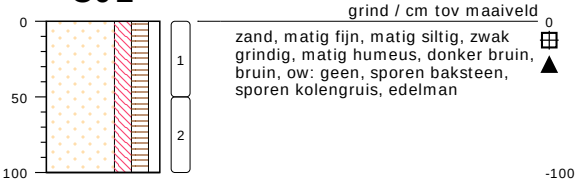

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189072.14**
y **438991.29**

meetpunt C02
268866101

D01

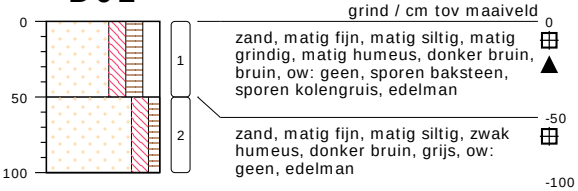

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189057.02**
y **439006.56**

meetpunt D01
268866103

D02

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189066.73**
y **439020.06**

meetpunt D02
268866104

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

D03

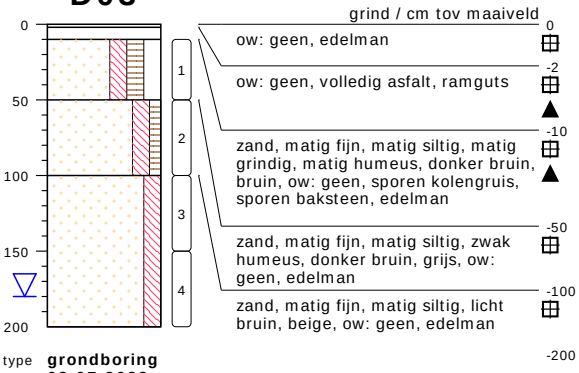

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189055.60**
y **439017.96**

meetpunt D03
268866105

D04

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189068.25**
y **439043.05**

meetpunt D04
268866106

D05

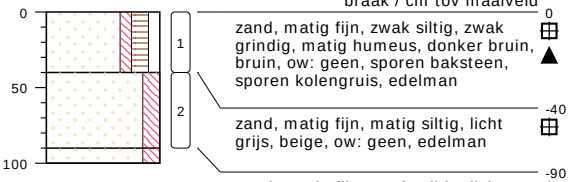

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189077.02**
y **439046.67**

meetpunt D05
268866107

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

D06

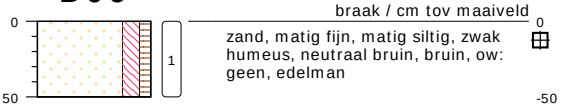

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189081.64**
y **439037.64**

meetpunt D06
268866108

D07

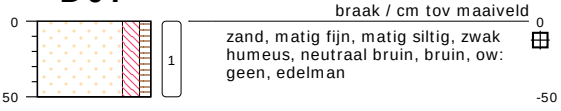

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189093.56**
y **439034.23**

meetpunt D07
268866109

D08

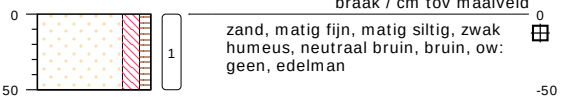

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189092.30**
y **439023.57**

meetpunt D08
268866110

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

D09

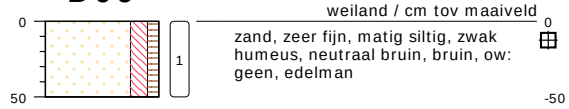

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189078.33**
y **439065.10**

meetpunt D09
268866111

D10

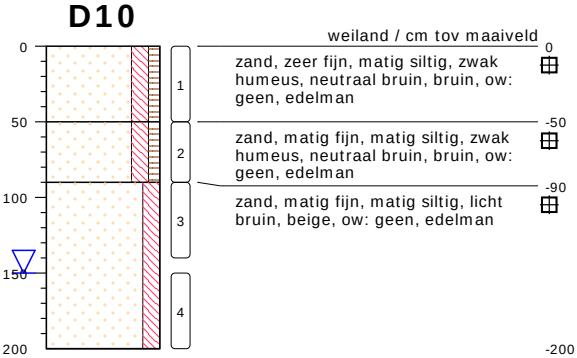

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189088.78**
y **439060.53**

meetpunt D10
268866112

D11

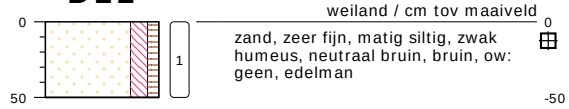

type **grondboring**
datum **08-07-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189096.71**
y **439049.61**

meetpunt D11
268866113

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

B101

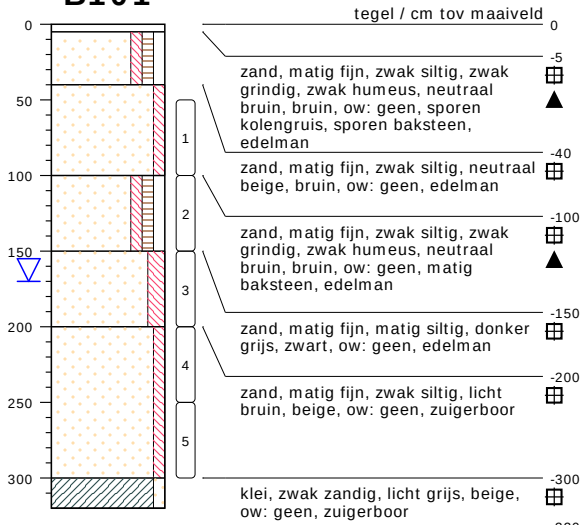

type **grondboring**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**

B102

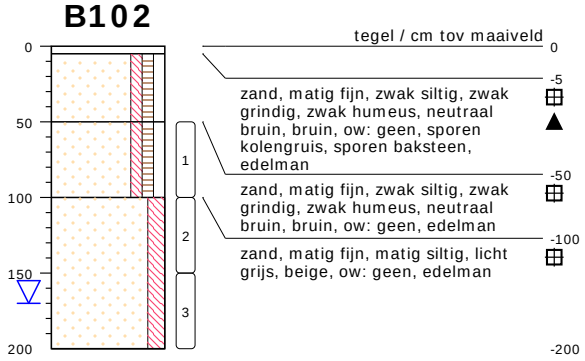

type **grondboring**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189083.16**
y **439030.19**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

B103

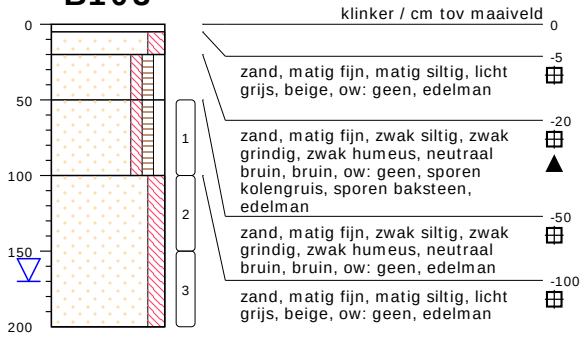

type **grondboring**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189084.84**
y **439026.93**

B104

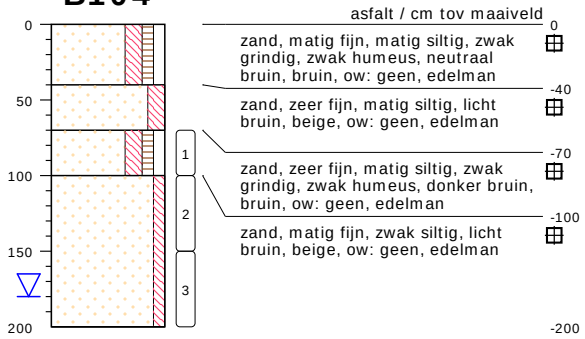

type **grondboring**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **189080.75**
y **439026.36**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode **MM22095**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

B105

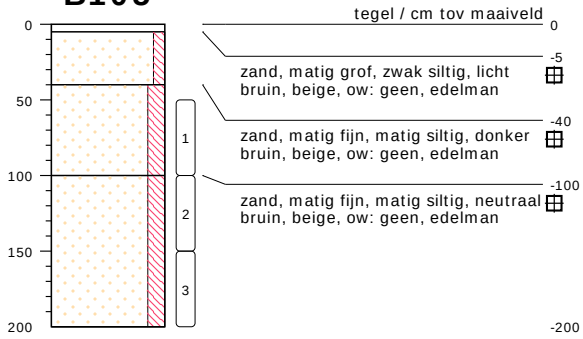

type	**grondboring**
datum	**31-08-2022**
boormeester	**A. Ellmann**
x	**189078.70**
y	**439029.93**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
projectcode	**MM22095**
getekend conform	**NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

PEILBUIS

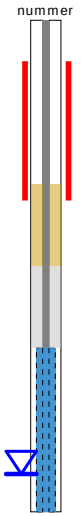

BORING

links= cm-maaiveld

rechts= cm+ NAP

OLIE OP WATER REACTIE

GEUR INTENSITEIT

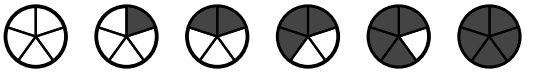

GRONDSOORTEN

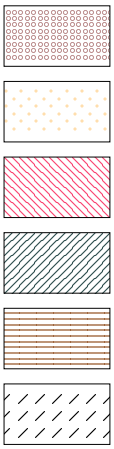

GRIND, grindig (G,g)

ZAND, zandig (Z,z)

LEEM, siltig (L,s)

KLEI, kleiig (K,k)

VEEN, humeus (V,h)

slib

MATE VAN BIJMENGING

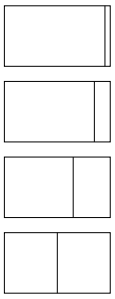

zwak - (0-5%)

matig - (5-15%)

sterk - (15-50%)

uiterst - (> 50%)

VERHARDINGEN

asfalt, beton, klinkers, tegels
stelconplaat, ondoordringbare laag

GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG

bodemvreemde bestandsdelen aanwezig

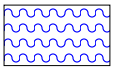

water

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = foto ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

BIJLAGE 5:

Analysecertificaten grond

Montferland Milieu B.V.
T.a.v. Arjan Ellmann
Zeddamseweg 77
7041 CN 's-Heerenberg
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 18-Jul-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022110594/1
Uw project/verslagnummer	MM22095
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	11-Jul-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022110594/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	11-Jul-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	18-Jul-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	18-Jul-2022/09:15
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/4

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Verkleinen kaakbreker				Uitgevoerd		Uitgevoerd
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	88.1	87.1	85.1	89.3	90.8
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.1	0.8	2.0	2.4	3.0
	Gloeirest	% (m/m) ds	99	99	98	97	97
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3.5	3.6	<2.0	5.7	2.8
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds					40
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds					0.22
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds					3.7
S	Koper (Cu)	mg/kg ds					17
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds					<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds					<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds					8.3
S	Lood (Pb)	mg/kg ds					32
S	Zink (Zn)	mg/kg ds					61
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	8.7	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	42	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	5.1	<5.0	73	<5.0	13
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	77	<11	270	<11	110
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	61	<5.0	210	5.2	96
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	31	<6.0	100	<6.0	69
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	170	<35	690	<35	300
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.		Zie bijl.		Zie bijl.
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds					<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds					0.015

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	A01, A01: 0-40	Grond (AS3000)	12868555
2	A01, A01: 70-100, A01: 100-150	Grond (AS3000)	12868556
3	B01, B01: 100-150	Grond (AS3000)	12868557
4	C-MM01, C01: 0-50, C02: 0-50	Grond (AS3000)	12868558
5	D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40, D03: 10-50, D05: 0-40	Grond (AS3000)	12868559

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022110594/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	11-Jul-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	18-Jul-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	18-Jul-2022/09:15
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/4

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	PCB 101	mg/kg ds					0.022
S	PCB 118	mg/kg ds					0.018
S	PCB 138	mg/kg ds					0.013 [2)]
S	PCB 153	mg/kg ds					0.0098 [3)]
S	PCB 180	mg/kg ds					0.0023
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds					0.080
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds					<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds					0.21
S	Anthraceen	mg/kg ds					0.23
S	Fluorantheen	mg/kg ds					0.77
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds					0.46
S	Chryseen	mg/kg ds					0.54
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds					0.21
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds					0.40
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds					0.31
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds					0.34
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds					3.5

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	A01, A01: 0-40	Grond (AS3000)	12868555
2	A01, A01: 70-100, A01: 100-150	Grond (AS3000)	12868556
3	B01, B01: 100-150	Grond (AS3000)	12868557
4	C-MM01, C01: 0-50, C02: 0-50	Grond (AS3000)	12868558
5	D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40, D03: 10-50, D05: 0-40	Grond (AS3000)	12868559

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022110594/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	11-Jul-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	18-Jul-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	18-Jul-2022/09:15
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	3/4

	Analyse	Eenheid	6	7
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	91.9	86.9
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.1	0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	97	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	5.8	5.0
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	65	45
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.26	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	3.9	3.6
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	32	9.8
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	0.055
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	8.0	8.8
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	23	<10
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	59	41
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	15	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	14	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	8.6	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	45	<35
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.	
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50, D08: 0-50, D09: 0-50, D10: 0-50, D11: 0-50	Grond (AS3000)	12868560
7	D-MM04, D02: 40-90, D03: 100-150, D03: 150-200, D04: 50-100, D05: 40-90,	Grond (AS3000)	12868561

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022110594/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	11-Jul-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	18-Jul-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	18-Jul-2022/09:15
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	4/4

	Analyse	Eenheid	6	7
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.13	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.22	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.095	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.12	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.052	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.11	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.083	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.091	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.98	0.35 [1)]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50, D08: 0-50, D09: 0-50, D10: 0-50, D11: 0-50	Grond (AS3000)	12868560
7	D-MM04, D02: 40-90, D03: 100-150, D03: 150-200, D04: 50-100, D05: 40-90,	Grond (AS3000)	12868561

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022110594/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12868555	A01, A01: 0-40				
0539474186	A01	0	40	08-Jul-2022	
12868556	A01, A01: 70-100, A01: 100-150				
0539474173	A01	70	100	08-Jul-2022	
0539474539	A01	100	150	08-Jul-2022	
12868557	B01, B01: 100-150				
0539474554	B01	100	150	08-Jul-2022	
12868558	C-MM01, C01: 0-50, C02: 0-50				
0539474542	C02	0	50	08-Jul-2022	
0539474547	C01	0	50	08-Jul-2022	
12868559	D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40, D03: 10-50, D05: 0-4 0				
0539474559	D01	0	50	08-Jul-2022	
0539474561	D02	0	40	08-Jul-2022	
0539474717	D03	10	50	08-Jul-2022	
0539474702	D05	0	40	08-Jul-2022	
12868560	D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50, D08: 0-50, D09: 0-50 , D10: 0-50, D11: 0-				
0539474708	D06	0	50	08-Jul-2022	
0539474723	D07	0	50	08-Jul-2022	
0539474711	D08	0	50	08-Jul-2022	
0539474720	D09	0	50	08-Jul-2022	
0539474706	D10	0	50	08-Jul-2022	
0539474716	D11	0	50	08-Jul-2022	
12868561	D-MM04, D02: 40-90, D03: 100-150, D03: 150-200, D0 4: 50-100, D05: 40				
0539474187	D02	40	90	08-Jul-2022	
0539474709	D03	100	150	08-Jul-2022	
0539474710	D03	150	200	08-Jul-2022	
0539474718	D04	50	100	08-Jul-2022	
0539474719	D05	40	90	08-Jul-2022	
0539474704	D10	90	140	08-Jul-2022	
0539474713	D10	150	200	08-Jul-2022	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022110594/1

Opmerking 1)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Opmerking 2)
PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Opmerking 3)
PCB 153 kan positief beïnvloed worden door PCB 132.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022110594/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Malen kaakbreker (1kg)	W0101	Voorbehandeling	NEN-EN 16179
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12868555
Certificate no.: 2022110594
Sample description.: A01, A01: 0-40
V

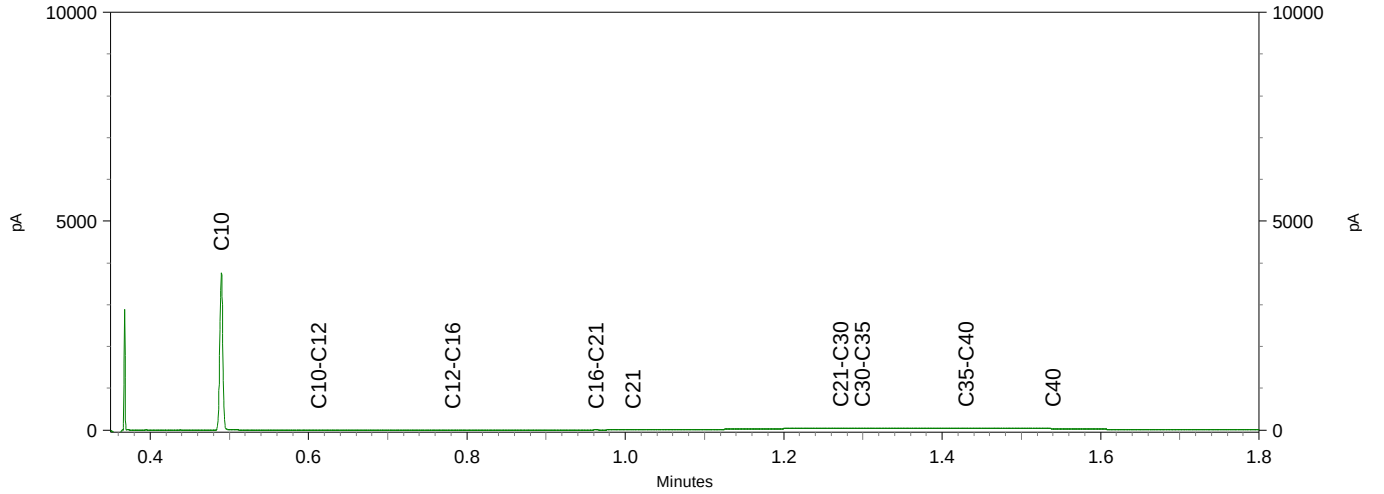

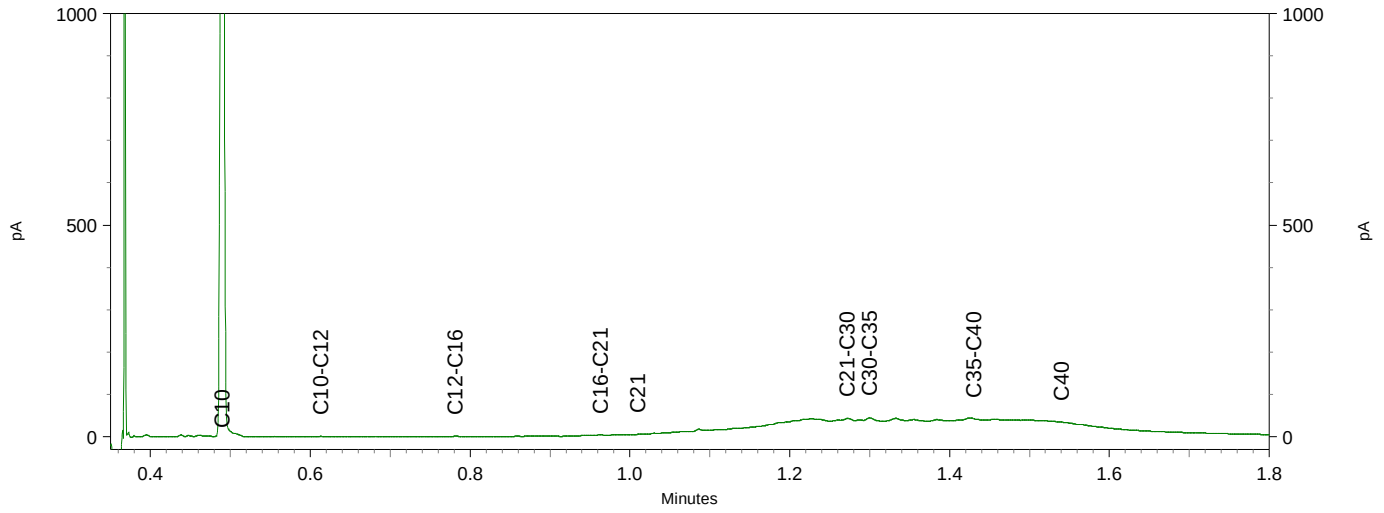

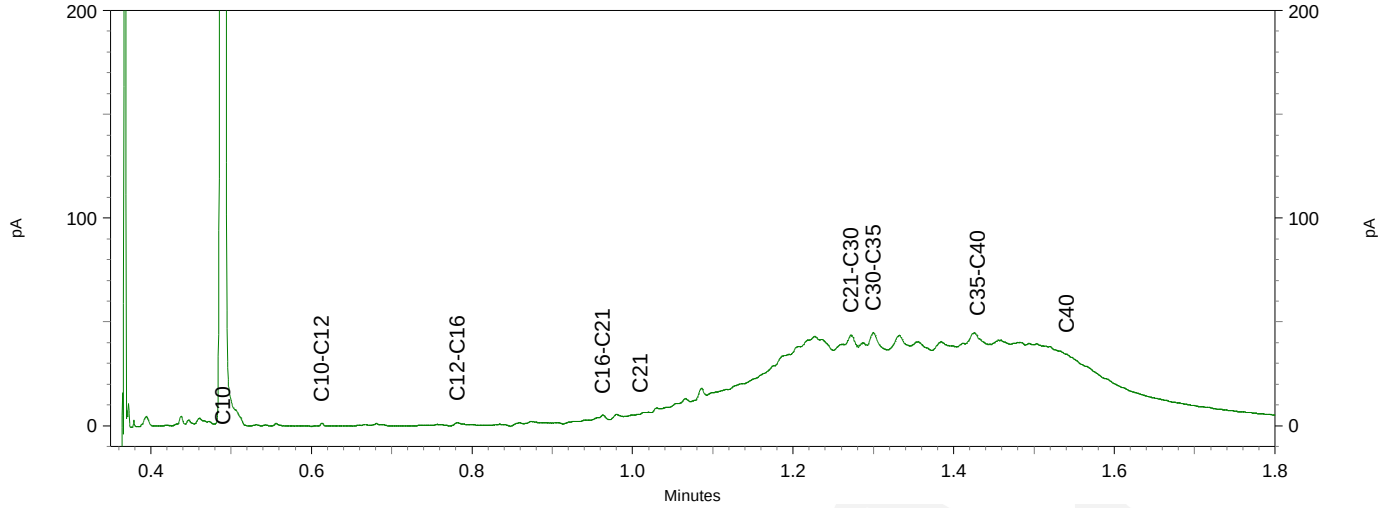

eurofins | — analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12868557
Certificate no.:2022110594
Sample description.: B01, B01: 100-150
V

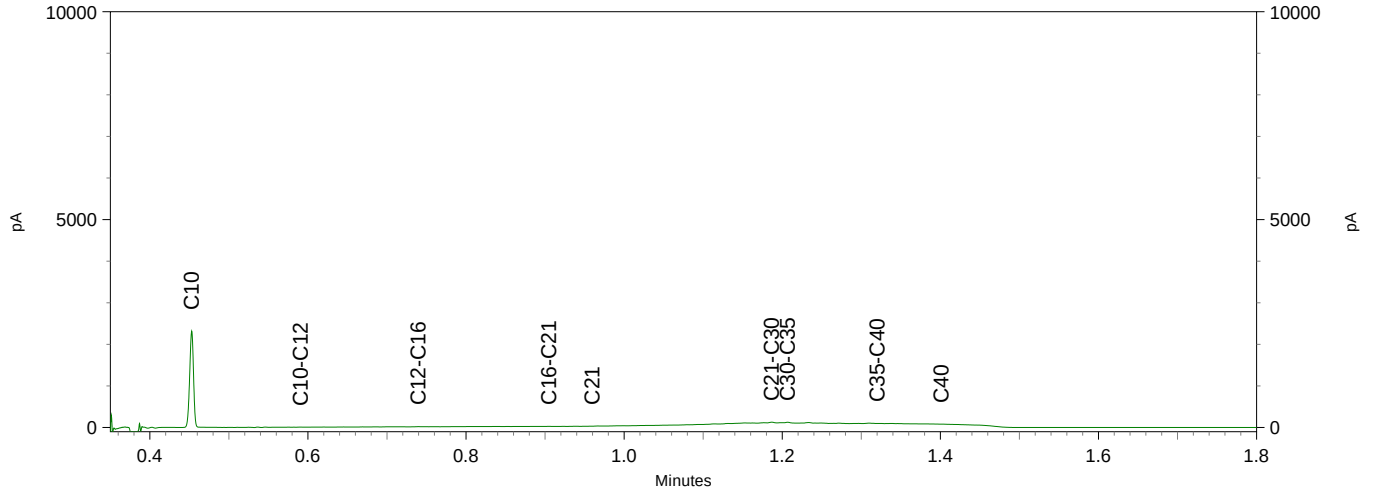

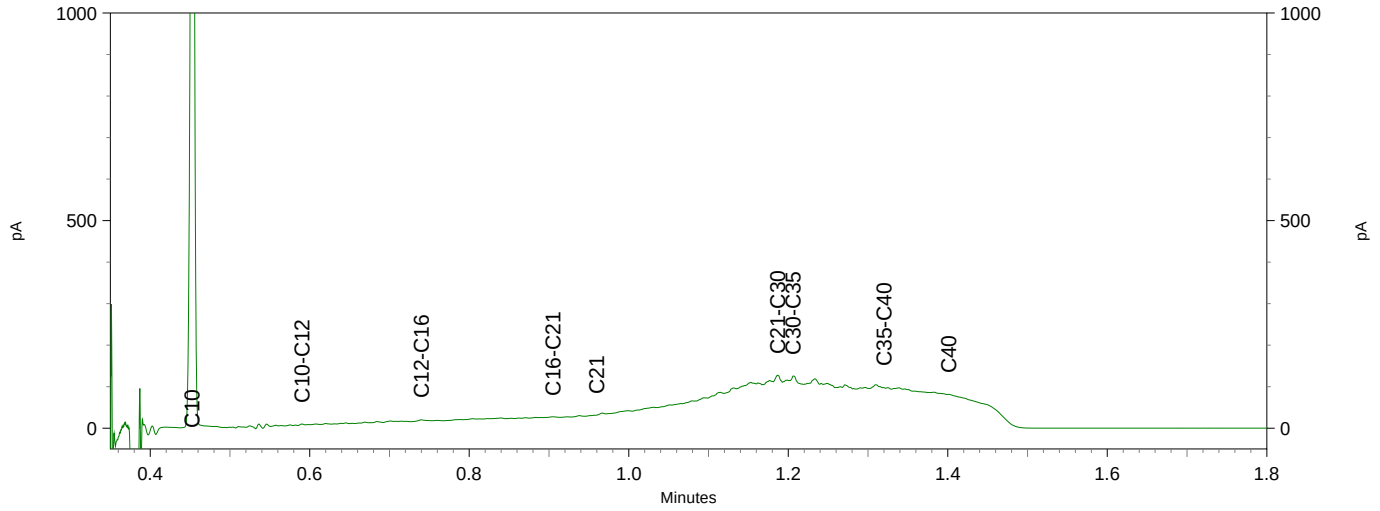

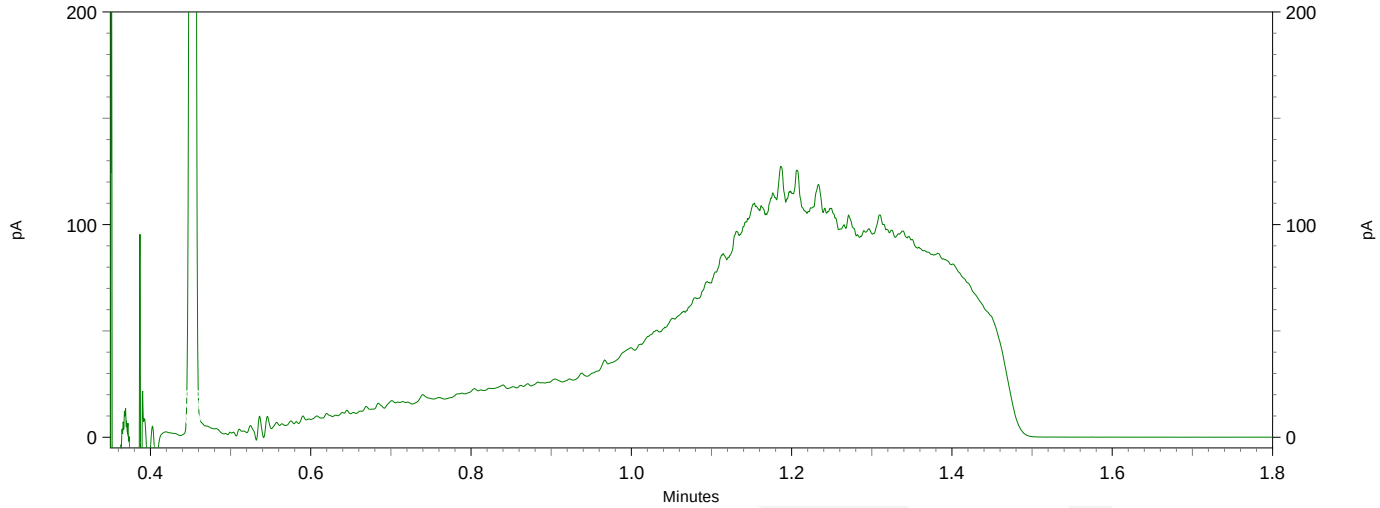

eurofins | analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12868559
Certificate no.: 2022110594
Sample description.: D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40, D03: 10-50, D05: 0-4 V

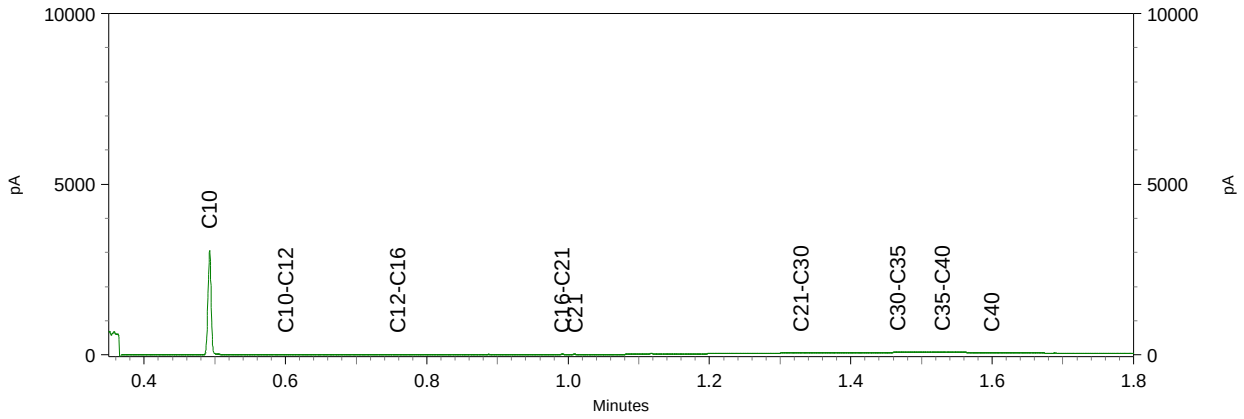

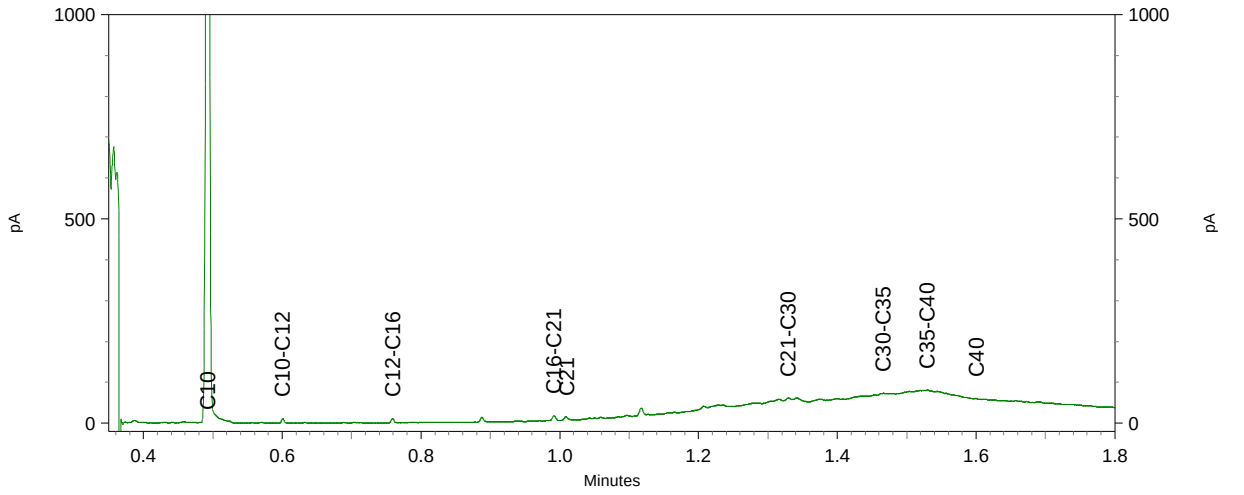

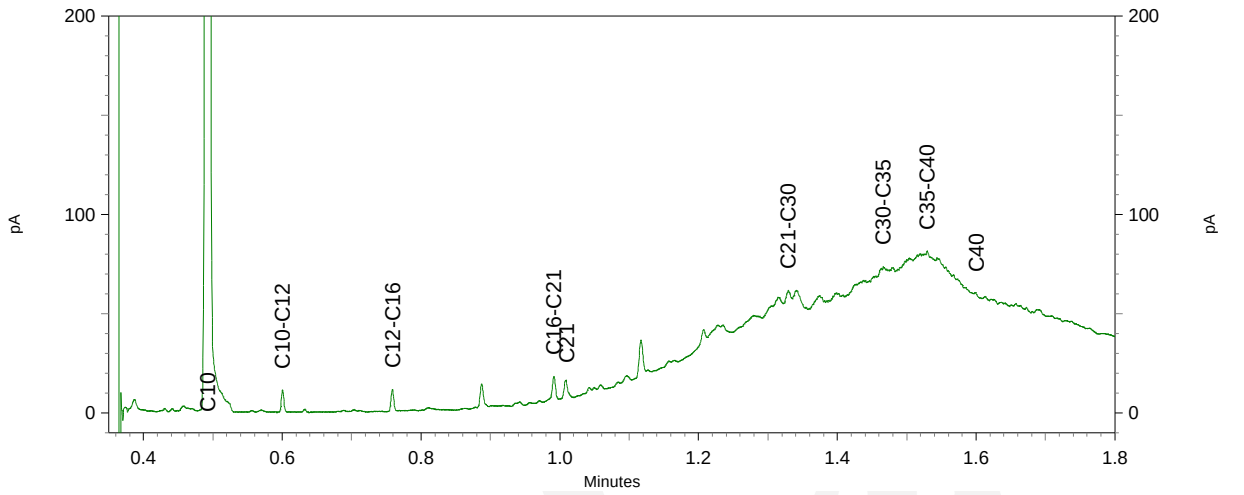

eurofins | analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12868560
Certificate no.: 2022110594
Sample description.: D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50, D08: 0-50, D09: 0-50
V

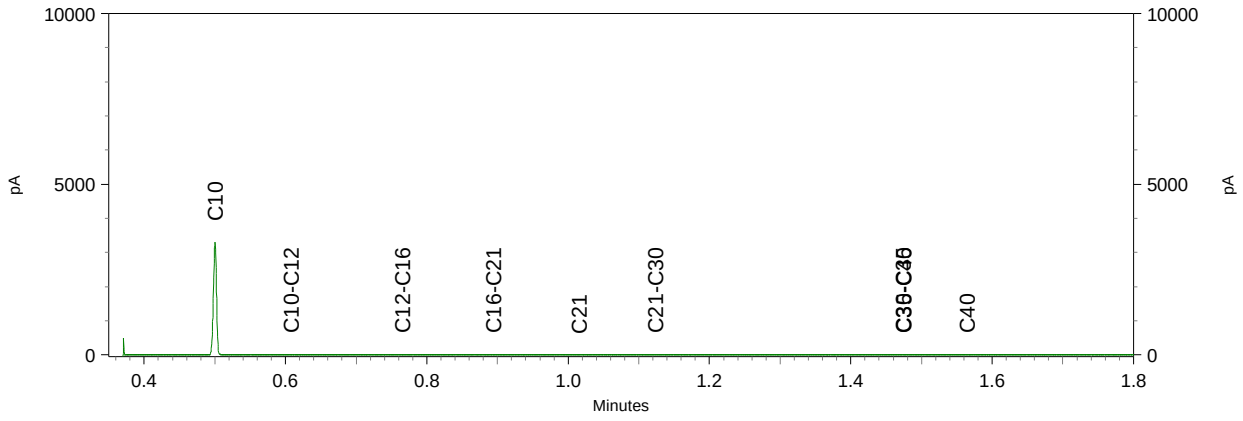

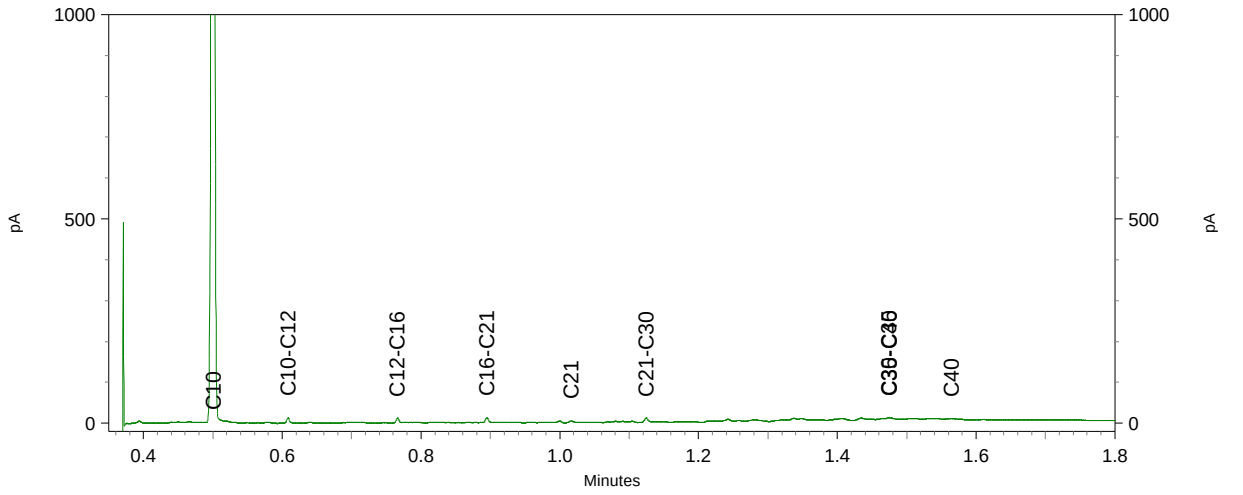

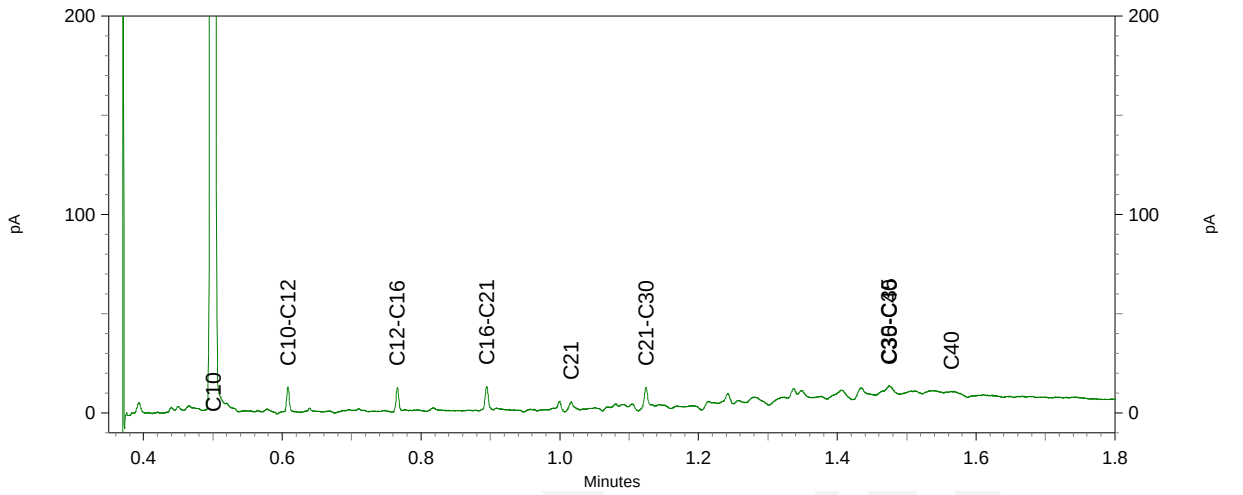

Montferland Milieu B.V.
T.a.v. Arjan Ellmann
Zeddamseweg 77
7041 CN 's-Heerenberg
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 09-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022136669/1
Uw project/verslagnummer	MM22095
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	02-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022136669/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	02-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	09-Sep-2022/12:07
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	77.4	79.7	85.1	89.5	86.5
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.1	<0.7	<0.7	<0.7	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	99	100	99	99	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3.0	<2.0	4.5	2.6	3.3
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	220	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	310	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	27	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	39	<11	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	12	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	630	<35	<35	<35	<35
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.				

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B101-1, B101: 150-200	Grond (AS3000)	12957307
2	B101-2, B101: 200-250	Grond (AS3000)	12957308
3	B-MM102, B102: 100-150, B102: 150-200	Grond (AS3000)	12957309
4	B-MM103, B103: 100-150, B103: 150-200	Grond (AS3000)	12957310
5	B-MM104, B104: 100-150, B104: 150-200	Grond (AS3000)	12957311

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022136669/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	02-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	09-Sep-2022/12:07
		Bijlage	A,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	6
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	86.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2.0
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	B-MM105, B105: 100-150, B105: 150-200	Grond (AS3000)	12957312

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

VA TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022136669/1

Monster nr. / Barcode	Uw monsteromschrijving / Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12957307	B101-1, B101: 150-200				
0539474351	B101	150	200	31-Aug-2022	
12957308	B101-2, B101: 200-250				
0539474331	B101	200	250	31-Aug-2022	
12957309	B-MM102, B102: 100-150, B102: 150-200				
0539474330	B102	100	150	31-Aug-2022	
0539474329	B102	150	200	31-Aug-2022	
12957310	B-MM103, B103: 100-150, B103: 150-200				
0539474342	B103	100	150	31-Aug-2022	
0539474346	B103	150	200	31-Aug-2022	
12957311	B-MM104, B104: 100-150, B104: 150-200				
0539474332	B104	100	150	31-Aug-2022	
0539474345	B104	150	200	31-Aug-2022	
12957312	B-MM105, B105: 100-150, B105: 150-200				
0539474333	B105	100	150	31-Aug-2022	
0539474352	B105	150	200	31-Aug-2022	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022136669/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	NEN-EN-ISO 16703

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12957307
Certificate no.: 2022136669
Sample description.: B101-1, B101: 150-200
V

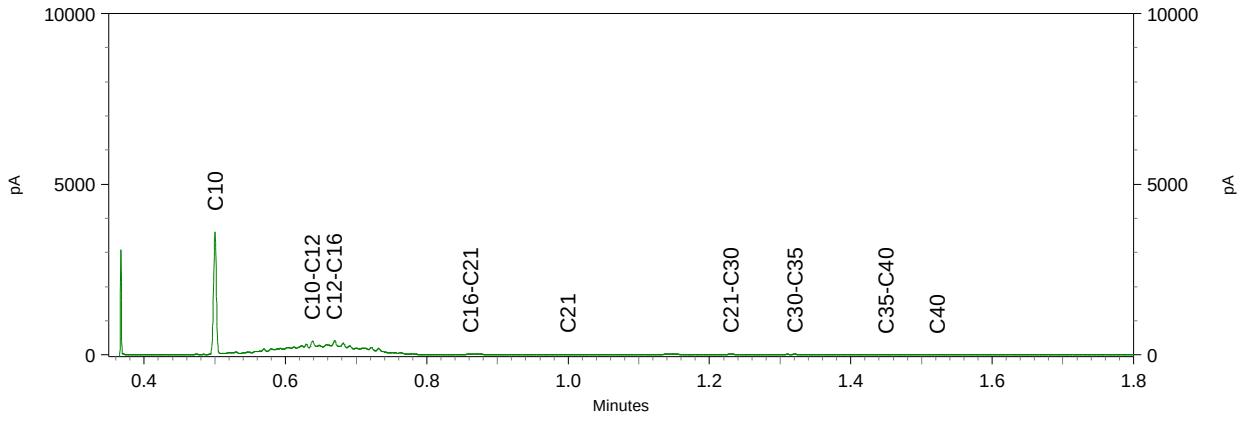

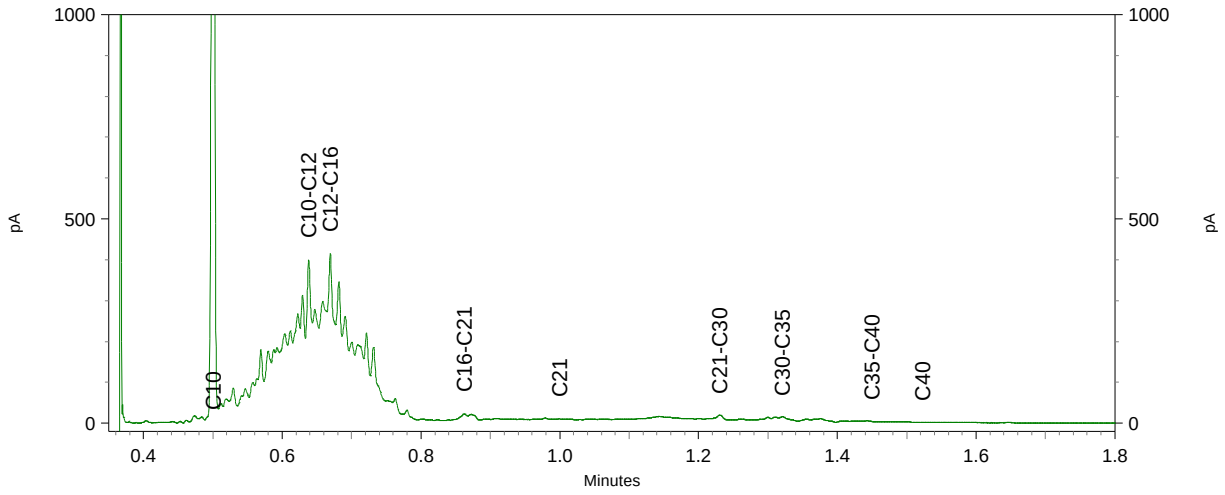

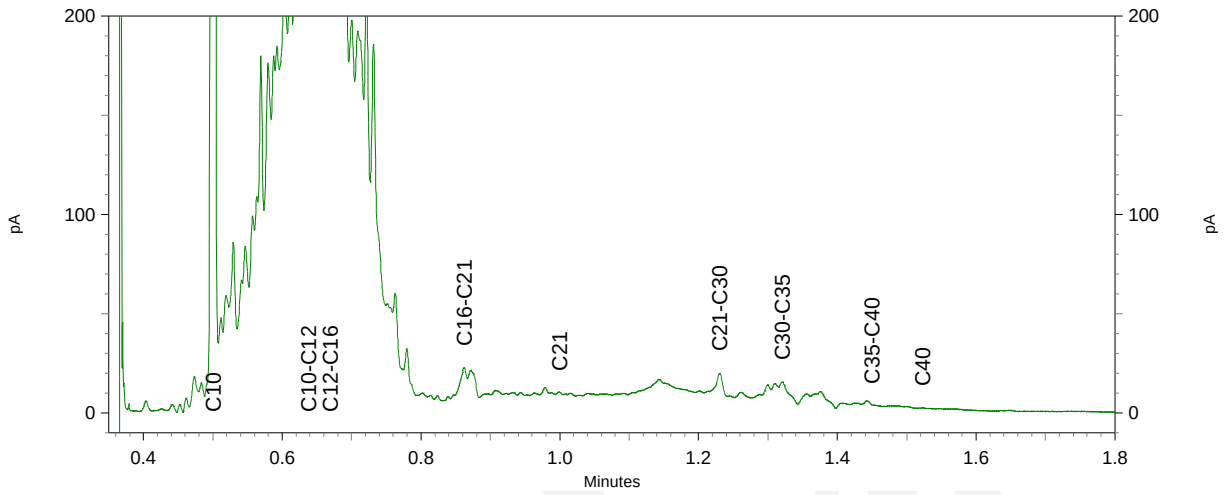

BIJLAGE 6:

Analysecertificaten water

Montferland Milieu B.V.
T.a.v. Arjan Ellmann
Zeddamseweg 77
7041 CN 's-Heerenberg
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 07-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022136665/1
Uw project/verslagnummer	MM22095
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	02-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022136665/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	02-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	07-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	07-Sep-2022/13:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Metalen				
S	Barium (Ba)	µg/L		<20	
S	Cadmium (Cd)	µg/L		<0.20	
S	Kobalt (Co)	µg/L		3.2	
S	Koper (Cu)	µg/L		8.5	
S	Kwik (Hg)	µg/L		<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	µg/L		2.1	
S	Nikkel (Ni)	µg/L		25	
S	Lood (Pb)	µg/L		<2.0	
S	Zink (Zn)	µg/L		<10	
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen				
S	Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]	0.21 [1)]	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	<0.90	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	<0.020	<0.020
S	Styreen	µg/L		<0.20	
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen				
S	Dichloormethaan	µg/L		<0.20	
S	Trichloormethaan	µg/L		<0.20	
S	Tetrachloormethaan	µg/L		<0.10	
S	Trichlooretheen	µg/L		<0.20	
S	Tetrachlooretheen	µg/L		<0.10	
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L		<0.20	
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L		<0.20	
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L		<0.10	
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L		<0.10	
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L		<0.10	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	1, A01-1: 220-320	Water (AS3000)	12957290
2	2, B01-1: 200-300	Water (AS3000)	12957291
3	3, C01-1: 200-300	Water (AS3000)	12957292

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22095	Certificaatnummer/Versie	2022136665/1
Uw projectnaam	Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	Startdatum analyse	02-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	07-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	07-Sep-2022/13:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L		<0.10	
	CKW (som)	µg/L		<1.6	
S	Tribroommethaan	µg/L		<0.20	
S	Vinylchloride	µg/L		<0.10	
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L		<0.10	
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L		0.14 [1)]	
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L		<0.20	
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L		<0.20	
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L		<0.20	
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L		0.42	
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	16	34	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	32	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	16	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	<10	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	<10	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	97	<50
	Chromatogram			Zie bijl.	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	1, A01-1: 220-320	Water (AS3000)	12957290
2	2, B01-1: 200-300	Water (AS3000)	12957291
3	3, C01-1: 200-300	Water (AS3000)	12957292

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022136665/1

Monster nr. / Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw monsteromschrijving / Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12957290				1, A01-1: 220-320	
0680649308	1	220	320	31-Aug-2022	
12957291				2, B01-1: 200-300	
0680649309	1	200	300	31-Aug-2022	
0801029518	1	200	300	31-Aug-2022	
12957292				3, C01-1: 200-300	
0680649318	1	200	300	31-Aug-2022	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022136665/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022136665/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5
Chromatogram olie (GC)	W0215	GC-FID	Eigen methode

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

eurofins | analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12957291
Certificate no.: 2022136665
Sample description.: 2, B01-1: 200-300
V

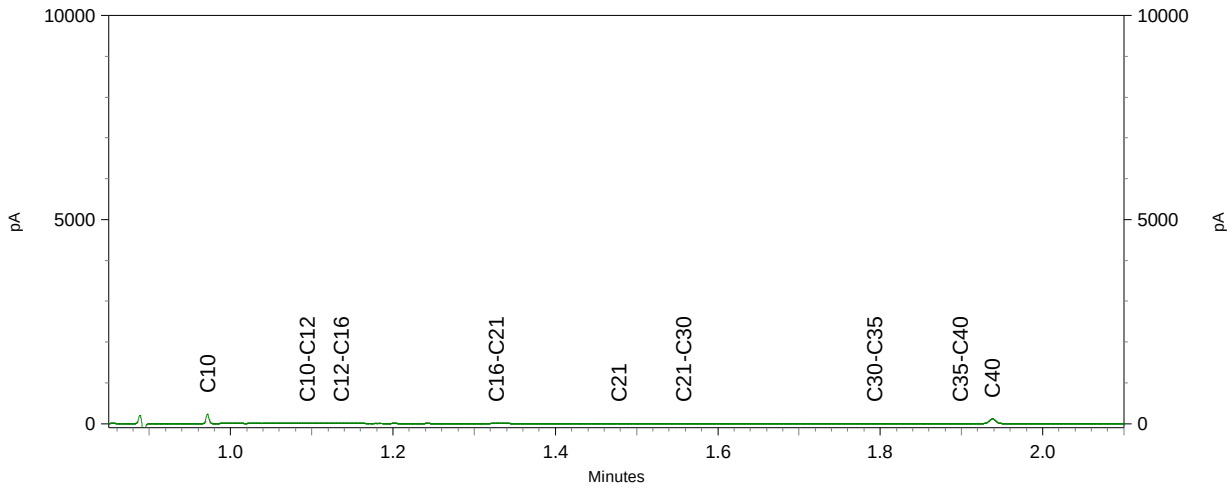

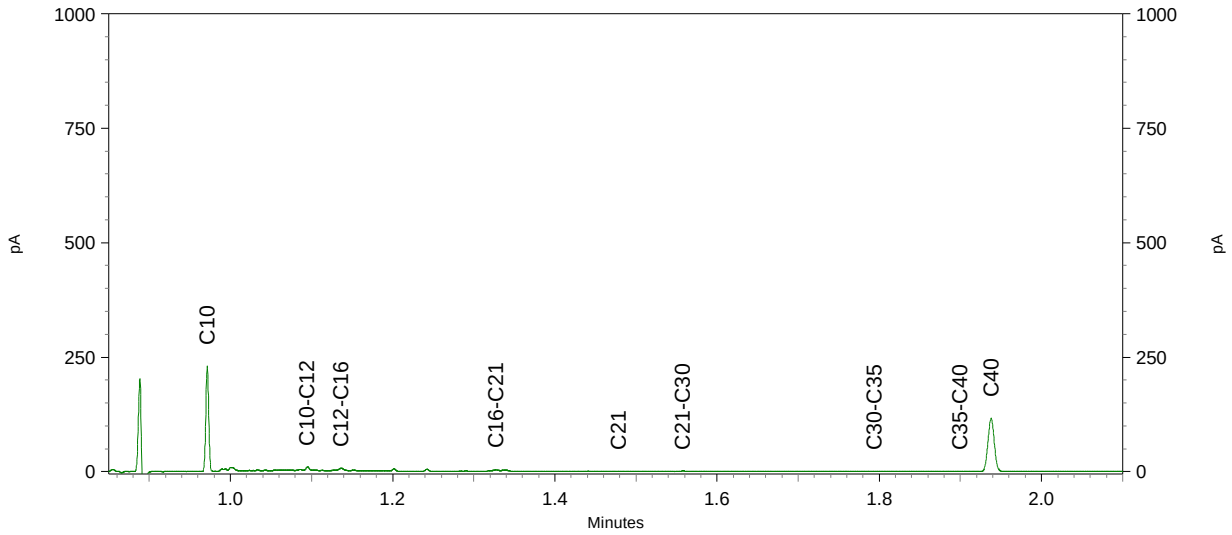

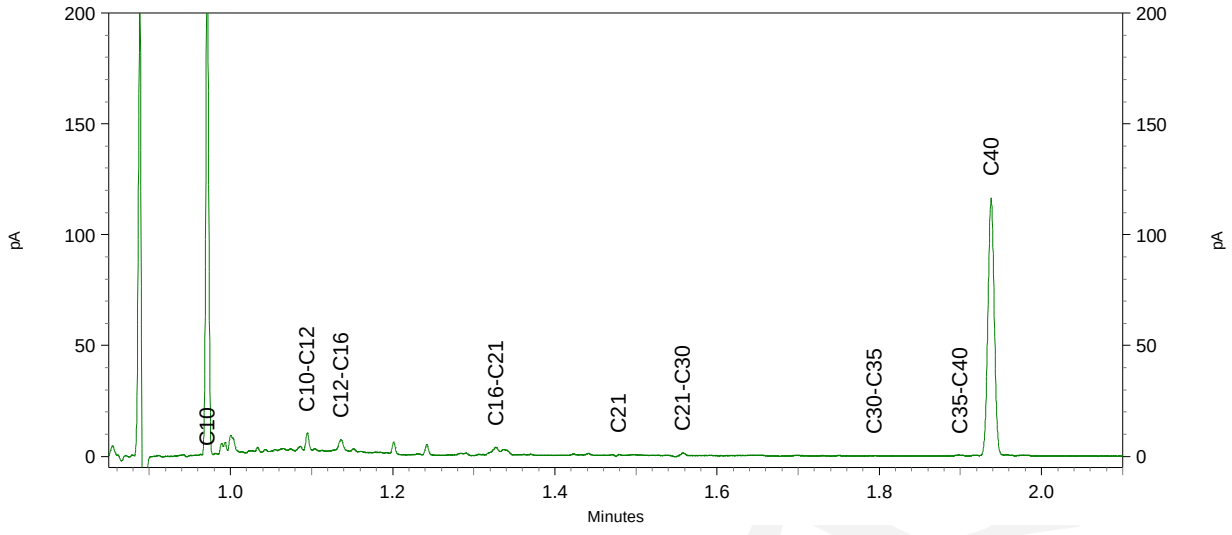

BIJLAGE 7:

Toetsingstabellen

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

A01, A01: 70-100, A01: 100-150

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		3.6			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		0.8			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868556	A01, A01: 70-100, A01: 100-150	08-07-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

Analyse	Eenheid	B01, B01: 100-150			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		<2.0			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		2.0			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	690	3500	0.68	> AW

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868557	B01, B01: 100-150	08-07-2022	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> AW	> Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

Analyse	Eenheid	C-MM01, C01: 0-50, C02: 0-50			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		5.7			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		2.4			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	100		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868558	C-MM01, C01: 0-50, C02: 0-50	08-07-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40, D03: 10-50, D05: 0-40

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		2.8			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.0			
Metalen					
Barium (Ba)	mg/kg DS	40	140		@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.22	0.36		-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.7	12		-
Koper (Cu)	mg/kg DS	17	33		-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.049		-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1		-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	8.3	23		-
Lood (Pb)	mg/kg DS	32	49		-
Zink (Zn)	mg/kg DS	61	140		-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	300	1000	0.17	> AW
Polychloorbifenylen, PCB					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.080	0.27	0.25	> AW
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	3.5	3.5	0.05	> AW

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868559	D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40,	08-07-2022	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
> AW	> Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50, D08: 0-50, D09: 0-50, D10: 0-50, D11: 0-50

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		5.8			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		2.1			
Metalen					
Barium (Ba)	mg/kg DS	65	170		@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.26	0.42		-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.9	9.7		-
Koper (Cu)	mg/kg DS	32	58	0.12	> AW
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.047		-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1		-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	8.0	18		-
Lood (Pb)	mg/kg DS	23	34		-
Zink (Zn)	mg/kg DS	59	120		-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	45	210	0.01	> AW
Polychloorbifenylen, PCB					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.023		-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	0.98	0.97		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868560	D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50,	08-07-2022	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
> AW	> Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

D-MM04, D02: 40-90, D03: 100-150, D03: 150-200, D04: 50-100, D05: 40-90, D10: 90-140, D10: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		5.0			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		0.7			
Metalen					
Barium (Ba)	mg/kg DS	45	130		@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	<0.20	0.23		-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.6	9.5		-
Koper (Cu)	mg/kg DS	9.8	18		-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	0.055	0.075		-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1		-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	8.8	21		-
Lood (Pb)	mg/kg DS	<10	10		-
Zink (Zn)	mg/kg DS	41	84		-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-
Polychloorbifenylen, PCB					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.025		-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	0.35	0.35		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868561	D-MM04, D02: 40-90, D03: 100-	08-07-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

Analyse	Eenheid	A01, A01: 0-40			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		3.5			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.1			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	170	850	0.14	> AW

Eurofins Nr.	**Monsteromschrijving**	**Datum Monstername**	**Eindoordeel**
12868555	A01, A01: 0-40	08-07-2022	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> AW	> Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

A01, A01: 70-100, A01: 100-150

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		3.6		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		0.8		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868556	A01, A01: 70-100, A01: 100-150	08-07-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

Analyse	Eenheid	B01, B01: 100-150		
		G.W.	**G.S.S.D**	**Oordeel**
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		<2.0		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		2.0		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	690	3500	NT

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868557	B01, B01: 100-150	08-07-2022	Niet Toepasbaar > industrie

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
NT	Niet toepasbaar

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

Analyse	Eenheid	C-MM01, C01: 0-50, C02: 0-50		
		G.W.	**G.S.S.D**	**Oordeel**
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		5.7		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		2.4		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	100	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868558	C-MM01, C01: 0-50, C02: 0-50	08-07-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40, D03: 10-50, D05: 0-40

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		2.8		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.0		
Metalen				
Barium (Ba)	mg/kg DS	40	140	@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.22	0.36	-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.7	12	-
Koper (Cu)	mg/kg DS	17	33	-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.049	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1	-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	8.3	23	-
Lood (Pb)	mg/kg DS	32	49	-
Zink (Zn)	mg/kg DS	61	140	-
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	300	1000	NT
Polychloorbifenylen, PCB				
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.080	0.27	Ind
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	3.5	3.5	Wo

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868559	D-MM02, D01: 0-50, D02: 0-40,	08-07-2022	Niet Toepasbaar > industrie

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
NT	Niet toepasbaar
Ind	Oordeel Industrie
Wo	Oordeel Wonen

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50, D08: 0-50, D09: 0-50, D10: 0-50, D11: 0-50

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		5.8		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		2.1		
Metalen				
Barium (Ba)	mg/kg DS	65	170	@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.26	0.42	-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.9	9.7	-
Koper (Cu)	mg/kg DS	32	58	Ind
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.047	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1	-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	8.0	18	-
Lood (Pb)	mg/kg DS	23	34	-
Zink (Zn)	mg/kg DS	59	120	-
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	45	210	Ind
Polychloorbifenylen, PCB				
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.023	-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	0.98	0.97	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868560	D-MM03, D06: 0-50, D07: 0-50,	08-07-2022	Klasse industrie

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
Ind	Oordeel Industrie

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

D-MM04, D02: 40-90, D03: 100-150, D03: 150-200, D04: 50-100, D05: 40-90, D10: 90-140, D10: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		5.0		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		0.7		
Metalen				
Barium (Ba)	mg/kg DS	45	130	@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	<0.20	0.23	-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.6	9.5	-
Koper (Cu)	mg/kg DS	9.8	18	-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	0.055	0.075	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1	-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	8.8	21	-
Lood (Pb)	mg/kg DS	<10	10	-
Zink (Zn)	mg/kg DS	41	84	-
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-
Polychloorbifenylen, PCB				
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.025	-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	0.35	0.35	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868561	D-MM04, D02: 40-90, D03: 100-	08-07-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022110594**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:23**

Analyse	Eenheid	A01, A01: 0-40		
		G.W.	**G.S.S.D**	**Oordeel**
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		3.5		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.1		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	170	850	NT

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12868555	A01, A01: 0-40	08-07-2022	Niet Toepasbaar > industrie

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
NT	Niet toepasbaar

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

Analyse	Eenheid	B101-1, B101: 150-200			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		3.0			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.1			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	630	3200	0.62	> AW

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957307	B101-1, B101: 150-200	31-08-2022	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> AW	> Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

Analyse	Eenheid	B101-2, B101: 200-250			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		<2.0			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957308	B101-2, B101: 200-250	31-08-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM102, B102: 100-150, B102: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		4.5			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957309	B-MM102, B102: 100-150, B102:	31-08-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM103, B103: 100-150, B103: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		2.6			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957310	B-MM103, B103: 100-150, B103:	31-08-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM104, B104: 100-150, B104: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		3.3			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957311	B-MM104, B104: 100-150, B104:	31-08-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM105, B105: 100-150, B105: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		<2.0			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7			
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957312	B-MM105, B105: 100-150, B105:	31-08-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

Analyse	Eenheid	B101-1, B101: 150-200		
		G.W.	**G.S.S.D**	**Oordeel**
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		3.0		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.1		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	630	3200	NT

Eurofins Nr.	**Monsteromschrijving**	**Datum Monstername**	**Eindoordeel**
12957307	B101-1, B101: 150-200	31-08-2022	Niet Toepasbaar > industrie

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
NT	Niet toepasbaar

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

Analyse	Eenheid	B101-2, B101: 200-250		
		G.W.	**G.S.S.D**	**Oordeel**
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		<2.0		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957308	B101-2, B101: 200-250	31-08-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM102, B102: 100-150, B102: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		4.5		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957309	B-MM102, B102: 100-150, B102:	31-08-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM103, B103: 100-150, B103: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		2.6		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957310	B-MM103, B103: 100-150, B103:	31-08-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM104, B104: 100-150, B104: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		3.3		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957311	B-MM104, B104: 100-150, B104:	31-08-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136669**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:24**

B-MM105, B105: 100-150, B105: 150-200

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		<2.0		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		<0.7		
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957312	B-MM105, B105: 100-150, B105:	31-08-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136665**
Toetsing	**BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:25**
Is Diep grondwater	**Nee**

Analyse	Eenheid	1, A01-1: 220-320			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen					
Benzeen	µg/l	<0.20	0.14		-
Tolueen	µg/l	<0.20	0.14		-
Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	0.14		-
Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21	0.21		-
Naftaleen	µg/l	<0.020	0.014		-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	<50	35		-
Extra parameters					
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	µg/l		0.63		@

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957290	1, A01-1: 220-320	31-08-2022	Voldoet aan Streefwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
-	<= Streefwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136665**
Toetsing	**BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:25**
Is Diep grondwater	**Nee**

Analyse	Eenheid	2, B01-1: 200-300			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Metalen					
Barium (Ba)	µg/l	<20	14		-
Cadmium (Cd)	µg/l	<0.20	0.14		-
Kobalt (Co)	µg/l	3.2	3.2		-
Koper (Cu)	µg/l	8.5	8.5		-
Kwik (Hg)	µg/l	<0.050	0.035		-
Molybdeen (Mo)	µg/l	2.1	2.1		-
Nikkel (Ni)	µg/l	25	25	0.17	> SW
Lood (Pb)	µg/l	<2.0	1.4		-
Zink (Zn)	µg/l	<10	7		-
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen					
Benzeen	µg/l	<0.20	0.14		-
Tolueen	µg/l	<0.20	0.14		-
Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	0.14		-
Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21	0.21		-
Naftaleen	µg/l	<0.020	0.014		-
Styreen	µg/l	<0.20	0.14		-
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen					
Dichloormethaan	µg/l	<0.20	0.14		-
Trichloormethaan	µg/l	<0.20	0.14		-
Tetrachloormethaan	µg/l	<0.10	0.07	0.01	-
Trichlooretheen	µg/l	<0.20	0.14		-
Tetrachlooretheen	µg/l	<0.10	0.07		-
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	0.14		-
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	0.14		-
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	0.07		-
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	0.07		-
Tribroommethaan	µg/l	<0.20	0.14		@
Vinylchloride	µg/l	<0.10	0.07	0.01	-
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	0.07	0.01	-
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/l	0.14	0.14	0.01	-
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/l	0.42	0.42		-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	97	97	0.09	> SW
Extra parameters					
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	µg/l		0.77		@

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957291	2, B01-1: 200-300	31-08-2022	Overschrijding Streefwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
-	<= Streefwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> SW	> Streefwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem (MM22095)**
Certificaat	**2022136665**
Toetsing	**BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**27 September 2022 15:25**
Is Diep grondwater	**Nee**

Analyse	Eenheid	3, C01-1: 200-300			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen					
Benzeen	µg/l	<0.20	0.14		-
Tolueen	µg/l	<0.20	0.14		-
Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	0.14		-
Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21	0.21		-
Naftaleen	µg/l	<0.020	0.014		-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	<50	35		-
Extra parameters					
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	µg/l		0.63		@

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957292	3, C01-1: 200-300	31-08-2022	Voldoet aan Streefwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
-	<= Streefwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BIJLAGE 8:

Projectfoto’s

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

BIJLAGE 9:

Informatie vooronderzoek

FUGRO MILIEU CONSULT B.V.

[redacted]

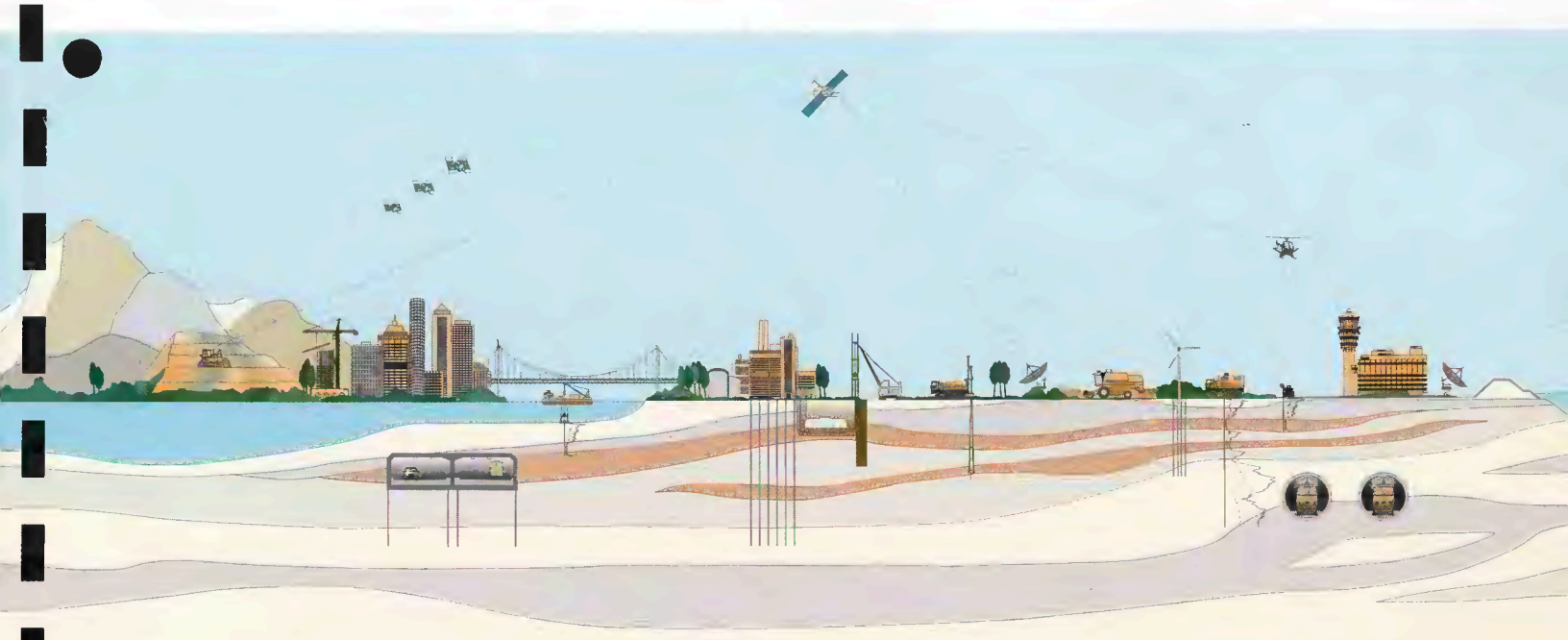

Rapport

NULSITUATIE-BODEMONDERZOEK

Rijkerswoordsestraat 15 te Arnhem

Projectnummer: 82990095

Opdrachtgever : Hermsen Bloemen B.V.
Rijkerswoordsestraat 15
6811 MB Arnhem

Projectleider	paraaf	Datum	Status
ing. J.A.A. van Vliet		4 mei 1999	definitief

Gecontroleerd door	paraaf	Datum	Status
drs. E.T.Dabroek		4 mei 1999	definitief

Utrechtseweg 310, Postbus 5122, 6802 EC Arnhem, Tel.: 026-4428585, Fax: 026-4428633

INHOUDSOPGAVE

1 DOELSTELLING	3
2 VOORONDERZOEK	4
2.1 Locatiebeschrijving	4
2.2 Hypothese	4
2.3 Onderzoeksprogramma	4
3 RESULTATEN	5
3.1 Veldobservaties	5
3.2 Chemische analyses	6
4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

BIJLAGEN

1 Situatieschets met boorpunten
2 Normen
3 Analyseresultaten
- Analyseresultaten grond
- Analyseresultaten grondwater
- Toetsingswaarden grond
- Toetsingswaarden grondwater

4 Boorstaten

1 DOELSTELLING

Op een terrein gelegen aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem heeft Fugro Milieu Consult in opdracht van Hermsen Bloemen B.V. te Arnhem een nulsituatie-bodemonderzoek uitgevoerd.

Een nulsituatie-bodemonderzoek heeft ten doel op een snelle en efficiënte wijze vast te stellen wat de toestand van de bodem is ter plaatse van Wet milieubeheer(Wm)-plichtige activiteiten ten tijde van de afgifte van een (revisie)vergunning. Het nulsituatie-bodemonderzoek is met name bedoeld voor het vastleggen van een referentieniveau. Op die manier kan bij herhalingsonderzoek in de toekomst worden vastgesteld of de Wm-plichtige activiteit aanleiding heeft gegeven tot additionele bodemverontreiniging.

Met de opdrachtgever zijn de volgende opzet en inhoud van het onderzoek overeengekomen:
- vooronderzoek (Hoofdstuk 2);
- resultaten (Hoofdstuk 3);
- conclusies en aanbevelingen (Hoofdstuk 4).

Het onderzoek is gebaseerd op de het protocol "Bodemonderzoek; Milieuvergunning en BSB", SDU oktober 1993, ISBN 9012081181.

2 VOORONDERZOEK

2.1 Locatiebeschrijving

Uit informatie van de opdrachtgever, de gemeente Arnhem, en een terreininspectie d.d. 26-03-1999 is het volgende naar voren gekomen:

- het totale perceel, kadastrale aanduiding sectie AC nummer 1520 te Arnhem, heeft een oppervlakte van 12.600 m²;
- de grondwaterstand is circa 1 m-mv;
- het terrein ligt in een stedelijk gebied;
- op het terrein bevinden zich een woonhuis en een bedrijfspand waar bloemen worden verpakt;
- bij het bedrijfspand bevinden zich een zinkput en een bovengrondse dieseltank van 3000 liter;
- het buitenterrein is in gebruik als parkeerterrein en wordt periodiek schoongespoten onder hoge druk.

Bodemopbouw:

- 0 - 3 m (matig) grof zand

In bijlage 1 is een situatieschets opgenomen.

2.2 Hypothese

Uit het vooronderzoek zijn aanwijzingen gebleken voor de aanwezigheid van mogelijke bodemverontreiniging, te weten de zinkput en de bovengrondse dieselolietank.
Door middel van lekkage en morsen kan ter plaatse van de bovengrondse dieselolietank een verontreiniging met dieselolie zijn ontstaan.
Op dezelfde wijze is het mogelijk dat ter plaatse van de zinkput verontreinigingen in de bodem zijn geraakt .

De hypothese voor deze locaties luidt: **Verdachte locatie met bekende plaatsen van voorkomen van verontreiniging.**

2.3 Onderzoeksprogramma

Het onderzoeksprogramma volgt uit de boven aangegeven hypothese. Het aantal boringen en de locaties van de boringen zijn weergegeven in tabel 1 (Hoofdstuk 3). Het uitgevoerde analyse-programma is in tabel 2 (Hoofdstuk 3) weergegeven.

Het onderzoek is opgezet en uitgevoerd volgens de geldende NVN, NEN en AVPR normen (bijlage 2). Het laboratorium-onderzoek is uitgevoerd door Het milieulab van Biochem laboratorium B.V. te Zoetermeer.

Fugro Milieu Consult is lid van de Vereniging Kwaliteitsborging Bodemonderzoek (VKB). Wij voeren onze werkzaamheden uit conform de kwaliteitseisen van deze vereniging. Hiertoe hanteren wij een kwaliteitssysteem conform ISO 9001. De naleving hiervan wordt periodiek getoetst door externe auditoren.

3 RESULTATEN

3.1 Veldobservaties

Op basis van de uitgevoerde boringen kan de bodemopbouw als volgt worden omschreven:

- 0 tot 2,5 m-mv zand

Het grondwater is aangetroffen op een diepte van circa 1,5 m-mv.

In bijlage 4 zijn de uitgewerkte boorprofielen weergegeven.

Tabel 1 Uitgevoerde boringen en zintuiglijke waarnemingen

Boorlocatie	Boring [1]	Totale diepte (m-mv)	Zintuiglijke Waarnemingen		
			diepte m-mv	bodem-opbouw	waarneming [2]
naast dieselolietank	pb 1	2,5	0,0- 0,5	zand	puin-2
			0,5- 1,0	zand	houtskool-2
			1,0- 2,5	zand	roest-1
naast dieselolietank	2	1	0,0-1,0	zand	puin-2
naast zinkput	pb 3	3,5	0,0-0,1		klinker
			0,1- 0,5	zand	puin-4, kolengruis-1
			0,5- 2,0	zand	
			2,0- 3,5	zand	roest-1
naast zinkput	4	1,22	0,0- 0,05		klinker
			0,05- 0,8	zand	puin-4, kolengruis-1, oliegeur-1
			0,8- 1,2	zand	puin-3, oliegeur-3
			1,2- 1,22	zand	

Opmerkingen bij de tabel
[1] voorvoegsel pb staat voor peilbuis
[2] waarneming (1 = zwak, 2 = matig, 3 = sterk, 4 = hoofdbestanddeel)

Over de peilbuisgegevens kan het volgende worden opgemerkt:

- op grond van de gemeten grondwaterstanden kan geen uitspraak worden gedaan over de stromingsrichting van het ondiepe grondwater;
- het filter van pb 1 is geplaatst op een diepte van 1,5 tot 2,5 m-mv;
- het filter van pb 3 is geplaatst op een diepte van 2,5 tot 3,5 m-mv.

Op basis van de veldobservaties en de verdeling van de boorlocaties over het terrein zijn grond- en grondwatermonsters geselecteerd voor laboratoriumonderzoek en grondmengmonsters samengesteld.

3.2 Chemische analyses

De analyseresultaten (zie bijlage 3) zijn beoordeeld aan de hand van het overzicht van Streef- en Interventiewaarden zoals gesteld in de geldende normen.

Streefwaarden (S-waarden):
het concentratieniveau waaronder sprake is van een duurzame bodemkwaliteit, situatie waarin functionele eigenschappen van de bodem voor mens, plant en dier zijn gegarandeerd. Bij overschrijding van de streefwaarde is sprake van bodemverontreiniging.

Interventiewaarden (I-waarden):
geven aan wanneer de functionele eigenschappen van de bodem ernstig zijn of dreigen te worden verminderd. De interventiewaarden zijn gerelateerd aan een ruimtelijke schaal. Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging in de zin van de Wet Bodembescherming als de gemiddelde concentratie in minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater de interventiewaarden overschrijdt.

Tussenwaarden (T-waarden, (S+I)/2):
geven het gemiddelde van de Streef- en de Interventiewaarde ofwel (S+I)/2 aan.
Overschrijding van deze waarde in een verkennend of oriënterend onderzoek geeft aan dat een nader onderzoek naar de ernst en omvang van de verontreiniging noodzakelijk is.

Classificatie van overschrijdingen:

niet verontreinigd	: concentratie lager dan of gelijk aan de streefwaarde;
verontreinigd	: concentratie boven de streefwaarde;
sterk verontreinigd	: concentratie boven de interventiewaarde.

De Streef-, Tussen- en Interventiewaarden voor grond zijn afhankelijk gesteld van de gehalten aan lutum en/of organische stof. De voor het onderhavige geval berekende toetsingswaarden zijn gegeven in bijlage 3. In het laboratorium is van de grond uit (meng)monsters M1 een percentage van 3,8% voor het gehalte lutum gemeten en een percentage van 3,4% voor het gehalte aan organische stof gemeten. Deze waardes zijn representatief bevonden voor alle geanalyseerde monsters.

In tabel 2 zijn de monsterselectie, analysestrategie en de mate van verontreiniging van de grond- en grondwatermonsters weergegeven.

Tabel 2 Monsterselectie, analysestrategie en toetsing analyseresultaten (grond en grondwater)

Monster	Boring	Diepte (m-mv)	Motivatie	Analyses	Aangetroffen verhoogde concentraties		
					> S-waarde	> T-waarde	> I-waarde
M1	3, 4	0,1- 0,8	verdachte bovengrond ter plaatse van zinkput	I	zink, lood, PAK-totaal, minerale olie EOX=0,4[1)]		
M2	4	0,8- 1,2	grond (met oliegeur) tpv . zinkput	minerale olie		minerale olie	
M3	1, 2	0,0- 0,5	verdachte bovengrond ter plaatse van dieselolietank	minerale olie	-		
W1	pb 1	1,5- 2,5	grondwater ter plaatse van dieselolietank	minerale olie, BETX	-		
W2	pb 3	2,5- 3,5	grondwater ter plaatse van zinkput	III	chroom	nikkel	

Opmerkingen bij de tabel

M : grond(meng)monster
W : grondwatermonster
pb : peilbuis
> : groter dan
- : er zijn geen stoffen aangetroffen in een concentratie boven de streefwaarde en/of detectiegrens;
I : NVN-bovengrondpakket
II : NVN-ondergrondpakket (beperkt)
III : NVN-grondwaterpakket
1) : voor deze parameter is geen toetsingswaarde gegeven.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Ter plaatse van de dieselolietank zijn zintuiglijk verontreinigingen van puin en houtskool aangetroffen. Bij de zinkput is naast puin tevens kolengruis aangetroffen. In de grond uit boring 4 is een sterke oliegeur aangetroffen op een diepte van 0,8 tot 1,2 m-mv. De grondwaterstand bedraagt op deze locatie 1,5 m-mv.

deellocatie bij zinkput:
In de bovengrond ter plaatse van de zinkput zijn licht verhoogde gehalten (>streefwaarden) aan zink, lood, PAK-totaal en minerale olie aangetroffen. Tevens is een enigszins verhoogde EOX aangetoond. In de ondergrond, waar een sterke oliegeur is aangetroffen, overschrijdt het gehalte aan minerale olie de tussenwaarde. Het grondwater bevat een matig verhoogd gehalte (>tussenwaarde) aan nikkel en een licht verhoogd gehalte (>streefwaarde) aan chroom.
Het verhoogd oliegehalte kan mogelijk zijn veroorzaakt door lozingen van oliehoudend afvalwater op het riool. Eventueel is er sprake van een verontreiniging ten gevolge van oliemorsingen op het parkeerterrein, die periodiek wordt schoongespoten. Hierover kan echter vooralsnog geen eenduidig beeld worden verkregen.

deelocatie bij de bovengrondse olietank:
In de grond en het grondwater zijn zintuiglijk noch analytisch verontreinigingen aangetroffen, die op basis van het gebruik van de olietank kunnen worden verwacht.

Het wordt aanbevolen om ter plaatse van de aangetoonde verontreiniging met minerale olie (zinkput) een nader onderzoek te verrichten naar mate en omvang teneinde de ernst van de verontreiniging te bepalen.

Indien bij eventuele graafwerkzaamheden op de onderzochte deel-locatie grond vrijkomt, kan deze gezien de gemeten overschrijdingen van de streef- en tussenwaarde niet zonder meer worden hergebruikt.
Hergebruik onder restricties is wel mogelijk en dient te worden overlegd met het bevoegd gezag.

Opgemerkt wordt dat een milieukundig onderzoek nooit volledige zekerheid omtrent de toestand van de bodem op een locatie kan geven.

BIJLAGEN

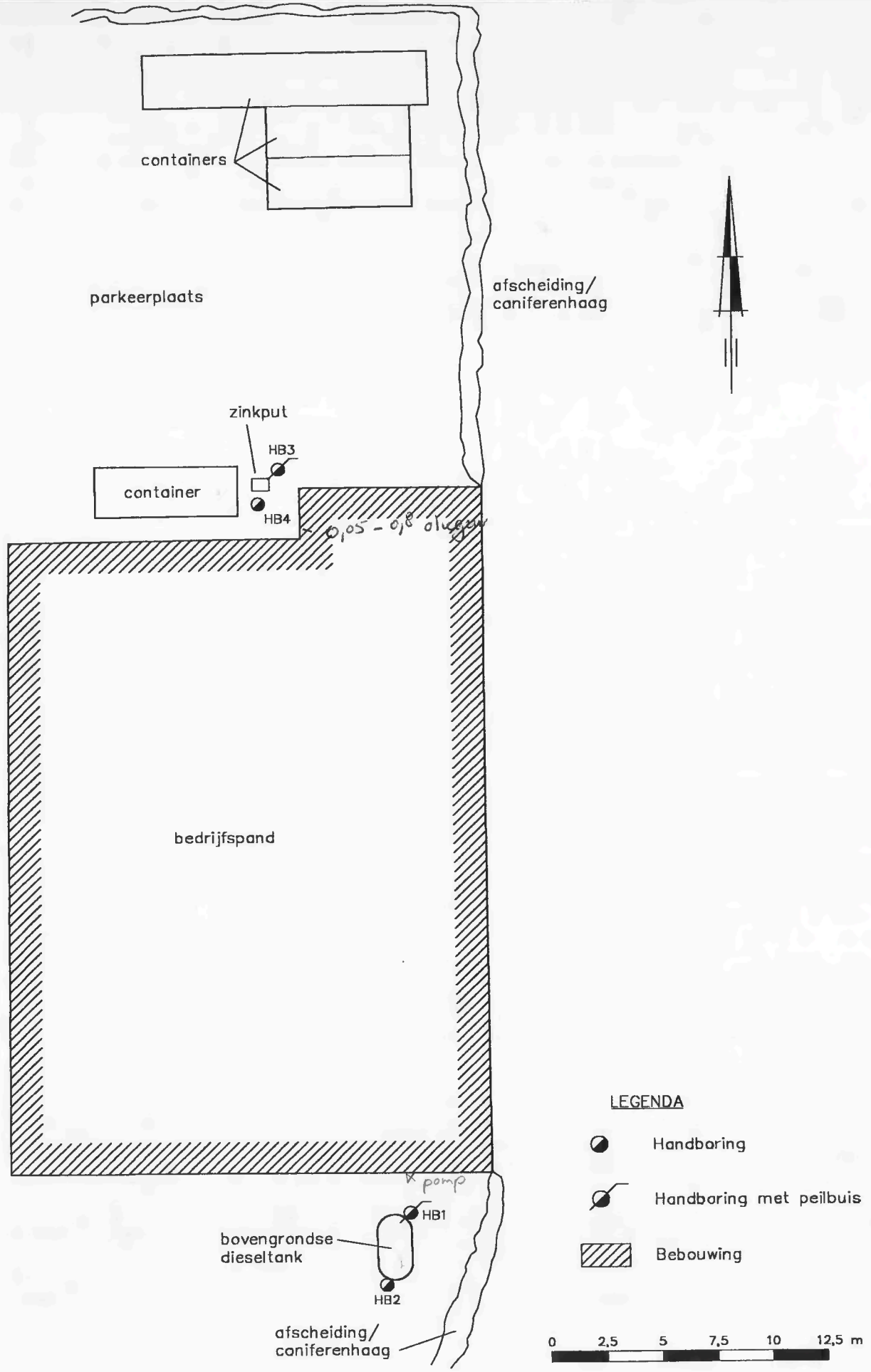

Opg. :EDA dd: 29-04-'99 Gec.: dd:

SCHAAL: 1:250

SITUATIESCHETS MET BOORPUNTEN

Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem

Opdr. : 82990095
Bijl. : 1

Normen

-	NEN 5104: 1989	Geotechniek - Classificatie van onverharde grondmonsters.
-	NVN 5720: 1995	Bodem - waterbodem - Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek (in ontw.)
-	NVN 5740: 1991	Bodem- Onderzoeksstrategie bij nulsituatie-onderzoek.
-	NPR 5741: 1994	Bodem - Boorsystemen en monsternemingstoestellen voor grond, sediment en grondwater, die worden toegepast bij bodemverontreinigingsonderzoek.
-	NEN 5742: 1991	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig-vluchtige organische verbindingen en fysisch chemische bodemkenmerken.
-	NEN 5743: 1995	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van vluchtige verbindingen.
-	NEN 5744: 1991	Bodem - Monsterneming van grondwater ten behoeve van de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig-vluchtige organische verbindingen en fysisch chemische bodemverbindingen.
-	NEN 5745: 1993	Bodem - Monsterneming van grondwater ten behoeve van de bepaling van vluchtigeverbindingen (in ontw.)
-	NEN 5766: 1990	Bodem - Plaatsing van peilbuizen en bepaling van stijghoogten van grondwater in de verzadigde zone.
-	NEN 6411: 1981	Water - Bepaling van de pH.
-	NPR 6601: 1992	Water - Richtlijn voor conservering en behandeling van monsters voor fysisch en chemisch onderzoek (in ontw.).
-	ISO 7888: 1994	Water - Bepaling van het electrisch geleidingsvermogen.

Het veldwerk is verricht volgens de Aangepaste Voorlopige Praktijkrichtlijnen (AVPR, september 1988).

ANALYSERESULTATEN

- Analyseresultaten grond
- Analyseresultaten grondwater
- Toetsingswaarden grond
- Toetsingswaarden grondwater

het *milieulab*

Biochem Laboratorium BV
Het milieulab

Heliumstraat 8
2718 SL Zoetermeer
Telefoon 079 - 363 35 33
Telefax 079 - 363 35 00

Analyserapport : 301482
Blad : 1 van 3 (excl. voorblad)
Opdrachtgever : Fugro Milieu Consult B.V.
Project : 82.99.0095 Rijkerswoerdsestraat
Datum in bewerking: 31 maart 1999
Analyses gereed : 7 april 1999
Controlegetal : 990407-104910-26881

Monsteromschrijving / Barcode:
1.: 981363449 Grond; 3-1 4-1; 0.1-0.8 m-mv
Q1076074 Q1076079
2.: 981363450 Grond; 4-2; 0.8-1.2 m-mv
Q1076076
3.: 981363451 Grond; 1-1 + 2-1; 0.0-0.5 m-mv
Q1076077 Q1076078

				1.	2.	3.
Droge stof (gelijkw. NEN 5747)		(%)	Q	73,9	79,9	87,2
Organisch stof (NEN 5754) (gecorrigeerd voor aan lutum gebonden vocht; indien geen lutum aangevraagd: lutum = 25 % op ds als stand. bodem)		(% op ds)	Q	3,4		
Lutum	(sedigraaf)	(% op ds)	Q	3,8		
Metalen (ICP, NEN 6426)						
Chroom		(mg/kg ds)	Q	21		
Nikkel		(mg/kg ds)	Q	13,0		
Koper		(mg/kg ds)	Q	36		
Zink		(mg/kg ds)	Q	110		
Cadmium		(mg/kg ds)	Q	0,28		
Lood		(mg/kg ds)	Q	67		
Arseen		(mg/kg ds)	Q	< 5,0		
Kwik	(NEN 5779)	(mg/kg ds)	Q	< 0,1		
PAK (Aceton/Hexaan Extractie, GCMS)						
Naftaleen		(mg/kg ds)	Q	0,07		
Acenaftyleen		(mg/kg ds)	Q	< 0,02		
Acenafteen		(mg/kg ds)	Q	< 0,02		
Fluoreen		(mg/kg ds)	Q	< 0,02		
Fenanthreen		(mg/kg ds)	Q	0,16		
Anthraceen		(mg/kg ds)	Q	0,05		
Fluorantheen		(mg/kg ds)	Q	0,32		
Pyreen		(mg/kg ds)	Q	0,28		
Benzo(a)anthraceen		(mg/kg ds)	Q	0,33		
Chryseen		(mg/kg ds)	Q	0,25		
Benzo(b)fluorantheen		(mg/kg ds)	Q	0,42		
Benzo(k)fluorantheen		(mg/kg ds)	Q	0,18		
Benzo(a)pyreen		(mg/kg ds)	Q	0,26		
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen		(mg/kg ds)	Q	0,13		
Dibenz(a,h)anthraceen		(mg/kg ds)	Q	0,03		
Benzo(g,h,i)peryleen		(mg/kg ds)	Q	0,13		
Totaal PAK's EPA		(mg/kg ds)	Q	2,6		
Totaal PAK's VROM		(mg/kg ds)	Q	1,9		
Totaal PAK's Borneff		(mg/kg ds)	Q	1,4		
E.O.X.	(o-NEN 5735)	(mg/kg ds)	Q	0,4		

QUALIFIED BY STERLAB

Erkend door VAM Pakket A,B,C,D,M

Biochem Laboratorium BV is ingeschreven in het *Sterlab* register onder nr. 6 voor gebieden zoals nader omschreven in de erkenning en is tevens erkend door Lloyd's Register Quality Assurance voor ISO-9002.

Alle opdrachten worden aanvaard en uitgevoerd overeenkomstig onze leveringsvoorwaarden, gedeponeerd bij de Kamers van Koophandel en fabrieken.

het *milieu*lab

Biochem Laboratorium BV
Het milieulab

Heliumstraat 8
2718 SL Zoetermeer
Telefoon 079 - 363 35 33
Telefax 079 - 363 35 00

Analyserapport : 301482
Blad : 2 van 3 (excl. voorblad)
Opdrachtgever : Fugro Milieu Consult B.V.
Project : 82.99.0095 Rijkerswoerdsestraat
Datum in bewerking: 31 maart 1999
Analyses gereed : 7 april 1999
Controlegetal : 990407-104910-26881

Monsteromschrijving / Barcode:
1.: 981363449 Grond; 3-1 4-1; 0.1-0.8 m-mv
Q1076074 Q1076079
2.: 981363450 Grond; 4-2; 0.8-1.2 m-mv
Q1076076
3.: 981363451 Grond; 1-1 + 2-1; 0.0-0.5 m-mv
Q1076077 Q1076078

			1.		2.		3.
Minerale Olie GC (VPR C85-19)							
Fractie C10 - C12	(mg/kg ds)	Q	< 5,0		72		< 5,0
Fractie C12 - C22	(mg/kg ds)	Q	130		740		< 5,0
Fractie C22 - C30	(mg/kg ds)	Q	120		96		< 5,0
Fractie C30 - C40	(mg/kg ds)	Q	230		61		< 5,0
Totaal Minerale Olie C10-C40	(mg/kg ds)	Q	480	(onb) 7 5	970	(don) 1T	< 20
Silicagel (per gram monster)	(gram)	Q	0,3		0,3		0,2
Chromatogram Minerale Olie GC		Q	0		0		0

(De tussen haakjes vermelde lettercode geven aan dat de analyse van commentaar is voorzien.)

QUALIFIED BY STERLAB

Erkend door VAM Pakket A,B,C,D,M

Biochem Laboratorium BV is ingeschreven in het *Sterlab* register onder nr. 6 voor gebieden zoals nader omschreven in de erkenning en is tevens erkend door Lloyd's Register Quality Assurance voor ISO-9002.

Alle opdrachten worden aanvaard en uitgevoerd overeenkomstig onze leveringsvoorwaarden, gedeponeerd bij de Kamers van Koophandel en fabrieken.

het *milieulab*

Biochem Laboratorium BV
Het milieulab

Heliumstraat 8
2718 SL Zoetermeer
Telefoon 079 - 363 35 33
Telefax 079 - 363 35 00

Analyserapport : 303245
Blad : 1 van 2 (excl. voorblad)
Opdrachtgever : Fugro Milieu Consult B.V.
Project : 82.99.0095 Rijkerswoerdsestraat
Datum in bewerking: 13 april 1999
Analyses gereed : 15 april 1999
Controlegetal : 990415-121605-59892

Monsteromschrijving / Barcode:
1.: 981368719 Grondwater; PB 1; (1.5-2.5)
Q1077358 Q1077360 Q1077364 Q1077365
2.: 981368720 Grondwater; PB 3; (2.5-3.5)
Q1077359 Q1077363 Q1077366

				1.	2.
Metalen (ICP-AES; NEN 6426)					
Chroom		(ug/l)	Q		7,7
Nikkel		(ug/l)	Q		62
Koper		(ug/l)	Q		26
Zink		(ug/l)	Q		< 10
Arseen		(ug/l)	Q		5,8
Cadmium		(ug/l)	Q		< 0,4
Lood		(ug/l)	Q		< 5,0
Kwik	(NEN 6445)	(ug/l)	Q		< 0,05
Fenolindex	(NEN 6670)	(ug/l)	Q		< 2,0
Vluchtige Aromaten en Gehalogeneerden (NEN 6407, purge&trap, GCMS)					
Benzeen		(ug/l)	Q		< 0,2
Tolueen		(ug/l)	Q		< 0,2
Ethylbenzeen		(ug/l)	Q		< 0,2
p+m-Xyleen		(ug/l)	Q		< 0,1
o-Xyleen		(ug/l)	Q		< 0,1
Totaal BTEX		(ug/l)	Q		< 1,0
Som Xylenen		(ug/l)	Q		< 0,2
Naftaleen		(ug/l)	Q		< 0,2
1.1-Dichlooretheen		(ug/l)	Q		< 0,1
Dichloormethaan		(ug/l)	Q		< 0,5
3-Chloorpropeen		(ug/l)	Q		< 1,0
trans-1.2-Dichlooretheen		(ug/l)	Q		< 0,1
1.1-Dichloorethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
cis-1.2-Dichlooretheen		(ug/l)	Q		< 0,1
Trichloormethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
1.2-Dichloorethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
1.1.1-Trichloorethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
Tetrachloormethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
Broomdichloormethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
Trichlooretheen		(ug/l)	Q		< 0,1
1.1.2-Trichloorethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
Tetrachlooretheen		(ug/l)	Q		< 0,1
Tribroommethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
1.1.2.2-Tetrachloorethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
Hexachloorethaan		(ug/l)	Q		< 0,1
Totaal vl. Hal. koolwaterst.		(ug/l)	Q		< 3,0

QUALIFIED BY STERLAB

Erkend door VAM Pakket A,B C,D M

Biochem Laboratorium BV is ingeschreven in het *Sterlab* register onder nr. 6 voor gebieden zoals nader omschreven in de erkenning en is tevens erkend door Lloyd's Register Quality Assurance voor ISO-9002.

Alle opdrachten worden aanvaard en uitgevoerd overeenkomstig onze leveringsvoorwaarden, gedeponeerd bij de Kamers van Koophandel en fabrieken.

het *milieulab*

Biochem Laboratorium BV
Het milieulab

Heliumstraat 8
2718 SL Zoetermeer
Telefoon 079 - 363 35 33
Telefax 079 - 363 35 00

Analyserapport : 303245
Blad : 2 van 2 (excl. voorblad)
Opdrachtgever : Fugro Milieu Consult B.V.
Project : 82.99.0095 Rijkerswoerdsestraat
Datum in bewerking: 13 april 1999
Analyses gereed : 15 april 1999
Controlegetal : 990415-121605-59892

Monsteromschrijving / Barcode:
1.: 981368719 Grondwater; PB 1; (1.5-2.5)
Q1077358 Q1077360 Q1077364 Q1077365
2.: 981368720 Grondwater; PB 3; (2.5-3.5)
Q1077359 Q1077363 Q1077366

				1.	2.
BTEX + Naftaleen	(NEN 6407, GCMS)				
Benzeen		(ug/l)	Q	< 0,2	
Tolueen		(ug/l)	Q	< 0,2	
Ethylbenzeen		(ug/l)	Q	< 0,2	
p+m-Xyleen		(ug/l)	Q	< 0,1	
o-Xyleen		(ug/l)	Q	< 0,1	
Totaal BTEX		(ug/l)	Q	< 1,0	
Som Xylenen		(ug/l)	Q	< 0,2	
Naftaleen		(ug/l)	Q	< 0,2	
E.O.X.	(NEN 6402)	(ug/l)	Q		< 1,0
Minerale Olie GC (analoog o-NVN 6678)					
Fractie C10 - C12		(ug/l)	Q	< 20	
Fractie C12 - C22		(ug/l)	Q	< 20	
Fractie C22 - C30		(ug/l)	Q	< 20	
Fractie C30 - C40		(ug/l)	Q	< 20	
Totaal Minerale Olie C10-C40		(ug/l)	Q	< 50	
Silicagel (per ml extract)		(gram)	Q	0,3	
Chromatogram Minerale Olie GC			Q	0	

QUALIFIED BY STERLAB

Erkend door VAM Pakket A,B,C,D,M

Biochem Laboratorium BV is ingeschreven in het *Sterlab* register onder nr. 6 voor gebieden zoals nader omschreven in de erkenning en is tevens erkend door Lloyd's Register Quality Assurance voor ISO-9002.

Alle opdrachten worden aanvaard en uitgevoerd overeenkomstig onze leveringsvoorwaarden, gedeponeerd bij de Kamers van Koophandel en fabrieken.

Toetsingswaarden voor grond gecorrigeerd naar lutum- en organisch-stofgehalte

Conform het gepubliceerde in de Staatscourant van 24 mei 1994. Aangepast voor de Circulaire Interventiewaarde bodemsanering voor PAK conform het gepubliceerde in de Staatscourant van 26 juni 1996

MENGMONSTER Bodemtraject m-mv Ook representatief voor monsters		standaardbodem			Repres.	M1 0,1-0,8 M1-M3	
BODEMKENMERKEN							
Lutumgehalte	m-%	25			3.8		
Organische stofgehalte	m-%	10			3.4		
Gecorrigeerd O-S gehalte	m-%	10			3.4		
		S-waarde	T-waarde	I-waarde	S-waarde	T-waarde	I-waarde
ZWARE METALEN							
Arseen (As)	mg/kg	29	42	55	18	26	34
Cadmium (Cd)	mg/kg	0.8	6.4	12.0	0.5	4.1	7.6
Chroom (Cr)	mg/kg	100	240	380	58	138	219
Koper (Cu)	mg/kg	36	113	190	19	61	102
Kwik (Hg)	mg/kg	0.3	5.2	10.0	0.2	3.7	7.2
Lood (Pb)	mg/kg	85	308	530	57	207	357
Nikkel (Ni)	mg/kg	35	123	210	14	48	83
Zink (Zn)	mg/kg	140	430	720	67	204	342
PAK (VROM)	mg/kg	1	20.5	40	0.34	20.2	40
MINERALE OLIE	mg/kg	50	2525	5000	17	859	1700
BETX							
Benzeen	mg/kg	0.05	0.53	1	0.05	0.20	0.34
Ethylbenzeen	mg/kg	0.05	25.0	50	0.05	8.5	17
Tolueen	mg/kg	0.05	65.0	130	0.05	22.1	44.2
Xylenen	mg/kg	0.05	12.5	25	0.05	4.3	8.5
VOCL							
Dichloormethaan	mg/kg	0.01	5.0	10	0.01	3.4	6.8
Dichloormethaan	mg/kg	0.01	5.0	10	0.01	3.4	6.8
Dichloormethaan	mg/kg	0.01	5.0	10	0.01	0.0	0
Dichloormethaan	mg/kg	0.01	5.0	10	0.01	0.0	0
Trichloormethaan	mg/kg	0.01	5.0	10	0.01	1.7	3.4
Tetrachloormethaan	mg/kg	0.01	0.51	1	0.01	0.18	0.34

Toetsingswaarden standaardparameters grondwater

Onderstaande toetsingswaarden zijn gepubliceerd in de staatscourant van 24 mei 1994 en in de staatscourant van 24 december 1996.

PARAMETER	GRONDWATER (µg/l)		
	streefwaarde	signaalwaarde	interventiewaarde
ZWARE METALEN			
Arseen (As)	10	35	60
Cadmium (Cd)	0,4	3,2	6
Chroom (Cr)	1	16	30
Koper (Cu)	15	45	75
Kwik (Hg)	0,05	0,18	0,3
Nikkel (Ni)	15	45	75
Lood (Pb)	15	45	75
Zink (Zn)	65	430	800
PAK			
Naftaleen	0,1	35	70
Fenanthreen	0,02	2,5	5
Anthraceen	0,02	2,5	5
Fluorantheen	0,005	0,5	1
Benzo(a)anthraceen	0,002	0,25	0,5
Chryseen	0,002	0,025	0,05
Benzo(k)fluorantheen	0,001	0,025	0,05
Benzo(a)pyreen	0,001	0,025	0,05
Benzo(g,h,i)peryleen	0,0002	0,025	0,05
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	0,0004	0,025	0,05
BTEX			
Benzeen	0,2	15	30
Tolueen	0,2	500	1000
Ethylbenzeen	0,2	75	150
Xylenen	0,2	35	70
VOCl			
Dichloormethaan	0,01	500	1000
Trichloormethaan	0,01	200	400
Tetrachloormethaan	0,01	5	10
1,1-Dichloorethaan		450	900
1,2-Dichloorethaan	0,01	200	400
1,1,1 Trichloorethaan		150	300
Dichlooretheen		10	20
Trichlooretheen	0,01	250	500
Tetrachlooretheen	0,01	20	40
Vinylchloride		2,5	5
Minerale olie	50	325	600

1
Diepte: 250 cm.

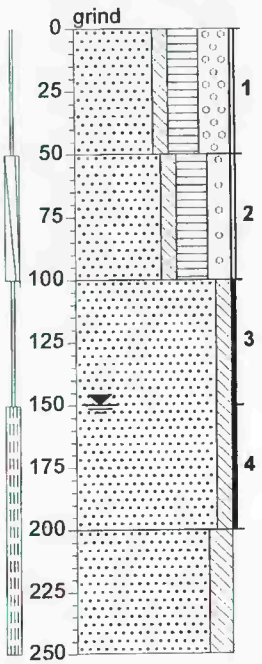

▲Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk humeus, sterk grindig. Bruin, matig puinhoudend.

▲Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk humeus, matig grindig. Bruin-zwart, matig houtskoolhoudend.

Zand, zeer fijn, zwak siltig. Bruin-grijs, zwak roesthoudend.

Zand, zeer fijn, matig siltig. Bruin, zwak roesthoudend.

2
Diepte: 100 cm.

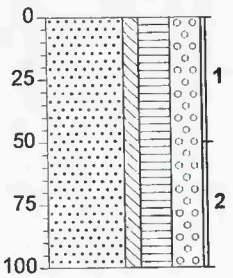

▲Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk humeus, sterk grindig. Bruin, matig puinhoudend, langs kabels geboord.

3
Diepte: 350 cm.

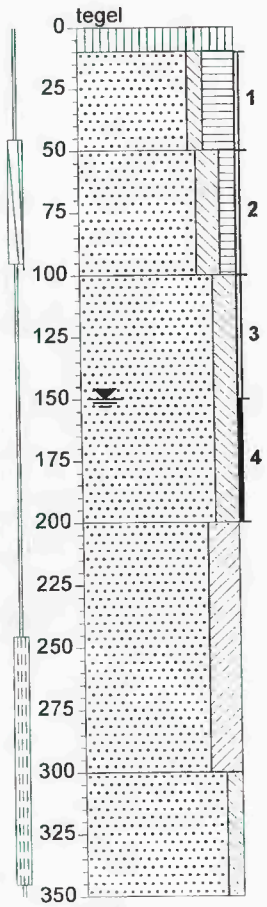

▲Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk humeus. Zwart, uiterst puinhoudend, zwak kolengruishoudend.

Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus. Grijs-bruin.

Zand, matig fijn, matig siltig. Grijs-zwart.

Zand, matig fijn, kleïg. Bruin, zwak roesthoudend.

Zand, matig grof, zwak siltig. Bruin, zwak roesthoudend.

4
Diepte: 122 cm.

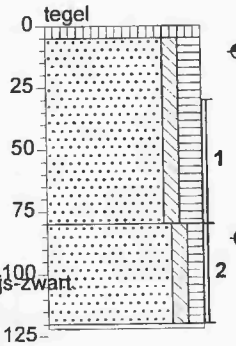

▲Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus. Bruin, zwakke oliegeur, zwakke olie-water reactie, uiterst puinhoudend, zwak kolengruishoudend, naast zinkput.

▲Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus. Zwart, sterke oliegeur, sterke olie-water reactie, uiterst puinhoudend.

Gestaakt op puin.

'getekend volgens NEN 5104'

Projectnr: 82990095 Lokatie: rijkerswoerdsestr.15

bijlage 4, boorstaten

GRONDSLAG

GRONDSLAG
MILIEUKUNDIG
ADVIESBUREAU BV

Nijverheidsweg 7
3471 GZ Kamerik
(Gemeente Woerden)

Tel [0348] 40 21 03
Fax [0348] 40 27 03

Broeker Werf 6
1721 PC
Broek op Langedijk

Tel [0226] 32 04 40
Fax [0226] 31 83 94

www.grondslagmilieu.nl
E-mail: info@grondslag.nl

Fortis Bank: 93.08.22.323
K.v.K. Utrecht: 30.10.10.55

Hermsen Bloemen BV
T.a.v. de heer P.J.M. Hermsen
Rijkerswoerdsestraat 15
6836 AG Arnhem

Datum: 18 april 2002

Betreft: herzien aanvullend bodemonderzoek Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem
Projectnummer 6703

Geachte heer Hermsen,

Hierbij ontvangt u de resultaten van het door de gemeente Arnhem gewenste aanvullende onderzoek, inclusief factuur.

Het aanvullende onderzoek heeft bestaan uit de herbemonstering van peilbuis HB3, nabij de zinkput en het plaatsen van een aantal extra boringen, waarvan er één is voorzien van een peilbuis.

Tijdens de herbemonstering op 20 februari 2002, bleek dat peilbuis HB3 niet op de aangegeven locatie stond, maar enkele meters verderop. De exacte plaats waar boring HB4 is verricht, kon niet meer worden getraceerd. In het veld is vervolgens besloten om rondom peilbuis HB3 een viertal nieuwe boringen (nummers 10 t/m 13) te plaatsen. Boring 10, 11 en 13 zijn doorgezet tot een diepte van 2,0 meter minus maaiveld (m-mv). Boring 12 is gestaakt op een diepte van 1,00 m-mv op een handmatig ondoordringbare laag (waarschijnlijk puin).

Na overleg met de gemeente is besloten om aanvullend nog een aantal boringen te plaatsen. Op 4 april 2002 zijn boring 14 t/m 16 verricht, waarvan boring 16 is voorzien van een peilbuis. Boring 14 is verricht tussen de zinkput en het pand. Boring 15 en 16 zijn verricht aan weerszijde van de bovengrondse olietank.

Op 11 april 2002 is het grondwater afkomstig uit peilbuis 16 bemonsterd.

De locatie van de boringen 10 t/m 16 en peilbuis HB3 zijn weergegeven in bijlage I.

De boorstaten zijn weergegeven in bijlage II. De bodemopbouw varieert plaatselijk, maar bestaat hoofdzakelijk uit zand. In de onderstaande tabel zijn de zintuiglijke waarnemingen weergegeven.

18-APR-2002 09:44 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:2/24

Tabel met zintuiglijke waarnemingen

boring (diepte m-mv)	zintuiglijke waarneming	grondsoort
12 (0,05-0,50)	sporen puin en plastic	matig fijn zand
13 (0,05-0,15)	matig puinhoudend	matig fijn zand
13 (0,45-0,50)	volledig hout (plank ?)	geen
14(0,00-0,20)	licht grind- en asfaltgruishoudend	matig grof zand
14(0,20-0,60)	licht grind- en puinhoudend	matig grof zand
15(0,05-0,40)	licht grindhoudend	matig grof zand
16(0,00-0,20)	matig grind- en asfaltgruishoudend	matig grof zand

Tijdens het veldwerk bleek verder dat de bovengrondse olietank vanaf het voorterrein is verplaatst naar het achterterrein (zie ook bijlage I). De heer Hermsen heeft aangegeven dat nog niet zeker is of de olietank behouden blijft. Hij heeft wel opdracht gegeven om de nulsituatie van de bodem ter plaatse te laten vastleggen.

In de grond zijn geen zintuiglijke waarnemingen gedaan, die duiden op de aanwezigheid van een verontreiniging met minerale olie.

Het grondwater afkomstig uit peilbuis HB3, bleek tijdens de herbemonstering helder, kleur- en geurloos. De grondwaterspiegel werd aangetroffen op een diepte van 0,30 m-mv. De zuurgraad (pH) en het geleidingsvermogen (EC) van het grondwater bedroegen respectievelijk 7,57 en 0,73. Het grondwater afkomstig uit peilbuis 16, was tijdens de watermonstername helder, kleur- en geurloos. De grondwaterspiegel werd aangetroffen op een diepte van 1,03 m-mv.

Het grondwatermonster afkomstig uit HB3 is geanalyseerd op nikkel en minerale olie. Uit het analyse-certificaat (zie bijlage IV) blijkt dat het grondwater afkomstig uit peilbuis HB3 geen verhoogde concentratie bevat aan minerale olie. De concentratie aan nikkel blijkt licht verhoogd (overschrijdt de streefwaarde).

Het grondwatermonster afkomstig uit pb 16 is geanalyseerd op minerale olie en aromaten. Uit het analyse-certificaat (zie ook bijlage IV) blijkt dat het grondwater afkomstig uit peilbuis 16 geen verhoogde concentratie bevat aan minerale olie of aromaten.

Tijdens het voorgaande onderzoek van Fugro (nulsituatie-bodemonderzoek, Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem, datum 4 mei 1999, projectnummer 82990095) is ter plaatse van boring HB4 op een diepte van 0,80 tot circa 1,25 m-mv een sterke oliegeur en een sterke oliewaterreactie waargenomen en een matig verhoogd gehalte aan minerale olie aangetoond.

Teneinde vast te stellen of deze olieverontreiniging zich mogelijk heeft verspreid in horizontale richting is een mengmonster van de boringen 10 t/m 13 samengesteld. Waarbij met name de bodemlaag van 0,50 tot 1,00 m-mv analytisch is onderzocht op de aanwezigheid van minerale olie. Tevens is een separaat grondmonster van boring 14(0,60-1,10) geanalyseerd op minerale olie.

18-APR-2002 09:44 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:3/24

Om de nulsituatie vast te leggen ter plaatse van de bovengrondse olietank, is een grondmengmonster van de bovengrond geanalyseerd op minerale olie.

Uit de analyse-certificaten blijkt dat:

Het zintuiglijk schone grondmengmonster van de boringen 10 t/m 13(0,50-1,00) een licht verhoogd gehalte aan minerale olie bevat. Het is niet eenduidig vast te stellen om welke oliesoort het gaat.

Het zintuiglijk schone grondmonster van boringen 16(0,60-1,10) eveneens een licht verhoogd gehalte aan minerale olie bevat. Ook hier is het niet eenduidig vast te stellen om welke oliesoort het gaat.

Het zintuiglijk schone grondmengmonster van de boringen 15(0,00-0,40)+16(0,20-0,50) bevat geen verhoogd gehalte aan minerale olie.

Conclusies:

Nikkelverontreiniging in het grondwater

De concentratie aan nikkel in het grondwater afkomstig uit peilbuis HB3, die tijdens eerder onderzoek door Fugro matig verhoogd bleek, is nu licht verhoogd aangetoond. Mogelijk is de nikkelverontreiniging zeer beperkt qua omvang of werd de matig verhoogde concentratie aan nikkel in eerste instantie veroorzaakt door analyse- of bemonsteringsfouten. De bedrijfsactiviteiten van Hermsen vormen geen aanleiding om een verhoogd nikkel gehalte te verwachten.

Waardoor het grondwaterniveau in peilbuis HB3 tijdens ons onderzoek is aangetroffen op 0,3 m-mv, terwijl het in het voorgaande onderzoek 1,5 m-mv was is ons niet bekend. Voorafgaand aan het bemonsteren van de peilbuis is deze echter zeer goed afgepompt (zelfs leeg gepompt), waardoor de kwaliteit van het genomen monster wel gegarandeerd kan worden.

Afperking oliverontreiniging

Op basis van het afperkend onderzoek (boringen 10 t/m 14) kan worden geconcludeerd dat de (matige) olieverontreiniging, zoals die is geconstateerd ter plaatse van boring HB 4, beperkt is qua omvang. De matige verhoging aan minerale olie in de grond is op enkele meters afstand van boring HB4 niet meer aangetoond.

Nulsituatie ter plaatse van de bovengrondse olietank

De nulsituatie van de bodemkwaliteit ter plaatse van de bovengrondse olietank is vastgelegd. Zowel in de (boven)grond als in het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aan minerale olie en/of aromaten aangetoond.

Ons inziens is er verder geen noodzaak tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek. De nulsituatie ter plaatse van het bedrijfsterrein is afdoende vastgelegd.

Aanbevolen wordt om de peilbuis HB3 periodiek (bijvoorbeeld jaarlijks) te laten bemonsteren op een NEN-pakket ten einde de grondwaterkwaliteit in de buurt van de zinkput te monitoren. Tevens wordt aanbevolen om de zinkput zelf periodiek te controleren op eventuele gebreken om bodemverontreiniging als gevolg hiervan te voorkomen.

Wij hopen u hiermee voorlopig van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet
Grondslag BV

H. Hofmeester

Bijlage I: boorpuntenkaart
Bijlage II: boorstaten
Bijlage III: tabel streef- en interventiewaarde
Bijlage IV: analyse-certificaten

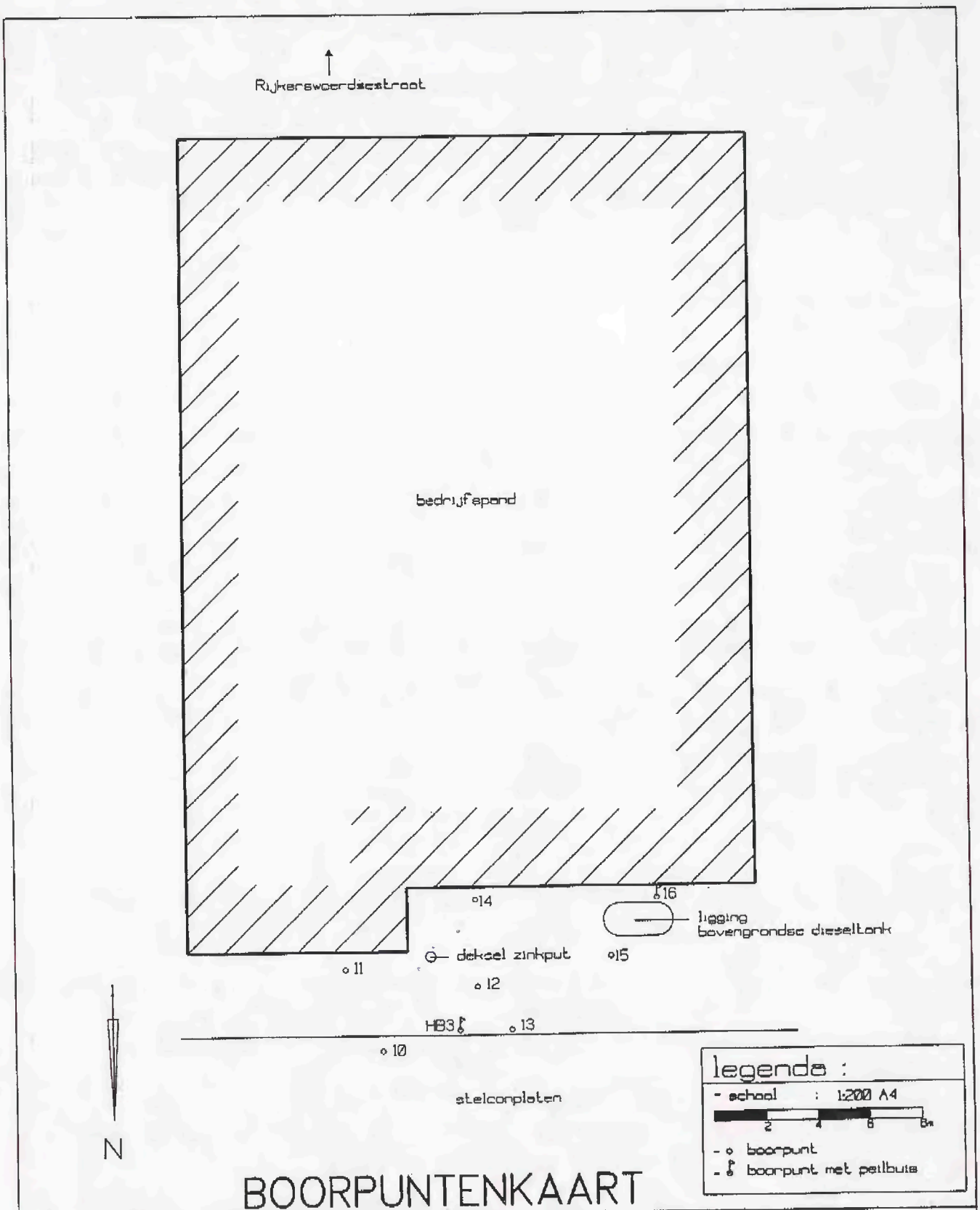

BOORPUNTENKAART

GRONDSLAG
milieukundig adviesbureau b.v.
Nijverheidsweg 7 3471 GZ KAMERIK tel : 0348 402703 fax 0348 402703
Broekerweg 6 1721 PV BROEK OP LANGEDIJK tel : 0226-320440 fax 0226-328394

opdrachtgever : Dhr. P.J.H. Hermsen	project : Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	
	bestandsnaam : 6703tek	
projectnummer : 6703	getekend : A.J./GG	datum : 04-04-2002

18-APR-2002 09:45 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:6/24

Boring: 10

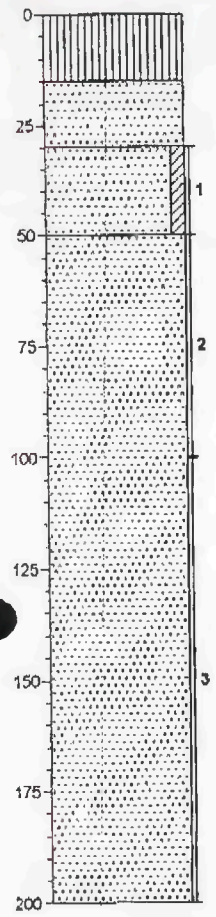

Stelcon.

Zand, matig fijn, Beige, straatzand.

Zand, matig fijn, zwak kleiig, Beigegrijs.

Zand, matig fijn, Beige.

Boring: 11

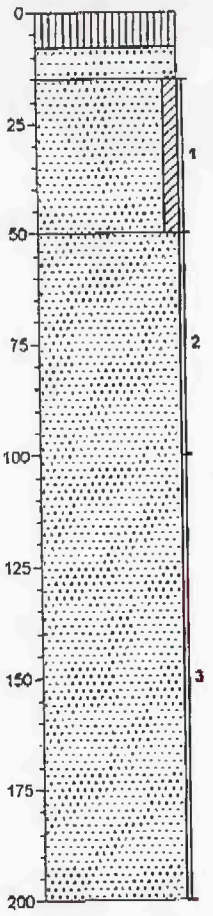

Klinker.

Zand, matig fijn, Beige, straatzand.

Zand, matig fijn, zwak kleiig, Beigegrijs.

Zand, matig fijn, Beige.

Boring: 12

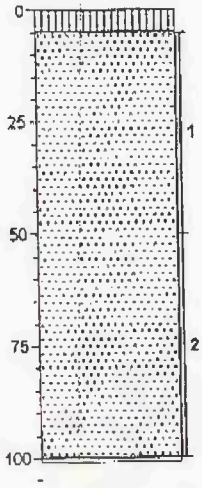

Tegel.

▲ Zand, matig fijn, Sporen puin, sporen plastic.

Gestuit.

Boring: 13

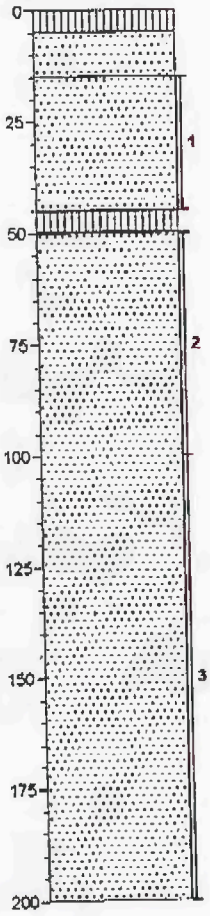

Tegel.

▲ Zand, matig fijn, Matig puinhoudend.

Zand, matig fijn, Beigegrijs.

▲ Volledig hout.

Zand, matig fijn, Beige.

Projectcode:: 6703

18-APR-2002 09:46 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:7/24

Boring: 14

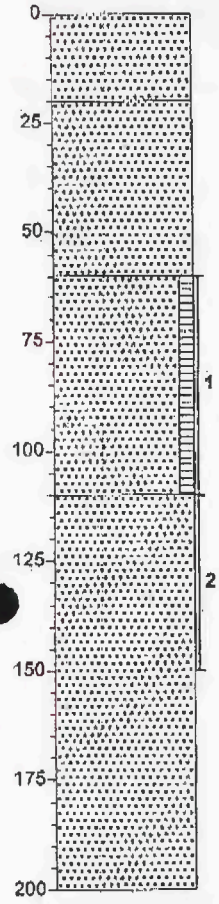

▲ Zand, matig grof. Beige, matig grindhoudend, zwak asfalthoudend.

▲ Zand, matig grof. Bruin, matig grindhoudend, matig puinhoudend.

Zand, matig grof, zwak humeus. Donkerbruin-zwart.

Zand, matig grof. Donkergrijs.

Boring: 15

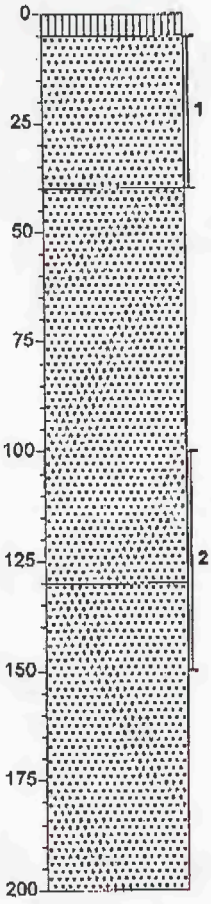

Tegel.

▲ Zand, matig grof. Beige, matig grindhoudend.

Zand, matig grof. Bruinbeige.

Zand, matig grof. Donkergrijs.

Boring: 16

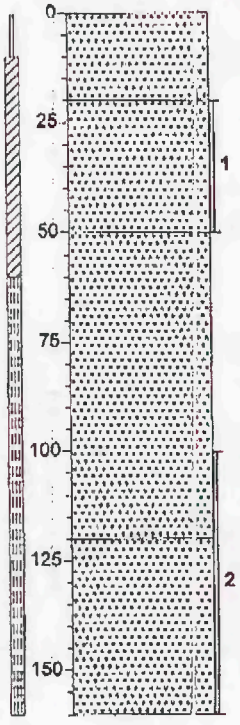

▲ Zand, matig grof. Beige, matig grindhoudend, zwak asfalthoudend.

Zand, matig grof. Bruin.

Zand, matig grof. Zwart.

Zand, matig grof. Donkergrijs.

'getekend volgens NEN 5104'

Projectcode:: 6703

18-APR-2002 09:46 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:8/24

Lutum	%		Projectnaam	Rijkenswoerdsestraat		opmerkingen
Organische stof	4,0	%	Projectnummer	6703		
	Grond (mg/kg d.s.)			Grondwater (µg/liter)		
Parameter	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde
EXTRAHEERBARE ORGANISCHE HALOGENEN (EOX)	0,12	1 *				
MINERALE OLIE	20	1010	2000	50	325	600
METALEN						
Arseen (As)	17	24	31	10	35	60
Cadmium (Cd)	0,8	3,8	7,4	0,4	3,2	6
Chroom (Cr)	50	120	190	1	16	30
Koper (Cu)	17	55	92	15	45	75
Kwik (Hg)	0,2	3,5	6,8	0,05	0,175	0,3
Lood (Pb)	54	195	337	15	45	75
Nikkel (Ni)	10	35	60	15	45	75
Zink (Zn)	56	172	288	65	433	800
VLUCHTIGE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Benzeen	0,004	0,2	0,4	0,2	15,1	30
Tolueen	0,004	26,0	52	7	503,5	1000
Ethylbenzeen	0,012	10,0	20	4	77	150
Xyleen	0,04	5,0	10	0,2	35,1	70
AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Monochloorbenzeen				7	93,5	180
Dichloorbenzenen (som)				3	28,5	50
Trichloorbenzenen (som)				0,01	5,005	10
Tetrachloorbenzenen (som)				0,01	1,255	2,5
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN (PAK)						
PAK (som 10)	1	20,5	40			
Naftaleen				0,01	35,005	70
Antraceen				0,0007	2,50035	5
Fenantreen				0,003	2,5015	5
Fluorantheen				0,003	0,5015	1
Benzo(a)antraceen				0,0001	0,25005	0,5
Chryseen				0,003	0,1015	0,2
Benzo(a)pyreen				0,0005	0,02525	0,05
Benzo(ghi)peryleen				0,0003	0,02515	0,05
Benzo(k)fluorantheen				0,0004	0,0252	0,05
Indeno(1,2,3-cd)pyreen				0,0004	0,0252	0,05
VLUCHTIGE ALIFATISCHE CHLOORKOOLWATERSTOFFEN						
1,1-dichloorethaan	0,008	3,0	6	7	453,5	900
1,2-dichloorethaan	0,008	0,8	1,6	7	203,5	400
dichloorpropanen	0,0008	0,4	0,8	0,8	40,4	80
1,1,1-trichloorethaan	0,028	3,0	6	0,01	150,005	300
1,1,2-trichloorethaan	0,16	2,1	4	0,01	65,005	130
Dichloormethaan	0,16	2,1	4	0,01	500,005	1000
1,2-dichlooretheen (som van cis en trans)	0,08	0,2	0,4	0,01	10,005	20
Tetrachloormethaan (Tetra)	0,16	0,3	0,4	0,01	5,005	10
Tetrachlooretheen (Per)	0,0008	0,8	1,0	0,01	20,005	40
Trichloormethaan (Chloroform)	0,008	2,0	4	6	203	400
Trichlooretheen (Tri)	0,04	12,0	24	24	262	500
Vinylchloride	0,004	0,02	0,04	0,01	2,505	5

Lutum		%		Projectnaam	Rijkerswoerdsestraat		opmerkingen
Organische stof	0,6	%		Projectnummer	8703		
	Grond (mg/kg d.s.)			Grondwater (µg/liter)			
Parameter	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde	
EXTRAHEERBARE ORGANISCHE HALOGENEN (EOX)	0,06	1 *					
MINERALE OLIE	10	505	1000	50	325	600	
METALEN							
Arseen (As)	15	22	29	10	35	60	
Cadmium (Cd)	0,4	3,4	6,3	0,4	3,2	6	
Chroom (Cr)	50	120	190	1	16	30	
Koper (Cu)	15	48	81	15	45	75	
Kwik (Hg)	0,2	3,4	6,7	0,05	0,175	0,3	
Lood (Pb)	51	183	316	15	45	75	
Nikkel (Ni)	10	35	60	15	45	75	
Zink (Zn)	51	156	262	65	433	800	
VLUCHTIGE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN							
Benzeen	0,002	0,1	0,2	0,2	15,1	30	
Tolueen	0,002	13,0	26	7	503,5	1000	
Ethylbenzeen	0,006	5,0	10	4	77	150	
Xyleen	0,02	2,5	5	0,2	35,1	70	
AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN							
Monochloorbenzeen				7	93,5	180	
Dichloorbenzenen (som)				3	26,5	50	
Trichloorbenzenen (som)				0,01	5,005	10	
Tetrachloorbenzenen (som)				0,01	1,255	2,5	
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN (PAK)							
PAK (som 10)	1	20,5	40				
Naftaleen				0,01	35,005	70	
Antraceen				0,0007	2,50035	5	
Fenantreen				0,003	2,5015	5	
Fluorantheen				0,003	0,5015	1	
Benzo(a)antraceen				0,0001	0,25005	0,5	
Chryseen				0,003	0,1015	0,2	
Benzo(a)pyreen				0,0005	0,02625	0,05	
Benzo(ghi)peryleen				0,0003	0,02515	0,05	
Benzo(k)fluorantheen				0,0004	0,0252	0,05	
Indeno(1,2,3-cd)pyreen				0,0004	0,0252	0,05	
VLUCHTIGE ALIFATISCHE CHLOORKOOLWATERSTOFFEN							
1,1-dichloorethaan	0,004	1,5	3	7	453,5	900	
1,2-dichloorethaan	0,004	0,4	0,8	7	203,5	400	
dichloorpropanen	0,0004	0,2	0,4	0,8	40,4	80	
1,1,1-trichloorethaan	0,014	1,5	3	0,01	150,005	300	
1,1,2-trichloorethaan	0,06	1,0	2	0,01	65,005	130	
Dichloormethaan	0,06	1,0	2	0,01	500,005	1000	
1,2-dichlooretheen (som van cis en trans)	0,04	0,1	0,2	0,01	10,005	20	
Tetrachloormethaan (Tetra)	0,06	0,1	0,2	0,01	5,005	10	
Tetrachlooretheen (Per)	0,0004	0,4	0,8	0,01	20,005	40	
Trichloormethaan (Chloroform)	0,004	1,0	2	6	203	400	
Trichlooretheen (Tri)	0,02	6,0	12	24	262	500	
Vinylchloride	0,002	0,01	0,02	0,01	2,505	5	

18-APR-2002 09:47 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:10/24

Lutum	%		Projectnaam	Rijkenswoerdsestraat 15		opmerkingen
Organische stof	1,3	%	Projectnr.	6703		
	Grond(mg/kg d.s.)			Grondwater(µg/liter)		
Parameter	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde
EXTRAHEERBARE ORGANISCHE HALOGENEN (EOX)	0,05	1				
MINERALE OLIE	10	505	1000	50	325	600
METALEN						
Arseen (As)	15	22	29	10	35	60
Cadmium (Cd)	0,4	3,5	6,6	0,4	3,2	6
Chroom (Cr)	50	120	190	1	15	30
Koper (Cu)	15	50	83	15	45	75
Kwik (Hg)	0,2	3,4	6,7	0,05	0,175	0,3
Lood (Pb)	51	186	320	15	45	75
Nikkel (Ni)	10	35	60	15	45	75
Zink (Zn)	52	160	267	65	433	800
VLUCHTIGE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Benzeen	0,002	0,1	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	0,002	13,0	26	7	503,5	1000
Ethylbenzeen	0,005	5,0	10	4	77	150
Xyleen	0,02	2,5	5	0,2	35,1	70
AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Monochloorbenzeen				7	93,5	180
Dichloorbenzenen (som)				3	26,5	50
Trichloorbenzenen (som)				0,01	5,005	10
Tetrachloorbenzenen (som)				0,01	1,255	2,5
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN (PAK)						
PAK (som 10)	1	20,5	40			
Naftaleen				0,01	35,005	70
Antraceen				0,0007	2,50035	5
Fenantreen				0,003	2,5015	5
Fluorantheen				0,003	0,5015	1
Benzo(a)antraceen				0,0001	0,25005	0,5
Chryseen				0,003	0,1015	0,2
Benzo(a)pyreen				0,0005	0,02525	0,05
Benzo(ghi)peryleen				0,0003	0,02515	0,05
Benzo(k)fluorantheen				0,0004	0,0252	0,05
Indeno(1,2,3-cd)pyreen				0,0004	0,0252	0,05
VLUCHTIGE ALIFATISCHE CHLOORKOOLWATERSTOFFEN						
1,1-dichloormethaan	0,004	1,5	3	7	453,5	900
1,2-dichloormethaan	0,004	0,4	0,8	7	203,5	400
dichloorpropanen	0,0004	0,2	0,4	0,8	40,4	80
1,1,1-trichloorethaan	0,014	1,5	3	0,01	150,005	300
1,1,2-trichloorethaan	0,08	1,0	2	0,01	65,005	130
Dichloormethaan	0,08	1,0	2	0,01	500,005	1000
1,2-dichlooretheen (som van cis en trans)	0,04	0,1	0,2	0,01	10,005	20
Tetrachloormethaan (Tetra)	0,08	0,1	0,2	0,01	5,005	10
Tetrachlooretheen (Per)	0,0004	0,4	0,8	0,01	20,005	40
Trichloormethaan (Chloroform)	0,004	1,0	2	6	203	400
Trichlooretheen (Tri)	0,02	6,0	12	24	262	500
Vinylchloride	0,002	0,01	0,02	0,01	2,505	5

18-APR-2002 09:47 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:11/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 062806
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15
Bemonsterd door	: Grondslag

Opgegeven bemon.datum	:		20/02/02	
Ontvangstdatum	:		21/02/02	
Monstercode	:		HB 3	
Referentienummer	:		0822960	
Materiaal	:		Water	
Diverse parameters in water				
Q minerale olie		µg/l	<50	<1S
Gehalte aan metalen in water				
Q nikkel		µg/l	32	>S

: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

Validatie : 270202840.28

18-APR-2002 09:47 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:12/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976661 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code : 062806
Project omschrijving : 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15
Bemonsterd door : Grondslag

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring	S	-> streefwaarde
	T	-> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
	I	-> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

Validatie : 270202840.28

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:13/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER : 062806-0822960 (water)

OLIECHROMATOGRAM

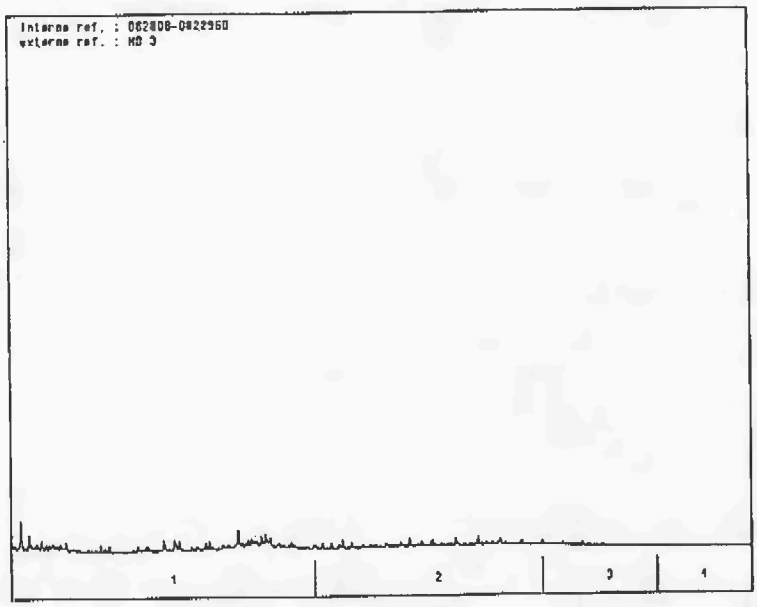

oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	92 %
2)	C-20 tot C-29	0 %
3)	C-30 tot C-35	3 %
4)	C-36 t/m C-40	5 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE:

Voorbewerking grond	: Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking AP04	: Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water	: Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse	: Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	: Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :

Florisil clean-up	: Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up	: Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.

(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:14/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	**: 062813**
Project omschrijving	**: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15**
Bemonsterd door	**: Grondslag**

Opgegeven bemon.datum	:	**20/02/02**
Ontvangstdatum	:	**21/02/02**
Monstercode	:	**10(50-100)+11** **(50-100)+12** **(50-100)+13** **(50-100)**
Referentienummer	:	**0822979**
Materiaal	:	**Grond**

Diverse parameters in grond		
Q droogrest	%	**82,8**
Q org.stof(gloeiverlies)	%	**1,3**
Q minerale olie(florisil)	mg/kg ds	**110**
Opmerking		****

**** : Zie voor opmerking(en) de laatste tabel(len) van deze rapportage.
: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

Validatie : 2502021448.40

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:15/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	**: 062813**
Project omschrijving	**: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15**
Bemonsterd door	**: Grondslag**

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring	S	-> streefwaarde
	T	-> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
	I	-> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

Ontvangstdatum	**:**	**21/02/02**
monstercode	**:**	**10(50-100)+11(50-100)+12(50-100)+13(50-100)**
referentienummer	**:**	**0822979**

opmerkingen

opmerking bij het monster : De toetsing op de "Interventiewaarden bodemsanering" is gebaseerd op standaardbodem lutumpercentage (25%) en op het in de tabel vermelde organische stofgehalte.

Validatie : 2502021448.40

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:16/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

QUALIFIED BY STERLAB

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER *): 062813-0822979 (grond met florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

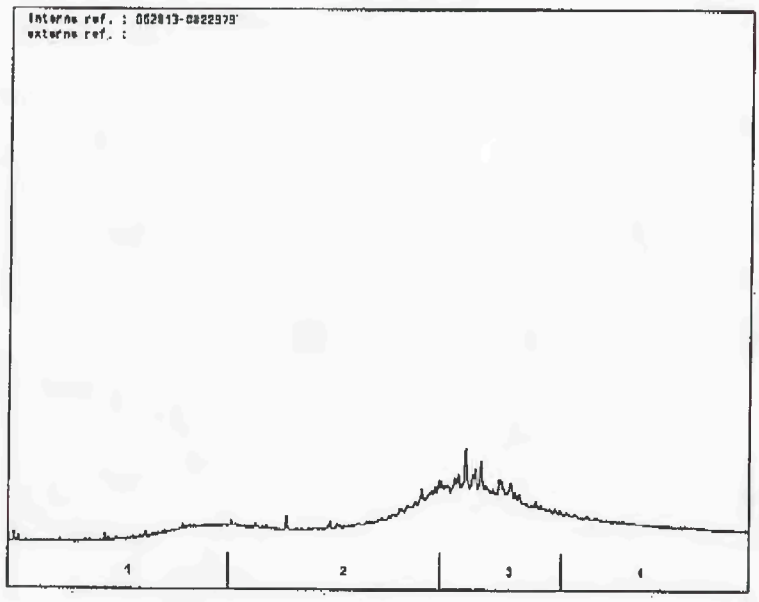

oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	7 %
2)	C-20 tot C-29	29 %
3)	C-30 tot C-35	44 %
4)	C-36 t/m C-40	20 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking	grond	: Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking	AP04	: Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking	water	: Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse		: Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie		: Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :

Florisil clean-up	: Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up	: Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.

(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

---

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976665 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 065756
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door	: Grondslag

Opgegeven bemon.datum	:	03/04/02	03/04/02
Ontvangstdatum	:	04/04/02	04/04/02
Monstercode	:	14 (60-110)	15(0-40)+16 (20-50)
Referentienummer	:	1422601	1422603
Materiaal	:	Grond	Grond
Diverse parameters in grond			
Q droogrest	%	75,9	91,8
Q org.stof(gloeiverlies)	%	4,0	0,6
Q minerale olie(florisil)	mg/kg ds	99	<50
Opmerking		****	****

**** : Zie voor opmerking(en) de laatste tabel(len) van deze rapportage.
: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

Validatie : 0904021443.50

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:18/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 065756
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door	: Grondslag

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring	S	-> streefwaarde
	T	-> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
	I	-> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

Ontvangstdatum	:	**04/04/02**
monstercode	:	**14 (60-110)**
referentienummer	:	**1422601**

opmerkingen

opmerking bij het monster : De toetsing op de "Interventiewaarden bodemsanering" is gebaseerd op standaardbodem lutumpercentage (25%) en op het in de tabel vermelde organische stofgehalte.

Ontvangstdatum	:	**04/04/02**
monstercode	:	**15(0-40)+16(20-50)**
referentienummer	:	**1422603**

opmerkingen

opmerking bij het monster : De toetsing op de "Interventiewaarden bodemsanering" is gebaseerd op standaardbodem lutumpercentage (25%) en op het in de tabel vermelde organische stofgehalte.

Validatie : 0904021443.50

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:19/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

QUALIFIED BY STERLAB REGISTEL 086

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER *: 065756-1422601 (grond met florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

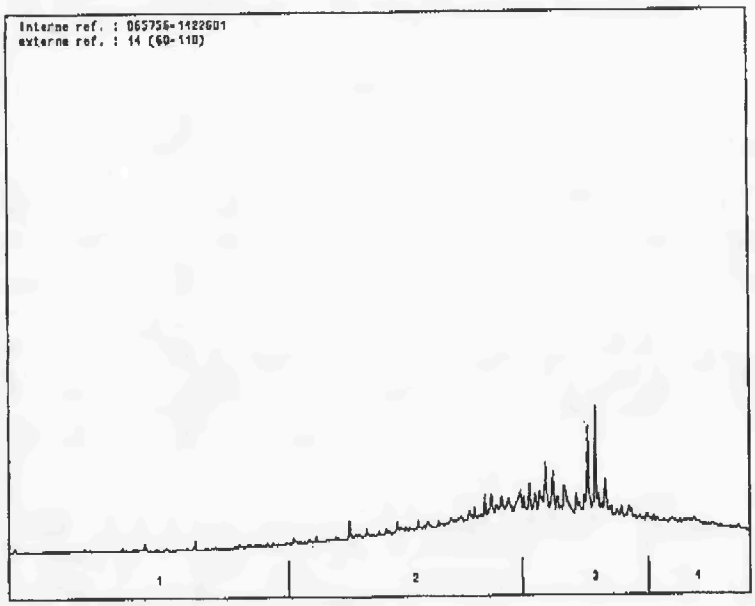

——————>
oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	1 %
2)	C-20 tot C-29	41 %
3)	C-30 tot C-35	43 %
4)	C-36 t/m C-40	15 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE:
Voorbewerking grond : Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking AP04 : Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water : Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse : Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie : Randpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :
Florisil clean-up : Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up : Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.
(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:20/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER : 065756-1422603 (grond met florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

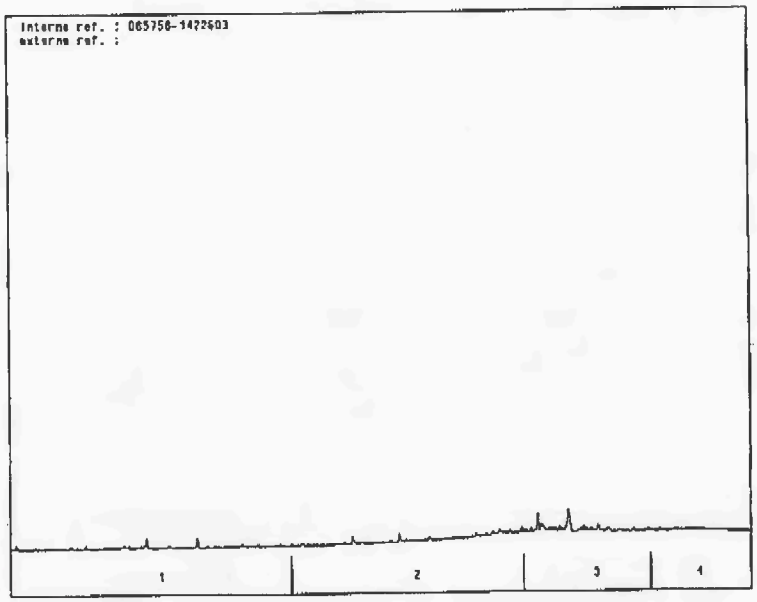

oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	0 %
2)	C-20 tot C-29	31 %
3)	C-30 tot C-35	47 %
4)	C-36 t/m C-40	22 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE:

Voorbewerking grond	: Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking AP04	: Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water	: Hexaanextractie afgeleid van NVN 6670.
Analyse	: Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	: Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :

Florisil clean-up	: Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up	: Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.

(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:21/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976656 Fax 0205976777

Tabel : 1 van XYZ

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code : 068481
Project omschrijving : 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door : Grondslag

Opgegeven bemon.datum	:	Onbekend	
Ontvangstdatum	:	12/04/02	
Monstercode	:	PB 16	
Referentienummer	:	1523583	
Materiaal	:		

Diverse parameters in water			
Q minerale olie	µg/l	<50	<15

Gehalte aan vluchtige koolwaterstoffen in water Vluchtige aromatische koolwaterstoffen			
Q benzeen	µg/l	<0,2	<15
Q tolueen	µg/l	<0,2	<5
Q ethylbenzeen	µg/l	<0,2	<5
Q xylenen	µg/l	<0,2	<15
som aromatische koolw.s	µg/l	<0,40	
Q naftaleen(vlw)	µg/l	<0,2	<205

: Dit fax-rapport heeft niet de eindkontrole op samenhang en niveau doorlopen
: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemarkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

OMEGAM

Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976656 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 058451
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door	: Grondslag

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring	S	-> streefwaarde
	T	-> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
	I	-> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

OMEGAM

Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER : 066461-1523583 (water)

OLIECHROMATOGRAM

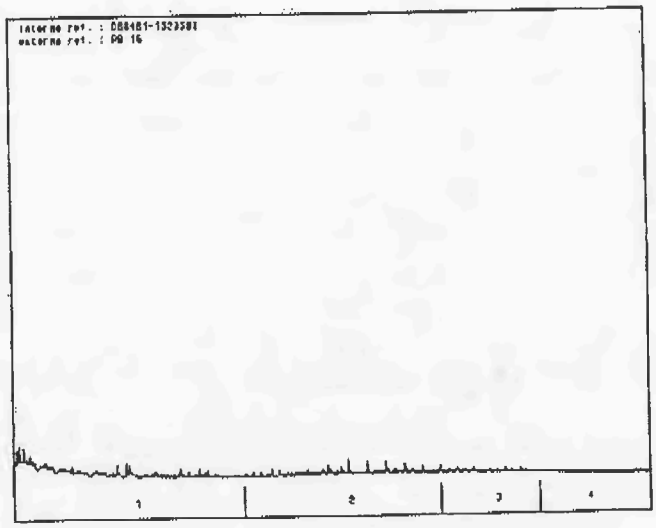

——— oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	18 %
2)	C-20 tot C-29	66 %
3)	C-30 tot C-35	12 %
4)	C-36 t/m C-40	3 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking grond	: Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking APO4	: Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water	: Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse	: Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	: Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :

Florisil clean-up	: Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up	: Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.
(Watermonsters en monsters APO4 ondergaan altijd florisil clean-up).	

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

---

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

Vestiging Kamerik

Nijverheidsweg 7,
3471 GZ KAMERIK
Tel: 0348 402103
Fax: 0348 402703

GRONDSLAG
milieukundig adviesbureau b.v.

Vestiging Broek op Langedijk

Broeker Werf 6
1721 PC BROEK OP LANGEDIJK
Tel: 0226 320440
Fax: 0226 318394

Datum : 18-4-2002

Bestemd voor : gem. Arnhem afd. Water & Bodem

Ter attentie van : mevr. Otten-Heddes

Telefaxnummer : 026-377 4224

Verzonden door : H. Hofmeester

Vestiging : KAMERIK

Aantal pagina's : 24

reg. kenmerk RWB 2002/491
class zaak
project 41.26.5295.00 dossier BAW
19. APR 2002
t. afd. Otteck copie
paraaf O.T. t.k.n.
DIENST STADSBEHEER

OMSCHRIJVING/BETREFF: Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem

Beste Mevr. Otten-Heddes,

Hierbij de herziene conceptrapportage van ons aanvullend onderzoek ter plaatse van de bovengenoemde locatie.

Kunt u svp zo spoedig mogelijk hierop reageren?

Alvast bedankt voor uw medewerking

Met vriendelijke groet

Hzn Hofmeester 06-22544750

Indien u niet alle pagina's heeft ontvangen, wilt u ons dan even bellen?

18-APR-2002 09:44 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:1/24

GRONDSLAG

GRONDSLAG
MILIEUKUNDIG
ADVIESBUREAU BV

Nijverheidsweg 7
3471 GZ Kamerik
(Gemeente Woerden)

Tel [0348] 40 21 03
Fax [0348] 40 27 03

Broeker Werf 6
1721 PC
Broek op Langedijk

Tel [0226] 32 04 40
Fax [0226] 31 83 94

www.grondslagmilieu.nl
E-mail: info@grondslag.nl

Fortis Bank: 93.08.22.323
K.v.K. Utrecht: 30.10.10.55

Hermsen Bloemen BV
T.a.v. de heer P.J.M. Hermsen
Rijkerswoerdsestraat 15
6836 AG Arnhem

Datum: 18 april 2002

Betreft: herzien aanvullend bodemonderzoek Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem
Projectnummer 6703

Geachte heer Hermsen,

Hierbij ontvangt u de resultaten van het door de gemeente Arnhem gewenste aanvullende onderzoek, inclusief factuur.

Het aanvullende onderzoek heeft bestaan uit de herbemonstering van peilbuis HB3, nabij de zinkput en het plaatsen van een aantal extra boringen, waarvan er één is voorzien van een peilbuis.

Tijdens de herbemonstering op 20 februari 2002, bleek dat peilbuis HB3 niet op de aangegeven locatie stond, maar enkele meters verderop. De exacte plaats waar boring HB4 is verricht, kon niet meer worden getraceerd. In het veld is vervolgens besloten om rondom peilbuis HB3 een viertal nieuwe boringen (nummers 10 t/m 13) te plaatsen. Boring 10, 11 en 13 zijn doorgezet tot een diepte van 2,0 meter minus maaiveld (m-mv). Boring 12 is gestaakt op een diepte van 1,00 m-mv op een handmatig ondoordringbare laag (waarschijnlijk puin).

Na overleg met de gemeente is besloten om aanvullend nog een aantal boringen te plaatsen. Op 4 april 2002 zijn boring 14 t/m 16 verricht, waarvan boring 16 is voorzien van een peilbuis. Boring 14 is verricht tussen de zinkput en het pand. Boring 15 en 16 zijn verricht aan weerszijde van de bovengrondse olietank.

Op 11 april 2002 is het grondwater afkomstig uit peilbuis 16 bemonsterd.

De locatie van de boringen 10 t/m 16 en peilbuis HB3 zijn weergegeven in bijlage I.

De boorstaten zijn weergegeven in bijlage II. De bodemopbouw varieert plaatselijk, maar bestaat hoofdzakelijk uit zand. In de onderstaande tabel zijn de zintuiglijke waarnemingen weergegeven.

18-APR-2002 09:44 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:2/24

Tabel met zintuiglijke waarnemingen

boring (diepte m-mv)	zintuiglijke waarneming	grondsoort
12 (0,05-0,50)	sporen puin en plastic	matig fijn zand
13 (0,05-0,15)	matig puinhoudend	matig fijn zand
13 (0,45-0,50)	volledig hout (plank ?)	geen
14(0,00-0,20)	licht grind- en asfaltgruishoudend	matig grof zand
14(0,20-0,60)	licht grind- en puinhoudend	matig grof zand
15(0,05-0,40)	licht grindhoudend	matig grof zand
16(0,00-0,20)	matig grind- en asfaltgruishoudend	matig grof zand

Tijdens het veldwerk bleek verder dat de bovengrondse olietank vanaf het voorterrein is verplaatst naar het achterterrein (zie ook bijlage I). De heer Hermsen heeft aangegeven dat nog niet zeker is of de olietank behouden blijft. Hij heeft wel opdracht gegeven om de nulsituatie van de bodem ter plaatse te laten vastleggen.

In de grond zijn geen zintuiglijke waarnemingen gedaan, die duiden op de aanwezigheid van een verontreiniging met minerale olie.

Het grondwater afkomstig uit peilbuis HB3, bleek tijdens de herbemonstering helder, kleur- en geurloos. De grondwaterspiegel werd aangetroffen op een diepte van 0,30 m-mv. De zuurgraad (pH) en het geleidingsvermogen (EC) van het grondwater bedroegen respectievelijk 7,57 en 0,73. Het grondwater afkomstig uit peilbuis 16, was tijdens de watermonstername helder, kleur- en geurloos. De grondwaterspiegel werd aangetroffen op een diepte van 1,03 m-mv.

Het grondwatermonster afkomstig uit HB3 is geanalyseerd op nikkel en minerale olie. Uit het analyse-certificaat (zie bijlage IV) blijkt dat het grondwater afkomstig uit peilbuis HB3 geen verhoogde concentratie bevat aan minerale olie. De concentratie aan nikkel blijkt licht verhoogd (overschrijdt de streefwaarde).

Het grondwatermonster afkomstig uit pb 16 is geanalyseerd op minerale olie en aromaten. Uit het analyse-certificaat (zie ook bijlage IV) blijkt dat het grondwater afkomstig uit peilbuis 16 geen verhoogde concentratie bevat aan minerale olie of aromaten.

Tijdens het voorgaande onderzoek van Fugro (nulsituatie-bodemonderzoek, Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem, datum 4 mei 1999, projectnummer 82990095) is ter plaatse van boring HB4 op een diepte van 0,80 tot circa 1,25 m-mv een sterke oliegeur en een sterke oliewaterreactie waargenomen en een matig verhoogd gehalte aan minerale olie aangetoond.

Teneinde vast te stellen of deze olieverontreiniging zich mogelijk heeft verspreid in horizontale richting is een mengmonster van de boringen 10 t/m 13 samengesteld. Waarbij met name de bodemlaag van 0,50 tot 1,00 m-mv analytisch is onderzocht op de aanwezigheid van minerale olie. Tevens is een separaat grondmonster van boring 14(0,60-1,10) geanalyseerd op minerale olie.

18-APR-2002 09:44 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:3/24

Om de nulsituatie vast te leggen ter plaatse van de bovengrondse olietank, is een grondmengmonster van de bovengrond geanalyseerd op minerale olie.

Uit de analyse-certificaten blijkt dat:

Het zintuiglijk schone grondmengmonster van de boringen 10 t/m 13(0,50-1,00) een licht verhoogd gehalte aan minerale olie bevat. Het is niet eenduidig vast te stellen om welke oliesoort het gaat.

14 (99

Het zintuiglijk schone grondmonster van boringen 14(0,60-1,10) eveneens een licht verhoogd gehalte aan minerale olie bevat. Ook hier is het niet eenduidig vast te stellen om welke oliesoort het gaat.

Het zintuiglijk schone grondmengmonster van de boringen 15(0,00-0,40)+16(0,20-0,50) bevat geen verhoogd gehalte aan minerale olie.

Conclusies:

Nikkelverontreiniging in het grondwater

De concentratie aan nikkel in het grondwater afkomstig uit peilbuis HB3, die tijdens eerder onderzoek door Fugro matig verhoogd bleek, is nu licht verhoogd aangetoond. Mogelijk is de nikkelverontreiniging zeer beperkt qua omvang of werd de matig verhoogde concentratie aan nikkel in eerste instantie veroorzaakt door analyse- of bemonsteringsfouten. De bedrijfsactiviteiten van Hermsen vormen geen aanleiding om een verhoogd nikkel gehalte te verwachten.

Waardoor het grondwaterniveau in peilbuis HB3 tijdens ons onderzoek is aangetroffen op 0,3 m-mv, terwijl het in het voorgaande onderzoek 1,5 m-mv was is ons niet bekend. Voorafgaand aan het bemonsteren van de peilbuis is deze echter zeer goed afgepompt (zelfs leeg gepompt), waardoor de kwaliteit van het genomen monster wel gegarandeerd kan worden.

Afperking olieverontreiniging

Op basis van het afperkend onderzoek (boringen 10 t/m 14) kan worden geconcludeerd dat de (matige) olieverontreiniging, zoals die is geconstateerd ter plaatse van boring HB 4, beperkt is qua omvang. De matige verhoging aan minerale olie in de grond is op enkele meters afstand van boring HB4 niet meer aangetoond.

Nulsituatie ter plaatse van de bovengrondse olietank

De nulsituatie van de bodemkwaliteit ter plaatse van de bovengrondse olietank is vastgelegd. Zowel in de (boven)grond als in het grondwater zijn geen verhoogde gehalten aan minerale olie en/of aromaten aangetoond.

Ons inziens is er verder geen noodzaak tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek. De nulsituatie ter plaatse van het bedrijfsterrein is afdoende vastgelegd.

Aanbevolen wordt om de peilbuis HB3 periodiek (bijvoorbeeld jaarlijks) te laten bemonsteren op een NEN-pakket ten einde de grondwaterkwaliteit in de buurt van de zinkput te monitoren. Tevens wordt aanbevolen om de zinkput zelf periodiek te controleren op eventuele gebreken om bodemverontreiniging als gevolg hiervan te voorkomen.

Wij hopen u hiermee voorlopig van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet
Grondslag BV

H. Hofmeester

Bijlage I: boorpuntenkaart
Bijlage II: boorstaten
Bijlage III: tabel streef- en interventiewaarde
Bijlage IV: analyse-certificaten

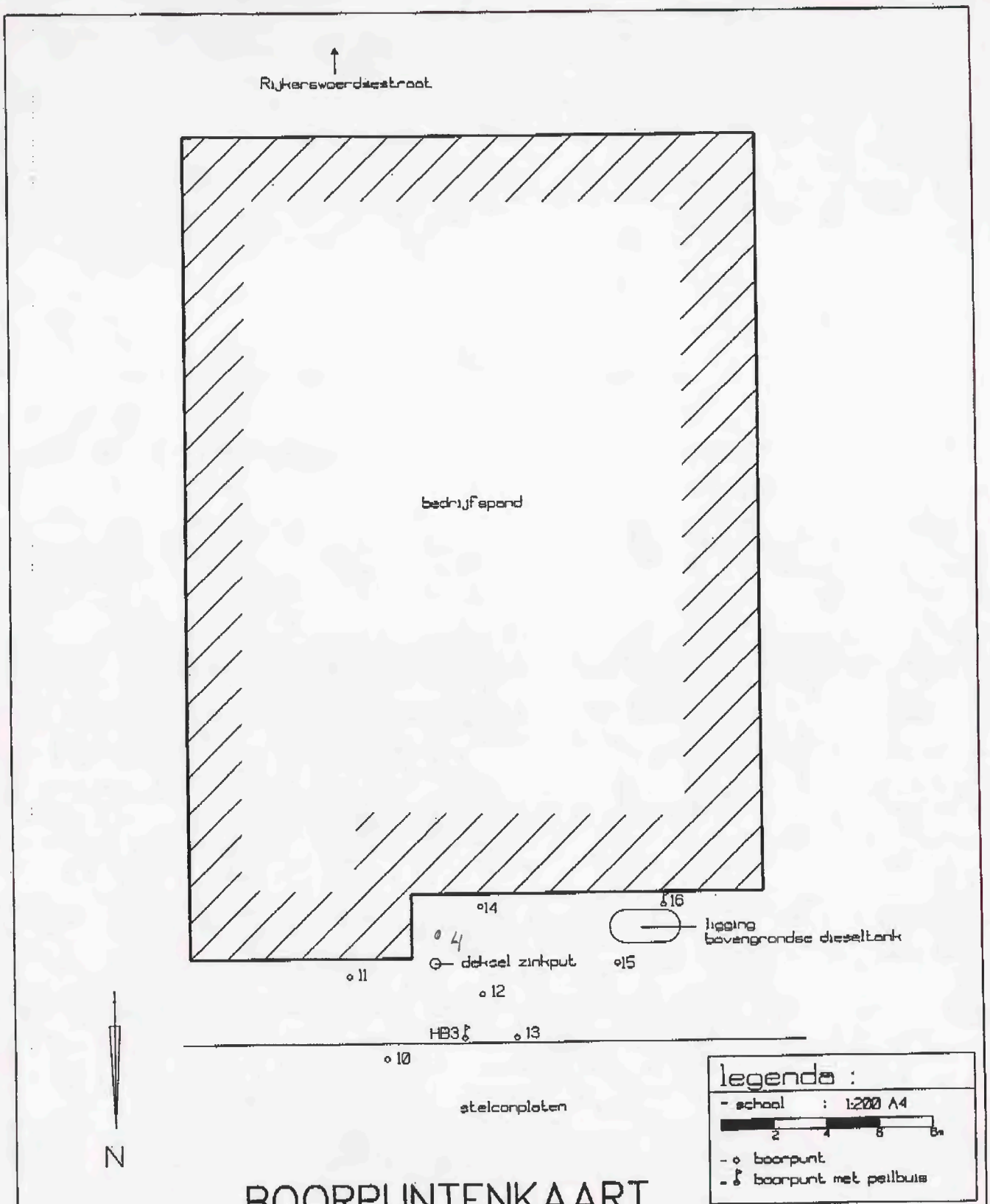

BOORPUNTENKAART

GRONDSLAG
milieukundig adviesbureau b.v.
Nijverheidsweg 7 3471 GZ KAMERIK tel : 0348 402703 fax 0348 402703
Broekerweg 6 1721 PV BROEK OP LANGEDIJK tel : 0226-320440 fax 0226-318394

opdrachtgever : Ohr. P.J.H. Hermsen		project : Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem	
		bestandsnaam : 6703tek	
projectnummer : 6703		getekend : A.J./GG	datum : 04-04-2002

18-APR-2002 09:45 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:6/24

Boring: 10

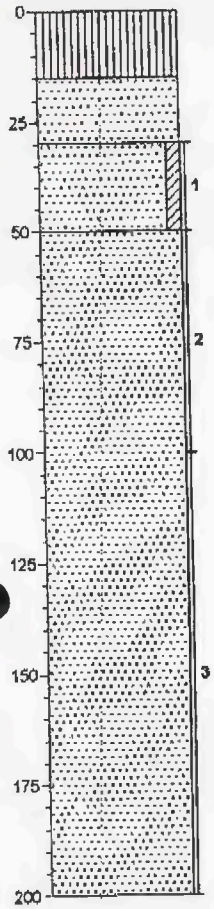

Stelcon.

Zand, matig fijn, Beige, straatzand.

Zand, matig fijn, zwak kleiig, Beigegrijs.

Zand, matig fijn, Beige.

Boring: 11

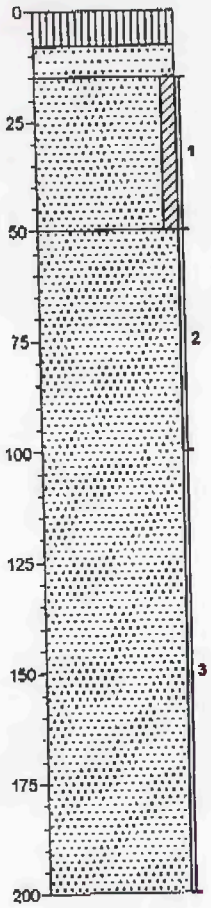

Klinker.

Zand, matig fijn, Beige, straatzand.

Zand, matig fijn, zwak kleiig, Beigegrijs.

Zand, matig fijn, Beige.

Boring: 12

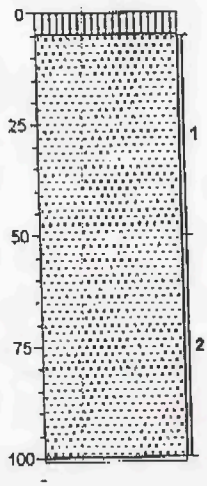

Tegel.

▲Zand, matig fijn, Sporen puin, sporen plastic.

Gestuit.

Boring: 13

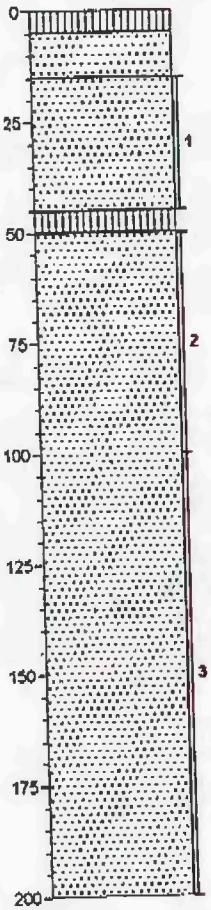

Tegel.

▲Zand, matig fijn, Matig puinhoudend.

Zand, matig fijn, Beigegrijs.

▲Volledig hout.

Zand, matig fijn, Beige.

Projectcode:: 6703

18-APR-2002 09:46 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:7/24

Boring: 14

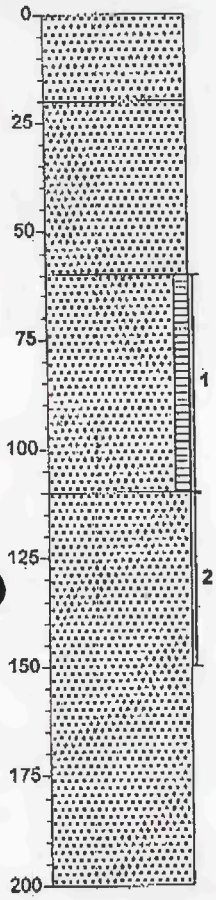

▲ Zand, matig grof. Beige, matig grindhoudend, zwak asfalthoudend.

▲ Zand, matig grof. Bruin, matig grindhoudend, matig puinhoudend.

Zand, matig grof, zwak humeus. Donkerbruin-zwart.

Zand, matig grof. Donkergrijs.

Boring: 15

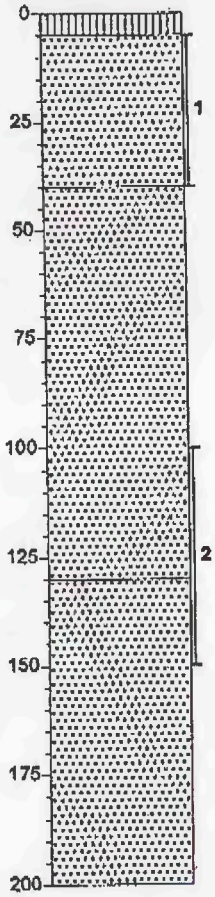

Tegel.

▲ Zand, matig grof. Beige, matig grindhoudend.

Zand, matig grof. Bruinbeige.

Zand, matig grof. Donkergrijs.

Boring: 16

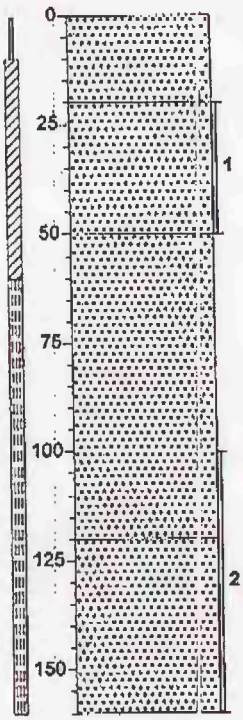

▲ Zand, matig grof. Beige, matig grindhoudend, zwak asfalthoudend.

Zand, matig grof. Bruin.

Zand, matig grof. Zwart.

Zand, matig grof. Donkergrijs.

'getekend volgens NEN 5104'

Projectcode:: 6703

18-APR-2002 09:46 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:8/24

Lutum	%		Projectnaam	Rijkerswoerdsestraat		opmerkingen
Organische stof	4,0 %		Projectnummer	6703		
	Grond (mg/kg d.s.)			Grondwater (µg/liter)		
Parameter	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde
EXTRAHEERBARE ORGANISCHE HALOGENEN (EOX)	0,12	1 *				
MINERALE OLIE	20	1010	2000	50	325	600
METALEN						
Arseen (As)	17	24	31	10	35	60
Cadmium (Cd)	0,8	3,9	7,4	0,4	3,2	6
Chroom (Cr)	50	120	190	1	16	30
Koper (Cu)	17	55	92	15	45	75
Kwik (Hg)	0,2	3,8	6,8	0,05	0,175	0,3
Lood (Pb)	54	195	337	15	45	75
Nikkel (Ni)	10	35	60	15	45	75
Zink (Zn)	56	172	288	65	433	800
VLUCHTIGE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Benzeen	0,004	0,2	0,4	0,2	15,1	30
Tolueen	0,004	26,0	52	7	503,5	1000
Ethylbenzeen	0,012	10,0	20	4	77	150
Xyleen	0,04	5,0	10	0,2	35,1	70
AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Monochloorbenzeen				7	93,5	180
Dichloorbenzenen (som)				3	26,5	50
Trichloorbenzenen (som)				0,01	5,005	10
Tetrachloorbenzenen (som)				0,01	1,255	2,5
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN (PAK)						
PAK (som 10)	1	20,5	40			
Naftaleen				0,01	35,005	70
Antraceen				0,0007	2,50035	5
Fenantreen				0,003	2,5015	5
Fluorantheen				0,003	0,5015	1
Benzo(a)antraceen				0,0001	0,25005	0,5
Chryseen				0,003	0,1015	0,2
Benzo(a)pyreen				0,0005	0,02525	0,05
Benzo(ghi)peryleen				0,0003	0,02515	0,05
Benzo(k)fluorantheen				0,0004	0,0252	0,05
Indeno(1,2,3-cd)pyreen				0,0004	0,0252	0,05
VLUCHTIGE ALIFATISCHE CHLOORKOOLWATERSTOFFEN						
1,1-dichloorethaan	0,008	3,0	6	7	453,5	900
1,2-dichloorethaan	0,008	0,8	1,6	7	203,5	400
dichloorpropanen	0,0008	0,4	0,8	0,8	40,4	80
1,1,1-trichloorethaan	0,028	3,0	6	0,01	150,005	300
1,1,2-trichloorethaan	0,16	2,1	4	0,01	65,005	130
Dichloormethaan	0,16	2,1	4	0,01	500,005	1000
1,2-dichlooretheen (som van cis en trans)	0,08	0,2	0,4	0,01	10,005	20
Tetrachloormethaan (Tetra)	0,16	0,3	0,4	0,01	5,005	10
Tetrachlooretheen (Per)	0,0008	0,8	1,6	0,01	20,005	40
Trichloormethaan (Chloroform)	0,008	2,0	4	6	203	400
Trichlooretheen (Tri)	0,04	12,0	24	24	262	500
Vinylchloride	0,004	0,02	0,04	0,01	2,505	5

Lutum	%		Projectnaam	Rijkerswoerdsestraat		opmerkingen
Organische stof	0,0	%	Projectnummer	6709		
	Grond (mg/kg d.s.)			Grondwater (µg/liter)		
Parameter	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde
EXTRAHEERBARE ORGANISCHE HALOGENEN (EOX)	0,05	1				
MINERALE OLIE	10	505	1000	50	325	600
METALEN						
Arseen (As)	15	22	29	10	35	60
Cadmium (Cd)	0,4	3,4	6,3	0,4	3,2	6
Chroom (Cr)	50	120	190	1	16	30
Koper (Cu)	15	48	81	15	45	75
Kwik (Hg)	0,2	3,4	6,7	0,05	0,175	0,3
Lood (Pb)	51	183	316	15	45	75
Nikkel (Ni)	10	55	60	15	45	75
Zink (Zn)	51	158	262	65	433	800
VLUCHTIGE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Benzeen	0,002	0,1	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	0,002	13,0	26	7	503,5	1000
Ethylbenzeen	0,008	5,0	10	4	77	150
Xyleen	0,02	2,5	5	0,2	35,1	70
AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Monochloorbenzeen				7	93,5	180
Dichloorbenzenen (som)				3	26,5	50
Trichloorbenzenen (som)				0,01	5,005	10
Tetrachloorbenzenen (som)				0,01	1,255	2,5
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN (PAK)						
PAK (som 10)	1	20,5	40			
Naftaleen				0,01	35,005	70
Antraceen				0,0007	2,50035	5
Fenantreen				0,008	2,5015	5
Fluorantheen				0,003	0,5015	1
Benzo(a)antraceen				0,0001	0,25005	0,5
Chryseen				0,009	0,1015	0,2
Benzo(a)pyreen				0,0005	0,02525	0,05
Benzo(ghi)peryleen				0,0003	0,02516	0,05
Benzo(k)fluorantheen				0,0004	0,0252	0,05
Indeno(1,2,3-cd)pyreen				0,0004	0,0252	0,05
VLUCHTIGE ALIFATISCHE CHLOORKOOLWATERSTOFFEN						
1,1-dichloorethaan	0,004	1,5	3	7	453,5	900
1,2-dichloorethaan	0,004	0,4	0,8	7	203,5	400
dichloorpropanen	0,0004	0,2	0,4	0,8	40,4	80
1,1,1-trichloorethaan	0,014	1,5	3	0,01	150,005	300
1,1,2-trichloorethaan	0,06	1,0	2	0,01	65,005	130
Dichloormethaan	0,06	1,0	2	0,01	500,005	1000
1,2-dichlooretheen (som van cis en trans)	0,04	0,1	0,2	0,01	10,005	20
Tetrachloormethaan (Tetra)	0,06	0,1	0,2	0,01	5,005	10
Tetrachlooretheen (Per)	0,0004	0,4	0,8	0,01	20,005	40
Trichloormethaan (Chloroform)	0,004	1,0	2	6	203	400
Trichlooretheen (Tri)	0,02	6,0	12	24	262	500
Vinylchloride	0,002	0,01	0,02	0,01	2,505	5

18-APR-2002 09:47 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:10/24

Lutum	%		Projectnaam	Rijksweerdsestraat 15		opmerkingen
Organische stof	1,3 %		Projectnr.	6703		
	Grond(mg/kg d.s.)			Grondwater(µg/filter)		
Parameter	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	T-waarde	Interventiewaarde
EXTRAHEERBARE ORGANISCHE HALOGENEN (EOX)	0,05	1				
MINERALE OLIE	10	505	1000	50	325	600
METALEN						
Arseen (As)	15	22	29	10	35	60
Cadmium (Cd)	0,4	3,5	6,5	0,4	3,2	6
Chroom (Cr)	50	120	190	1	16	30
Koper (Cu)	15	50	83	15	45	75
Kwik (Hg)	0,2	3,4	6,7	0,05	0,175	0,3
Lood (Pb)	51	185	320	15	45	75
Nikkel (Ni)	10	35	60	15	45	75
Zink (Zn)	52	160	267	65	433	800
VLUCHTIGE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Benzeen	0,002	0,1	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	0,002	13,0	26	7	503,5	1000
Ethylbenzeen	0,005	5,0	10	4	77	150
Xyleen	0,02	2,5	5	0,2	35,1	70
AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
Monochloorbenzeen				7	93,5	180
Dichloorbenzenen (som)				3	26,5	50
Trichloorbenzenen (som)				0,01	5,005	10
Tetrachloorbenzenen (som)				0,01	1,255	2,5
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN (PAK)						
PAK (som 10)	1	20,5	40			
Naftaleen				0,01	35,005	70
Antraceen				0,0007	2,50035	5
Fenantreen				0,003	2,5015	5
Fluorantheen				0,003	0,5015	1
Benzo(a)antraceen				0,0001	0,25005	0,5
Chryseen				0,003	0,1015	0,2
Benzo(a)pyreen				0,0005	0,02525	0,05
Benzo(ghi)peryleen				0,0003	0,02515	0,05
Benzo(k)fluorantheen				0,0004	0,0252	0,05
Indeno(1,2,3-cd)pyreen				0,0004	0,0252	0,05
VLUCHTIGE ALIFATISCHE CHLOORKOOLWATERSTOFFEN						
1,1-dichloormethaan	0,004	1,5	3	7	453,5	900
1,2-dichloormethaan	0,004	0,4	0,8	7	203,5	400
dichloorpropanen	0,0004	0,2	0,4	0,8	40,4	80
1,1,1-trichloorethaan	0,014	1,5	3	0,01	150,005	300
1,1,2-trichloorethaan	0,08	1,0	2	0,01	65,005	130
Dichloormethaan	0,08	1,0	2	0,01	500,005	1000
1,2-dichlooretheen (som van cis en trans)	0,04	0,1	0,2	0,01	10,005	20
Tetrachloormethaan (Tetra)	0,05	0,1	0,2	0,01	5,005	10
Tetrachlooretheen (Per)	0,0004	0,4	0,8	0,01	20,005	40
Trichloormethaan (Chloroform)	0,004	1,0	2	6	203	400
Trichlooretheen (Tri)	0,02	6,0	12	24	262	500
Vinylchloride	0,002	0,01	0,02	0,01	2,505	5

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976616 Fax 0205976777

QUALIFIED BY STERLAB

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	**: 062806**
Project omschrijving	**: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15**
Bemonsterd door	**: Grondslag**

Opgegeven bemon.datum	:	**20/02/02**
Ontvangstdatum	:	**21/02/02**
Monstercode	:	**HB 3**
Referentienummer	:	**0822960**
Materiaal	:	**Water**

Diverse parameters in water			
Q mineralo olie	µg/l	<50	<1S
Gehalte aan metalen in water			
Q nikkel	µg/l	32	>S

: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

Validatie : 270202840.28

18-APR-2002 09:47 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:12/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 082806
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15
Bemonsterd door	: Grondslag

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring	S	-> streefwaarde
	T	-> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
	I	-> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

Validatie : 270202840.28

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:13/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER *: 062806-0822960 (water)

OLIECHROMATOGRAM

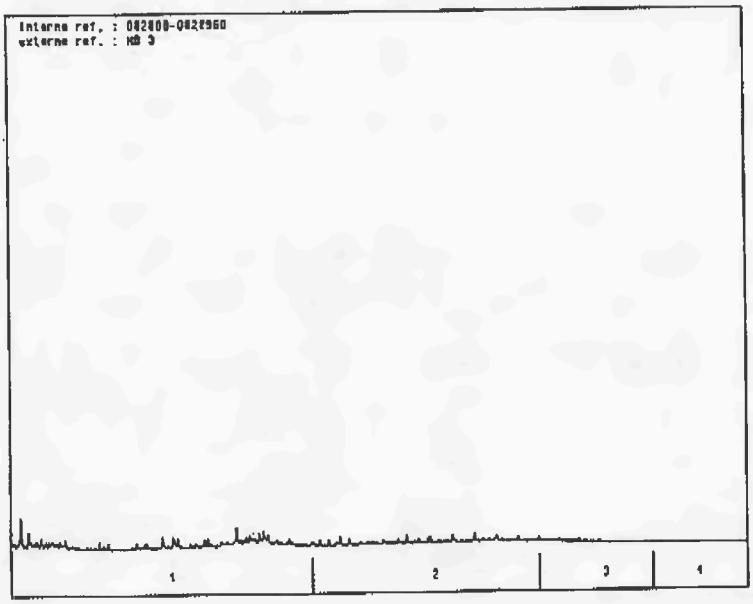

oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	92 %
2)	C-20 tot C-29	0 %
3)	C-30 tot C-35	3 %
4)	C-36 t/m C-40	5 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE:

Voorbewerking grond	: Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking AP04	: Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water	: Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse	: Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	: Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :

Florisil clean-up	: Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Vacu clean-up	: Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.

(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:14/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976166 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	**: 062813**
Project omschrijving	**: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15**
Bemonsterd door	**: Grondslag**

Opgegeven bemon.datum	**:**	**20/02/02**
Ontvangstdatum	**:**	**21/02/02**
Monstercode	**:**	**10(50-100)+11** **(50-100)+12** **(50-100)+13** **(50-100)**
Referentienummer	**:**	**0822979**
Materiaal	**:**	**Grond**

Diverse parameters in grond		
Q droogrest	%	82,8
Q org.stof(gloeiverlies)	%	1,3
Q minerale olie(florisil)	mg/kg ds	110
Opmerking		****

**** : Zie voor opmerking(en) de laatste tabel(len) van deze rapportage.
: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

Validatie : 2502021448.40

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:15/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code : **062813**
Project omschrijving : **6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT 15**
Bemonsterd door : **Grondslag**

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring	S	-> streefwaarde
	T	-> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
	I	-> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

Ontvangstdatum	:	**21/02/02**
monstercode	:	**10(50-100)+11(50-100)+12(50-100)+13(50-100)**
referentienummer	:	**0822979**

opmerkingen

opmerking bij het monster : De toetsing op de "Interventiewaarden bodemsanering" is gebaseerd op standaardbodem lutumpercentage (25%) en op het in de tabel vermelde organische stofgehalte.

Validatie : 2502021448.40

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:16/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER *: 062813-0822979 (grond met florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

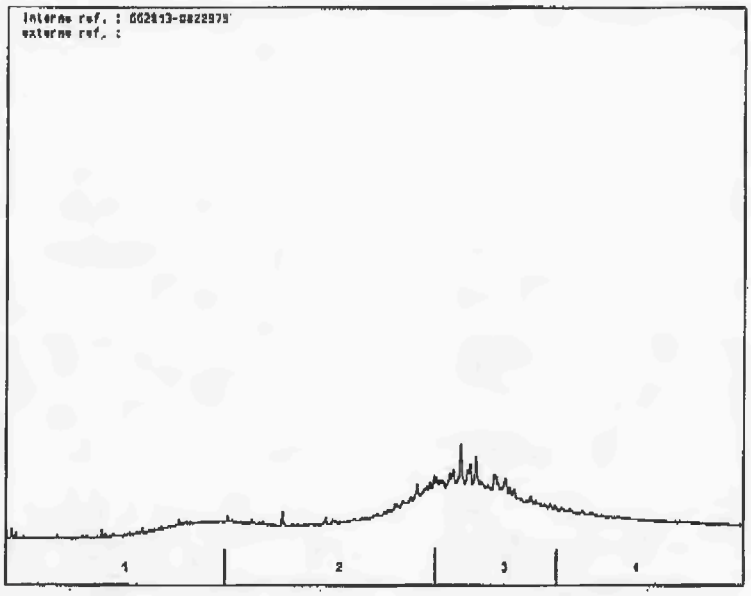

oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	7 %
2)	C-20 tot C-29	29 %
3)	C-30 tot C-35	44 %
4)	C-36 t/m C-40	20 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking	grond	: Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking	AP04	: Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking	water	: Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse		: Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie		: Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :

Florisil clean-up	: Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up	: Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.

(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

---

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

18-APR-2002 09:48 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:17/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976665 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 065756
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door	: Grondslag

Opgegeven bemon.datum	:	03/04/02	03/04/02
Ontvangstdatum	:	04/04/02	04/04/02
Monstercode	:	14 (60-110)	15(0-40)+16 (20-50)
Referentienummer	:	1422601	1422603
Materiaal	:	Grond	Grond
Diverse parameters in grond			
Q droogrest	%	75,9	91,8
Q org.stof(gloeiverlies)	%	4,0	0,6
Q minerale olie(florisil)	mg/kg ds	99	<50
Opmerking		****	****

**** : Zie voor opmerking(en) de laatste tabel(len) van deze rapportage.
: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

Validatie : 0904021443.50

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:18/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code : 065756
Project omschrijving : 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door : Grondslag

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring
S -> streefwaarde
T -> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
I -> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

Ontvangstdatum : 04/04/02
monstercode : 14 (60-110)
referentienummer : 1422601

opmerkingen

opmerking bij het monster : De toetsing op de "Interventiewaarden bodemsanering" is gebaseerd op standaardbodem lutumpercentage (25%) en op het in de tabel vermelde organische stofgehalte.

Ontvangstdatum : 04/04/02
monstercode : 15(0-40)+16(20-50)
referentienummer : 1422603

opmerkingen

opmerking bij het monster : De toetsing op de "Interventiewaarden bodemsanering" is gebaseerd op standaardbodem lutumpercentage (25%) en op het in de tabel vermelde organische stofgehalte.

Validatie : 0904021443.50

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:19/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

QUALIFIED BY STERLAB REG.NR. L 086

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER *: 065756-1422601 (grond met florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

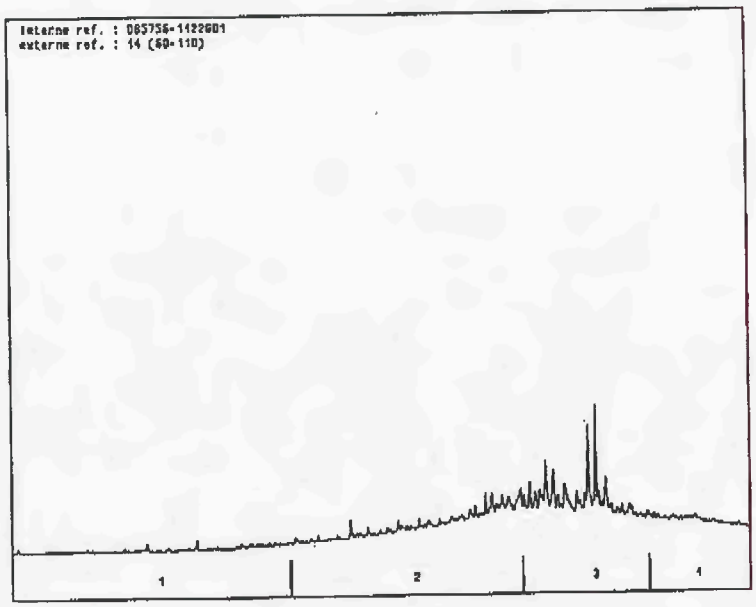

oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	1 %
2)	C-20 tot C-29	41 %
3)	C-30 tot C-35	43 %
4)	C-36 t/m C-40	15 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE

Voorbewerking grond	: Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking AP04	: Petrolcum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water	: Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse	: Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie	: Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :

Florisil clean-up	: Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen cloan-up	: Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.

(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:20/24

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER *: 065756-1422603 (grond met florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

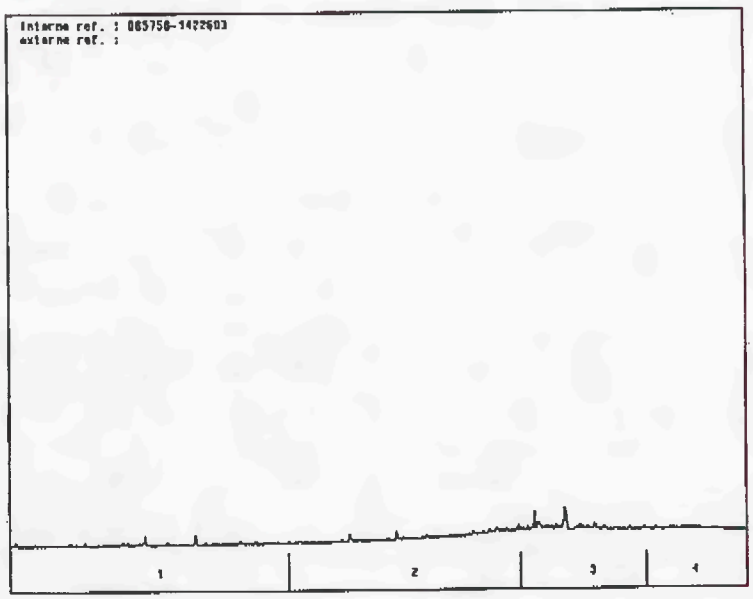

oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	0 %
2)	C-20 tot C-29	31 %
3)	C-30 tot C-35	47 %
4)	C-36 t/m C-40	22 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE:
Voorbewerking grond : Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking AP04 : Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water : Hexaanextractie afgeleid van NVN 6670.
Analyse : Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie : Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :
Florisil clean-up : Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up : Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.
(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

18-APR-2002 09:49 FROM:GRONDSLAG BV KAMERIK 0348402703 TO:0263774224 P:21/24

OMEGAM

Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976666 Fax 0205976777

Tabel : 1 van XYZ

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 066481
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door	: Grondslag

Opgegeven bemon.datum	:	Onbekend	
Ontvangstdatum	:	12/04/02	
Monstercode	:	PB 16	
Referentienummer	:	1523583	
Materiaal	:		
Diverse parameters in water			
Q minerale olie	µg/l	<50	<15
Gehalte aan vluchtige koolwaterstoffen in water			
Vluchtige aromatische koolwaterstoffen			
Q benzeen	µg/l	<0,2	<15
Q tolueen	µg/l	<0,2	<5
Q ethylbenzeen	µg/l	<0,2	<5
Q xylenen	µg/l	<0,2	<15
som aromatische koolw.s	µg/l	<0,40	
Q naftaleen(vkw)	µg/l	<0,2	<205

: Dit fax rapport heeft niet de eindkontrole op samenhang en niveau doorlopen
: Het voorblad bij deze tabel vormt een integraal onderdeel van dit certificaat
: De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door STERLAB geaccrediteerd.

OMEGAM

Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120, 1096 AR Amsterdam
Tel. 0205976656 Fax 0205976777

Tabel : 2 van XYZ

ANALYSE - CERTIFICAAT

Project code	: 056451
Project omschrijving	: 6703 RIJKERSWOERDSESTRAAT
Bemonsterd door	: Grondslag

Opmerking algemeen

De toetsing is gebaseerd op de circulaire STREEFWAARDEN EN INTERVENTIEWAARDEN BODEMSANERING van 4 februari 2000 /Nr. DBO/1999226863 Directoraat-Generaal Milieubeheer / Directie Bodem.
Uit: Staatscourant 24 februari 2000, nr. 39 / pag.8

Verklaring	S	-> streefwaarde
	T	-> (streefwaarde + interventiewaarde)/2
	I	-> interventiewaarde

>> S betekent >=100 en < 1000 streefwaarde
>>>S betekent >=1000 streefwaarde

OMEGAM
Analytisch-Chemisch Laboratorium
H.J.E. Wenckebachweg 120 1096 AR Amsterdam
Telefoon : 020-5976.666 Telefax : 020-5976.777

OLIE-ONDERZOEK VAN MONSTER *: 066461-1523583 (water)

OLIECHROMATOGRAM

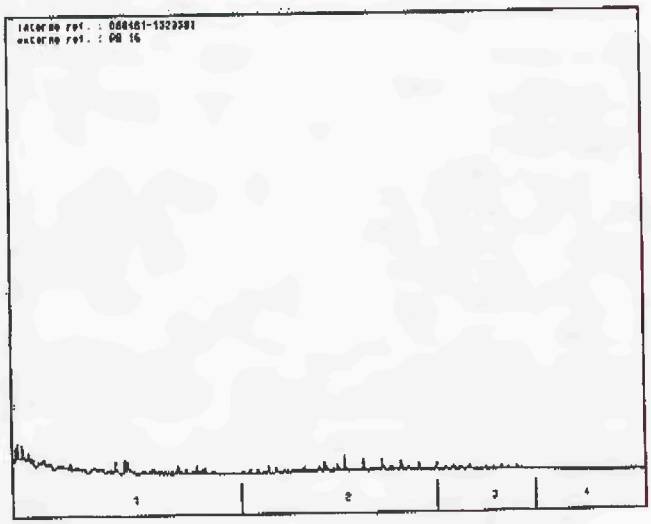

——— = oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	C-10 tot C-19	18 %
2)	C-20 tot C-29	66 %
3)	C-30 tot C-35	12 %
4)	C-36 t/m C-40	3 %

Totaal minerale olie gehalte : zie rapport

ANALYSEMETHODE
Voorbewerking grond : Hexaanextractie afgeleid van NEN 5733.
Voorbewerking AP04 : Petroleum-etherextractie conform NEN 5733.
Voorbewerking water : Hexaanextractie afgeleid van NVN 6678.
Analyse : Gaschromatograaf met capillaire kolom en vlamionisatie detectie.
Interpretatie : Raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

Bij grondmonsters is als optie clean-up mogelijk :
Florisil clean-up : Florisil wordt aan monsterextract toegevoegd en geschud.
Veen clean-up : Monsterextract wordt over florisilkolom geleid en ingedampt tot ongeveer 1 ml.
(Watermonsters en monsters AP04 ondergaan altijd florisil clean-up).

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

---

*) Zie voor de eigen referentiecode bijgaande resultaattabellen.
Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L086 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning.

HKD
25-4-02

BIJLAGE 1 : Beoordeling nulsituatie bodemonderzoek
Datum : 24 april 2002

A. Locatie/onderzoeksgegevens

Locatie (adres)	:	Rijkerswoerdsestraat 15
Naam bedrijf	:	Hermsen Bloemen bv
Projectnummer Water & Bodem:		41.26.5295.00
Adviesbureau	:	Fugro Milieu consult bv
Soort onderzoek		nulsituatie bodemonderzoek op grond van de Wet Milieubeheer
Project-/rapportnummer	:	82990095
Datum rapportage	:	4 mei 1999
Adviesbureau	:	Grondslag milieukundig adviesbureau
Soort onderzoek		herzien aanvullend bodemonderzoek
Project-/rapportnummer	:	6703
Datum rapportage	:	18 april 2002

B. Aanleiding en doel van het onderzoek

De voorschriften in de vergunning van de Wet milieubeheer zijn de aanleiding tot het uitgevoerde nulsituatie bodemonderzoek. De gemeente Arnhem heeft deze vergunning verleend op 30 september 1997 (kenmerk 9026).

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen van de nulsituatie (bodemkwaliteit op dit moment) van de bodem ter plaatse. Dit geeft de mogelijkheid om bij (eventuele) bedrijfsbeëindiging te kunnen beoordelen of de bedrijfsactiviteiten hebben geleid tot een verslechtering van de bodemkwaliteit.

C. Bedrijfsactiviteiten

Op de locatie vindt op- en overslag van bloemen voor eigen winkels plaats. Op de locatie is een 3.000 l bovengrondse olietank ten behoeve van dieselopslag met dieselpomp aanwezig. Tevens is naast het bedrijfspand een zinkput aanwezig.

De olietank is tussen het verkennend en aanvullend onderzoek tijdelijk verplaatst naar de noordzijde van het pand (naast de zinkput). Bij het aanvullend onderzoek is deze nieuwe bronlocatie ook meegenomen.

D. Toetsing onderzoeksstrategie

Het onderzoek is niet geheel gebaseerd op het protocol "nulsituatie/BSB-onderzoek". Per bronlocatie moeten er minimaal drie boringen worden verricht, waarvan één afgewerkt moet worden met een peilbuis. Ter plaatse van de dieselolietank zijn slechts twee boringen verricht, waarvan één boring afgewerkt is met een peilbuis. Echter omdat het een zandgrond betreft en zowel in de grond als het grondwater geen verontreiniging met minerale olie vastgesteld is, wordt het uitgevoerde onderzoek als afdoende beschouwd.

E. Bodemkwaliteit (onderzoeksresultaten)

Zintuiglijke waarnemingen
Ter plaatse van de zinkput is bij boring 4 in de grondlaag van 0,05 –0,8 m-mv een zwakke en in de laag van 0,8-1,2 m-mv een sterke oliegeur waargenomen. De boring is niet verder doorgezet vanwege de aanwezigheid van puin. Bij de meeste boringen (1 t/m 4, 12 t/m 14) is puin aangetroffen. Een aantal boringen bevatten ook koolas/asfaltgruis (1, 3, 4, 14, 16). In boringen 12 is in de toplaag ook wat plastic aangetroffen.

Vaste bodem
De laag van 0,1-0,8 m-mv ter plaatse van boring 4 naast de zinkput bevat een licht verhoogd gehalte (>streefwaarden) aan zink, koper, lood, minerale olie en PAK. Tevens is het EOX gehalte verhoogd. In een onderliggende laag (0,8-1,2 m-mv) is een matig (> tussenwaarde) verhoogd gehalte aan minerale olie vastgesteld.

De toplaag (0-0,5 m-mv) bij de bovengrondse tank (zuidzijde van pand) bevat geen verhoogd gehalte aan minerale olie. In het mengmonster van de laag 0,5-1,0 m-mv van de boringen 10 t/m 13 en in de laag van 0,6-1,0 m-mv van boring 14 is een licht (> streefwaarde) verhoogd gehalte aan minerale olie vastgesteld.

De toplaag (0-0,5 m-mv) bij de bovengrondse tank die tijdelijk aan de noordzijde van het pand geplaatst is, is niet verontreinigd met minerale olie of aromaten.

Grondwater
Het grondwater ter plaatse van de bovengrondse dieseltank bevat geen verhoogd gehalte aan minerale olie en aromaten. Het grondwater ter plaatse van de zinkput bevatte in eerste instantie een matig verhoogd gehalte aan nikkel en een licht verhoogd gehalte aan chroom en koper. Bij het aanvullend onderzoek is de bestaande peilbuis herbemonsterd. Het gehalte aan nikkel bleek nu licht verhoogd te zijn. De activiteiten van het bedrijf geven ook geen aanleiding om een verhoogd nikkelgehalte te verwachten, daarom is bij de beoordeling uitgegaan van de resultaten van het aanvullend onderzoek.

Ter plaatse van de bovengrondse dieseltank die tijdelijk gelegen is aan noordzijde van pand is het grondwater niet verontreinigd met minerale olie of aromaten.

F. Mogelijke oorzaken/bronnen van de vastgestelde verontreiniging

Door het adviesbureau Fugro is aangegeven dat het verhoogde oliegehalte in de laag van 0,8-1,2 m-mv ter plaatse van de zinkput mogelijk veroorzaakt kan zijn door lozingen van oliehoudend afvalwater op het riool. Eventueel is er sprake van een verontreiniging ten gevolge van oliemorsingen op het parkeerterrein, die periodiek schoongespoten wordt.

De aangetroffen lichte verontreinigingen met zink, koper, lood en PAK in de vaste bodem houden waarschijnlijk verband met de aanwezigheid van puin en kolengruis in de bodem.

Voor de licht verhoogde gehalten aan koper, nikkel en chroom in het grondwater is er op basis van de activiteiten geen duidelijk verband aanwezig met de (bedrijfs)activiteiten.

G. Conclusies

De conclusies van de beoordeling zijn:

- Op de locatie Rijkerswoerdsestraat 15 is door het adviesbureau Fugro Milieu consult een nulsituatie onderzoek verricht (projectnummer 82990095, d.d. 4 mei 1999);
- Op de locatie Rijkerswoerdsestraat 15 is door het adviesbureau Grondslag een aanvullend onderzoek verricht (projectnummer 6703, d.d. 18 april 2002);
- De uitgevoerde onderzoeken voldoen niet geheel aan het protocol voor het uitvoeren van een nulsituatie bodemonderzoek. Ter plaatse van de dieselolietank zijn slechts twee boringen verricht, waarvan één boring afgewerkt is met een peilbuis. Echter omdat het een zandgrond betreft en zowel in de grond als het grondwater geen verontreiniging met minerale olie vastgesteld is, wordt het uitgevoerde onderzoek als afdoende beschouwd;
- In de bodem (0,1-0,8 m-mv) ter plaatse van de zinkput is een licht (> streefwaarde) verhoogd gehalte aan zink, koper, lood, minerale olie en PAK vastgesteld. Tevens is het EOX gehalte verhoogd. In een onderliggende laag (0,8-1,2 m-mv) is een matig (> tussenwaarde) verhoogd gehalte aan minerale olie aangetroffen. In het mengmonster van de laag 0,5-1,0 m-mv van de boringen 10 t/m 13 en in de laag van 0,6-1,0 m-mv van boring 14 is een licht (> streefwaarde) verhoogd gehalte aan minerale olie vastgesteld. Het grondwater ter plaatse van de zinkput bevat een licht verhoogd gehalte aan nikkel, chroom en koper;
- De toplaag (0-0,5 m-mv) en het grondwater bij de bovengrondse tank bevatten geen verhoogd gehalte aan minerale olie of aromaten;
- De toplaag (0-0,5 m-mv) en het grondwater bij de bovengrondse tank die tijdelijk aan de noordzijde van het pand geplaatst is, is niet verontreinigd met minerale olie of aromaten.
- De aangetroffen olieverontreiniging ter plaatse van boring 4 is alleen inpandig niet afgeperkt. Echter omdat deze verontreiniging zich niet in het grondwater bevindt en binnen geen activiteiten met olie plaats vindt, wordt de afperking t.b.v. vastlegging van de nulsituatie als afdoende beschouwd.
- Aan de door de gemeente gestelde bodemonderzoekseis is voldaan; de nulsituatie is afdoende vastgelegd.

H. Algemeen

De gemeente Arnhem heeft de conclusies getrokken op basis van de huidige kennis van zaken (RIVM/VNG systematiek en interventiewaarden uit de 'Circulaire Streefwaarden en interventiewaard

Landschappelijk inpassingsplan

Rijkerswoerdsestraat 15, Arnhem

DIRK LUIJEN DIJK

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

2. Analyse plangebied 6

2.1 Huidige situatie 6

2.2 Uitgangspunten huidige situatie 6

2.3 Landschappelijke analyse 12

2.4 Uitgangspunten landschappelijke analyse 12

2.5 Beleidsanalyse 14

2.6 Uitgangspunten beleidsanalyse 14

3. Landschappelijk inpassingsplan 16

3.1 Ontwerp 16

3.2 Erfensemble 16

3.3 Landschap 16

3.4 Bestemmingsplan 18

4. Beplantingsplan 20

4.1 Beplantingsplan 20

DIRK LUIJEN DIJK

Opdrachtgever

conStabiel
dhr. D. van Eijk
Reigerstraat 30k
6883 ES Velp

Opdrachtnemer

Ontwerpbureau Luijendijk
Oude Borculoseweg 3
7231 PR Warnsveld
www.dirkluijendijk.nl
info@dirkluijendijk.nl

Projectgegevens

projectnummer: 369
Datum: 14 maart 2022
Opgesteld: Dirk Luijendijk

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het erf aan de Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem zijn de bedrijfsactiviteiten beëindigd. Nu het erf, bestaande uit een bedrijfshal van ruim 600m² en circa 1400m² erfverharding, niet meer in gebruik is, wil de familie Hermsen (initiatiefnemer) het erf in ontwikkeling brengen. In het initiatief wordt ten doel gesteld de bestaande bedrijfshal te slopen en daarvoor in de plaats twee woningen te realiseren onder één kap. Daarbij wordt er beoogt het (half)verharde oppervlak van bestrating tot het minimaal benodigde terug te brengen.

Ten behoeve van een passende inrichting van de ontwikkeling in haar omgeving wordt een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. In voorliggend landschappelijk inpassingsplan wordt het plangebied landschappelijk geanalyseerd waaruit uitgangspunten voor de nieuwe erfinrichting en landschappelijke inpassing worden geconcludeerd. Aan de hand van de uitgangspunten wordt het landschappelijk inpassingsplan opgesteld en wordt deze aangevuld met een landschappelijk beplantingsplan.

Afbeelding 1. Zicht op de bedrijfswoning vanuit oostelijke richting

Afbeelding 2. Locatie plangebied. (pdok.nl)

2. Analyse plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Rijkerswoerdsestraat 15 even ten zuiden van de bebouwde kom van Arnhem zuid. Het erf ligt in een kleine enclave van (agrarische) erven en is toegankelijk via het zuiden. Het erf is voorzien van een woning op de voorgrond en een bedrijfsloods met erfverharding (stelconplaten, grind en granulaat) op het achtererf. Westelijk wordt het erf besloten door een siertuin en hoogstam fruitboomgaard langs het Rijnwaalpad. Oostelijk wordt het erf begrensd door een tweetal woonerven, Rijkerswoerdseweg 17 en 17a.

Het landschap is vrij open van karakter en wordt ruimtelijk begrensd door de bebouwde kom van Arnhem noordelijk, de snelweg A325 met opgaande groenstructuren westelijk en kassencomplexen oostelijk. Met name naar het zuiden is er een vergezicht door het landschap.

Rond het plangebied wordt de openheid van het landschap doorbroken door de clusters van erven langs de Rijkerswoerdsestraat. De erven zijn vaak voorzien van grote bijgebouwen waarbij de bijgebouwen ten behoeve van opslag van de oogst vaak een hogere nok hebben dan de hoofdwoning. Erven zijn afwisselend van erfbeplanting voorzien waardoor er zichtlijnen tussen de erven door ontstaan. Binnen het plangebied bestaat de erfbeplanting onder andere uit gebiedseigen hoogstamfruitbomen maar ook uit uitheems plantmateriaal zoals een brede conifeerhaag. Verder zijn er in de zone van erfclusters ook enkele landschappelijke groenstructuren, zoals landelijke hagen, houtsingels en struweelhagen (langs het Rijnwaalpad).

2.2 Uitgangspunten huidige situatie

- Het erf is traditioneel opgezet met de woning op de voorgrond en de bedrijfsbebouwing op het achtererf. Het is wenselijk deze traditionele verdeling te behouden door op het achtererf de beoogde woningen te ontwikkelen, als type schuurwoning. Een hogere nok dan de 'hoofdwoning' is landschappelijk in dit gebied niet vreemd en benadrukt de hoger gelegen 'woerd'. De schuurwoning dient in materiaalgebruik en vorm wel duidelijk ondergeschikt te zijn;
- Het is wenselijk de ontwikkeling van de woningen binnen het bestaande cluster van erfensembles te laten plaatsvinden waarbij bestaande doorzichten behouden blijven;
- Het erf is vrijwel geheel met verharding ingericht. Hoewel een groot deel halfverharding betreft en dus waterdoorlatend is, is het ten behoeve van de landschappelijke inpassing en de biodiversiteit gewenst het oppervlak aan verharding in de beoogde ontwikkeling te verkleinen;
- Het landschap wordt gekenmerkt door landschappelijke structuren als hoogstam boomgaarden en struweelhagen. Wenselijk dit beeld te versterken met nieuwe structuren en de uitheemse conifeerhaag te vervangen voor inheemse beplanting;

Afbeelding 3. Verbeelding huidige situatie plangebied

Afbeelding 4. Zicht op het erf vanaf de Rijkerswoerdseweg. Hoofdwoning met traditionele wolfskap (google street view)

Afbeelding 5. Het erf is ruim opgezet met veel erfverharding. Bestaande bedrijfsbebouwing is niet karakteristiek

Afbeelding 6. Rijkerswoerdseweg 17a met zadeldak. Nokrichting haaks op de weg evenals nr 15.

Afbeelding 7. Het achtererf van het plangebied omzoomd met een brede conifeerhaag. Doorzicht naar bebouwde kom

Afbeelding 8. Uitheemse conifeerhaag met daarachter een karakteristieke boomgaard

Afbeelding 9. Achterkant van de woning, voorzien van een bijpassend bijgebouw

Afbeelding 10. Zicht op de erven aan de Kruisstraat 11 en 12. Tussen plangebied en deze erven een zichtlijn

Afbeelding 11. Vanaf de achterkant van het plangebied zicht op de bebouwde kom. Links het Rijnwaal-pad

2.3 Landschappelijke analyse

Het plangebied ligt op de Rijkerswoerd, een hoge zandrug ontstaan onder invloed van de rivier (zogenaamde 'komhartwoerd'. De Rijkerswoerd is vermoedelijk al vroeg bewoond. De hoger gelegen zandgrond was een geschikte woonplek in het landschap waarin de rivier, voor de komst van dijken, bij hoog water vrij spel had. Inmiddels zijn de rivieren bedijkt en is er rond de woerd een rivierpolderlandschap ontstaan. Dit zogeheten komgebied kenmerkt zich als open landschap met een rationele blokverkaveling voorzien van kavelsloten. De bodem in de polder bestaat uit rivierklei.

Op afbeelding 12 is de situatie van omstreeks 1900 te zien. Hierop is te zien dat bebouwing en erven zich inderdaad beperken tot de hoger gelegen woerd (zie ook de reliëfkaart afbeelding 14). Ook is het grondgebruik afwijkend van het komgebied. Het komgebied bestaat hoofdzakelijk uit weidegronden. De woerd bestaat uit een mix van erven, moestuinen, akkers en met name veel boomgaarden. Percelen worden er begrensd met houtsingels.

Omstreeks 1960 is er nog weinig veranderd. De snelweg A325 is dan aangelegd en doorsnijdt de Rijkerswoerd, waardoor de herkenbaarheid van de woerd, met haar vrije ligging in de polder, is afgenomen. Ook is duidelijk te zien dat er een schaalvergroting heeft plaatsgevonden in de fruitsector. De fruitboomgaarden zijn aanzienlijk toegenomen. Anno 2022 is hier nog weinig van overgebleven op en rond de Rijkerswoerd. Alleen binnen het plangebied zijn hoogstamfruitbomen bewaard gebleven.

2.4 Uitgangspunten landschappelijke analyse

- De woerd als hoger gelegen landschapselement kan benadrukt worden door middel van een wat hoger volume van de beoogde schuurwoning;
- Historisch gezien kenmerkt de woerd zich door een 'fragmentatie' van perceeltjes met verschillend landgebruik. Het is wenselijk dit karakter te benadrukken door het plangebied in verschillende zones te verdelen;
- Onder andere door komst van de snelweg en agrarische schaalvergroting / functieverandering is de herkenbaarheid van de woerd afgenomen. De herkenbaarheid kan worden versterkt door toepassing van gebiedseigen kavelgrensbeplanting en een hoogstamboomgaard in te richten.

Afbeelding 12. Historische kaart omstreeks 1900 (topotijdreis.nl)

Afbeelding 13. Luchtfoto omstreeks 1960 (topotijdreis.nl)

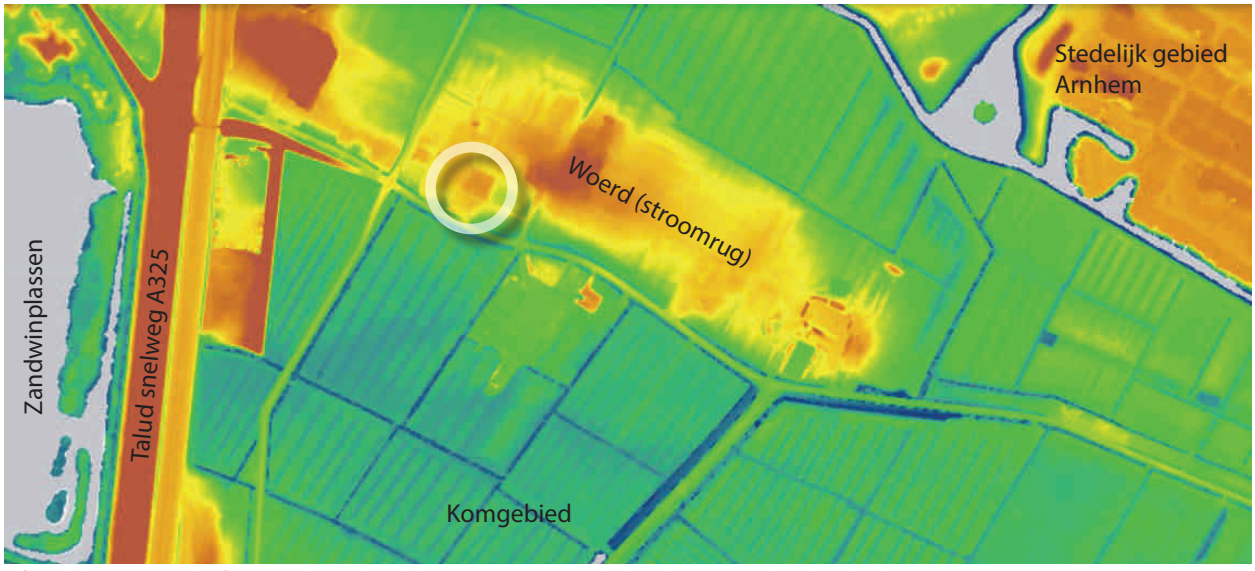

Afbeelding 14. Reliëfkaart; Plangebied ligt op een natuurlijke glooiing in het landschap (ahn)

2.5 Beleidsanalyse

In 2010 heeft de gemeente Arnhem een nieuw structuurplan opgesteld met 2030 op de horizon. Het structuurplan is opgesteld met behulp van het Streekplan Gelderland en Regionaal structuurplan KAN. Het structuurplan geeft richting aan nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van de unieke kwaliteiten die in de gemeente te vinden zijn. In 2030 moet de landschappelijke en ecologische waarde zijn versterkt. De handvatten die in het structuurplan worden gegeven, dienen als uitgangspunt voor het landschappelijk inpassingsplan van de beoogde ontwikkeling.

2.6 Uitgangspunten beleidsanalyse

- Arnhem-Zuid vraagt om een vervlechting van stad en landschap, onder meer door de lijnen van de Betuwe door te zetten in de stad. De zuidzijde van de stad vraagt in de Betuwe om een vorm van transparante verstedelijking die de verwevenheid met het polderlandschap en het contrast met de openheid van de polder zichtbaar maakt. De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de verwevenheid tussen stad en landschap en versterkt het contrast met de openheid van de polder;
- Plangebied ligt in de centrale parkzone Overbetuwe. De parkzone moet ontwikkeld worden met realisatie van landschappelijk wonen. De beoogde ontwikkeling kan hier een bijdrage aan leveren door de ontwikkeling van twee nieuwe woningen in een landschappelijk ensemble;
- In de centrale parkzone Overbetuwe moeten transparante groene en blauwe lijnen worden versterkt. De ontwikkeling kan hieraan bijdragen door een robuuste gebiedseigen groenstructuur in te passen.

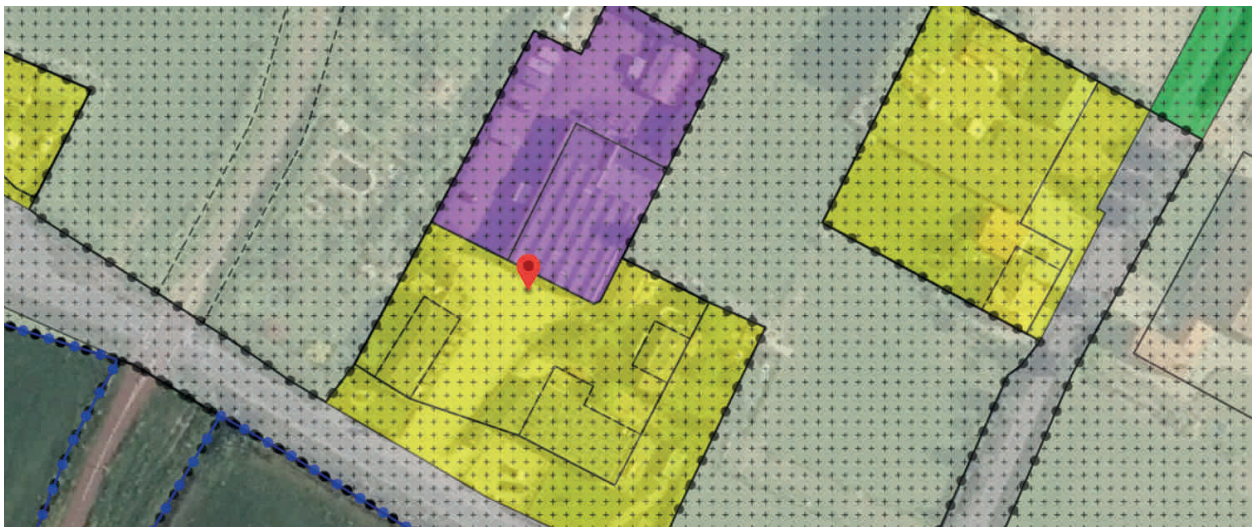

Afbeelding 15. Bestemmingsplan; Het plangebied heeft momenteel een bedrijfsbestemming (paars)

Afbeelding 16. Ruimtelijke hoofdstructuur 2030: Plangebied ligt in de centrale parkzone Overbetuwe (structuurvisie Arnhem)

3. Landschappelijk inpassingsplan

3.1 Ontwerp

Aan de hand van de geformuleerde uitgangspunten is het landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Het achtererf van de Rijkerswoerdseweg 15 wordt opnieuw ingericht na de sloop van de bedrijfsbebouwing. Er wordt een 2-onder-1-kap woning type schuurwoning gerealiseerd. De nieuwe erfinrichting wordt landschappelijk ingepast met gebiedseigen groenstructuren.

3.2 Erfensemble

Op de plek van de loods wordt na sloop een twee-onder-een-kap woning gerealiseerd met inpandige parkeergelegenheid. De nieuwbouw staat met de nok haaks op de Rijkerswoerdsestraat. De voorgevel van de schuurwoning is duidelijk zichtbaar vanaf de Rijkerswoerdsestraat ten behoeve van een ruimtelijk samenhangend erfensemble. De schuurwoning dient in kleur, vorm en materiaalgebruik ondergeschikt te zijn aan de Rijkerswoerdsestraat 15, welke binnen het erfensemble geldt als 'hoofdgebouw'. De schuurwoning wordt uitgevoerd met een nokhoogte tot 7m. Hiermee wordt de hoger gelegen woerd benadrukt en sluit de schuurwoning goed aan bij het beeld in de omgeving van erven met hoge bijgebouwen.

De nieuwe woningen zijn bereikbaar via de bestaande inrit van Rijkerswoerdsestraat 15. De erfverharding rond de schuurwoning wordt zo beperkt mogelijk uitgevoerd. Een halfverharde inrit geeft toegang tot inpandige parkeergelegenheid (vier plekken). Ten behoeve van gastparkeerplaatsen en manoeuvreerruimte is er ook aan de kopse kanten van de schuurwoning erfverharding.

3.3 Landschap

De ontwikkeling wordt ingepast met een robuuste structuur van inheemse singels en struweelhagen met een bij de woerd passend sortiment. De singels en struweelhagen gelden als structuurdrager en zorgen voor meer samenhang op de woerd en een sterker contrast tussen de woerd en omliggend komgebied.

Ten noorden van de nieuwbouw wordt een hoogstam boomgaard ingericht met ondergroei van kruidenrijke akkervegetatie. De boomgaard bevindt zich min of meer op de plek waar volgens de historische kaarten een grote boomgaard heeft gelegen. Enkele erfbomen passen het erf verder in en zorgen voor een ruimtelijke verdeling tussen voor- en achtererf, waarbij gelet moet worden dat de schuurwoning in het straatbeeld beleefbaar blijft.

De nieuwe kavels binnen het plangebied worden met landelijke scheerhagen ruimtelijk van elkaar gescheiden (dit ook ter voorkoming van gebruik schuttingen).

Afbeelding 17. Landschappelijk inpassingsplan Rijkerswoerdsestraat 15

3.4 Bestemmingsplan

In de beoogde ontwikkeling vindt een functieverandering plaats. De bedrijfsactiviteiten worden beëindigd en twee woningen worden ontwikkeld. Daarop moet het bestemmingsplan worden aangepast. Op afbeelding 18 wordt een voorstel gedaan voor het nieuwe bestemmingsplan betreffende het perceel dat nu een bedrijfsbestemming (en een deel agrarisch) kent.

In de beoogde situatie wordt een woonbestemming opgenomen van circa 1.640m², verdeeld over twee woonpercelen. Daarbinnen ligt het bouwblok van 22 x 33 meter. Om de landschappelijke inpassingsmaatregelen te borgen in het bestemmingsplan kan de daarvoor aangewende grond worden bestemd met een groenfunctie.

Afbeelding 18. Voorstel bestemmingswijziging

4. Beplantingsplan

4.1 Beplantingsplan

De nieuwe groenstructuren in het landschappelijk inpassingsplan bestaand uit zes verschillende typen. De hagen die worden aangeplant bestaan uit twee soorten. Een landelijke scheerhaag waarin gemengd drie verschillende soorten worden aangeplant en een struweelhaag met bosplantsoen welke wordt beheert middels periodieke afzetting. Langs de noordzijde van het plangebied wordt een brede houtsingel aangeplant met ongeveer hetzelfde sortiment als in de struweelhaag. Langs de noordzijde wordt de hoogstam boomgaard aangeplant met een onderbegroeiing van kruidenrijk grasland. Verspreidt over het erf worden ten behoeve van de samenhang enkele erfbomen aangeplant. De soorten zijn afgestemd op het gebruikelijke sortiment op een woerd. Bij de sortimentkeuze is gebruik gemaakt van het inspiratieboek Woerden.

https://landschapsbeheergelderland.nl/wp-content/uploads/inspiratieboek-woerden.pdf

1.) Scheerhaag (100m, dubbele rij, 7st p/m)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	400	Fagus sylvatica	beuk	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks
	150	Acer campestre	Veldesdoorn	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks
	150	Carpinus betulus	Haagbeuk	100/125	Gemengd met groepen tot 7 stuks

2.) Struweelhaag (108m, dubbele rij, 4st p/m)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	52	Crataegus monogyna	Eensteilige meidoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Sambucus nigra	Gewone vlier	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	40	Corylus avellana	Hazelaar	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Ligustrum vulgare	Wilde liguster	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	100	Acer campestre	Veldesdoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	80	Viburnum opulus	Gelderseroos	80/100	Groepsgewijs aanplanten

3.) Brede houtsingel (27m, drie rijen, 1.5 x 1.5m plantafstand)

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	10	Crataegus monogyna	Eensteilige meidoorn	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	10	Sambucus nigra	Gewone vlier	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	10	Corylus avellana	Hazelaar	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	8	Ligustrum vulgare	Wilde liguster	80/100	Groepsgewijs aanplanten
	8	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	12-14	Solitair aanplanten
	8	Viburnum opulus	Gelderseroos	80/100	Groepsgewijs aanplanten

4.) Hoogstam boomgaard

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	4	Malus domestica	Appel	14-16	Variëteit naar keuze
	3	Pyrus communis	Peer	14-16	Variëteit naar keuze
	3	Prunus avium	Zoete kers	14-16	Variëteit naar keuze

5.) Erfbomen

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	2	Tilia platyphyllos	Zomerlinde	18-20	Variëteit naar keuze
	1	Juglans regia	Walnoot	18-20	Variëteit naar keuze
	3	Aesculus hippocastanum	Witte Paardenkastanje	18-20	

6.) Kruidenrijk grasland

Plantcode	Aantal	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Plantmaat	Bijzonderheden
	425m²		Meerjarige akkerkruidenvegetatie	zaad	

Afbeelding 19. Landschapselementen beplantingsplan

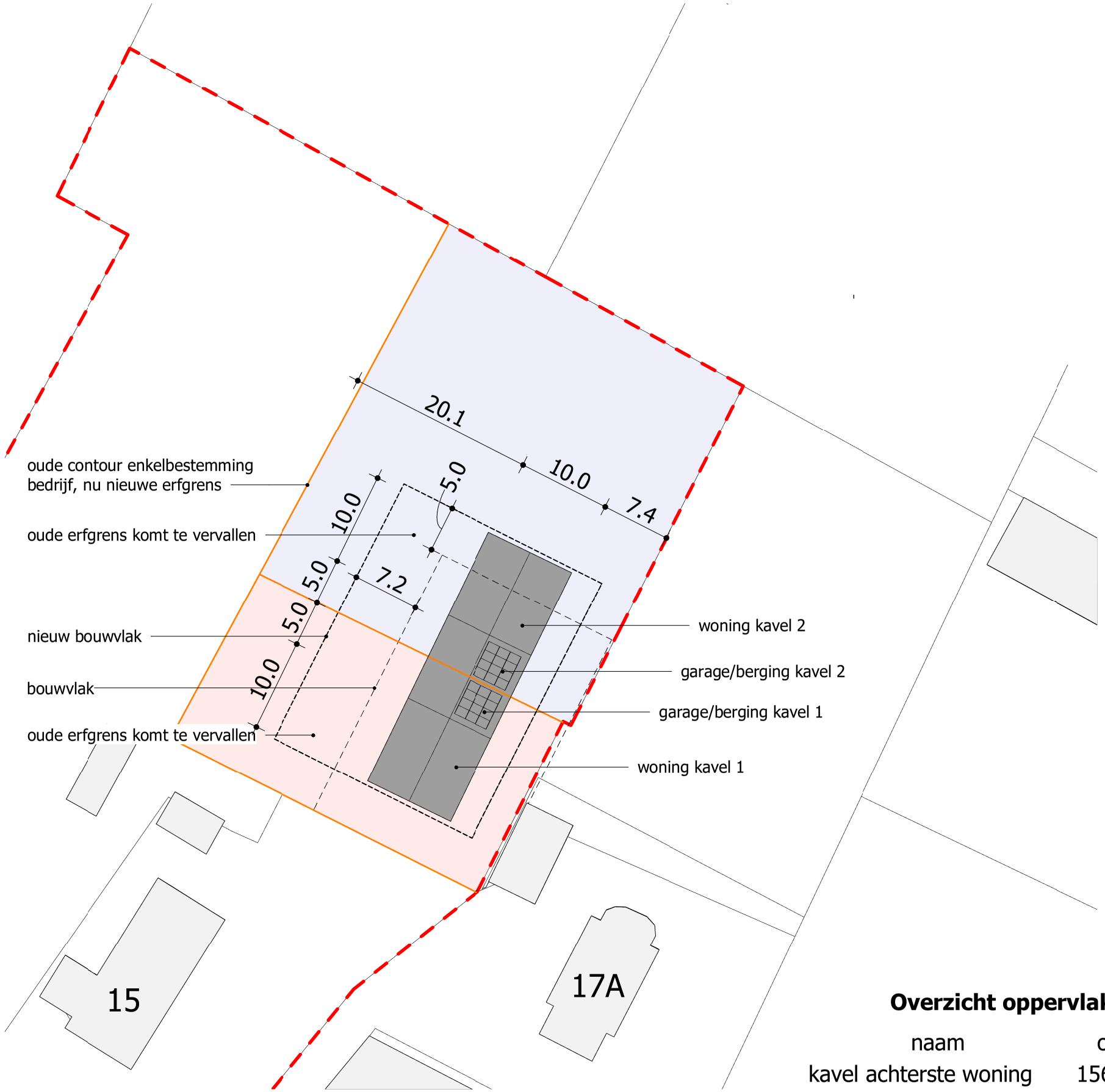

Situatie
1 : 500

Situatie
1 : 2000

Legenda

- bestaande bebouwing
- nieuwe twee-onder-één kap
- kavel voorste woning
- kavel achterste woning
- enkelbestemming wonen
- recht op overpad
- nieuwe erfgrens
- exploitatiegebied (tevens erfgrens)

Overzicht oppervlakten

naam	oppervlakte
kavel achterste woning	1565 m²
kavel voorste woning	754 m²

Gemeente Arnhem
sectie AE, nr. 6528 en 7599

Rijkerswoerdsestraat 15, Arnhem

N

Let op!

Situatie nog te controleren door opdrachtgever.
Verantwoordelijkheid maatvoering kavel ligt bij de opdrachtgever

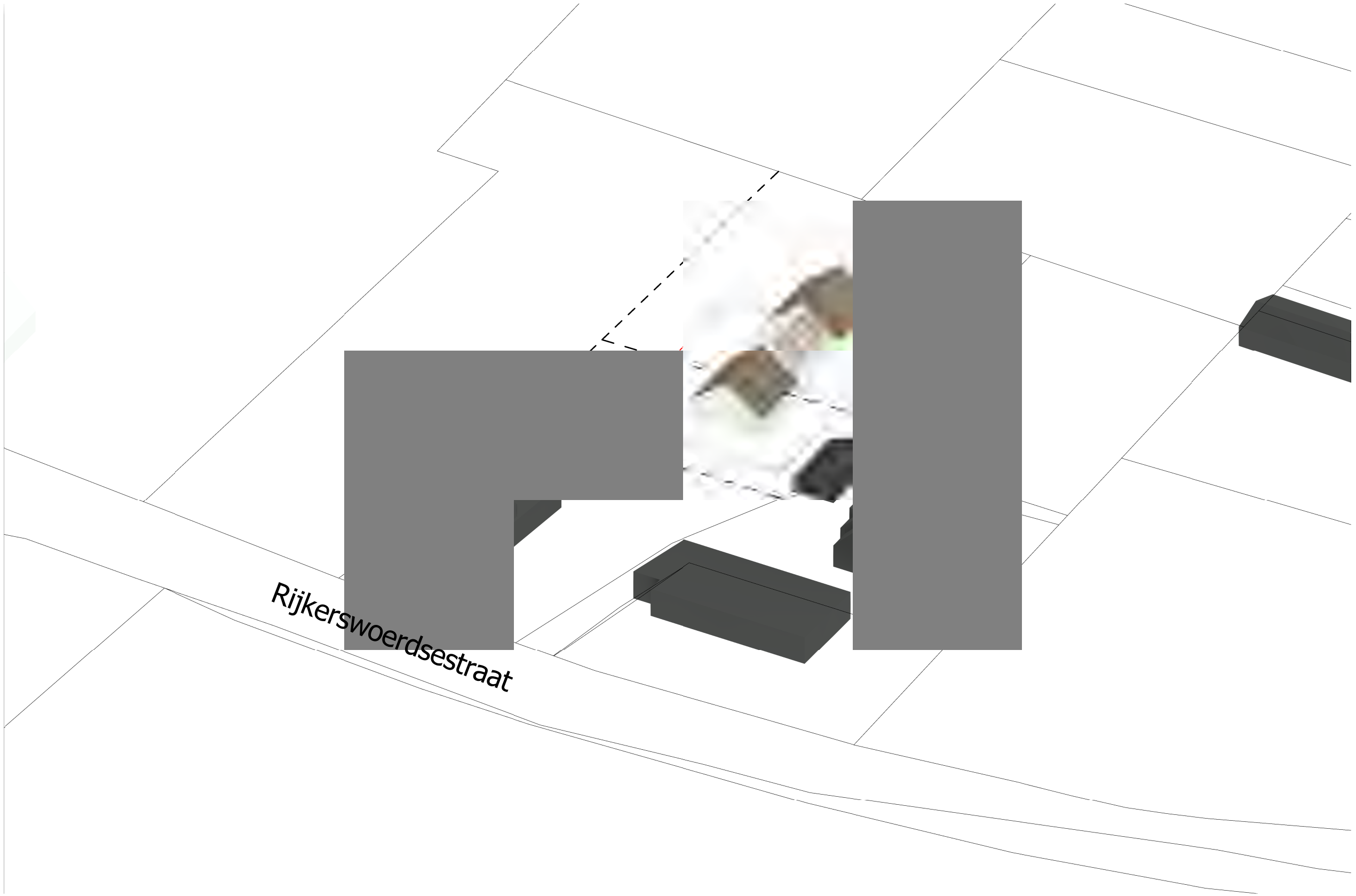
Rijkerswoerdsestraat

BIJLAGE 10:

Onafhankelijkheidsverklaring

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

Onafhankelijkheidsverklaring

Kwaliteit:
De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door Montferland Milieu B.V. conform de beoordelingsrichtlijn BRL-SIKB 2000. Montferland Milieu B.V. is gecertificeerd en erkend voor het uitvoeren van milieuhygiënisch bodemonderzoek conform deze beoordelingsrichtlijn. Het toepassingsgebied van dit certificaat betreft de BRL-SIKB protocollen 2001 (plaatsen handboringen en peilbuizen, nemen grondmonsters), 2002 (nemen van grondwatermonsters) en 2018 (maaiveldinspectie en monsterneming asbest in bodem).

Onafhankelijkheid:
Tussen Montferland Milieu B.V. en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie, die de onafhankelijkheid en de integriteit zouden beïnvloeden en/of haar werkzaamheden zou kunnen belemmeren.

Projectnaam:	**Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem**
Projectnummer:	**MM22095**
Erkende veldwerker van:	**Montferland Milieu B.V.**

Bij het onderzoek zijn de volgende protocollen gevolgd:

Plaatsen van handboringen en peilbuizen (protocol 2001)	Ja
Nemen van grondwatermonsters (protocol 2002)	Ja
Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem (protocol 2018)	N.v.t.

Datum uitvoering 2001:	08-07-2022 31-08-2022
Datum uitvoering 2002:	31-08-2022
Datum uitvoering 2018:	-

Onafhankelijkheidsverklaring:
Montferland Milieu B.V. verklaart dat het veldwerk ten behoeve van bovengenoemd project onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarin genoemde NEN-normen.

BIJLAGE 11:

Toegepaste normen

Toegepaste normen

NEN 5104	Geotechniek	Classificatie van onverharde grondmonsters
NEN 5707	Asbest	Bodem- Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem
NEN 5709	Bodem	Monstervoorbehandeling voor de bepaling van organische en anorganische parameters in grond
NEN 5720	Waterbodem	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch onderzoek
NEN 5725	Bodem	Richtlijn voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, orienterend en naderonderzoek
NEN 5740	Bodem	Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek
NPR 5741	Bodem	Boorsystemen en monsternemingstoestellen voor grond, sediment en grondwater, die worden toegepast bij bodemverontreinigingsonderzoek
NPR 6616	Water en slib	Routinebepaling van de pH
NEN 5717	Waterbodem	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek
NEN 5742	Bodem	Monsterneming van grond en sediment t.b.v. de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig vluchtige organische Verbindingen en fysisch/chemische bodemkenmerken.
NEN 5743	Bodem	Monsterneming van grond en sediment t.b.v. de bepaling van vluchtige verbindingen.
NEN 5744	Bodem	Monsterneming van grondwater t.b.v. de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig vluchtige organische verbindingen en fysisch/chemische eigenschappen
NEN 5745	Bodem	Monsterneming van grondwater t.b.v. de bepaling van vluchtige verbindingen.
NEN 5120	Geotechniek	Bepaling van stijghoogten van grondwater door middel van peilbuizen.
NEN 5751	Bodem	Voorbereiding van het monster voor fysisch-chemische analyses
NEN 5733	Bodem	Bepaling van de korrelgrootte m.b.v. zeef en pipet
NEN 5766	Bodem	Plaatsing van peilbuizen ten behoeve van milieukundig bodemonderzoek
NEN 5861	Milieu	Procedures voor monsteroverdracht
NEN-EN-ISO 56673	Water	Bemonstering - Deel 3: Richtlijnen voor de conservering en behandeling van watermonsters
NEN 5897	Asbest	Monsterneming en analyse van asbest in onbewerkt bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat
NEN-ISO 7888	Water	Bepaling van het elektrisch geleidingsvermogen
SIKB protocol 2001	Milieu	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
SIKB protocol 2002	Water	Het nemen van grondwatermonsters
SIKB protocol 2003	Waterbodem	Het nemen van waterbodemmonsters
SIKB protocol 2018	Asbest	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

BIJLAGE 12:

Toelichting toetsingskader

De analyseresultaten zijn beoordeeld aan de hand van het toetsingskader van het Regeling Bodemkwaliteit en de Circulaire Bodemsanering 2013.

Grond:
Voor de beoordeling van grond worden achtergrond- en interventiewaarden onderscheiden. Deze hebben de volgende betekenis:

- **Achtergrondwaarden (AW)** In het Regeling Bodemkwaliteit wordt de term “Achtergrondwaarden” gebruikt. De achtergrondwaarden zijn gebaseerd op het onderzoek “Achtergrondwaarden 2000” (AW2000). Hierin zijn gehalten vastgesteld van een groot aantal stoffen in bodem van natuur en landbouwgronden in Nederland.
- **Criterium voor nader onderzoek (Tussenwaarde)** Het vaststellen in hoeverre sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (vaststellen saneringsnoodzaak) wordt bepaald middels de uitvoering van een nader onderzoek. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden indien het criterium voor nader onderzoek (tussenwaarde) gemiddelde van de som van achtergrond- en interventiewaarde wordt overschreden.
- **Interventiewaarden (I)** De interventiewaarden geven het concentratieniveau voor verontreinigde stoffen aan waarboven sprake is van ernstige bodemverontreiniging. In bijzondere situaties kan ook bij concentraties beneden de interventiewaarden sprake zijn van en geval van ernstige verontreiniging. De interventiewaarden zijn gebaseerd op de risico’s voor de volksgezondheid en het ecosysteem.

Grondwater Voor de beoordeling van grondwater worden streef- en interventiewaarden onderscheiden. Deze hebben de volgende betekenis:

- **Streefwaarden (S)** De streefwaarden geven het uiteindelijk te bereiken kwaliteitsniveau voor de bodem aan. De streefwaarden hebben betrekking op de in de natuur voorkomende achtergrondconcentraties, of detectiegrenzen bij stoffen die niet in natuurlijke milieus voorkomen.
- **Criterium voor nader onderzoek (1/2(S+I))** Het vaststellen in hoeverre sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (vaststellen saneringsnoodzaak) wordt bepaald middels de uitvoering van een nader onderzoek. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden indien het criterium voor nader onderzoek (1/2(S+I); gemiddelde van de som van streef- en interventiewaarde) wordt overschreden.
- **Interventiewaarden (I)** De interventiewaarden geven het concentratieniveau voor verontreinigde stoffen aan waarboven sprake is van ernstige bodemverontreiniging. In bijzondere situaties kan ook bij concentraties beneden de interventiewaarden sprake zijn van en geval van ernstige verontreiniging. De interventiewaarden zijn gebaseerd op de risico’s voor de volksgezondheid en het ecosysteem.

Tabel: Toetsingwaarden voor grond (as3000) (I&M-toetsingskader).
Het betreft gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven.

Toetsingwaarden[1]	AW	1/2(AW+I)	I	RBK eis
Metalen				
Barium			920	20
Cadmium	0.60	6.8	13	0.20
Kobalt	15	102	190	3.0
Koper	40	115	190	5.0
Kwik	0.15	18	36	0.050
Lood	50	290	530	10
Molybdeen	1.5	96	190	1.5
Nikkel	35	68	100	4.0
Zink	140	430	720	20
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen				
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1.5	21	40	0.35
Polychloorbifenylen				
Som PCB (7) (0.7 factor)(µg/kgds)	20	510	1000	4.9
Minerale olie				
Totaal olie C10-C40	190	2595	5000	35

[1] AW achtergrondwaarde
½(AW/I) gemiddelde van de achtergrond en interventiewaarde
I interventiewaarde
RBK tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012)

De achtergond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling.
De genoemde toetsings waarden zijn van toepassing op het standaard
bodem type 10 % humus en 25 % lutum.

Tabel: Toetsingswaarden voor grondwater (as3000)

Toetsingwaarden[1]	S	1/2(S+I)	I	RBK eis
Metalen				
Barium	50	338	625	20
Cadmium	0.40	3.2	6.0	0.20
Kobalt	20	60	100	2.0
Koper	15	45	75	2.0
Kwik	0.050	0.18	0.30	0.050
Lood	15	45	75	2.0
Molybdeen	5.0	152	300	2.0
Nikkel	15	45	75	3.0
Zink	65	432	800	10
Vluchtige aromaten				
Benzeen	0.20	26	30	0.20
Tolueen	7.0	504	1000	0.20
Ethylbenzeen	4.0	77	150	0.20
Xylenen (0.7 factor)	0.20	35	70	0.21
Styreen	6.0	153	300	0.20
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen				
Naftaleen	0.01	35	70	0.020
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen			1	
Gehalogeneerde koolwaterstoffen				
1,1-dichloorethaan	7.0	454	900	0.20
1,2-dichloorethaan	7.0	204	400	0.20
1,1 dichlooretheen	0.01	5.0	10	0.10
Dichloomethaan som (cis, trans)	0.01	500	1000	0.20
1,2 dichloorethenen (0,7 factor)	0.01	10	20	0.14
1,1 dichloorpropaan	0.80	40	80	0.20
1,2 dichloorpropaan	0.80	40	80	0.20
1,3 dichloorpropaan	0.80	40	80	0.20
Som dichloorpropaan (0,7 factor)	0.80	40	80	0.42
Tetachlooretheen	0.01	20	40	0.10
Tetachloormethaan	0.01	5.0	10	0.10
1,1,1-trichloorethaan	0.01	150	300	0.10
1,1,2-trichloorethaan	0.01	65	130	0.10
Trichlooretheen	24	262	500	0.20
Chloroform	6.0	203	400	0.20
Vinylchloride	0.01	2.2	5.0	0.20
Tribroommethaan			630	0.20
Minerale olie				
Totaal olie C10-C40	50	325	600	50

[1] *S* *streefwaarde*
½(S+I) *gemiddelde van streef- en interventiewaarde*
I *interventiewaarde*
RBK *tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012)*

Tabel: Toetsingwaarden voor asbestverdacht (I&M-toetsingskader).
Het betreft gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven.

Toetsingwaarden[1]	AW	1/2(AW+I)	I	RBK eis
Kwantitatief asbestonderzoek				
Gewogen asbestconcentratie			100	

[1]

AW	achtergrondwaarde
½(AW/I)	gemiddelde van de achtergrond en interventiewaarde
I	interventiewaarde
RBK	tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012)

De achtergond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling.
De genoemde toetsings waarden zijn van toepassing op het standaard
bodem type 10 % humus en 25 % lutum.

BIJLAGE 13:

Verklarende woordenlijst

Verklarende woordenlijst

Een grond- en/of grondwaterverontreiniging kan veroorzaakt worden door verschillende parameters. Soms betreft het stoffen die van nature in de bodem voorkomen. In andere gevallen is er sprake van milieuvreemde stoffen. Om een indicatie te krijgen van een eventuele grond(water)verontreiniging worden analyses uitgevoerd op verschillende parameters.

Toetsingskader

Sinds oktober 2008 zijn in het kader van de Wet bodembescherming de streefwaarden (grondwater) en interventiewaarden (grond en grondwater) van kracht en daarmee het toetsingskader voor beoordeling van de kwaliteit van grond en grondwater. Daarnaast gelden voor de toepassing van grond de (landelijke) achtergrondwaarden uit de Regeling bodemkwaliteit.

Achtergrondw aarde (grond)

De Achtergrondwaarden voor grond zijn vastgesteld op basis van gehalten aan stoffen, zoals die voorkomen in de bodem van natuur- en landbouwgronden in Nederland die niet zijn belast door lokale verontreinigingsbronnen. Grond die voldoet aan de Achtergrondwaarde is duurzaam geschikt voor elk bodemgebruik en wordt aangeduid als schone of niet verontreinigde grond.

Streefwaarde (grondwater)

Als de streefwaarde wordt overschreden is er sprake van bodemverontreiniging. Voor de stoffen die van nature voorkomen, komt de streefwaarde overeen met het zogenaamde ‘gemiddelde achtergrondgehalte’. Voor stoffen die niet van nature in de bodem voorkomen is de streefwaarde gelijkgesteld aan de aantoonbaarheidsgrens van de huidige analysetechnieken, ook wel ‘detectiegrens’ genoemd.

Tussenwaarde

Deze waarde geeft de milieukwaliteit aan, waarbij er sprake is van verhoogde, maar in het algemeen niet potentieel onaanvaardbare, risico's voor mens en milieu. Het betreft een rekenkundig gemiddelde van de Achtergrondwaarde (grond) of Streefwaarde (grondwater) en de Interventiewaarde, dat niet rechtstreeks aan een specifiek risiconiveau is gekoppeld. Overschrijding van deze waarde heeft slechts een indicatieve functie, namelijk het aangeven van de noodzaak om een nader onderzoek naar de kwaliteit van de bodem uit te voeren. Grond of grondwater die de tussenwaarde wel maar niet de interventiewaarde overschrijdt, wordt aangeduid als matig verontreinigd.

Interventiewaarde

De interventiewaarde is de waarde die aangeeft bij welke concentratie sprake kan zijn van een dreigende ernstige vermindering van de functionele eigenschappen van de bodem voor plant, mens en dier.

Toetsingswaarden asbest

Voor asbest in grond geldt alleen een interventiewaarde c.q. restconcentratienorm. Deze norm is vastgesteld op 100 mg/kg d.s. asbest (gewogen). De Interventiewaarde voor asbest is gebaseerd op het verwaarloosbaar risiconiveau (VR). Grond met een gehalte aan asbest (gewogen) lager dan de Interventiewaarde mag hierdoor als niet verontreinigd worden aangemerkt. Het gewogen gehalte aan asbest wordt berekend door het gehalte aan serpentijn asbest te vermeerderen met tienmaal het gehalte aan amfibool asbest.

Geval van ernstige bodemverontreiniging

Er is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging indien voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie van minimaal 25 m^3 bodemvolume in het geval van bodemverontreiniging, of 100 m^3 poriënverzadigd bodemvolume in het geval van een grondwaterverontreiniging, hoger is dan de interventiewaarde en de verontreiniging is ontstaan voor 1987. Asbest is uitgezonderd van dit volumecriterium.

BRL SIKB 2000, Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek

Alleen bedrijven die door het Ministerie van I en M zijn erkend mogen veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek verzorgen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Zij zijn ook de enigen die voor deze activiteit het keurmerk ‘Kwaliteitswaarborging bodembeheer SIKB' mogen voeren.

Bedrijven met een erkenning staan vermeld op de lijst met erkende veldwerkers bij milieuhygiënisch bodemonderzoek op de website van Rijkswaterstaat Leefomgeving (www.rwsleefomgeving.nl)).

Besluit bodemkwaliteit

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Volgens dit besluit kan per gemeente een beleid worden gevoerd, waarin rekening gehouden is met lokale omstandigheden. Per gemeente dient voor toepassing gecontroleerd te worden of er sprake is van gebiedsspecifiek beleid of dat de generieke normen van het besluit van toepassing zijn.

Voor de ontvangende bodem dient de bodemkwaliteit te zijn vastgesteld. Deze kwaliteit kan worden afgeleid van een vastgestelde bodemkwaliteitskaart. Als geen bodemkwaliteitskaart is vastgesteld moet met bodemonderzoek de kwaliteit van de ontvangende bodem worden vastgesteld. Een dergelijk onderzoek dient tenminste te worden uitgevoerd volgens een onderzoeksstrategie uit de NEN 5740.

Parameters

Asbest

Asbest is een verzamelnaam voor een aantal in de natuur voorkomende mineralen, die zijn opgebouwd uit fijne, microscopisch kleine vezels. Losse asbestvezels zijn met het blote oog niet zichtbaar. Asbestvezels zijn sterk en flexibel tegelijk. Bovendien zijn ze thermisch en elektrisch isolerend, bestand tegen zuren en logen en hebben ze een hoge wrijvingsweerstand. Hierdoor zijn ze geschikt voor veel verschillende toepassingen, als:

- golfplaten;
- waterleidingbuizen;
- rem- en frictiemateriaal;
- isolatiemateriaal.

Asbest is met name na de Tweede Wereldoorlog veel gebruikt. Niet-hechtgebonden asbest is sinds 1983 vrijwel niet meer toegepast. De beroepsmatige toepassing en verkoop van alle soorten asbest is sinds 1 juli 1993 volledig verboden.

Minerale olie

Onder verontreinigingen met minerale olie vallen o.a. benzine, diesel en huisbrandolie-verontreinigingen. Verontreinigingen met minerale olie komen veelvuldig voor. Minerale olie is in de meeste gevallen in de bodem terechtgekomen door lekkage bij ondergrondse tanks of calamiteiten.

Een olieverontreiniging is in de meeste gevallen goed zintuiglijk waarneembaar door geurafwijkingen en/of met behulp van de olie-op-watertest. Bij de olie-op-watertest wordt een beetje grond in water gebracht. De in de grond aanwezige olie komt boven drijven en wordt zichtbaar als een oliefilm. Na analyse kan in de meeste gevallen een redelijk betrouwbare indicatie worden gegeven van de oliesoort. Indien sprake is van een benzineverontreiniging dient tevens rekening gehouden te worden met een verontreiniging met vluchtige aromaten (BTEXN) en bij nieuwe gevallen met ETBE of MTBE.

Organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB)

Bestrijdingsmiddelen worden ook wel pesticiden genoemd. Met name bij (voormalige) tuinbouwkassen en akkerbouw wordt rekening gehouden met deze vorm van verontreiniging. DDT en drins zijn bekende voorbeelden.

Polychloorbifenylen (PCB)

PCB zijn olieachtige vloeistoffen die veel zijn toegepast in transformatoren en condensatoren vanwege hun goede elektrisch-isolerende eigenschap in combinatie met het bestand zijn tegen hoge temperaturen. In het verleden zijn PCB ook toegepast in producten als motorolie, tl-armaturen, inkt, lijm en verf. Tegenwoordig zijn PCB op de zwarte lijst geplaatst en is de toepassing ervan verboden. PCB zijn voor mens en dier met name schadelijk omdat zij de eigenschap hebben om zich op te hopen in vet.

Polycyclische aromatische koolw aterstoffen (PAK)

PAK zijn teerachtige producten. PAK wordt gevormd bij diverse verbrandings- en chemische processen, veelal door onvolledige verbranding van koolstofverbindingen. PAK kan in hoge gehaltes voorkomen in asfalt, steenkoolteer, pek, creosoot, diverse oliesoorten, zuiveringsslib en dakbedekkingsmaterialen. In de bodem komen PAK-verbindingen vaak voor in combinatie met koolas of sintels.

In totaal bestaan er circa 250 verschillende PAK-verbindingen. Bij analyse op PAK ten behoeve van bodemonderzoek wordt een selectie van deze verbindingen geanalyseerd, bijvoorbeeld de zogeheten zestien van EPA of tien van VROM. Enkele PAK-verbindingen, zoals benzo(a)pyreen, zijn carcinogeen ofwel kankerverwekkend.

Vluchtige aromaten (BTEXN)

Vluchtige aromaten (BTEXN = benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen en naftaleen) worden bereid uit aardolieën. Ze zijn met name aanwezig in benzine en oplosmiddelen (bv. thinner). Ze zijn vrij vluchtig en hebben een sterk oplossend vermogen voor een groot aantal kunststoffen. Van bijvoorbeeld benzeen is bekend dat het kankerverwekkend is.

Vluchtige gehalogeneerde koolw aterstoffen (VOH/ VOCl)

Vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen zijn koolwaterstoffen met een halogeenverbinding, met name chloor is in dit kader bekend. VOH/ VOCl worden veel gebruikt als ontvettings- en schoonmaakmiddelen bij chemische wasserijen, metaalindustrie en drukkerijen.

Met name verontreinigingen met 'Per' (tetrachlooretheen) en 'Tri' (trichlooretheen) komen veel voor. Per en Tri hebben een hoog soortelijk gewicht (zwaarder dan water) en zijn vrij vluchtig. Ook deze stoffen hebben een sterk oplossend vermogen voor een groot aantal kunststoffen. Van deze stoffen is bekend dat ze het zenuwstelsel aan kunnen tasten.

Zware metalen

Zware metalen komen van nature in kleine hoeveelheden voor in de bodem. In deze hoeveelheden zijn ze niet schadelijk voor volksgezondheid of milieu. Grote (schadelijke) hoeveelheden zware metalen zijn in veel gevallen in het milieu terecht gekomen door:

- verwerking metaalertsen;
- metaalbewerking;
- metaaloppervlaktebehandeling (galvaniseren/emailleren);
- glazuren van aardewerk (loodwit);
- metalen in drukinkt, cosmetica, katalysatoren, accu's, batterijen en verbrandingsafval (sintels, cokes, vliegas, slakken).

Zware metalen komen in de bodem vaak in combinatie met puin en aardewerk voor. Door toepassing van lood als antiklopmiddel in benzine zijn grote hoeveelheden lood diffuus verspreid in het milieu terecht gekomen, vooral langs wegen en in stedelijke gebieden.

transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ▸ ADVIES

Transect-rapport 4319

Arnhem, Rijkerswoerdsestraat 15

Gemeente Arnhem (GL)

Archeologisch bureauonderzoek (BO) en inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende en karterende fase

HERMSEN
Bloemen bv

transect: archeologie, erfgoed, ruimte

Overijsselhaven 127
3433 PH Nieuwegein

T: 030-7620705
E: informatie@transect.nl

Auteur	J.P.M. de Wit
Versie	Versie 1.1
Projectcode	22060051
Datum	03-10-2022
Opdrachtgever	Buro SRO
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein
Veldonderzoek	T. Nales (Senior KNA Prospector) J.P.M. de Wit
Onderzoeksmelding	5297290100
Bevoegde overheid	Gemeente Arnhem
Adviseur bevoegde overheid	Dhr. M. Defilet
Status	Nog te beoordelen
Beheer documentatie	Transect, Nieuwegein
Voorblad	Foto van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek (22-09-2022)

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. T Nales Senior KNA Prospector	03-10-2022	

ISSN: 2211-7067

© Transect, Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van Buro SRO heeft Transect in september 2022 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Rijkerswoerdsestraat 15 in Arnhem (gemeente Arnhem). De aanleiding voor het onderzoek vormt de aanvraag van een wijziging van de ruimtelijke procedure ten behoeve van de realisatie van twee nieuwe woningen in het gebied. Het archeologisch vooronderzoek bestaat hier uit een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en een Inventariserend Veldonderzoek (IVO). De vraagstelling van deze onderzoeken richt zich op het vaststellen en toetsen van de archeologische verwachting en de bepaling in hoeverre de voorgenomen ingrepen in het kader van de planvorming effect hebben op eventueel aangetroffen archeologische resten in het gebied.

In het plangebied geldt in het bestemmingsplan *Arnhem Zuid-Oost* uit 2011 een Waarde – Archeologie. Vanwege deze aanduiding is een archeologisch onderzoek verplicht bij bodemingrepen, die groter zijn dan 30 m^2 en dieper dan 40 cm -Mv reiken. Dit betekent dat gezien de omvang van de voorgenomen van de toekomstige ontwikkeling (circa 675 m^2 met bodemingrepen dieper dan 40 cm -Mv) archeologisch vooronderzoek nodig is.

Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat het plangebied op een rivierduin ligt dat tijdens het Jonge Dryas (circa 11.650 – 12.850 jaar geleden) gevormd is. Op basis van vondsten daterend uit de Vroege en Late Middeleeuwen in ophooglagen bovenop dit rivierduin is het gehele rivierduin als AMK terrein met een vastgestelde archeologische waarde bestempeld (AMK terrein 3927). Zodoende is het zeer waarschijnlijk dat er in de Vroege en Late Middeleeuwen bewoning heeft plaatsgevonden in het plangebied. Vindplaatsen uit andere perioden zijn echter ook niet uit te sluiten, aangezien het rivierduin al sinds de vorming ervan al een hoger deel in het vroegere landschap vormde en zodoende droog genoeg was voor bewoning. De verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum – Romeinse Tijd is daarom hoog, die op resten uit de Vroege Middeleeuwen-Late Middeleeuwen zeer hoog. Omdat op historische kaarten in de directe omgeving van het plangebied sinds 1780 ook bebouwing staat ingetekend is de verwachting op resten uit de Nieuwe tijd ook hoog.

Op basis van het booronderzoek blijkt dat de ondergrond in het plangebied uit rivierduinafzettingen bestaat. De top van deze afzettingen bevindt zich op een diepte van 90 – 120 cm -Mv (8,59 – 8,79 m +NAP) en lijkt door de aanwezige verbruining in de top van deze afzettingen grotendeels intact te zijn. Het ontbreken van een A-horizont in dit profiel duidt echter op afgraving van de top van deze afzettingen. Er zijn geen archeologische indicatoren in de top van de rivierduinafzettingen waargenomen. In boring 5 is de top van het rivierduinzand niet bereikt, doordat met handmatige boringen niet door de aanwezige puinlaag te boren was. In boring 6 is de top van het rivierduinzand vergraven. Bovenop het rivierduinzand liggen ophooglagen van uiterst siltig, zwak tot matig humeus zand. In deze lagen is tot een diepte van 80 – 95 cm -Mv (8,97 – 9,14 m +NAP) veel puin aangetroffen. Dit puin betreft oranje gekleurd baksteengruis en houtskoolspikkels (boringen 1 t/m 4) en modern puin (betonmortel, asfaltbrokken) in boring 5 en 6. Ter plaatse van boring 6 kan derhalve worden aangenomen dat de ondergrond tot een diepte van circa 160 cm -Mv vergraven is. In het plangebied kan op basis van bovenstaande resultaten de verwachting op archeologische waarden uit de perioden Laat-Paleolithicum – Mesolithicum, zoals gesteld in het bureauonderzoek, bijgesteld worden naar laag. Door het ontbreken van een A-horizont in de top van de rivierduinafzettingen zullen eventuele resten verloren zijn gegaan. In de ophogingslagen en onderliggende rivierduinafzettingen kunnen echter wel resten en diepere grondsporen uit de perioden Neolithicum – Nieuwe tijd aanwezig zijn. De hoge verwachting op resten uit deze perioden, zoals gesteld in het bureauonderzoek, kan op basis van het veldonderzoek worden bevestigd. Aangezien de bestaande bebouwing op een betonplaat gefundeerd is wordt verwacht dat onder de bebouwing eenzelfde bodemopbouw aanwezig is en kunnen derhalve

tevens diepere grondsporen en resten aanwezig zijn. Ter plaatse van kabels en leiding van en naar het gebouw zullen echter wel plaatselijke verstoringen aanwezig zijn.

Advies

In het plangebied is een hoge archeologische verwachting op resten uit de perioden Neolithicum – Nieuwe Tijd vastgesteld. Archeologische waarden uit deze periode worden in het plangebied vanaf een diepte van circa 50 cm -Mv verwacht. Wij adviseren in het plangebied een dubbelbestemming op te nemen, waarin bovenstaande archeologische verwachting zal worden opgenomen.

In het kader van de sloop van de huidige bedrijfsloods en de realisatie van een tweetal woningen in het plangebied (300 m^2) adviseren wij een archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Aangezien de te realiseren woningen vrijwel binnen hetzelfde bouwvlak als de huidige loods gepland zijn (260 m^2), volstaat naar onze mening in het plangebied een proefsleuvenonderzoek, variant archeologische begeleiding uit te voeren. Voor het noordelijkste deel van de woningen valt circa 40 m^2 buiten de huidige bebouwing. Geadviseerd wordt tijdens de sloop van de bedrijfsloods tevens de stelconplaten te verwijderen en ter plaatse van het toekomstige bouwvlak de grond af te graven onder een archeologische begeleiding. Voor een dergelijk gravend onderzoek dient een Plan van Eisen (PvE) te worden opgesteld, dat op voorhand van de werkzaamheden door de bevoegde overheid is goedgekeurd.

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal de bevoegde overheid (de gemeente Arnhem) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Inhoud

1.	Aanleiding	1
2.	Afbakening van het plan- en onderzoeksgebied	5
3.	Planvorming en consequenties toekomstig gebruik	7
4.	Beleidskader	8
5.	Landschap, geomorfologie en bodem	9
6.	Beschrijving bekende archeologische kenmerken	11
7.	Historische situatie, huidig gebruik en bodemverstoringen	16
8.	Gespecificeerde archeologische verwachting	23
9.	Beantwoording onderzoeksvragen bureauonderzoek	25
10.	Resultaten veldonderzoek	27
11.	Beantwoording onderzoeksvragen veldonderzoek (verkennend)	30
12.	Beantwoording onderzoeksvragen veldonderzoek (karterend)	31
13.	Conclusie en Advies	32
14.	Geraadpleegde bronnen	34

Bijlage 1: Plantekening	36
Bijlage 2: Archeologische beleidskaart van de gemeente Arnhem	37
Bijlage 3: Geomorfologie	39
Bijlage 4: Hoogtekaart	40
Bijlage 5: Bodemkaart	42
Bijlage 6: Archeologische informatie	43
Bijlage 7: Boorpuntenkaart en archeologisch advies	44
Bijlage 8: Foto's van boringen	45
Bijlage 9: Boorbeschrijvingen	47

1. Aanleiding

In opdracht van Buro SRO heeft Transect[1] in september 2022 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Rijkerswoerdsestraat 15 in Arnhem (gemeente Arnhem). De aanleiding voor het onderzoek vormt de aanvraag van een wijziging van de ruimtelijke procedure ten behoeve van de realisatie van twee nieuwe woningen in het gebied.

In het plangebied geldt in het bestemmingsplan *Arnhem Zuid-Oost* uit 2011 een Waarde – Archeologie. Vanwege deze aanduiding is een archeologisch onderzoek verplicht bij bodemingrepen, die groter zijn dan 30 m^2 en dieper dan 40 cm -Mv reiken. Dit betekent dat gezien de omvang van de voorgenomen van de toekomstige ontwikkeling (circa 675 m^2 met bodemingrepen dieper dan 40 cm -Mv) archeologisch vooronderzoek nodig is.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1, de eisen en kaders uit het Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem (Habraken, 2017) en het Plan van Aanpak (De Wit, 2022).

[1] Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.1, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij het RCE en de SIKB.

Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek

Het archeologisch vooronderzoek bestaat uit een gecombineerd onderzoek, te weten een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en een Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase.

Het doel van het archeologisch bureauonderzoek is het specificeren van de archeologische verwachting, dat wil zeggen het aan de hand van beschikbare en nieuwe informatie over de archeologie, cultuurhistorie, geomorfologie, bodemkunde en grondgebruik, bepalen van de kans dat binnen het plangebied archeologische resten kunnen voorkomen. Hiervoor is onder andere het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geraadpleegd, waarin de Archeologische MonumentenKaart (AMK) is opgenomen. Aanvullende (cultuur)historische informatie is verkregen uit divers voorhanden historisch kaarten. Om inzicht te krijgen in de opbouw en ontwikkeling van het landschap zijn onder andere de bodemkaart en beschikbare geologische en geomorfologische kaarten geraadpleegd. Ook is er navraag gedaan bij de Historische Kring Elden voor aanvullende informatie (via algemene e-mailadres; d.d. 16-09-2022). Deze informatie is in deze rapportage verwerkt.

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en waar mogelijk bijstellen van de gespecificeerde archeologische verwachting, door het verzamelen van informatie over de feitelijke bodemopbouw, bodemreliëf en bodemintactheid in het plangebied. Hiermee ontstaat inzicht in de landschapsvormende processen en landschappelijke eenheden uit het verleden. Op basis hiervan kan een oordeel worden gegeven over waar, wanneer en in hoeverre het gebied in het verleden geschikt was voor de mens. Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd in de vorm van een booronderzoek (IVO-O). De toegepaste methodiek in het veld wordt beschreven bij de beschrijving van de veldresultaten (Hoofdstuk 10).

Het onderzoek probeert hiermee aan de hand van feitelijke informatie antwoord te geven op de volgende vragen in de fase bureauonderzoek (naar Habraken, 2017):

1. Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen in het omringende (binnen een afstand tot circa 200 m van de onderzoekslocatie) gebied?
2. Wat is a) de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
3. Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?
4. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen (‘waarnemingen’ inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend? Vermeld per vondst- en/of spoorcomplex minimaal: a) bronvermelding (onderzoeksrapportages, ARCHIS-gegevens), b) de materiaalcategorie, c) ouderdom, d) ruimtelijke (geografische) verspreiding, e) stratigrafische verspreiding (diepteligging en/of dikte vondstlaag) en f) fragmentatie.
5. Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?
6. Welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?
7. Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?

8. Wat is de aard (materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?
9. Hoe manifesteren deze zich tijdens het prospectieonderzoek?
10. Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)? Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.

En antwoord op de volgende vragen in de fase inventariserend veldonderzoek, verkenning:

11. Wat is de aard (ontstaanswijze, textuur, kleur), diepteligging en ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen ter plaatse van het onderzoeksgebied?
12. Wat is de aard (kleur, textuur, samenstelling), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringslagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?
13. Wat is de aard, dikte en omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
14. Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), gaafheid en dikte van het onderliggende afgedekt bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?
15. Wat is de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern' afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen?
16. Tot welke diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring en wat is de ouderdom van deze verstoring?

En antwoord op de volgende vragen in de fase inventariserend veldonderzoek, karterend:

17. Uitgaande van de onderzoeksstrategie: zijn de verwachte vondst- en/of spoorcomplexen (archeologische indicatoren) binnen het onderzoeksgebied aanwezig? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.
18. Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, in hoeverre komen de uitkomsten overeen met de resultaten van het bureauonderzoek? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.
19. Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, hoe adequaat is de gekozen zoekstrategie geweest? Licht beargumenteerd toe:
    Indien archeologische resten (indicatoren) aanwezig zijn:
20. Wat is de (mogelijke) omvang, aard, datering en fysieke kwaliteit van deze archeologische vondst- en/of sporencomplexen? Licht toe met een beargumenteerde interpretatie.
21. Wat is de diepteligging van de top van het niveau met archeologische vondst- en/of spoorcomplexen ('vondstlaag') ten opzichte van het maaiveld en NAP? Wat is de dikte van deze vondstlaag of vondstlagen? Licht toe aan de hand van een beargumenteerde interpretatie van boorprofielen.
22. In hoeverre is deze vondstlaag/vondstlagen of het vondstmateriaal op, of in, de bodem representatief voor die in de diepere bodem?
23. In hoeverre is de vondstlaag of het vondstmateriaal op, of in, de bodem representatief voor de ligging en verbreiding van een eventueel sporenniveau?
24. Hoe kunnen de resultaten vertaald worden in termen van conservering/kwaliteit, en/of verdere zoek- of waarderingsstrategie?

25. Welke consequenties zal voortgaande planuitvoering op de archeologische resten kunnen hebben?
26. Welke mogelijkheden zijn er, of welk perspectief is er, voor in situ behoud? Wat zijn daarvoor de randvoorwaarden? Hoe dienen deze randvoorwaarden tijdens de waarderende fase te worden onderzocht?

Het resultaat van het archeologisch vooronderzoek is dit rapport met een conclusie omtrent het risico dat eventueel aanwezige archeologische waarden in het plangebied worden verstoord als gevolg van de voorgenomen plannen. Op basis van dit rapport neemt het bevoegde overheid een beslissing in het kader van de vergunningverlening of planprocedure. Het rapport bevat waar mogelijk gegevens over de – verwachte – aan- of afwezigheid, aard, omvang, ouderdom, gaafheid, conservering en (relatieve) kwaliteit van archeologische waarden. Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1 (KNA 4.1). Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4003 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 4.1 (KNA 4.1). Ook zijn de eisen en kaders uit het Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem (Habraken, 2017) in acht genomen.

2. Afbakening van het plan- en onderzoeksgebied

Gemeente	Arnhem
Plaats	Arnhem
Toponiem	Rijkerswoerdsestraat 15
Kaartblad	40A
Centrumcoördinaat	189.074 / 439.016

Binnen het archeologisch bureauonderzoek is onderscheid gemaakt in het plangebied en het onderzoeksgebied. Het plangebied is het gebied waarin de geplande bodemingrepen zullen plaatsvinden. Het onderzoeksgebied omvat het plangebied en een deel van het direct omringende gebied en wordt bij het onderzoek betrokken om tot een beter inzicht te komen in de archeologische, (cultuur)historische en bodemkundige situatie in het plangebied. Het onderzoeksgebied beslaat in dit geval een straal van circa 500 meter rond het plangebied.

Het plangebied ligt aan de Rijkerswoerdsestraat 15 in Arnhem (gemeente Arnhem). De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Kadastraal gezien omvat het plangebied een deel van het perceel AHM04 Sectie AE nummer 7599. De begrenzing van het plangebied wordt gevormd door het huidige vlak met enkelbestemming 'bedrijf'. Deze grenzen worden in het noorden, oosten en westen gevormd door de aanwezige haag in op de rand van het plangebied. In het zuiden ligt de grens aan de voorzijde van het bedrijfspand en in het verlengde daarvan tot aan de heg in het westen. Het plangebied is circa 2325 m^2 groot.

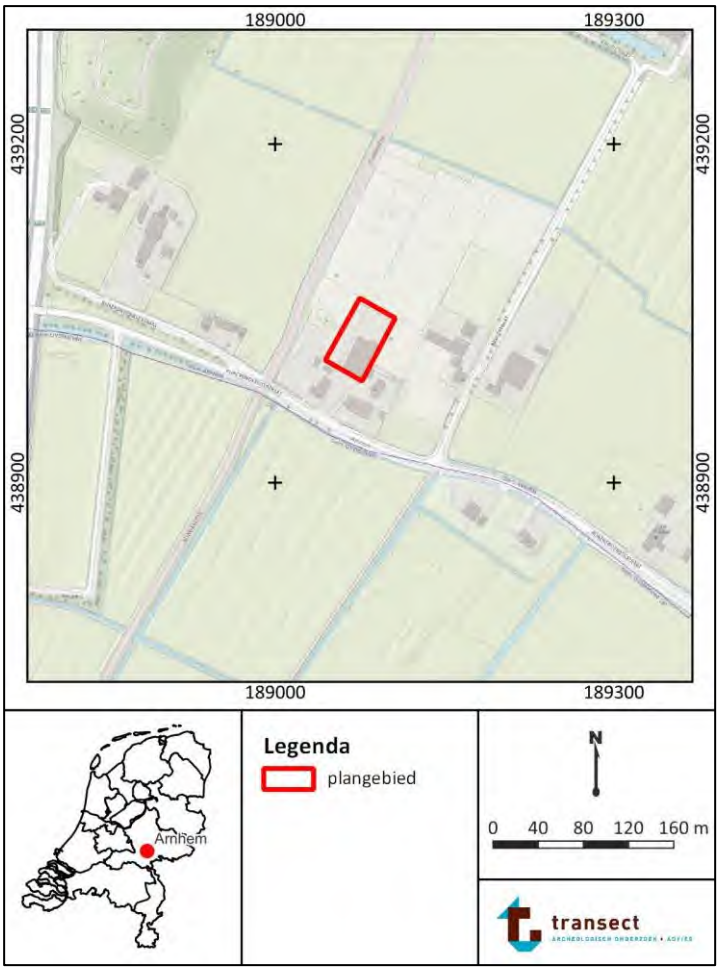

Figuur 1: Ligging van het plangebied (met rode lijnen aangegeven, bron: www.pdok.nl).

3. Planvorming en consequenties toekomstig gebruik

Kader	Wijziging ruimtelijke procedure
Oppervlakte plangebied	2325 m^2
Planvorming	Nieuwbouw woningen
Omvang verstoringen	300 m^2 nieuwbouw woningen
	640 m^2 sloop huidige bebouwing
Bodemverstorende werkzaamheden	Graafwerkzaamheden, sloopwerkzaamheden
Diepte verstoring	Onbekend (geschat op 70 cm -Mv)

Het voornemen bestaat om in het plangebied twee nieuwe, particuliere woningen te realiseren voor Samenwerking Vastgoed b.v. op dit adres. De toekomstige bebouwing is gepland op een deel van het terrein dat op het moment van onderzoek bebouwd is met een bedrijfsloods (circa 640 m^2). Een inrichtingstekening van de toekomstige situatie is weergegeven in bijlage 1. Om de herontwikkeling mogelijk te maken, is een wijziging in de ruimtelijke procedure nodig, aangezien de bestemming in het plangebied gewijzigd dient te worden van 'bedrijf' naar 'wonen'. Tevens zullen de voorgenomen ingrepen groter zijn dan door het huidige bestemmingsplan wordt toegestaan. De bodemingrepen zullen naar verwachting het bodemarchief en hiermee eventueel aanwezige archeologische waarden aantasten. De nieuwe woningen hebben een gezamenlijk oppervlak van circa 300 m^2. Hoe diep de graafwerkzaamheden zullen reiken is vooralsnog onbekend aangezien de technische bouwtekeningen nog niet zijn opgesteld. Door de toekomstige ontwikkelingen worden geen effecten op het grondwaterpeil voorzien.

4. Beleidskader

Onderzoekskader	Wijziging ruimtelijke procedure
Beleidskader	Bestemmingsplan *Arnhem Zuid-Oost*
Onderzoeksgrens	30 m^2 en dieper dan 40 cm –Mv

In 1992 heeft Nederland het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed ondertekend; ook wel het Verdrag van Malta of Valletta genoemd, naar het eiland en de plaats waar het is ondertekend. Het Verdrag is in 1998 geratificeerd en op 1 september 2007 via de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) geïmplementeerd. De Wamz is een wijzigingswet en omvat een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Wet Milieubeheer, de Ontgrondingenwet en de Woningwet, op grond waarvan overheden onder andere bij bodemingrepen verplicht rekening moeten houden met het behoud van archeologische waarden. Sinds juli 2016 (Erfgoedwet) is het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed geregeld door één integrale Erfgoedwet. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die in 2023 in werking zal treden.

In het bestemmingsplan “Arnhem Zuid-Oost” heeft het plangebied Waarde – Archeologie (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl). Deze waarde is gebaseerd op de gemeentelijke beleidskaart (Boshoven *et al*., 2009; bijlage 2). Hierop heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting. Deze verwachting is gebaseerd op de ligging van het plangebied in een AMK terrein.

Bij bouwwerken en/of bodemingrepen die groter zijn dan 30 m^2 én dieper reiken dan 40 cm -Mv is daarom archeologisch (voor)onderzoek noodzakelijk. Gezien het grotere verstoringsoppervlakte en -diepte betekent dat in dit geval er in het kader van de aanvraag van een wijziging van de ruimtelijke procedure een archeologisch (voor)onderzoek noodzakelijk is (zie hoofdstuk 4).

In het kader van een wijziging van de ruimtelijke procedure dient de aanvrager een rapport aan de gemeente te overleggen, waarin de archeologische waarde van het plangebied naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders in voldoende mate is vastgesteld. Afhankelijk van de uitkomsten van het archeologisch (voor-)onderzoek dat hiervoor nodig is, kunnen aan de ontwikkeling regels worden verbonden ter behoud van belangrijke archeologische waarden. Deze kunnen bestaan uit technische aanpassingen of een veiligstellende opgraving. Het archeologisch vooronderzoek kan hiertoe worden uitgebreid met een al dan niet gecombineerd karterend en waarderend onderzoek, zodat op basis van de KNA-waarderingssystematiek een waardestelling kan worden opgemaakt.

5. Landschap, geomorfologie en bodem

Archeoregio	Utrechts Gelders rivierengebied
Geomorfologie	Rivierduin
Maaiveld	9,7 m +NAP
Bodem	Ophoging
Grondwater	Onbekend

Landschapsgenese

Het plangebied ligt in het rivierengebied op de grens naar het Midden-Nederlandse zandgebied. Het landschap rondom het plangebied is gekenmerkt door de aanwezigheid van hoge stuwwallen die zich gedurende de voorlaatste ijstijd hebben kunnen vormen. In het laatste deel van het voorlaatste ijstijd, het Laat-Saalien (circa 170.000 tot 140.000 jaar geleden), waren grote delen van Noord- en Midden-Nederland bedekt met landijs. Ter hoogte van de landijstongen ontstonden glaciale bekkens, waar vanuit een van waaruit morene werd opgestuwd. Langs het ijsfront stroomde de Rijn en de Maas, die de afzettingen van behorende tot de Kreftenheye Formatie hebben afgezet. Circa 5 kilometer ten noordenwesten van het plangebied ontstond een dergelijke stuwwal (bij Arnhem) en ten oosten van het plangebied een glaciale bekken, de Kranenburger Bekken (Stouthamer *et al.*, 2015).

In de laatste ijstijd (het Weichselien, circa 115.000 – 10.000 jaar geleden) was er geen sprake van de aanwezigheid van landijs, maar kende Nederland wel een zeer koud en droog klimaat. In het Vroeg-Weichselien verlegde de loop van de Rijn zich in twee takken, een naar het westen en een naar het noorden. Hierbij werd de stuwwal ten westen van het plangebied weg geërodeerd. In het Laat-Weichselien, vanaf 13.000 tot 10.000 jaar geleden, was alleen de tak naar het westen nog actief over. Hierna veranderde de waterafvoer van de Rijn meermaals tussen meanderend en vlechtend. Daarbij werden verschillende afzettingen gevormd met onder andere de afzettingen het Laagpakket van Wijchen uit het Bølling-Allerød interstadiaal, de Kreftenheye-6 afzettingen in het Jonge Dryas-stadiaal, en de rivierduinen in het Late Dryas-stadiaal (De Mulder *et al*., 2003; Berendsen, 2005). Het plangebied ligt op een dergelijk rivierduin (geomorfologische kaart; bijlage 3).

In het Holoceen (vanaf ongeveer 11.700 jaar geleden) herstelde de vegetatie zich waardoor de oevers gestabiliseerd werden en er meanderende rivieren ontstonden met insnijding in de oudere afzettingen. De afzettingen van Wijchen hebben vrij lang nog aan de oppervlakte gelegen totdat ze bedekt werden met rivierklei en er bodemvorming plaatsvond. In het grootste deel van het rivierengebied liggen Holocene afzettingen aan het oppervlakte, die behoren tot de Echteld Formatie (Geologische Overzichtskaart Nederland, 2021). Deze zijn gevormd door oude stromingen van de Rijn en Maas (Cohen *et al*., 2012). 2 km ten zuidwesten van het plangebied heeft vanaf ongeveer 700 v. Chr. de Neder-Rijn gestroomd en vanaf ongeveer 800 na Chr. begon, in het oude IJsseldal ten westen en noorden van het plangebied, de IJssel te stromen (Berendsen en Stouthamer, 2001). Deze rivieren hebben verschillende afzettingen gevormd zoals stroomgordelafzettingen (zand en zavel) en komafzettingen (klei, soms met veen van de Nieuwkoop Formatie). De kommen zijn relatief laaggelegen en bestaan uit zware klei. De ontwatering van de komgebieden werd pas door de invloed van de mens verbeterd door het aanleggen van dijken (Berendsen, 2005; 2008). De komgebieden werden door ontginningen tot regelmatige blokken of stroken verdeeld waarop akkerbouw kon plaatsvinden (http://gelderland.maps.arcgis.com).

Geologie
Volgens de geologische kaart (2021; bijlage x; bron: Geologische Dienst Nederland) bestaat de ondergrond in het plangebied uit afzettingen van het Laagpakket van Delwijnen (als onderdeel van de Formatie van Boxtel; rivierduinafzettingen) op afzettingen van de Formatie van Echteld (kom-, oever- en beddingafzettingen). Volgens boring B40A1262 uit het Dinoloket van TNO ligt in het plangebied onder afzettingen van de Formatie van Echteld op een diepte van 4,5 m -Mv (4,8 m +NAP) afzettingen van de Formatie van Kreftenheye, die bestaan uit uiterst grof zand (bron: www.dinoloket.nl, zie ook voorgaande paragraaf “landschapsgenese”).

Geomorfologie
Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied op een rivierduin (kaartcode 10B57; bijlage 3; www.pdok.nl). Dit rivierduin in rondom omgeven door een rivierkomvlakte (kaartcode 1M46). Volgens de stroomgordelkaart van Cohen *et al*. (2012) ligt de dichtst bijgelegen stroomrug op een afstand van circa 600 m ten westen van het plangebied. Dit betreft de Brederaar stroomgordel welke actief was tussen 50 en 450 na Chr. (Romeinse Tijd).

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)
Op basis van het AHN valt af te leiden dat het maaiveld in het plangebied op circa 9,7 m +NAP ligt (versie 4; bijlage 4; bron: www.ahn.nl). Het maaiveld binnen het plangebied is relatief vlak en vertoont weinig verschillen. Ten opzichte van de rivierkomvlakte ligt het plangebied circa 2,0 m hoger.

Bodem en grondwatertrap
Op de bodemkaart staat het plangebied gekarteerd als oude bewoningsplaats (kaartcode |f terp; bijlage 5; www.pdok.nl). Dergelijke gebieden kenmerken zich door de aanwezigheid van antropogene ophogingslagen die in de loop van tijd zijn opgebracht. Het rivierduin wordt omgeven door poldervaaggronden (kaartcode Rn46A, bijlage 5, www.pdok.nl).

De grondwatertrap in het plangebied is niet gekarteerd. In de omgeving is dit VI (op de bodemkaart). Dit houdt in dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) binnen 40-80 cm -Mv voor kan komen. De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) kan daarentegen dieper dan 120 cm -Mv liggen. De wisselingen in grondwaterstanden leiden ertoe dat organische resten, zoals bot- of plantenmateriaal, binnen 120 cm -Mv worden aangetast als gevolg van oxidatie. Er kunnen echter wel anorganische resten, zoals vuursteen en aardewerk, of verbrande organische resten worden aangetroffen. Dieper dan 120 cm -Mv kunnen daarnaast theoretisch gezien ook onverbrande organische resten worden aangetroffen.

6. Beschrijving bekende archeologische kenmerken

Wettelijk beschermd monument	Nee
AMK terrein	Ja
Verwachting gemeentelijke kaart	Hoog
Archeologische waarden en/of informatie	Ja

Wettelijk beschermde status
Het plangebied heeft volgens het centraal archeologisch informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geen archeologisch wettelijk beschermde status.

Archeologische Monumentenkaart (AMK)
Het plangebied maakt deel uit van AMK terrein 3927. Het terrein omvat het rivierduin en heeft een vastgestelde archeologische waarde (geel gekleurd in bijlage 6). In het terrein zijn resten van keramiek uit de Vroege en Late Middeleeuwen aangetroffen. Dit betreffen resten van Pingsdorf, geelwitbakkend aardewerk, steengoed, Karolingisch aardwerk en ondetermineerbaar aardwerk uit de Late Middeleeuwen. Tevens zou er sprake zijn van een klooster op, of in de omgeving van het terrein. Het klooster werd in 1812 afgebroken (bron: indicatieve kaart archeologische waarden; IKAW).

Archeologische verwachting
Op de gemeentelijke beleidskaart heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting. Dit betreft een 'vastgestelde' archeologische verwachting doordat het plangebied in AMK terrein 3927 ligt. Tevens is bekend dat er in 1780 een zestal boerderijen op het rivierduin gestaan hebben (Boshoven *et al*., 2009; bijlage 2).

Bekende archeologische waarden
In de omgeving van het plangebied zijn in het verleden resten van keramiek uit de Vroege en Late Middeleeuwen aangetroffen. De vondstmelding betreft echter een indirecte vondstmelding uit het archief van Arnhem. Er is derhalve geen vondstdatum of exacte locatie beschikbaar. Het is daardoor niet uit te sluiten dat de desbetreffende vondsten in het plangebied aangetroffen zijn.

Voor zover bekend heeft er in het verleden heeft er in het plangebied niet eerder onderzoek plaatsgevonden. In de omgeving van het plangebied is wel informatie bekend (bijlage 6). In tabel 1 is een overzicht gegeven van de verschillende onderzoeken in de omgeving van het plangebied, in tabel 2 zijn de verschillende vondstmeldingen weergegeven.

Informatie uit overige bronnen
Er is vanuit de Historische Kring Elden geen aanvullende informatie over het plangebied verkregen.

Archeologisch gezien valt uit de resultaten van de reeds uitgevoerde onderzoeken in de omgeving af te leiden dat archeologische vindplaatsen voornamelijk verwacht worden in de top van de rivierduinafzettingen onder een antropogeen ophoogdek. De vindplaatsen kunnen dateren uit de perioden Laat-Paleolithicum tot en met Nieuwe Tijd. De vindplaatsen zijn te herkennen in de vorm van jachtkampementen (vondstlagen) en nederzettingsresten (vondstconcentraties, grondsporen, verkleurde lagen in de bouwvoor). Overigens is tot op heden nog geen vindplaats in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Bij een onderzoek circa 50 m ten zuidoosten van het plangebied (2475152100) bleek een puinlaag van een gebouw van vóór 1905 in het plangebied aanwezig te zijn. Ook werd vermeldt dat er geen vegetatie-horizonten of vuile lagen aangetroffen zijn die kunnen duiden op de aanwezigheid van bewoningsresten.

Tabel 1: Overzicht van de archeologische onderzoeken rondom het plangebied (<500 m).

Zaak-ID	Toponiem	Afstand-windrichting	Type onderzoek	Bevindingen	Bron
2313857100/ 2313849100	Waterrijk in Park Lingezegen (deelgebied west en oost)	77 m ten zuiden	Bureauonderzoek	In het kader van een bestemmingsplanwijziging is in een plangebied te Waterrijk in Park Lingezegen een bureauonderzoek uitgevoerd. In het deelgebied Waterrijk-west worden op of in de top van de oeverafzettingen van de Bredelaar stroomgordel archeologische resten verwacht vanaf de IJzertijd. In de gebieden zonder stroomgordelafzettingen kunnen op of in de top van de pleistocene beddingzanden archeologische resten worden verwacht uit het Paleolithicum. In het gehele plangebied kunnen crevasse-afzettingen verwacht worden die behoren tot de Bredelaar meandergordel. Op of in de top van deze crevasse-afzettingen kunnen archeologische resten verwacht worden vanaf de IJzertijd. In het gehele plangebied worden aan en direct onder het maaiveld archeologische resten verwacht uit de Nieuwe tijd. De vondstenlaag van deze resten zal zich niet dieper bevinden dan ca. 30 cm beneden het maaiveld. Geadviseerd is een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uit te voeren.	Van Kappel (2012)
2475152100	Rijkerswoerdsestraat 17	20 m ten zuiden	Bureau- en booronderzoek (karterend)	In het kader van de sloop en bouw van een nieuwe woning is in een plangebied aan de Rijkerswoerdsestraat 17 in Arnhem een archeologisch bureau- en booronderzoek	Exaltus (2015)

				uitgevoerd. In het bureauonderzoek is uitgegaan van een middelhoge tot hoge archeologische verwachting in het plangebied voor resten uit het Laat-Paleolithicum – Nieuwe tijd. Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodem in het plangebied tot minimaal 1,3 meter beneden het huidige maaiveld is verstoord. Op de helft van het aantal boorpunten bedraagt deze diepte zelfs 1,9 meter. Deze bodemverstoring lijkt het gevolg te zijn van sloopwerkzaamheden. Dit blijkt uit de aanwezigheid in de vergraven toplaag van oranje baksteenpuin en kalkmortel. Waarschijnlijk betreft het resten van de bebouwing die vóór 1905 in het plangebied aanwezig was en is deze bebouwing tot en met de funderingen gesloopt. In geen van de boringen zijn vegetatie-horizonten en/of vuile lagen gevonden die zouden kunnen wijzen op de aanwezigheid van behoudenswaardige bewoningsresten in of direct nabij het plangebied. Gezien de diepe bodemverstoring, het verloren gaan van de donktop en het volledig ontbreken van relevante archeologische indicatoren, geven de resultaten van het onderzoek geen aanleiding om archeologisch vervolgonderzoek te adviseren.	
4599865100	Watergang Arnhem-Zuid	650 m ten oosten	Bureau- en booronderzoek	In het kader van de verbreding van de bestaande watergang in Arnhem-Zuid is een bureau- en booronderzoek uitgevoerd. In het	Vanderhoeven (2016)

			(verkennend en karterend)	bureauonderzoek is gesteld dat in het plangebied resten uit de perioden Mesolithicum – Vroege Middeleeuwen voor kunnen komen. Deze verwachting is gebaseerd op de ligging van het plangebied op een rivierduin. Uit het booronderzoek blijkt dat in het zuidelijke deel van het plangebied rivierduinafzettingen onder komklei aanwezig is. De top van dit rivierduin is intact aanwezig en heeft daarom een hoge archeologische verwachting. Het noordelijk deel van het plangebied bestaat alleen uit komklei dat geen verwachting toegekend is. Geadviseerd is in het zuidelijke deel een archeologische begeleiding uit te voeren ten tijde van het verbreden van de bestaande watergang. Of dit onderzoek daadwerkelijk is uitgevoerd, is niet bekend.	

Tabel 2: Overzicht van de vondstmeldingen rondom het plangebied (<500 m).

Zaak-ID	Toponiem	Afstand-windrichting	Datering	Type onderzoek	Omschrijving vondstmelding
2935954100	Rijkerswoerdsestraat	10 m ten noordwesten	Middeleeuwen	Indirect: Archief	Circa 10 ten noordwesten van het plangebied zijn in het verleden resten van keramiek uit de Vroege en Late Middeleeuwen aangetroffen. Dit betreffen resten van Pingsdorf, geelwitbakkend aardewerk, steengoed, Karolingisch aardwerk en ondetermineerbaar aardwerk uit de Late Middeleeuwen. De vondstmelding betreft echter een indirecte vondstmelding uit het archief van Arnhem. Er is derhalve geen vondstdatum of exacte locatie beschikbaar.
4943977100	Rijkerswoerdsestraat 7	424 m ten westen	Nieuwe tijd	Niet archeologisch: Graafwerk	Tijdens graafwerkzaamheden in de tuin is een hardplaat aangetroffen. Het betreft een deel van een gietijzeren haardplaat. Deze werd in een schouw aan de achterzijde in de muur bezet. Mooie versiering met een gedeelte van een wapenschild gesteund door twee knielende figuren met daarboven vuurslagen. Boven het wapen het jaartal 1570. Het gekroonde wapen is waarschijnlijk van Spanje-Oostenrijk-Bourgondië rustend op stokkenkruis.

7. Historische situatie, huidig gebruik en bodemverstoringen

Aard historisch landgebruik	Boomgaard, tuin, bouwland, erf
Historische bebouwing aanwezig	Nee
Bebouwing van cultuurhistorische waarde	Nee

Het grondgebruik, dat over de jaren heen in het plangebied heeft plaatsgevonden, kan zijn sporen in de ondergrond hebben achtergelaten. Enerzijds herbergen oude kaarten informatie omtrent voormalig landgebruik die inzicht kan geven in de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen (bijvoorbeeld historische boerenplaatsen en wegen), maar anderzijds ook in de negatieve effecten, die landgebruik op de oorspronkelijke bodem heeft gehad (en daarmee op eventueel aanwezige archeologische resten). Met dit laatste wordt niet alleen gedoeld op omwerking van de bodem door omwoeling, egalisatie, ontgraving en sanering, maar ook ophoging en ontwatering die kunnen hebben geleid tot verkleuring, verdroging en verstikking van de bodem.

Historische achtergronden van het cultuurlandschap en -situatie
Het plangebied ligt in het buitengebied van Arnhem en grenst aan de Overbetuwe. Van oudsher vond bewoning in de omgeving van het plangebied plaats op rivierduinen en stroomruggen (Boshoven *et al.,* 2009. De laaggelegen en vaak natte komgebieden rondom deze hogere rivierduinen en stroomruggen waren relatief ongeschikt voor bewoning. Het plangebied bevindt zich op een dergelijk rivierduin, waarop al sinds de Vroege Middeleeuwen sprake is van bewoning. Het gebied behoort toe aan het buurtschap Rijkerswoerd dat tot 1974 binnen de gemeente Elst viel (www.arnhem.nl).

Dat er al sinds de Vroege Middeleeuwen bewoning plaatsvond in de omgeving van het plangebied wordt tevens bevestigd door de Hottingerkaart uit 1780, waarop ten zuiden van het plangebied bebouwing zichtbaar is. Het plangebied is hier gekarteerd als bouwland. Ook is te zien dat de huidige Rijkerswoerdsestraat en Kruisstraat (ten oosten van het plangebied) al aanwezig en in gebruik waren (figuur 2). Op de Kadastrale Minuutplan (1811-1832) is circa 50 m ten zuiden van het plangebied bebouwing aanwezig. Volgens de Oorspronkelijk Aanwijzende Tafelen (OAT's; bron: beeldbank.cultureelerfgoed.nl) betreft dit een boerderij met twee schuren. Het plangebied is in gebruik als boomgaard, tuin en bouwland. Deze situatie blijft tot het eind van de 20^{e} eeuw vrijwel ongewijzigd (figuur 3 – 7). Wel is op een topografische kaart uit 1880 (figuur 4) te zien dat in het zuiden van het plangebied bebouwing gestaan heeft. Deze bebouwing is op de topografische kaart uit 1925 echter niet meer gekarteerd. Op de kaart uit 1970 (figuur 8) is in het zuiden van het plangebied opnieuw bebouwing zichtbaar. Dit betreft waarschijnlijk de bedrijfsloods die volgens kadaster in 1979 gerealiseerd is en op de kaart uit 1995 tevens gekarteerd is (figuur 9; bron: bagviewer.kadaster.nl). Het woonhuis ten zuiden van het plangebied is tevens in 1979 gerealiseerd. Het plangebied zelf blijft vervolgens tot op heden in gebruik als verhard erf (figuur 11). Op een luchtfoto uit 1944 is te zien dat het plangebied in gebruik is al boomgaard. Ten zuiden bevinden zich twee schuren die toebehoren aan de Rijkerswoerdsestraat 17 (figuur 10).

Militair Erfgoed
Op de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) is het plangebied aangeduid als operatiegebied van Market Garden. Operatie Market Garden was een grootschalig geallieerd offensief met als doel de vestiging van een bruggen-hoofd ten noorden van de Neder-Rijn tussen Arnhem en het IJsselmeer om de Duitse troepen in het westen van Nederland af te snijden. Op een militaire luchtfoto uit 1944 (figuur 10) zijn militaire structuren, zoals loopgraven en geschutsopstellingen niet waarneembaar. Ook

zijn er geen bomkraters zichtbaar (bronnen: www.ikme.nl; www.vergeltungs-waffen.nl, www.bunkerinfo.nl; www.tracesofwar.com, www.explosievenopsporing.nl, www.geldersarchief.nl).

Huidig gebruik en bodemverstoringen

Het plangebied is ten tijde van het onderzoek is gebruik als verhard erf. Deze verharding bestaat deels uit opgebracht grind (circa 800 m^2) en deels uit stelconplaten (circa 380 m^2). In de zuidoosthoek van het plangebied is een bedrijfsloods aanwezig. In het Gelders Archief is het bouwdossier van de bedrijfsloods opgevraagd, maar deze bevatte geen tekeningen van de loods waaruit een funderingsdiepte opgemaakt kon worden (bron: www.geldersarchief.nl). Wel heeft de huidige eigenaar van het pand verteld dat de loods gefundeerd staat op een betonnen plaat fundering van met een dikte van circa 40 cm (p.c. 19-09-2022). De loods heeft een oppervlakte van 640 m^2. Ter plaatse van het plangebied hebben in het verleden meerdere milieukundige onderzoeken plaatsgevonden (bron: arnhem.maps.arcgis.com). In 1999 is een nulsituatie-bodemonderzoek uitgevoerd (Van Vliet, 1999). Hierbij zijn boringen rondom een bovengrondse dieseltank ten zuiden van het plangebied en nabij een zinkput ten noorden van de bedrijfsloods gezet om een nul-waarde te meten. In 2002 heeft een herbemonstering van deze boringen plaatsgevonden (Hofmeester, 2002). De bovengrondse dieseltank is hedendaags niet meer aanwezig in het plangebied. Het is niet bekend wanneer deze precies verwijderd is, aangezien er geen rapportage van beschikbaar is. Andere aanwijzingen voor bodemverstoringen in het terrein zijn er niet.

Figuur 2: Uitsnede van de Hottingerkaart (1780). Het plangebied is rood omlijnd (Versfelt, 2003).

Figuur 3: Uitsnede van het Kadastrale Minuutplan uit 1811-1832. Het plangebied is rood omlijnd (bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

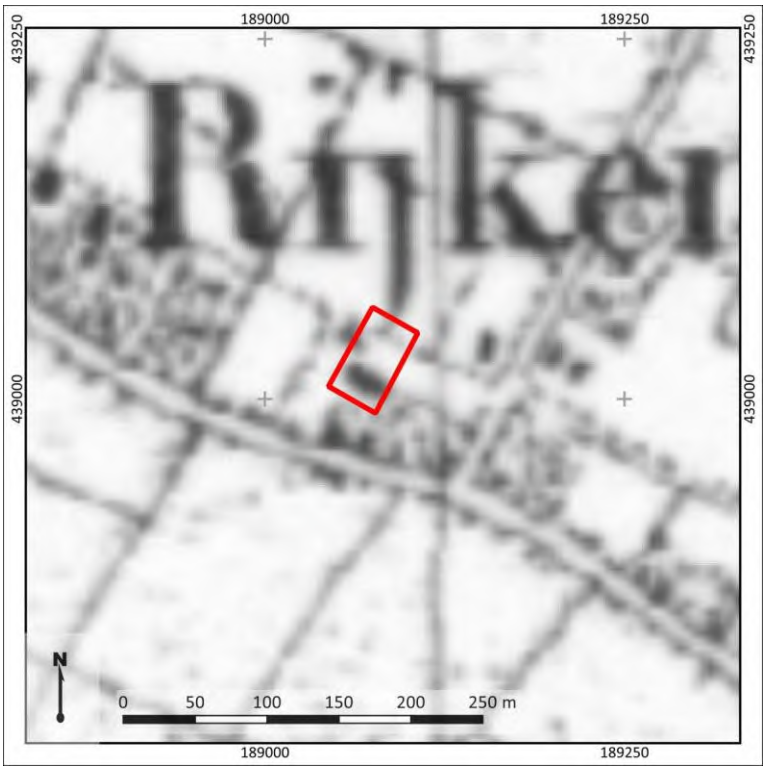

Figuur 4: Uitsnede van een topografische kaart uit 1850 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 5: Uitsnede van een topografische kaart uit 1880 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 6: Uitsnede van een topografische kaart uit 1925 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 7: Uitsnede van een topografische kaart uit 1955 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 8: Uitsnede van een topografische kaart uit 1970 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 9: Uitsnede van een topografische kaart uit 1995 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 11: Uitsnede van een luchtfoto uit 1944 (bron: library.wur.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 10: Uitsnede van een luchtfoto uit 2022 (bron: www.pdok.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

8. Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat het plangebied op een rivierduin ligt dat tijdens het Jonge Dryas (circa 11.650 – 12.850 jaar geleden) gevormd is. Op basis van vondsten daterend uit de Vroege en Late Middeleeuwen in ophooglagen bovenop dit rivierduin is het gehele rivierduin als AMK terrein met een vastgestelde archeologische waarde bestempeld (AMK terrein 3927). Zodoende is het zeer waarschijnlijk dat er in de Vroege en Late Middeleeuwen bewoning heeft plaatsgevonden in het plangebied. Vindplaatsen uit andere perioden zijn echter ook niet uit te sluiten, aangezien het rivierduin al sinds de vorming ervan al een hoger deel in het vroegere landschap vormde en zodoende droog genoeg was voor bewoning. De verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum – Romeinse Tijd is daarom hoog, die op resten uit de Vroege Middeleeuwen-Late Middeleeuwen zeer hoog. Omdat op historische kaarten in de directe omgeving van het plangebied sinds 1780 ook bebouwing staat ingetekend is de verwachting op resten uit de Nieuwe tijd ook hoog.

Stratigrafische positie
Archeologische resten uit de periode Laat-Paleolithicum en Mesolithicum zullen zich in de top van de rivierduinafzettingen voordoen. Deze worden op een diepte tussen 50-100 cm -Mv verwacht. Resten uit de perioden Neolithicum – Nieuwe Tijd worden direct vanaf het maaiveld of onder een bouwvoor verwacht.

Complextypen
In het plangebied kunnen nederzettingssporen worden aangetroffen, hetzij in de vorm van (seizoensgebonden) jachtkampementen, hetzij in de vorm van huisplaatsen (boerderijen). Jachtkampementen kenmerken zich door een dichte vondstenstrooiing van onder andere fragmenten bewerkt vuursteen, hetgeen met name afhankelijk is van de langdurigheid en/of intensiteit van eventuele bewoning op die plek. De omvang ervan kan variëren tussen circa 100 en 1000 m^2.

Wat betreft huisplaatsen kenmerken deze zich naar verwachting door de aanwezigheid van een cultuurlaag. Hierin zijn afvalresten aanwezig in de vorm van aardewerk, al dan niet verbrand bot en baksteenresten. Ook zullen in deze lagen grondsporen aanwezig zijn als onderdeel van palen van structuren (huizen, bijgebouwen) en afval- en beerkuilen en waterputten. Tevens worden er grondsporen verwacht.

De gespecificeerde archeologische verwachting is nader weergegeven in onderstaande tabel 3.

Prospectiekenmerken, zoekstrategie en advies
Op basis van de tijdens het bureauonderzoek verworven resultaten is het in eerste instantie de vraag in hoeverre in het plangebied nog archeologisch relevante niveaus aanwezig zijn. Zowel de bouw van de huidige bedrijfsloods als het vroegere grondgebruik van het plangebied als boomgaard kan voor verstoring van archeologische niveaus hebben gezorgd. Dit is bepalend voor het vaststellen van de archeologische verwachting op resten uit de perioden Laat-Paleolithicum – Nieuwe Tijd. Om deze verwachting te kunnen toetsen dient de lithologische opbouw van de ondergrond en de mate van intactheid van de bodem te worden vastgelegd. Dit kan plaatsvinden door middel van een verkennend booronderzoek. Aangezien het plangebied in een vastgesteld AMK terrein ligt is echter gekozen om direct karterende boringen te zetten. Op grond van dit onderzoek kan dan een uitspraak worden gedaan of en in hoeverre er in het plangebied vindplaatsen aanwezig zijn. De resultaten van dit booronderzoek zijn opgenomen in hoofdstuk 11.

Tabel 3: Gespecificeerde archeologische verwachtingstabel

	Archeologische verwachting			*Reden*
1	***Datering***	Middelhoog	Laat-Paleolithicum-Mesolithicum	Het plangebied vormde sinds de vorming van het rivierduin een hoger gelegen gebied in een over het algemeen relatief laag en nat rivierengebied. Het vormde daardoor een gunstige locatie voor bewoning. Eventuele resten worden in de top van de rivierduinafzettingen verwacht.
		Middelhoog	Neolithicum – Romeinse Tijd	Eventuele resten en/of sporen worden verwacht vanaf het maaiveld of direct onder de bouwvoor. Archeologische niveaus kunnen zich tevens voordoen in als ophooglagen.
		Hoog	Vroege Middeleeuwen – Nieuwe Tijd	Op basis van vondstmateriaal en historische kaarten is vast te stellen dat er bewoning sinds de Vroege Middeleeuwen heeft plaatsgevonden.
2	***Complextype***	Nederzettingen (jachtkamp), huisplaatsen, sporen van landgebruik		
3	***Omvang***	100-1000 m^2 (omvang jachtkamp); 500-2000 m^2 (omvang huisplaats, algemeen)		
4	***Diepteligging***	Direct vanaf maaiveld of onder een bouwvoor		
5	***Gaafheid en conservering***	-/+	De kans is aanwezig dat door verbruining in de top van de rivierduinafzettingen eventuele cultuurlagen slecht zichtbaar zijn geworden.	
6	***Locatie***	Onbekend, op dit moment het hele plangebied.		
7	***Uiterlijke kenmerken (artefacten en type indicatoren)***	Vindplaatsen kenmerken zich naar verwachting door vondstconcentraties of cultuurlagen. Tevens kunnen er grondsporen aangetroffen worden.		
8	***Mogelijke verstoringen***	De bouw van de bedrijfsloods heeft voor verstoring kunnen zorgen. Tevens kan het landgebruik voor bodemverstoring hebben gezorgd.		

9. Beantwoording onderzoeksvragen bureauonderzoek

1. **Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen in het omringende (binnen een afstand tot circa 200 m van de onderzoekslocatie) gebied?**
   Het plangebied ligt op rivierduinafzettingen dat tijdens het Jonge Dryas (11.650 – 12.850 jaar geleden) gevormd is. Het rivierduin is omgeven door rivierkomafzettingen die o.a. door de Rijn en IJssel tot in het Holoceen afgezet zijn. Bovenop de rivierduinafzettingen bevindt zich mogelijk een antropogene ophooglaag.

2. **Wat is a) de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?**
   Op basis van de bodemkaart wordt in het plangebied een ophooglaag verwacht. Dit betreft een ophoging van bewoningsgrond. Deze ophooglaag kan deels verstoord zijn geraakt door de huidige bebouwing en het vroegere landgebruik.

3. **Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?**
   Het plangebied is op basis van historische kaarten in gebruik geweest als bouwland, boomgaard, tuin en sinds de 21e eeuw als erf.

4. **Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend? Vermeld per vondst- en/of spoorcomplex minimaal: a) bronvermelding (onderzoeksrapportages, ARCHIS-gegevens), b) de materiaalcategorie, c) ouderdom, d) ruimtelijke (geografische) verspreiding, e) stratigrafische verspreiding (diepteligging en/of dikte vondstlaag) en f) fragmentatie.**
   Binnen het onderzoeksgebied ligt één AMK terrein. Dit betreft terrein 3927. Er worden nederzettingscomplexen uit voornamelijk de Vroege en Late Middeleeuwen verwacht. Tevens zou er sprake zijn van een klooster op, of in de omgeving van het terrein. Er zijn nog maar weinig archeologische onderzoeken in percelen liggend in dit AMK terrein uitgevoerd. Zie ook tabel 2 en 3.

5. **Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?**
   Het plangebied ligt in het Utrechts Gelders rivierengebied waar tijdens de voorlaatste ijstijd een glaciaal bekken gevormd is. Dit bekken is naderhand door rivierafzettingen opgevuld. Tijdens de laatste ijstijd en korte koude periodes (Jonge en Oude Dryas) heeft zich op deze vlakte ter plaatse van het plangebied een rivierduin kunnen vormen.

6. **Welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, perceelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben en rol gespeeld in het onderzoeksgebied?**
   In het plangebied heeft in ieder geval sinds begin 19e eeuw landbewerking plaatsgevonden. Dit betreft zowel landbouw als het houden van een boomgaard. Omstreeks het eind van de 20e eeuw is in het plangebied verharding aangebracht.

7. **Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?**
   Eventueel aanwezige archeologische resten houden voornamelijk verband met de landschappelijke ligging en de aanwezige natuurlijke afzettingen. Het verwachtte bodemprofiel bestaat uit rivierduinzand met daarop antropogene ophogingslagen. In het rivierduinzand heeft mogelijk verbruining plaatsgevonden, waardoor eventuele cultuurlagen minder goed te herkennen zijn.

8. **Wat is de aard (materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?**
   In het plangebied kunnen nederzettingssporen worden aangetroffen, hetzij in de vorm van (seizoensgebonden) jachtkampementen, hetzij in de vorm van huisplaatsen (boerderijen). Jachtkampementen kenmerken zich door een dichte vondstenstrooiing van onder andere fragmenten bewerkt vuursteen, hetgeen met name afhankelijk is van de langdurigheid en/of intensiteit van eventuele bewoning op die plek. De omvang ervan kan variëren tussen circa 100 en 1000 m^2. Wat betreft huisplaatsen kenmerken deze zich naar verwachting door de aanwezigheid van een cultuurlaag. Hierin zijn afvalresten aanwezig in de vorm van aardewerk, al dan niet verbrand bot en baksteenresten. Ook zullen in deze lagen grondsporen aanwezig zijn als onderdeel van palen van structuren (huizen, bijgebouwen) en afval- en beerkuilen en waterputten. Tevens worden er grondsporen verwacht.

9. **Hoe manifesteren deze zich tijdens het prospectieonderzoek?**
   Restanten van tijdelijke jachtkampementen vormen zich door de aanwezigheid van oppervlakkige vuursteen spreidingen. Restanten van nederzettingsterreinen en huisplaatsen kunnen aangetroffen worden als een cultuurlaag, waarin houtskool, aardewerk en overige afvalfragmenten voorkomen. Deze lagen kunnen in de vorm van ophooglagen worden aangetroffen. De top zal mogelijk door een moderne bouwvoor zijn opgenomen.

10. **Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)? Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.**
    Jachtkampementen met een lage vondstdichtheid kunnen het beste door systematische karterende boringen worden opgespoord. Aangezien deze jachtkampementen te herkennen zijn aan de spreiding van vuursteen is leidraad A1 van het KNA Leidraad Karterende boringen het geschiktst. Voor het opsporen van nederzettingen en huisplaatsen is een zoeksleuf het meest geschikt, aangezien aanwezige grondsporen zich op een vlak het duidelijkst uiten. Het in eerste plaats aantonen van een cultuur- of vondstlagen of intacte bodemprofielen (indicator voor nederzettingen en jachtkampementen) kan met behulp van inventariserende boringen uitgevoerd worden.

10. Resultaten veldonderzoek

Onderzoeksmethodiek

Het doel van het booronderzoek is het toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting in het plangebied, zoals deze is opgesteld in Hoofdstuk 9. In het kader van de sloop van een bestaande bedrijfsloods en het realiseren van een tweetal woningen is in het plangebied een gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek uitgevoerd (conform het opgestelde Plan van Aanpak; de Wit, 2022). De boringen zijn daarbij gebruikt om zowel de mate van intactheid van de bodem als de bodemopbouw zelf te bepalen. In totaal zijn in het plangebied zes boringen gezet (boring 1-6).

De boringen hebben een diepte tot maximaal 170 cm -Mv en zijn daarbij doorgezet tot minimaal 30 cm in het pleistocene substraat (rivierduinafzettingen). De boringen zijn handmatig gezet met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 12 cm. De boringen zijn gefotografeerd en vervolgens beschreven volgens de NEN5104 en de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008). Enkele boorkernfoto's zijn terug te vinden in bijlage 8. De boorbeschrijvingen in bijlage 9. Het archeologisch relevante niveau in de top van de rivierduinafzettingen is bemonsterd en gezeefd boven een 2 mm zeef conform boormethode A1 van het Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek (SIKB; Tol et al., 2012).

De boringen zijn zo gelijkmatig mogelijk in het plangebied uitgezet. Doordat de gehele zuidoosthoek van het plangebied bebouwd is, is boring 6 net ten zuiden van het plangebied gezet. Tevens is geprobeerd zo dichtbij het gebouw als mogelijk te boren. De ligging van de boringen is opgenomen in bijlage 7. De coördinaten van de boorpunten zijn bepaald met een meetlint aan de hand van de bestaande topografie en de hoogte is aan de hand van het AHN bepaald (bron: www.ahn.nl; bijlage 4).

Veldwaarnemingen

Ten tijde van het veldonderzoek was het plangebied bebouwd met een loods en garage. Rondom dit gebouw was een verharding aanwezig, bestaande uit betonplaten. Het overige deel van het plangebied was verhard door middel van een laag bestaande uit grof grind, kiezels en asfaltbrokken. Het plangebied was in het westen, noorden en oosten omheind met een heg. In de noordoosthoek stonden tevens drie containers opgeslagen. Tijdens het veldwerk is gesproken met de eigenaar van het perceel, die vertelde dat het gebouw gefundeerd staat op een betonnen plaatfundering van circa 30 cm dikte. Ook bleek aan de voorzijde van het gebouw (de zuidgevel) een rioleringsput en stroompunt aangebracht te zijn. Deze leidingen stonden niet weergeven op de KLIC melding. Op basis van het bureauonderzoek zou deze put de locatie van de bovengrondse dieseltank geweest kunnen zijn. Het maaiveld in het plangebied was vlak en vertoonde geen opvallend reliëf. Foto's van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek zijn weergegeven in figuur 12.

Figuur 12: Foto's van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek (19-09-2022).

Bodemopbouw en lithologie

De natuurlijke ondergrond in het plangebied tot de maximaal geboorde diepte van 170 cm -Mv uit zwak siltig, matig fijn geel zand. Dit zand is kalkloos en bevat in boring 4 enkele roestvlekken. Het zand is geïnterpreteerd als rivierduinafzettingen. De top van dit zand ligt op een diepte van 90 – 120 cm -Mv (8,59 – 8,79 m +NAP). In deze top is het zand bruiner van kleur en waren enkele humusvlekken zichtbaar. Deze laag betreft in bodemkundige context een verweringhorizont (Bw-horizont) in de top van het rivierduinzand. Bovenop deze rivierduinafzettingen is in boring 4 en 6 een laag uiterst siltig zand aanwezig. Dit zand is lichtbruin tot bruin van kleur, zwak humeus en tevens kalkloos. In boring 1, 2 en 3 ligt bovenop de rivierduinafzettingen een uiterst siltig zand dat bruingrijs tot grijs van kleur is. Het zand is matig humeus en bevat fragmenten bouwpuin (oranje baksteen) en spikkels houtskool. Beide lagen zand zijn geïnterpreteerd als cultuurlagen. De top van deze lagen is aanwezig op een diepte van 15 – 30 cm -Mv (9,64 - 9,39 m +NAP). De top van de ondergrond bestaat uit een laag matig siltig, matig grindig zand dat bruingrijs tot grijs van kleur is. Deze laag betreft een moderne ophooglaag en vormt de huidige verharding in het plangebied.

In boring 5 is de ophooglaag circa 65 cm dik. Hieronder bleek een puinlaag van grof grind, beton en asfalt aanwezig te zijn. De boring na 3 pogingen gestaakt. In boring 6 bleek de consistentie van de afzettingen losser te zijn dan in de andere boringen. Tevens is in deze boring tot een diepte van 160 cm -Mv (8,21 m +NAP) een ophooglaag aanwezig waarin glas, betonmortel en baksteengruis is aangetroffen. Vanwege het puinmateriaal op grote diepte kan worden aangenomen dat ter plaatse de ondergrond vergraven en verstoord is. Mogelijk houdt dit verband met de bovengrondse dieseltank die ter plaatse in het plangebied gestaan heeft.

Archeologische indicatoren

De opgeboorde grondmonsters zijn te velde doorzocht op de aanwezigheid van archeologische en ecologische indicatoren. In de cultuurlagen is voornamelijk oranje gekleurd baksteenpuin aangetroffen. In boring 6 is puin in de vorm van glas, betonmortel en baksteengruis aangetroffen.

Van de top van de rivierduinafzettingen is in elke boringen een grondmonster genomen (circa 80 – 125 cm -Mv). Deze monsters zijn naderhand gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 2 mm. De zeefresiduen zijn doorzocht op aanwezigheid van archeologische indicatoren. In boring 4 zijn enkele ijzerconcreties aangetroffen. Overige archeologische indicatoren zijn in de monsters niet aangetroffen.

Interpretatie

Op basis van het booronderzoek blijkt dat de ondergrond in het plangebied uit rivierduinafzettingen bestaat. De top van deze afzettingen bevindt zich op een diepte van 90 – 120 cm -Mv (8,59 – 8,79 m

+NAP) en lijkt door de aanwezige verbruining in de top van deze afzettingen grotendeels intact te zijn. Het ontbreken van een A-horizont in dit profiel duidt echter op afgraving van de top van deze afzettingen. Er zijn geen archeologische indicatoren in de top van de rivierduinafzettingen waargenomen. In boring 5 is de top van het rivierduinzand niet bereikt, doordat met handmatige boringen niet door de aanwezige puinlaag te boren was. In boring 6 is de top van het rivierduinzand vergraven. Bovenop het rivierduinzand liggen ophooglagen van uiterst siltig, zwak tot matig humeus zand. In deze lagen is tot een diepte van 80 – 95 cm -Mv (8,97 – 9,14 m +NAP) veel puin aangetroffen. Dit puin betreft oranje gekleurd baksteengruis en houtskoolspikkels (boringen 1 t/m 4) en modern puin (betonmortel, asfaltbrokken) in boring 5 en 6. Ter plaatse van boring 6 kan derhalve worden aangenomen dat de ondergrond tot een diepte van circa 160 cm -Mv vergraven is. In het plangebied kan op basis van bovenstaande resultaten de verwachting op archeologische waarden uit de perioden Laat-Paleolithicum – Mesolithicum, zoals gesteld in het bureauonderzoek, bijgesteld worden naar laag. Door het ontbreken van een A-horizont in de top van de rivierduinafzettingen zullen eventuele resten verloren zijn gegaan. In de ophogingslagen en onderliggende rivierduinafzettingen kunnen echter wel resten en diepere grondsporen uit de perioden Neolithicum – Nieuwe tijd aanwezig zijn. De hoge verwachting op resten uit deze perioden, zoals gesteld in het bureauonderzoek, kan op basis van het veldonderzoek worden bevestigd. Aangezien de bestaande bebouwing op een betonplaat gefundeerd is wordt verwacht dat onder de bebouwing eenzelfde bodemopbouw aanwezig is en kunnen derhalve tevens diepere grondsporen en resten aanwezig zijn. Ter plaatse van kabels en leiding van en naar het gebouw zullen echter wel plaatselijke verstoringen aanwezig zijn.

11. Beantwoording onderzoeksvragen veldonderzoek (verkennend)

11. Wat is de aard (ontstaanswijze, textuur, kleur), diepteligging en ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen ter plaatse van het onderzoeksgebied?
In het plangebied bestaat de natuurlijke ondergrond uit rivierduinafzettingen die tijdens het Jonge Dryas afgezet zijn. De afzettingen bestaan uit geel zand dat zwak siltig is. Het zand is matig fijn van korrelgrootte.

12. Wat is de aard (kleur, textuur, samenstelling), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringslagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?
In het plangebied ligt vanaf een diepte van 90 – 120 cm -Mv tot aan het maaiveld een antropogeen ophoogpakket. Dit pakket bestaat uit matig fijn, uiterst siltig zand dat bruingrijs tot grijs van kleur is. De top bestaat uit zeer grindig, zand. Tot een diepte van circa 80 cm -Mv is in deze laag puin van baksteengruis aangetroffen. Ook bevat deze laag meerdere spikkels houtskool. In boring 6 is tot een diepte van 160 cm -Mv lichtbruin, sterk siltig zand aangetroffen. Dit zand heeft een lossere structuur dan in de overige boringen. Derhalve betreft dit een moderne verstoringslaag. Mogelijk houdt deze bodemverstoring verband met het verwijderen van de bovengrondse dieseltank die ter plaatse van boring 6 gestaan heeft.

13. Wat is de aard, dikte en omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
In het gehele plangebied is bovenop de rivierduinafzettingen een ophogingslaag aanwezig. Deze is op basis van het onderzoek echter niet te dateren.

14. Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), gaafheid en dikte van het onderliggende afgedekt bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?
Onder de ophogingslaag is een grotendeels intact rivierduintop aanwezig. In de top van deze afzetting is verbruinig waargenomen, maar bodemlagen ontbreken.

15. Wat is de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern' afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen?
In boring 6 is tot 160 cm diepte modern afvalmateriaal aangetroffen. In de overige boringen betreft is tot een diepte van circa 50 cm -Mv modern materiaal, zoals asfaltbrokken en grind aangetroffen.

16. Tot welke diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring en wat is de ouderdom van deze verstoring?
Zie antwoord vraag 15.

12. Beantwoording onderzoeksvragen veldonderzoek (karterend)

17. **Uitgaande van de onderzoeksstrategie: zijn de verwachte vondst- en/of spoorcomplexen (archeologische indicatoren) binnen het onderzoeksgebied aanwezig? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.**
    Binnen het plangebied lijken op basis van de resultaten van het booronderzoek geen vindplaatsen aanwezig te zijn. In de boringen is een afgegraven rivierduintop aanwezig (ontbreken A-horizont), maar is de Bw-horizont wel nog aanwezig. In de bovenliggende antropogene ophogingslagen is tot een diepte van circa 50 cm -Mv een moderne verstoring aangetroffen. Hieronder zijn ongeroerde ophogingslagen aanwezig. Uitzondering is boring 6, waarin tot een diepte van 160 cm -Mv vergraven grond aanwezig is. Aangezien in het plangebied ook diepere grondsporen verwacht worden kunnen deze nog intact in de ondergrond aanwezig zijn.

18. **Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, in hoeverre komen de uitkomsten overeen met de resultaten van het bureauonderzoek? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.**
    De resultaten van het booronderzoek komen grotendeels overeen met de resultaten van het bureauonderzoek. Er zijn rivierduinafzettingen onder een antropogene ophogingslaag aangetroffen. De top van deze ophogingslaag is sterk verstoord als gevolg van grondroerende werkzaamheden. Deze werkzaamheden houden mogelijk verband met het vroegere grondgebruik.

19. **Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, hoe adequaat is de gekozen zoekstrategie geweest? Licht beargumenteerd toe:**

Indien archeologische resten (indicatoren) aanwezig zijn:

20. **Wat is de (mogelijke) omvang, aard, datering en fysieke kwaliteit van deze archeologische vondst- en/of sporencomplexen? Licht toe met een beargumenteerde interpretatie.**
    Niet van toepassing.

21. **Wat is de diepteligging van de top van het niveau met archeologische vondst- en/of spoorcomplexen ('vondstlaag') ten opzichte van het maaiveld en NAP? Wat is de dikte van deze vondstlaag of vondstlagen? Licht toe aan de hand van een beargumenteerde interpretatie van boorprofielen.**
    Niet van toepassing.

22. **In hoeverre is deze vondstlaag/vondstlagen of het vondstmateriaal op, of in, de bodem representatief voor die in de diepere bodem?**
    Niet van toepassing.

23. **In hoeverre is de vondstlaag of het vondstmateriaal op, of in, de bodem representatief voor de ligging en verbreiding van een eventueel sporenniveau?**
    Niet van toepassing.

24. **Hoe kan men de resultaten vertalen in termen van conservering/kwaliteit, en/of verdere zoek- of waarderingsstrategie?**
    Niet van toepassing.

13. Conclusie en Advies

Conclusie

Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat het plangebied op een rivierduin ligt dat tijdens het Jonge Dryas (circa 11.650 – 12.850 jaar geleden) gevormd is. Op basis van vondsten daterend uit de Vroege en Late Middeleeuwen in ophooglagen bovenop dit rivierduin is het gehele rivierduin als AMK terrein met een vastgestelde archeologische waarde bestempeld (AMK terrein 3927). Zodoende is het zeer waarschijnlijk dat er in de Vroege en Late Middeleeuwen bewoning heeft plaatsgevonden in het plangebied. Vindplaatsen uit andere perioden zijn echter ook niet uit te sluiten, aangezien het rivierduin al sinds de vorming ervan al een hoger deel in het vroegere landschap vormde en zodoende droog genoeg was voor bewoning. De verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum – Romeinse Tijd is daarom hoog, die op resten uit de Vroege Middeleeuwen-Late Middeleeuwen zeer hoog. Omdat op historische kaarten in de directe omgeving van het plangebied sinds 1780 ook bebouwing staat ingetekend is de verwachting op resten uit de Nieuwe tijd ook hoog.

Op basis van het booronderzoek blijkt dat de ondergrond in het plangebied uit rivierduinafzettingen bestaat. De top van deze afzettingen bevindt zich op een diepte van 90 – 120 cm -Mv (8,59 – 8,79 m +NAP) en lijkt door de aanwezige verbruining in de top van deze afzettingen grotendeels intact te zijn. Het ontbreken van een A-horizont in dit profiel duidt echter op afgraving van de top van deze afzettingen. Er zijn geen archeologische indicatoren in de top van de rivierduinafzettingen waargenomen. In boring 5 is de top van het rivierduinzand niet bereikt, doordat met handmatige boringen niet door de aanwezige puinlaag te boren was. In boring 6 is de top van het rivierduinzand vergraven. Bovenop het rivierduinzand liggen ophooglagen van uiterst siltig, zwak tot matig humeus zand. In deze lagen is tot een diepte van 80 – 95 cm -Mv (8,97 – 9,14 m +NAP) veel puin aangetroffen. Dit puin betreft oranje gekleurd baksteengruis en houtskoolspikkels (boringen 1 t/m 4) en modern puin (betonmortel, asfaltbrokken) in boring 5 en 6. Ter plaatse van boring 6 kan derhalve worden aangenomen dat de ondergrond tot een diepte van circa 160 cm -Mv vergraven is. In het plangebied kan op basis van bovenstaande resultaten de verwachting op archeologische waarden uit de perioden Laat-Paleolithicum – Mesolithicum, zoals gesteld in het bureauonderzoek, bijgesteld worden naar laag. Door het ontbreken van een A-horizont in de top van de rivierduinafzettingen zullen eventuele resten verloren zijn gegaan. In de ophogingslagen en onderliggende rivierduinafzettingen kunnen echter wel resten en diepere grondsporen uit de perioden Neolithicum – Nieuwe tijd aanwezig zijn. De hoge verwachting op resten uit deze perioden, zoals gesteld in het bureauonderzoek, kan op basis van het veldonderzoek worden bevestigd. Aangezien de bestaande bebouwing op een betonplaat gefundeerd is wordt verwacht dat onder de bebouwing eenzelfde bodemopbouw aanwezig is en kunnen derhalve tevens diepere grondsporen en resten aanwezig zijn. Ter plaatse van kabels en leiding van en naar het gebouw zullen echter wel plaatselijke verstoringen aanwezig zijn.

Advies

In het plangebied is een hoge archeologische verwachting op resten uit de perioden Neolithicum – Nieuwe Tijd vastgesteld. Archeologische waarden uit deze periode worden in het plangebied vanaf een diepte van circa 50 cm -Mv verwacht. Wij adviseren in het plangebied een dubbelbestemming op te nemen, waarin bovenstaande archeologische verwachting zal worden opgenomen.

In het kader van de sloop van de huidige bedrijfsloods en de realisatie van een tweetal woningen in het plangebied (300 m^2) adviseren wij een archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Aangezien de te realiseren woningen vrijwel binnen hetzelfde bouwvlak als de huidige loods gepland zijn (260 m^2), volstaat naar onze mening in het plangebied een proefsleuvenonderzoek, variant archeologische begeleiding uit te voeren. Voor het noordelijkste deel van de woningen valt circa 40 m^2 buiten de

huidige bebouwing. Geadviseerd wordt tijdens de sloop van de bedrijfsloods tevens de stelconplaten te verwijderen en ter plaatse van het toekomstige bouwvlak de grond af te graven onder een archeologische begeleiding. Voor een dergelijk gravend onderzoek dient een Plan van Eisen (PvE) te worden opgesteld, dat op voorhand van de werkzaamheden door de bevoegde overheid is goedgekeurd.

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal de bevoegde overheid (de gemeente Arnhem) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

14. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden:

- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem III (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2016.
- Archeologische beleids- en verwachtingskaart van de gemeente Arnhem
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- archis.cultureelerfgoed.nl
- www.kadastralekaart.com
- www.archieven.nl
- www.pdok.nl
- www.ahn.nl
- Bodemkaart van Nederland 1:50.000 (Stiboka)
- Geomorfologische kaart van Nederland
- www.bodemloket.nl
- bagviewer.kadaster.nl
- www.kadaster.nl
- www.dinoloket.nl
- landschapinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/archeologische-landschappenkaart
- beeldbank.cultureelerfgoed.nl
- www.topotijdreis.nl
- library.wur.nl/WebQuery/geoportal/raf
- noordbrabant.omgevingsrapportage.nl
- www.ikme.nl
- www.tracesofwar.com
- www.euroradar.nl/explosieven-opsporing/ruimingskaart/
- www.gelderarchief.nl
- arnhem.maps.arcgis.com

Lijst met afbeeldingen

Figuur 1: Ligging van het plangebied (met rode lijnen aangegeven, bron: www.pdok.nl). 6
Figuur 2: Uitsnede van de Hottingerkaart (1780). Het plangebied is rood omlijnd (Versfelt, 2003). 18
Figuur 3: Uitsnede van het Kadastrale Minuutplan uit 1811-1832. Het plangebied is rood omlijnd (bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl). 18
Figuur 4: Uitsnede van een topografische kaart uit 1850 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 19
Figuur 5: Uitsnede van een topografische kaart uit 1880 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 19
Figuur 6: Uitsnede van een topografische kaart uit 1925 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 20
Figuur 7: Uitsnede van een topografische kaart uit 1955 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 20
Figuur 8: Uitsnede van een topografische kaart uit 1970 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 21
Figuur 9: Uitsnede van een topografische kaart uit 1995 (bron: www.topotijdreis.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 21

Figuur 10: Uitsnede van een luchtfoto uit 2022 (bron: www.pdok.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 22
Figuur 11: Uitsnede van een luchtfoto uit 1944 (bron: library.wur.nl). Het plangebied is met rode lijnen weergegeven. 22
Figuur 12: Foto's van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek (19-09-2022). 28

Literatuur

Bakker, H. de, 1966. De subgroepen van het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland. In: Boor en Spade.

Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.

Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland. Assen* (Fysische Geografie van Nederland). Derde, geheel herziene druk.

Boshoven, E.H., Hijma, M.P., Keijzer, R.J.F., Kwakkel, D.M., Mousch, R.G. van, Tebbens, L.A., 2009. *Archeologische verwachtingskaart Arnhem Zuid*. BAAC-rapport 04.274.

Cohen, K.M., E. Stouthamer, H.J. Pierik, A.H. Geurts, 2012. *Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta*. Dept. Fysische Geografie. Universiteit Utrecht. Digitale Dataset.

Exaltus, R., 2015. *Arnhem, Rijkerswoerdsestraat 17, Gemeente Arnhem (Gld.). Een Archeologisch Bureauonderzoek en Karterend Booronderzoek*. De Steekproef

Habraken, J., 2017. *Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem.* Derde druk.

Hofmeester, M., 2002. *Herzien aanvullend bodemonderzoek Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem.* Grondslag.

Kappel, K. van., 2012. *Waterrijk in Park Lingezegen, gemeente Overbetuwe. Een Bureauonderzoek*. ADC-rapport.

Mulder, E.F.J de., M.C. Geluk, I. Ritsema, W.E. Westerhof & T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland,* Groningen

Stouthamer,

Vanderhoeven, T., 2016. *Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend en karterend), Rijkerswoerd te Arnhem-Zuid*. Arcadis Archeologisch Rapport 104.

Versfelt, H.J., 2003. *De Hottinger-atlas van Noord- en Oost-Nederland*, Heveskes Uitgevers, Groningen

Vliet, J.A.A, van, 1999. *Nulsituatie-bodemonderzoek. Rijkerswoerdsestraat 15 te Arnhem.* Fugro Milieu Consult.

Wit, J.P.M. de, 2022. *Plan van Aanpak. Inventariserend veldonderzoek, verkennende en karterende fase. Arnhem, Rijkerswoerdsestraat 15.* Nieuwegein: Transect.

Bijlage 1: Plantekening

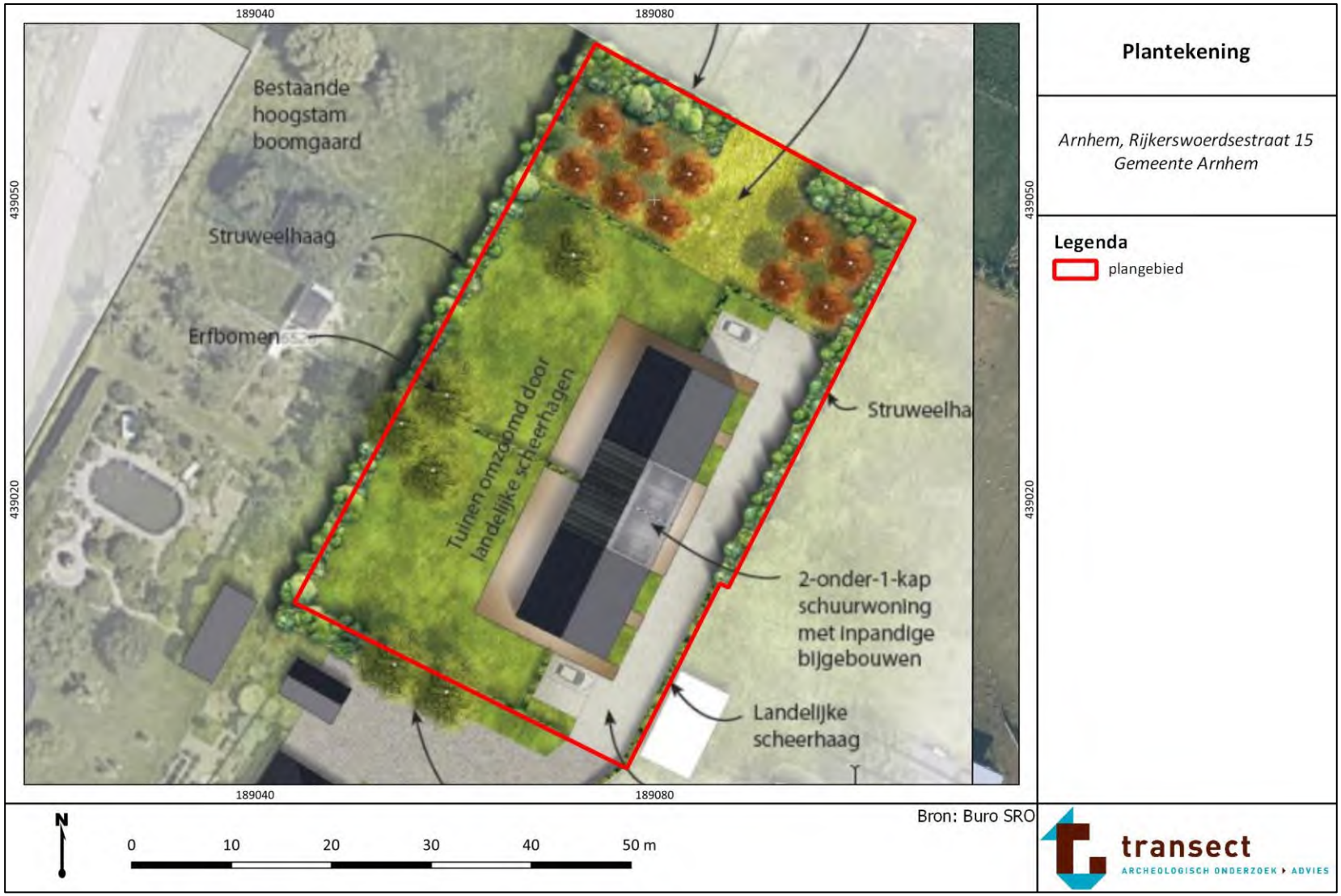

Bijlage 2: Archeologische beleidskaart van de gemeente Arnhem

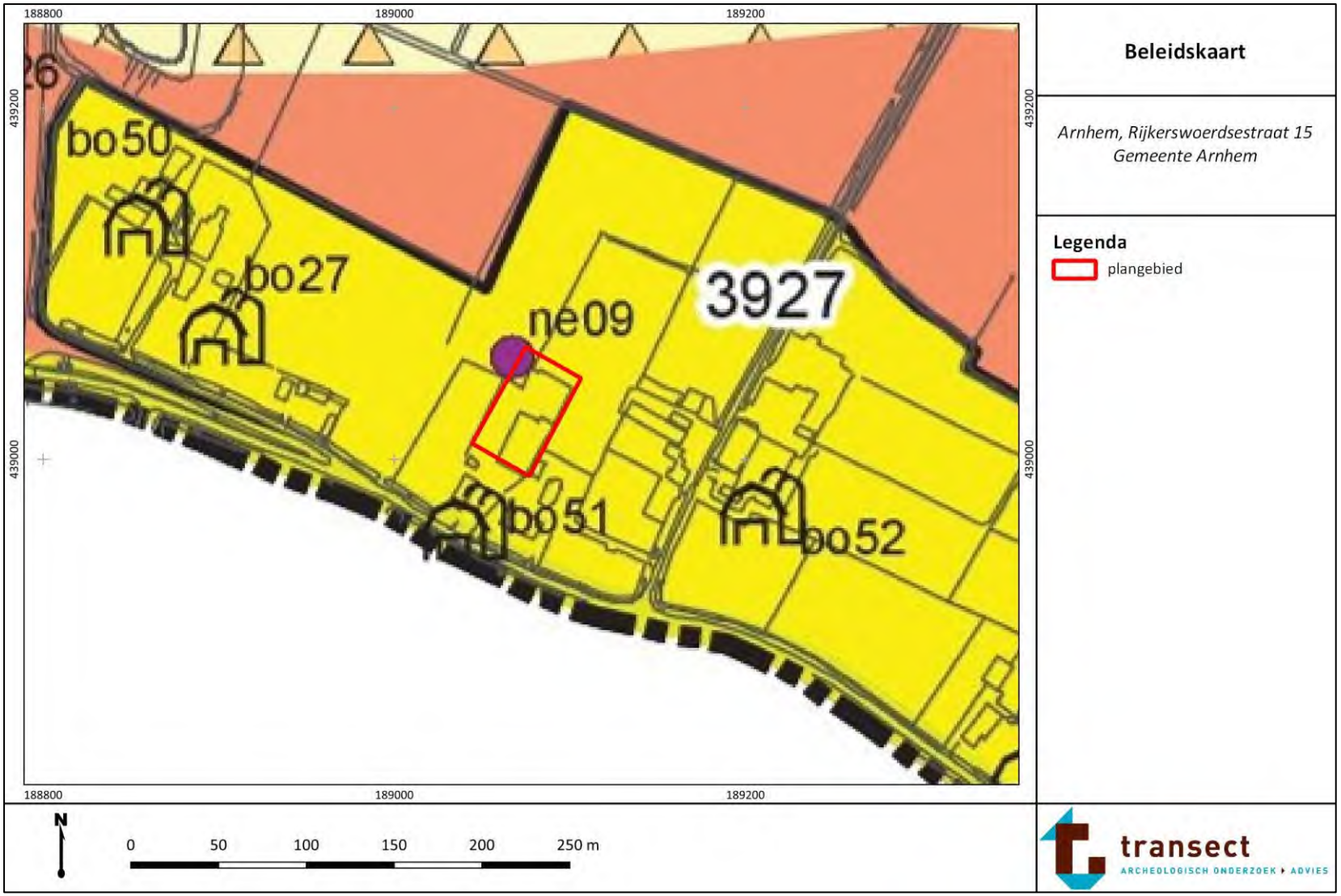

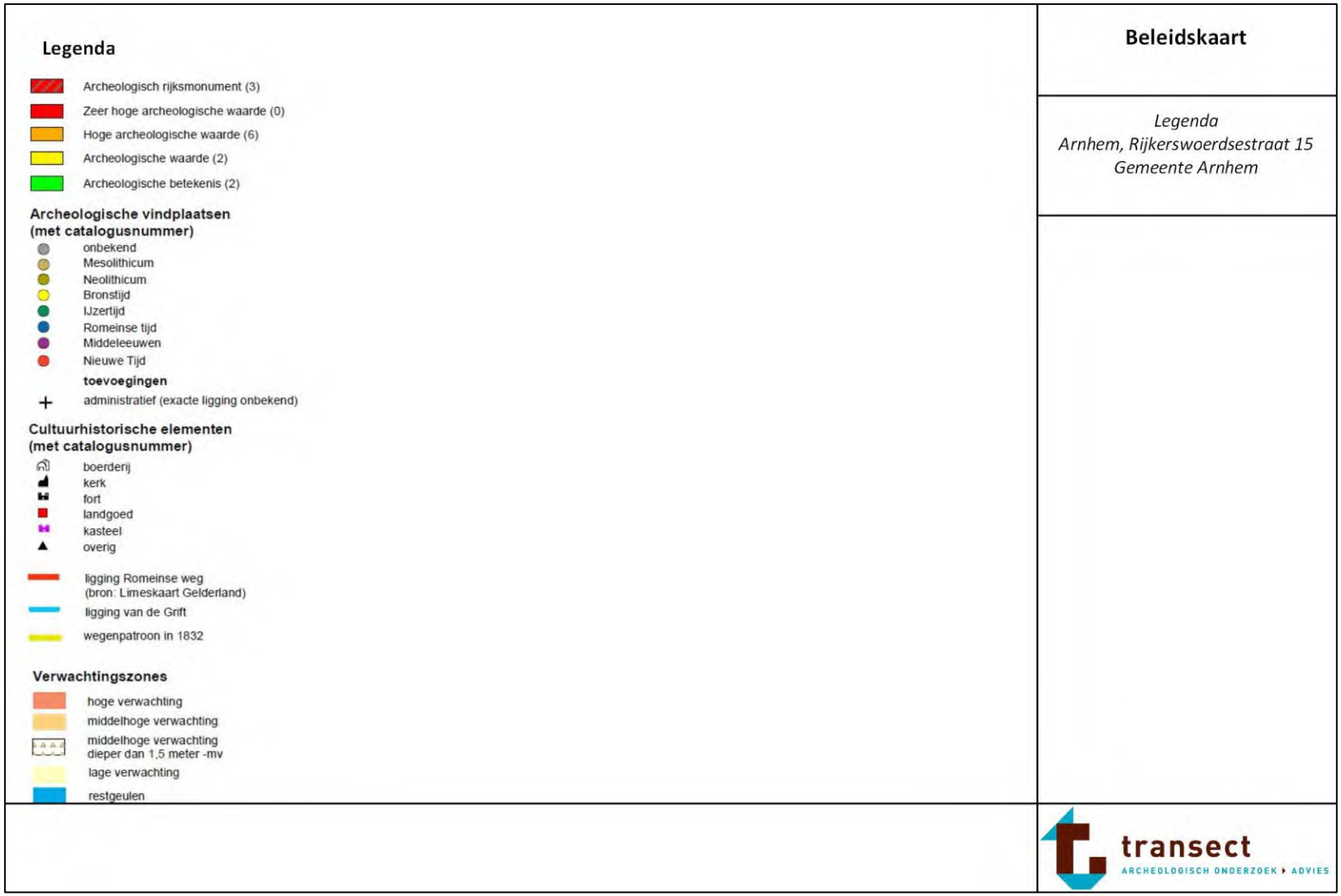
Legenda
Archeologisch rijksmonument (3)
Zeer hoge archeologische waarde (0)
Hoge archeologische waarde (6)
Archeologische waarde (2)
Archeologische betekenis (2)
Archeologische vindplaatsen
(met catalogusnummer)
onbekend
Mesolithicum
Neolithicum
Bronstijd
IJzertijd
Romeinse tijd
Middeleeuwen
Nieuwe Tijd
toevoegingen
administratief (exacte ligging onbekend)
Cultuurhistorische elementen
(met catalogusnummer)
boerderij
kerk
fort
landgoed
kasteel
overig
ligging Romeinse weg
(bron: Limeskaart Gelderland)
ligging van de Grift
wegenpatroon in 1832
Verwachtingszones
hoge verwachting
middelhoge verwachting
middelhoge verwachting
dieper dan 1,5 meter -mv
lage verwachting
restgeulen
Beleidskaart
Legenda
Arnhem, Rijkerswoerdsestraat 15
Gemeente Arnhem
transect
ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ADVIES

Bijlage 3: Geomorfologie

Bijlage 4: Hoogtekaart

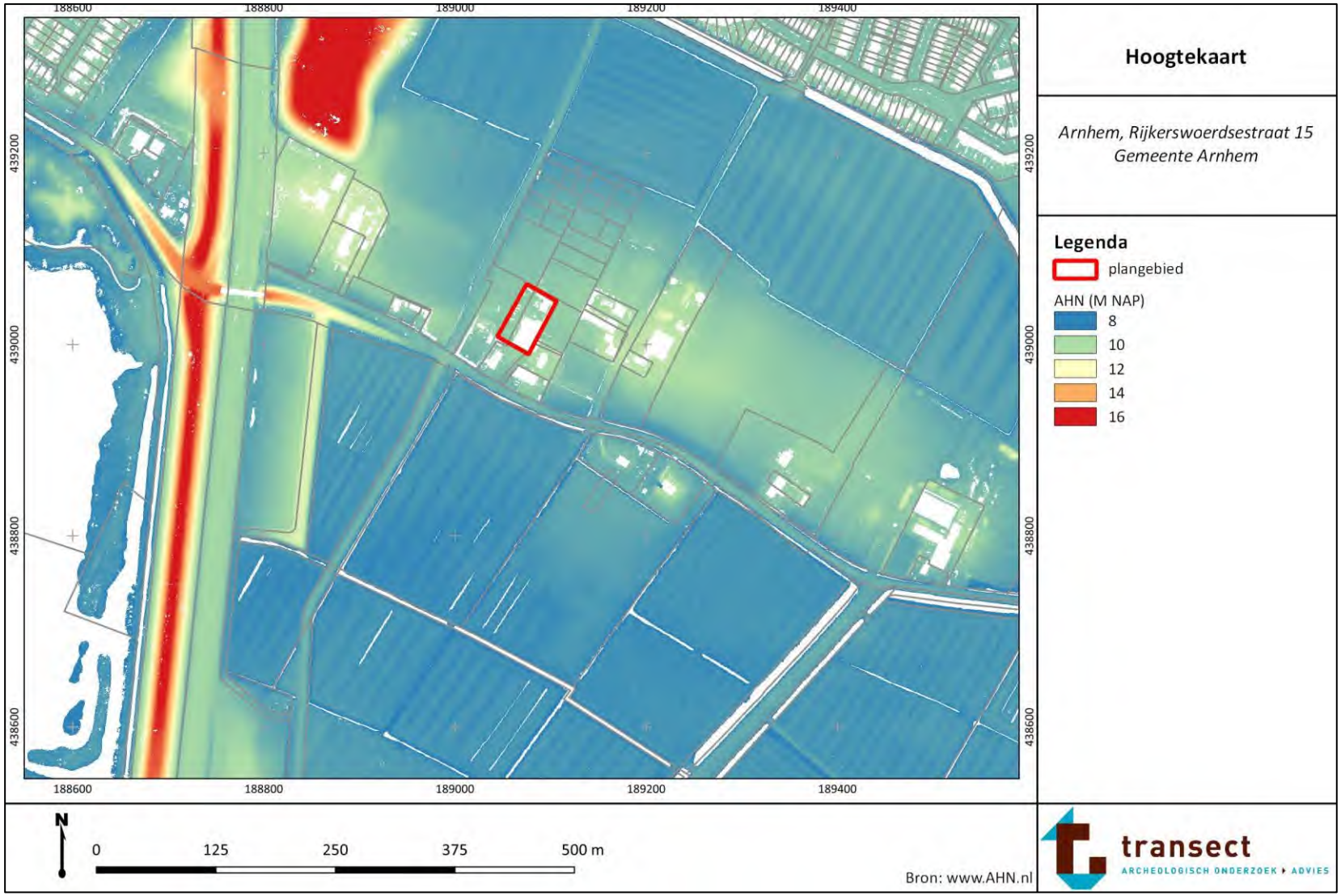

189000
439000
439000
189000
Hoogtekaart - detail
Arnhem, Rijkerswoerdsestraat 15
Gemeente Arnhem
Legenda
plangebied
AHN (M NAP)
9
10
10
11
11
N
0
20
40
60
80 m
Bron: www.AHN.nl
transect
ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ADVIES

Bijlage 5: Bodemkaart

Bijlage 6: Archeologische informatie

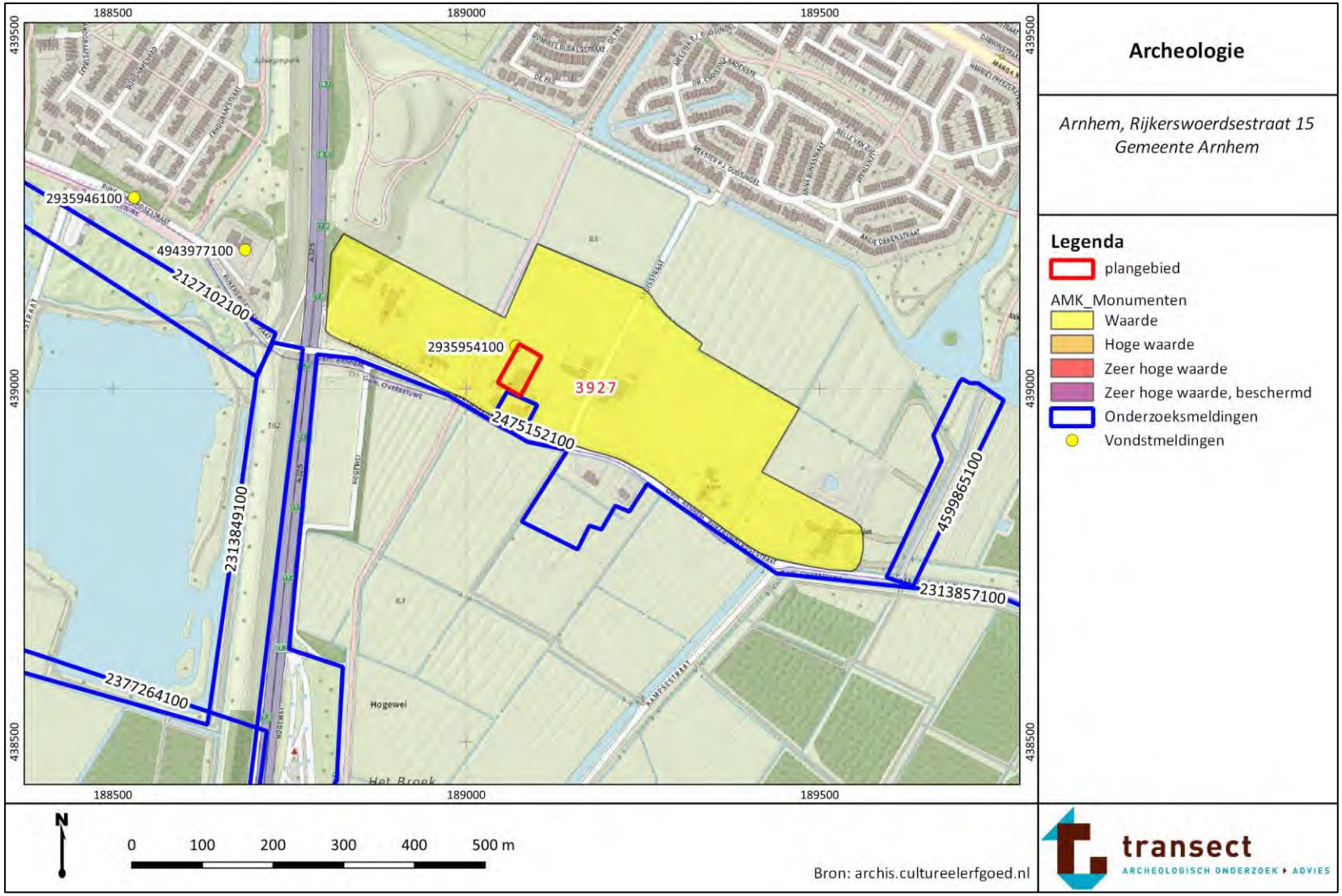

Bijlage 7: Boorpuntenkaart en archeologisch advies

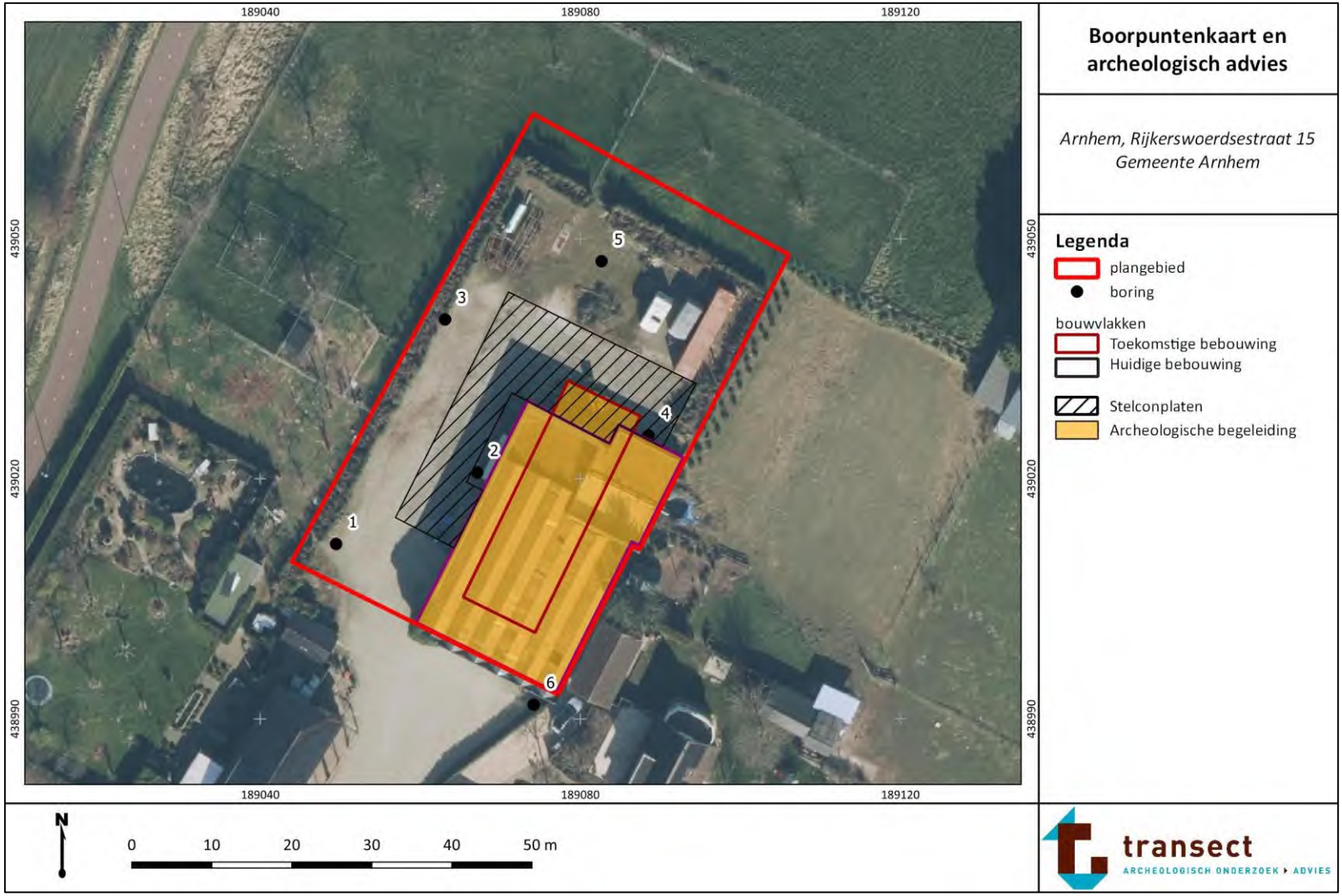

Bijlage 8: Foto's van boringen

Hieronder volgen enkele foto's van boring 1. De boorkernen op onderstaande foto's zijn van rechts naar links uitgelegd, waarbij de onderkanten van de boringen naar boven wijzen (per 50 cm).

Boring 1: 0 – 160 cm -Mv

Boring 2: 0 – 150 cm -Mv

Boring 4: 0 – 150 cm -Mv

Boring 6: 0 – 170 cm -Mv

Bijlage 9: Boorbeschrijvingen

boring: 220651-1

datum: 22-9-2022, X: 189.049,47, Y: 439.011,86, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, hoogte: 9,52, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, provincie: Gelderland, gemeente: Arnhem, plaatsnaam: Arnhem, opdrachtgever: Buro SRO, uitvoerder: Transect

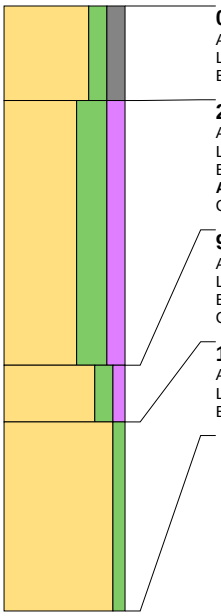

0 cm -Mv / 9,52 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig grindig, bruingrijs, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond

25 cm -Mv / 9,27 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, uiterst siltig, matig humeus, donkergrijs, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Archeologie: spikkels houtskool, fragmenten bouwpuin (onbepaald)
Opmerking: terpgrond

95 cm -Mv / 8,57 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, geelgrijs, humusvlekken, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: B-horizont met verweringskenmerken (moderpodzolen)
Opmerking: verbruining in top duinzand

110 cm -Mv / 8,42 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, geel, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos, interpretatie: rivierduinafzettingen
Bodemkundig: C-horizont

Einde boring op 160 cm -Mv / 7,92 m +NAP

boring: 220651-2

datum: 22-9-2022, X: 189.067,12, Y: 439.020,78, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, hoogte: 9,79, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, provincie: Gelderland, gemeente: Arnhem, plaatsnaam: Arnhem, opdrachtgever: Buro SRO, uitvoerder: Transect

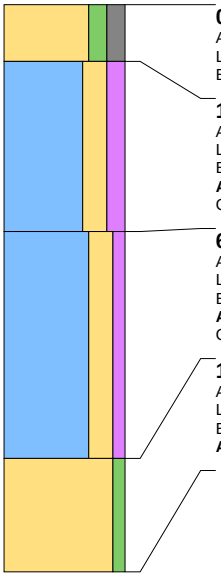

0 cm -Mv / 9,79 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig grindig, bruingrijs, humusvlekken, los (alleen zand en veen), matig grof, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond

15 cm -Mv / 9,64 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: klei, sterk zandig, matig humeus, grijs, zandbrokken, los (alleen zand en veen), kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Archeologie: enkele spikkel houtskool, veel fragmenten bouwpuin
Opmerking: terp-ophogingen

60 cm -Mv / 9,19 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: klei, sterk zandig, zwak humeus, bruin, los (alleen zand en veen), kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Archeologie: enkele spikkel houtskool
Opmerking: terp-ophogingen, glas op 80 cm -Mv

120 cm -Mv / 8,59 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, geel, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos, interpretatie: rivierduinafzettingen
Bodemkundig: C-horizont
Archeologie: enkele spikkel houtskool

Einde boring op 150 cm -Mv / 8,29 m +NAP

boring: 220651-3

datum: 22-9-2022, X: 189.063,09, Y: 439.039,90, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, hoogte: 9,69, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, provincie: Gelderland, gemeente: Arnhem, plaatsnaam: Arnhem, opdrachtgever: Buro SRO, uitvoerder: Transect

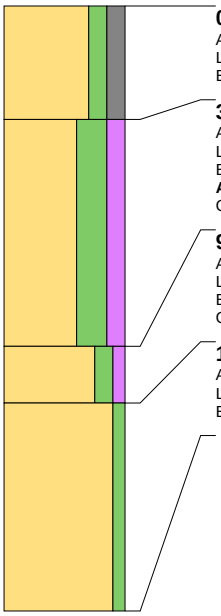

0 cm -Mv / 9,69 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, matig grindig, bruingrijs, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond

30 cm -Mv / 9,39 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, uiterst siltig, matig humeus, donkergrijs, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Archeologie: enkele spikkel houtskool, fragmenten bouwpuin (onbepaald)
Opmerking: terpgrond

90 cm -Mv / 8,79 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, zwak humeus, geelgrijs, humusvlekken, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: B-horizont met verweringskenmerken (moderpodzolen)
Opmerking: verbruining in top duinzand

105 cm -Mv / 8,64 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, geel, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos, interpretatie: rivierduinafzettingen
Bodemkundig: C-horizont

Einde boring op 160 cm -Mv / 8,09 m +NAP

boring: 220651-4

datum: 22-9-2022, X: 189.088,50, Y: 439.025,42, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, hoogte: 9,69, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, provincie: Gelderland, gemeente: Arnhem, plaatsnaam: Arnhem, opdrachtgever: Buro SRO, uitvoerder: Transect

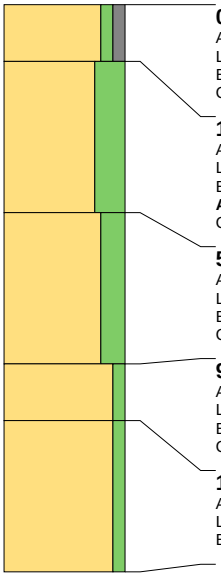

0 cm -Mv / 9,69 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, zwak grindig, geel, los (alleen zand en veen), zeer grof, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Opmerking: verhardingslaag t.b.v. tegels

15 cm -Mv / 9,54 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, uiterst siltig, bruin, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Archeologie: enkel fragment bouwpuin (onbepaald)
Opmerking: terplaag

55 cm -Mv / 9,14 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, lichtbruin, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Opmerking: terplaag

95 cm -Mv / 8,74 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, geelbruin, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos, interpretatie: rivierduinafzettingen
Bodemkundig: B-horizont met verweringskenmerken (moderpodzolen)
Opmerking: verbruining in top rivierduin

110 cm -Mv / 8,59 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, geeloranje, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos, interpretatie: rivierduinafzettingen
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

Einde boring op 150 cm -Mv / 8,19 m +NAP

boring: 220651-5

datum: 22-9-2022, X: 189.082,64, Y: 439.047,18, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, hoogte: 9,69, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, provincie: Gelderland, gemeente: Arnhem, plaatsnaam: Arnhem, opdrachtgever: Buro SRO, uitvoerder: Transect

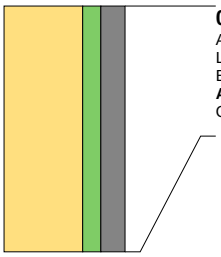

0 cm -Mv / 9,69 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, matig siltig, sterk grindig, donkergrijszwart, matig grof, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond
Archeologie: ondoordringbaar bouwpuin (onbepaald)
Opmerking: Ondoordringbare puinlaag op 65 cm -Mv.

Einde boring op 65 cm -Mv / 9,04 m +NAP

boring: 220651-6

datum: 22-9-2022, X: 189.074,17, Y: 438.991,79, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, hoogte: 9,81, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, provincie: Gelderland, gemeente: Arnhem, plaatsnaam: Arnhem, opdrachtgever: Buro SRO, uitvoerder: Transect

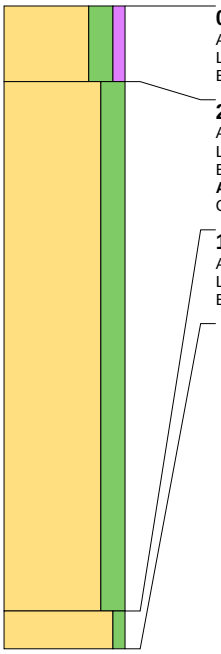

0 cm -Mv / 9,81 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, zwak humeus, bruin, zandbrokken, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: opgebrachte grond

20 cm -Mv / 9,61 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: erosief (<0,3 cm)
Lithologie: zand, sterk siltig, lichtbruin, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos
Bodemkundig: interpretatie: bouwvoor
Archeologie: enkel fragment bouwpuin (onbepaald)
Opmerking: glas, betonmortel, baksteengruis. Zeer los sediment

160 cm -Mv / 8,21 m +NAP
Algemeen: aard bovengrens: erosief (<0,3 cm)
Lithologie: zand, zwak siltig, geel, los (alleen zand en veen), matig fijn, kalkloos, interpretatie: rivierduinafzettingen
Bodemkundig: C-horizont

Einde boring op 170 cm -Mv / 8,11 m +NAP

RAADSKAMERADVIES

Raadsvoorstel 24 januari 2024

Raadsvoorstel 'Aanpassing verordening maatschappelijke ondersteuning; indexatie eigen bijdrage'

Zaaknummer:	4057978
Portefeuillehouder:	Van der Wel
Resultaat van bespreking:	

Aan de gemeenteraad, 24 januari 2024

De gemeenteraad wordt voorgesteld om te besluiten tot indexatie van de eigen bijdrage, het zogeheten abonnementstarief, voor Wmo ondersteuning.

Inwoners betalen een eigen bijdrage voor de zorg die ze vanuit de Wmo ontvangen, het zogeheten abonnementstarief. Sinds 2019 geldt hiervoor een vast tarief van € 19,- per maand. Vanaf 1 januari 2024 verhoogt het ministerie van VWS de eigen bijdrage met € 1,60. Om deze indexatie in Arnhem door te kunnen voeren is een aanpassing van de verordening nodig. Het innen van de eigen bijdrage wordt landelijk uitgevoerd door het CAK, zij zullen ook de betreffende inwoners informeren over deze wijziging. Voor de volledigheid: Gemeenten mogen een lager bedrag vragen maar mogen het abonnementstarief niet zelf verhogen.

Tegen deze achtergrond heeft het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering van 24 januari 2023

De raadsadviseur, De voorzitter,

P. Wielaard K. Koorn

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4057978

Onderwerp: Aanpassing verordening maatschappelijke ondersteuning; indexatie eigen bijdrage

Kernboodschap

De minister en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn & Sport hebben besloten om de eigen bijdrage voor Wmo ondersteuning te verhogen met € 1,60. Om deze verandering lokaal door te voeren moet dit verwerkt worden in de Verordening maatschappelijke ondersteuning.

Voorstel

1. De Wmo verordening aan te passen op de indexatie van de eigen bijdrage.

Inleiding

Inwoners betalen een eigen bijdrage voor de zorg die ze vanuit de Wmo ontvangen. Sinds 2019 geldt hiervoor een vast tarief van € 19,- per maand. Sindsdien is het aanbieden van zorg en ondersteuning door tariefstijgingen duurder geworden maar heeft er desondanks de laatste jaren geen indexatie van de eigen bijdrage plaatsgevonden. Echter vanaf heden verhoogt het ministerie van VWS de eigen bijdrage met € 1,60. Om deze wijziging in Arnhem door te voeren is een kleine aanpassing in de verordening nodig.

Beoogd effect

Verwerken van de door het ministerie van VWS ingestelde indexatie.

Argumenten

1.1	*Staatssecretaris Van Ooijen en minister Helder (Volksgezondheid, Welzijn & Sport) hebben een indexatie van de eigen bijdrage voor Wmo voorzieningen per 1 januari 2024 vastgesteld. Arnhem volgt hierin de voorgestelde lijn.*
	In 2019 en 2020 is de inkomensonafhankelijke eigen bijdrage ingevoerd; het abonnementstarief. Sindsdien staat de eigen bijdrage op € 19 per maand. Met de door de minister en staatssecretaris doorgevoerde indexatie zal de eigen bijdrage verhoogd worden naar € 20,60 per maand.

Arnhem GEMEENTE

Hiernaast worden 2 tekstuele wijzigingen voorgesteld vanwege naamswijzigingen:

- *Stichting Stoelenproject 'De Duif'* zal worden genoemd *Stichting De Duif*
- *Logeeropvang zwerfjongeren* wordt *Opvang dakloze jongeren*

Kanttekeningen en risico's

1.1 Dit betekent een maandelijkse lastenstijging van € 1,60 voor zorg cliënten.

Dit betreft inwoners die gebruik maken van de volgende ondersteuningsvormen; ambulante begeleiding, groepsbegeleiding, huishoudelijke ondersteuning, hulpmiddelen (exclusief rolstoel), woningaanpassingen en doelgroepenvervoer.

Participatie

Niet van toepassing

Financiën

Omdat de eigen bijdrage stijgt nemen de baten op de zorgbegroting toe. Als gevolg van tariefstijgingen nemen de lasten echter ook toe. Hierdoor leidt de verhoging van de eigen bijdrage niet tot een financieel voordeel ten opzichte van de begroting.

Uitvoering

Het innen van de eigen bijdrage wordt landelijk uitgevoerd door het Centraal Administratie Kantoor, ofwel CAK.

Communicatie

Het CAK zal de betreffende inwoners informeren over deze wijziging.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

– Wijzigingsbesluit Wmo verordening.

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 4057978

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 januari. nummer 4057978,

gelet op artikel 2.1.4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen het

BESLUIT TOT WIJZIGING VAN DE VERORDENING MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING GEMEENTE ARNHEM 2019

Artikel I Wijzigingen Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Arnhem 2019

A. In artikel 1.1 en artikel 2.5, vijfde lid van de Verordening wordt Stichting Stoelenproject ‘De Duif’ vervangen door Stichting ‘De Duif’.
B. In artikel 1.1 van de Verordening wordt Logeeropvang voor zwerfjongeren vervangen door Opvang dakloze jongeren.
C. In artikel 2.5, vierde en vijfde lid van de Verordening wordt € 19,00 vervangen door € 20,60.
D. In artikel 2.6, eerste lid onder b van de Verordening wordt Logeeropvang zwerfjongeren vervangen door Opvang dakloze jongeren.

Artikel II Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit treedt in werking op 1 april 2024.
2. Dit besluit wordt aangehaald als: wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Arnhem 2019.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van…

De griffier, De voorzitter,

Arnhem GEMEENTE

RAADSKAMERADVIES

Vaststellen wijzigen Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem (M2 - 17 januari 2024)

Vaststellen wijzigen Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Portefeuillehouder:

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Prinsen (GroenLinks), Loor (D66), Pape (VVD), Van der Laak (Arnhem Centraal), De Groot (Partij voor de Dieren), Ait Chrif (PvdA), Snelting (Volt), Jansen (ChristenUnie), Luurssen (Forum voor Democratie)

De fracties van de SP, CDA, DENK, BurgerBelang Arnhem en de PVV waren niet aanwezig.
Verder aanwezig: Kersten (griffier)

Bespreking
De voorzitter meldt dat op 29 november vorig jaar de raadskamer heeft gesproken in de meningsvormende fase 1 over het wijzigen van het Reglement van Orde voor de PA Arnhem. Het resultaat van de behandeling was dat het voorstel door naar besluitvorming kon. Het stond daarom op de besluitvormende vergadering van 20 december. Het voorstel is toen echter niet behandeld. Op dit moment zijn er 9 amendementen ingediend door een aantal verschillende fracties. Het DB van de agendacommissie heeft daarom besloten om deze amendementen alsnog in een m2 te behandelen .

De griffier doet aan de voorkant een mededeling met betrekking tot een onvolkomenheid in de tekst van de voorgestelde wijziging van het Regelement van Orde. Het betreft **artikel 43 lid 3** (agenderingsverzoek). Hier is per abuis het oude artikel blijven staan. De nieuwe tekst moet worden: *“De bespreking in de raadskamer kan twee delen bevatten: een informatief deel en een deel voor debat tussen raadsleden en/of tussen raadsleden en college. Als een debat onderdeel van het agenderingsverzoek is, dan vindt het plaats in maximaal twee termijnen.”* Dit artikel is gewijzigd om duidelijk te maken dat een agenderingsverzoek ook het debat tussen de raadsleden kan bevatten. Het voorstelde raadsbesluit zal **ambtelijk worden gewijzigd**.

De volgende amendementen worden besproken:

1. *Amendement 'Het aanhouden van moties' (23A45) van de fractie PvdA*
   Er wordt een toelichting gegeven door de griffier. De mogelijkheid van het aanhouden van moties kennen we momenteel niet. Met dit amendement zou dat formeel worden geïntroduceerd. De keuze voor het aanhouden van een motie is altijd aan de indiener.

2. *Amendement 'Laat genderneutraliteit uit het regelement van orde' (23A46) van de fractie Forum voor Democratie*

3. *Amendement 'Interpellatie moet interpellatie blijven' (23A47) van de fractie Forum voor Democratie*

RAADSKAMERADVIES

Vaststellen wijzigen Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem (M2 - 17 januari 2024)

4. *Amendement 'Het debat in de raad niet aan banden leggen' (23A48) van de fractie Forum voor Democratie*

5. *Amendement 'Niet wijzigen wat niet nodig is' (23A49) van de fractie Forum voor Democratie*
   Er wordt een toelichting gegeven door de griffier. Dit amendement zou betekenen dat onder andere het onderscheid in fases (M1 en M2) weer zou worden geherintroduceerd in het RvO. Indien dat de bedoeling is, zou dat ook verder moeten worden doorgevoerd in het amendement. Op basis van deze toelichting van de griffier wordt 23A49 door de indiener **ingetrokken.**

6. *Amendement 'Insprekers serieus nemen' (23A50) van de fractie Forum voor Democratie*

7. *Amendement 'Debatverzoek is geen sollicitatie' (23A51) van de fractie Forum voor Democratie*
   Op basis van de toelichting van de griffier kondigt de indiener aan het amendement te **wijzigen.**

8. *Amendement 'De raad houdt regie op de raadsagenda' (23A52) van de fractie ChristenUnie en SP*

9. *Amendement 'Maak organisatie rondom woordvoerders gemakkelijker' (23A53) van de fractie Forum voor Democratie*
   De griffier wordt gevraagd naar de financiële consequenties van dit amendement. De griffier geeft aan dat dit afhankelijk is van de mate waarin gebruik zal worden gemaakt van deze verruiming. Fractievolgers krijgen van de gemeente een vergoeding voor hun aanwezig tijdens de Politieke Avond, commissies en werkgroepen, daarnaast krijgen ze een mobiel device voor hun raadwerk. Wanneer alleen de kleine fracties een extra fractievolger benoemen, zullen de kosten beperkt zijn en is dit naar verwachting op te vangen in het raadsbudget. Wanneer alle fracties overgaan tot het installeren van een extra fractievolger, is dit mogelijk niet het geval.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de meningsvormende fase 2 is afgerond. Het voorstel zal daarom worden doorgeleid naar de besluitvormende vergadering

De raadsadviseur,

M. Piscaer

De voorzitter,

M. Noomen

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A45**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

Het aanhouden van moties

Aan de gemeenteraad

Ondergetekende stelt de volgende wijziging voor:

Artikel 45, derde lid, sub b, luidende:

‘Als het onderwerp van een motie vreemd aan de agenda een onderwerp is dat binnenkort op de agenda komt, dan kan de motie tot het moment van agendering van het onderwerp worden aangehouden, mits de indiener daarmee instemt.’

Te wijzigen in:

‘Als het onderwerp van een motie vreemd aan de agenda een onderwerp is dat binnenkort op de agenda komt of waarover de raad binnenkort wordt geïnformeerd, dan kan de motie tot het moment van agendering van het onderwerp of het informeren van de raad worden aangehouden, mits de indiener daarmee instemt.’

Toelichting:

Dit amendement verruimt de mogelijkheid om moties aan te houden tot ook die situaties waarin de raad op korte termijn over een onderwerp zal worden geïnformeerd. Zodra de informatie beschikbaar is zal de indiener van de aangehouden motie gevraagd worden of deze over de motie wil beraadslagen in de raad dan wel de motie intrekt.

Indiener:

Giovanni Visser - PvdA

Gemeente Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A46**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

Laat genderneutraliteit uit het regelement van orde

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Het vijfde lid van artikel 18, luidende:

De vicevoorzitter kan ontslag nemen. **Deze** doet daarvan schriftelijk mededeling van de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in, of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.

Te vervangen door:

De vicevoorzitter kan ontslag nemen. **Hij/zij** doet daarvan schriftelijk mededeling aan de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in, of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.

En alle verdere genderneutrale formuleringen in het Reglement van Orde te niet door te voeren.

Toelichting:

De meerderheid van mensen in Nederland is niet neutraal. Daarom is een neutrale aanduiding van titels niet representatief en dus onwenselijk.

Indieners:

Gino Luurssen – Forum voor Democratie

Arnhem GEMEENTE

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A47**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

Interpellatie moet interpellatie blijven

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Artikel 41, vijfde lid, luidende:

De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord. Daarna krijgt de geïnterpelleerde de gelegenheid de gestelde vragen te beantwoorden. Vervolgens starten de beraadslagingen in ten hoogste twee termijnen, waarbij de interpellant als het eerste het woord krijgt en interrupties zijn toegestaan.

Te wijzigen in:

De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord. Daarna krijgt de geïnterpelleerde de gelegenheid de gestelde vragen te beantwoorden. **De interpellant kan hierna maximaal drie aanvullende vragen stellen die door de geïnterpelleerde worden beantwoord**. Vervolgens starten de beraadslagingen in ten hoogste twee termijnen, waarbij de interpellant als het eerste het woord krijgt en interrupties zijn toegestaan.

Toelichting:

Hoewel er begrip is, met betrekking tot het interveniërende karakter van een interpellatie tijdens een raadsvergadering en dat interpellanten wellicht meer spreek ruimte krijgt dan andere leden is het niet goed om dit instrument in te perken. Het interpellatiedebat is in essentie niet een gelijkwaardig instrument en dient zijn geprivilegieerde status te behouden juist omdat het interpellanten de kans moet geven om gewicht te geven aan een onderwerp en de ruimte te krijgen om daarover te debatteren.

Indieners:

Gino Luurssen – Forum voor Democratie

Gemeente Arnhem

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A48**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

Het debat in de raad niet aan banden leggen

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Artikel 24, tweede en derde lid, luidende:

2.De agendacommissie kan besluiten spreektijden toe te passen tijdens meningsvormende besprekingen en tijdens de bespreking van amendementen en moties.
3.Op voorstel van de voorzitter of een of meerdere woordvoerders kan de raadskamer besluiten tijdens de vergadering over te gaan tot het toepassen van spreektijden

Te schrappen

Toelichting:

Er is begrip voor de soms krappe tijd in de meningsvormende fasen. De wijziging is sympathiek maar niet behulpzaam in de taken die raadsleden hebben. Wanneer spreektijd haar intrede doet, neemt de raad een stap terug gezien zij haar taak naast de raadsinstrument alleen via debat kan voltooien.

Indieners:

Gino Luurssen – Forum voor Democratie

Arnhem GEMEENTE

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A50**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

Insprekers serieus nemen

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Artikel 8, vierde lid, luidende:

Naar aanleiding van het inspreken kan iedere fractie één vraag aan de inspreker stellen

Te schrappen

En het vijfde en zesde lid van artikel 8 **te vernummeren** tot vierde en vijfde lid

Toelichting:

Wanneer insprekers komen spreken is dit een goed iets. Deze betrokkenheid is aan te prijzen en insprekers beschikken soms over veel informatie die de raad kan steunen om tot gedegen beslissingen te komen. Deze informatie kan soms niet volledig tot haar recht komen met één vraag per fractie. Derhalve is deze nieuwe bepaling onverstandig.

Indieners:

Gino Luurssen – Forum voor Democratie

Arnhem GEMEENTE

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A51**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

Debatverzoek is geen sollicitatie

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Artikel 42, tweede lid, luidende:

het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover een debat wordt verzocht, dient te worden voorzien van een motivatie en dient te worden gesteund door ten minste 8 raadsleden;

te wijzigen in:

het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het doel van de bespreking.

Toelichting:

Dit amendement verkomt overbodige zaken rondom het aanvragen van een debat. Een debataanvraag dient gesteund te worden door minstens 8 raadsleden. Gedurende dit proces wordt er dus onderzocht naar mogelijke raadsleden die hun steun willen geven, hiermee kan er gesteld worden dat het debat al gemotiveerd is.

Indieners:

Gino Luurssen – Forum voor Democratie

Arnhem GEMEENTE

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A52**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

De raad houdt regie op de raadsagenda

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Art. 43 lid 4 De Agendacommissie kan na een verzoek van het college een onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering plaatsen.
Het verzoek wordt gemotiveerd in een gespreksnotitie.

Te schrappen

Toelichting:

Bij het agenderen van een gespreksnotitie heeft de raad geen formele mogelijkheden tot het nemen van besluiten. Het college kan indien zij wensen en bedenkingen van de raad vraagt, andere middelen inzetten. Door het schrappen van deze passage behoudt de raad de regie op de raadsagenda.

Indieners:

Nathalie Nede – ChristenUnie
Gerrie Elfrink - SP

Arnhem GEMEENTE

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer amendement:	**23A53**
Zaaknummer:	4001215
Status	
Onderwerp:	Vaststellen Wijziging Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Titel:

Maak organisatie rondom woordvoerders gemakkelijker

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Artikel 12, zesde lid, luidende:
Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie
maximaal drie personen tegelijkertijd als fractievolger aanwijzen.

Te wijzigen in:
Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie
maximaal vier personen tegelijkertijd als fractievolger aanwijzen.

Toelichting:

Het verhogen van het aantal fractievolgers per zittingsperiode naar maximaal 4 geeft raadsfracties, in het belang van het democratisch proces, meer ruimte tijdens druk-geagendeerde politieke avonden om woordvoering te organiseren bij vele dossiers c.q. onderwerpen. Daarnaast biedt het verhogen van het aantal fractievolgers organisatorisch meer ruimte als het gaat om de zoektocht naar voorzitters. Op dagen met een volle agenda is de vraag naar voorzitters hoog, op deze manier biedt de raad ook fracties de mogelijkheid om een of meerdere dan wel vaker een inzetbare voorzitter te leveren en/of te schuiven met woordvoers zeker bij ziekten en andere omstandigheden.

Indieners:

G.A.A. Luurssen – Forum voor Democratie

Arnhem GEMEENTE

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4001215

Onderwerp: Vaststellen wijzigen Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem

Kernboodschap

Het reglement is herzien door een werkgroep onder voorzitterschap van het raadslid Mattijs Loor. De werkgroep heeft het hele reglement doorgenomen en stelt inhoudelijke verbeteringen voor. Ook maakte zij taalkundige aanpassingen om de leesbaarheid van het reglement te bevorderen.

Voorstel

- Wijzingen van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem.
- Correctie van het besluit van de raad van 25 oktober 2023 over de wijziging van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning.

Inleiding

- **Wijziging van het Reglement van Orde**

Na de aanbeveling van de heer Louter in de notitie “Samen werken voor de stad” om te reflecteren op het Reglement van Orde, heeft een raadswerkgroep onder voorzitterschap van Klaartje Koorn en Mattijs Loor zich de opdracht gesteld om het gehele Reglement van Orde voor de Politieke Avond door te lichten en indien nodig concrete voorstellen doen voor aanpassingen.
De opdracht luidde als volgt: Integrale reflectie van het Reglement van Orde waarbij zowel vanuit de theorie als praktijk wordt gekeken naar verbeterpunten. Hiervoor voorstellen aandragen,

Gemeente Arnhem

eventueel op basis van tussentijdse proefperiode(n). De uitkomst dient ondersteunend zijn aan de positie van de raad en de voorzitter(s).

Een aantal van de voorgestelde wijzigingen zijn:

Onderdelen van besluitvorming
Er wordt voorgesteld om de indeling in- en de terminologie van fases te verlaten en te vervangen door ‘onderdelen’. Dat betekent dat er afscheid genomen wordt van de termen ‘M1’en “M2”, deze worden niet langer gebruikt. In de plaats daarvan worden de onderdelen van het besluitvormingsproces uitgebreider en daarmee duidelijker beschreven en benoemd.
Het besluitvormingsproces zal gaan bestaan uit de volgende vier onderdelen: de informatieve bespreking, de meningsvormende bespreking, de bespreking van amendementen en/of moties en de besluitvormende bespreking. Daarbij is de wijze van doorverwijzing verduidelijkt bij de onderdelen meningsvormende bespreking en de bespreking van amendementen en/of moties. Dit zal de raadskamers meer behulpzaam zijn bij het bepalen van het vervolgproces. De orde van de bespreking van amendementen en moties is gelijkgetrokken aan de overige beraadslagingen: namelijk in twee termijnen. Daarmee is de harmonisatie van de orde verder doorgevoerd.

Orde van een interpellatieverzoek
Het stellen van aanvullende vragen door de interpellant wordt onderdeel gemaakt van de eigen termijn van de interpellant. Hierdoor worden de positie van de interpellant en de positie van de overige leden van de raad gelijk wat betreft het stellen van aanvullende vragen; interpellant en overige leden van de raad kunnen in hun eerste termijn overgaan tot het stellen van aanvullende vragen. De aanvullende vragen worden hierdoor onderscheiden van de interpellatievragen; dit is wenselijk gezien het (politieke) gewicht van de interpellatievragen. Het ‘privilege’’ van de interpellant om twee maal het woord te voeren tijdens het stellen van de interpellatievragen wordt teruggebracht tot het éénmaal voeren van het woord. De interpellant en het college voeren driemaal het woord (interpellatie, 1e en 2e termijn debat) en de overige leden van de raad tweemaal (1e en 2e termijn debat)

Introductie van een nieuw instrument; de gespreksnotitie
De Agendacommissie kan na een verzoek van het college een onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering plaatsen. Het verzoek wordt gemotiveerd in een gespreksnotitie.
Als het in het belang is van de raad dan kan de Agendacommissie (lees: het db van de Agendacommissie) een onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering plaatsen. Dat maakt onder voorwaarden de weg voor het college vrij om een verzoek daartoe te doen. Het college kan dit verzoek doen in de vorm van een gespreksnotitie aan de raad. In de

gespreksnotitie wordt duidelijk wat het onderwerp van de bespreking is, wat het doel is van de bespreking, waarom het van belang is dat dit onderwerp wordt besproken, wat van raadsleden wordt verwacht tijdens de bespreking, of er sprake is van een raadsbevoegdheid, of en hoe de bespreking zich verhoudt tot een nog te nemen besluit door de raad, wat de urgentie is van de bespreking en ten slotte wat de gewenste vorm van de bespreking is. De raadsleden kunnen zich op basis van de gespreksnotitie voorbereiden op de bespreking.

Aanhouden van moties
De mogelijkheid wordt geschapen om een motie vreemd aan te houden als het onderwerp van de motie binnenkort op de agenda komt. De afweging om de motie aan te houden dan wel ingediend te houden als motie vreemd aan de orde berust bij de indiener.

Inspreken, rondvraag en mededelingen
De term ‘vragenuurtje’ wordt overal vervangen door ‘rondvraag’. De raadswerkgroep stelt voor om na afronding van de rondvraag direct te starten met de raadsvergadering. Hiervoor is overigens geen aparte bepaling in het reglement opgenomen.
Rondvragen mogen geen technische vragen bevatten en fracties kunnen maximaal 2 aanvullende vragen stellen. Wanneer er gebruik gemaakt wordt van het vrije inspreekrecht, dan kan er per fractie één vraag gesteld worden aan de inspreker.

Taalkundige wijzigingen, technische aanpassingen en actualisatie
De raadswerkgroep heeft daar waar mogelijk de tekst genderneutraal gemaakt, zijn technische aanpassingen doorgevoerd en is de tekst geactualiseerd op correctheid en actualiteit van gebruikte termen, titels, benamingen etc.

- **Correctie raadsbesluit d.d. 25 oktober 2023 betreffende de wijziging van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning**

Abusievelijk is in het raadsvoorstel en het besluit van 25 oktober 2023 inhoudende de Wijziging van de Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning een foutief artikelnummer vermeld. Daar waar bedoeld was om artikel 6 te wijzigen is in het voorstel en het besluit artikel 5 vermeld. De formele correctie van deze omissie maakt onderdeel uit van dit raadsvoorstel.

Beoogd effect

Een modern, actueel en duidelijk Reglement van Orde waarin de leesbaarheid en begrijpelijkheid van de regels die gelden tijdens de onderdelen van de Politieke Avond vergroot is.

Argumenten

In 2018 zijn in het vergadermodel van de raad de zogenaamde ‘M1’ en “M2” fase van besluitvorming ingevoerd. Benaming, orde en doorverwijzing van en tussen deze fases hebben onvoldoende duidelijk gestalte gekregen. De orde zit de raad nog niet gegoten als een jasje. Een verduidelijking in terminologie, harmonisering van de orde en eenduidige regels voor doorverwijzing beogen hierin verbetering aan te brengen.

In 2015 zijn de regels voor het interpelleren voor het laatst aangepast. Destijds besloot de raad het voorrecht of privilege van de interpellant in enige mate uit te breiden. Het is niet in geding of dit voorrecht moet blijven bestaan, wel aan de orde is de wens om het voorrecht in enige mate te beperken.

Mits in goede banen geleid kan het bespreken van een onderwerp op basis van een gespreksnotitie van het college de raad vroegtijdig in positie brengen. Daarom wordt in dit voorstel, onder nadere voorwaarden, de mogelijkheid hiertoe in het leven geroepen.

Aan het raadsinstrument van de motie wordt in dit voorstel licht gesleuteld. Voor het eerst wordt de mogelijkheid in het leven geroepen om een motie aan te houden, waarbij het laatste woord aan de indiener blijft.

Kanttekeningen en risico’s

De raad zal even moeten wennen aan een aantal nieuwe regels. Van belang is daarbij op te merken dat er met deze wijziging van het regelement geen fundamentele wijziging van het vergadermodel wordt doorgevoerd. Een risico dat de nieuwe regels en de toepassing ervan een zorgvuldig besluitvormingsproces zullen hinderen is niet aan de orde.

Participatie

De raadswerkgroep heeft verslag gedaan van zijn werkzaamheden aan de Agendacommissie. De Agendacommissie heeft op 1 november kennisgenomen van het verslag en het concept raadsvoorstel [en heeft besloten om het door te geleiden voor bespreking in de raadskamer ter voorbereiding op besluitvorming.]

Financiën

Dit voorstel heeft beperkte financiële consequenties die bestreden kunnen worden uit de budgetten van de raad.

Uitvoering

Beoogde ingangsdatum van het nieuwe Reglement van Orde is 1 januari 2024. In de aanloop naar die datum zal de griffie daar waar nodig de nieuwe regels introduceren en toelichten bij alle deelnemers aan de vergaderingen. Bijzondere aandacht zal daarbij worden gewijd aan de instructie van de voorzitters van de raadskamers en de raad onder wiens leiding de nieuwe regels worden toegepast.

Communicatie

De wijzigingen worden onder de aandacht gebracht van alle betrokkenen. Een bijlage van de integrale tekst van het reglement waarin de wijzigingen worden voorzien van een toelichting maakt het overzien van alle wijzigingen eenvoudig.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel
- Ontwerpbesluit
- Tekst Reglement van Orde
- Aangepaste inhoudsopgave Reglement van Orde
- Transponeringstabel
- Notitie Agendacommissie ‘instrument gespreksnotitie’

RAADSVOORSTEL

Besluit van	20 december 2023
Zaaknummer	4001215

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van Agendacommissie van 1 november 2023, nummer: 4001215;

gelet op artikel 16 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Het navolgende Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2024 vast te stellen:

REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE POLITIEKE AVOND VAN DE GEMEENTE ARNHEM 2024

Hoofdstuk 1 **Algemene bepalingen**

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

Politieke Avond:	aanduiding voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers van de gemeente Arnhem
Raadskamer:	een commissie als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet
Agendacommissie:	de commissie belast met de voorbereiding en agendering van de Politieke Avond
Presidium:	de vergadering van voorzitter, vicevoorzitter en fractievoorzitters belast met het bestuur van de raad
Voorzitter:	de voorzitter van de raad of diens vervanger
Vicevoorzitter:	de vervanger van de voorzitter van de raad, tevens voorzitter van de Agendacommissie

GEMEENTE Arnhem

Kamervoorzitter:	de voorzitter van een raadskamer of diens vervanger
College:	het college van burgemeester en wethouders van Arnhem
Fractie:	De leden van de raad die tot dezelfde politieke groepering behoren
Initiatiefvoorstel:	Een door een raadslid ingediend voorstel voor een verordening of voor een ander besluit ter behandeling in de raad
Amendement:	voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen
Subamendement:	voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen
Motie:	korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens, verzoek of opdracht wordt uitgesproken
Politieke groepering:	groep mensen die zich organiseert en afspraken maakt op basis van gemeenschappelijke politieke uitgangspunten, met als doel deel te nemen aan het politiek bestuur
Persoonlijke Beleidsopvattingen:	Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Artikel 2 De Politieke Avond; tijd, plaats en inhoud

1. De vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers vinden plaats op woensdag, beginnen om 18.45 uur, eindigen om 23.15 uur en worden gehouden in het stadhuis.

2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 17 en 18 van de Gemeentewet kan de Agendacommissie in bijzondere gevallen een andere dag en/of een ander aanvangsuur en eindtijdstip bepalen of een andere locatie aanwijzen.

3. Een Politieke Avond kan bestaan uit:
   a. het inspreekrecht voor burgers, organisaties en instellingen;
   b. de rondvraag voor raadsleden en fractievolgers;
   c. de mededelingen van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester;
   d. de informatieve raadskamervergadering;
   e. de meningsvormende raadskamervergadering;
   f. de besluitvormende raadsvergadering;
   g. overige (informatieve) raadsactiviteiten.

Artikel 3 De onderdelen van besluitvorming

1. Het besluitvormingsproces bestaat uit vier onderdelen: de informatieve bespreking, de meningsvormende bespreking, de bespreking van amendementen en/of moties en de besluitvormende bespreking.
2. De raadskamers bereiden de besluitvorming van de raad voor in de informatieve en meningsvormende bespreking en in de bespreking van de amendementen en/of moties.
3. Het inspreken op geagendeerde onderwerpen vindt plaats in de informatieve bespreking.
4. De Agendacommissie kan bepalen dat ten aanzien van een voorstel of onderwerp geen of minder voorbereidende besprekingen nodig zijn.
5. De raad kan een direct in de besluitvormende bespreking gebracht voorstel op verzoek van een of meer leden terugverwijzen voor bespreking in een raadskamer.

Artikel 4 Het Presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan de vergaderingen van het Presidium.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad voor zover het niet betreft de taken van de agendacommissie.
5. Het presidium regelt de werkzaamheden in een reglement voor het Presidium.

Artikel 5 De Agendacommissie

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 83 van de Gemeentewet, genaamd Agendacommissie die bestaat uit de vicevoorzitter van de raad en de voorzitters van de raadskamers (maximaal een per fractie) ; overige fracties kunnen een fractielid afvaardigen.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
   a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor

raadsvergaderingen en raadskamervergaderingen;
b. het vaststellen van de vergadercyclus van de Politieke Avond;
c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewet.

3. De vicevoorzitter van de raad is voorzitter van de Agendacommissie
4. De agendacommissie regelt de werkzaamheden in een reglement voor de Agendacommissie

Artikel 6 Oproep en Agenda Politieke Avond

1. De voorzitter van de Agendacommissie roept ten minste vijf dagen voor een Politieke Avond de leden van de raad, de fractievolgers, de burgemeester, de wethouders, de gemeentesecretaris en de fracties op door middel van het plaatsen van de agenda in het raadsinformatiesysteem onder vermelding van dag, plaats en tijdstip van de Politieke Avond.
2. Ingeval de Politieke Avond bestaat uit een besluitvormende raadsvergadering wordt de oproep door de voorzitter van de raad gedaan.
3. In spoedeisende gevallen kan na het oproepen tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een Politieke Avond een aanvullende agenda worden opgesteld en in het raadsinformatiesysteem worden geplaatst.
4. De Agendacommissie plaatst een complex raadsvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk op de agenda van een raadskamer, doch niet eerder dan nadat tien dagen zijn verstreken na de plaatsing van het raadsvoorstel in het raadsinformatiesysteem.
5. Indien voor informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, wordt deze informatie in het besloten deel van het raadsinformatiesysteem geplaatst.

Artikel 7 Aanwezigheid burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris

1. De Burgemeester, de wethouders en de gemeentesecretaris worden uitgenodigd aanwezig te zijn op de Politieke Avond, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
2. Burgemeester en wethouders kunnen deelnemen aan de beraadslagingen.
3. De burgemeester en de wethouders kunnen zich op de Politieke

Avond laten bijstaan door ambtenaren die zij aanwijzen.

Hoofdstuk 2 Het vrije inspreekrecht voor burgers, organisaties en instellingen

Artikel 8

1. Burgers, organisaties of instellingen die de raad over een onderwerp willen toespreken kunnen een verzoek daartoe richten aan de voorzitter van de Agendacommissie.
2. Het woord kan niet worden gevoerd:
   a. over onderwerpen betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
   b. indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
   c. over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
   d. over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
   e. voor het uitdragen van boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
   f. over een onderwerp dat primair behoort tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en dat nog niet aan het college of een lid daarvan is voorgelegd;
   g. door een politieke groepering;
   h. als over het onderwerp onlangs inspraak mogelijk is geweest of op korte termijn inspraak mogelijk is.
3. Na beoordeling van het verzoek kunnen betrokkenen worden uitgenodigd om tijdens een Politieke Avond aanwezig te zijn om het woord te voeren.
4. Naar aanleiding van het inspreken kan iedere fractie één vraag aan de inspreker stellen
5. De voorzitter stelt de spreektijden vast.
6. De voorzitter kan in het belang van een goede vergaderorde of vanwege het ontbreken van voldoende belang besluiten om van uitnodiging van betrokkenen af te zien.

Hoofdstuk 3 De Rondvraag voor raadsleden en fractievolgers en de mededelingen van het college en de burgemeester

Artikel 9	Rondvraag
1.	Ieder raadslid of fractievolger kan tijdens een Politieke Avond een mondelinge vraag stellen aan het college of de burgemeester.
2.	De vraag moet kort en duidelijk geformuleerd zijn, één onderwerp betreffen, mag uit maximaal drie deelvragen bestaan, mag geen technische vragen bevatten en moet schriftelijk worden ingediend bij de griffie, uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voor de dag van de Politieke Avond.
3.	De griffie brengt de vragen zo spoedig mogelijk na indiening ter kennis van de leden van de raad, de fractievolgers, het college en de gemeentesecretaris door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.
4.	De vragen worden met een maximum van zes (bij een rondvraag van 45 minuten) dan wel acht (bij een rondvraag van 60 minuten), in dezelfde vergadering behandeld en beantwoord, op basis van een selectie op basis van actualiteit, maatschappelijke en politieke urgentie. De selectie wordt uitgevoerd door de vicevoorzitter, op advies van de griffie.
5.	Vragen die niet tot de selectie behoren, vervallen.
6.	Vragen die betrekking hebben op een onderwerp dat in behandeling is of komt in een raadskamer of in de raad, worden niet in behandeling genomen. Deze vragen dienen te worden gesteld in de raadskamer die het onderwerp behandelt of in de raad
7.	De vragensteller wordt tijdens de rondvraag het woord verleend om de vraag te stellen en een toelichting te geven (1,5 minuut). Het college en/of de burgemeester wordt het woord verleend om de vraag te beantwoorden (1,5 minuut).
8.	Na de beantwoording wordt de vragensteller desgewenst het woord verleend om één aanvullende vraag te stellen.
9.	In de tweede termijn mogen alle leden en fractievolgers vervolgvragen stellen (maximaal 2 per fractie per rondvraag).
10.	Indien leden of fractievolgers naar aanleiding van het stellen van een vraag een debat willen voeren, dan richten zij daartoe een gemotiveerd agenderingsverzoek aan de voorzitter van de Agendacommissie.
Artikel 10	Mededelingen van het college en de burgemeester
1.	De wethouders en de burgemeester kunnen tijdens een Politieke Avond mondelinge mededelingen doen.
2.	Het verzoek om een mededeling te doen moet onder vermelding van het onderwerp worden ingediend bij de vicevoorzitter.

3. De griffie brengt de onderwerpen waarover mededelingen worden gedaan zo spoedig mogelijk na de indiening ter kennis van de leden van de raad en de fractievolgers door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.

Artikel 11 Overige bepalingen

1. De rondvraag/mededelingen wordt voorgezeten door de voorzitter dan wel de vicevoorzitter van de raad.
2. De maximale tijd voor de rondvraag/mededelingen bedraagt 45 minuten dan wel 60 minuten (1e rondvraag na mei-, zomer- en kerstreces en na behandeling Perspectiefnota en Begroting)
3. Tijdens de rondvraag en mededelingen gedane toezeggingen en gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd door de griffie.

Hoofdstuk 4 De raadskamers

Artikel 12 Taak en samenstelling raadskamers

1. Er zijn raadskamers. Deze zijn bestemd voor discussie tussen de fracties, de uitoefening van het inspreekrecht, overleg met het college en de voorbereiding van de besluitvorming in de raad.
2. Iedere raadskamer bestaat uit een raadskamervoorzitter en door de fracties aan te wijzen raadsleden en/of fractievolgers.
3. Per onderwerp dat in een raadskamer aan de orde is wijzen de fracties één lid als woordvoerder aan.
4. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de fractievolgers in handen van de voorzitter van de raad de eed of belofte af.
5. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op de leden van een raadskamer die geen raadslid zijn (fractievolgers).
6. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal drie personen tegelijkertijd als fractievolger aanwijzen.
7. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal vijf personen voor beëdiging als fractievolger voordragen.
8. Op gemotiveerd verzoek van een fractie kan de Agendacommissie, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden, een afwijking toestaan van het gestelde in het zesde en zevende lid.
9. De fracties doen van een aanwijzing of het ontslag als fractievolger schriftelijk mededeling aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 13 De raadskamervoorzitter

1. De voorzitters van de raadskamers worden door de Agendacommissie aangewezen.
2. De raadskamervoorzitter is belast met:
   a. het leiden van de vergadering;
   b. het handhaven van de orde in de vergadering;
   c. het doen naleven van deze verordening;
   d. hetgeen deze verordening de raadskamervoorzitter verder opdraagt.
3. Bij verhindering van de raadskamervoorzitter voorziet de Agendacommissie in vervanging.

Artikel 14 Raadsadviseur

De raadskamer wordt ondersteund door een raadsadviseur.

Hoofdstuk 5 De Raad

Artikel 15 Leden van de Raad; toelating en beëdiging; benoeming wethouders

1. Bij benoeming van een nieuw lid van de raad onderzoekt de Vaste commissie van onderzoek van geloofsbrieven de geloofsbrieven, de daarop betrekking hebbende stukken van het nieuwbenoemde lid en het proces-verbaal van het centrale stembureau.
2. De commissie brengt na het onderzoek van de geloofsbrieven verslag uit aan de raad. In het verslag wordt ook melding gemaakt van een minderheidsstandpunt; de raad beraadslaagt over het verslag van de commissie.
3. Na een verkiezing voor de leden van de raad roept de voorzitter de toegelaten leden van de raad op om in de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
4. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuwbenoemd lid van de raad op voor de vergadering van de raad waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. Bij de benoeming van een wethouder onderzoekt de commissie of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Gemeentewet. De werkwijze van de commissie is overeenkomstig het tweede lid.

Artikel 16 Fracties

1. De leden van de raad, die door het centrale stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Indien boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Indien geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie voor de eerste vergadering van de raad aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad wil voeren.
3. De namen van degenen die als voorzitter van de fractie en als diens plaatsvervanger optreden worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
   a. indien:
      1° één of meer leden van een fractie als zelfstandige fractie gaan optreden;
      2° twee of meer fracties als één fractie gaan optreden;
      3° één of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie;
   wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.

   b. Met de onder a beschreven veranderde situatie wordt rekening gehouden met ingang van de eerstvolgende Politieke Avond na de mededeling daarvan.
4. Een nieuwgevormde fractie als bedoeld in het derde lid onder 1 wordt aangeduid als ‘groep’ gecombineerd met de naam van de fractievoorzitter en behoudt deze aanduiding gedurende de resterende zittingsperiode van de raad
5. Een nieuwe naam van een fractie die voldoet aan de eisen uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging

Artikel 17 Voorzitter van de Raad

1. De voorzitter is belast met:
   a. het leiden van de vergadering;
   b. het handhaven van de orde in de vergadering;
   c. het doen naleven van het reglement van orde;
   d. hetgeen de wet of dit reglement de voorzitter verder opdraagt.
2. De voorzitter wordt vervangen door de vicevoorzitter

Artikel 18 Vicevoorzitter van de Raad

1. De raad benoemt een van de leden tot vicevoorzitter.
2. De vicevoorzitter is belast met de waarneming van het voorzitterschap van de raad.
3. De vicevoorzitter wordt benoemd voor een periode van twee jaar en kan worden herbenoemd.
4. De raad kan de vicevoorzitter ontslaan.
5. De vicevoorzitter kan ontslag nemen. Deze doet daarvan schriftelijk mededeling van de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in, of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.
6. De vicevoorzitter is tevens voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 19 Griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door de raad daartoe aangewezen ambtenaar.
3. De griffier kan, indien daartoe door de voorzitter van de raad om wordt verzocht, aan de beraadslagingen in de raadsvergadering deelnemen.

Hoofdstuk 6 HET VERLOOP VAN HET BESLUITVORMINNGSPROCES

PARAGRAAF 1 BEELDVORMING: DE INFORMATIEVE BESPREKING

Artikel 20 Doel en vorm

1. De informatieve bespreking is bestemd voor het vergaren van informatie over voorstellen aan de raad en andere onderwerpen.
2. De informatieve bespreking kan onder meer bestaan uit het inspreken, (technisch) overleg, hoorzittingen, ambtelijke presentaties en uitwisseling en/of overdracht van informatie.

Artikel 21 Spreekrecht tijdens de informatieve bespreking

1. Eenieder kan een verzoek doen om met betrekking tot een onderwerp dat op de agenda staat het woord te voeren.

2. Het woord kan niet gevoerd worden:
   a) over de agendapunten betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
   b) indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
   c) over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
   d) over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
   e) voor boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
   f) door een politieke groepering;
   g) indien de kamervoorzitter in het belang van een goede vergaderorde of bij het ontbreken van voldoende belang het verzoek in te spreken afwijst. Hiervan doet de kamervoorzitter bij het begin van de vergadering mededeling.
3. Het inspreken vindt plaats in de vorm van een rondetafelgesprek indien het aantal insprekers en/of het onderwerp hiertoe aanleiding geeft.
4. De kamervoorzitter kan besluiten spreektijden te hanteren.

Artikel 22 Beëindiging informatieve bespreking

1. Wanneer over een onderwerp alle relevante informatie is uitgewisseld, sluit de raadskamer de informatieve bespreking. Bij een eventuele stemming over het sluiten van de informatieve bespreking heeft iedere aanwezige woordvoerder een gelijke stem. Voor het sluiten van de bespreking is een meerderheid van de stemmen benodigd.
2. Nadat de informatieve bespreking is afgesloten, wordt een raadsvoorstel door de Agendacommissie, gehoord de opvatting van de raadskamer, naar een volgende bespreking doorgeleid.
3. De Agendacommissie kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende bespreking.
4. Een besluit als bedoeld in het derde lid komt alleen tot stand als alle in de vergadering aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 23 Behandelresultaat

Van een informatieve bespreking vergadering wordt een behandelresultaat opgesteld.

PARAGRAAF 2 **MENINGSVORMING**

PARAGRAAF 2.1 ALGEMEEN

Artikel 24 Spreekregels

1. Per onderwerp wordt het woord gevoerd door één vertegenwoordiger per fractie.
2. De agendacommissie kan besluiten spreektijden toe te passen tijdens meningsvormende besprekingen en tijdens de bespreking van amendementen en moties.
3. Op voorstel van de voorzitter of een of meerdere woordvoerders kan de raadskamer besluiten tijdens de vergadering over te gaan tot het toepassen van spreektijden

Artikel 25 Vergaderquorum

1. Een meningsvormende bespreking of een bespreking van amendementen en moties wordt niet geopend zolang niet minstens de helft van het aantal in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig is.
2. Indien op grond van het eerste lid een vergadering niet kan worden geopend, agendeert de Agendacommissie het onderwerp in een vergadering op een volgende Politieke Avond.
3. Voor het openen van de vergadering, bedoeld in het tweede lid, behoeft niet minstens de helft van de in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig te zijn.

Artikel 26 Verslag

Van een meningsvormende vergadering wordt een beeld- en geluidsverslag gemaakt. Tevens wordt een raadskameradvies opgesteld.

PARAGRAAF 2.2 **DE MENINGSVORMENDE BESPREKING**

Artikel 27 Orde

1. De meningsvormende bespreking is een raadskamervergadering en bestemd voor het uitwisselen van fractiestandpunten, het stellen van vragen en het voeren van discussie over voorstellen aan de raad en overige onderwerpen.
2. Tijdens de meningsvormende bespreking worden in maximaal twee termijnen de vragen gesteld en de standpunten besproken. Na beëindiging van de tweede termijn is de meningsvormende bespreking afgesloten

3. Nadat de meningsvormende bespreking is afgesloten, besluit de raadskamer of het voorstel wordt doorgeleid. Doorgeleiding kan plaatsvinden naar de bespreking van amendementen en moties of naar de besluitvormende bespreking. Als de raadskamer besluit een voorstel niet door te geleiden eindigt de bespreking van het voorstel en wordt het terugverwezen naar de indiener.
4. Indien het aantal in te dienen amendementen en/of moties gering is, kan worden besloten deze direct in de besluitvormende vergadering te bespreken.
5. Een besluit als bedoeld in het derde lid komt tot stand als de fracties waarvan de woordvoerders zich daarachter hebben geschaard, in de raad een meerderheid opleveren (20 zetels of meer).
6. De raadskamer kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende bespreking.
7. Een besluit als bedoeld in het zesde lid komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen

PARAGRAAF 2.3 **DE BESPREKING VAN AMENDEMENTEN EN MOTIES**

Artikel 28 Orde

1. De bespreking van amendementen en/of moties vindt plaats indien men wil overgaan tot het indienen van amendementen en/of moties.
2. Alvorens de bespreking plaatsvindt, dienen de fracties die dat wensen uiterlijk op de maandagochtend 12.00 uur de concept amendementen en/of moties in.
3. Tijdens de bespreking wordt ieder amendement of motie in maximaal twee termijnen besproken.
4. Nadat de bespreking is afgesloten, besluit de raadskamer of het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende vergadering.
5. Een besluit als bedoeld in het vierde lid komt tot stand als de fracties waarvan de woordvoerders zich daarachter hebben geschaard, in de raad een meerderheid opleveren (20 zetels of meer).

PARAGRAAF 3 **BESLUITVORMING: DE RAADSVERGADERING**

Paragraaf 3.1 **Algemeen**

Artikel 29 Doel en vorm

1. De besluitvormende vergadering is een raadsvergadering en is bestemd voor het beslissen over raadsvoorstellen en het controleren van het gevoerde bestuur.
2. De raadsvergadering vindt plaats in de raadzaal. De Agendacommissie kan beslissen een andere locatie aan te wijzen.
3. De voorzitter, de leden van het college van burgemeester en wethouders en de griffier hebben een vaste zitplaats. De zitplaats van de leden van de raad wordt, door de voorzitter van de raad na overleg in het Presidium, bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van de raad aangewezen.
4. De aanwijzing kan, na bespreking in het Presidium, door de voorzitter worden herzien.

Artikel 30 Agenda

1. Bij aanvang van de vergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een lid van de raad of de voorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
2. Het aan de agenda toevoegen van onderwerpen vindt slechts plaats in spoedeisende gevallen.
3. Op verzoek van een lid of op voorstel van de voorzitter kan de raad de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.

Artikel 31 Presentielijst

Ieder ter vergadering komend lid tekent na aankomst in de vergaderzaal de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening afgesloten.

Artikel 32 Spreekregels

1. De leden van de raad en de leden van het college en de burgemeester spreken ieder vanaf het voor hen bestemde spreekgestoelte, tenzij de voorzitter toestaat dat van een andere plaats wordt gesproken. Zij richten zich tot de voorzitter.
2. Een lid van de raad voert slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van deze gekregen te hebben.
3. De voorzitter verleent het woord als eerste aan de fracties die een of meerdere amendementen en/of moties indienen.
4. De beraadslaging over een voorstel of onderwerp geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.

5. Elke spreektermijn is afgesloten nadat het college of de burgemeester op het door de leden gesprokene heeft geantwoord.
6. Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel, tenzij de raad anders beslist.
7. Iedere fractie heeft een basisspreektijd van tien minuten voor de eerste raadszetel. Deze spreektijd wordt verhoogd met één minuut voor iedere volgende zetel.
   De spreektijd van een afgesplitste fractie bedraagt vijf minuten.
8. De spreektijd van het college en de burgemeester tezamen bedraagt 45 minuten.
9. Op voorstel van de voorzitter of een of meer van de leden kan de raad de spreektijdverdeling wijzigen

Artikel 33 Sluiting beraadslaging en beslissing

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, sluit deze de beraadslaging, tenzij de raad anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging is gesloten, vindt na stemming over eventuele amendementen en moties, de stemming plaats over het voorstel zoals het dan luidt.
3. Voordat de stemming over het voorstel in het geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.

Artikel 34 Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht door middel van een korte verklaring diens uit te brengen stem te motiveren binnen de aan diens fractie toegekende spreektijd. Een stemverklaring mag geen (nieuwe) tegenspraak uitlokken.

Artikel 35 Stemming over zaken

1. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een stem uit te brengen.
2. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van de stem vergist, dan kan het lid, nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, aantekening in de besluitenlijst vragen dat deze zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit geen verandering.
3. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. De

voorzitter doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 36 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op hetzelfde onderdeel van een aanhangig voorstel zijn ingediend wordt het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming gebracht. Bij verschil van gevoelen over de strekking beslist de raad.
4. Indien tijdens de beraadslagingen over een voorstel een of meer amendementen of moties worden ingediend, dan wordt als eerste over de amendementen gestemd, vervolgens over de moties en tot slot over het voorstel.

Artikel 37 Stemming over personen

1. In geval van stemming over personen, vinden zoveel stemmingen plaats als er personen benoemd, voorgedragen of aanbevolen moeten worden.
2. De stemmingen over personen zijn geheim en kunnen elektronisch of per stembriefje geschieden.
3. Indien schriftelijk wordt gestemd, benoemt de voorzitter drie leden tot stembureau, waarvan het eerst benoemde lid als voorzitter van het stembureau optreedt.
4. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een daartoe aangereikt stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen qua vorm en kleur identiek te zijn.
5. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Is dit niet het geval dan worden de stembriefjes vernietigd en wordt een nieuwe stemming gehouden.
6. Indien meer personen de volstrekte meerderheid hebben verkregen dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn diegenen, die de meeste stemmen op zich verenigden, verkozen.
   Komen meer personen in aanmerking, die een gelijk aantal stemmen verkregen, dan heeft tussen hen herstemming plaats, waarbij het lid dat de meeste stemmen verkregen heeft, verkozen is.

Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Gemeentewet worden geacht geen stem te hebben uitgebracht die leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
• een ondertekend stembriefje;
• een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld, tenzij de stemming verschillende vacatures betreft;
• een stembriefje waarbij, indien het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
• een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.
In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de voorzitter van de raad op voorstel van de voorzitter van het stembureau.

7. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag en sluiting van de vergadering vernietigd.

Artikel 38 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, vindt een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd (herstemming). Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatsvinden.
3. Als ook hierdoor geen volstrekte meerderheid van stemmen wordt verkregen vindt, zo nodig na tussenstemming over hen, die een gelijk aantal stemmen hebben, een vierde stemming plaats over de twee personen, die nu de meeste stemmen hebben verkregen.
4. Indien bij tussenstemming of bij de derde en vierde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 39 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van degenen tussen wie de beslissing moet plaatsvinden, door de voorzitter van de raad op afzonderlijke, geheel gelijke briefjes geschreven, welke briefjes na controle door de voorzitter van het stembureau door deze in een stembus worden geworpen.

2. Vervolgens neemt de voorzitter van de raad een van de briefjes uit de stembus. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Artikel 40 Besluitenlijst en verslag

1. De ontwerpbesluitenlijst van de laatstgehouden raadsvergadering wordt zo spoedig mogelijk in het Raadsinformatiesysteem geplaatst.
2. Tijdens de vergadering wordt de besluitenlijst van de vorige vergadering vastgesteld.
3. De raadsleden, de burgemeester, de wethouders, de griffier en de secretaris hebben het recht, een voorstel tot verandering aan de raad te doen, indien de besluitenlijst onjuistheden bevat of niet duidelijk weergeeft hetgeen besloten is. Een voorstel tot verandering dient vóór het vaststellen van de besluitenlijst bij de griffier te worden ingediend.
4. De besluitenlijst moet inhouden:
a. de namen van de voorzitter, de griffier, de aanwezige wethouders, de ter vergadering aanwezige leden evenals van de leden die afwezig waren en overige personen die het woord hebben gevoerd;
b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
c. een overzicht van het verloop van elke stemming, onder aantekening van de namen van de leden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden;
d. een bijlage waarin alle stembladen zijn opgenomen.
5. De besluitenlijst wordt opgesteld onder de zorg van de griffier en na vaststelling door de voorzitter en de griffier ondertekend.
6. Het besprokene wordt vastgelegd in een beeld- en geluidsverslag.

Paragraaf 3.2 Rechten van de leden van de raad

Artikel 41 Interpellatie

1. Ieder lid van de raad kan de raad toestemming vragen voor het houden van een interpellatie.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd, alsmede de te stellen vragen en dient schriftelijk en uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voorafgaand aan de besluitvormende vergadering bij de griffie te worden ingediend.
3. De griffier brengt de inhoud van het verzoek onmiddellijk ter kennis van de leden van de raad, de leden van het college en de

fractievolgers en draagt zorg voor onverwijlde plaatsing in het raadsinformatiesysteem.

4. Bij aanvang van de eerstvolgende besluitvormende vergadering na indiening van het verzoek, wordt het verzoek in stemming gebracht. Indien de raad toestemming verleent voor het houden van de interpellatie wordt deze als eerste onderwerp van debat op de agenda geplaatst.
5. De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord. Daarna krijgt de geïnterpelleerde de gelegenheid de gestelde vragen te beantwoorden. Vervolgens starten de beraadslagingen in ten hoogste twee termijnen, waarbij de interpellant als het eerste het woord krijgt en interrupties zijn toegestaan.
6. In een vergadering waarin een interpellatie plaatsvindt worden de spreektijden voor de fracties met 2 minuten verhoogd en de spreektijd van het college met 8 minuten

Artikel 42 Debatverzoek

1. Ieder lid van de raad kan de raad verzoeken een onderwerp op de agenda van een besluitvormende vergadering te plaatsen;
2. het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover een debat wordt verzocht, dient te worden voorzien van een motivatie en dient te worden gesteund door ten minste 8 raadsleden;
3. Agendering van het onderwerp waarop het debatverzoek betrekking heeft vindt niet eerder plaats dan 10 dagen nadat het verzoek is ingediend;
4. De beraadslaging geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 43 Agenderingsverzoek

1. Ieder lid van de raad en iedere fractievolger kan verzoeken een onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering te plaatsen.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het doel van de bespreking.
3. De bespreking in de raadskamer kan twee delen bevatten: een informatief deel en een deel voor debat tussen raadsleden en/of tussen raadsleden en college. Als een debat onderdeel van het agenderingsverzoek is,vindt het plaats in maximaal twee termijnen.
4. De Agendacommissie kan na een verzoek van het college een

onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering plaatsen. Het verzoek wordt gemotiveerd in een gespreksnotitie.

Artikel 44 Schriftelijke vragen door raadsleden

1. Ieder raadslid kan aan de burgemeester of aan het college schriftelijk vragen stellen over onderwerpen, behorend tot het dagelijks bestuur van de gemeente.
2. De vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien.
3. De vragen worden bij de griffie ingediend. Deze draagt er zorg voor, dat de vragen terstond in afschrift aan de raadsleden, de fractievolgers, de burgemeester en de wethouders worden toegezonden.
4. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen vier weken nadat de vragen zijn binnengekomen. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, krijgt de vragensteller daarvan gemotiveerd schriftelijk bericht van de burgemeester dan wel het college, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaats vinden.
5. De antwoorden met de daarbij behorende vragen worden door het college toegezonden aan het betreffende raadslid en door de griffie door middel van plaatsing in het raadsinformatiesysteem ter kennis gebracht van alle raadsleden en fractievolgers.

Artikel 45 Moties

1. a. Ieder lid van de raad kan tijdens de vergadering naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp een motie indienen;
b. Een motie die is ingediend in een raadskamer waarin besluitvorming is voorbereid, wordt ook als ingediend beschouwd;
c. Moties worden digitaal ingediend.

2. a. De behandeling van een motie naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp vindt tegelijk met de beraadslaging over het betreffende voorstel of onderwerp
b. Indien er tussen de inhoud van de motie en het voorstel of het onderwerp dat aan de orde is geen verband bestaat kan de motie worden aangehouden.
c. Een voorstel een motie aan te houden kan gedaan worden door

hetzij de voorzitter, hetzij een van de leden van de raad;
d. Indien de raad beslist tot het aanhouden van een motie, dan wordt deze vervolgens in procedure gebracht als motie vreemd aan de agenda.

3. a. Een motie over een onderwerp dat vreemd is aan de agenda dient uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voorafgaande aan de dag van de Politieke Avond te worden ingediend.
b. Als het onderwerp van een motie vreemd aan de agenda een onderwerp is dat binnenkort op de agenda komt, dan kan de motie tot het moment van agendering van het onderwerp worden aangehouden, mits de indiener daarmee instemt.

4. De wijze en het tijdstip waarop moties vreemd aan de agenda worden geagendeerd wordt bepaald door de Agendacommissie.

5. Een motie kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over de motie door de raad plaatsvindt.

Artikel 46 Amendementen

1. Ieder lid van de raad kan tot het sluiten van de beraadslagingen een wijziging (amendement) voorstellen op het voorgestelde besluit of op een amendement dat door een lid is ingediend (subamendement). Er kan alleen beraadslaagd worden over amendementen die ingediend zijn door leden van de raad die in de vergadering aanwezig zijn. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Elk amendement of subamendement moet om in behandeling genomen te worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend en dient zodanig geformuleerd te zijn dat het geschikt is om in het voorgestelde besluit te worden verwerkt. De voorzitter kan toestaan dat, met het oog op het eenvoudige karakter van het amendement of subamendement, met een mondelinge indiening wordt volstaan.
3. Een amendement of subamendement is ontoelaatbaar, indien het een strekking heeft, tegengesteld aan die van het voorstel, of indien er tussen de materie van het amendement en die van het voorstel geen rechtstreeks verband bestaat.
4. Een amendement of subamendement wordt geacht toelaatbaar te zijn zolang de raad het niet ontoelaatbaar heeft verklaard. Een voorstel daartoe kan worden gedaan door hetzij de voorzitter, hetzij

een van de leden van de raad.

5. Een amendement of subamendement kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het (sub-) amendement door de raad plaatsvindt.

Artikel 47 Initiatiefvoorstellen

1. Ieder lid van de raad kan over enig onderwerp een voorstel aan de raad doen.
2. Een initiatiefvoorstel moet schriftelijk bij de voorzitter van de Agendacommissie worden ingediend.
3. De raad neemt het initiatiefvoorstel niet in behandeling indien het voorstel in strijd is met een wet, een algemene maatregel van bestuur of een verordening.
4. De Agendacommissie plaatst een initiatiefvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk, doch niet eerder dan vier weken nadat het voorstel is ingediend, op de agenda van een raadskamer.
5. Ten behoeve van de behandeling van het initiatiefvoorstel in de raadskamer krijgt het college dan wel de burgemeester de gelegenheid wensen en bedenkingen schriftelijk dan wel mondeling ter kennis van de raad te brengen.
6. De beraadslagingen in de raad over het initiatiefvoorstel vinden op de gebruikelijke wijze plaats, met dien verstande dat de indiener in beide termijnen in kan gaan op de beschouwingen van de leden, alvorens het college of de burgemeester ingaat op het betoogde.
7. Een initiatiefvoorstel kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het initiatiefvoorstel door de raad plaatsvindt.
8. ~~De raad kan nadere voorwaarden aan de indiening en behandeling van een initiatiefvoorstel stellen.~~

Àrtikel 48 Informatievoorziening

1. Als de gemeenteraad schriftelijk wordt geïnformeerd door het college dan gebeurt dit door middel van een raadsbrief.
2. Moties kunnen door het college worden afgedaan door middel van een raadsbrief of een door de raad aangenomen raadsvoorstel;
3. Toezeggingen kunnen door het college worden afgedaan door middel van een raadsbrief, via een mondelinge mededeling of door een raadsmemo. Een raadsmemo wordt door of namens de wethouder per mail verzonden aan de raad.

4. Een raadsmemo kan naast een toezegging ook (en alleen dan) gebruikt worden om de raad te informeren over een onderwerp dat op dat moment in behandeling is door de raad. De reden daarvoor is dat een raadsbrief dan te lang op zich moet wachten.
5. Antwoorden op technische vragen worden door de betrokken ambtenaar alleen naar het raadslid of fractievolger gestuurd die de vragen heeft gesteld, tenzij het een onderwerp betreft dat op dat moment in behandeling is bij de raad of is aangeboden aan de raad.

Artikel 49 Informatierecht/ persoonlijke beleidsopvattingen

1. Indien in een inlichtingenverzoek, zoals bedoeld in artikel 169 lid 3 Gemeentewet, om persoonlijke beleidsopvattingen wordt gevraagd, worden die persoonlijke beleidsopvattingen altijd gedeeld, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
2. Omwille van de privacy en de onmogelijkheid voor ambtenaren om zich in het openbaar te verdedigen worden persoonlijke beleidsopvattingen verstrekt op een wijze die niet herleidbaar is tot personen.

PARAGRAAF 4 ALGEMENE BEPALINGEN OVER DE VERGADERINGEN VAN DE RAAD EN DE RAADSKAMERS

Artikel 50 Handhaving orde; schorsing

1. Een spreker mag in diens betoog niet worden gestoord, tenzij:
a. de voorzitter van de vergadering het nodig oordeelt.
b. De voorzitter toestaat dat een lid de spreker interrumpeert. Interrupties moeten bestaan uit korte opmerkingen of vragen, zonder inleiding. De voorzitter van de vergadering kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties diens betoog zal afronden.
.
2. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt deze door de voorzitter van de vergadering tot de orde geroepen. Indien de spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter van de vergadering de spreker gedurende de vergadering, waarin dat plaats vindt, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
3. De voorzitter van de vergadering kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door de voorzitter te bepalen tijd schorsen en - indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord - de

vergadering sluiten.

4. De kamervoorzitter kan een raadskamer voorstellen aan een lid of fractievolger dat door diens gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid of de fractievolger de vergadering onmiddellijk. Zo nodig laat de kamervoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van diens gedrag kan de raad diegene bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen

Artikel 51 Voorstellen van orde

1. De voorzitter van de vergadering en ieder lid of fractievolger kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen; over een voorstel van orde wordt terstond beslist.
3. Een voorstel van orde gedaan in een vergadering van een raadskamer is aangenomen als een meerderheid van de aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter hebben geschaard.

Artikel 52 Schorsing

1. Op verzoek van een lid, het college of op voorstel van de voorzitter van de vergadering kan de raad(skamer) besluiten de beraadslagingen te schorsen teneinde de leden of het college gelegenheid te geven tot onderling nader beraad.
2. Indien de beraadslagingen worden geschorst wordt vooraf de tijdsduur van de schorsing door de voorzitter bepaald.
3. Na verloop van de schorsingsperiode wordt de vergadering onverwijld voortgezet.

Artikel 53 Deelname aan de vergadering door anderen

1. De raad(skamer) kan bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden, de voorzitter van de vergadering, de wethouder(s), de griffier of de raadsadviseur deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een besluit daartoe wordt op voorstel van de voorzitter van de vergadering of één der leden genomen, zo mogelijk alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.
3. Op degene die op grond van dit artikel is toegelaten deel te nemen aan de vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van

toepassing.

Artikel 54 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt periodiek aan de raad ter beschikking gesteld en op de agenda geplaatst.
2. De raad beslist over de wijze waarop een ingekomen stuk wordt behandeld.

Artikel 55 Besloten vergadering

1. Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 23 en 82, vijfde lid, van de Gemeentewet, kunnen het college of de burgemeester de voorzitter van de vergadering verzoeken een vergadering in beslotenheid te houden dan wel een vergadering in beslotenheid voort te zetten.
3. De vergadering besluit of in beslotenheid wordt vergaderd.
4. In geval er sprake is van een besloten vergadering wordt de procedure gevolgd die hieromtrent is vastgelegd in het 'Protocol geheimhouding gemeente Arnhem 2023'.

Artikel 56 Besluitenlijst besloten vergadering

1. De besluitenlijst van een besloten vergadering worden in het besloten deel van het raadsinformatiesysteem gepubliceerd; het geluids- en beeldverslag ligt voor de leden ter inzage.
2. Deze besluitenlijst en/of het verslag worden in een volgende vergadering vastgesteld. Tijdens deze vergadering neemt de raad of de raadskamer een besluit over het al dan niet opheffen van de geheimhouding van deze stukken. Indien de besluitenlijst en/of het verslag aanleiding geven tot bespreking, vindt deze bespreking plaats in beslotenheid.

Artikel 57 Geheimhouding

In geval er sprake is van geheimhouding wordt de procedure gevolgd die hieromtrent is vastgelegd in het 'Protocol geheimhouding gemeente Arnhem'.

Artikel 58 Opheffing geheimhouding

Indien de raad op grond van gestelde hoofdstuk Va, van de Gemeentewet, voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het betreffende orgaan overleg gevoerd.

Artikel 59 Gebruik mobiele communicatieapparatuur

In de vergaderzaal, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering het gebruik, alsmede het stand-by houden van mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen toegestaan mits het gebruik ervan geen inbreuk maakt op de orde van de vergadering. Indien een vergadering besloten is, kan de voorzitter bepalen dat het gebruik van deze middelen niet is toegestaan.

Artikel 60 Toehoorders en pers

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.
3. De voorzitter van de vergadering is bevoegd toehoorders die op enigerlei wijze de orde in de vergadering verstoren, te doen vertrekken. Toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren kunnen door de voorzitter voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzegd worden.

Artikel 61 Geluid- en beeldregistraties

Het is toegestaan tijdens de raadsvergadering geluid- dan wel beeldregistraties te maken. De griffier kan aanwijzingen geven waarnaar men zich dient te gedragen.

Artikel 62 Maatregelen van orde

Indien de voorzitter van de vergadering dit nodig oordeelt, kan deze de vergadering voor een door de voorzitter te bepalen tijd schorsen ter handhaving van de orde op de publieke tribune.

Hoofdstuk 7 **Lidmaatschap van andere organisaties**

Artikel 63 Verslag; verantwoording

1. Een lid van de raad, een wethouder, de burgemeester, de griffier of de secretaris, die door de gemeenteraad is aangewezen tot lid van het algemene bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen doet verslag met een minimum van 1 keer per jaar, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk over zaken die in het algemeen bestuur als bedoeld aan de orde zijn.
2. Ieder lid van de raad kan aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, mondelinge en/of schriftelijke vragen stellen. De regels voor het stellen van mondelinge respectievelijk schriftelijke vragen, vastgelegd in artikel 8 respectievelijk 44, zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer een lid van de raad een persoon als bedoeld in het eerste lid ter verantwoording wenst te roepen over diens wijze van functioneren als zodanig, besluit de raad over het toestaan daarvan. Hierbij zijn de regels voor het houden van een interpellatie, vastgelegd in artikel 41, van toepassing.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere organisaties of instituties, waarin de raad één of meer van zijn leden heeft benoemd.

Hoofdstuk 8 **Slotbepalingen**

Artikel 64 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van het reglement, beslist de raad of raadskamer op voorstel van de voorzitter van de vergadering.

Artikel 65 Afwijking van het reglement

De raad(skamer) kan besluiten van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien de afwijking niet in strijd is met een wettelijk voorschrift.

Artikel 66 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking nadat het op de voorgeschreven

wijze is bekendgemaakt.
Het reglement van orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018, vastgesteld bij raadsbesluit van 5 maart 2018, zaaknummer 224620, en sindsdien gewijzigd wordt op dat tijdstip ingetrokken.

2. het raadsbesluit van 25 oktober 2023 betreffende de wijziging van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning te corrigeren in zoverre dat waar ‘artikel 5’ is vermeld, dit gewijzigd wordt in ‘artikel 6’.

De griffier, De voorzitter,

REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE POLITIEKE AVOND VAN DE GEMEENTE ARNHEM 2024

Hoofdstuk 1 **Algemene bepalingen**

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

Politieke Avond:	aanduiding voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers van de gemeente Arnhem
Raadskamer:	een commissie als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet
Agendacommissie:	de commissie belast met de voorbereiding en agendering van de Politieke Avond
Presidium:	de vergadering van voorzitter, vicevoorzitter en fractievoorzitters belast met het bestuur van de raad
Voorzitter:	de voorzitter van de raad of diens vervanger
Vicevoorzitter:	de vervanger van de voorzitter van de raad, tevens voorzitter van de Agendacommissie
Kamervoorzitter:	de voorzitter van een raadskamer of diens vervanger
College:	het college van burgemeester en wethouders van Arnhem
Fractie:	De leden van de raad die tot dezelfde politieke groepering behoren
Initiatiefvoorstel:	Een door een raadslid ingediend voorstel voor een verordening of voor een ander besluit ter behandeling in de raad
Amendement:	voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen
Subamendement:	voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen
Motie:	korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens, verzoek of opdracht wordt uitgesproken
Politieke groepering:	groep mensen die zich organiseert en afspraken maakt op basis van gemeenschappelijke politieke uitgangspunten, met als doel deel te nemen aan het politiek bestuur
Persoonlijke Beleidsopvattingen:	Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Artikel 2 De Politieke Avond; tijd, plaats en inhoud

1. De vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers vinden plaats op woensdag, beginnen om 18.45 uur, eindigen om 23.15 uur en worden gehouden in het stadhuis.

2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 17 en 18 van de Gemeentewet kan de Agendacommissie in bijzondere gevallen een andere dag en/of een ander aanvangsuur en eindtijdstip bepalen of een andere locatie aanwijzen.

3. Een Politieke Avond kan bestaan uit:
    a. het inspreekrecht voor burgers, organisaties en instellingen;
    b. de rondvraag voor raadsleden en fractievolgers;
    c. de mededelingen van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester;
    d. de informatieve raadskamervergadering;
    e. de meningsvormende raadskamervergadering;

f. de besluitvormende raadsvergadering;
g. overige (informatieve) raadsactiviteiten.

Artikel 3 De onderdelen van besluitvorming

1. Het besluitvormingsproces bestaat uit vier onderdelen: de informatieve bespreking, de meningsvormende bespreking, de bespreking van amendementen en/of moties en de besluitvormende bespreking.
2. De raadskamers bereiden de besluitvorming van de raad voor in de informatieve en meningsvormende bespreking en in de bespreking van de amendementen en/of moties.
3. Het inspreken op geagendeerde onderwerpen vindt plaats in de informatieve bespreking.
4. De Agendacommissie kan bepalen dat ten aanzien van een voorstel of onderwerp geen of minder voorbereidende besprekingen nodig zijn.
5. De raad kan een direct in de besluitvormende bespreking gebracht voorstel op verzoek van een of meer leden terugverwijzen voor bespreking in een raadskamer.

Artikel 4 Het Presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan de vergaderingen van het Presidium.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad voor zover het niet betreft de taken van de agendacommissie.
5. Het presidium regelt de werkzaamheden in een reglement voor het Presidium.

Artikel 5 De Agendacommissie

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 83 van de Gemeentewet, genaamd Agendacommissie die bestaat uit de vicevoorzitter van de raad en de voorzitters van de raadskamers (maximaal een per fractie) ; overige fracties kunnen een fractielid afvaardigen.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
   a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen en raadskamervergaderingen;
   b. het vaststellen van de vergadercyclus van de Politieke Avond;
   c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewet.
3. De vicevoorzitter van de raad is voorzitter van de Agendacommissie
4. De agendacommissie regelt de werkzaamheden in een reglement voor de Agendacommissie

Artikel 6 Oproep en Agenda Politieke Avond

1. De voorzitter van de Agendacommissie roept ten minste vijf dagen voor een Politieke Avond de leden van de raad, de fractievolgers, de burgemeester, de wethouders, de gemeentesecretaris en de fracties op door middel van het plaatsen van de agenda in het

raadsinformatiesysteem onder vermelding van dag, plaats en tijdstip van de Politieke Avond.

2. Ingeval de Politieke Avond bestaat uit een besluitvormende raadsvergadering wordt de oproep door de voorzitter van de raad gedaan.
3. In spoedeisende gevallen kan na het oproepen tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een Politieke Avond een aanvullende agenda worden opgesteld en in het raadsinformatiesysteem worden geplaatst.
4. De Agendacommissie plaatst een complex raadsvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk op de agenda van een raadskamer, doch niet eerder dan nadat tien dagen zijn verstreken na de plaatsing van het raadsvoorstel in het raadsinformatiesysteem.
5. Indien voor informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, wordt deze informatie in het besloten deel van het raadsinformatiesysteem geplaatst.

Artikel 7 Aanwezigheid burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris

1. De Burgemeester, de wethouders en de gemeentesecretaris worden uitgenodigd aanwezig te zijn op de Politieke Avond, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
2. Burgemeester en wethouders kunnen deelnemen aan de beraadslagingen.
3. De burgemeester en de wethouders kunnen zich op de Politieke Avond laten bijstaan door ambtenaren die zij aanwijzen.

Hoofdstuk 2 Het vrije inspreekrecht voor burgers, organisaties en instellingen

Artikel 8

1. Burgers, organisaties of instellingen die de raad over een onderwerp willen toespreken kunnen een verzoek daartoe richten aan de voorzitter van de Agendacommissie.
2. Het woord kan niet worden gevoerd:
   a. over onderwerpen betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
   b. indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
   c. over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
   d. over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
   e. voor het uitdragen van boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
   f. over een onderwerp dat primair behoort tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en dat nog niet aan het college of een lid daarvan is voorgelegd;
   g. door een politieke groepering;
   h. als over het onderwerp onlangs inspraak mogelijk is geweest of op korte termijn inspraak mogelijk is.
3. Na beoordeling van het verzoek kunnen betrokkenen worden uitgenodigd om tijdens een Politieke Avond aanwezig te zijn om het woord te voeren.

4. Naar aanleiding van het inspreken kan iedere fractie één vraag aan de inspreker stellen
5. De voorzitter stelt de spreektijden vast.
6. De voorzitter kan in het belang van een goede vergaderorde of vanwege het ontbreken van voldoende belang besluiten om van uitnodiging van betrokkenen af te zien.

Hoofdstuk 3 De Rondvraag voor raadsleden en fractievolgers en de mededelingen van het college en de burgemeester

Artikel 9 Rondvraag

1. Ieder raadslid of fractievolger kan tijdens een Politieke Avond een mondelinge vraag stellen aan het college of de burgemeester.
2. De vraag moet kort en duidelijk geformuleerd zijn, één onderwerp betreffen, mag uit maximaal drie deelvragen bestaan, mag geen technische vragen bevatten en moet schriftelijk worden ingediend bij de griffie, uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voor de dag van de Politieke Avond.
3. De griffie brengt de vragen zo spoedig mogelijk na indiening ter kennis van de leden van de raad, de fractievolgers, het college en de gemeentesecretaris door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.
4. De vragen worden met een maximum van zes (bij een rondvraag van 45 minuten) dan wel acht (bij een rondvraag van 60 minuten), in dezelfde vergadering behandeld en beantwoord, op basis van een selectie op basis van actualiteit, maatschappelijke en politieke urgentie. De selectie wordt uitgevoerd door de vicevoorzitter, op advies van de griffie.
5. Vragen die niet tot de selectie behoren, vervallen.
6. Vragen die betrekking hebben op een onderwerp dat in behandeling is of komt in een raadskamer of in de raad, worden niet in behandeling genomen. Deze vragen dienen te worden gesteld in de raadskamer die het onderwerp behandelt of in de raad
7. De vragensteller wordt tijdens de rondvraag het woord verleend om de vraag te stellen en een toelichting te geven (1,5 minuut). Het college en/of de burgemeester wordt het woord verleend om de vraag te beantwoorden (1,5 minuut).
8. Na de beantwoording wordt de vragensteller desgewenst het woord verleend om één aanvullende vraag te stellen.
9. In de tweede termijn mogen alle leden en fractievolgers vervolgvragen stellen (maximaal 2 per fractie per rondvraag).
10. Indien leden of fractievolgers naar aanleiding van het stellen van een vraag een debat willen voeren, dan richten zij daartoe een gemotiveerd agenderingsverzoek aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 10 Mededelingen van het college en de burgemeester

1. De wethouders en de burgemeester kunnen tijdens een Politieke Avond mondelinge mededelingen doen.
2. Het verzoek om een mededeling te doen moet onder vermelding van het onderwerp worden ingediend bij de vicevoorzitter.
3. De griffie brengt de onderwerpen waarover mededelingen worden gedaan zo spoedig mogelijk na de indiening ter kennis van de leden van de raad en de fractievolgers door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.

Artikel 11 Overige bepalingen

1. De rondvraag/mededelingen wordt voorgezeten door de voorzitter dan wel de vicevoorzitter van de raad.
2. De maximale tijd voor de rondvraag/mededelingen bedraagt 45 minuten dan wel 60 minuten (1e rondvraag na mei-, zomer- en kerstreces en na behandeling Perspectiefnota en Begroting)
3. Tijdens de rondvraag en mededelingen gedane toezeggingen en gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd door de griffie.

Hoofdstuk 4 De raadskamers

Artikel 12 Taak en samenstelling raadskamers

1. Er zijn raadskamers. Deze zijn bestemd voor discussie tussen de fracties, de uitoefening van het inspreekrecht, overleg met het college en de voorbereiding van de besluitvorming in de raad.
2. Iedere raadskamer bestaat uit een raadskamervoorzitter en door de fracties aan te wijzen raadsleden en/of fractievolgers.
3. Per onderwerp dat in een raadskamer aan de orde is wijzen de fracties één lid als woordvoerder aan.
4. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de fractievolgers in handen van de voorzitter van de raad de eed of belofte af.
5. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op de leden van een raadskamer die geen raadslid zijn (fractievolgers).
6. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal drie personen tegelijkertijd als fractievolger aanwijzen.
7. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal vijf personen voor beëdiging als fractievolger voordragen.
8. Op gemotiveerd verzoek van een fractie kan de Agendacommissie, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden, een afwijking toestaan van het gestelde in het zesde en zevende lid.
9. De fracties doen van een aanwijzing of het ontslag als fractievolger schriftelijk mededeling aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 13 De raadskamervoorzitter

1. De voorzitters van de raadskamers worden door de Agendacommissie aangewezen.
2. De raadskamervoorzitter is belast met:
   a. het leiden van de vergadering;
   b. het handhaven van de orde in de vergadering;
   c. het doen naleven van deze verordening;
   d. hetgeen deze verordening de raadskamervoorzitter verder opdraagt.
3. Bij verhindering van de raadskamervoorzitter voorziet de Agendacommissie in vervanging.

Artikel 14 Raadsadviseur

De raadskamer wordt ondersteund door een raadsadviseur.

Hoofdstuk 5 De Raad

Artikel 15 Leden van de Raad; toelating en beëdiging; benoeming wethouders

1. Bij benoeming van een nieuw lid van de raad onderzoekt de Vaste commissie van onderzoek van geloofsbrieven de geloofsbrieven, de daarop betrekking hebbende stukken van het nieuwbenoemde lid en

het proces-verbaal van het centrale stembureau.

2. De commissie brengt na het onderzoek van de geloofsbrieven verslag uit aan de raad. In het verslag wordt ook melding gemaakt van een minderheidsstandpunt; de raad beraadslaagt over het verslag van de commissie.
3. Na een verkiezing voor de leden van de raad roept de voorzitter de toegelaten leden van de raad op om in de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
4. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuwbenoemd lid van de raad op voor de vergadering van de raad waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. Bij de benoeming van een wethouder onderzoekt de commissie of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Gemeentewet. De werkwijze van de commissie is overeenkomstig het tweede lid.

Artikel 16 Fracties

1. De leden van de raad, die door het centrale stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Indien boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Indien geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie voor de eerste vergadering van de raad aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad wil voeren.
3. De namen van degenen die als voorzitter van de fractie en als diens plaatsvervanger optreden worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
   a. indien:
      1° één of meer leden van een fractie als zelfstandige fractie gaan optreden;
      2° twee of meer fracties als één fractie gaan optreden;
      3° één of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie;

   wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.

   b. Met de onder a beschreven veranderde situatie wordt rekening gehouden met ingang van de eerstvolgende Politieke Avond na de mededeling daarvan.
4. Een nieuwgevormde fractie als bedoeld in het derde lid onder 1 wordt aangeduid als ‘groep’ gecombineerd met de naam van de fractievoorzitter en behoudt deze aanduiding gedurende de resterende zittingsperiode van de raad
5. Een nieuwe naam van een fractie die voldoet aan de eisen uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging

Artikel 17 Voorzitter van de Raad

1. De voorzitter is belast met:
   a. het leiden van de vergadering;
   b. het handhaven van de orde in de vergadering;
   c. het doen naleven van het reglement van orde;
   d. hetgeen de wet of dit reglement de voorzitter verder opdraagt.

2. De voorzitter wordt vervangen door de vicevoorzitter

Artikel 18 Vicevoorzitter van de Raad

1. De raad benoemt een van de leden tot vicevoorzitter.
2. De vicevoorzitter is belast met de waarneming van het voorzitterschap van de raad.
3. De vicevoorzitter wordt benoemd voor een periode van twee jaar en kan worden herbenoemd.
4. De raad kan de vicevoorzitter ontslaan.
5. De vicevoorzitter kan ontslag nemen. Deze doet daarvan schriftelijk mededeling van de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in, of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.
6. De vicevoorzitter is tevens voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 19 Griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door de raad daartoe aangewezen ambtenaar.
3. De griffier kan, indien daartoe door de voorzitter van de raad om wordt verzocht, aan de beraadslagingen in de raadsvergadering deelnemen.

Hoofdstuk 6 HET VERLOOP VAN HET BESLUITVORMINNGSPROCES

PARAGRAAF 1 BEELDVORMING: DE INFORMATIEVE BESPREKING

Artikel 20 Doel en vorm

1. De informatieve bespreking is bestemd voor het vergaren van informatie over voorstellen aan de raad en andere onderwerpen.
2. De informatieve bespreking kan onder meer bestaan uit het inspreken, (technisch) overleg, hoorzittingen, ambtelijke presentaties en uitwisseling en/of overdracht van informatie.

Artikel 21 Spreekrecht tijdens de informatieve bespreking

1. Eenieder kan een verzoek doen om met betrekking tot een onderwerp dat op de agenda staat het woord te voeren.
2. Het woord kan niet gevoerd worden:
   a) over de agendapunten betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
   b) indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
   c) over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
   d) over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
   e) voor boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
   f) door een politieke groepering;
   g) indien de kamervoorzitter in het belang van een goede vergaderorde of bij het ontbreken van voldoende belang het verzoek in te spreken afwijst. Hiervan doet de kamervoorzitter

bij het begin van de vergadering mededeling.

3. Het inspreken vindt plaats in de vorm van een rondetafelgesprek indien het aantal insprekers en/of het onderwerp hiertoe aanleiding geeft.
4. De kamervoorzitter kan besluiten spreektijden te hanteren.

Artikel 22 Beëindiging informatieve bespreking

1. Wanneer over een onderwerp alle relevante informatie is uitgewisseld, sluit de raadskamer de informatieve bespreking. Bij een eventuele stemming over het sluiten van de informatieve bespreking heeft iedere aanwezige woordvoerder een gelijke stem. Voor het sluiten van de bespreking is een meerderheid van de stemmen benodigd.
2. Nadat de informatieve bespreking is afgesloten, wordt een raadsvoorstel door de Agendacommissie, gehoord de opvatting van de raadskamer, naar een volgende bespreking doorgeleid.
3. De Agendacommissie kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende bespreking.
4. Een besluit als bedoeld in het derde lid komt alleen tot stand als alle in de vergadering aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 23 Behandelresultaat

Van een informatieve bespreking vergadering wordt een behandelresultaat opgesteld.

PARAGRAAF 2 MENINGSVORMING

PARAGRAAF 2.1 ALGEMEEN

Artikel 24 Spreekregels

1. Per onderwerp wordt het woord gevoerd door één vertegenwoordiger per fractie.
2. De agendacommissie kan besluiten spreektijden toe te passen tijdens meningsvormende besprekingen en tijdens de bespreking van amendementen en moties.
3. Op voorstel van de voorzitter of een of meerdere woordvoerders kan de raadskamer besluiten tijdens de vergadering over te gaan tot het toepassen van spreektijden

Artikel 25 Vergaderquorum

1. Een meningsvormende bespreking of een bespreking van amendementen en moties wordt niet geopend zolang niet minstens de helft van het aantal in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig is.
2. Indien op grond van het eerste lid een vergadering niet kan worden geopend, agendeert de Agendacommissie het onderwerp in een vergadering op een volgende Politieke Avond.
3. Voor het openen van de vergadering, bedoeld in het tweede lid, behoeft niet minstens de helft van de in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig te zijn.

Artikel 26 Verslag

Van een meningsvormende vergadering wordt een beeld- en geluidsverslag gemaakt. Tevens wordt een raadskameradvies opgesteld.

PARAGRAAF 2.2 **DE MENINGSVORMENDE BESPREKING**

Artikel 27 Orde

1. De meningsvormende bespreking is een raadskamervergadering en bestemd voor het uitwisselen van fractiestandpunten, het stellen van vragen en het voeren van discussie over voorstellen aan de raad en overige onderwerpen.
2. Tijdens de meningsvormende bespreking worden in maximaal twee termijnen de vragen gesteld en de standpunten besproken. Na beëindiging van de tweede termijn is de meningsvormende bespreking afgesloten
3. Nadat de meningsvormende bespreking is afgesloten, besluit de raadskamer of het voorstel wordt doorgeleid. Doorgeleiding kan plaatsvinden naar de bespreking van amendementen en moties of naar de besluitvormende bespreking. Als de raadskamer besluit een voorstel niet door te geleiden eindigt de bespreking van het voorstel en wordt het terugverwezen naar de indiener.
4. Indien het aantal in te dienen amendementen en/of moties gering is, kan worden besloten deze direct in de besluitvormende vergadering te bespreken.
5. Een besluit als bedoeld in het derde lid komt tot stand als de fracties waarvan de woordvoerders zich daarachter hebben geschaard, in de raad een meerderheid opleveren (20 zetels of meer).
6. De raadskamer kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende bespreking.
7. Een besluit als bedoeld in het zesde lid komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen

PARAGRAAF 2.3 **DE BESPREKING VAN AMENDEMENTEN EN MOTIES**

Artikel 28 Orde

1. De bespreking van amendementen en/of moties vindt plaats indien men wil overgaan tot het indienen van amendementen en/of moties.
2. Alvorens de bespreking plaatsvindt, dienen de fracties die dat wensen uiterlijk op de maandagochtend 12.00 uur de concept amendementen en/of moties in.
3. Tijdens de bespreking wordt ieder amendement of motie in maximaal twee termijnen besproken.
4. Nadat de bespreking is afgesloten, besluit de raadskamer of het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende vergadering.
5. Een besluit als bedoeld in het vierde lid komt tot stand als de fracties waarvan de woordvoerders zich daarachter hebben geschaard, in de raad een meerderheid opleveren (20 zetels of meer).

PARAGRAAF 3 **BESLUITVORMING: DE RAADSVERGADERING**

Paragraaf 3.1 **Algemeen**

Artikel 29 Doel en vorm

1. De besluitvormende vergadering is een raadsvergadering en is bestemd voor het beslissen over raadsvoorstellen en het controleren van het gevoerde bestuur.
2. De raadsvergadering vindt plaats in de raadzaal. De Agendacommissie kan beslissen een andere locatie aan te wijzen.

3. De voorzitter, de leden van het college van burgemeester en wethouders en de griffier hebben een vaste zitplaats. De zitplaats van de leden van de raad wordt, door de voorzitter van de raad na overleg in het Presidium, bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van de raad aangewezen.
4. De aanwijzing kan, na bespreking in het Presidium, door de voorzitter worden herzien.

Artikel 30 Agenda

1. Bij aanvang van de vergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een lid van de raad of de voorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
2. Het aan de agenda toevoegen van onderwerpen vindt slechts plaats in spoedeisende gevallen.
3. Op verzoek van een lid of op voorstel van de voorzitter kan de raad de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.

Artikel 31 Presentielijst

Ieder ter vergadering komend lid tekent na aankomst in de vergaderzaal de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening afgesloten.

Artikel 32 Spreekregels

1. De leden van de raad en de leden van het college en de burgemeester spreken ieder vanaf het voor hen bestemde spreekgestoelte, tenzij de voorzitter toestaat dat van een andere plaats wordt gesproken. Zij richten zich tot de voorzitter.
2. Een lid van de raad voert slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van deze gekregen te hebben.
3. De voorzitter verleent het woord als eerste aan de fracties die een of meerdere amendementen en/of moties indienen.
4. De beraadslaging over een voorstel of onderwerp geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
5. Elke spreektermijn is afgesloten nadat het college of de burgemeester op het door de leden gesprokene heeft geantwoord.
6. Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel, tenzij de raad anders beslist.
7. Iedere fractie heeft een basisspreektijd van tien minuten voor de eerste raadszetel. Deze spreektijd wordt verhoogd met één minuut voor iedere volgende zetel.
   De spreektijd van een afgesplitste fractie bedraagt vijf minuten.
8. De spreektijd van het college en de burgemeester tezamen bedraagt 45 minuten.
9. Op voorstel van de voorzitter of een of meer van de leden kan de raad de spreektijdverdeling wijzigen

Artikel 33 Sluiting beraadslaging en beslissing

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, sluit deze de beraadslaging, tenzij de raad anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging is gesloten, vindt na stemming over eventuele amendementen en moties, de stemming plaats over het voorstel zoals het dan luidt.
3. Voordat de stemming over het voorstel in het geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen

eindbeslissing.

Artikel 34 Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht door middel van een korte verklaring diens uit te brengen stem te motiveren binnen de aan diens fractie toegekende spreektijd. Een stemverklaring mag geen (nieuwe) tegenspraak uitlokken.

Artikel 35 Stemming over zaken

1. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een stem uit te brengen.
2. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van de stem vergist, dan kan het lid, nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, aantekening in de besluitenlijst vragen dat deze zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit geen verandering.
3. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. De voorzitter doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 36 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op hetzelfde onderdeel van een aanhangig voorstel zijn ingediend wordt het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming gebracht. Bij verschil van gevoelen over de strekking beslist de raad.
4. Indien tijdens de beraadslagingen over een voorstel een of meer amendementen of moties worden ingediend, dan wordt als eerste over de amendementen gestemd, vervolgens over de moties en tot slot over het voorstel.

Artikel 37 Stemming over personen

1. In geval van stemming over personen, vinden zoveel stemmingen plaats als er personen benoemd, voorgedragen of aanbevolen moeten worden.
2. De stemmingen over personen zijn geheim en kunnen elektronisch of per stembriefje geschieden.
3. Indien schriftelijk wordt gestemd, benoemt de voorzitter drie leden tot stembureau, waarvan het eerst benoemde lid als voorzitter van het stembureau optreedt.
4. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een daartoe aangereikt stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen qua vorm en kleur identiek te zijn.
5. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Is dit niet het geval dan worden de stembriefjes vernietigd en wordt een nieuwe stemming gehouden.
6. Indien meer personen de volstrekte meerderheid hebben verkregen dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn diegenen, die de meeste stemmen op zich verenigden, verkozen.

Komen meer personen in aanmerking, die een gelijk aantal stemmen verkregen, dan heeft tussen hen herstemming plaats, waarbij het lid dat de meeste stemmen verkregen heeft, verkozen is.
Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Gemeentewet worden geacht geen stem te hebben uitgebracht die leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
• een ondertekend stembriefje;
• een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld, tenzij de stemming verschillende vacatures betreft;
• een stembriefje waarbij, indien het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
• een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.
In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de voorzitter van de raad op voorstel van de voorzitter van het stembureau.

7. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag en sluiting van de vergadering vernietigd.

Artikel 38 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, vindt een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd (herstemming). Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatsvinden.
3. Als ook hierdoor geen volstrekte meerderheid van stemmen wordt verkregen vindt, zo nodig na tussenstemming over hen, die een gelijk aantal stemmen hebben, een vierde stemming plaats over de twee personen, die nu de meeste stemmen hebben verkregen.
4. Indien bij tussenstemming of bij de derde en vierde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 39 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van degenen tussen wie de beslissing moet plaatsvinden, door de voorzitter van de raad op afzonderlijke, geheel gelijke briefjes geschreven, welke briefjes na controle door de voorzitter van het stembureau door deze in een stembus worden geworpen.
2. Vervolgens neemt de voorzitter van de raad een van de briefjes uit de stembus. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Artikel 40 Besluitenlijst en verslag

1. De ontwerpbesluitenlijst van de laatstgehouden raadsvergadering wordt zo spoedig mogelijk in het Raadsinformatiesysteem geplaatst.
2. Tijdens de vergadering wordt de besluitenlijst van de vorige vergadering vastgesteld.
3. De raadsleden, de burgemeester, de wethouders, de griffier en de secretaris hebben het recht, een voorstel tot verandering aan de raad te doen, indien de besluitenlijst onjuistheden bevat of niet duidelijk weergeeft hetgeen besloten is. Een voorstel tot verandering

dient vóór het vaststellen van de besluitenlijst bij de griffier te worden ingediend.

4. De besluitenlijst moet inhouden:
a. de namen van de voorzitter, de griffier, de aanwezige wethouders, de ter vergadering aanwezige leden evenals van de leden die afwezig waren en overige personen die het woord hebben gevoerd;
b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
c. een overzicht van het verloop van elke stemming, onder aantekening van de namen van de leden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden;
d. een bijlage waarin alle stembladen zijn opgenomen.
5. De besluitenlijst wordt opgesteld onder de zorg van de griffier en na vaststelling door de voorzitter en de griffier ondertekend.
6. Het besprokene wordt vastgelegd in een beeld- en geluidsverslag.

Paragraaf 3.2 Rechten van de leden van de raad

Artikel 41 Interpellatie

1. Ieder lid van de raad kan de raad toestemming vragen voor het houden van een interpellatie.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd, alsmede de te stellen vragen en dient schriftelijk en uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voorafgaand aan de besluitvormende vergadering bij de griffie te worden ingediend.
3. De griffier brengt de inhoud van het verzoek onmiddellijk ter kennis van de leden van de raad, de leden van het college en de fractievolgers en draagt zorg voor onverwijlde plaatsing in het raadsinformatiesysteem.
4. Bij aanvang van de eerstvolgende besluitvormende vergadering na indiening van het verzoek, wordt het verzoek in stemming gebracht. Indien de raad toestemming verleent voor het houden van de interpellatie wordt deze als eerste onderwerp van debat op de agenda geplaatst.
5. De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord. Daarna krijgt de geïnterpelleerde de gelegenheid de gestelde vragen te beantwoorden. Vervolgens starten de beraadslagingen in ten hoogste twee termijnen, waarbij de interpellant als het eerste het woord krijgt en interrupties zijn toegestaan.
6. In een vergadering waarin een interpellatie plaatsvindt worden de spreektijden voor de fracties met 2 minuten verhoogd en de spreektijd van het college met 8 minuten

Artikel 42 Debatverzoek

1. Ieder lid van de raad kan de raad verzoeken een onderwerp op de agenda van een besluitvormende vergadering te plaatsen;
2. het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover een debat wordt verzocht, dient te worden voorzien van een motivatie en dient te worden gesteund door ten minste 8 raadsleden;
3. Agendering van het onderwerp waarop het debatverzoek betrekking heeft vindt niet eerder plaats dan 10 dagen nadat het verzoek is ingediend;
4. De beraadslaging geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 43 Agenderingsverzoek

1. Ieder lid van de raad en iedere fractievolger kan verzoeken een onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering te plaatsen.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het doel van de bespreking.
3. De bespreking in de raadskamer kan twee delen bevatten: een informatief deel en een deel voor debat tussen raadsleden en/of tussen raadsleden en college. Als een debat onderdeel van het agenderingsverzoek is, vindt het plaats in maximaal twee termijnen.
4. De Agendacommissie kan na een verzoek van het college een onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering plaatsen. Het verzoek wordt gemotiveerd in een gespreksnotitie.

Artikel 44 Schriftelijke vragen door raadsleden

1. Ieder raadslid kan aan de burgemeester of aan het college schriftelijk vragen stellen over onderwerpen, behorend tot het dagelijks bestuur van de gemeente.
2. De vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien.
3. De vragen worden bij de griffie ingediend. Deze draagt er zorg voor, dat de vragen terstond in afschrift aan de raadsleden, de fractievolgers, de burgemeester en de wethouders worden toegezonden.
4. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen vier weken nadat de vragen zijn binnengekomen. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, krijgt de vragensteller daarvan gemotiveerd schriftelijk bericht van de burgemeester dan wel het college, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaats vinden.
5. De antwoorden met de daarbij behorende vragen worden door het college toegezonden aan het betreffende raadslid en door de griffie door middel van plaatsing in het raadsinformatiesysteem ter kennis gebracht van alle raadsleden en fractievolgers.

Artikel 45 Moties

1. a. Ieder lid van de raad kan tijdens de vergadering naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp een motie indienen;
   b. Een motie die is ingediend in een raadskamer waarin besluitvorming is voorbereid, wordt ook als ingediend beschouwd;
   c. Moties worden digitaal ingediend.

2. a. De behandeling van een motie naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp vindt tegelijk met de beraadslaging over het betreffende voorstel of onderwerp
   b. Indien er tussen de inhoud van de motie en het voorstel of het onderwerp dat aan de orde is geen verband bestaat kan de motie worden aangehouden.
   c. Een voorstel een motie aan te houden kan gedaan worden door hetzij de voorzitter, hetzij een van de leden van de raad;
   d. Indien de raad beslist tot het aanhouden van een motie, dan wordt deze vervolgens in procedure gebracht als motie vreemd aan de agenda.

3. a. Een motie over een onderwerp dat vreemd is aan de agenda dient uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voorafgaande aan de dag van de Politieke Avond te worden ingediend.
b. Als het onderwerp van een motie vreemd aan de agenda een onderwerp is dat binnenkort op de agenda komt, dan kan de motie tot het moment van agendering van het onderwerp worden aangehouden, mits de indiener daarmee instemt.

4. De wijze en het tijdstip waarop moties vreemd aan de agenda worden geagendeerd wordt bepaald door de Agendacommissie.

5. Een motie kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over de motie door de raad plaatsvindt.

Artikel 46 Amendementen

1. Ieder lid van de raad kan tot het sluiten van de beraadslagingen een wijziging (amendement) voorstellen op het voorgestelde besluit of op een amendement dat door een lid is ingediend (subamendement). Er kan alleen beraadslaagd worden over amendementen die ingediend zijn door leden van de raad die in de vergadering aanwezig zijn. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Elk amendement of subamendement moet om in behandeling genomen te worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend en dient zodanig geformuleerd te zijn dat het geschikt is om in het voorgestelde besluit te worden verwerkt. De voorzitter kan toestaan dat, met het oog op het eenvoudige karakter van het amendement of subamendement, met een mondelinge indiening wordt volstaan.
3. Een amendement of subamendement is ontoelaatbaar, indien het een strekking heeft, tegengesteld aan die van het voorstel, of indien er tussen de materie van het amendement en die van het voorstel geen rechtstreeks verband bestaat.
4. Een amendement of subamendement wordt geacht toelaatbaar te zijn zolang de raad het niet ontoelaatbaar heeft verklaard. Een voorstel daartoe kan worden gedaan door hetzij de voorzitter, hetzij een van de leden van de raad.
5. Een amendement of subamendement kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het (sub-) amendement door de raad plaatsvindt.

Artikel 47 Initiatiefvoorstellen

1. Ieder lid van de raad kan over enig onderwerp een voorstel aan de raad doen.
2. Een initiatiefvoorstel moet schriftelijk bij de voorzitter van de Agendacommissie worden ingediend.
3. De raad neemt het initiatiefvoorstel niet in behandeling indien het voorstel in strijd is met een wet, een algemene maatregel van bestuur of een verordening.
4. De Agendacommissie plaatst een initiatiefvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk, doch niet eerder dan vier weken nadat het voorstel is ingediend, op de agenda van een raadskamer.
5. Ten behoeve van de behandeling van het initiatiefvoorstel in de raadskamer krijgt het college dan wel de burgemeester de gelegenheid wensen en bedenkingen schriftelijk dan wel mondeling

ter kennis van de raad te brengen.

6. De beraadslagingen in de raad over het initiatiefvoorstel vinden op de gebruikelijke wijze plaats, met dien verstande dat de indiener in beide termijnen in kan gaan op de beschouwingen van de leden, alvorens het college of de burgemeester ingaat op het betoogde.
7. Een initiatiefvoorstel kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het initiatiefvoorstel door de raad plaatsvindt.
8. ~~De raad kan nadere voorwaarden aan de indiening en behandeling van een initiatiefvoorstel stellen.~~

Àrtikel 48 Informatievoorziening

1. Als de gemeenteraad schriftelijk wordt geïnformeerd door het college dan gebeurt dit door middel van een raadsbrief.
2. Moties kunnen door het college worden afgedaan door middel van een raadsbrief of een door de raad aangenomen raadsvoorstel;
3. Toezeggingen kunnen door het college worden afgedaan door middel van een raadsbrief, via een mondelinge mededeling of door een raadsmemo. Een raadsmemo wordt door of namens de wethouder per mail verzonden aan de raad.
4. Een raadsmemo kan naast een toezegging ook (en alleen dan) gebruikt worden om de raad te informeren over een onderwerp dat op dat moment in behandeling is door de raad. De reden daarvoor is dat een raadsbrief dan te lang op zich moet wachten.
5. Antwoorden op technische vragen worden door de betrokken ambtenaar alleen naar het raadslid of fractievolger gestuurd die de vragen heeft gesteld, tenzij het een onderwerp betreft dat op dat moment in behandeling is bij de raad of is aangeboden aan de raad.

Artikel 49 Informatierecht/ persoonlijke beleidsopvattingen

1. Indien in een inlichtingenverzoek, zoals bedoeld in artikel 169 lid 3 Gemeentewet, om persoonlijke beleidsopvattingen wordt gevraagd, worden die persoonlijke beleidsopvattingen altijd gedeeld, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
2. Omwille van de privacy en de onmogelijkheid voor ambtenaren om zich in het openbaar te verdedigen worden persoonlijke beleidsopvattingen verstrekt op een wijze die niet herleidbaar is tot personen.

PARAGRAAF 4 ALGEMENE BEPALINGEN OVER DE VERGADERINGEN VAN DE RAAD EN DE RAADSKAMERS

Artikel 50 Handhaving orde; schorsing

1. Een spreker mag in diens betoog niet worden gestoord, tenzij:
a. de voorzitter van de vergadering het nodig oordeelt.
b. De voorzitter toestaat dat een lid de spreker interrumpeert. Interrupties moeten bestaan uit korte opmerkingen of vragen, zonder inleiding. De voorzitter van de vergadering kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties diens betoog zal afronden.
.
2. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt deze door de voorzitter van de vergadering tot de orde geroepen. Indien de spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter van de vergadering de spreker

gedurende de vergadering, waarin dat plaats vindt, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.

3. De voorzitter van de vergadering kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door de voorzitter te bepalen tijd schorsen en - indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord - de vergadering sluiten.
4. De kamervoorzitter kan een raadskamer voorstellen aan een lid of fractievolger dat door diens gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid of de fractievolger de vergadering onmiddellijk. Zo nodig laat de kamervoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van diens gedrag kan de raad diegene bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen

Artikel 51 Voorstellen van orde

1. De voorzitter van de vergadering en ieder lid of fractievolger kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen; over een voorstel van orde wordt terstond beslist.
3. Een voorstel van orde gedaan in een vergadering van een raadskamer is aangenomen als een meerderheid van de aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter hebben geschaard.

Artikel 52 Schorsing

1. Op verzoek van een lid, het college of op voorstel van de voorzitter van de vergadering kan de raad(skamer) besluiten de beraadslagingen te schorsen teneinde de leden of het college gelegenheid te geven tot onderling nader beraad.
2. Indien de beraadslagingen worden geschorst wordt vooraf de tijdsduur van de schorsing door de voorzitter bepaald.
3. Na verloop van de schorsingsperiode wordt de vergadering onverwijld voortgezet.

Artikel 53 Deelname aan de vergadering door anderen

1. De raad(skamer) kan bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden, de voorzitter van de vergadering, de wethouder(s), de griffier of de raadsadviseur deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een besluit daartoe wordt op voorstel van de voorzitter van de vergadering of één der leden genomen, zo mogelijk alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.
3. Op degene die op grond van dit artikel is toegelaten deel te nemen aan de vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van toepassing.

Artikel 54 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt periodiek aan de raad ter beschikking gesteld en op de agenda geplaatst.
2. De raad beslist over de wijze waarop een ingekomen stuk wordt behandeld.

Artikel 55 Besloten vergadering

1. Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 23 en 82, vijfde lid, van de Gemeentewet, kunnen het college of de burgemeester de voorzitter van de vergadering verzoeken een vergadering in beslotenheid te houden dan wel een vergadering in beslotenheid voort te zetten.
3. De vergadering besluit of in beslotenheid wordt vergaderd.
4. In geval er sprake is van een besloten vergadering wordt de procedure gevolgd die hieromtrent is vastgelegd in het 'Protocol geheimhouding gemeente Arnhem 2023'.

Artikel 56 Besluitenlijst besloten vergadering

1. De besluitenlijst van een besloten vergadering worden in het besloten deel van het raadsinformatiesysteem gepubliceerd; het geluids- en beeldverslag ligt voor de leden ter inzage.
2. Deze besluitenlijst en/of het verslag worden in een volgende vergadering vastgesteld. Tijdens deze vergadering neemt de raad of de raadskamer een besluit over het al dan niet opheffen van de geheimhouding van deze stukken. Indien de besluitenlijst en/of het verslag aanleiding geven tot bespreking, vindt deze bespreking plaats in beslotenheid.

Artikel 57 Geheimhouding

In geval er sprake is van geheimhouding wordt de procedure gevolgd die hieromtrent is vastgelegd in het 'Protocol geheimhouding gemeente Arnhem'.

Artikel 58 Opheffing geheimhouding

Indien de raad op grond van gestelde hoofdstuk Va, van de Gemeentewet, voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het betreffende orgaan overleg gevoerd.

Artikel 59 Gebruik mobiele communicatieapparatuur

In de vergaderzaal, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering het gebruik, alsmede het stand-by houden van mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen toegestaan mits het gebruik ervan geen inbreuk maakt op de orde van de vergadering. Indien een vergadering besloten is, kan de voorzitter bepalen dat het gebruik van deze middelen niet is toegestaan.

Artikel 60 Toehoorders en pers

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.
3. De voorzitter van de vergadering is bevoegd toehoorders die op enigerlei wijze de orde in de vergadering verstoren, te doen vertrekken. Toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren kunnen door de voorzitter voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzegd worden.

Artikel 61 Geluid- en beeldregistraties

Het is toegestaan tijdens de raadsvergadering geluid- dan wel beeldregistraties te maken. De griffier kan aanwijzingen geven waarnaar men zich dient te gedragen.

Artikel 62 Maatregelen van orde

Indien de voorzitter van de vergadering dit nodig oordeelt, kan deze de vergadering voor een door de voorzitter te bepalen tijd schorsen ter handhaving van de orde op de publieke tribune.

Hoofdstuk 7 Lidmaatschap van andere organisaties

Artikel 63 Verslag; verantwoording

1. Een lid van de raad, een wethouder, de burgemeester, de griffier of de secretaris, die door de gemeenteraad is aangewezen tot lid van het algemene bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen doet verslag met een minimum van 1 keer per jaar, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk over zaken die in het algemeen bestuur als bedoeld aan de orde zijn.
2. Ieder lid van de raad kan aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, mondelinge en/of schriftelijke vragen stellen. De regels voor het stellen van mondelinge respectievelijk schriftelijke vragen, vastgelegd in artikel 8 respectievelijk 44, zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer een lid van de raad een persoon als bedoeld in het eerste lid ter verantwoording wenst te roepen over diens wijze van functioneren als zodanig, besluit de raad over het toestaan daarvan. Hierbij zijn de regels voor het houden van een interpellatie, vastgelegd in artikel 41, van toepassing.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere organisaties of instituties, waarin de raad één of meer van zijn leden heeft benoemd.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 64 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van het reglement, beslist de raad of raadskamer op voorstel van de voorzitter van de vergadering.

Artikel 65 Afwijking van het reglement

De raad(skamer) kan besluiten van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien de afwijking niet in strijd is met een wettelijk voorschrift.

Artikel 66 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking nadat het op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.
Het reglement van orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018, vastgesteld bij raadsbesluit van 5 maart 2018,

zaaknummer 224620, en sindsdien gewijzigd wordt op dat tijdstip ingetrokken.

Inhoudsopgave Reglement van Orde

Hoofdstuk 1 **Algemene bepalingen**

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
Artikel 2 De Politieke Avond; tijd, plaats en inhoud
Artikel 3 De onderdelen van besluitvorming
Artikel 4 Het Presidium
Artikel 5 De Agendacommissie
Artikel 6 Oproep en Agenda Politieke Avond
Artikel 7 Aanwezigheid burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris

Hoofdstuk 2 **Het vrije inspreekrecht voor burgers, organisaties en instellingen**

Artikel 8

Hoofdstuk 3 **De Rondvraag voor raadsleden en fractievolgers en de mededelingen van het college en de burgemeester**

Artikel 9 Rondvraag
Artikel 10 Mededelingen van het college en de burgemeester
Artikel 11 Overige bepalingen

Hoofdstuk 4 **De Raadskamers**

Artikel 12 Taak en samenstelling raadskamers
Artikel 13 De raadskamervoorzitter
Artikel 14 Raadsadviseur

Hoofdstuk 5 **De Raad**

Artikel 15 Leden van de Raad; toelating en beëdiging; benoeming wethouders
Artikel 16 Fracties
Artikel 17 Voorzitter van de Raad
Artikel 18 Vice voorzitter van de Raad
Artikel 19 Griffier

Hoofdstuk 6 **Het verloop van het besluitvormingsproces**

Paragraaf 1 Beeldvorming: De informatieve vergadering
Artikel 20 Doel en vorm
Artikel 21 Spreekrecht in de informatieve fase
Artikel 22 Beëindiging informatieve vergadering
Artikel 23 Behandelresultaat

Paragraaf 2 Meningsvorming
Paragraaf 2.1 Algemeen
Artikel 24 Spreekregels

Artikel 25 Vergaderquorum
Artikel 26 Verslag
Paragraaf 2.2 De Meningsvormende bespreking
Artikel 27 Orde
Paragraaf 2.3 De bespreking van amendementen en moties
Artikel 28 Orde
Paragraaf 3 Besluitvorming; de raadsvergadering

Paragraaf 3.1 Algemeen
Artikel 29 Doel en vorm
Artikel 30 Agenda
Artikel 31 Presentielijst
Artikel 32 Spreekregels
Artikel 33 Sluiting beraadslaging en beslissing
Artikel 34 Stemverklaring
Artikel 35 Stemming over zaken
Artikel 36 Stemming over amendementen en moties
Artikel 37 Stemming over personen
Artikel 38 Herstemming over personen
Artikel 39 Beslissing door het lot
Artikel 40 Besluitenlijst en verslag

Paragraaf 3.2 Rechten van de leden van de raad
Artikel 41 Interpellatie
Artikel 42 Debatverzoek
Artikel 43 Agenderingsverzoek
Artikel 44 Schriftelijke vragen door raadsleden
Artikel 45 Moties
Artikel 46 Amendementen
Artikel 47 Initiatiefvoorstellen
Artikel 48 Informatievoorziening
Artikel 49 Informatierecht/persoonlijke beleidsopvattingen

Paragraaf 4 ALGEMENE BEPALINGEN OVER DE VERGADERINGEN VAN DE RAAD EN DE RAADSKAMERS
Artikel 50 Handhaving orde; schorsing
Artikel 51 Voorstellen van orde
Artikel 52 Schorsing
Artikel 53 Deelname aan vergadering door anderen
Artikel 54 Ingekomen stukken
Artikel 55 Besloten vergadering
Artikel 56 Besluitenlijst besloten vergadering
Artikel 57 Geheimhouding
Artikel 58 Opheffing geheimhouding
Artikel 59 Gebruik mobiele communicatieapparatuur
Artikel 60 Toehoorders en pers
Artikel 61 Geluid- en beeldregistraties
Artikel 62 Maatregelen van orde

Hoofdstuk 7 Lidmaatschap van andere organisaties
Artikel 63 Verslag; verantwoording

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen
Artikel 64 Uitleg reglement
Artikel 65 Afwijking van het reglement
Artikel 66 Inwerkingtreding

TRANSPONERINGSTABEL RVO

Artikel Oud	Artikel nieuw	Artikel Oud	Artikel nieuw
1	1	51	56
2	2	52	57
2a	3	53	58
3	4	54	59
4	5	55	60
5	6	56	61
6	7	57	62
7	8	58	--
8	9	59	--
9	10	60	63
10	11	61	64
11	12	62	65
12	13	63	66
13	14		
14	15		
15	16		
16	17		
17	18		
18	19		
19	20		
20	21		
21	22		
22	23		
23	27 -28		
24	24		
25	25		
26	27-28		
27	26		
28	29		
29	30		
30	31		
31	32		
32	33		
33	34		
34	35		
35	36		
36	37		
37	38		
38	39		
39	40		
40	41		
40a	42		
40b	43		
41	45		
42	46		
43	47		
44	44		
44a	48		
44b	49		
45	50		
46	51		
47	52		
48	53		
49	54		
50	55		

Introduceren instrument ‘Gespreksnotities’

Datum : 1 november 2023

Aan : Agendacommissie

Van : Griffie

Betreft : Introductie van het instrument ‘Gespreksnotities’

Aanleiding

- Op 13 september 2023 lag in de agendacommissie op basis van een notitie de vraag voor of het wenselijk is dat vanuit het college een verzoek kan doen om een onderwerp te agenderen op een Politieke Avond zonder raadsvoorstel. De aanleiding daarvoor was een reeks van raadsbrieven vanuit het college waarin een dergelijk verzoek stond, en uiteindelijk het besluit van het toenmalig Dagelijks bestuur om twee raadsbrieven ondanks dat verzoek niet te agenderen.
- Op 13 september heeft de agendacommissie uitgesproken dat er een mogelijkheid moet worden geboden voor het college om aan de raad te verzoeken een onderwerp te agenderen. Ook is uitgesproken dat dit een nieuw instrument dient te zijn. Aan de griffie is verzocht dit nader uit te werken.
- In deze memo doet de griffie daarom een voorstel om een nieuw instrument te introduceren: de gespreksnotitie. Die kan door het college, vergezeld met een raadsbrief, naar de raad worden gestuurd. Daarnaast wordt voorgesteld om dit instrument te verankeren in het Reglement van Orde, wat een raadsvoorstel vraagt.

Voorstel

Is de agendacommissie akkoord met:

- De introductie van het instrument ‘Gespreksnotities’ zoals beschreven in deze nota?
- Het verankeren van dit instrument in het Reglement van Orde.

Toelichting

Voorstel voor een gespreksnotitie: doel, inhoud en proces

Doel gespreksnotitie

Het doel van de gespreksnotitie is tweeledig:

1. Het college wordt in staat gesteld om een verzoek bij de raad neer te leggen om een onderwerp te bespreken, zonder dat daar noodzakelijkerwijs een besluit uit volgt (zoals het geval is bij een raadsvoorstel). Hierdoor is het mogelijk dat de raad voortijdig en actief wordt betrokken bij een ontwikkeling of proces.
2. De raad blijft in positie doordat in de gespreksnotitie altijd het doel van de bespreking en de rol en verwachting van de raad wordt beschreven. Hierdoor kan de raad beslissen of de agendering wenselijk is en wat daarbij de rol en positie van de raad is.

Inhoud van een gespreksnotitie
Het college is de opsteller van een gespreksnotitie, en het college zal per keer bepalen wat de inhoud van de gespreksnotitie is. Desalniettemin kunnen, om de raad in positie te houden, de volgende elementen niet ontbreken in een gespreksnotitie:

1. Wat is het onderwerp van de bespreking?
2. Wat is het doel van de bespreking? Bijvoorbeeld consulterend, een ‘bestuurlijk gesprek’, vrije gedachtewisseling
3. Waarom is het van belang dat dit besproken wordt met de raad? (onderbouwing)
4. Wat wordt van raadsleden verwacht/welke concrete vragen heeft het college?
5. Is er sprake van een raadsbevoegdheid?
6. Indien er nog een raadsbesluit volgt: hoe verhoudt het gesprek zich tot dat besluit?
7. Wat is de urgentie voor de bespreking? Is er sprake van een deadline?

Verder is de vormgeving of structuur van de gespreksnotitie vrij om in te vullen door het college.

Het proces
Om op verzoek van het college over te gaan tot een agendering op de Politieke Avond, is het voorstel om het volgende proces te volgen:

1. Het college verstuurt een gespreksnotitie als bijlage bij een raadsbrief naar de raad. De griffie registreert de gespreksnotitie en de raadsbrief op iBabs onder ‘Raadsbrieven’ en bij ‘Binnenkort op de agenda’.
2. Het dagelijks bestuur van de agendacommissie beslist, met een advies van de griffie, over het plaatsen van de gespreksnotitie tot de agenda. Daarbij houdt de griffie in haar advies rekening met de elementen zoals hierboven beschreven.
3. Indien het dagelijks bestuur de gespreksnotitie honoreert, wordt het geagendeerd zodra daarvoor ruimte op de Politieke Avond is. Het dagelijks bestuur stelt die agenda vast.

<u>Wijziging Reglement van Orde</u>

Indien de agendacommissie akkoord is met dit voorstel wordt door de griffie een raadsvoorstel uitgewerkt om dit instrument in te passen in het Reglement van Orde.

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	24 januari 2024
Nummer motie:	**23M141**
Zaaknummer:	
Status	
Onderwerp:	Motie vreemd aan de agenda

Titel:

Motie: Afwachten Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 alvorens aannames in voorstellen

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor: Om bij voorstellen met betrekking tot verkeer en vervoer niet uit te gaan van aannames gebaseerd op het Duurzaam Mobiliteitsplan 2040, zolang dit plan nog niet is vastgesteld door de raad. De motie benadrukt dat het essentieel is om besluiten omtrent verkeer en vervoer te baseren op een definitief vastgesteld plan, waarbij alle relevante inbreng van bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden is meegenomen. Het doel is om de besluitvorming transparant en participatief te houden, waarbij de raad de gelegenheid krijgt om zich uit te spreken en te stemmen over het definitieve mobiliteitsplan.

Omdat we weten dat:

1. Voor de zomer bewoners zijn uitgenodigd om mee te denken over het Duurzaam Mobiliteitsplan 2040, waarbij verschillende ideeën en maatregelpakketten voor verkeer en vervoer in Arnhem zijn besproken.
2. Op dit moment het Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 nog niet is vastgesteld door de raad en deze in de komende weken aan de raad wordt aangeboden voor discussie en besluitvorming.
3. Het niet zuiver is om aannames te doen in voorstellen op basis van het Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 voordat dit plan is vastgesteld door de raad, aangezien de participatie van bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden nog niet volledig is verwerkt.

Omdat we vinden dat:

1. Het noodzakelijk is om besluiten omtrent verkeer en vervoer te baseren op een definitief vastgesteld Duurzaam Mobiliteitsplan 2040, waarbij alle relevante inbreng van bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden is meegenomen.

Draagt het college op:

1. Bij voorstellen met betrekking tot verkeer en vervoer niet uit te gaan van aannames gebaseerd op het Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 zolang dit plan nog niet is vastgesteld door de raad.
2. Maatregelen die gerelateerd zijn aan het Duurzaam Mobiliteitsplan 2040 niet uit te voeren zolang de raad het definitieve plan niet heeft vastgesteld.

Arnhem GEMEENTE

Indiener:
Rebin Maref – VVD

GEMEENTE Arnhem